Capital University Library

40.208.476

BCU IASI

BIBL. CENTR. U. T. V. „M. EMINESCU" IAȘI
CR-III-879

Proprietatea Bibliotecii Universității Iași
IV-3071

6.09.1999
B.C.U. „M. EMINESCU" IAȘI
Ada-CR-6951

811.135.1'36
Limba română
Gramatică

Central University Library Iasi

2046/I
1604. / 1892.
2046 / I

БЪГЪРI DE SEAMЪ

ASUПRA

КАНОАНЕЛОР ГРАМЪТIЧЕЩI

de

Din cărțile bunicului ...

D. BORNIKUL IORDAKE ГOLESKUL

DIN BIBLIOTECA LUI AL. LAMBRIOR

BIBLIOTECA CENTRALE DIN IASSI * ROMANIA *

фiiуа

РЪПОЅАТУЛУI БАНУЛУI РАДУЛ ГОЛЕСКУЛ

În zіaсле Пrea-înълцáтулуi nóstrу Dómnу ALEKSANDRU DIM. ГIKA BOEBOD;
шi tiпъrítъ ку însуші келтуiáла a Дуi Bórnікулуi

БUKUREЩI
In Tipografia lui Eliad.
1840.

BCU IASI

REÎNREGISTRAT
- 9 MART 1944
Biblioteca Universitară
2046/I

Central University Library Iasi

2046
I

КЪТRE ЧITITORI

Iátъmъ шѫ iéȣ кȣ ачest плокóп, кътre юбíрea вóastrъ de ꙟпвъцътȣ́ръ, плокóп че пóate фí фóarte фолоsitóр ла лíпsa капóапелор гръмътiчéщĭ, ꙟп кáре пе афлъ́м акȣ́м. Гȣstáцĭ, шѫ пȣ́ въ вéцĭ къí, iáр чíне sъ ва ꙟпdestȣлá, ꙟпкредiпцát sѫ́пt, къ sъ ва ꙟпвредпiчí, фъръ ꙟпdoiáлъ, а лъsá шѫ éл ла чéí din ȣ́рмъ, ȣп рóд кȣ мȣ́лt maĭ roditóр, de кѫ́t ачésta. Къчĭ ла óрĭ че лȣкрáре, ꙟпчéперea пȣ́maĭ éste кȣ апевóie, iáр чéл din ȣ́рмъ, кȣ máре ꙟплеsпíре пóate ȣрмá, кърърiĭ чеĭ аръtáte. Шѫ фъръ грешáлъ а zís oare чíне «Чéл че а фъкȣ́t ꙟпчéпере ла о лȣкрáре, а шѫ-sъвѫршito пе џȣмътáte. Пȣцíпъ siлíпцъ se чéре dела osѫ́рdia вóastrъ, шѫ ꙟп sкȣ́р-tъ врéme, вецĭ ꙟпdрептá tóate кърърiле, че пе dȣ́к spre ꙟпвъцътȣ́ръ. Beцĭ вedea лíмба пóastrъ ꙟппоdoбítъ ꙟпtóкма ка чéле maĭ богáte лíмбĭ, dȣпъ кȣ́м zíче. «Пȣ-цíп пiste пȣцíп, ш'аdese de веĭ пȣ́пе, кѫ́tъ гръмáda ва iшí, п'аре чíпе'цĭ spȣ́пе.» Нȣ́ въ левевíцĭ dáр фрáцилор, а sлȣџí óбщiĭ, кѫ́t въ éste прiп пȣtíпцъ, ла чеа че фíеш-каре se ꙟпdелетпiчéще, dȣпъ dáрȣриле че а добѫпdít din фíре. Къ чéл че вie-цȣéще ꙟп лȣ́ме, фъръ пíчĭ ȣп фéл de рód, фъръ пíчĭ ȣп фéл de sпóр, sъ sокоtéще. ꙟпtóкма ка ȣп tрѫпtор, ꙟпtre албíне, че ꙟпгíte d'а гáta мȣ́пка алtóра, чéл maĭ ȣрѫt доbitóк шѫ фíрiĭ шѫ omeпíрiĭ. А пȣ́ мȣпчí óмȣл ꙟп лȣ́ме, éste чéл maĭ máре пъкát, чеá maĭ máре zadáрпiкъ греotáte а пъмѫ́пtȣлȣĭ, dintр'ачеásta se пáще лепе-вíрea, tрѫпdъвía, бечisпiчía, шѫ чеде лáлte пепȣмъráte ръȣtъ́цĭ. Ачеástъ болéш-пiцъ врѫпd sъ о депърtéze dела пóí, а zís oare чíне; «чéл че пȣ мȣпчéще, sъ пȣ мъпѫпче.»

B C U IASI
Central University Library Iasi

2046
I

ÎNAINTE-KUBÎNTARE

Tóate лímbiле, кжte bedém астъzĭ ꙟпподобíte, шж sȣпȣ́se каnóапелор гръmatiчéщĭ, нȣ dáр de о dátъ s'аŭ пъsкȣ́t (кȣ́m am zíче) ꙟп подóабъ че ле bedém акȣ́m, nічĭ tóate ачéле каnóane але лóр, d'о dátъ s'аŭ skрís, шж de ȣ́nȣл нȣmaĭ, къчĭ nічĭ s'a nomenít бре о dátъ, ка ꙟntжĭȣ sъ se алкътȣiáskъ каnóane гръmatiчéщĭ (dȣпъ káре s'ар кȣbení sъ se борбеáskъ, шж sъ se skрíe о лímбъ) шж апóĭ sъ ꙟпчеáпъ а se борбí, шж а se skрíe ачеá лímбъ, dȣпъ ачéле каnóane. Чi пȣ́рȣрea ꙟntжĭȣ sъ zъmisлéще лímба фъ́ръ каnóane, фъръ рéгȣлъ, шж фъръ чеа maĭ míкъ щiínцъ de гръmátiкъ (din káре прíчinъ sъ шж áфлъ ла tóate лímbiле, mȣ́лte кȣbínte нерегȣлáte) шж ꙟп ȣ́рmъ se kanoniséще, ꙟп ꙟnформърiле éĭ, dȣпъ бóрба, че se обічнȣéще, káре sъ шж ꙟпкіпȣié-ще, ка ȣп mещешȣ́г ꙟпвъцътóр, кътре чéĭ че борбésk ачеá лímбъ, кȣ́m ар tребȣí, sъ о борбеáskъ, шж sъ о skрíe кȣ maĭ бȣ́пъ ꙟппóдобíре, шi maĭ фрȣmóasъ фрȣmȣséце. Шi ачést mещешȣ́г se нȣméще Гръmátiкъ. Dintр'ачéstea sъ кȣnoаще, къ пре-кȣ́m ла tóate mещешȣ́гȣрiле, фъръ de ȣпéлtеле чéле tребȣinчóase, нȣ ne нȣtém slȣжí, ашá шж ла о лímбъ, фъръ гръmátiкъ нȣ ne нȣtém ꙟплesní sпре кȣбжntáре. Гръmátiка dáр фiínd чеа maĭ tребȣinчióasъ ȣпéлtъ, шж ла лímба нóastръ, пре ачеá-sta tребȣе maĭ ꙟntжĭȣ sъ о ꙟпбръцiшъ́m, шi sъ о пȣ́nem ꙟnaíntea фíеш-кърȣia бор-бе, прекȣ́m zidárȣл пȣ́ne кȣ́mпъna ꙟnaíntea фíеш-кърia zidíрĭ: dáр sпре а se kano-nisí о лímбъ - шж а se пȣ́ne ꙟп бȣ́пъ оржndȣiáлъ: нȣ́ éste ꙟndestȣ́л, кȣ чéеа че ба бъгá de seámъ, шж ба ꙟnsemná ȣп обрáz нȣ́maĭ, прекȣ́m bedém ла tóate челе лáлte лímбĭ, къ нȣ́ нȣ maĭ ȣ́nȣл, saŭ dóĭ, saŭ ꙟпчеркát а skрíe nentрȣ каnóane гръmatiчé-щĭ лímбiлор лóр, чi mȣлцíme de ínшĭ ꙟпвъцáцĭ, siлíndȣsъ фíеш-каре; ка чéеа че n'a бъгát de seámъ чéл d'ꙟntжĭȣ, sъ о adáоцe чéл din ȣ́рmъ, шж ꙟntр'ачеst кíп, аŭ

BCU IASI

аџȣ́ns лímбiле ла чеá de съвжршítъ канónismъ шж ꙟnпodoбíре. De ачéеа шж нóї;
н'ам ꙟndrъсnít а нȣмí strъdánia че am пȣ́s спре deskoпerírѣа канóанелор гръmъti-
чéщї, Грътáтikъ, чi бъгърї de seámъ asȣ́пра канóанелор гръmътiчéщї.
Шж кréz къ нȣ́ ne вор ворбí de ръȣ́, нічї ne вор ȣрѫ; кьчї am ꙟnчеркáт а ꙟnsemná
ачéste бъгърї de seámъ asȣ́пра ачéщії лімбї рȣmжнещї, кȣ кȣвжнt къ аȣ̆ алкътȣít
áлцїї maї наínte гръmътічї, шж чé ne maї трéбȣе áлта (dȣпъ кȣ́m dела мȣ́лцї am
аȣzít ачеástа) пентрȣ къ оamenї фíind шж ачéіа, мȣ́лt нȣ вор фí бъгáт de sѣамъ,
ла мȣ́лtе пóаte вор фí шж грешжt, пентрȣ káре нíчї къ'ї пȣтém deфъimá, нíчї а
гръí de ръȣ́ de eї, фъкжnd ачéіа ꙟnчéпере ла ȣн лȣ́крȣ, че чéре мȣ́лтъ врéme, мȣ́лтъ
sілíпцъ, шж нȣ́ пȣцíнъ бътáіе de кáп, пжнъ а sъ bedѣа ла чѣа desъвжршжt алкътȣí-
ре. Ші нóї dáр ꙟnпiне кȣпóащем, къ нȣ́ пȣцíne грешелї вom авѣа ла ачѣаstъ ꙟn-
черкáре, шж мȣ́лtе din чéле maї тrебȣінчóаse пóаte ле вom фi шж трекȣ́t кȣ bede-
рѣа, káре чіne ле ва кȣпóаще, трéбȣе (dърȣíndȣne ieртъчȣне) sъ ле ꙟndrentéze
кȣ кȣвжnt, adъогжnd шж ꙟnsȣш чéѣа че ва sokotí de тrебȣínцъ, ка кȣ ачést mіџлок
ꙟn skȣ́ртъ врéme sъ se ꙟnвrednічéаskъ шж лímба nóаstrъ, а se нȣmí ȣ́na din чéле богá-
te лímбї. Am бъгáт de seámъ, къ ȣ́na din ꙟnпiedekърiле спре ꙟnaintárѣа лímбії рȣ-
mжnéщї, éste шж ачеásta; ádikъ ачеástъ лímбъ, ворбíndȣsъ ꙟn цáра Рȣmжneáskъ,
ꙟn Молdóва, ꙟn Басарабia, ꙟn Бȣковíна, ꙟn мȣ́лте пърцї але Transiлванiеї. шж ꙟn-
Банáт, нȣ́ se гръiéще п'ꙟn tóаte пърціле tót ꙟntр'ȣн фéл, чí кȣ оаре чé deoseбíре,
кȣ́m, чéї din Transiлваnia мȣ́лте кȣвínte нерегȣлáте, ле фák регȣлáте, zikжnd
« тжnk, тжnчї, тжnkъ, ꙟn лók de « тъпжnk, тъпжnчї, тъпжnkъ, прекȣ́m
zíчем nóї. Шж Молdовénії zík » kічіóр, kiént, ꙟn лók de « пічіóр, пiént, шж
шénte, ꙟn лók de пánte, шж áлте asémenѣа, ла мȣ́лте пърцї. Кȣ́m шж ла skрisóа-
ре фák оаре че deoseбíре, skрiínd ȣnії кȣ sлóвеле чéле вékї рȣmжnéщї, áлції кȣ sлó-
ве лаtinéщї, шж áлцii префъкъndȣле ꙟn kínȣл sлóвелор рȣséщї, iáр чéї maї мȣ́лцї,
о amestekъtȣ́ръ din tóаte. Шж dintр'ачеástъ прічíнъ sokotésk, къ о kártе tiпъrín-
dȣsъ кȣ о ꙟnkiпȣíре de sлóве, шж кȣ о deoseбitъ ꙟnsȣшíре, нȣ sъ пóаte трéче, ꙟn
tóаte ачéste пърцї, ꙟn кжte sъ кȣвжnteázъ лímба рȣmжneáskъ, ка кжnd ар фi de áл-
tъ лímбъ strеínъ. De ачéѣа шж щiínцеле skрíse кȣ ачést mіџлок, нȣ sъ пóт пȣблі-
кȣí de óбще ла tóцї, чéї че ꙟnцелéг ачеástъ лímбъ фъкжnd шж ȣн фолós фóарте mik.
Оаре кжnd ла ȣн пеám de атжтѣа miлióане de sȣ́флеte, s'ар kаноnisí о гръmáтikъ
de óбще пентрȣ tóцї, шж о ꙟnkiпȣíре de sлóве, dȣпъ káре tóцї sъ ворбѣаskъ, шж sъ
skрíe, maї алés кжnd шж stъпжnitóрії ачéstор църї, ар врѣа, ка dȣпъ о asémenѣа
kanonisítъ гръmátikъ, шж sлóве, sъ se ꙟntrebȣinцéze шж ла канцелáріiле dіванȣрі-
лор лóр, óаре кȣ чé ꙟnaintáре ꙟntreáпъd ва алергá ꙟnлesпírѣа спре ȣн asémenѣа
общésk фолós! Ачеásta sokotésk къ кȣ máре ꙟnлesпíре s'ар sъвжршí, кжnd din фie-
каре царъ (ȣ́nde sъ гръiéще ачеástъ лímбъ) s'ар adȣná ла ȣн лók кжte ȣ́нȣл saȣ̆

dóĭ, din чéĭ maĭ ѧnвъцáдĭ profésorĭ aĭ шkoзaeaor, de цiinца kanóзneaor гръmъtiчéцĭ, шi kъ tóцiĭ ѧntr'o гaъsъíre, ar kanonisí шж гръmátikъ, шж saóве oвщецĭ, siaindъsъ ka шж kъвínteae sъ ae adъ́kъ, kж́t ва fi prin пътinцъ, aa o réгъaъ, a aipsí nerегъaaiтátea aór, шж saóveae se ae asemenéze, kъ чéae aatinéцĭ, че sж́nt saóве oвщéцĭ. Шж aшá ѧn skъrtъ вréme, ne вom ѧnцeaéце, ъ́niĭ kъ áaцiĭ, tóцĭ чéĭ че гръím aчeastъ aímвъ, шж че вom skríe ѧntr'ъn kóaц de aók, съ ва aъzí, ѧntóatъ ѧntínderea aчéцiĭ aímвĭ. Însъ aa o asemenea aъkráre; de trebъínцъ éste, шж nъ́ пъцínъ keatъiáaъ, de aчéea din tóate aчéste пъrцĭ, sokotésk kъ ѧn цára Rъmжneaskъ, шж ѧn цára Moaдóвiĭ, s'ar пъteá ѧnaesní maĭ kъ ѧndemnáre, fiind mъ́ate miжaóaче snre ajъtorínцъ. Kж́nd o sopietáte dъ kж́te ва oбráze, че sж́nt ѧn stáre a ѧnaesní aчeástъ жъrtfъ kъtre nátria aor, вor вrea sъ жertfeáskъ snre aчést oвщésk folós, o prea míkъ пъrtiчíkъ din prisóaeae aor. Че máre dar ѧnaesníre snre ъn folós oвщesk, шж ѧn вéчĭ pomenít, kж́nd am aвeá шж воínцъ, dъпъ kъm aвém miжaóaче, fiind o dátъ péntrъ tót d'aъ́na! O че kaosón вor aъsá snre pomenírea aor, чеĭ че se вor ѧnireче, a ѧnвrъцiшá o asémene aъkráre, péntrъ nátria aor!

Înпъrцeáaa aчéцiĭ Гръmatiчĭ.

Aчeástъ ѧnkinъíre de гръmátikъ, o am ѧnпъrцito ѧn шáate пъrцĭ: ъ́na konprínzъtóare de tóate régъaiae гръmъtiчéцĭ, dъпъ káre se kъвíne a ѧndъпaeká пъ́meae, гráкriae шж чeae aáate пъrцĭ ae вórвeĭ, fъrъ a arъtá oare че бъгъ́rĭ de seamъ aъ́npra aór, шж kъ́m am zíче, fъrъ a dá вre ъn kъвж́nt, fiind o asemenea ѧnkinъíre fóarte ѧnaesnitóare, aa чéĭ че ѧnчép aa гръmátikъ; áata konprinzъtóare de тъaте бъгъ́rĭ de seámъ, aъ́npra aчéstor régъaĭ; aata de kж́t privésk aa гaъsъíre; áata de ortografie, ádikъ de бъ́na skrisóare; áata de síndaksis, ádikъ de ѧnkiináre, шж áata de síntesis, ádikъ de ѧntokmíre, шж чeá din ъ́rmъ de poezie ne skъ́rt.

TĂLKUIREA KUBINTELOR ȚELOR IIRESKURTATE

Arъtъt.	arъtъtór
Adýk.	adʏkъtór
Adъor.	adъorát adъorъtór
Urm.	ýrmъtór
Înmʏlț.	înmʏlțátik
Înjer.	înjʏráre
Ink.	înkeitýrъ
Înkiu.	înkiuʏíre
Însʏu.	însʏuít.
Înf.	înfiiuțát
Indoiț. ind.	inditóare
Îndʏnʌ.	îndʏnʌekáre
Béz.	bézĭ
Biit.	biitór
Boit.	boiitór
Kem.	kemъtóare
Kovărșăt.	kovărșătór
Kъd.	kъdére
Ler.	leráre
Lʏkr.	lʏkrъtóare
Mód.	módʏ. móda
Neám.	neámʏʌ
Nemʏít:	nemʏitóare
Ner	nerergʏlát
Nesъb.	nesъbărșitór
Nexot.	nexotъrătór
Ným.	nýmъr
Nʏmér.	nʏmérnik
Nʏmit.	nʏmitóare
Nʏmer.	nʏmъrtór
Párt;	párte
Porʏnc.	porʏnțitóare
pър.	пърtъшăre
пъtim.	пъtimitóare
prițin.	priținʏitóare
răbnít.	răbnitóare
sinr.	sinrʏrátik
sъbărș:	sъbărșătór
sʌóbod	sʌóbodъ:
timп.	timпʏʌ.
trekът.	trekътór
fórm.	fórmъ.
famíʌ.	famíʌie
fáț.	fáțъ.
féț.	féțe.
fem.	femeésk.
xotър.	xotърătóare
бърб;	бърбътésk
deosés:	deosebitór
dъt.	dъtътóare.

BCU IAȘI Central University Library Iasi

ГРЕШАЛЕ

Фáца	рѫndул	ѧлок de	пѵne
13	9	ѧn neáмурї	ѧn ѧнкeietѵрї
22	6	d'intрѫншїї	d'intр'ѫншїї
—	7	d'intрѫнmїї	d'intр'ѫншїї
—	10	d'intрѫнseле	d'intр'ѫнseле
—	11	d'intрѫнgеле	d'intр'ѫнseле
25	9	ачéцїї	чéцїї
—	27	sкурtаре	sкурtáре
26	31	ѧшї	ѫншї
31	3	óѳрmъ	ѳóрmъ
42	14	mѣm	nѣm
44	10	ѳiрса	ѳíрсаї
44	6	s'adуnáцї	в'adуnáцї
59	22	ѳóstуmиар иар ѳi	ѳóstуmиар mиар ѳi
81	10	ѳoиор	ѳуiór
89	11	прesкурtаръtóаре	прeskурtаръtáре
107	1	ѧnѳiinѳáte	ѧnѳiinцáte
110	36	ѵne	ѵneї
116	8	áлтел	áлтеле
—	33	цémet	цémъt
122	27	Цíкъ	Цíкъ
123	4	бъiешóаръ	бъiешóaie
—	23	бърічéл	бърічел.
—	28	клецішѵр	клецішóр
126	16	aeáslъ	ачeástъ.
127	27	Iлna	Ioná
129	22	алde a Bóїne-a	алde-a Bóїne-a
—	30	порtар бáша	порtáрваша
133	9	neѵtре	néѵtре
138	13	ле, къdер.	ле, ла къdер:
135	18	nѵmърѵt	пумърул
136	27	ия	иар
—	30	лѵme	nѵme
138	26	пріівésк	пріimésк
—	27	пріimésк	пріvésк
140	10	лепъdаре, ла	лепъdаре, шѫ ла
143	19	Marta	Marѳa
146	20	o venít	a venít.
148	14	пѵмерале	пѣ'мурiле
—	15	пѵмеле	пѵмерале
150	1	урmаре	урmáреа
—	4	пѵmїa	пѵmаї
152	33	шеа	шѫ
154	7	ѧnsъвѫt	ѧn sъвѫрmíт

Central University Library Iasi

167	2	воіто́р	вііто́р
176	9	а кꙋї прі́чінъ	пентрꙋ а кꙋї прі́чінъ
178	31	прічітеsк	прочітésк
179	13	Прans	Trans
184	18	шж « шж ꙋшꙋ́ре	шж « ꙋшꙋ́ре
185	17	тꙋлте	тꙋте
200	4	зічем	зікъnd.
—	19	кѫ́те doї nn	кѫ́те doї nn шж doї пп
102	11	соліче̧ще	соліче̧ще
205	6	шж « тж тꙋіе́рса	шж « тꙋіе́рса
206	11	ѧnfііпцат	ѧnfііпцáте
—	13	sꙋл, е, кꙋт	sꙋл. кꙋт
208	29	а́лте	а́лтеле
209	17	вша - - -	аша.
215	20	гра́ѫріл- - -	гра́ѫріле
217	30	ачéле - - -	ачелеа
220	32	d - - -	da
221	20	dъ - - -	dъz
227	31	чоле - - -	челе
230	28	пꙋтеле « пꙋтеле dів...	пꙋтеле « dіваніцї
237	25	прііве̧ще	півеще
238	31	лás	лásъ
243	11	sломпíр	sломпíрї
245	30	тꙋлт	кꙋ тꙋлт
246	3	ѳроаре	ѳлоаре
247	4	лъ 'пвеселéще	sъ 'пвеселéще

Грешáле ла тáбле

Табела	колопа,	рѫndꙋл	ѧn лок de	пупе
1	2	37	кꙋвіóase	кꙋвіоáse
—	4	4	копііїї	копіії
—	6	12	пъіаціпї	пъіéціпї
—	6	12	sкаіéцї	sкъіецї
3	1	22	ѳꙋіе́ре!	трéпede!
—	—	25	трéпede!	о ѳꙋіе́ре
6	3	50	пꙋтéреаш!	пꙋтеáреаш!
7	4	77	вжрѫtot	вжрѫtor
8	5	37	ѳáѳе	ѳаче
9	39	1	ѧnкъліка́	ѧnкълека́
—	50	3	dъzmiérdъ	dъzmiárdъ
11	10	3	рънéde	репede
—	—	4	рънеázъtè	репеázъte
12	2	аркꙋл 5	леam	пеam
—	3	19	пеꙋтꙋіtоаре	петꙋіtоаре́;

ПАРТЕА I.

kап I.

ПENTRU SLOBE, SLUMNIRI, KUBINTE шж BORБE.

§. 1. La лímба рymжneáskъ ne пyтém sлyџжй ky ачéste 24. dъ лítere, ádikъ sлóве: a. e. i. o. y. ъ. ж. в. г. џ. z. к. л. m. n. п. р. s. t. ѳ. ф. х. ч. ц.

§. 2. Ачeste sлóве sъ nót ѫпърцí ѫn dóoъ. În sлóве вокáлe, ádikъ глásniче, saў syпъtóare, шж ѫn sлóве konsonánte, ádikъ nеглásniче, saў nesyпъtóare.

a §. Глásniче sъ zíк ачéste шánte. a. e. i. o. y. ъ. ж.

в §. Nеглásniче sъ zíк ачéste шánte sпре zéче. в. г. џ. z. к. л. m. n. п. р. s. t. ѳ. ф. х. ч. ц.

§ 3. Din sлóвeлe чéлe глásniче sъ фák díфѳonцї, ádikъ dóoъ syпъtóare, saў dóoъ глásniче. Imidíфѳonцї, ádikъ пъ џymъtáte dóoъ syпъtóare, saў пъ џymъtáte dóoъ глásniче. Tríфѳonцї, ádikъ treї syпъtóare, saў treї глásniче. Imitríфѳonцї, ádikъ пъ џymъtáte treї syпъtóare, saў пъ џymъtáte treї глásniче. Шж imitetráфѳonцї, ádikъ пъ џymъtáte natry syпъtóare, saў пъ џymъtáte natry глásniче. Kym:

a §. Díфѳonцїї,

ѣ. Saў ea. ка ла sъtѣn, mirѣn, saў sъteán, mireán.

eo. Ka ла плeóпъ:

eъ, Ka ла dъokeъ́ръm, пribirеъръm.

ıa. Saў ia. Ka ла въıat, вьїát.

їé. Saў ıe. Ka ла mїéл, mıeл.

ю. Saў io. Ka ла фyюр, фyiор.

ıy. Saў iy. Ka ла ıyte, iyte.

oá. Ka ла óaлъ.

oo. Ka ла ó píoo.

oъ́. Ka zíoъ, píoъ.

в §. Imidíфѳonцїї

áї. Ka ла máїкъ.

áў. Ka ла dáў.

eї. Ka ла вéї.

éў. Ka ла séў.

íĭ. Ка ла вíĭ.
íў. Ка ла вíў.
óĭ. Ка ла мóĭпъ.
óў. Ка ла бóў.
ѵĭ. Ка ла пѵ̆íкъ.
ъĭ. Ка ла dъфъĭмáре, ъ̆ĭдĭ.
ъў. Ка ла ръ̆ў.
ѧ́ĭ. Ка ла пѧ́ĭпе, кѧ́ĭпе.
ѧ́ў. Ка ла рѧ́ў, фрѧ́ў, врѧ́ў.

r §. Трífθопцĭĭ

e͡oá. Ка ла окe͡oáсъ
i͡oa. Ка ла ѕzimi͡oáръ. шкi͡oáпъ.
ie͡ъ. Ка ла тѵ̆ie͡ъ, тъie͡ъ.
oaĭ. Ка ла леóаĭкъ, zmeóаĭкъ.

d §. Imitрífθопцĭĭ

áĭў. Ка ла апукáĭў, тжпкáĭў.
éĭў. Ка ла мерséĭў, алеséĭў;
iĭў. Ка ла венíĭў, ѕzвжрлíĭў.
óĭў. Ка ла вóĭѵ, móĭў.
ѵ̆ĭў. Ка ла бъ̆ѵ̆ĭў, лъ̆ѵ̆ĭў.
ѧ́ĭў. Ка ла вжрѧ́ĭў, тжрѧ́ĭў.

e. §. Imitetráфθопцĭĭ

i͡oaĭ. Ка ла брагацi͡óаĭкъ, ѕрабацi͡óаĭкъ
ie͡iў. Ка ла ѧntжрziiéĭў; ѧntemeiéĭў.

§ 4. D'in слóвеле чéле Negлáсniче съ маĭ фáк шж áлте шáпте слóве, кáре съ пот пѵмí ѧndóite, пéнтру къ d'in дóоъ слóве iése ѵ̆на. Шж sѧ́nt aчéстea:

в. din m. шж п.
d. din n. шж t.
ц. din t. шж s.
ц. din п; шж t. saў din s.s. шж t.
ʒ. din к. шж s.
Ѱ. din п. шж s.

§ 5. Dintр'aчéste слóве съ фáк siлáбеле; ádiкъ слomníрiле. Кѵm din d. шж ѵ. съ фáче dѵ o слomniре. Шж din m. n. тж e. съ фáче mne, álтъ слomníре. шж din z. ъ. шж ѵ. съ фáче zъ̆ў, álтъ слomníре.

§ 6. Din слomniрĭ съ фáк termenул, ádiкъ zíчеріле, кувíнтеле. Кѵm din dѵ шж, mne, шж zъ̆ў, съ фáче Dѵmnezъ̆ў, ѵn кувѧ́nt.

§. 7. Din кувinte съ фáче diskórsул ádiкъ вóрба. Кѵm din Dѵmnezъ̆ў, шж din кѵвéце, шж din пре, шж din фъкътóрĭ, шж din ĭ. шж din дъ, шж din вíne съ фáче: Dѵmnezъ̆ў кѵвéце пре фъкътóрiĭ дъ вíne, o вóрбъ.

Kап II.

ПЕНТРУ ПЪРЦИЛЕ БОРБЕІ.

§ 8. La вóрбъ sънt ѵрмътóаре пóоъ sémne, ádікъ вóрба sъ ѧппáрте ѧп пóоъ пъ́рдї. Káре sънt ачéстea.

1. Артíкол saў ѧпкеіéре, ѧпкеіетъ́ръ.
2. Нъ́me.
3. Проно́me.
4. Верб saў грáй.
5. Партіцíпіе saў пъртъшáре.
6. Препозíціе saў пропъ́нере.
7. Адвéрбіў saў sпре грáй.
8. Конџѵнџіе saў Legare шж
9. Interџéџіе.

Kап III.

ПЕНТРУ ÎNKEIETURЪ.

§ 9. Îпкеіетъ́ра sъ ѧппáрте ѧп трéї кíпурї: Adікъ чел d'ѧнтáй кíп. Чел дъ ал дóілea, шж чел дъ ал трéілea.

§ 10. La ѧпкеіетъ́ръ sънt ѵрмътóаре трéї sémne, ádікъ: Џéпер saў Nъm. Нъ́мър, шж Kaz, saў къдére.

а §. Neáмърї ла ѧпкеіетъ́ръ sънt трéї, Бърбътésк, Фъмеіésк шж Neъ́тр.

в §. Нъ́мere sънt дóоъ, ádікъ: sinгърátік saў sinгърít шж ѧпмъѵџátік, saў ѧпмъѵџít.

г §. Къдérї sънt трéї: Nominatívъ, ádікъ Nъmitóare saў дъ пъмíre. Datívъ, ádікъ Дъѧтóare saў дъ дáre. Шж Вокатívъ, ádікъ Кетътóare. Saў дъ Кемáre.

§ II. Ѧнкеіетъ́ріле кíпълъї д'ѧнтáй.

	Чéле бърбътéщї	Чéле фъмеéщї
	Нъ́мърѵл sinгърátік	
Къd: пъm:	ѵл, кѵm бáп-ѵл	a, кѵm zéstre-a, вóіс-a
—	л, кѵm бóѵ-л	оа, кѵm окá-оа
—	ле, кѵm кърбъ́пе-ле	
—	a, кѵm пóп-a	

Кът: дът: ѵлуĭ, кѵт бáпѵ-луĭ - - ĭ, кѵт zéstre-ĭ, вóіі-ĭ, dato-
— луĭ, кѵт бóѵ-луĭ, копáчиѵ-луĭ рii-ĭ, кáse-ĭ, окáле-ĭ
— ĭ, кѵт, пóпі-ĭ.
Кът: кем: о! кѵт ó-кърбýне - - ó, кѵт ó-zéstre.
— о-е, кѵт ó-бáп-е!
— о-ѵле, кѵт ó-тош-ѵле
— о-ле, кѵт ó-бóѵ-ле! ó-копáчиѵ-ле

Нýмърѵл ѧnm:

Кът: пѵм: ĭ, кѵт бáп-ĭ ле, кѵт zéstre ле
Кът: dat: лор, кѵт бáпі-лор лор, кѵт zéstre-лор
Кът: кем: о, кѵт ó-бáпĭ шж о, кѵт ó-káse шж
о-лор, кѵт ó-бáпі-лор. о лор кѵт, ó-káse-лор.

§ 12. Лнкеіетѵріле кіпѵлѵĭ де алдоілѣ.

Челе бърбътéщĭ Челе фътеéщĭ

Нѵm: sinr:

Кът: пѵм: чел, кѵт чел-d'ѧntжиĭ, шж чеа, кѵт, чеа-dѧ'ntжиĭ шж
— ъл, кѵт ъл-d'ѧntжиĭ. а, кѵт, a-dѧ'ntжиĭ
Кът: дът: чéлуĭ, кѵт чéлуĭ-d'ѧntжиĭ, шж чеĭ, кѵт, чеĭ-d'ѧntжиĭ шж
— ѣлуĭ, кѵт ѣлуĭ-d'ѧntжиĭ ъĭ, кѵт, ъĭ-d'ѧntжиĭ
Кът: кем: о чел, кѵт ó чел-d'ѧntжиĭ шж о чеа! кѵт, о чеа d'ѧntжиĭ шж
— о ъл, кѵт о ъл-d'ѧntжиĭ о а! кѵт, о a-d'ѧntжиĭ

Нѵm: ѧnm:

Кът: пѵм: чеĭ, кѵт чеĭ-d'ѧntжиĭ шж чéле, кѵт челе-d'ѧntжиĭ шж
— ъĭ, кѵт ъĭ-d'ѧntжиĭ áле, кѵт áле-d'ѧntжиĭ
Кът: dat: чéлор, кѵт чéлор-d'ѧntжиĭ шж чéлор, кѵт чéлор-d'ѧntжиĭ шж
— ѣлор, кѵт ѣлор-d'ѧntжиĭ áлор, кѵт áлор-d'ѧntжиĭ шж
Кът: кем: о чеĭ, кѵт ó чеĭ-d'ѧntжиĭ, шж о чéле! кѵт о чéле-d'ѧntжиĭ шж
— о ъĭ, кѵт о ъĭ-d'ѧntжиĭ о áле! кѵт о áле-d'ѧntжиĭ

§ 13 Ꙟнкеіетꙋріле кіпꙋлꙋї ал треілѣ

Челе бърбътéщї	Челе фъmeiéщї
Nꙋmър sinг:	
Къd: nꙋm: ал, кꙋm: ал-meꙋ̆	а, кꙋm, а mea
Къd: кem: о ал, кꙋm: о ал mieꙋ̆	о-а, кꙋm, ó а mea!
Nꙋmър ꙟnm:	
Къd: nꙋm: аї, кꙋm: аї-mieї	áле, кꙋm, áле-méле
Къm: кem: о аї, кꙋm: ó аї-mieї	о áле, кꙋm, ó але-meле.

Însemnáре. Пentrꙋ neꙋtre ꙟn neámꙋрї сь ворбéще ла пáртеа а dóoъ § 102.

IKOANЪ IIRESKURTЪTOARE DE ORÎNDUIALA ÎNKEIETURILOR

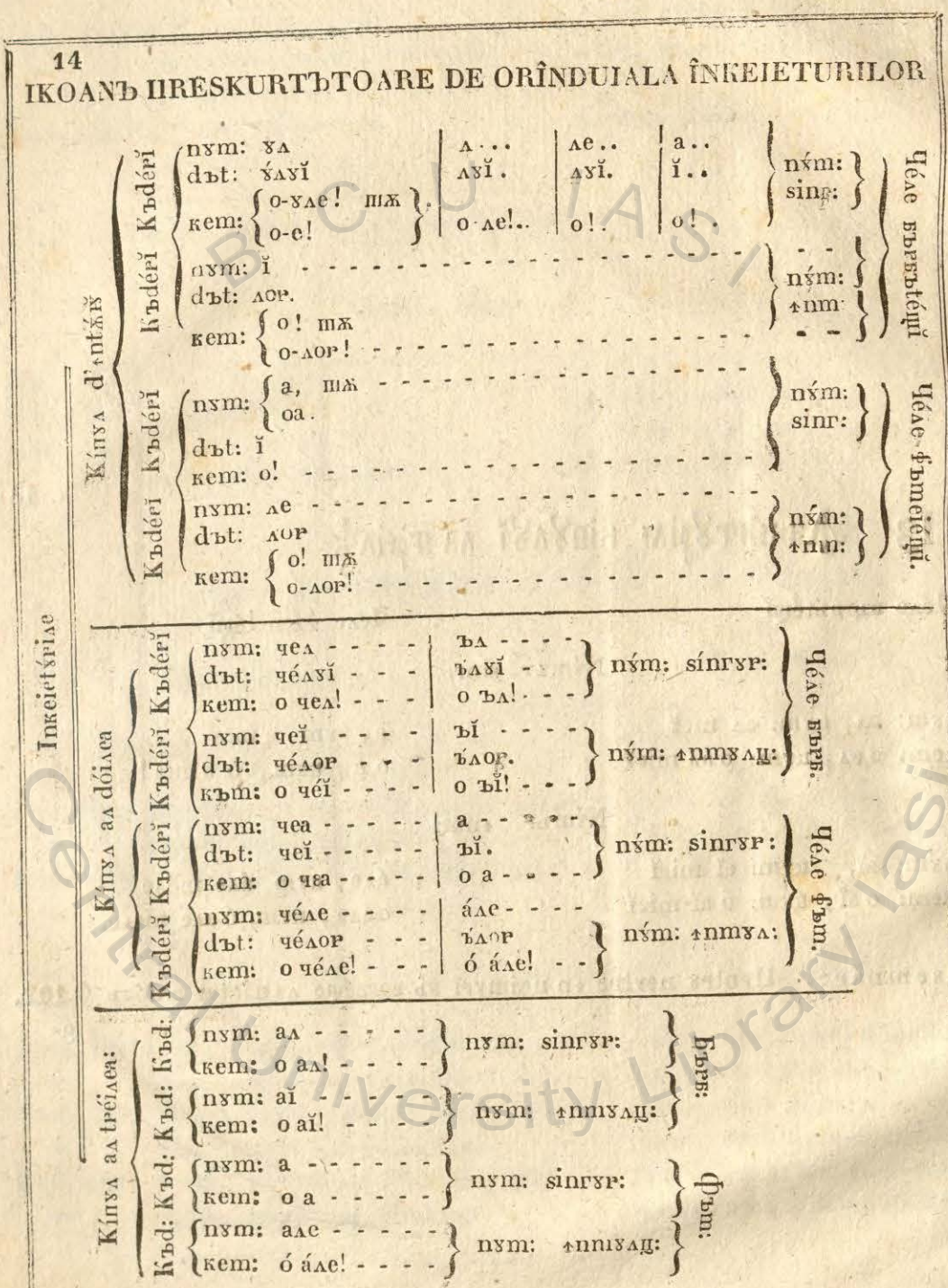

КАП IV.

ПENTRU NÙME.

§ 14. La Nȣme sжnt ȣrmъtóare шáse sémne, ádikъ: Nѣm, Kin, Фórmъ, Nȣmъr, Kъdére шж deклinácie saȣ ꙟndȣплекáre.

a §. Neámȣrĭ ла Nȣme sжnt чínчĭ, ádikъ: Бърбътésk, Фъmeiésk, Neȣtr, комȣn saȣ общésk, шж konfȣz, ádikъ ꙟntȣnekát.

в §. Kínȣл Nȣmeлор sъ nóate ꙟnnърцí maĭ npeskȣrt ꙟn dóoъ; ádikъ ꙟn Nȣme sostantíве, ádikъ ꙟnfiinцáte, шi ꙟn nȣme ацetíве, ádikъ adъoráte.

Înfiinцáte nȣme sъ zík ачéлеa, че nót sta síngȣre, кȣm: om, чér, пъmжnt, пom, orám.

Adъoráte nȣme sъ zík ачéлеa че nȣ not sta síngȣre, fъrъ чéле ꙟnfiinцáte, кȣm, алб, negrȣ, frȣmós, бȣn, rъȣ.

г §. Фórme ла nȣme sжnt dóoъ, ádikъ: neꙟnбináte, кȣm nȣs, лȣng, nenót, шж ꙟnбináte, кȣm: sȣ-nȣs, npe-лȣng, strъ-nenót, dóoъ-spre-zéче.

d § Nȣmer ла Nȣme sжnt ка шж ла ꙟnkeietȣrъ (§ 10, в §)

e § Kъdérĭ ла Nȣme sжnt ка шж ла ꙟnkeietȣrъ (§ 10, г §)

f §. Îndȣплекърĭ ла nȣme sжnt dóoъ, ádikъ чea d'ꙟntжiȣ ꙟndȣплекáre шж чea dъ adóoъ.

§ 15. Îndȣплекáreа d'ꙟntжiȣ áre ꙟnformърĭ, ла чéле бърбътéщĭ nȣme, tréĭ, ла чéле fъmeiéщĭ, patrȣ, шж ла чéле néȣtre, чínчĭ.

a §. La чéле бърбътéщĭ nȣme, ꙟnformárea d'ꙟntжiȣ áre dóoъ fórme, чea dъ adóoъ, pátrȣ, шж чea dъ atréia, dóoъ.

в §. La чéле fъmeiéщĭ, ꙟnformárea d'ꙟntжiȣ áre dóoъ fórme, чea dъ adóoъ, ȣna, чea dъ atréia, ȣna, шж чea dъ apátra, dóoъ.

г §. La чéле Néȣtre, ꙟnformárea d'ꙟntжiȣ áre o fórmъ; чea dъ adóoъ, ȣna, чea dъ atréia, tréĭ, чea dъ a pátra, ȣna, шж чea dъ a чínчea, dóoъ.

§ 16. Nȣmeлe tóate ла ꙟndȣплекърĭ, ȣneлe sжnt regȣлáte, шж áлteлe neregȣлáte.

BCU IASI Central University Library Iasi

B C U IASI

Central University Library Iasi

IKOANЪ ПRESKURTARЪTЪTOARE DЪ TOATE ÎNФORMЪRILE NUMELOR БRЪБЪTEЩI REГULATE ШѦ NEREГULATE ДUПЪ ÎNДUПLEKARѢ D'ѪNTѪIU

† NФORMAREA DINTIIU — Фóрма d'ѫn tѫiu · Фóрма a dóoъ

† NФORMAREA A DOA — Фóрма d'ѫn tѫiu · Фóрма a dóoъ · Фóрма a tréia · Фóрма a пátra

† NФORMAREA A TREIA — Фóрма d'in tѫiu · Фóрма a dóoъ

§ 17 Чéле Реґулáte

	Inf. I, F. 1	Inf. I, F. 2	Inf. II, F. 1	Inf. II, F. 1	Inf. II, F. 2	Inf. II, F. 3	Inf. II, F. 4	Inf. II, F. 4	Inf. III, F. 1	Inf. III, F. 2
нъ'm: sinг: kъdéri — нум:	mo'ша	ва'па	ka'лa	koni'лa	во'лa	къrвъ'neлe	пi'rsaca	néneа	по'па	въdi'ца
дът:	mo'шaлї	ва'пaлї	ka'лaлї	koni'лaлї	во'лaлї	къrвъ'neлї	пi'rsaїї	néniї	по'пїї	въdi'цїї
kem:	o' mo'шaлe!	o' ва'пe! шї o' ва'пaлe!	o' ka'лaлe!	o' koni'ле! шї o' koni'лaлe!	o' во'лъ! шї o' во'лaлe!	o' къrвъ'ne!	o' пi'rsaco!	o' néne!	o' по'по!	o' въdi'цъ!
нъ'm: inm: kъdéri — нум:	mo'шїї	ва'пїї	ka'ї	koni'ії	во'ії	къrвъ'нїї	пi'rsaїї	néniї	по'пїї	въdi'цїї
дът:	mo'шiлor	ва'пiлor	ka'iлor	koni'iлor	во'iлor	къrвъ'niлor	пi'rsaiлor	néniлor	по'пiлor	въdi'цiлor
kem:	o' mo'шї! шї o' mo'шiлor!	o' ва'пї! шї o' ва'пiлor!	o' ka'ї! шї o' ka'iлor!	o' koni'ї! шї o' koni'iлor!	o' во'ї! шї o' во'iлor!	o' къrвъ'нї! шї o' къrвъ'niлor!	o' пi'rsaї! шї o' пi'rsaiлor!	o' neni! шї o' néniлor!	o' по'пї! шї o' по'пiлor!	o' въdi'цї! шї o' въdi'цiлor!

§ 18. Чéле нереґулáte (Informarea dintiiu, Фóрма d'ѫn tѫiu)

1. om / o'ameni
2. пreaz / пrézi; пrad / пrazi; zmead / zmézi
3. веat / вéцї
4. лeax / лéшї; vrs / vrшї
5. meлk / méлчї
6. въrвъtésk / въrвъtéщї; пrost / пro'щї
7. fъt / féцї

Чéле нереґулáte (Informarea dintiiu, Фóрма a dóoъ)

1. komedia'n / —шї o' komediiéne / komedi'éni; мър (konaчiъ) / —шї o' mére! / méri; пъra'цin / пъrъ'цinї; zdra'въn / —шї o' zdrévene / zdréveni
2. moшnea'n / —шї o' moшnéne! / moшnéni; цea'мън / —шї o' цémene! / цémeni
3. koko'n / —шї o' kokoa'ne!; пero'd / —шї o' пero'ade! / пero'zi; пintenо'r / —шї o' пintenо'aцe / пintenо'цї; stako'z / —шї o' stako'aze! / stako'ѯї; kвпio's / —шї шї o' kвпio'ase / kвпio'шї
4. воїni'k / —шї o' воїni'че! / воїniчї; вondo'k / —шї o' вondo'аче / вondo'чї; лiлii'a'k / —шї o' лiлiiéче! / лiлiiéчї; довлеa'k / —шї o' довлéче! / довлéчї
5. ti'nър / —шї o' ti'nere! / ti'neri
6. въrвa't / въrвa'цї; въia't / —шї o' въiéte! / въiéцї; лoroфъ't / —шї o' лoroфéte! / лoroфéцї; sфint / —шї o' sфi'nte / sфi'nцї; пinъt / —шї o' пi'nete! / пi'neцї
7. kовri'r / —шї o' kовri'це! / kовri'цї; пetea'r / —шї o' o' пetéце! / пetéцї; arxa пreл / —шї o' arxa'пцеле! / arxa'пцелї
8. вaї'nd / вaї'nzї
9. nitca'z / —шї o' nitéѯe! / nitéѯї
10. въta'f / —шї o' въta'ше! / въta'шї; patria'rx / —шї o' patria'rше! / patria'rшї

Чéле нереґулáte (Informarea a doa, Фóрма a dóoъ)

лaпa'strъ / o' лaпa'stre

Чéле нереґулáte (Informarea a doa, Фóрма a tréia)

1. ma'rпe / mъ'rпї
2. пъia'цine / пъia'цinї
3. vшъ're / vшo'rї
4. so'are / so'rї
5. лї'mпede / лї'mпezї
6. di'nte / di'нцї; skaiéte / skaiéцї

Чéле нереґулáte (Informarea a doa, Фóрма a пátra)

1. ri'de / ri'zї
2. zri'ia d'in zri'ie / o' zri'io! / zri'ї

Чéле нереґулáte (Informarea a treia, Фóрма d'in tѫiu)

1. iv'dъ / iv'zї
2. влъdi'kъ / влъdi'чї
3. a'гъ / a'цї

Чéле нереґулáte (Informarea a treia, Фóрма a dóoъ)

1. ta'tъ шї ta'tъл / ta'цїї
2. néikъ / néiчїї

* ачеа'stъ dv'пъ — însemnea'zъ kъ пv'меле ъ indv'пekъ шї reгvлa't ла ачеа' kъdére.

IKOANЪ HRESKURTARЪTЪTOARE Ъ̀Ъ TOATE ÎNFORMЪRILE NUMELOR ʃ̀ЪMEIEJII REIULATE ШĂ NEREIULATE DUIЪ ÎNDUHLEKARЪ DĂNTĂIU

ÎNFORMAREA DINTIIU		ÎNFORMAREA A DOA	ÎNFORMAREA A TREIA	ÎNFORMAREA A PATRA	
Fórma d'æn tắĭ	Fórma a dóoъ			Fórma d'æn tắĭ	Fórma a dóoъ

§ 19 Чéлe Rertaa'te

nv'm: kădéri
- nvm: zéstrea
- dъl: zéstrei
- kom: o' zéstre!

sinr: kădéri
- nvm: zéstrelae
- dъl: zéstrelaor
- kom: o' zéstrelaor!

§ 20. Чéлe nererraate

1
- kъada'rea
- kъadъ'rii
- kъadъ'riae
- na'sъrea
- nъ'sъrii
- nъ'sъriae

2
- kiotoa'rea
- kioto'rii
- kioto'riae
- niano'area
- niaпъ'rii
- niaпъ'riae

3
- ainedea
- ainézii
- ainéziae
- apérnerea
- apernъ'rii
- apernъ'riae
- aʒv'nderea
- aʒvnrъ'rii
- aʒvnrъ'riae
- anri'nderea
- anrinzъ'rii
- anrinzъ'riae
- so'arnerea
- sornі'rii
- sornъ'riae
- ro'aderea
- rozъ'rii
- rozъ'riae
- ra'derea
- rъzъ'rii
- rъzъ'riae

4
- mъzъrі'kea
- mъzъrі'cii
- mъzъrі'ciae

5
- kv'rtea
- kv'rцii
- kv'rцiae
- ka'rtea
- kъ'rцii
- kr'rцiae
- no'antea
- no'цii
- no'цiae

6
- niéлea
- niéii mi niélei
- niéiae
- ba'sea
- bъ'ii
- bъ'iae

7
- o'astea
- o'цii
- o'цiae

8
- nъta'sea
- nъtъ'sii
- nъtъ'sriae

1
- mari'ia
- o' mari'io!

2
- въta'ia
- вътъ'ii
- вътъ'iae
- a'riia
- ъ'rii
- ъ'riiae
- kaza'niia
- kъzъ'niii
- kъzъ'niiae
- nasara'niia
- въsъrъ'вii
- въsъrъ'вiiae

3
- nv'tiia
- nv'цii
- nъ'цiae
- rra'tiia
- rrъ'цii
- rrъ'цiae

4
- naoa'ia
- nao'ii
- nao'iae

1
- вълчоа'са
- вълчéлеі
- вълчéлелe
- nvia'oa
- nviélei
- nviélelae

2
- ma'ca
- mъ'лii
- mъ'лiae

3
- reverзaita'ca
- reverзaitъ'цii
- reveцaлaitъ'цiae

1
- ma'rва
- o ma'rво!

2
- nia'tra
- niétrei
- niétrelae
- koni'ta
- koni'цei
- koni'цrae

3
- ma'sa
- mései
- méselae
- mirea'sa
- mirései
- miréselae
- цem'mъna
- цemnei
- цémenelae

4
- kv'mnъna
- kv'mnъnei
- kv'mnelae
- zdra'nъra
- zdrénelei
- zdrénelelae

5
- ni'oa
- ni'cei
- ni'nelae
- ti'nara
- ti'nerei
- ti'nerelae

6
- sъra'ka
- sъra'cei
- o' sъra'ko!
- sъra'celae
- orema'nka
- oremъ'ncei
- o' orema'nko!
- oremъ'ncelae
- memea'nka
- memnéncei
- o' memea'nko!
- memnéncelae
- вyzvia'nka
- вyzviéncei
- o' вyzvianko!
- вyzviéncelae
- frvmvma'nka
- frvmvma'aei (1)
- o' frvmvmi'ko!
- frvmvma'aelae (1)
- tvrtvri'ka
- tvrtvréaei (2)
- o' tvrtvri'ko!
- tvrtvréaelae (2)
- поrvmві'ka
- поrvmвiéaei (3)
- o' поrvmві'ko!
- поrvmвiélae (3)
- лeeaa
- лémei
- —mi o' лeeaxo!
- лémelae
- олоа'ra
- олоа'цei
- —mi o' олоа'ro!
- олоа'цelae
- вetea'ra
- вetéцei
- —mi o' вetea'ro!
- вetéцelae
- вroa'ska
- вroa'цei
- —mi o' вroa'sko!
- вro'apelae
- ni'oa d'in ni'oъ
- ni'oi
- —mi o' ni'oo!
- ni'oъlae
- zi'oa d'in zi'oъ
- ziaei
- —mi o' zi'oъ!
- zi'aelae
- kokoa'na
- kokoa'nei
- kokoa'nelae

(1) d'in frvmvma'
(2) d'in tvrtv'rea'
(3) d'in поrvmвia'
« aчeastъ dvпrъ — inseмneazъ kъ nv'mélae sъ îndv'плekъ mi reгtaat aa aчea' kъdére. »

1
- ska'ra
- skъ'rii
- skъ'riae
- ra'mvra
- rъ'mvrii
- rъ'mvriae
- nanarv'na
- nъпъrv'nii
- nъпъrv'niae
- katara'ma
- kъtъrъ'mii
- kъtъrъ'miae

2
- ta'nъra
- ta'nerii
- ta'neriae

3
- noma'na
- noménii
- noméniae
- zevnvia'aa
- zevnviéaii
- zevnviéaiae
- tres'na
- trésii
- tréniae

4
- za'ra
- zo'rii
- zo'riae

5
- rro'ana
- rro'nii
- rro'niae

6
- mi'na
- mi'inii
- mi'iniae

7
- naa'sa
- naъ'mii
- naъ'miae

8
- nv'arta
- no'rцii
- no'rgiae
- sъцes'ta
- sъцégii
- sъцégiae
- diя'ta
- diéцii
- diéцiae

9
- sav'ra
- sav'цii
- sav'цiae
- ba'rra
- bъ'rцii
- bъ'rцiae
- ba'aira
- bъ'aiцii
- bъ'aiцiae
- faaa'nra
- fъaъ'цii
- fъaъ'цiae
- intres'ra
- intréцii
- intréцiae

10
- rri'nda
- rra'nzii
- rri'nziae
- dona'da
- donézii
- donéziae
- aa'da
- aъ'zii
- aъ'ziae
- ia'da
- iézii
- iéziae

11
- nvka
- nvчii
- nvчiae
- naa'tka
- naъ'tcii
- naъ'tciae
- naaшka
- nъaъшcii
- nъaъшciae
- sarika
- sъrivii
- sъriviae
- danimarka
- dъnimъrvii
- dъnimъrviae
- teska
- tévii
- téviae
- voaka
- voчii
- voчiae

12
- aemaska
- aemъцii
- o aemasko!
- aemъciae
- fъmeiaska
- fъmeiéцii
- o fъmeiasko!
- fъmeiécиiae
- domnéaska
- domnéцii
- o domnéasko!
- domnéciae

13
- sora
- svrorii
- o soro!
- svroriae

14
- dig̃ma
- dig̃mvriae
- ma'rfa
- mъ'rfii
- mъ'rfvriae
- saaa'ta
- sъaъ'tii
- sъaъ'tvriae
- zéama
- zémii
- zémvriae
- iarва
- iérnii
- iervvriae-

Central University Library

IKOANЪ ПRESKURTARЪTЪTOARE DЪ TOATE INФORMЪRILE NUMELOR NEUTRE REГULATE ШѦ NEREГULATE DUПЪ ÎNDUПLEKARѢ D'ѦNTѦIU

ꝉNFORMAREA DINTIU	ꝉNFORMAREA A DOA	ꝉNFORMAREA A TREIA			ꝉNFORMAREA A ПATRA	ꝉNFORMAREA A ЧINЧEA	
		Фóрма d'ѫn tѫй	Фóрма a dóoъ	Фóрма a tréia		Фóрма d'ѫn tѫй	Фóрма a dóoъ
§ 21. Чéле Reгулa'te	Чéле Reгулa'te	Чéле Reгулa'te	Чéле Reгулa'te	Чéле Reгулa'te	Чéле Reгулa'te	Чéле Reгулa'te	Чéле Reгулa'te
нѵ'm: sinг: кадѣ: нѵм: лémнѵл	bordéюл	kѵtrémѵрѵл	вї'ачюл	деа'лѵл	нѵ'меле	ka'рѵл	o'ѵл
dat: лémнѵлѵї	bordéюлѵї	kѵtrémѵрѵлѵї	вї'ачюлѵї	деа'лѵлѵї	нѵ'мелѵї	ka'рѵлѵї	o'ѵлѵї
kem: o' лемне! шi o' лémнѵле!	o' bordéю! шi o' bordéюле!	o' kѵtrémѵр! шi o' kѵtrémѵрѵле!	o' вї'ачю! шi o' вї'ачюле!	o' деал! шi o' деа'лѵле!	o' нѵ'me!	o' kar! шi o' ka'рѵле!	o' o'ѵ! шi o' o'ѵле!
нѵ'm: inm: кадѣ: нѵм: лémнеле	bordéеле	kѵtrémѵриле	вї'ачюриле	деа'лѵриле	нѵ'меле	ka'рѣле	o'оъле
dat: лémнелор	bordéелор	kѵtrémѵрилор	вї'ачюрилор	деа'лѵрилор	нѵ'мелор	ka'рѣлор	o'оълор
kъм: o' лémне! шi o' лémнелор!	o' bordée! шi o' bordéелор!	o' kѵtrémѵри! шi o' kѵtrémѵрилор!	o' вї'ачюри! шi o' вї'ачюрилор!	o' деа'лѵри! шi o' деа'лѵрилор!	o' нѵ'me! шi o' нѵ'мелор!	o' ka'рѣ! шi o' ka'рѣлор!	o' o'оъ! шi o' o'оълор!
§ 22. Чéле нерегулa'te *	Чéле нерегулa'te	Чéле нерегулa'te			Чéле нерегулa'te	Чéле нерегулate	
1 n: sinг. k: нѵм. мъ'рѵл (нѵ'ама мъ'рѵлѵї) k: нѵм. — шi o' mére n: inm. k: kem. méреле	1 ръшо'юл — шi o' ръшо'ае ръшо'аеле	1 мъdѵла'рѵл . . . мъdѵлъ'риле	. . .	. . .	1 ла'нтеле . . . лъ'нтѵриле	1 ішо'рѵл — шi o' ішо'аре! ішо'арѣле	
2 n: sinг. k: нѵм. ръво'фѵл k: kem. — шi o' ръво'афе! n: inm. k: нѵм. ръво'афеле	2 херъstрѣ'ѵл — шi o' херъstра'е! херъstра'еле	. . .	. . .	. . .	2 sї'nцеле . . . sї'nцѵриле	2 fedeлéшѵл — шi o' fedeлe'шe! fedeлe'шеле	
3 n: sinг. k: нѵм. ka'пѵл k: kem. o' ka'пѵле! n: inm. k: нѵм. ka'пetele	3 пiрї'ѵл — шi o' пira'e! пira'еле	. . .	. . .	. . .	3 гъї'лѣtele . . . гъї'нцеле		
4 n: sinг. k: нѵм. kѵвї'нтѵл k: kem. — шi o' kѵвї'нte! n: inm. k: нѵм. kѵвї'нтеле n: sinг. k: нѵм. нъшmї'нтѵл k: kem. — шi o' нешmї'нte! n: inm. k: нѵм. нешmї'нтеле!	4 fрї'ѵл — шi o' fрї'не! fрї'неле	. . .	. . .	. . .			
	5 рѣ'ѵл — шi o' réле! réлеле	. . .	. . .	. . .			
5 n: sinг. k: нѵм. okeа'нѵл k: kem. — шi o' okéne! n: inm. k: нѵм. okéнеле n: sinг. k: нѵм. треш'нъdѵл k: kem. — шi o' fvїére! n: inm. k: нѵм. trénedеле n: sinг. k: нѵм. fvїo'рѵл k: kem. — шi o' trénede! n: inm. k: нѵм. fvїéреле							
6 n: sinг. k: нѵм. a'кѵл k: kem. — шi o' a'че! n: inm. k: нѵм. a'челе n: sinг. k: нѵм. koфо'кѵл k: kem. — шi o' koфо'аче! n: inm. k: нѵм. koфо'ачеле							
7 n: sinг. k: нѵм. katastї'хѵл k: kem. — шi o' katastї'шe! n: inm. k: нѵм. katastї'шеле n: sinг. k: нѵм. meto'хѵл k: kem. — шi o' meto'аше! n: inm. k: нѵм. meto'ашеле							
8 n: sinг. k: нѵм. kiраї'рѵл k: kem. — шi o' kiраї'це! n: inm. k: нѵм. kiраї'целе n: sinг. k: нѵм. чома'рѵл k: kem. — шi o' чоméце! n: inm. k: нѵм. чоméцеле n: sinг. k: нѵм. saftiю'нѵл k: kem. — шi o' saftiїéne! n: inm. k: нѵм. saftiїéнеле n: sinг. k: нѵм. toю'рѵл k: kem. — шi o' toїéце n: inm. k: нѵм. toїéцеле n: sinг. k: нѵм. зъло'рѵл k: kem. — шi o' зъло'аце! n: inm. k: нѵм. зъло'ацеле							
9 n: sinг. k: нѵм. вѵрdѵ'фѵл k: kem. — шi o' вѵрdѵ'шe! n: inm. k: нѵм. вѵрdѵ'шеле							
10 n: sinг. k: нѵм. ръвъшъ'л k: kem. — шi o' ръвa'шe! n: inm. k: нѵм. ръвъша'леле							

«ачеа'stъ dѵ'нгъ — însemneа'зъ къ нѵ'меле зъ їndѵ'плекъ шi регулa't ла ачеа' къdére.»

B C U IASI
Central University Library Iasi

§ 23 Înдȣплекáреа нýмелор adъогáte, чéлор dъ óбще.

a §. Înформáреа чéлор Regȣláte.

		нýмърȣл sinгȣрáтік	нýмърȣл ꙟnmȣлцáтік	
Kъdéri	nȣm:	máреле, шж чéл máре - -	máрiĭ, шж чеĭ máрĭ - -	вървътéщĭ
	dът:	máрелȣĭ, шж чéлȣĭ máре -	máрiлор, шж чéлор máрĭ,	
	кем:	ó máре ле! шж ó чéл máре!	ó máрiлор! шж ó чеĭ máрĭ!	
Kъdéri	nȣm:	máреа, шж чеа máре, - - -	máрiле, шж чéле máрĭ, -	фъмеiéщĭ
	dът:	máреĭ, шж чеĭ máре - - - -	máрiлор, шж чéлор máрĭ	
	кем:	ó máреа! шж о чеа máре! - -	ó máрiлор! шж ó чéле máрĭ	

в §. Înформáреа чéлор Nереgȣлáте

Чéле вървътéщĭ:

1 nȣm: sinг: къd: nȣm: кълáреле, шж чел кълáре
nȣm: ꙟnm: къd: nȣm кълърiĭ, шж чеĭ кълърĭ.

2 ným: sinг: къd. nȣm: вéрdеле, шж чéл вéрdе.
ným: ꙟnm: къd: nȣm: вéрziĭ, шж чéĭ вéрzĭ.

3 ným: sinг: къd: nȣm: móалеле, шж чел móале
ným: ꙟnm: къd: nȣm: móiĭ, шж чеĭ móĭ.

Чéле фъмеiéщĭ:

1 ným: sinг: къd. { nȣm: кълáреа, шж чеа кълáре. / dът: кълърiĭ, шж чеĭ кълърĭ. }
ným: ꙟnm: къd: nȣm: кълърiле, шж чéле кълърĭ

2 ným: sinг: къd { nȣm вéрdеа, шж чеа вéрdе / dът: вéрziĭ, шж чеĭ вéрzĭ. }
ným: ꙟnm: къd: nȣm: вéрziле, шж чéле вéрzĭ

3 ným: sinг: къd: { nȣm: móалеа, шж чеа móале / dът; móiĭ, móалеĭ, шж чеĭ móĭ. }
ným: ꙟnm: къd: nȣm móiле, шж чéле móĭ.

§ 24. Înдȣплекáреа нýмелор adъогáte, ꙟnпреýнъ кȣ чéле ꙟnфiinцáte

a §. Înформáреа чéлор вървътéщĭ.

Kъdéri	nȣm:	ómȣл вýn - - - - -	шж ómȣл чел вýn - - - - -	нýмърȣл sinгȣрáтік
	dът:	ómȣлȣĭ вýn - - - -	шж ómȣлȣĭ чéлȣĭ вýn	
	кем:	ó om вȣn! - - - - -	шж о ómȣле чел вýn! - - - -	
Kъdéri	nȣm:	óamenĭ вýnĭ, - - -	шж óamenĭĭ чеĭ вýnĭ, - - -	нýмърȣл ꙟnmȣлцáт:
	dът	óamenĭлор вýnĭ - -	шж óamenĭлор чéлор вýnĭ	
	кем:	ó óamenĭ вýnĭ! - - -	шж ó óamenĭĭ чеĭ вýnĭ! - - -	
Kъdéri	nȣm:	вýnȣл om - - - - -	шж чел вȣn om - - - - - - -	нýмърȣл sinгȣрáтік.
	dът:	вýnȣлȣĭ om - - - -	шж чéлȣĭ вȣn om	
	кем:	ó вýnȣле om! - - - -	шж ó чел вýn om! - - - - - -	
Kъdéri	nȣm:	вýniĭ óamenĭ, - - -	шж чеĭ вýnĭ óamenĭ - - - - -	нýмърȣл ꙟnmȣлц:
	dът:	вýnĭлор óamenĭ - -	шж чéлор вýnĭ óamenĭ	
	кем:	о вýnĭ óamenĭ! - - -	шж ó чеĭ вýnĭ óamenĭ! - - -	

Кърéрї Къдéрї

nум: tót óмул - - - - - - -	óмул tot - - - - - - -	пъ́търул sinгулáтік
дът: тóтулуї om - - - - - -	óмулуї tot	
кем: o тъ́ tot óмуле! - - - -	ó óмуле tot! - - - - -	
nум: тóцї óamenїї - - - - -	óamenїї тóцї - - - - -	пъ́търул ѧnтулцáтік
дът: тъ́тулор óamenїлор - -	óamenїлор тъ́тулор	
кем: ó вої тóцї óamenїї! - -	ó вої óamenїї тóцї! - -	

Къдéрї Къдéрї Къдéрї Къдéрї Къдéрї

в §. Înformáreа чéлор ғътеіéцї.

nум: мулéреа бъ́пъ - - - шж мулéреа чеа бъ́пъ - - -		пъ́търул sinгулáт:
дът: мулéрїї бъ́пї - - - - шж мулéрїї чéї бъ́пї.		
кем: ó мулéре бъ́пъ! - - шж o мулéреа чеа бъ́пъ! - -		
nум: мулéрілe бъ́пe, - - шж мулéрілe чéлe бъ́пe, - -		пъ́търул ѧnтулц:
дът: мулéрілор бъ́пe, - шж мулéрілор чéлор бъ́пe,		
кем: ó мулéрї бъ́пe! - - шж ó мулéрілe чéлe бъ́пe! -		
nум: бъ́пa мулéре - - - - шж чеа бъ́пъ мулéре - - - -		пъ́търул sinгулáт:
дът: бъ́пeї мулéрї - - - шж чеї бъ́пeї мулéрї		
кем: ó бъ́пъ мулéре! - - шж ó чеа бъ́пъ мулéре! - - -		
nум: бъ́пелe мулéрї - - - шж чéлe бъ́пe мулéрї - - - -		пъ́търул ѧnтулцáт:
дът: бъ́пелор мулéрї - - шж чéлор бъ́пe мулéрї		
кем: ó бъ́пe мулéрї! - - шж ó чéлe бъ́пe мулéрї! - - -		
nум: тóатъ мулéреа - - - - -	мулéреа тóатъ - - - -	пъ́търул sinгулáтік
дът: тóатeї мулéрї - - - - -	мулéрїї тóате	
кем: ó тъ́ тóатъ мулéре! - -	o ту мулéре тóатъ! - -	
nум: тóате мулéрілe - - - -	мулéрілe тóате, - - -	пъ́търул ѧnтулцáтік
дът тóателор мулéрї - - - -	мулéрілор тóате	
кем: ó вої тóате мулéрілe! -	ó вої мулéрілор тóате!	

§ 25. Îndуплекáreа a дóoъ áre дóoъ ѧnformъ́rї.

а §. Înformáreа d'ѧntъ́ъ́ áre дóoъ ғórme.

в §. Înformáreа a дóoъ áre чínчї ғórme.

§ 28. Din чéлe трeї къдéрї путém скóate áлte трeí, кáre шж ачéстea sънt trebуінчіóase лa вóрвъ, ádікъ:

а §. La къдéreа дътътóare adъгънd шж ѧnкeіетъ́ra кínулуї ал трeíлea, ѧnaíntea пъ́мелуї съ івéцe o къдéре, че o путém пумí Цenetívъ, ádікъ Nemуітóare saŭ дъ neam, saŭ Nъскътóare, saŭ sіънжnітóare; кум

» ал—dómn—улуї, a—dómn—улуї.

в §. Adъогънd шж лa къдéreа пумітóare пропъ́нereа пъ, saŭ пре, съ maї івéцe áлtъ къдéре чe o путém пумí Акuzatívъ, ádікъ прічінуітóare, saŭ дъ прічінъ: кум; пъ—óмул, пъ—Геóргіе. пъ—Maріa.

г §. Maї adъогънd tot лa къдéreа пумітóare пропъ́нereа дъла, съ maї івéцe áлtъ къдéре, чe o путém пумí Аблатívъ, ádікъ Adукътóare saŭ дъ adъ́чere, saŭ Luътóare saŭ дъ луáre; кум: дъла—domn—ул, дъла—Георге, дъла—María.

д §. Къдéreа дътътóare съ нóate алкътуí, шж ѧntr'ал кік: ádікъ adъогънd

[library stamp]

§ 26. ÎNФОRMЪRILE NUMELOR БЪRБЪTEЩI REГULATE ШЖ NEREГULATE DUПЪ ÎNDUПLEKAREA A DOOЪ

ÎNFORMAREA DINTIIU

	Фórma d'ăn tăiŭ		Фórma a dóoъ
	Чéлe Reгvлa'te		Чéлe Reгvлa'te
m'm: sinг: kъd: nvm: Ioa'n . . .	Пtrimo'r		Θemeaĭ' . . .
kъd: dъt: лvĭ Ioa'n . .	лvĭ Пetrimo'r		лvĭ Θemeaĭ' . . .
kъd: kem: o' Ioa'ne! . .	o' Пetrimo'r! шi o' Пetrimo'rvлe!		o' Θemeaĭ' . . .
m'm: inm: kъd: nvm: Ioa'niĭ . .	Пetrimo'riĭ		Θemeaĭ'iĭ . . .
kъd: dъt: Ioa'niлor . .	Пetrimo'riлor		Θemeaĭi'лor . . .
kъd: kem: o' Ioa'ni! шi o' Ioa'niлor!	o' Пetrimo'ri! шi o' Пetrimo'riлor!		o' Θemeaĭ'iĭ! шi o' Θemeaĭi'лor!
§ 27. Чéлe nereгvлa'te			
1 n. sinг. k. nvm. Stoia'n . .	. . . . . .		. . . .
n. sinг. k. kem. o' Stoiéne! .	. . . . . .		. . . .
n. inm. k. nvm. Stoiéniĭ . .	. . . . . .		. . . .
2 n. sinг. k. nvm. Mvma't . .	. . . . . .		. . . .
n. sinг.	. . . . . .		. . . .
n. inm. k. nvm. Mvma'цiĭ . .	. . . . . .		. . . .
3 n. sinг. k. nvm. neвr'od . .	. . . . . .		. . . .
n. sinг. k. kem. o' neвro'ade .	. . . . . .		. . . .
n. inm. k. nvm. neвro'ziĭ . .	. . . . . .		. . . .
4 n. sinг. k. nvm. makedo'n . .	. . . . . .		. . . .
n. sinг. k. kem. o' makedo'ane! .	. . . . . .		. . . .
n. inm. k. nvm. . . .	. . . . . .		. . . .
n. sinг. k. nvm. . . .	. . . . . .		. . . .
n. sinг. k. kem. . . .	. . . . . .		. . . .
n. inm. k. nvm. . . .	. . . . . .		. . . .

ÎNFORMAREA ADOOЪ

Фórma d'ăn tăiŭ	Фórma a dóoъ	Фórma a tréia	Фórma a пatra		Фórma a чinчiлea	
Чéлe Reгvлa'te	Чéлe Reгvлa'te	Чéлe Reгvлa'te	Чéлe Reгvлa'te		Чéлe Reгvлa'te	
пa'пъ	Гéorre . . .	anato'лie . . .	Zaxari'a . . .	Iona'	Mixa'iv . . .	Пъ'trv
лvĭ пa'пъ . . .	лvĭ Гéorre . .	лvĭ anato'лie . .	лvĭ Zaxari'a . .	лvĭ Iona'	лvĭ Mixa'iv . .	лvĭ Пъ'trv
o' пa'пъ . . .	o' Гéorre! . .	o' anato'лie! . .	o Zaxari'o! . .	o' Iona'!	o' Mixa'iv! . .	o' Пъ'tri!
пa'пiĭ	Гéorriĭ . . .	anato'лiiĭ . . .	Zaxa'riiĭ . . .	.	Mixa'iĭ . . .	Пъ'triĭ
пa'пiлor . . .	Гéorriлor . . .	anato'лiiлor . .	Zaxarii'лor . .	.	Mixa'iлor . . .	Пъ'triлor
o' пa'пi! шi o' пa'пiлor! .	o' Гéorri! шi o' Гéorriлor!	o' anato'лii! шi o' anato'лiiлor!	o' Zaxari'i! шi o' Zaxarii'лor!	.	o' Mixa'i! шi o' Mixa'iлor!	o' Пъ'tri! шi o' Пъ'triлor!
Чéлe nereгvлa'te	Чéлe nereгvлa'te					Чéлe nereгvлa'te
1 вo'dъ . . .	1 Stama'te . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	1 Aлéξandrv
. . .	. . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	o' Aлéξandre!
вo'ziĭ . . .	Stama'цiĭ . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	
2 miri'kъ . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	2 Bлa'dv
. . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	o' Bлa'dvлe!
miri'чiĭ . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	Bлa'ziĭ
3 гa'koviцъ . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	3 Bo'ikv
. . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	o' Bo'ikvлe!
rakoviцéшi d'in rakoviцesk	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	Bo'iчiĭ
. . . . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	Ia'nkv
. . . . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	o' Ia'nkvлe!
. . . . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	Iénчiĭ
. . . . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	4 Бra'tv
. . . . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	o' Бra'tvлe
. . . . .	. . . .	. . . .	. . . .	.	. . . .	Бra'цiĭ

+nm: kem: ó чeĭ doĭ! шж ч л л. . . . | чéлor dooъ, шж ч. л. л.
ó чéлe dóoъ! шж ч л л

B C U IASI
Central University Library Iasi

ла къdérea нȣmitóaрe пропýнеpea: ла, ꙟnnaintea нýmeлȣĭ, пȣtém zíче: ла—domn-ȣл, ла—Гéорге, ла—Maрia.

Шꙇ ашá къdéрiле tóate съ ꙟnsȣmeazъ ꙟn нýmър dъ máse, ádikъ: Nȣmitóaрe, Dъtъtóaрe, Nemȣitóaрe, Прiчinȣitóaрe, Adȣкъtóaрe шꙇ Kemъtóaрe. Iaр ꙟndȣплекáрea лор съ аштéрne ꙟntр'ачést кíк:

нým: sinr: Къdéрĭ
- нȣm: бáн-ȣл. - - - - - - - - - - - - - - - - - - -
- dъt: бáн-ȣлȣĭ, шꙇ ла-бáн-ȣл
- nem: ал-бáн-ȣлȣĭ, а-бáн-ȣлȣĭ, аĭ-бáн-ȣлȣĭ, але-бáн-ȣлȣĭ
- прiч: пъ-бáн-ȣл.
- adȣк: dъла-бáн-ȣл
- кem: ó бáн-e! шꙇ ó бáн-ȣле!

нým: ꙟnm: Къdéрĭ
- нȣm: бáni-ĭ
- dъt: бáni-лор, шꙇ ла-бáni-ĭ.
- nem: ал-бáni-лор, а-бáni-лор, аĭ-бáni-лор, але-бáni-лор.
- прiч: пъ-бáni-ĭ.
- adȣк: dъла-бáni-ĭ.
- кem: ó-бáнĭ! шꙇ ó-бáni-лор! - - - - - - - - - - - - - - - -

(Бъръtéшĭ)

нým: sinr: Къdéрĭ
- нȣm: zéstрe-a -
- dъt: zéstрe-ĭ, шꙇ ла-zéstрe-a.
- nem: ал-zéstрe-ĭ, а-zéstрe-ĭ, аĭ zéstрe-ĭ, але-zéstрe-ĭ.
- прiч: пъ-zéstрe-a
- adȣк: dъла-zéstрe-a
- кem: ó-zéstрe.

нým: sinr: Къdéрĭ
- нȣm: zéstрe-ле
- dъt: zéstрe-лор, шꙇ ла-zestрe-ле.
- nem: ал-zéstрe-лор, а-zéstрe-лор, аĭ-zéstрeлор, але-zéstрe-лор.
- прiч. пъ zéstрe-ле.
- adȣк: dъла-zéstрe-ле.
- кem: ó-zéstрe-лор! - - - - - - - - - - - - - - - - - -

(Фъmeiéшĭ)

§ 29. Îndȣплекáрea ýнелор ꙟnкiпȣíрĭ (вéz: § 108. § 109. § 110.) че прiвésк ȣпре ꙟndȣплекáрea чea d'ꙟntъiȣ.

a §. Nýme Nȣmърътóaрe

	Бъръtéшĭ	Фъmeiéшĭ
нým: sinr: Къdéрĭ — нȣm:	ýнȣл, din ȣн	o, шꙇ ýна.
dъt:	ýнȣĭ, шꙇ ýнȣia	ýнeĭ, шꙇ ýнeia.
кem:	ó ýнȣле!	ó ýна!
нým: ꙟnm: Къdéрĭ — нȣm:	ýniĭ, din ýnĭ	ýнeле, din ýне.
dъt:	ýniлор, шꙇ ýнор, шꙇ ýнора.	ýнeлор, шꙇ ýнор, шꙇ ýнора.
кem:	ó ýniĭ!	ó ýнeле!
нým: ꙟnm: Къdéрĭ — нȣm:	чеĭ doĭ, чеĭ tрéĭ, шꙇ ч. л. л.	чéле dóoъ, чéле tрeĭ, шꙇ ч. л. л.
dъt:	чéлор doĭ, шꙇ ч. л. л. . . .	чéлор dóoъ, шꙇ ч. л. л.
кem:	ó чеĭ doĭ! шꙇ ч. л. л. . . .	ó чéле dóoъ! шꙇ ч. л. л.

Îndȣплекáрea нȣ́мелор Nȣмърътóаре, ꙟпреȣ́нъ кȣ áлте нȣ́ме.

	Бърбътéшĭ	Фъмеiéшĭ	
Къd:	nȣm: ȣn om . . .	ó mȣiére . . .	nȣ́m: singȣrátik
	dъt: ȣ́нȣĭ om . . .	ȣ́неĭ mȣiérĭ .	
Къd:	nȣm. ȣ́niĭ óamenĭ . .	ȣ́неле mȣiérĭ .	nȣ́m. ꙟпмȣлцátik
	dъt. ȣ́nilор óamenĭ .	ȣ́нелор mȣiérĭ	

Iátъ шѫ кȣm пȣмърът, шѫ sémnеле пȣмърътȣ́рiĭ

Бърбътéшĭ	Фъмеéшĭ	Sémne		
ȣ́нȣл - - - - - - - - - - -	ȣ́на - - - - -	1	a	I
dóĭ - - - - - - - - - - -	dóоъ - - - -	2	в	II
tрéĭ - - - - - - - - - - -	- - - - - - -	3	г	III
пátрȣ - - - - - - - - - -	- - - - - - -	4	д	IV
чíнчĭ - - - - - - - - - -	- - - - - - -	5	ε	V
шáse - - - - - - - - - - -	- - - - - - -	6	ϛ	VI
шáпte - - - - - - - - - -	- - - - - - -	7	z	VII
опt - - - - - - - - - - -	- - - - - - -	8	η	VIII
нóоъ - - - - - - - - - - -	- - - - - - -	9	θ	IX
zéче - - - - - - - - - - -	- - - - - - -	10	ı̃	X
ȣн sпре zéче - - - - - - - -	- - - - - - -	11	aı̃	XI
doĭ sпре zéче - - - - - - - -	dóоъ sпре zéче -	12	вı̃	XII
treĭ sпре zéче - - - - - - - -	- - - - - - -	13	гı̃	XIII
пátрȣ sпре zéче - - - - - - -	- - - - - - -	14	дı̃	XIV
чíнчĭ sпре zéче, шѫ чinsпрezéче (1)	- - - - - - -	15	εı̃	XV
шáse sпре zéче, шѫ шáĭsпрezéче (1)	- - - - - - -	16	ϛı̃	XVI
шáпte sпре zéче - - - - - - -	. . . .	17	zı̃	XVII
опt sпре zéче - - - - - - - -	. . . .	18	ηı̃	XVIII
нóоъ sпре zéче - - - - - - -	. . . .	19	θı̃	XIV
dóоъ zéчĭ - - - - - - - - -	. . . .	20	к̃	XX
dóоъ zéчĭ шѫ ȣ́нȣл - - - - - -	dóоъ zéчĭ шѫ ȣ́на	21	к̃a	XXI
dóоъ zéчĭ шѫ dóĭ - - - - - -	dóоъ zéчĭ шѫ dóоъ	22	к̃в	XXII
treĭ zéчĭ - - - - - - - - - -	. . . .	30	л̃	XXX
patрȣ zéчĭ - - - - - - - - -	. . . .	40	м̃	XL
чíнчĭ zéчĭ, шѫ чinzéчĭ (1) - - - -	. . . .	50	н̃	L
шáse zéчĭ, шѫ шáĭzéчĭ (1) - - -	. . . .	60	ξ̃	LX
шáпte zéчĭ - - - - - - - - -	. . . .	70	õ	LXX
опt zéчĭ - - - - - - - - - -	. . . .	80	п̃	LXXX
нóоъ zéчĭ - - - - - - - - -	. . . .	90	ч̃	XC
	o sȣ́tъ (2) . . .	100	ρ̃	C
	dóоъ sȣ́te . . .	200	s̃	CC
	treĭ sȣ́te . . .	300	т̃	CCC

(1) Dȣпъ skȣрtáре (2) káре sȣ́tъ съ ꙟndȣ́плекъ ка; кásъ.

BCU IASI / Central University Library Iasi

nátrъ sъte - - -	400	оу	CD. saŭ CCCC
cínчĭ sъte - - -	500	ф	D
máse sъte - - -	600	х	DC
mánte sъte - - -	700	ѱ	DCC
ont sъte - - - -	800	ѿ	DCCC
nóoъ sъte - - -	900	ц	DM
o míe (1) - - -	1 000	а	M
dóoъ míĭ - - -	2 000	в	II
trĕĭ míĭ - - - -	3 000	г	III
nátrъ míĭ - - -	4000	д	IV
cínчĭ míĭ - - -	5 000	е	V
máse míĭ - - -	6 000	ѕ	VI
mánte míĭ - - -	7 000	з	VII
ont míĭ - - - -	8 000	и	VIII
nóoъ míĭ - - -	9 000	і	IX
zéce míĭ - - -	10 000	к	X. saŭ CCIↃↃ
dóoъ zécĭ dъ míĭ	20 000	л	XX
trĕĭ zécĭ dъ míĭ -	30 000	м	XXX
nátrъ zécĭ dъ míĭ	40 000	н	XL
cinzécĭ dъ míĭ -	50 000	ѯ	L
maĭ zécĭ dъ míĭ -	60 000	о	LX
mánte zécĭ dъ míĭ	70 000	п	LXX
ont zécĭ dъ míĭ -	80 000	р	LXXX
nóoъ zécĭ dъ míĭ -	90 000	ч	XCCCIↃↃ
o sътъ dъ míĭ - -	100 000	с	CCCIↃↃ
dóoъ sъte dъ míĭ	200 000	т	CCCCIↃↃ
trĕĭ sъte dъ míĭ -	300 000	у	CCCCCIↃↃ
nátrъ sъte dъ míĭ	400 000	оу	CDCCIↃↃ
cinчĭ sъte dъ míĭ	500 000	ф	DCCIↃↃ
máse sъte dъ míĭ	600 000	х	DCCCIↃↃ
mánte sъte dъ míĭ	700 000	ѱ	DCCCCIↃↃ
ont sъte dъ míĭ -	80 000	ѿ	DCCCCCIↃↃ
nóoъ sъte dъ míĭ	900 000	ц	DMCCIↃↃ
yn miлión (2) - -	1,000 000	- - -	M.

в §. Nъme orѧndъitóare

Бърбътéщĭ

nъm: sinr: } kъdérĭ { nъm: чел d'ѧntѧ̆ĭ - - / dъt: чéлъĭ d'ѧntѧ̆ĭ - } dъ aлdóiлea—dъ aл tréiлea шж ч. л. л.

nъm. ѧnm: } kъdérĭ { nъm: чeĭ d'ѧntѧ̆ĭ - - / dъt: чéлor d'ѧntѧ̆ĭ - } dъ aĭ dóiлea—dъ aĭ tréiлea шж ч. л. л.

(1) Kare mie sъ îndъплекъ ka datorie (2) kare miлion sъ îndъплекъ ka ръвоѫ

Фъmeiéщĭ

ným: sinr: } къdéрĭ { nym: чea d'ɨntжĭŭ / dъt: чeĭ d'ɨntжĭŭ } dъ a dóoъʌea—dъ a tréiʌea, шж ч. ʌ. ʌ.

ným: ɨnm: } къdéрĭ { nym: чéʌe d'ɨntжĭŭ / dъt: чéʌoр d'ɨntжĭŭ } dъ a dóoъʌea—dъ a tréiʌea, шж ч. ʌ. ʌ.

г §. Nýme dъsпърцitóare

Бърбътéщĭ.

ným: sinr: } къdéрĭ { nym: ýnyʌ d'in dóĭ—d'in tréĭ, шж ч. ʌ. ʌ. ýnyʌ d'intржnшiĭ (1) / dъt: ýnyıa d'in dóĭ—d'in tréĭ, шж ч. ʌ. ʌ. ýnyıa d'intржnшiĭ

ným: ɨnm: } къdéрĭ { nym: ýniĭ d'intр'жnшiĭ / dъt: ýnoр d'intр'жnшiĭ

Фъmeiéщĭ

ným: sinr: } къdéрĭ { nym: ýna d'in dóoъ—d'in tréĭ, шж ч. ʌ. ʌ. ýna d'in trжnseʌe (2) / dъt: ýneĭ d'in dóoъ—d'in tréĭ, шж ч. ʌ. ʌ. ýneĭ d'in trжnseʌe

ným: sinr: } къdéрĭ { nym: ýneʌe d'intр'жnseʌe / dъt: ýneʌoр d'intр'жnseʌe

ným: ɨnm: } къdéрĭ { nym: чeĭ кжte ýnyʌ—кжte doĭ, шж ч. ʌ. ʌ. / dъt: чéʌoр кжte ýnyʌ—кжte dóĭ, шж ч. ʌ. ʌ. } бърбътéщĭ

ným: ɨnm: } къdéрĭ { nym: чéʌe кжte ýna—кжte dóoъ шж ч. ʌ. ʌ. / dъt: чéʌoр кжte ýna—кжte dóoъ, шж ч. ʌ. ʌ. } фъmeiéщĭ

ným: ɨnm: } къdéрĭ { nym: amжndóĭ - - - - - - / dъt: amжndyрóрa - - - - - - } бърбътéщĭ { amжndóoъ - / amжndyрóрa } фъmeiéщĭ

d §. Nýme dъosebitóare

	Бърбътéщĭ	Фъmeiéщĭ	
Къd:	nym: áʌtyʌ, d'in áʌt - -	áʌta, d'in áʌtъ - - - - - - -	ným: sinгyр:
	dъt: áʌtyĭ, шж áʌtyıa -	áʌteĭ, шж áʌteıa - - - - - -	
Къd:	nym: áʌцiĭ, d'in áʌцĭ -	áʌteʌe d'in áʌte - - - - - -	ným: ɨnmyʌц:
	dъt: áʌtoр, шж áʌtoрa -	áʌteʌoр, шж áʌtoр, шж áʌtoрa	
Къd:	nym: чeʌ-ʌ-áʌt - - - -	чéıa-ʌ-áʌtъ - - - - - - - - -	ným: sinгр:
	dъt: чéʌyĭ-ʌ-aʌt - - - -	чeĭ-ʌ-áʌte - - - - - - - - -	
Къd:	nym: чeĭ-ʌ-áʌцĭ - - - -	чéʌe-ʌ-áʌte - - - - - - - - -	ným: ɨnmyʌц:
	dъt: чéʌoр-ʌ-áʌцĭ - - -	чéʌoр-ʌ-áʌte - - - - - - - -	

(1) Adikъ, dъ, între, înшiĭ. (2) adikъ, dъ, între, înseʌe,

e §. Nȣ́me ꙟntrebătóare

	Бърбътéщĭ	Фъmeiéщĭ	
Къd:	nȣm: чíne? Шж чé?	чé?	nȣ́mърȣл sinгȣrátik
	dът: кȣ́ĭ?	кърiĭ?	
Къd:	nȣm: чé?	чé?	nȣ́mърȣл ꙟnmȣлцátik
	dът: кърора?	кърора?	
Къd:	nȣm: кáрелe? D'in кáре?	кáреa? d'in кáре?	nȣ́mърȣл sinгȣrátik
	dът: кърȣĭ? Шж кърȣia?	кърiĭ? шж кърia?	
Къd:	nȣm: кáрiĭ? d'in кáрĭ?	кáрелe? d'in кáре?	nȣ́mърȣл ꙟnmȣлцátik
	dът: кърор? шж кърора?	кърор? шж кърора?	
Къd:	nȣm: кѫt?	кѫt? nȣmърȣл sinгȣrátik	
	nȣm: кѫ́цĭ?	кѫ́te? nȣ́mърȣл ꙟnmȣлцátik.	

s §. Nȣ́me dъ кѫtъцíme

		Бърбътéщĭ	Фъmeiéщĭ
nȣ́m: sinг:	къd:	nȣm: ȣn алt	ó áлtъ
		dът: ȣ́nȣĭ áлtȣĭ, шж ȣ́nȣĭ áлtȣia	ȣ́neĭ áлteĭ, шж ȣ́neĭ áлteia
nȣ́m: ꙟnm:	къd:	nȣm: ȣ́niĭ áлцiĭ, d'in ȣ́ni áлцĭ	ȣ́neлe áлteлe, d'in ȣne áлte
		dът: ȣ́nор áлtора	ȣ́nор áлtора
nȣ́m sinг:	къd:	nȣm: nímenĭ, шж nímenea	nímenĭ, шж nímenea
		dът: nímъnȣ́ĭ, шж nimъnȣ́ia	nimъnȣ́ĭ, шж nimъnȣ́ia
nȣ́m: sinг:	къd:	nȣm: níчĭ ȣ́nȣл	níni ȣ́na, шж níчĭ ó.
		dът: níчĭ ȣ́nȣĭ, шж níчĭ ȣ́nȣia	níчĭ ȣ́neĭ, шж níчĭ ȣ́neia
nȣ́m: ꙟnm:	къd:	nȣm: níчĭ ȣ́niĭ	níчĭ ȣ́neлe
		dът: níчĭ ȣ́nора	níчĭ ȣ́nора
nȣ́m: sinг:	къd:	nȣm: вре ȣ́nȣл	вре ȣ́na, шж вре ó.
		dът: вре ȣ́nȣĭ, шж вре ȣ́nȣia	вре ȣ́neĭ, шж вре ȣ́neia
nȣ́m: ꙟnm:	къd:	nȣm: вре ȣ́niĭ	вре ȣ́neлe
		dът: вре ȣ́nор	вре ȣ́nор
nȣ́m: sinг:	къd:	nȣm: ȣn	ó,
		dът: ȣ́nȣĭ	ȣ́neĭ
nȣ́m: ꙟnm:	къd:	nȣm: níщe	níщe
		dът: níщeлор	níщeлор
nȣ́m: sinг:	къd:	nȣm: чinевá, шж чinевáш	
		dът: кȣĭвá, шж кȣĭвáш	кърiĭва.

z §. Nȣ́me dъ фeлȣríme

nȣ́m: sinr:	къd:	nȣm: ачést фeл dъ - - - - -	aлt фeл dъ - - - - - -	ла amжn-dóoъ neá-mȣriлe
		dъt: ачéstȣĭ фeл dъ - - - -	áлtȣĭ фeл dъ - - -	
nȣ́m: ꙟnmȣлц:	къd:	dъt: ачéstor фeл dъ - - - -	áлtor фeл dъ - -	
»		ꙟn dóoъ фéлȣrĭ, ꙟn mȣлte фéлȣrĭ - - -	- - - - - - - -	

кап V.

ПENTRU ПRONUME

§ 30. La Пronȣ́me sжnt ȣrmъtóare шáse sémne, ádiкъ NѢm, Nȣ́mъr, Къdé-re, Пersóanъ, ádiкъ Фáцъ, Кíп шж Îndȣплeкáre.

a §. NѢmȣrĭ, Nȣ́mere шж къdérĭ ла Пronȣ́me sжnt кa шж ла ꙟпкeietȣ́rъ (§ 10, a §, в §, г §,)

в § Фéце ла Пronȣ́me sжnt treĭ, ádiкъ фáца d'ꙟntжiȣ, кȣm: ieȣ; фáца a dóoъ, кȣm: tȣ́; фáца a treꙗ, кȣm: ачéлa, ieл.

г §. Кíпȣл Пronȣ́meлor sъ ꙟппárte ꙟn opt ꙟпкiпȣírĭ, кȣm

1 §. Пrimitíвъ, ádiкъ Пersoanъ, кȣm» ieȣ, tȣ́.

2 §. Dimostratíвъ, ádiкъ Arъtъtóare saȣ dъ arъtáre, кȣm: ачésta, ачéлa

3 §. Reлatíвъ, ádiкъ Adȣкъtóare saȣ dъ adȣ́чere, кȣm: ieл, кáre.

4 §. Пъtimitóare, кȣm: mъ, te, sъ.

5 §. Кoȷȣrtíвъ, ádiкъ Кършirъtóare, saȣ Doвжnditóare, кȣm: ъm, ъ́цĭ, ъш.

6 §. Îndoíte, кȣm: míe, ъm, ци́e ъ́цĭ, лȣ́im ъш.

7 § Deriвatíвъ, saȣ Пosesíвъ, ádiкъ Stъпжnitóare, saȣ dъ stъпжníre, кȣm: aл miéȣ, aл tъȣ, aл лȣĭ, aл sъȣ.

8 §. Adeвeritóare, кȣm: ꙟnsȣ'm, ꙟnsȣцĭ, ꙟnsȣ'ш (1) dъ síne'm, dъ síne'цĭ, dъ síne'ш (2)

§ 31. Îndȣплeкárea Пronȣ́meлor Пersonáлe.

		Форма d'ꙟntжiȣ: Фáца d'ꙟntжiȣ	фáца a dóoъ	Форма a dóoъ: фáца d'ꙟntжiȣ	фáца a dóoъ	фáца a tréꙗ
nȣ́m: sinr:	къdérĭ	nȣ́m: ieȣ -	tȣ - - -	- - - -	- - - -	- - - -
		dъt: míe -	ци́e - - -	mi - - -	цi - - - -	i - - -
		кem: - - -	o tȣ́! - -	- - - -	- - - -	- - - -
nȣ́m: ꙟnm:	къdérĭ	nȣm: noĭ -	voĭ - - -	- - - -	- - - -	- - - -
		dъt: nóoъ -	vóoъ - -	ni - - - -	vi - - -	лi - - -
		кem: - - -	ó vóĭ! - -	- - - -	- - - -	- - - -

(1) Din îns-ъm-ъцĭ-ъш. (2) din sine-ъm-ъцĭ ъш.

BCU IASI Central University Library Iasi

§ 32. Ìnдѕплекáреа Пронѕ́меѧор Арътътóаре

Фáца d'ѫнtѫ́ю, Бърбътéщĭ

нѕ́м: } кѫd: { нѕм: ачésta 3) шѫ чésta 4) шѫ ъ́sta 5).
sinr. } кѫd: { dът: ачéstѕĭ, ачéstѕѩ, шѫ чéstѕĭ, чéstѕѩ 6) шѫ ъ́stѕĭ, ъ́stѕѩ.

нѕ́м: } кѫd: { нѕм; ачéщiĭ. ачéщia 7) шѫ чéщiĭ, чéщia 6) шѫ ъ́щiĭ, ъ́щia 8)
ѫnm: } кѫd: { dът ачéstor, ачéstora шѫ чéstor, чéstora 6) шѫ ъ́stor, ъ́stora

Фáца d'ѫнtѫ́ю, Фъmeiéщĭ

нѕ́м: } кѫd: { нѕм: ачеásta 9) шѫ чеásta 10) шѫ ásta 11)
sinr: } кѫd: { dът: ачéщiĭ, ачéщiѩ, шѫ ачéщiĭ, чéщiѩ 6) шѫ ъ́щiĭ, ъ́щiѩ

нѕ́м: } кѫd: { нѕм: ачéstea 12) шѫ чéstea 13) шѫ ástea 14)
ѫnm: } кѫd: { dът: ачéstor, ачéstora, шѫ чéstor, чéstora 6) шѫ ъstor, ъ́stora.

Фáца a treѩ, Бърбътéщĭ

нѕ́м: кѫd: { нѕм: ачéла 15) шѫ чéла 16) шѫ ъ́ла 17)
sinr: кѫd: { dът: ачéлѕĭ, ачéлѕѩ, шѫ чéлѕĭ, чéлѕѩ 6) шѫ ъ́лѕĭ, ъ́лѕѩ

нѕ́м: кѫd: { ачéѩ 18) шѫ чéѩ 6) шѫ ъ́ѩ 19)
ѫnm: кѫd: { dът: ачéлор, ачéлора, шѫ чéлор, чéлора 6) шѫ ъ́лор, ъ́лора

Фáца a treѩ, Фъmeiéщĭ

нѕ́м: кѫd: { нѕм: ачéеа 20) шѫ чéеа, шѫ а, шѫ áеа 6)
sinr: кѫd: { dът: ачéĭ, ачéеа, шѫ чéĭ, чéѩ 6) шѫ ъ́ĭ, ъ́ѩ.

нѕ́м: кѫd: { нѕм: ачéлеа 21) шѫ чéлеа, áлеа 6)
ѫnm: кѫd: { dът: ачéлор, ачéлора, шѫ чéлор, чéлора 6), шѫ ъ́лор, ълора.

« Ачéste Пронѕ́ме Арътътóаре прiĭ нésѫ ѕ́не óрĭ шѫ ѕн ш, ла sфѫршѫ́t, ка кѫnd ар fi ѕн adáѕs dъ adeвeрíреа арътърiĭ. Кѕ́м «ачéstaш, ачéлаш, шѫ ч. л. л

---

3) ѫ'in ачѕст. 4) ѫ'in чѕст, ѫѕпъ скѕртаре. 5) ѫ'in ъст. 6) ѫѕпъ скѕртаре. 7) ѫ'in ачещĭ. 8) ѫ'in ъ́щĭ. 9) ѫ'in ачѣстъ. 10) ѫ'in чѣстъ, ѫѕпъ скѕртаре. 11) ѫ'in астъ ѫѕпъ скѕртаре. 12) ѫ'in ачесте. 13) ѫ'in честе, ѫѕпъ скѕртаре. 14) ѫ'in асте, ѫѕпъ скѕртаре. 15) ѫ'in ачел. 16) ѫ'in чел ѫѕпъ скѕртаре, ѫ'in ъл. 18) ѫ'in ачеi. 19) ѫ'in ъi. 20) ѫ'in ачѣ. 21) ѫ'in ачеле

§ 33. Îndyплекárеа Пронýmелор Adyкътóаре

	Бърбътéщї	Фъmeiéщї
ným: sinr: къd:	nym: iел	ia.
	dъt: лyї	ieї.
ným: ꙟnm: къd:	nym: ieї	iéле.
	dъt: лор	лор.
ným: sinr: къd:	nym: кytáре	кytáре
	dъt; кytърyї, шж кytърyia	кytърiї, кytърiia
ným: sinr: къd:	nym: d'жnsyл 22)	d'жnsa 26)
	dъt: d'жnsyлyї	d'жnseї
ným: ꙟnm: къd:	nym: d'жnшiї 23)	d'жnseле 27)
	dъt: d'жnшiлор	d'жnseлор
ným: sinr: къdér:	nym: ꙟntr'жnsyл 24)	ꙟntr'жnsa 28)
ným: ꙟnm: къdér:	nym: ꙟntr'жnшiї 25)	ꙟntr'жnseле 29)

« Káре, sъ ꙟndýплекъ ка пýmеле ꙟntreбътóр káре? (вéзї: § 29. e §.)

« Чé, sъ zíче ла tóate neámyriле, шж ла amжndóoъ nýmere, фъръ a sъ ꙟndyплекá.

§ 34. Îndyплекárеа Пронýmелор Пътimitóаре

a'§. Чéлор dъкътре sínеш Пътimitóаре

	Фáца d'жntжiѣ	фáца a dóoъ	фáца a tréia
ným: sinr: къd: ným:	mъ -	tъ, шж te -	sъ
ným: ꙟnm: къd: nym:	ne -	въ - - - - -	sъ

в §. Чéлор dъкътре áлtyл Пътimitóаре

Nýmъryл		Фáца d'жntжiѣ	фáца a dóoъ (бърбътéщї шж фъmeéщї)
sinr: къdéрї	dъt:	ла míne	ла tíne
	priч:	mъ, шж, пъ míne	te. шж, пъ tíne
	adyк:	dъла míne	dъла tíne
ꙟnm: къdéрї	dъt:	ла nóї	ла вóї
	priч:	ne. шж, пъ nóї	въ, шж, в'30) шж, пъ вóї.
	adýк:	dъла nóї	dъла вóї

22) д'in дъ, шж ꙟнс. 23) д'in дъ, шж ꙟ'шї. 24) д'in ꙟнтре, шж ꙟнс. 25) д'in ꙟнтре, шж ꙟ'ншї. 26) д'in дъ, шж ꙟ'нсъ. 27) д'in дъ, шж ꙟ'нсе. 28) д'in ꙟнтре шж ꙟ'нсъ. 29) д'in ꙟнтре, шж ꙟ'нсе. 30) дупъ скуртаре

		Фáца a tréia Бърбътéщї	Фъmeieщї
Nýmъrуд sinr:	къdéri dът:	да iéд - - - - - - - - -	да ia.
	прич:	ъд, шж, 'д 30) шж, пъ iéд -	о. шж, пъ ia
	асък	dъ да iéд - - - - - - - -	dъда ia
↑nm:	къdéri dът:	да iéї - - - - - - - -	да iéде
	прич:	ъї шж, i 30) шж, пъ iéї -	де, шж, пъ iéде
	асък	dъ да iéї - - - - - - -	dъда iéде

§ 35. Îndупдекаrea Пronýmeдор doбжnditóare, saў къщirъtóare

a §. Чедор dъ sineш doбжnditóare

Фóрma d'жntжiў

	Фáца d'жntжiў	фáца a dóoъ	фáца a tréia
ným: sinr:	къd. dът: ъm шж, 'm (31	ъц. шж, 'цї 31)	ъш
↑nm:	къd: dът: ne - - - -	въ. шж, в' 31)	ъшї

фóрma a dóoъ

	Фáца d'жntжiў	фáца a dóoъ
ným. sin	къd dът. mi	це. шж ц' 31) -
↑nm.	къd dът. ne	въ. шж в' 31) -

ф. 3.	фóрma a tréia / фáца a tréia			
- -	дýiш	- - - -	iéiш -	фъmї
ш		бърб:		
- -	дóруш	- - - -	дóруш	

в §. Чéдор dъкъtre áдtуд doбжnditóare

фóрma d'жntжiў

	Фáца d'жntжiў	фáца a dóoъ	фáца a tréia
ným: sinr.	къd. dът. ъm, шж 'm 31)	ъцї. шж 'цї 31)	ъї шїї 31)
↑nm.	къd: dът: ne. шж n' 31)	въ. шж в' 31)	де шж д' 31)

фóрma a dóoъ

	Фáца d'жntжiў	фáца a dóoъ	фáца a tréia
ným: sinr:	къd. dът. mi - -	це. шж 'ц 31)	i.
↑nm.	къd. dът. ne. шж n' 31)	въ. шж в' 31)	де. шж д'(31)

§ 36. Îndупдекárea Пronýmeдор чéдор ↑ndoíte

фáца d'жntжiў

Nýmъrуд sinrуrátik	nýmъrуд ↑nmуцatik
къд. прiч. пъ míne mъ. шж mъ-пъ míne	пъ nóї ne. шж-ne пъ nóї
къd. dът. mie ъm. шж ъm-míe - - -	nóoъ ne, шж ne-nóoъ.

31) Дупъ скуртаре

Фáца a dóoъ

къд. пріч.	пъ тíпе te,	шж te-пъ тíпе -	пъ воĭ въ, шж въ-пъ вóĭ.
къд. дът.	цíе ъцĭ,	шж ъцĭ-цíе - - - -	вóоъ въ, шж въ-вóоъ.

Фáца a трéia

къдéй	пріч.	пъ íéл съ	шж съ-пъ íéл - -	пъ ieĭ съ, шж съ-пъ ieĭ . .	въвъ тéщ
		пъ íéл ъл,	шж ъл пъ íéл - -	пъ ieĭ ъĭ. шж ъĭ-пъ ieĭ	
	дът.	луĭ ъĭ,	шж ъĭ-луĭ - - - -	лор ле, шж ле-лор.	
		луĭш ъш,	шж ъш-луĭш - - -	лóруш ъшĭ,	шж ъш-лóруш
въдéй	пріч;	пъ ıа съ	шж съ-пъ ıа . . .	пъ íéле съ,	шж съ пъ íéле	фъмтéщ
		пъ ıа ó,	шж о-пъ ıа . . .	пъ íéле ле,	шж ле-пъ íéле	
	дът.	íéĭ ъĭ,	шж ъĭ-íeĭ	лор ле,	шж ле-лор.	
		íéиш ъш,	шж ъш-íéиш . . .	лóруш ъшĭ,	шж ъшĭ-лóруш .	

§ 37. Îndуплекáреа Проп%мелор stъпжnitóare

Фáца d'жпtжĭ

N%m. sim. къдéй	nум.	ал miéĭ фечóр	шж фечóрул miéĭ	шж фечóру'т	въвъ тéщ
		ал nóstру фечóр	шж фечóрул nóstру	шж фечóруле	
	дът:	фечóрулуĭ miеĭ	шж фечóрулуĭ nóstру		
	кем.	ó ал miéĭ фечóр!	шж ó фечóрул miéĭ!	шж ó фечóру'n!	
		ó ал nóstру фечóр!	шж ó фечóрул nóstру!	шж ó фечóруле!	
%m. sim. къдéй	nум.	aĭ mieĭ фечóрĭ	шж фечóрiĭ mieĭ,		
		aĭ nóщрiĭ фечóрĭ	шж фечóрiĭ nóщрiĭ	шж фечóрine	
	дът.	фечóрiлор miéĭ	шж фечóрiлор nóщрiĭ		
	кем.	ó aĭ mieĭ фечóрĭ!	шж ó фечóрiĭ miéĭ!	шж ó фечórim	
		ó aĭ nóщрiĭ фечóрĭ!	шж ó фечóрiĭ nóщрiĭ!	шж ó фечórine!	
%m. sim.	nум.	a mea фáтъ	шж фáta mea		
		a nóastrъ 1) фáтъ	шж фáta nóastrъ		
	дът:	фéteĭ méле	шж фéteĭ nóastre		
	кем:	ó a mea фáтъ!	шж ó фáta mea!		
		ó a nóastrъ фáтъ!	шж ó фáta nóastrъ		
%m. %m.	nум	але méле фéte	шж фéтеле méле,		
		але nóastre фéte	шж фéтеле nóastre		
	дът:	фéтелор méле	шж фéтелор nóastre		
	кът.	ó але méле фéte!	шж ó фéтеле méле!		
		ó але nóastre фéte!	шж ó фéтеле nóastre!		

1) Карe поастръ съ дпдупдекъ ка касъ

Фáца a dóoъ

n: sinr: кърdéрі

nꙋm:	ал tъꙋ̆ фечóр	шж фечóрꙋл tъꙋ̆	шж фечóрꙋці - -	въръtéщі
	ал bostrꙋ фечóр	шж фечóрꙋл вóstrꙋ	шж фечóрꙋвъ	
dъt:	фечóрꙋлꙋі tъꙋ̆	шж фечóрꙋлꙋі вóstrꙋ		

n: +nm: кърdéрі

nꙋm:	аі tъі фечóрі	шж фечóріі tъі		въръtéщі
	аі вóщріі фечóрі	шж фечóріі вóщріі	шж фечóрівъ	
dъt:	фечóрілор tъі	шж фечóрілор вóщрі - - - - - -		

n: sinr: кърdéрі

nꙋm:	a ta фátъ	шж fáta tá - - - - -	фъmeiéщі
	a вóastrъ фátъ	шж fáta вóastrъ	
dъt:	фéteі táле	шж фéteі вóastre	

n: +nm: кърdéрі

nꙋm:	але táле фéte	шж фéteле táле	фъmeiéщі
	але вóastre фéte	шж фéteле вóastre	
dъt:	фéteлор táле	шж фeteлор вóastre	

Фáца a trélø

nꙋ́m; sinr; кърdéрі

nꙋm:	ал лꙋі фечóр	шж фечóрꙋл лꙋі - -	въръъ
	ал sъꙋ̆ фечóр	шж фечóрꙋл sъꙋ̆	
	ал іеі фечóр	шж фечóрꙋл іеі	
	ал лор фечóр	шж фечóрꙋл лор	
dъt:	фечóрꙋлꙋі лꙋі-sъꙋ̆-іеі-лор.		

nꙋ́m: +nm; кърdéрі

nꙋm:	аі лꙋі / аі sъі / аі іеі / аі лор	фечóрі	шж фечóріі	лꙋі / sъі / іеі / лор
dъt:	фéчóрілор лꙋі-sъі-іеі-лор - - -			

téщі

nꙋ́m: sinr: кърdéрі

nꙋm:	a лꙋі / a sa / a іеі / a лор	fátъ - - -	шж fáta	лꙋі / sa / іеі / лор
dъt:	фéteі лꙋі-sáле-іеі-лор.			

nꙋ́m; +nm: кърdéрі

nꙋm:	але лꙋі / але saле / але іеі / але лор	фéte	шж фéteле	лꙋі / sáле / іеі / лор
dъt:	фéteлор лꙋі-saле-іеі-лор - - - -			

фъmeiéщі

§. 38. Îndȣплекádea Пронȣмелор Adeверitóаре

Фáца d'ѫntѫiȣ

nȣm: nȣm: sinг: къdéрї

nȣm: ieȣ ꙟ'nsȣm dъ sínem - шѫ ꙟnsȣm ieȣ dъ sínem
dъt: ꙟ'nsȣm míe - - - - шѫ ла ꙟ'nsȣm míe шѫ ла sínem
прїч; пъ ꙟ'nsȣm míne - - шѫ пъ sínem
adȣк: dъла ꙟ'nsȣm míne - шѫ dъла sínem

nȣm: ꙟnm: къdéрї

nȣm: nói ꙟ'nшine dъ sínene - шѫ ꙟ'nшine noї dъ sínene
dъt: ꙟ'nшine noъ - - - - шѫ ла ꙟ'nшine noї mi ла sínene
прїч; пъ ꙟnшine noї - - - шѫ пъ sínene
adȣк: dъла ꙟ'nшine noї - - шѫ dъла sínene

Фáца adóoъ

nȣm: nȣm: sinг: къdéрї

nȣm: tȣ ꙟ'nsȣцї dъ sínecї - шѫ ꙟ'nsȣцї tȣ dъ sínecї
dъt: ꙟ'nsȣцї цíe - - - - шѫ ла ꙟ'nsȣцї tíne шѫ ла sínecї
прїч: пъ ꙟ'nsȣцї tíne - - - шѫ пъ sínecї
adȣк: dъла ꙟ'nsȣцї tíne - - шѫ dъла sínecї

nȣm: ꙟnm: къdéрї

nȣm: воï ꙟ'nшiвъ dъ sínевъ - шѫ ꙟ'nшiвъ воï dъ sínевъ
dъt: ꙟ'nшiвъ вóoъ - - - - шѫ ла ꙟ'nшiвъ воï шѫ ла sínевъ
прїч: пъ ꙟ'nшiвъ воï - - - шѫ пъ sínевъ
adȣк: dъла ꙟ'nшiвъ воï - - шѫ dъла sínевъ.

Фáца atрéꙗ

nȣm: nȣm: sinг: къdéрї

nȣm: ieл ꙟ'nsȣш dъ sínem - шѫ ꙟnsȣш ieл dъ sínem - - - - -
dъt: ꙟ'nsȣш лȣї - - - - - шѫ ла ꙟ'nsȣш ieл - - шѫ ла sínem
прїч: пъ ꙟnsȣш ieл - - - шѫ пъ sínem
adȣк: dъла ꙟ'nsȣш ieл - - шѫ dъла sínem

nȣm: ꙟnm: къdéрї

nȣm: ieï ꙟnsȣшї dъ sínemї - шѫ ꙟ'nsȣшї ieï dъ sínemї
dъt: ꙟ'nsȣшї лор - - - - шѫ ла ꙟ'nsȣшї ieï шѫ ла sínemї
прїч: пъ ꙟ'nsȣшї ieï - - - шѫ пъ sínemї
adȣк: dъла ꙟ'nsȣшї ieï - - - шѫ dъла sínemї - - - -

(бърбътéщї)

nȣm: sinг: къdéрї

nȣm: ꙗ ꙟ'nsȣш dъ sínem - шѫ ꙟ'nsȣш ia dъ sínemї -
dъt: ꙟ'nsȣш ieï - - - - шѫ ла ꙟnsȣш iá шѫ ла sínem
прїч: пъ ꙟ'nsȣш iá - - - шѫ пъ sínem
adȣк: dъла ꙟ'nsȣш iá - - - шѫ dъла sínemї

nȣm: ꙟnm: къdéрї

nȣm: ꙗле ꙟ'nsȣшї dъ sínemї - шѫ ꙟnsȣшї ꙗле dъ sínemї
dъt: ꙟ'nsȣшї лор - - - - шѫ ла ꙟ'nsȣшї iéле шѫ ла sínemї
прїч: пъ ꙟnsȣшї iéле - - - шѫ пъ sínemї
adȣк: dъла ꙟ'nsȣшї iéле - - шѫ dъла sínemї - - - - - -

(фъмеiéщї)

k a п VI.

ПENTRU ГRAIU.

§. 39. La Гра́ѫ sѫnt ѵрмъто́аре ont sémne, ádikъ Кѵ̧et. Кіп. о́фрмъ Nѵ́мър. Фа̧́ъ. Мód saѫ Мódъ. Тímп. ші Конѫ̈ѵга̧́ie, saѫ Конѫ̈ѵга́ре.

§. 40. Кѵ̧etѵл съ ѧпц̧елеце дъ дóоъ ѳе́лѵрї, ádikъ Перsонáл, шѫ ѳъръ перsóапъ.

а § Кѵ̧etѵл Перsонáл съ ѧппáрte ѧп трéї, ѧп Актíв, ádikъ ѵрмъто́р, saѫ Lѵкрътóр, ѧп Пasíв, ádikъ пътimitór, шѫ ѧп Neѵ́тр.

1. §. Uрмътóр, кѵм « бат, ѫбésк, sърѵ́т.

2 §. Пътimitór. Кѵм » мъ бáт, te ба̧ї, sѫnt бътѵ́т, iȩ́ї бътѵ́т.

3. §. Néѵтрѵ. Кѵм» трѣ̈ésк, mор, dорм.

в §. Кѵ̧ѵтѵл ѳъръ перsóапъ съ ѧппáрte ѧп дóоъ, ádikъ ѧп Ка ѵп ѵрмътóр, шѫ, ѧп Ка ѵп пътimitór.

1 § Каѵп ѵрмътóр. Кѵм» плóоъ, тѵ́пъ, ѳѵ́ла̧еръ, пíпце

2 § Каѵпътimitór. Кѵм» съ аѵde, съ zíче, съ ворбе́ще.

§. 41. Кíпѵл гра́ѫлѵї съ ѧппáрte ѧп дóоъ, ádikъ ѧпкíп dѵпъ ѧпц̧елеце̧ере шѫ ѧп кíп dѵпъ гла́s.

а §. La кíпѵл dѵпъ ѧпц̧елеце̧ере прівésк

1 §. Чéле sѵ̆летéц̧ї гра́ѫрї. Кѵм » ѫбésк, mié dор.

2 §. Чéле трѵпéц̧ї. Кѵм» бат, ѳак, пъ лѵпt

3 §. Чéле дъ ѳáпte бѵ́пе. Кѵм » ѧпвъц, sѳъѣ̈ésк

» Ші алте мѵ́лте asemenea

в §. Кíпѵл dѵпъ гла́s iéste дъ дóоъ ѳе́лѵрї, ádikъ кіпéрпік шѫ трás.

1 §. Кіпéрпік, кѵм» ѳáк, тъпѫ́пк

2 §. Чел трás áре дóоъ ѧпкіпѵ́ірї, ádikъ

« Кѵвѫптелнікъ, кѵм» а ѳѵмá (din Кѵвѫ́нтѵл ѳѵм) а asѵпрí (d'in Кѵвѫ́нтѵл asѵ́прa)

» Глъsérпікъ, кѵм» а вѫ̈ѫ́, d'in глásѵл вѫ̈ѫ, вѫ̈ѫ (че sкóate áпа кѫnd кѵ́рце) шѫ а кѫркѫръц̧ї, d'in кѫр, кѫр, че strígъ гъina кѫnd óоъ.

§ 42. Фóрте ла ѫра́ѫ sѫnt дóоъ: ка шѫ ла пѵ́ме §. 14. г §.) ádikъ

а §. Неѫпвіпáтъ, кѵм» пѵ́ѫ, шѫ в §. ѧпвіпáтъ, кѵм» sѵпѵ́ѫ, d'in sѵnt пѵ́ѫ.

§ 43. Nъmерe ла гра́ĭ sънt до́оъ, ка шж ла пъ́ме § 14. d§.) adikъ

a §. Sinгъра́тік, кът» нъбе́sк, тъпж́пк.

в §. Ші ънтъладатік, кът» нъ́ім, тжпкът.

§ 44. фе́це ла гра́ĭ sънt трéї, ка шж ла пропъ́ме § 30. в§) ádikъ

a §, Фа́ца d'жпіж́ĭ, кът» нъбе́sк, тъпжпк

в §. Фа́ца a до́съ, кът» нъбе́цї, тъпж́пчї.

г §. Ші фа́ца a трéіа, кът» нъбе́це, тъпж́пкъ.

§ 45. Мо́dърї, saŭ мо́de ла гра́ĭ sънt по́оъ, ádikъ

a §. Indikatívъ, ádikъ хотържто́аре, кът» фак, тъ фак.

в §. Imperatívъ, saŭ Komandatívъ, ádikъ Порънчіто́аре, кът» фъ, фъ́te.

г §. Desideratívъ saŭ kondiчionelъ, ádikъ Rжвnіто́аре, кът» аш тжпка́.

d §: Otatívъ, ádikъ Urътóаре, кът» тжпка́гаш!

e §. Îndoіто́аре, кът» воĭ фі тжпка́т.

s §. Boіто́аре, кът» съ тъпж́пк,

z §. Прічінъіто́аре, кът» ка съ тъпж́пк.

n §. Концънтívъ, ádikъ Sънъіто́аре, кът» дъ аш тжпка́.

Θ §. Ші infініtъ, ádikъ Nехотържто́аре, кът» a тжпка́.

§ 46. Тímпї ла гра́ĭ sънt ша́nte, ádikъ.

a §. Прezéнt, ádikъ Urмътóр saŭ дъ фа́цъ, кът» тъпж́пк:

в § Пasatoперфе́т, saŭ Прeterít перфе́т, ádikъ sъвжршж́т, кът» тжпка́ĭ.

г §. Пasatoiперфе́т, saŭ Прeterítimперфе́т, ádikъ Nesъвжршж́т, кът» тжпка́м.

d §. Трапasatперфе́т, saŭ Плъскватперфе́т, ádikъ ковжршж́т, кът» тжпка́sем.

e §. Nехотържт, кът» ам тжпка́т.

s §. Трекъ́т, кът» ам фóst тжпка́т.

z §. Ші фътър, ádikъ Biitóр, кът» воĭ тжпка́.

§ 47. Конjъгърї ла гра́ĭ sънt па́трu, ádikъ

a §. Чea d'жпіж́ĭ, че съ sфжршаце ънa, ádikъ Конjъгáреa лъї a, кът» a тжпка́, a adънá.

в §. Чea дъ adóоъ, че съ sфжршаце ънe, ádikъ Конjъгáреa лъї e, кът» a ме́рце, a рънe.

г §. Чea дъ атрéіа, че съ sфжршаше ънi, ádikъ Конjъгáреa лъї i, кът» a нъ́і, a azвжрлí.

d §. Чea дъ a па́тра, че съ sфжршаце ъи ж, ádikъ Конjъгáреa лъї ж, кът» a тжрж́, a вжрж́.

§ 50. ÎNDUПЛЕКЪRILE ГRAIURILOR AЖUTOARE

Timpii		a §. îndȣплeka'rea гraiȣлȣĭ aжȣto'r a aвea'.	в §. îndȣплeka'rea гraiȣлȣĭ aжȣto'r a fi'.	г §. îndȣплeka'rea гraiȣлȣĭ aжȣt: a пȣtea'.	§. îndȣплeka'rea гraiȣлȣĭ aжȣt: a вrea'.	Nȣ'mere
MODA ХOTЪRÎTOARE						
ȣrm: féцe	a.	ieȣ am	sint	пo'чȣ	вo'iȣ, шi o'iȣ, шi o (X)	sinгȣr:
	в.	tȣ aĭ	iéцi	пo'цi	вreĭ, шi вeĭ, шi eĭ, шi i (X)	
	г.	aчéлa a're, шi ar, шi a (X) шi aȣ	iéste, шi ié, шi e (X) шi ъ	пo'ate	вa, шi o	
	a.	noĭ aвém, шi am (X)	si'ntem	пȣtém	вrem, шi вom, шi om (X)	înmȣлц:
	в.	вoĭ aвéцi, шi a'цi (X)	si'nteцi	пȣtéцi	вréцi, шi вéцi, шi éцi, шi i (X)	
	г.	aчéia aȣ	sint	пot	вor, шi or (X)	
sъв: féцe	a.	aвȣséĭȣ, шi aвȣ'ĭȣ (X)	fȣséĭȣ, шi fȣ'ĭȣ (X)	пȣtȣ'ĭȣ	вrȣ'ĭȣ	sinгȣr:
	в.	aвȣséшi, шi aвȣ'шi (X)	fȣseшi, шi fȣ'шi (X)	пȣtȣ'шi	вrȣ'шi	
	г.	aвȣsé, шi aвȣ' (X)	fȣ'se, шi fȣ' (X)	пȣtȣ'	вrȣ'	
	a.	aвȣsérъm, шi aвȣ'rъm, шi aвȣ'm (X)	fȣ'serъm, шi fȣ'rъm, шi fȣ'sem (X)	пȣtȣ'rъm	вrȣ'rъm	înmȣлц:
	в.	aвȣsérъцi, шi aвȣ'rъцi, шi aвȣ'цi (X)	fȣ'serъцi, шi fȣ'rъцi, шi fȣ'seшi (X)	пȣtȣ'rъцi	вrȣ'rъцi	
	г.	aвȣsérъ, шi aвȣ'rъ (X)	fȣ'serъ, шi fȣ'rъ (X)	пȣtȣ'rъ	вrȣ'rъ	
nes: féцe	a.	aвea'm	ierea'm	пȣtea'm	вrea'm	sinгȣr:
	в.	aвea'ĭ	ierea'ĭ	пȣtea'ĭ	вrea'ĭ	
	г.	aвea'	ierea'	пȣtea'	вrea'	
	a.	aвea'm	ierea'm	пȣtea'm	вrea'm	înmȣлц:
	в.	aвea'цi	ierea'цi	пȣtea'цi	вrea'цi	
	г.	aвea'	ierea'	пȣtea'	вrea'	
koв: féцe	a.	aвȣsésem, шi aвȣ'sem (X)	fȣ'sésem	пȣtȣ'sem	вrȣsésem, шi вrȣ'sem (X)	sinгȣr:
	в.	aвȣséseшi, шi aвȣ'seшi (X)	fȣséseшi	пȣtȣ'seшi	вrȣséseшi, шi вrȣ'seшi (X)	
	г.	aвȣsése, шi aвȣ'se (X)	fȣsése	пȣtȣ'se	вrȣsése, шi вrȣ'se (X)	
	a.	aвȣséserъm, шi aвȣsésem (X)	fȣséserъm	пȣtȣ'serъm	вrȣséserъm, шi вrȣ'serъm (X)	înmȣлц:
	в.	aвȣséserъцi, шi aвȣséseцi (X)	fȣséserъцi	пȣtȣ'serъцi	вrȣséserъцi, шi вrȣ'serъцi (X)	
	г.	aвȣséserъ, шi aвȣ'serъ (X)	fȣséserъ	пȣtȣ'serъ	вrȣséserъ, шi вrȣ'serъ (X)	
nex: féцe	a.	am aвȣ't, шi aвȣ'tam	am fost, шi fo'stam	am пȣtȣ't, шi пȣtȣ'tam	am вrȣt, шi вrȣ'tam	sinгȣr:
	в.	aĭ aвȣ't, шi aвȣ'taĭ	aĭ fost, шi fo'staĭ	aĭ пȣtȣ't, шi пȣtȣ'taĭ	aĭ вrȣt, шi вrȣ'taĭ	
	г.	aȣ aвȣ't, шi aвȣ'taȣ	a fost, шi fo'sta	aȣ пȣtȣ't, шi пȣtȣ'taȣ	aȣ вrȣt, шi вrȣ'taȣ	
	a.	am aвȣ't, шi aвȣ'tam	am fost, шi fo'stam	am пȣtȣ't, шi пȣtȣ'tam	am вrȣt, шi вrȣ'tam	înmȣлц:
	в.	a'цi aвȣ't, шi aвȣ'taцi	a'цi fost, шi fo'staцi	a'цi пȣtȣ't, шi пȣtȣ'taцi	a'цi вrȣt, шi вrȣ'taцi	
	г.	aȣ aвȣ't, шi aвȣ'taȣ	aȣ fost, шi fo'staȣ	aȣ пȣtȣ't, шi пȣtȣ'taȣ	aȣ вrȣt, шi вrȣ'taȣ	
trek:		am fost aвȣ't, шi fostam aвȣ't	. . .	am fost пȣtȣ't, шi fo'stam пȣtȣ't	am fost вrȣt, шi fo'stam вrȣt	sinгȣr:
viit: féцe	a.	вoiȣ aвea', шi aвea'вoiȣ	вo'iȣ fi', шi fi'вoiȣ	вo'iȣ пȣtea', шi пȣtea'вoiȣ	вoiȣ вrea', шi вrea'вoiȣ, oiȣ вrea', шi вrea'oiȣ	sinгȣr:
	в.	вeĭ aвea', шi aвea'вeĭ	вeĭ fi', шi fi'вeĭ	вeĭ пȣtea', шi пȣtea'вeĭ	вeĭ вrea', шi вrea'вeĭ, eĭ вrea', шi вrea'eĭ	
	г.	вa aвea', шi aвea'вa	вa fi', шi fi'вa	вa пȣtea, шi пȣtea'вa	вa вrea', шi вreaвa, o вrea, шi вrea'o	
	a.	вom aвea', шi aвea'вom	вom fi', шi fi'вom	вom пȣtea', шi пȣtea'вom	вom вrea', шi вrea'вom, om вrea, шi вrea'om	înmȣлц:
	в.	вéцi aвea', шi aвeaвeцi	вéцi fi', шi fi'вeцi	вéцi пȣtea', шi пȣtea'вeцi	вéцi вrea', шi вrea'вeцi, éцi вrea', шi вrea'eцi	
	г.	вor aвea', шi aвea'вor	вor fi', шi fi'вor	вor пȣtea, шi пȣtea'вor	вor вrea', шi вrea'вor, or вrea', шi вrea'or	
MODA ПORUNЧITOARE						
ȣrm: f:	в. / г.	a'iбi tȣ, шi aĭ (X) / a'iбъ aчéлa } н: sinг: { aвéцi вoĭ / a'iбъ aчéia } г: înm:	fi'ĭ / fi'e } н: sinг: { fi'eцi, шi fi'цi (X) / fi'e } н: înm:	пo'цi / пo'atъ } н: sinг: { пȣtéцi / пo'atъ } н: înm:	вreĭ / вrea' } н: sinг: { вréцi / вrea' } н: înm:	
MODA RÎВNITOARE						
ȣrm: f:	a. / в. / г.	am aвea' / aĭ — / ar — } пȣm. sinг. { am aвea' / a'цi — / ar — } пȣm. înm.	am fi' / aĭ — / ar — } пȣm: sinг: { am fi' / a'цi — / ar — } пȣm: înm:	am пȣtea' / aĭ — / ar — } пȣm: sinг: { am пȣtea' / a'цi — / ar — } пȣm: înm:	am вrea' / aĭ — / ar — } пȣm: sinг: { am вrea' / a'цi — / ar — } пȣm: înm:	
nex.		am fi aвȣ't	am fi' fost	am fi пȣtȣ't	am fi вrȣt	sinгȣr:
trek.		am fi fost aвȣ't	. . .	am fi fost пȣtȣ't	am fi fost вrȣt	sinгȣr:
koв.		am fi пȣtȣ't aвea'	am fi' пȣtȣ't fi'	. . .	am fi пȣtȣ't вrea'	sinгȣr:
MODA ȣRЪTOARE						
ȣrm. f.	a. / в. / г.	aвea'ream! / aвea'reaĭ! / aвea'rear! } пȣm. sinг. { aвea'ream! / aвea'reaцi! / aвea'rear! } пȣm. înm.	fi'ream! / fi'reaĭ! / fi'rear! } пȣm: sinг: { fi'ream! / fi'reaцi! / fi'rear! } пȣm: înm:	пȣtea'ream! / пȣtea'reaĭ! / пȣtea'rear! } пȣm: sinг: { пȣtea'ream! / пȣtea'reaцi! / пȣtea'rear! } пȣm: înm:	вrea'ream! / вrea'reaĭ! / вrea'rear! } пȣm: sinг: { вrea'ream! / вrea'reaцi! / вrea'rear! } пȣm: înm:	
nex.		fi'ream aвȣ't!	fi'ream fost	fi'ream пȣtȣ't!	fi'ream вrȣt!	sinгȣr:
trek.		fi'ream fost aвȣ't!	fi'ream fi fost!	fi'ream fost пȣtȣ't!	fi'ream fost вrȣt!	sinгȣr:
koв. féцe	a.	fo'stam fi aвȣ't!	fo'stam fi fost!	fostam fi пȣtȣ't!	fo'stam fi вrȣt!	sinгȣr:
	в.	fo'staĭ —— !	fo'staĭ ——	fo'staĭ ——	fo'staĭ ——	
	г.	fo'star —— !	fo'star ——	fo'star ——	fo'star ——	
	a.	fo'stam —— !	fo'stam ——	fo'stam ——	fo'stam ——	înmȣлц:
	в.	fo'staцi —— !	fo'staцi ——	fo'staцi ——	fo'staцi ——	
	г.	fo'star —— !	fo'star ——	fo'star ——	fo'star ——	
nes:		fo'stam fi aвi'nd!	fo'stam fi fii'nd!	fo'stam fi пȣti'nd!	fo'stam fi вri'nd!	sinгȣr:
MODA ÎNDOITOARE						
nes. f.	a. / в. / г.	пȣtea'm aвea' / пȣtea'ĭ — / пȣtea' — } пȣm. sinг. { пȣtea'm aвea' / пȣtea'цi — / пȣtea' — } пȣm. înm.	пȣtea'm fi / пȣtea'ĭ — / пȣtea' — } пȣm: sinг: { пȣtea'm fi' / пȣtea'цi — / пȣtea' — } пȣm: înm:	. . .	пȣtea'm вrea / пȣtea'ĭ — / пȣtea' — } пȣm: sinг: { пȣtea'm вrea' / пȣtea'цi — / пȣtea' — } пȣm: înm:	
koв.		вoiȣ fi пȣtȣ't aвea', шi fi'вoiȣ пȣtȣ't aвea'	вo'iȣ fi пȣtȣ't fi', шi fi'вoiȣ пȣtȣ't fi'	. . .	вo'iȣ fi пȣtȣ't вrea', шi fi'вoiȣ пȣtȣ't вrea'	sinгȣr:
nex.		вoiȣ fi aвȣ't, шi fi'вoiȣ aвȣ't	вo'iȣ fi fost, шi fi'вoiȣ fost	вo'iȣ fi пȣtȣ't, шi fi'вoiȣ пȣtȣ't	вo'iȣ fi вrȣt, шi fi'вoiȣ вrȣt	sinгȣr:
trek.		вoiȣ fi fost aвȣ't, шi fi'вoiȣ fost aвȣ't	. . .	вo'iȣ fi fost пȣtȣ't, шi fiвo'iȣ fost пȣtȣ't	вo'iȣ fi fost вrȣt, шi fi'вoiȣ fost вrȣt	sinгȣr:
viit.		вoiȣ пȣtea' aвea', шi пȣtea'вoiȣ aвea'	вo'iȣ пȣtea' fi', шi пȣtea'вoiȣ fi'	. . .	вo'iȣ пȣtea' вrea', шi пȣtea'вoiȣ вrea'	sinгȣr:
MODA ВOITOARE						
ȣrm. f.	a. / в. / г.	sъ a'iб / sъ a'iбi / sъ a'iбъ } пȣm. sinг. { sъ aвém / sъ aвéцi / sъ a'iбъ } пȣm. înm.	sъ fi'ȣ / sъ fiĭ / sъ fié } пȣm: sinг: { sъ fi'm / sъ fi'цi / sъ fié } пȣm: înm:	sъ пo'чȣ / sъ пo'цi / sъ пo'atъ } пȣm: sinг: { sъ пȣtém / sъ пȣtéцi / sъ пo'atъ } пȣm: înm:	sъ вo'iȣ / sъ вéĭ / sъ вa } пȣm: sinг: { sъ вrém / sъ вréцi / sъ вa } пȣm: înm:	
nex. féцe	a.	sъ fi'ȣ aвȣ't, шi sъ fi (X) aвȣ't	sъ fi'ȣ fost, шi sъ fi (X) fost	sъ fi пȣtȣ't	sъ fi вrȣt	sinгȣr:
	в.	sъ fi'ĭ — шi sъ fi (X) —	sъ fiĭ — шi sъ fi (X) —	sъ fi —	sъ fi —	
	г.	sъ fi'e — шi sъ fi (X) —	sъ fie — шi sъ fi (X) —	sъ fi —	sъ fi —	
	a.	sъ fim — шi sъ fi (X) —	sъ fim — шi sъ fi (X) —	sъ fi —	sъ fi —	înmȣлц:
	в.	sъ fi'цi — шi sъ fi (X) —	sъ fiцi — шi sъ fi (X) —	sъ fi —	sъ fi —	
	г.	sъ fi'e — шi sъ fi (X) —	sъ fie — шi sъ fi (X) —	sъ fi —	sъ fi —	
trek.		sъ fi fost aвȣ't	. . .	sъ fi fost пȣtȣ't	sъ fi fost вrȣt	sinгȣr:
nesъв.		sъ fi пȣtȣ't aвea'	sъ fi пȣtȣ't fi'	. . .	sъ fi пȣtȣ't вrea'	sinгȣr:
viit. f.	a. / в. / г.	sъ пo'чȣ aвea' / sъ пo'цi — / sъ пo'atъ — } пȣm. sinг. { sъ пȣtém aвea / sъ пȣtéцi — / sъ пo'atъ — } пȣm. înm.	sъ пo'чȣ fi' / sъ пo'цi — / sъ пo'atъ — } пȣm: sinг: { sъ пȣtém fi' / sъ пȣtéцi — / sъ пo'atъ — } пȣm: înm:	. . .	sъ пo'чȣ вrea' / sъ пo'цi — / sъ пo'atъ — } пȣm: sinг: { sъ пȣtém вrea' / sъ пȣtéцi — / sъ пo'atъ — } пȣm: înm:	
MODA ПRIЧINUITOARE						
ȣrm.		ka sъ a'iб	ka sъ fi'ȣ	ka sъ пo'чȣ	ka sъ вo'iȣ	sinгȣr:
nex.		ka sъ fi aвȣ't	ka sъ fi fost	ka sъ fi пȣtȣ't	ka sъ fi вrȣt	sinгȣr:
trek.		ka sъ fi fost aвȣ't	. . .	ka sъ fi fost пȣtȣ't	ka sъ fi fost вrȣt	sinгȣr:
nesъв.		ka sъ fi пȣtȣ't aвea'	ka sъ fi пȣtȣ't fi'	. . .	ka sъ fi пȣtȣ't вrea'	sinгȣr:
viit.		ka sъ пo'чȣ aвea'	ka sъ пo'чȣ fi'	. . .	ka sъ пo'чȣ вrea'	sinгȣr:
MODA SUПUITOARE						
ȣrm.		dъ am	dъ sint	dъ пo'чȣ	dъ вo'iȣ	
sъв.		dъ aвȣ'iȣ	dъ fȣséiȣ	dъ пȣtȣ'iȣ	dъ вrȣ'iȣ	
nes.		dъ aвea'm	dъ ierea'm	dъ пȣtea'm	dъ вrea'm	
koв.		dъ aвȣsésem	dъ fȣsesem	dъ пȣtȣ'sem	dъ вrȣsésem	
nex.		dъ am aвȣ't	dъ am fost	dъ am пȣtȣ't	dъ am вrȣt	
trek.		dъ am fost aвȣ't	. . .	dъ am fost пȣtȣ't	dъ am fost вrȣt	
viit.		dъ вo'iȣ aвea'	dъ вo'iȣ fi'	dъ вoiȣ пȣtea'	dъ вo'iȣ вrea'	
MODA NEХOTЪRÎTOARE						
ȣrm.		a aвea'	a fi'	a пȣtea'	a вrea'.	
nex.		a fi aвȣ't	a fi fost	a fi пȣtȣ't	a fi вrȣt.	
ПЪRTЪШÎRE						
лȣkr.		aжȣto'r / aжȣto'are	fiito'r / fiito'are	пȣtérnik (a) / пȣtérnikъ	вoito'r (в) noam. бъrб. / вoito'are noam. fъm.	
пъt.		aвȣ't	fost	пȣtȣ't	вrȣt	
лȣo'в.		aвi'nd / fii'nd aвȣ't	fii'nd / fii'nd fost	пȣti'nd / fii'nd пȣtȣ't	вrind / fii'nd вrȣt	

(Moda sȣпȣitoare, a вrea': asémene шi лa Mo'da rîвnit: шi лa чea îndoi: пȣi'ndȣsъ лegarea cȣ dъ. înaintea mo'deлor.)

(X) dȣпъ skȣrta're

— aчea'stъ dȣ'пъ însemnea'zъ tot kȣvi'ntȣл dъ mai sȣs.

(a) s'ar kȣveni' sъ se zi'kъ пȣtъto'r, dar nȣ sъ obiчinȣiéшe.

(в) s'ar kȣveni' sъ se zi'kъ вreitor, dar nȣ sъ obiчinȣiéшe, чi sъ zi'чe вoito'r, împrȣmȣti'ndȣsъ dълa cȣ a вoi'.

Central University Library Iasi

§ 50. IKOANЪ ПRESKURTЪTOARE DE ÎNDUПLEKЪRILE ГRAIURILOR AЖUTOARE

MODЪ XOTЪRЪTOARE

Ti'mnîl.		a Asca'	a Фi'.	a Пytea'	a Brea'	Ny'mereae
yrm:	fége	a. am	si'nt	no'ruĭ	no'rĭ	sinryr:
		в. aĭ	iéщĭ	no'щĭ	neĭ	
		г. a're	iéste	no'ate	ва	
		a. aвém	si'ntem	nytém	вom	inmyaщ:
		в. aвéщĭ	si'nteщĭ	nytéщĭ	вréщĭ	
		г. aĭ	sînt	not	вor	
sъв:	fége	a. aвy'rĭ	fvsérĭ	nyty'rĭ	вry'rĭ	sinryr:
		в. aвy'шĭ	fvséшĭ	nyty'шĭ	вry'шĭ	
		г. aвy'	fv'se	nyty'	вry'	
		a. aвy'rъm	fv'serъm	nyty'rъm	вry'rъm	inmyaщ:
		в. aвy'rъщĭ	fv'serъщĭ	nyty'rъщĭ	вry'rъщĭ	
		г. aвy'rъ	fv'serъ	nyty'rъ	вry'rъ	
nes:	fége	a. aвea'm	iervea'm	nytea'm	вrea'm	sinryr:
		в. aвea'ĭ	iervea'ĭ	nytea'ĭ	вrea'ĭ	
		г. aвea'	iervea'	nytea'	вrea'	
		a. aвea'm	iervea'm	nytea'm	вrea'm	inmyaщ:
		в. aвea'щĭ	iervea'щĭ	nytea'щĭ	вrea'щĭ	
		г. aвea'	iervea'	nytea'	вrea'	
kon:	fége	a. aвysésъm	fv'sésem	nyty'sem	вrysésem	sinryr:
		в. aвyséseшĭ	fvséseшĭ	nyty'seшĭ	вryséseшĭ	
		г. aвysése	fvsése	nyty'se	вrysése	
		a. aвyséserъm	fvséserъm	nyty'serъm	вryséserъm	inmyaщ:
		в. aвyséserъщĭ	fvséserъщĭ	nyty'serъщĭ	вryséserъщĭ	
		г. aвyséserъ	fvséserъ	nyty'serъ	вryséserъ	
nex:	fége	a. am aвy't	am fost	am nyty't	am вryt	sinryr:
		в. aĭ —	aĭ —	aĭ —	aĭ —	
		г. a —	a —	a —	a —	
		a. am —	am —	am —	am —	inmyaщ:
		в. a'щĭ —	a'щĭ —	a'щĭ —	a'щĭ —	
		г. aĭ —	aĭ —	aĭ —	aĭ —	
trek:		am fost aвy't		am fost nyty't	am fost вryt	sinryr:
niit:	fége	a. no'rĭ aвea'	no'rĭ fi'	no'rĭ nytea'	вorĭ вrea'	sinryr:
		в. neĭ —	neĭ —	neĭ —	neĭ —	
		г. ва —	ва —	ва —	ва —	
		a. вom —	вom —	вom —	вom —	inmyaщ:
		в. véщĭ —	véщĭ —	véщĭ —	véщĭ —	
		г. вor —	вor —	вor —	вor —	

M. ПOR.

yrm; f:		в. a'îвĭ	fi'î	no'щĭ	neĭ	sinryr:
		г. a'îвъ	fi'e	no'atъ	вrea'	
		в. aвéщĭ	fi'eщĭ	nytémĭ	вréщĭ	inmyaщ:
		г. a'îвъ	fi'e	no'atъ	вrea'	

M. RtBNTOARE.

yrm:	fége	a. aш aвea'	aш fi'	aш nytea'	aш вrea'	sinryr:
		в. aĭ —	aĭ —	aĭ —	aĭ —	
		г. ar —	ar —	ar —	ar —	
		a. am —	am —	am —	am —	inmyaщ:
		в. a'щĭ —	a'щĭ —	a'щĭ —	a'щĭ —	
		г. ar —	ar —	ar —	ar —	
nex.		aш fi aвy't	aш fi' fost	aш fi nyty't	aш fi nryt	sinryr:
trek.		aш fi fost aвy't		aш fi fost nyty't	aш fi fost вryt	sinryr:
konr.		aш fi nyty't aвea'	aш fi' nyty't fi'		aш fi nyty't вrea'	sinryr:

MODЪ URЪTOARE

yrm.	fége	a. aвea'ream!	fi'ream!	nvea'ream!	вrea'ream!	sinryr:
		в. aвea'reaĭ!	fi'reaĭ!	nytea'reaĭ!	вrea'reaĭ!	
		г. aвea'rear!	fi'rear!	nytea'rear!	вrea'rear!	
		a. aвea'ream!	fi'ream!	nytea'ream!	вrea'ream!	inmyaщ:
		в. aвea'reaщĭ!	fi'reaщĭ!	nytea'reaщĭ!	вrea'reaщĭ!	
		г. aвea'rear!	fi'rear!	nytea'rear!	вrea'rear!	
nexot.		fi'reaмaм't!	fi'ream fost!	fi'ream nyty't!	fi'ream вryt!	sinryr:
trek.		fi'reaмu fost aвy't!	fi'ream fi fost!	fi'ream fost nyty't!	fi'ream fost вryt!	sinryr:
kon.	fége	a. fo'stam fi aвy't!	fo'stam fi fost!	fostam fi nyty't!	fo'stam fi вryt!	sinryr:
		в. fo'staĭ ——	fo'staĭ ——	fo'staĭ ——	fo'staĭ ——	
		г. fo'star ——	fo'star ——	fo'star ——	fo'star ——	
		a. fo'stam ——	fo'stam ——	fo'stam ——	fo'stam ——	inmyaщ:
		в. fo'staщĭ ——	fo'staщĭ ——	fo'staщĭ ——	fo'staщĭ ——	
		г. fo'star ——	fo'star ——	fo'star ——	fo'star ——	
nesъв.		fo'stam fi aní'nd!	fo'stam fi fii'nd!	fo'stam fi nyti'nd!	fo'stam fi вrind!	sinryr:

M. ÎNDOIT.

nesъв.		nytea'm aвea'	nytea'm fi'		nytea'm вrea	sinryr:
konir.		no'rĭ fi nyt't aвea'	no'rĭ fi nyt't fi'		no'rĭ fi nyt'it вrea'	sinryr:
nexot.		no'rĭ fi aвy't	no'rĭ fi fost	no'rĭ fi nyty't	no'rĭ fi вryt	sinryr:
trek.		no'rĭ fi fost aвy't		no'rĭ fi fost nyty't	no'rĭ fi fost вryt	sinryr:
niit.		no'rĭ nytea' aвea'	no'rĭ nytea' fi'		no'rĭ nytea' вrea'	sinryr:

MODЪ BOTOARE

yrm.	fége	a. sъ a'îв	sъ fi'î	sъ no'щĭ	sъ no'rĭ	sinryr:
		в. sъ a'îвĭ	sъ fi'î	sъ no'щĭ	sъ neĭ	
		г. sъ a'îвъ	sъ fié	sъ no'atъ	sъ ва	
		a. sъ aвém	sъ fi'm	sъ nytém	sъ вróm	inmyaщ:
		в. sъ aвéщĭ	sъ fi'щĭ	sъ nytéщĭ	sъ вréщĭ	
		г. sъ a'îвъ	sъ fié	sъ no'atъ	sъ ва	
nexot.		sъ fi aвy't	sъ fi fost	sъ fi nyty't	sъ fi вryt	sinryr:
trek.		sъ fi fost aвy't		sъ fi fost nyty't	sъ fi fost вryt	sinryr:
nesъв.		sъ fi nyty't aвea'	sъ fi nyty't fi'		sъ fi nyty't вrea	sinryr:
niit.		sъ no'щĭ aвea'	sъ no'щĭ fi'		sъ no'щĭ вrea'	sinryr:

M.IRIVIN.

yrmъt.	ka sъ a'îв	ka sъ fi'î	ka sъ no'rĭ	ka sъ no'rĭ	sinryr:
nexot.	ka sъ fi aвy't	ka sъ fi fost	ka sъ fi nyty't	ka sъ fi вryt	sinryr:
trek.	ka sъ fi fost aвy't		ka sъ fi fost nyty't	ka sъ fi fost вryt	sinryr:
nesъв.	ka sъ fi nyty't aвea'	ka sъ fi nyty't fi'		ka sъ fi nyty't вrea'	sinryr:
niit.	ka sъ no'щĭ aвea'	ka sъ no'щĭ fi'		ka sъ no'rĭ вrea'	sinryr:

M. SUПUIT.

yrmъt.	dъ am	dъ sint	dъ no'rĭ	dъ no'rĭ	asémene uĭ aa Mo'da rîn-nit: uĭ aa yea îndoit: uĭ-i'ndivъ aerarea « dъ. in-naintea mo'deaor.
sъair.	dъ aвy'rĭ	dъ fvsérĭ	dъ nyty'rĭ	dъ ry'rĭ	
nesъв.	dъ aвea'm	dъ iervea'm	dъ nytea'm	dъ вrea'm	
konir.	dъ aвysésem	dъ fvsesem	dъ nyty'sem	dъ вrysésem	
nexot.	dъ am aвy't	dъ am fost	dъ am nyty't	dъ am вryt	
trek.	dъ am fost aвy't		dъ am fost nyty't	dъ am fost вryt	
niit.	dъ no'rĭ aвea'	dъ no'rĭ fi'	dъ noiĭ nytea'	dъ no'rĭ вrea'	

M. NX.

yrmъt.	a aвea'	a fi'	a nytea'	a вrea'.
nexot.	a fi aвy't	a fi fost	a fi nyty't	a fi вryt.

ПЪRTЪIII.

aykrt.	aвito'r	fiito'r	nytérnik (a)	noito'r (в)	sinryr. bъrg.
	aвito'are	fiito'are	nytérnikъ	noito'are	sinryr. fъm.
mъtim.	aвy't	fost	nyty't	вryt	
sao'nod.	aвi'nd	fii'nd	nyti'od	вrind	
	fii'nd aвy't	fii'nd fost	fii'nd nyty't	fii'nd вryt	

« — avea'stъ dy'arъ insemnea'zъ tot kvi'ntra dъ mai sus.

(a) s'ar kvseni' sъ se zi'kъ nytvto'r, dar ny sъ osimnviépe.

(в) s'ar kvseni' sъ se zi'kъ vreitor, dar ny sъ osimnviépe, yi sъ zi'ue noito'r, inarrmvti'adivъ dъaa « a noi'.

§ 51. ÎNDUПЛЕКАRѢ ГRAIURILOR LUKRЪTOARE ЧЕLOR REГULATE

Mod	Ti'mpiї	a §. Конȣгȣ'rea di'nti'iȣ. a Adȣna'	в §. Конȣгȣ'rea a do'ъ. a Rȣ'пе	г §. Конȣгȣ'rea a tréia a Azвirаї'.	d §. Конȣгȣ'rea a пa'tra. a Biri'	Nȣ'merele
MODЪ ХОТЪRѢTOARE	ȣrm: фѣце	a. іеȣ adȣ'n	рȣп	azвi'ра	вir	
		в. tȣ adȣ'nі	рȣ'nі	azвi'раї	вi'rі	sinгȣr:
		г. ачéла adȣ'нъ	рȣ'пе	azвi'ръ	вi'ръ	
		a. noї adȣnъm	рȣ'пem	azвirаї'm	вiri'm	
		в. воï adȣna'цi	рȣ'пецi	azвirаї'цi	вiri'цi	inmȣлц:
		г. ачéia adȣ'нъ, шi adȣ'n	рȣ'пе, шi рȣп	azвi'ръ	вi'ръ	
	съв: фѣце	a. adȣn'aiȣ	рȣпséiȣ	azвirаї'iȣ	вiri'iȣ	
		в. adȣn'aшi	рȣпséшi	azвirаї'шi	вiri'шi	sinгȣr:
		г. adȣnъ'	рȣ'пse	azвirаї'	вiri'	
		a. adȣna'ръm	рȣ'пseръm	azвirаї'ръm	вiri'ръm	
		в. adȣna'ръцi	рȣ'пseръцi	azвirаї'ръцi	вiri'ръцi	inmȣлц:
		г. adȣna'ръ	рȣ'пseръ	azвirаї'ръ	вiri'ръ	
	пes: фѣце	a. adȣna'm	рȣпea'm	azвirаea'm	вira'm	
		в. adȣna'i	рȣпea'i	azвirаea'i	вira'i	sinгȣr:
		г. adȣna'	рȣпea'	azвirаea'	вira'	
		a. adȣna'm	рȣпea'm	azвirаea'm	вira'm	
		в. adȣna'цi	рȣпea'цi	azвirаea'цi	вira'цi	inmȣлц:
		г. adȣna'	рȣпea'	azвirаea'	вira'	
	ков: фѣце	a. adȣna'sem, шi фȣsésem adȣna't	рȣпsésem	azвirаї'sem	вiri'sem	
		в. adȣna'semi, шi фȣsésemi —	рȣпsésemi	azвiлї'semi	вiri'semi	sinгȣr:
		г. adȣna'se, шi фȣsése —	рȣпsése	azвirаї'se	вiri'se	
		a. adȣna'serъm, шi фȣséserъm —	рȣпséserъm	azвirаї'serъm	вiri'serъm	
		в. adȣna'serъцi, шi фȣséserъцi —	рȣпséserъцi	azвirгi'serъцi	вiri'serъцi	inmȣлц:
		г. adȣna'serъ, шi фȣséserъ —	рȣпséserъ	azвirаї'serъ	вiri'serъ	
	пexot.	am adȣna't, шi adȣna'tam	am рȣпt	am azвirаї't	am вiri't	sinгȣr:
	trek.	am фost adȣna't, шi фo'stam anȣna't	am фost рȣпt	am фost azвirаї't	am фost вiri't	sinгȣr:
	виit.	во'iȣ adȣna', шi adȣna'воiȣ	во'iȣ рȣ'пе	во'iȣ azвirаї'	во'iȣ вiri'	sinгȣr:
M. ПОR.	ȣrm: ф:	в. adȣ'пъ tȣ	рȣ'пе	azвi'ръ	вi'ръ	sinгȣr:
		г. adȣ'пе ачéла	рȣ'пъ	azвi'рае	вi're	
		в. adȣna'цi воï	рȣ'пецi	azвirаї'цi	вiri'цi	inmȣлц:
		г. adȣ'пе ачéia	рȣ'пъ	azвi'рае	вi're	
M. RѢN.	ȣrmът.	am adȣna'	am рȣ'пе	am azвirаї'	am вiri'	sinгȣr:
	пexot.	am фi adȣna't	am фi рȣпt	am фi azвirаї't	am фi вiri't	sinгȣr:
	trek.	am фi фost adȣna't	am фi фost рȣпt	am фi фost azвirаї't	am фi фost вiri't	sinгȣr:
	ковir.	am фi пȣtȣ't adȣna'	am фi пȣtȣ't рȣ'пе	am фi пȣtȣ't azвi'раї'	am фi пȣtȣ't вiri'	sinгȣr:
MODЪ URЪTOARE	ȣrm: фѣце	a. adȣna'ream!	рȣ'пeream!	azвirаї'ream!	вiri'ream!	
		в. adȣna'reai!	рȣ'пereai!	azвirаї'reai!	вiri'reai!	sinгȣr:
		г. adȣna'rear!	рȣ'пerear!	azвirаї'rear!	вiri'rear!	
		a. adȣna'ream!	рȣ'пeream!	azвirаї'ream!	вiri'ream!	
		в. adȣna'reaцi!	рȣ'пereaцi!	azвirаї'reaцi!	вiri'reaцi!	inmȣлц:
		г. adȣna'rear!	рȣ'пerear!	azвirаї'rear!	вiri'rear!	
	пexot.	фi'ream adȣna't!	фi'ream рȣпt!	фi'ream azвirаї't!	фi'ream вiri't!	sinгȣr:
	trek.	фi'ream фost adȣna't!	фi'ream фost рȣпt!	фi'ream фost azвirаї't!	фi'ream фost вiri't!	sinгȣr:
	ковir.	фo'stam adȣna't!	фo'stam рȣпt!	фo'stam azвirаї't!	фo'stam вiri't!	sinгȣr:
	пesъв.	фo'stam adȣпi'nd!	фo'stam рȣпi'nd!	фo'stam azвirаї'nd!	фo'stam вiri'nd!	sinгȣr:
M. ÎNDOIT.	пesъв:	пȣtea'm adȣna'	пȣ'team рȣ'пе	пȣtea'm azвirаї'	пȣtea'm вiri'	sinгȣr:
	ковir.	во'iȣ фi пȣtȣ't adȣna', шi фi'воiȣ пȣtȣ't adȣna'	во'iȣ фi пȣtȣ't рȣ'пе	во'iȣ фi пȣtȣ't azвirаї'	во'iȣ фi пȣtȣ't вiri'	sinгȣr:
	пexot.	во'iȣ фi adȣna't, шi фi'воiȣ adȣna't	во'iȣ фi рȣпt	во'iȣ фi azвirаї't	во'iȣ фi вiri't	sinгȣr:
	trek.	во'iȣ фi фost adȣna't, шi фi'воiȣ фost adȣna't	во'iȣ фi фost рȣпt	во'iȣ фi фost azвirаї't	во'iȣ фi фost вiri't	sinгȣr:
	виit.	во'iȣ пȣtea' adȣ'na, шi пȣtea'воiȣ adȣna	во'iȣ пȣtea' рȣпе	во'iȣ пȣtea' azвirаї'	во'iȣ пȣtea' вiri'	sinгȣr:
MODЪ ВОITOARE	ȣrm: фѣце	a. sъ adȣ'n	sъ рȣп	sъ azвi'ра	sъ вir	
		в. sъ adȣ'nі	sъ рȣ'nі	sъ azвi'раї	sъ вi'rі	sinгȣr:
		г. sъ adȣ'пе	sъ рȣ'пъ	sъ azвi'рае	sъ вi're	
		a. sъ adȣnъ'm	sъ рȣ'пem	sъ azвirаї'm	sъ вiri'm	
		в. sъ adȣna'цi	sъ рȣ'пецi	sъ azвirаї'цi	sъ вiri'цi	inmȣлц:
		г. sъ adȣ'пе	sъ рȣ'пъ	sъ azвi'рае	sъ вi're	
	пexot.	sъ фi adȣna't	sъ фi рȣпt	sъ фi azвirаї't	sъ фi вiri't	sinгȣr:
	trek.	sъ фi фost adȣna't	sъ фi фost рȣпt	sъ фi фost azвirаї't	sъ фi фost вiri't	sinгȣr:
	пesъв.	sъ фi пȣtȣ't adȣna'	sъ фi пȣtȣ't рȣ'пе	sъ фi пȣtȣ't azвirаї'	sъ фi пȣtȣ't вiri'	sinгȣr:
	виit.	sъ по'чiȣ adȣna'	sъ по'чiȣ рȣ'пе	sъ по'чiȣ azвirаї'	sъ по'чiȣ вiri'	sinгȣr:
M. ПРIЧIN.	ȣrmът.	ka sъ adȣ'n	ka sъ рȣп	ka sъ azвi'ра	ka sъ вir	sinгȣr:
	пexot.	ka sъ фi adȣna't	ka sъ фi рȣпt	ka sъ фi azвirаї't	ka sъ фi вiri't	sinгȣr:
	trek.	ka sъ фi фost adȣna't	ka sъ фi фost рȣпt	ka sъ фi фost azвirаї't	ka sъ фi фost вiri't	sinгȣr:
	пesъв.	ka sъ фi пȣtȣ't adȣna'	ka sъ фi пȣtȣ't рȣ'пе	ka sъ фi пȣtȣ't azвirаї'	па sъ фi пȣtȣ't вiri'	sinгȣr:
	виit.	ka sъ почiȣ adȣna'	ka sъ по'чiȣ рȣ'пе	ka sъ по'чiȣ azвirаї'	ka sъ по'чiȣ вiri'	sinгȣr:
M. SUПUIT.	ȣrmът.	dъ adȣ'n	dъ рȣп	dъ azвi'ра	dъ вir	asémene шi ла Mo'da riвnit: шi ла чеа îndoit: пȣ'iпdȣsъ легarea «dъ» înaintea mo'delor.
	съвir.	dъ adȣna'iȣ	dъ рȣпséiȣ	dъ azвirаї'iȣ	dъ вiri'iȣ	
	пesъв.	dъ adȣna'm	dъ рȣпea'm	dъ azвirаea'm	dъ вira'm	
	ковir.	dъ adȣna'sem	dъ рȣпsésem	dъ azвirаї'sem	dъ вiri'sem	
	пexot.	dъ am adȣna't	dъ am рȣпt	dъ am azвirаї't	dъ am вiri't	
	trek:	dъ am фost adȣna't	dъ am фost рȣпt	dъ am фost azвirаї't	dъ am фost вiri't	
	виit.	dъ во'iȣ adȣna'	dъ во'iȣ рȣ'пе	dъ во'iȣ azвirаї'	dъ во'iȣ вiri'	
M. NX.	ȣrmът.	a adȣna'	a рȣ'пе	a azвirаї'	a вiri'	
	пexot.	a фi adȣna't	a фi рȣпt	a фi azвirаї't	a фi вiri't	sinгȣr:
ПЪRTЪШIRE	лȣkrът.	adȣnъto'r	рȣпъto'r	azвirаito'r	вiriro't	neam върв. sinгȣr:
		adȣnъto'are	рȣпъto'are	azвirаito'are	вirito'are	neam фъm. sinгȣr:
	пътim.	adȣna't	рȣпt	azвirаї't	вiri't	neam върв. sinгȣr:
		adȣna'tъ	рȣ'пtъ	azвiuаї'tъ	вiri'tъ	neam фъm. sinгȣr:
	sлo'вod.	adȣпi'nd	рȣпi'nd	azвirаї'nd	вiri'nd	
		фiind adȣn'at	фii'nd рȣпt	фii'nd azвirаї't	фii'nd вiri't	neam върв. sinгȣr:
		фiind adȣna'tъ	фii'nd рȣ'пtъ	фii'nd azвirаї'tъ	фii'nd вiвi'tъ	neam фъm. sinгȣr:

BCU IAȘI
Central University Library Iași

kaп VII.

ПENTRU ÎNDUПLEKЪRILE ГRAIURILOR DUПЪ KONЖUГЪRILE LOR.

§ 48. Гráюріле tóate ла ↑ndȣплекърї sѫnt ȣ́неле Regȣláte шѫ áлтеле Neregȣ-láte.

§ 49. La tóate Îndȣплекърiле грáюрілор не slȣжѫ́m кȣ пátrȣ грáюрї, че ле пȣtém нȣmí Aȣziліare, ádікъ Ажȣtóare, кȣm» а авеа, а fi а пȣteá, шѫ а вреá, dъ ачéіа арътъm maї ↑ntѫ́ю ↑ndȣплекърiле ачèstor грáюрї ажȣtóare, шѫ ↑n ȣrmъ чéле лáлте. (Bézї §. 50 шѫ 51 ↑n táбделе din протíвъ)

§ 52. Îndȣплекárea грáюрілор Пътimitóare
a §. Чéлор че приimésк пронȣ́меле чéле dъ кътре síneш пътimitóare § 34. a §.)

Móda Xotърѫtóare

T. ȣrm: феще
a. мъ бат, шѫ мъ бат іеȣ̆, шѫ іеȣ̆ мъ бáт - - } пȣ́m: sінг:
в. te бaці, шѫ te бáці tȣ, шѫ tȣ te бáці
г. sъ бáte, шѫ sъ бáte іел, шѫ іел sъ бáte - -
a. не бътéм, шѫ не бътéм noї, шѫ noї не бътéм - } пȣ́m: ↑nm:
в. въ бътéці, шѫ въ бътéці воï, шѫ воï въ бътéці
г. sъ бáт, шѫ sъ бáт іеї, шѫ іеї sъ бáт - -

Tím: sъвѫрш: мъ бътȣ́ю
Tím: nesъвѫр: мъ бътеám
Tím: ковѫр: мъ бътȣsem, шѫ мъ fȣsésem бътȣ́t.

T. пех: феще
a { m'am бътȣ́t, шѫ бътȣ́tȣm'am,
m'am бътȣ́t іеȣ̆, шѫ іеȣ̆ m'am бътȣ́t, шѫ бътȣ́tȣm'am іеȣ̆
в. teaï бътȣ́t, шѫ бътȣ́tȣteaï - -
г. s'aȣ̆ бътȣ́t, шѫ бътȣ́tȣs'aȣ̆ (шѫ чéле лáлте ка ла fá-ца, a:
a. neam бътȣ́t, шѫ бътȣ́tȣneam
в. в'aці бътȣ́t, шѫ бътȣ́tȣв'aці
г. s'aȣ̆ бътȣ́t, шѫ бътȣ́tȣs'aȣ̆ - -

Tím: трек: m'am fóst бътȣ́t, шѫ fóstȣm'am бътȣ́t:
Tím: віit: мъ воюȣ̆ бáte, шѫ бáteмъвоюȣ̆

Móda Порунчitóare

T. ypm: fége { в. бátete, шж бátete ty - - - } nым; sin:
г. бáтъsъ, шж бáтъsъ iел—ia }
{ в. бáteцivъ, шж бáteцivъ boї - } nым; inm:
г. бáтъsъ, шж бáтъsъ ieї—eáле }

Móda Rжвnitóare

T. ypm: fége { a. m'aш бáte } - - - { neam бáte }
в. teaї бáte } nym: { в'aцї бáte } nым:
- - - inm:
sжnr:

(г. s'ap бáte) - - - (s'ap бáte

Tї'm: nexot: m'aш fi бътът, шж m'aш пyteá fi бътът.
Tї'm: трек: m'aш fi fóst бътът
Tї'm: ковжр: m'aш fi пytът бáte.

Móda yрътóare

T. ypm: fége { a. бátemaш! } - - - { бáteneam! }
в. бátetяї! } nym: { бáтев'aцї! } nым:
г. бátes'ap! } sinr: { бátes'ap! } inm:
- - -

T. nexot: fї'рeaш mъ бътът! шж fї'maш (*) бътът!

Tї'm: трек: { fї'рeaш fóst mъ бътът! ші fím'aш fóst бътът!
f.'рeaш fi fóst mъ бътът' ші fm 'aш fi fóst бытът!

Tї'm: ковжр: fóstym'aш бътът! шж fóstym'aш fi бътът! шж fóstym'aш fi fóst бътът!

Tї'm: nesъв: fóstym'aш бътжnd! шж fóstym'aш fi бътжnd! шж fóstym'aш fi пytът báte!

Móda Îndoitóare

Tї'm: nesъв: mъ пyteám báte.
Tї'm: ковжр: mъ boй fi пytът báte, шж fї'mъвoй пytът báte.
Tї'm: nex ot: mъ bóй fi бытът, шж fї'mъвoй бытът.
Tї'm: трск: mъ boй fi fost бытът, шж fї'mъвoй fost бытът.
Tї'm: biit: mъ bóй пyteá báte, шж пyteámъвoй báte.

(*) Dупъ skyrtare

Móda Boitóare

a. sъ mъ бát - - - sъ ne бъtém
nꙋ́m:
T. ꙋrm: фéçe в. sъ te бáці - - - sъ въ бъtéці nꙋ́m:
sinr: ꙟnm:
г. sъ въ бátъ - - - sъ въ бátъ.

T. nexot: sъ mъ фi бъtꙋ́t
T. trek: sъ mъ фi фost бъtꙋ́t
T. nesъв: sъ mъ фi nꙋtꙋ́t báte
T. viit: sъ mъ почиꙋ́ báte.

Módъ Priчinꙋitóare

Ti'm. ꙋrmъt: ка sъ mъ бat
Ti'm. nexot. ка sъ mъ фi бъtꙋ́t
Ti'm. trek. ка sъ mъ фi фost бъtꙋ́t
Ti'm. nesъв: ка sъ mъ фi nꙋtꙋ́t báte.
Ti'm. viit: ка sъ mъ почиꙋ́ báte.

Móda Sꙋnꙋitóare

Ti'm. ꙋrm: dъ mъ бát - - - -
Ti'm. sъвър: dъ mъ бъtꙋ́иꙋ
Ti'm. nesъв: dъ mъ бъteám
Ti'm. ковжр: dъ mъ бъtꙋ́sem
Ti'm: nexot: dъ m'am бъtꙋ́t
Ti'm. trek: dъ m'am фost бъtꙋ́t
Ti'm. viit: dъ mъ воиꙋ́ báte - - -

asémenea шж ла Móda ржвnitóare, шж ла чea ꙟndoitóare, nꙋíndꙋsъ лer; dъ, ꙟnnai'ntea Módeлor.

Módъ Nexotържtóare

a. a mъ báte - - a ne báte
nꙋ́m:
T. ꙋrm: фéçe г. a sъ báte - - - a въ báte nꙋ́m:
sinr: ꙟnm:
в. a te báte - - - a sъ báte

T. nexot: a mъ фi бъtꙋ́t

Пъrtъшжre

чeл чe sъ báte. nꙋ́m: sinr: } neam бърб.
чéї чe sъ бát. nꙋ́m: ꙟnm: }
Lꙋkrъt: чéиa чe sъ báte. nꙋ́m sinr: } neam фъm.
чéлe чe sъ бat. nꙋ́m: ꙟnm: }

Пъtimit. { чел че s'a бътЎt. — нЎm. sinг. } неam бъpб.
чеї че s'aЎ — нЎm. ↑nm.
чéю че s'a — нЎm. sinг. } neam фъm.
чéле че s'aЎ — нЎm. ↑nm.

Sлободъ { феще { a. бъtж́ndЎmъ, } - - - нЎm. { бъtж́ndЎne } нЎm.
в. бъtж́ndЎte, } - - - sinг. { бъtж́ndЎвъ } ↑nm.
г. бъtж́ndЎsъ, - - - бъtж́ndЎsъ

феще { a. кЎ a mъ бate } - - - нЎm. { кЎ a ne бáte } нЎm.
в. кЎ a te — - - - sinг. { кЎ a въ бáte } ↑nm.
г. кЎ a sъ — - - - кЎ a sъ бáte

» Шж, кЎ a { mъ te-sъ / ne-въ-sъ } пЎteá бáte
« Шж, кЎ a пЎteá { mъ-te-sъ / ne-въ-sъ } бáte
« Шж, ↑ntpЎ a { mъ-te-sъ / ne-въ-sъ } бáte }

« Шж, ↑ntpЎ a пЎteá { mъ-te-sъ / ne-въ-sъ } бáte
« Шж, ↑ntpЎ a { mъ-te-sъ / ne-въ-sъ } пЎteá бáte

« Шж { фii'ndЎmъ-te-sъ бъtЎt. нЎm. sinг. } niam бъpб.
фii'ndЎne-въ-sъ бъtЎщї. нЎm. ↑nm.
фii'ndЎmъ-te-sъ бъtЎtъ. нЎm. sinг. } neam фъm.
фii'ndЎne-въ-sъ-бъtЎte. нЎm. ↑nm.

в §. Чéлор че пріimesк гpáюл ajЎtóр a фї.

Móda Xotъpжtóape

T. Ўpm феще { a. sжnt бъtЎt—ъ } - - - нЎm: { sж́ntem бъtЎщї—te } нЎm.
в. iéщї — — } - - - sinг: { sж́nteщї — — } ↑nm.
г. iéste — — - - - sж́nt — — —

Tї'm. sъвжр. фЎséю бъtЎt—ъ.

« Asémenea шж чеї лáлщї tóщї ti'mпї, шж ла tóate Módeле, пЎíndЎsъ áдікъ гpá-юл ajЎtóр a фi, ↑nnainte

§ 53. Îndуплекáреа грáиурíлор Lукрътóаре, че прiiмéск пропýмеле чéле дъ къire áлтул пътimitóare §. 34. в §.) шж din чéле ındoíte, къdér: прiчinуitóare § 36.)

Móda Хotържtóare

Т. урm: фéце
- а. мъ бáte, шж мъ бáte пъ míne, шж пъ míne мъ бáte } пум:
- в. te бáte, шж te бáte пъ tíne, шж пъ tíne te бáte } sinг:
- г. ъл бáte, шж ъл бáte пъ iел, шж иъ iел ъл бáte
- г. o бáte, шж o бáte пъ iá, шж пъ ıa o бáte - - -
- а. пе бáte, шж пе бáte пъ пої, шж пъ пóї пе бáte -
- в. въ бáte, шж въ бáte пъ вої, шж пъ вóї въ бáte } пým:
- г. ъї бáte, шж ъї бáte пъ iеї, шж пъ iеї ъї бáte } ınm:
- г. ле бáte, шж лé бáte пъ iéле, шж пъ iéле ле бáte -

Tim: съвжг: мъ бътý.
Tim: пesъв: мъ бъieá
Tim: ковжр: мъ бътýse, шж мъ fysése бътýt

Т. пех фéце
- а. m'aў бътýt, шж бътýtзm'aў - - - } пým:
- в. ıeaў бътýt, шж бътýtз eaў } sinг:
- г. 'лаў бътýt
- г. o aў бътýt шж бътýtз'лаў, бътýtзoaў
- г. aў бътýto
- а. пeaў бътýt, шж бътýtзпeaў - - - - - - - - } пým:
- в. в'aў бътýt, шж бътýtзв'aў } ınm:
- г. иаў бътýt, леаў бътýt, шж бътýtзиаў, бътýtзлeaў

Tim: трек: m'aў fost бътýt, шж fostзm'aў бътýt

Т. вiit: фéце
- а. мъ ва бáte - - - - шж бáтепъва - - - } пým:
- в. te ва бáte - - - - шж бáтева } sinг:
- г. ъл ва бáte, o ва бáte, шж бáte'лва, бáteова
- а. пе ва бáte - - - - шж бáтепева - - - } пým:
- в. въ ва бáte - - - - шж бáтевъва } ınm:
- г. ъї ва бáte, ле ва бáte, шж бáteїва, бáteлeва -

Móda Поrзнчitóare

Т. урm: фéце
- а. бáтъп.ъ - } - - - } пým: } бáтъ пе - - - } пým: ınm:
- в. бáтъte - - - бáтъвъ
- г. бáтъ'л, бáт'o } sinг: } - - - } бáтъ'ї, бáтълe

9.

Móda Rъвnitóare

T. ѵrm. féţe
- a. m'ar báte шж m'ar пѵteá báte - - - nѵm: near báte - - nѵm.
- в. tear báte - - - sinr: в'ar báte tnm.
- г. 'лar báte, ar báteo ar пѵtéao báte - - - iar báte, лear báte

T. nexot: m'ar fi бътѵt, шж m'ar пѵteá fi бътѵt, ar fi бътѵto, шж ar пѵteáo fi бътѵt.

Tím: trek: m'ar fi fost бътѵt, o ar fi fost бътѵt, шж ar fi fost бътѵto.

Tím. kovжr: m'ar fi пѵtѵt báte, o ar fi пѵtѵt báte, шж ar fi пѵtѵto báte.

Móda Urъtóare

T. ѵrm: féţe
- a. бátem'ar! - - - - nѵm: бáteпear! - - - nѵm:
- в. бátetear! - - - sinr: бáтев'ar! tnm:
- г. бáte'лar! бáteoar! - - - ба'eiar! бáтелear!

T. nexot: fím'ar бътѵt! шж fím'ar fi бътѵt!

T. trek: fím'ar fost бътѵt! шж fím'ar fi fost бътѵt!

T. kovжr: fóstѵm'ar бътѵt! шж fóstѵm'ar fi бътѵt! шж fóstѵm'ar fi fost бътѵt!

T. nesъв: fóstѵm'ar бътжnd! шж fóstѵm'ar fi бътжnd! шж fóstѵm'ar fi пѵtѵt báte!

Móda Îndoitóare

Tím: nesъв: mъ пѵteá báte.

Tím: kovжr: mъ ва fi пѵtѵt báte, шж fímъва пѵtѵt báte.

Tím: nexot: mъ ва fi бътѵt, шж fímъва бътѵt.

Tím; trek: mъ ва fi fost бътѵt, шж fímъва fost бътѵt.

Tím: biit: mъ ва пѵteá báte, шж пѵteámъва báte.

Móda Boitóare

Tím: ѵrmът: sъ mъ bátъ.

Tím: nexot: sъ mъ fi бътѵt.

Tím: trek: sъ mъ fi fost бътѵt.

Tím: nesъв: sъ mъ fi пѵtѵt báte.

Tím; biit: sъ mъ póatъ báte.

BCU Iași
Central University Library Iași

Móda Priîinvitóare

Tím: vrmt: ka sъ mъ bátъ
Tím: next: ka sъ mъ fi bъtът
Tím: trek: ka sъ mъ fi fost bъtът
Tím: nesъv: ka sъ mъ fi nutът báte
Tím: biit: ka sъ mъ póatъ báte

Móda Supunitóare

Tím: vrm: dъ mъ báte - -
Tím: sъvâr: dъ mъ bъtî
Tím: nesъv: dъ mъ bъteá
Tím: kovâr: dъ mъ bъtîse
Tím: nexot: dъ m'a bъtът
Tím: trek: dъ m'a fost bъtът
Tím: biit. dъ mъ va báte - -

} asémene шж ла Móda Rîvnit. шж ла Móda Îndoit: nuíndusъ легár: dъ, innaintea Módelor.

Móda Nexotъrîmtóare

T. vrm: fége
- a. a mъ báte - - } - - - nûm: { a ne báte - - - } nûm;
- в. a te báte - - - } - - - sinr: { a vъ báte } inm;
- г. a'л báte, a o báte } - - - { aî báte, a ле báte }

Tím: nexot. a mъ fi bъtът,

Пъrtъшîre

Lukrът. { чел че'л báte / чéia че o báte
Пътim. { чел че 'лаў bъtът / чéia че o áў bъtът—o áў bъtîto.

Sloбodъ fége
- a. bъtîndumъ - - - - } - - - num: { bъtîndune - - - } num, inm.
- в. bъtîndute } - - - sinr: { bъtîndувъ / bъtînduî, bъtîndуле }
- г. bъtîndu'л! bъtînduo -

« Ku a mъ báte: Ku a nuteá mъ báte
« Întru a mъ báte. Întru a nuteá mъ báte;
« fiíndumъ bъtът.

§ 54. Îndуплекárea грáџрілор лукрътóаре, че прііmésк d'in проnýmеле чéле ѧndoíte, къdér: dътът: § 36)

а. Чéлор че ѧnчéп ку ѕлóвъ глásnікъ

Móda Xotъrжtóare

а { ъm mіadýn mіe'm, шж / mіadýn mіe'm, шж / mіe'm ъm mіadýn, шж / mіé'm mіadýn - - - } { neadуnъ́m nóoъ, шж / nóoъ neadуnъ́m }

T. урm: фéџе
в { ъ́џї џеadýnї џієџї, шж - - - / џеadýnї џієџї, шж / џієџї ъ́џї џеadýnї, шж / џієџї џеadýnї - - - - - }
г { ъш adýnъ лýіш—іéіш, шж - / шadýnъ лýіш—іéіш, шж / лýіш—іéіш ъш adýnъ, шж / лýіш—іéіш шadýnъ - - - - }
пým: sinгýр: { в'adуnáџї вóоъ, шж / вóоъ в'adуnáџї } { ъ́шї adýnъ лóрүш, шж / шadýnъ лóрүш, шж / лóрүш ъ́шї adýnъ, шж / лóрүш шadýnъ } пým. ѧnmуaџ.

T. ѕъвжр: { ъm mіadуnáѫ mіe'm, шж / mіadуnáѫ mіe'm, шж / mіe'm ъm mіadуnáѫ, шж / mіe'm mіadуnáѫ - - - } пým: sinг: { neadуnárъm nóoъ, шж / nóoъ neadуnárъm - - } пým: ѧnm:

T. nesъв: { ъm mіadуnám mіe'm, шж / mіadуnám mіe'm, шж / mіe'm ъm mіadуnám, шж / mіe'm mіadуnám - - - - - } пým: sinг: { neadуnám nóoъ, шж / nóoъ neadуnám - - - } пým. ѧnm.

T. ков. { ъm mіadуnásem mіe'm - - - - / mіadуnásem mіe'm / mіe'm ъm mіadуnásem / mіe'm mіadуnásem - - - / ъm фуsésem mіadуnát mіe'm / фуsésem mіadуnát mіe'm / mіe'm ъm фуsésem mіadуnát / mіe'm фуsésem mіadуnát - - - } пým. sinг. { neadуnásem nóoъ / nóoъ neadуnásem } - - { ne фуsésem adуnát nóoъ / nóoъ ne фуsésem adуnát } пým. ѧnm.

BCU IASI Central University Library Iasi

T. пех; Фéце

а
ъm mıam adȣnát míe'm - - -
mıam adȣnát míe'm
adȣnátȣmıam míe'm
míe'm ъm mıam adȣnát
míe'm mıam adȣnát
míe'm adȣnátȣmıam - - - - -

в
ъџĭ џеаĭ adȣnát џіеџĭ - - - - -
џеаĭ adȣnát џіеџĭ
adȣnátȣџеаĭ џіеџĭ
џіеџĭ ъџĭ џеаĭ adȣnát
џіеџĭ џеаĭ adȣnát
џіеџĭ adȣnátȣџеаĭ - - - - - - -

г
ъш а adȣnát лȣ́іш—iéiш - - -
ша adȣnát лȣ́іш—iéiш
adȣnátȣшаȣ̆ лȣ́іш—iéiш
лȣ́іш—iéiш ъш а adȣnát
лȣ́іш—iéiш ша adȣnát
лȣ́іш—iéiш adȣnátȣшаȣ̆ - - -

пȣ́m: sinr:

пеаm adȣnát пóоъ
пóоъ пеаm adȣnát
adȣnátȣпеаm пóоъ
пóоъ adȣnátȣпеаm

в'аџĭ adȣnát вóоъ
вóъ в'аџĭ adȣnát
adȣnátȣв'аџĭ вóоъ
вóоъ adȣnátȣв'аџĭ

ъ́шĭ аȣ̆ adȣnát лóрȣш
шаȣ̆ adȣnát лóрȣш
adȣnátȣшаȣ̆ лóрȣш
лóрȣш ъ́шĭ аȣ̆ adȣnát
лóрȣш шаȣ̆ adȣnát
лóрȣш adȣnátȣшаȣ̆

пȣ́mъpȣ ⱡmmȣлџ:

T. трек:

ъm mıam fóst adȣnát míe'm
mıam fóst adȣnát míe'm
fóstȣmıam adȣnát míe'm
míe'm ъm mıam fost adȣnát
míe'm mıam fost adȣnát
míe'm fóstȣmıam adȣnát - -

пȣ́m: sinr:

пеаm fost adȣnát пóоъ
пóоъ пеаm fost adȣnát
fóstȣпеаm adȣnát пóоъ
пóоъ fóstȣпеаm adȣnát

пȣ́m: ⱡmm:

T. віит: Фéце

а
ъm вóиȣ̆ adȣná míe'm - - -
adȣná'mı воиȣ̆ míe'm
míe'm ъmвоиȣ̆ adȣná
míe'm adȣná'mвоиȣ̆ - - - -

в
ъџĭ веĭ adȣná џіеџĭ - - -
adȣnáџĭвеĭ џіеџĭ
џіеџĭ ъџĭ веĭ adȣná
џіеџĭ adȣnáџĭвеĭ - - - - -

г
ъш ва adȣná лȣ́іш—iéiш - -
adȣnáшва лȣ́іш—iéiш
лȣ́іш—iéiш ъш ва adȣná
лȣ́іш—iéiш adȣnáшва - - -

пȣ́m: sinr:

пе воm adȣná пóоъ - -
adȣnáпевоm пóоъ
пóоъ пе воm adȣná
пóоъ adȣnáпевоm - - -

въ вéџĭ adȣná вóоъ -
adȣnáвъвеџĭ вóоъ
вóоъ въ веџĭ adȣná
вóоъ adȣnáвъвеџĭ - -

ъ́шĭ вор adȣná лóрȣш -
adȣnáшвор лóрȣш
лóрȣш ъ́шĭ вор adȣná
лóрȣш adȣnáшвор - -

пȣ́m: ⱡmmȣлџ:

Móda Порȣнчitóare

T. ȣrm. фéце
a { adȣ́пъці ціе - - - ; ціеці adȣ́пъці - - } пȣ́m: ‡пm: { adȣnáціbъ bóoъ ; bóoъ adȣnáціbь } пȣ́m: ‡пm:
г { adȣ́пъш лȣ́іш—iéiш ; лȣ́іш—iéiш adȣ́пъш } { adȣ́пъш лóрȣш ; лóрȣш adȣ́пъш }

Móda Rжвnitóare

T. ȣrm: фéце
a { ъm miaш adȣná mie'm - - - ; miaш adȣná mie'm ; mie'm ъm miaш adȣná ; mie'm miaш adȣná - - - - }
в { ъці цеаї adȣná ціеці - - - ; цеаї adȣná ціеці ; ціеці ъці цеаї adȣná ; ціеці цеаї adȣná - - - - }
г { ъш ар adȣná лȣіш—iéiш - ; шар adȣná лȣ́іш | iéiш ; лȣ́іш—iéiш ъш шар adȣná ; лȣ́іш—iéiш шар adȣná - - }
пȣ́m: sinгȣр:
{ пєаm adȣná пóoъ ; пóoъ пєаm adȣná }
{ в'áці adȣná bóoъ ; bóoъ в'áці adȣná }
{ ъші bор adȣná лóрȣш ; шар adȣná лóрȣш ; лóрȣш ъші ар adȣná ; лóрȣш шар adȣná }
пȣ́mъръ ‡пmȣлії:

Шж { ъm miaш пȣteá adȣná mie'm ; miaш пȣteá adȣná mie'm ; mie'm ъm miaш пȣteá adȣná ; mie'm miaш пȣteá adȣná - - } пȣ́m: sinг:
{ пєаm пȣteá adȣná пóoъ ; пóoъ пєаm пȣteá adȣná } пȣ́m: ‡пm:

T. пеx: { ъm miaш фi adȣnát mie'm - - - ; miaш фi adȣnát mie'm ; mie'm ъm miaш фi adȣnát ; mie'm miaш фi adȣnát - - - - - ; ъm miaш пȣteá фi adȣnát mie'm ; miaш пȣteá фi adȣnát mie'm ; mie'm ъm miaш пȣteá фi adȣnát ; mie'm miaш пȣteá фi adȣnát - - } пȣ́m: sinг:
{ пєаm фi adȣnát пóoъ - - - ; пóoъ пєаm фi adȣnát ; пєаm пȣteá фi adȣnát пóoъ ; пóoъ пєаm пȣteá фi adȣnát } пȣ́m: ‡пm:

T. trек: { ъm miaш фi фost adȣnát mie'm ; miaш фi фost adȣnát mie'm ; mie'm ъm miaш фi фost adȣnát ; mie'm miaш фi фost adȣnát - - } пȣ́m: sinг:
{ пєаm фi фost adȣnát пóoъ ; пóoъ пєаm фi фost adȣnát } пȣ́m: ‡пm:

T. ков: { ъm mıaш ʃi nʏtʏt adʏná míe'm / mıaш ʃi nʏtʏt adʏná míe'm } nʏ́m: sing. { neam ʃi nʏtʏt adʏná nóoъ / nóoъ neam ʃi nʏtʏt adʏná } nʏ́m: / ʌnm:
{ míe'm ъm mıaш ʃi nʏtʏt adʏná / míe'm mıaш ʃi nʏtʏt adʏná - - }

Móda Uрътóare

T. ʏрm: ʃé цje
a { adʏnámıaш míe'm! - - / míe'm adʏnámıaш! } nʏ́m: sing. { adʏnáneam nóoъ! / nóoъ adʏnáneam! } nʏ́m: ʌnm:
в { adʏnáцeaï цíeцï! / цíeцï adʏnáцeaï! } { adʏnáв'aцï вóoъ! / вóoъ adʏnáв'aцï! }
г { adʏnámaр ʌ́ʏiш—ieiш! / ʌ́ʏiш—iéiш adʏnámaр! } { adʏnámaр ʌóрʏш! / ʌóрʏш adʏnámaр! }

Nʏ́mърʏʌ sinгʏrátik — nʏ́mърʏʌ ʌnmʏʌцátik

a { ʃíreaш ъm mıadʏnát míe'm! - - - / ʃímıaш ъm adʏnát míe'm! / ʃímıaш adʏnát míe'm! } { ʃíream neadʏnát nóoъ! / ʃíneam neadʏnát nóoъ! / ʃíneam adʏnát nóoъ! }
{ míe'm ʃíreaш ъm mıadʏnát! / míe'm ʃímıaш ъm mıadʏnát! / míe'm ʃímıaш adʏnát! - - - - } { nóoъ ʃíream neadʏnát! / nóoъ ʃíneam neadʏnát! / nóoъ ʃíneam adʏnát! }
{ ʃírıaш ъm ʃi mıadʏnát míe'm! - - / ʃímıaш ъm ʃi mıadʏnát míe'm! / ʃímıaш ʃi adʏnát míe'm! } { ʃíream ʃi neadʏnát nóoъ! / ʃíneam ʃi neadʏnát nóoъ! / ʃíneam ʃi adʏnát nóoъ! }
{ míe'm ʃíreaш ъm ʃi mıadʏnát! / míe'm ʃímıaш ъm ʃi mıadʏnát! / míe'm ʃímıaш ʃi adʏnát! - - - - - } { nóoъ ʃíream ʃi neadʏnát! / nóoъ ʃíneam ʃi neadʏnát! / nóoъ ʃíneam ʃi adʏnát! }

Central University Library Iasi

Móda Îndoitóare

T. nesъв: феле a) ъm nyteám mиadyná míe'm, шж / nyteám mиadyná míe'm / míe'm ъm nyteám mиadyná, шж / míe'm nyteám mиadyná - - - } ne nyteám adyná nóoъ
в. ъџĭ nyteáĭ џeadyná џíeџĭ - - } въ nyteáџĭ adyná вóoъ
г. ъш nyteá шadyná лýiш— iéiш } ъшí nyteá adyná лóрyш
ш.ч.л. asémene

T. ковжрш: ъm воњ fi nytýt mиadyná míe'm, шж
fímвоњ nytýt mиadyná [míe'm
míe'm ъm воњ fi nytýt mиadyná, шж
míe'm fímвоњ nytýt adyná.

T. next: ъm воњ fi mиadynát míe'm, шж
fímвоњ mиadynát míe'm
míe'm ъm воњ fi mиadynát, шж
míe'm fímвоњ mиadynát.

T. trek: ъm вóњ fi fost mиadynát míe'm, шж
fímвоњ fost mиadynát míe'm, шж
míe'm ъm вóњ fi fost mиadynát, шж
míe'm fímвоњ fost adynát.

T. виit: ъm воњ nyteá mиadyná míe'm, шж
nyteám воњ mиadyná míe'm
míe'm ъm вóњ nyteá mиadyná, шж
míe'm nyteá'm воњ mиadyná

Móda Boitóare

T. yрm: феле
a) sъ'm mиadýn míe'm, шж - - - / míe'm s'ъm mиadýn
в) sъ'џĭ џeadýnĭ џíeџĭ, шж / џíeџĭ sъ'ъџĭ џиadýnĭ
г) sъ'ш шadýne лýiш—iéiш, шж / лýiш—iéiш s'ъш шadýne - - -
ným: sinr.
sъ neadynъm nóoъ, шж - / nóoъ sъ neadynъm
sъ s'adynáџĭ вóoъ, шж / вóoъ sъ в'adynáџĭ
sъ'шĭ шadýne лóрyш, шж / лóрyш sъ'шĭ шadýne - - - -
ným: фnm:

T. nex: sъ'm fi mиadynát míe'm, шж / míe'm sъ'm fi mиadynát - - - } ným: sinr: } sъ ne fi neadynát nóoъ, шж / nóoъ sъ ne fi neadynát - - } ným: фnm:

T. trek: sъ'm fi fost mиadynát míe'm / míe'm sъ'm fi fost mиadynát } ným sinr: } sъ ne fi fost neadynát nóoъ / nóoъ sъ ne fi fost neadynát } ným: фnm:

T. nes: { sъ'm ѳi nътът mиadънá míe'm / míe'm sъ'm ѳi nътът mиadънá } nъ́m: sinr: { sъ ne ѳi nътът adънá nóoъ / nóoъ sъ ne ѳi nътът adънá } nъ́m: ѳnm:

T. вiit: { sъ'm nóчиѫ mиadънá míe'm / míe'm sъ'm nóчиѫ mиadънá } nъ́m: sinr: { sъ ne nътém neadънá nóoъ / nóoъ sъ ne nътém neadънá } nъ́m: ѳnm:

Móda Priчinъitóare

Tím: ънm: ka sъ'm miadъ́n míe'm.
Tím: nex: ka sъ'm ѳi miadънát míe'm.
Tím: трек: ka sъ'm ѳi ѳost miadънát míe'm.
Tím: nesъв: ka sъ'm ѳi nътът miadънá míe'm.
Tím: вiit: ka sъ'm nóчиѫ miadънá míe'm.

Móda Sъnъitóare

T. ънm: { d'ъm miadъ́n míe'm, шж - - - / míe'm d'ъm miadъ́n
T. съвжр: { d'ъm miadънáиѫ míe'm, шж / míe'm d'ъm miadънáиѫ
T. nes: { d'ъm miadънám míe'm, шж / míe'm d'ъm miadънám

T. ковжр: { d'ъm miadънásem míe'm, шж / míe'm d'ъm miadънásem
T. nex: { d'ъm miam adънát míe'm, шж / míe'm d'ъm miam adънát
T. трек: { d'ъm miam ѳost adънát míe'm, шж / míe'm d'ъm miam ѳost adънát
T. вiit: { d'ъm вóиѫ adънá míe'm, шж / míe'm d'ъm вóиѫ adънá - - - - - -

asémenea шж ла Móda Rжвnit: шж ла Móda ѳndoit: nъíndъsъ лег: dъ, ѳnaíntea Módeлor.

Móda Nexotъrжtóare

T. ънm: фърe { a { a'm adънá míe'm, шж - - - / míe'm a'm adънá
в { áщиѫ adънá щíещиѫ, шж / щíещиѫ ащí adънá
г { ащ adънá лъ́iш—iéiш, шж / лъ́iш—iéiш ащ adънá - - -

nъ́m: sinr: { a neadънá nóoъ, шж - - / nóoъ a neadънá
a в'adънá вóoъ, шж / вóoъ a в'adънá
áшиѫ adънá лóръш, шж / лóръш ашí adънá - - - -

nъ́m: ѳnm:

T. пех: феце
а { a'm fi mıadұnát mie'm, шж - / mie'm a'm fi mıadұnát
в { áці fi цeadұnát ціеці, шж / ціеці áці fi цeadұnát
г { аш fi шadұnát лұіш—iéiш / лұіш—iéiш аш fi шadұnát - - -
пұм: sinr:
{ a ne fi neadұnát nóoъ, шж / nóoъ a ne fi neadұnát
{ a въ fi в'adұnát вóoъ, шж / вóoъ a fi в'adұnát
{ áшї fi шadұnát лóрұш / лóрұш áшї fi шadұnát - - -
пұм: ↑nm:

Пъртъшѫре

Lұкрът: { чел чеш adұпъ лұіш / чéіа чеш adұпъ iéiш } n: sinr: { чеї чéшї adұпъ лóрұш / чéле чéшї adұпъ лóрұш } n: ↑nm:

Пъtim: { чел че ша adұнát лұіш / чéіа че ша adұнát iéiш } n: sinr: { чеї чéшї шаў adұнát лóрұш / чéле че шаў adұнát лóрұш } пұm: ↑nm:

Sлóводъ феце
а { adұпѫndұm mie'm, шж - - - / mie'm adұпѫndұ'm }
в { adұпѫndұцї ціеці, шж / ціеці adұпѫndұцї, }
г { adұпѫndұш лұіш—iéiш, шж / лұіш—iéiш adұпѫndұш }
« Кұ a'm mıadұná mie'm
« Кұ a'm пұteá mıadұná mie'm
« Întрұ a'm mıadұná mie'm
« Întрұ a'm пұteá mıadұná mie'm
{ fiíndұ'm adұnát mie'm, шж / mie'm fiíndұ'm adұnát - - - }
пұшъръл sinrұrátik
{ adұпѫndұne nóoъ, шж - - / nóoъ adұпѫndұne }
{ adұпѫndұвъ вóoъ, шж / вóoъ adұпѫndұвъ }
{ adұпѫndұшї лóрұшї, шж / лóрұшї adұпѫndұшї }
Кұ a ne neadұneá nóoъ,
Кұ a ne пұteá neadұná nóoъ
Întрұ a ne neadұná nóoъ
Întрұ a пұteá neadұná nóoъ
{ fiíndұne adұnát nóoъ, шж / nóoъ fiíndұne adұnát - - - }
пұмъръл ↑nmұлцátik

в §. Чéлор че ↑пчéп кұ sлóвъ неглásnікъ. Ínsъ sъ ↑mseмneázъ нұmaї tímniї Móделор че аў дъosевіре ла пріimíreа пропұнерелор, дъ гráнұріле че ↑пчéп кұ sлóвъ глásnікъ, къчї чеї лáлцї tímnї sѫnt asémenea, ка tímniї гráнұрілор че ↑пчéп кұ sлóвъ глásnікъ.

Móda Xotърѫtóаре

T. ұрm: феце
а { ъm fák mie'm, шж - - - - / mie'm ъm fák
в { ъцї fáчї ціеці, шж / ціеці ъцї fáчї
г { ъm fáче лұіш—iéiш, шж / лұіш—iéiш ъm fáче - - -
пұм: sinr:
{ ne fáчеm nóoъ, шж / nóoъ ne fáчеm
{ въ fáчецї вóoъ, шж / вóoъ въ fáчецї
{ ъшї fák лóрұш, шж / лóрұш ъшї fák - - -
пұм: ↑nm:

T. sъв: { ъm fъкұїұ mie'm, шж / mie'm ъm fъкұїұ - - - } n: sinr: { ne fъкұръm nóoъ, шж / nóoъ ne fъкұръm - - - } n: ↑nm:

T. nes: { ъm ƒъчeám míe'm, шж / míem ъm ƒъчeám - - - } n: sinr; { ne ƒъчeám nóoъ, шж / nóoъ ne ƒъчeám - - - } n: тnm:

T. ков: { ъm ƒъкýsem míe'm - - - / míe'm ъm ƒъкýsem / ъm ƒysésem ƒъкýt míe'm / míe'm ъm ƒysésem ƒъкýt } n: sinr; { ne ƒъкýsem nóoъ, шж - - - - / nóoъ ne ƒъкýsem / ne ƒysésem ƒъкýt nóoъ, шж / nóoъ ne ƒysésem ƒъкýt - - - - } n: тnm:

T. віit: { ъm воĭ ƒáче míe'm, шж / míe'm ъm вóĭ ƒáче - - - } n: sinr; { ne вom ƒáче nóoъ, шж / nóoъ ne вom ƒáче - - - } n: тnm:

Móda Urъtóare

T. nex: { ƒíreaш ъm ƒъкýt míe'm! шж / ƒímieaш ъm ƒъкýt míe'm! } шж ч. л. л. asémenea

T. trek: { ƒiream ъm ƒost ƒъкýt míe'm! шж / ƒímiam ъm ƒost ƒъкýt míe'm! - - } шж ч. л л.

T. ковжр: fóstymiam ъm ƒъкýt míe'm, шж ч. л. л:

T. nesъв: fóstymiam ъm ƒъкánd míe'm! шж л. л.

Móda Îndoitóare

T. nesъв: ъm пytcám ƒáче míe'm, шж ч. л. л:

Móda Boitóare

T. yrmъt: sъ'm ƒák míe'm - - - - -
T. next: sъ'm ƒi ƒъкýt míe'm,
T. trek: sъ'm ƒi ƒost ƒъкýt míe'm.
T. nesъв: sъm ƒi пytýt ƒáче míe'm
T. віit: sъm пóчĭ ƒáче míe'm - - -
} шж ч. л. л. asémene

Móda Пrічinyitóare

T. yrm: ka sъ'm ƒák míe'm - - - - -
T. nexot: ka sъ'm ƒi ƒъкýt míe'm
T. trek: ka sъ'm ƒi ƒost ƒъкýt míe'm
T. nesъв: ka sъ'm ƒi пytýt ƒáче míe'm
T. віit: ka sъ'm пóчĭ ƒáче míe'm - -
} шж ч. л л. asémene

Móda Synyitóare

T. yrm:t d'ъm ƒák míe'm - - -
T: sъвжр: d'ъm ƒъкýĭ míe'm
T. nesъв: d'ъm ƒъчeám míe'm
} шж ч. л. л.

T. ковжр: d'ъm ƒъкýsem míe'm)

Módъ Nexotъrжtóare

T. nex: { a'm fi фъкѕt míe'm, шж / míe'm a'm fi фъкѕt - - - } n: sinr: { a ne fi фъкѕt nóoъ / nóoъ a ne fi фъкѕt } n: +nm;

Пъrtъшжrе

Sлóѕэd: { кѕ a'm пѕteá фáче míe'm - - / +ntrѕ a'm пѕteá фáче míe m } n: sinr: { кѕ a ne пѕteá фáче nóoъ - / +ntrѕ a ne пѕteá фáче nóoъ } n:+n:

§. 55. Îndѕплекárea граѕrілор Lѕкrъtóare, че npiimésк Пronѕmеле чéле : dъ кътre sinеш dовжnditóare (§ 35 a §.) кѕm « aш фáче.

Móda Xotъrжtóare

Tím: ѕrm: фéце { a. ъm фáк / в. ъцї фáчї / г. ъш фáче } - - - nѕm: - - - sinr: - - - { ne фáчem / въ фáчецї / ъшї фáк } nѕm: +nm;

Tím: sъвжr: ъm фъкѕѩ

Tím; nesъв: ъm фъчеám

Tím: ковжr: ъm фъкѕsem, шж ъm фѕsésem фъкѕt

T. nex: фéце { a. mıam фъкѕt, шж фъкѕtѕmıam / в. цеаї фъкѕt, шж фъкѕtѕцеаї / г. ша фъкѕt, шж фъкѕtѕшаѕ } nѕm: sinr: { a. nıam фъкѕt, шж фъкѕtѕnıam / в. в'ацї фъкѕt, шж фъкѕtѕв'ацї / г. шаѕ фъкѕt, шж фъкѕtѕшаѕ } nѕ n: +nm:

T. trек: mıam fost фъкѕt, шж fóstѕmıam фъкѕt

Tím. biit: фéце { a. ъm вóѩ фáче, шж фáче'mвоѩ - / в. ъцї веї фáче, шж фáчецївеї / г. ъш ва фáче, шж фáчешва - - - } nѕm: sinr: { a. ne вom фáче, шж фáчеnевom / в. въ вéцї фáче, шж фáчевъвецї / г. ъшї вор фáче, шж фáчешївор - } nѕm: +nm:

Móda Поrѕnчitóare

Tím: ѕrm: фéце { в. фъцї - / г. фáкъш } n: sinr: - - - - { фáчевъцї / фáкъшї } n: +nm:

Móda Rжвnitóaрe

T. ɤрm: фéце	а. mɪaш фáче	- - - - nɤ́m: - - - -	neam фáче	nɤ́m:	
	в. цеаї —		в'аџї —	+nm:	
	г. шаρ —	sinr: - - - -	шаρ —		

Шж mɪaш nɤteá фáче.

Tím: nexot: mɪaш фi фъкɤ́t, шж mɪaш nɤteá фi фъкɤ́t:

Tím: trek: mɪaш фi фost фъкɤ́t.

Tím: ковжρ: mɪaш фi nɤtɤ́t фáче.

Móda Urъtóaрe

Tím: ɤрm: фéце	а. фáчеmɪaш!	- - - - nɤ́m: - - - -	фáчеneam!	nɤ́m:
	в. фáчецеаї!		фáчев'аџї!	+nm:
	г. фéчешаρ!	sinr; - - - -	фáчешаρ!	

Tím; nex: фéце	а. фímɪaш фъкɤ́t!	- - - - nɤ́m: - - -	фínεam фъкɤ́t!	nɤ́m:
	в. фiцеаї —!		фív'аџї —!	+nm:
	г. фíшаρ —!	sinr: - - -	фíшаρ —!	

T. trek: фímɪaш фost фъкɤ́t! шж фímɪaш фi фost фъкɤ́t!

T. ков: fostɤmɪaш фъкɤ́t! шж fostɤmɪaш фi фъкɤ́t! шж fostɤmɪaш фi фost фъкɤ́t!

T. nes: fostɤmɪaш фъкжnd! шж fostɤmɪaш фi фъкжnd! шж fostɤmɪaш фi nɤtɤ́t фáче!

Móda Îndoitóaрe*

Tím: nesъв; ъm nɤteám фáче.

Tím; ковжρ: ъm вóɪ̆ фi nɤtɤ́t фáче.

Tím: nexot: ъm вóɪ̆ фi фъкɤ́t.

Tím: trek: ъm вóɪ̆ фi фost фъкɤ́t.

Tím: biit: ъm вóɪ̆ nɤteá фáче.

Móda Boitóare

Tím: ѵrm: феще {а. съ'm фák / в. съ'щĭ фáчĭ / г. съ'ш фáкъ} nѵ́m; {съ ne фáчem / съ въ фáчещĭ / s'ъшĭ фáкъ} nѵ́m: / sinr: ---- ↑nm:

Tím; nexot: съ'm фi фъкѵ́t.
Tím: treк: s'ъm фi фost фъкѵ́t.
Tím: nesъв; s'ъm фi nѵtѵ́t фáче.
Tím: вiit: s'm пóчiѫ фáче.

Móda Пriчinѵitóare

Tím: ѵrm: ка s'ъm фáк.
Tím: nexot: ка s'ъm фi фъкѵ́t.
Tím: treк: ка s'ъm фi фost фъкѵ́t.
Tím: nesъв: ка s'ъm фi nѵtѵ́t фáче.
Tím: вiit: ка s'ъm пóчiѫ фáче.

Móda Sѵnѵitóare

Tím. ѵrm. d'ъm фák - - - - -
Tím. съвжr. d'ъm фъкѵ́iѫ.
Tím. nesъв. d'ъm фъчеám.
Tím. ковжr. d'ъm фъкѵ́sem.
Tím. next. dъ mıam фъкѵ́t.
Tím. treк. dъ mıam фóst фъкѵ́t
Tím. вiit. d'ъm вóiѫ фáче - - -

} asémene шж ла Móda Rжвnit: шж ла чеа ↑ndoit: nѵíndѵsъ лег: dъ ↑naintea Móde-лор.

Móda Nexotъrжtóare

Tím. ѵrm. феще {а. a'm фáче / в. áщĭ — / г. аш —} nѵ́m: / sinr: {a ne фáче / a въ — / áшĭ —} nѵ́m: ↑nm:

Tím. nexot. a'm фi фъкѵ́t

Пъrtъшжre

Lѵкrъt. {чèл чеш фáче / чéıа чеш фáче} n; sinr. {чеĭ чéшĭ фак / чéле чешĭ фак} n. ↑nm.

BCU IASI Central University Library Iasi

Пъtimit. { чел че ша фъкýt - - - - - } п; sinr: { чеĭ че шаў фъкýt } п: ↑пm:
{ чéıа че ша фъкýt } - - - - { челе че шаў фъкýt }

Sлóбоdъ
фéце { а. фъкǽndу'm } - - - - { фъкǽndуne } пým: { в. фъкǽndуці } - - - - { фъкǽndувъ } ↑пm:
{ г. фъкǽndуш } sinr: - - - - { фъкǽndушĭ }

« « « « шж ку а'm фáче, ку а пе фáче - - - - - - } шж ч. л.л. фéце asémenea
шж ку а'm путеá фáче, ку а пе путеá фáче.
шж ↑ntру а'm фáче, ↑ntру а пе фáче.
шж ↑ntру а'm путеá фáче, ↑ntру а пе путеá фáче

фéце { а. фіíndу'm фъкýt } - - - - { фіíndуne фукýt } пým:
{ в. фіíndуці — } пým- - - - - { фіíndувъ — } ↑пm:
{ г. фіíndуш — } sinr - - - - { фіíndушĭ — }

§ 56. Îndуплекáрea грáнуріл ор че sъ zік пýmаĭ ла фáца а tréıа.

a §. Чéлор че пріimésк Проnýmеле чéле dъкъtре áлtул пъtimitóаре (§ 34.

в §.) Кум « а'л dуреá

« Ачéste грáнурĭ sъ ↑ndýплекъ ка шж грáнуріле лукрътóаре, че пріimésк Проnýmеле чéле dъкъtре áлtул пъtimitóаре (§ 53.) zікǽndуsъ ла фáца а tréıа.

в §. Чéлор че пріimésк Проnýmеле чéле dъкъtре áлtул dобǽnditóаре (35.

в §.) Кум « аĭ пъsа.

Móda Хоtъръtóаре

Т, урm: фéце	а. ъm пásъ,	шж ъm пásъ míе	шж míе ъm пásъ - -	пým: sinr:
	в. ъцĭ пásъ,	шж ъцĭ пásъ ціе	шж ціе ъцĭ пásъ	
	г. ъĭ пásъ,	шж ъĭ пásъ луĭ—iéĭ	шж луĭ—iéĭ ъĭ пásъ	
	а. пе пásъ,	шж пе пásъ пóоъ	шж пóоъ пе пásъ	пým: ↑пm:
	в. въ пásъ,	шж въ пásъ вóоъ	шж вóоъ въ пásъ	
	г. ле пásъ,	шж ле пásъ лор	шж лóр ле пásъ - - -	

Tím. sъвжр. ъm пъsъ́.

Tím. nesъв. ъm пъsá

Tím. ковжр. ъm пъsáse, шж ъm фуsése пъsát.

Tím. nexot: фéце
a. mıaў пъsát, шж пъsátymıaў } пým. sinr.
в. цeaў — шж пъsátyцeaў
г. ıaў — шж пъsátyıaў
a. neaў — шж пъsátyneaў } пým. ↑nm.
в. в'aў — шж пъsátyв'aў
г. лeaў — шж пъsátyлeaў

Tím. treк. mıa фost пъsát, шж фostymıa пъsát.

T. viit фéце
a. ъm вa пъsá, шж пъsá'mвa } пým. sinr.
в. ъцї вa пъsá, шж пъsá'цївa
г. ъї вa пъsá, шж пъsáïвa.
a. ne вa пъsá, шж пъsánевa } пým. ↑nm.
в. въ вa пъsá, шж пъsáвъвa
г. лe вa пъsá, шж пъsáлeвa

Móda Поrynчitóare

T. yrm. фéце
a. pése'm } пým: — pésene } пým: ↑nm:
в. péseцї } sinr: — péseвъ
г. péseї — péseлe

Móda Rжвnitóare

T. yrm: фéце
a. mıar пъsá } пým: — near пъsá } пým: ↑nm:
в. цear — } sinr: — в'ar —
г. ıar — — лear —

Шж mıar пyteá пъsá.

Tím: nexot: mıar фi пъsát, шж mıar пyteá фi пъsát.

Tím: treк: mıar фi фost пъsát.

Tím: ковжr: mıar фi пytýt пъsá.

Móda Urъtóare

Tím: yrm: фéце
a. пъsámıar! } пým: — пъsánear! } пým: ↑um:
в. пъsáцear! } sinr: — пъsáвar!
г. пъsáıar! — пъsáлear!

T. nexot: фímıar пъsát! Шж фímıar фi пъsát!

T. treк: фímıar фost пъsát! Шi фímıar фi фost пъsát!

T. ковăр: fóstъmăr пъsát! Шă fostъmăr fi пъsát! шă fostъmăr fi fost пъsát!

T. nesъв: fóstъmăr пъsănd! Шă fóstъmăr fi пъsănd! шă fóstъmăr fi пътът пъsá.

Móda Îndoitóare

Tím; nesъв; ъm пътеá пъsá
Tím. ковăр: ъmва fi пътът пъsá, шă fí'mва пътът пъsá.
Tím. nexot: ъmва fi пъsát, шă fímва пъsát.
Tím. trek: ъmва fi fost пъsát, шă fí'mва fost пъsát.
Tím. viit: ъmва пътеá пъsá! шă пътеá'mва пъsá.

Móda Boitóare

Tím; ърmът: s'ъm nése
Tím. nexot: s'ъm fi пъsát.
Tím. trek: s'ъm fi fost пъsát.
Tím. nesъв. s'ъm fi пътът пъsá.
Tím. viit: s'ъm nóatъ пъsá.

Móda Priinъitóare

Tím: ърm: ka s'ъm nése
Tím. nexot: ka s'ъm fi пъsát
Tím. trek; ka s'ъm fi fost пъsát
Tím. nesъв: ka s'ъm fi пътът пъsá.
Tím; viit: ka s'ъm nóatъ пъsá.

Móda Sъnъitóare

Tím. ърm: d'ъm násъ - - - - -
Tím; sъвăр: d'ъm пъsъ
Tím. nesъв; d'ъm пъsá.
Tím. ковăр: d'ъm пъsáse
Tím. nexot: dъ mia пъsát
Tím. trek; dъ mia fost пъsát
Tím. viit: d'ъmва пъsá - - - -

} asémenea шă ла Móda Răvnit: шă ла чea Îndoit: пъindъsъ лег: dъ. naintea Módelor.

Móda Nexotъrătóare

Tím. ypm: фéце { a. a'm пъсá } - - - { a ne пъсá } ným:
{ } ným: { } ným:
в. áцї пъсá - - - a въ пъсá ↑nm:
sinr: { }
г. аї пъсá - - - { a ле пъсá }

Tím. nexot: a'm фi пъсát.

Пъртъшáре

Lукрът: { чéлуї чеї пáсъ } - - - -
n: sinr: { чéлор че ле пáсъ. n: ↑nm:
чéї, чеї пáсъ - - - - -

Пътimit: { чéлуї че ıа пъсát } ným: sinr: { чéлор че лeaў пъсát. ným: ↑nm:
чеї че ıа пъсát -

Sáбoдъ
фéце { a. пъсándy'm } - - - - { пъсándyne } ným:
{ } ným: { } ným:
в. пъсándyцї - - - - пъсándyвъ ↑nm;
sinr;
г. пъсándyї - - - - пъсándyле
» Ку a'm пъсá - - - - - - - - - ку a ne пъсá - - - -
» Ку a'm пyteá пъсá - - - - ку a ne пyteá пъсá
ným:
» Întry a'm пъсá - - - ↑ntry a ne пъсá ným: ↑nm:
sinr;
» Întry a'm пyteá пъсá - - - - ↑ntry a ne пyteá пъсá
« Фiíndy'm пъсát - - - - - - - - фiíndyne пъсát - - -

г §. Чéлор че прiiмéск Прoпýмеле перsonáле, фóрma a дóoъ (§ 31.) куm « aiсъ кyвeni;

Móda Хotържтóare

a { mi съ кyвíne шж кyвínemisъ - - - -
mi съ кyвíne míe ші míe mi съ кyвíne
míe mi съ кyвíne шж кyвínemisъ míe

T. ypm: fége

	ці sъ кувíne - -	шж кувíneцisъ	ným: sinгr:
в	ці sъ кувíne цíe -	шж цíe ці sъ кувíne	
	цíe кувíneцisъ - -	шж кувíneцisъ цíe	
	i sъ кувíne - - -	шж кувíneisъ	
г	i sъ кувíne аўї—ieї	шж аўї—ieї i sъ кувíne	
	аўї—ieї кувíneisъ ·	шж кувíneisъ аўї—ieї	
	ni sъ кувíne - -	шж кувínenisъ - - - -	
а	ni sъ кувíne nóoъ -	шж nóoъ ni sъ кувíne	
	nóoъ кувínenisъ -	шж кувínenisъ nóoъ	
	вi sъ кувíne - - -	шж кувíneвisъ	ným: sinгr:
в	вi sъ кувíne вóoъ -	шж вóoъ вi sъ кувíne	
	вóoъ кувíneвisъ ·	шж кувíneвisъ вóoъ	
	лi sъ кувíne - - -	шж кувíneлisъ	
г	лi sъ кувíne лор -	шж лор лi sъ кувíne	
	лор кувíneлisъ - -	шж кувíneлisъ лор - - -	

Tím: sъвжр: mi sъ кувeni , шж кувínimisь

Tím: nesъв: mi sъ кувeneá, шж кувeneámisъ

Tím: ковжр; mi sъ кувenise , шж mi sъ ғусése кувenít

Tím: nex: fége

a. mi s'a кувenít,	шж кувenítумis'a - -	ným:
в. ці s'a кувenít,	шж кувenítуцis a	sinr:
г. i s'a кувenít,	шж кувenítуs'a - -	
a. ni s'aў кувenít	шж кувenítумisaў - -	ným:
в. вi s'aў кувenít,	шж кувenítувis'aў	inm:
г. лi s'aў кувenít,	шж кувenítулis'aў -	

Tím. trek: mi s'a ғost кувenít, шж ғósтumisaў кувenít

Tím. biit: mi sъ ва кувení, шж кувenímisьва

Móda Порунчitóare

Tím. ypm: fége

a. кувínemisъ	- - -	кувínenisъ	ným:
в. кувíneцisъ	ným:	кувíneвisъ	inm:
г. кувíneisъ	- - - sinr:	кувíneлisь	

Móda Rжвnitóare

T. ypm. fége

a. mi s'ar кувení	- - - -	ni s'ar кувení	ným:
в. ці s'ar кувení	ným: - - - -	вi s'ar кувení	inm:
г. i s'ar кувení	sinr: - - - -	лi s'ar кувení	

Шж mi s'ar пуteá кувені, шж пуteámis'ar кувені

Tím. nexot: mi s'ar fi кувенít, шж mi s'ar пуteá fi кувенít, шж пуteámis'ar fi кувенít.

Tím. trek: mi s'ar fi fost кувенít.

Tím. ковжр: mi s'ar fi путът кувені, шж пуteámis'ar fi кувенít

Móde Urътóare

T. урм:	фце	а. кувенímis'ar!	- - - -	кувенínis'ar!	nът:
		в. кувенígis'ar!	nът: - - - - sinr:	кувенíbis'ar!	nът:
		г. кувенíis'ar!	- - -	кувенíлis'ar!	

Tím. nexot: fímis'ar кувенít! шж fímís'ar fi кувенít!

Tím. trek: fímis'ar fost кувенít! шж finis'ar fi fost кувенít!

Tím. ковжр: fóstymis'ar кувенít! шж fóstymis'ar fi кувенít! шж fóstymis'ar fi fost кувенít!

Tím. nesъв; fóstymis'ar кувенínd! шж fóstymis'ar fi кувенínd! шж fóstymis'ar fi путът кувені!

Móda Îndoitóare

Tím. nesъв: ni sъ пуteá кувені, шж пуteámisъ кувені

Tím. ковжр: ni sъ ва fi путът кувені, шж fímisъва путът кувені.

Tím. nexot: mi sъ ва fi кувенít. шж fímisъва кувенít.

Tím. trek: mi sъ ва fi fost кувенít

Tím. biit: mi sъ ва пуteá кувені, шж пуteámisъва кувені.

Móda Boitóare

Tím. урmът: sъ mi sъ кувíne.

Tím. nexot: sъ mi sъ fi кувенít.

Tím. trek: sъ mi sъ fi fost кувенít

Tím. nesъв: sъ mi sъ fi путът кувені

Tím. biit: sъ mi sъ пóatъ кувені

Móda Priпinvitóare

Tím: урm: ka sъ mi sъ кувíne

Tím. nexot: ka sъ mi sъ fi кувенít

Tím: trek: ka sъ mi sъ fi fost кувенít

Tím. nesъв: ка sъ mi sъ fi пуtу́t кубení
Tím; віit: ка sъ mi sъ пóatъ кубení.

Móda Sупуitóаре

Tím. урmъt: dъ mi sъ кубíne - - -
Tím. sъвжр: dъ mi sъ кубení
Tím. nesъв: dъ mi sъ кубеneá
Tím. ковжр: dъ mi sъ кубenísе
Tím: nexot: dъ mi s'a кубenít
Tím. tрек: dъ mi s'a fóst кубenít
Tím: біit: dъ mi sъ ва кубení - -

asémenea шж ла Móda Ржвnit: шж ла ч̃а Îndoit: пуindуsъ лег: dъ. ̂naintea Móde-лор.

Móda Nexotържtóаре

T. урні: féце a. a mi sъ кубení - - - } нум; {a ni sъ кубení } нум:
в. a џi sъ кубení - - - sinг: a ві sъ кубení } ̂nm;
г. a i sъ кубení - - - a лi sъ кубení

Tím: nexot: a mi sъ fi кубenít.

Пъртъшжре

Lукрът. {чéлуї че i sъ кубíne / чéї че i sъ кубíne -} чéлор че лi sъ кубíne

Пъtimit: {чéлуї че i s'a кубenít / чеї че i s'a кубenít} чéлор че лi s'a кубenít

Sлóводъ
a. кубeníndуmisъ - - - нум: кубeníndуnisъ } нум:
в. кубeníndуџisъ - - - sinг: кубeníndуві sъ } ̂nm:
г. кубeníndуisъ - - - - кубeníndулisъ
« ку a mi sъ кубení - - - нум; sinг: ку a ni sъ кубení - - - нум: ̂nm:
« ку a mi sъ пуteá кубení ку a ni sъ пуteá кубení
« ̂ntру a mi sъ кубení ̂ntру a ni sъ кубení
« ̂ntру a mi sъ пуteá кубení ̂ntру a ni sъ пуteá кубení
« fiíndуmisъ кубenít - - - fiíndуnisъ кубenít - - -

d §. Чéлор че пріimésк грáвл ажутóр a fi, шж Пропу́меле чéле dъ кътре áлтул dобжnditóаре § 35. в §.) кум « aї fi fрікъ.

Móda Хотъръштоаре

Tím: урм: фé ц'е

	mié фрíкъ, шж - - -	пýм: sin:	n'e фрíкъ, шж - - -	пýм: ↑nm:
	фрíкъ mié		фрíкъ n'e	
а	mié фрíкъ míe, шж		n'e фрíкъ пóоъ, шж	
	фрíкъ mié míe, шж		фрíкъ n'e пóоъ, шж	
	míe mié фрíкъ - -		пóоъ n'e фрíкъ - -	
	ц'е фрíкъ, шж - - -		в'ъ фрíкъ, шж - - -	
в	фрíкъ ц'é		фрíкъ в'ъ	
	ц'е фрíкъ цíe, шж		в'ъ фрíкъ вóоъ, шж	
	фрíкъ ц'é цíe, шж		фрíкъ в'ъ вóоъ, шж	
	цíe ц'е фрíкъ - -		вóоъ в'ъ фрíкъ - -	
	ie фгíкъ, шж - - - -		л'е фрíкъ, шж - - -	
г	фрíкъ ié		фрíкъ л'е	
	ie фрíкъ лзй—ieй, шж		л'е фрíкъ лор, шж	
	фрíкъ ie лзй—ieй, шж		фрíкъ л'е лор, шж	
	лзй—ieй ie фрíкъ - - -		лор л'е фрíкъ - - - -	
«	шж ът iéste фрíкъ-		ne iéste фрíкъ - - -	
	ъцй iéste фрíкъ		въ iéste фрíкъ	
	ъй iéste фрíкъ		ле iéste фрíкъ - - -	

ШЖ Ч. Л. А.

Tím: sъв: п: ↑nm:

а.	ът фý фрíкъ,	шж фрíкъ'т фý	ne фý фрíкъ,	шж фрíкъ ne фý
в.	ъцй — ,	шж фрíкъ'цй фý	въ —	шж фрíкъ въ фý
г.	ъй —	шж фрíкъ'й фý	ле —	шж фрíкъ ле фý

Tím. nesъв: ът iсреá фрíкъ, шж фрíкъ'т iереá.

Tím. ковжр: ът фузése фрíкъ, шж фрíкъ'т фузése
ът фузése фost фрíкъ, шж фрíкъ'т фузése фost

Tím. пех: фé ц е

а. тиа фost фрíкъ,	шж фóстутиа фрíкъ		
в. цеа — —	шж фóстуцеа —	пýм: sin:	
г. иа — —	шж фóстуиа —		
а. пеа — —	шж фóступеа —		
в. ва — —	шж фóстува —	пýм: ↑nm:	
г. леа — —	шж фóстулеа —		

Tím. вiit: ът ва фí фрíкъ, шж фрíкъ'т ва фi.

Central University Library Iasi

Móda Порунчitóare

Tím; урм: фéце { a. фíe'm фрíкъ, шж фрíкъ'm фíe } ným: / { в. фíe'цĭ — шж фрíкъцĭ — } sinr: / г. фíeĭ — шж фрíкъĭ — / a. фíene — шж фрíкъne — ným: / { в. фíевъ — шж фрíкъвъ — } лпм: / г. фíeле — шж фрíкъле — }

Móda Rжвnitóare

T. урм. фéце { a. тиар фi фрíкъ } - - - - { неар фi фрíкъ } ným: / { в. цеар — } ným: - - - - { в'ар — } лпм: / sinr: / г. иар — - - - - { леар — }

Шж тиар пуteá фi фрíкъ

Tím. трек: тиар фi фost фрíкъ, шж тиар пуteá фi фost фрíкъ.

Tím. ковжр: тиар фi пуtът фí фрíкъ

Móda Urътóare

T. урм: фéце { a. фímиар фрíкъ! } - - - - { фíнеар фрíкъ } ným: / { в. фíцеар —! } ným: - - - - { фíв'ар — } лпм: / sinr: / г. фíиар —! } - - - { фíлеар — }

Tím. nexot: фímиар фost фрíкъ!

Tím. трек: фímиар фi фost фрíкъ!

Tím. ковжр: фóстумиар фi фost фрíкъ!

Tím. nesъв; фóстумиар фi фiind фрíкъ! шж фóстумиар иар фĭ пуtът фi фрíкъ!

Móda Îndoitóare

Tím. nesъв: ъm пуteá фi фрíкъ, шж фрíкъ'm пуteá фi.

Tím. ковжр: ъm ва фi пуtът фi фрíкъ, шж фрíкъ'm ва фi пуtът фi

Tím: трек: ъm ва фi фost фрíкъ, шж фрíкъ'm ва фi фost

Tím. viit: ъm ва пуteá фi фрíкъ, шж фрíкъ'm ва пуteá фi

Móda Boitóare

Tím. урмът: s'ъm фíe фрíкъ.

Tím. трек; s'ъm фi фost фрíкъ

Tím. nesъв: s'ъm fi nʏtʏt fi frícъ.
Tím. biit: s'ъm póatъ fi frícъ

Móda Privinʏitóare

Tím: ʏrmъt: ka s'ъm fíe frícъ
Tím. trek: ka s'ъm fi fost frícъ
Tím: nesъв: ka s'ъm fi nʏtʏt fi frícъ
Tím. biit: ka s'ъm póatъ fi frícъ

Móda Sʏnʏitóare

Tím. ʏrm: d'ъm iéste frícъ, шж d'ъm ie frícъ
Tím. sъвжr: d'ъm fʏ frícъ
Tím. nesъв: d'ъm ierеá frícъ
Tím: ковжr: d'ъm fʏsése frícъ
Tím. nexot: d'ъ mи fost frícъ
Tím. biit: d'ъm ва fi frícъ - - - - - - - -

} asémenea шж ла Móda Rʏnit: шж ла чea Indoif: nʏindʏsъ aer: dъ. ↑naintea Módelor.

Móda Nexotъrжtóare

Tím. ʏrm: fége a. a'm fi frícъ - - - a ne fi frícъ } nʏm: / nʏm:
fége в. a'цĭ — - - - a въ — ↑nm:
fége г. aĭ — sinr: - - - a ле — ↑nm:

Tím. nexot: a'm fi fost frícъ

Пъrtъшжre

Lʏkrʏt: чeлʏĭ че ie frícъ / чeĭ че ie frícъ - } чélor че a'e frícъ

Пътimit: чélʏĭ че ıa fost frícъ / чeĭ че ıa fost frícъ - } чélor че aeaʏ fost frícъ.

Saóvodъ (*) fége a. fiíndʏ'm frícъ - - - fiíndʏne frícъ } nʏm: / nʏm:
fége в. fiíndʏцĭ — - - - fiíndʏвъ — ↑nm:
fége г. fiíndʏĭ — sinr: - - - fiíndʏle — ↑nm:
« шж кʏ a'm fi frícъ - - - - nʏm: кʏ a ne fi frícъ
« шж кʏ a'm nʏteá fi frícъ nʏm: кʏ a ne nʏteá fi frícъ
« шж ↑ntrʏ a'm fi frícъ sinr: ↑ntrʏ a ne fi frícъ
« шж ↑ntrʏ a'm nʏteá fi frícъ sinr: ↑ntrʏ a ne nʏteá fi frícъ
« шж fiíndʏ'm fost frícъ - - - sinr: fiíndʏne fost frícъ

OANЪ ПRESKURTARЪTЪTOARE DЪ INDUПLEKARAE ГRAIURILOR NEREГULATE ЧE ПRIBESK LA KONЖUГAREA A TREIA

Rervaăt.	DЪOSEБIREA D'ÂNTÂIU 1			2			3		4		5	6	7			8	DЪOSEБIREA A DOOЪ 1	2	3	DЪOSЪБIREA A TREIA 1	2	Nъmъrъ
a azirai'	a sъri'	a rъsъri'	a domoi' (a)	a dormi'	a mъ'ri	a inkonъi' (s)	a meri'	a avzi'	a sъ rumpi'	a sconoi' (c)	a fugi'	a mingi'	a ungi'	a iesi	a sui'	a ...i'	a sorbi'	a sirvi'	a adormi'	a skri'	a qi'	
a. azi'ra	— mi sъ'e	.	.	.	mor	inkono'e	mier, mi piér	.	.	.	fug	.	ung	ies	sui	.	sorbiesk	sirviesk	adormiesk	skri'e	qi'e	siarvr:
s. azi'rai	— mi sъ'i	.	.	.	mo'ri	inkono'i	piéri, mi piéi	.	.	.	.	.	ungi	iesi	sui	.	sorbieqi	sirvieqi	adormiesi	skri'i	qi'i	
r. azi'rъ	sa're	rъsa're	domo'aъ	do'arme	mo'are	inkono'aie	piere	av'de	sъ rumpe	sconoade	fu'ge	mi'nte	u'nge	iese	sue	...e	sorbieqe	sirvieqe	adormie'ъ	skri'e	qi'e	
a. azirai'm	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skri'em, mi skrim	.	iamъъg:
s. azirai'gi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skri'egi, mi skri'gi	.	
r. azi'rъ	sъr	rъsa're	domo'aъ	dorm	mor	inkono'aie	pier	av'd	sъ rumpd	sconod	fug	mint	ung	ies	sui	su'ie	sorbiesk	sirviesk	adormie'ъ	skri'e	qi'e	
a. azirai'e	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skrisier	qis'ie	siarvr:
s. azirai'ui	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skrisъui	qis'ui	
r. azirai'	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skri'se	qis'	
a. azirai'ram	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skriserъm	qis'rъm	iamъъg:
s. azirai'rъgi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skriserъgi	qis'rъgi	
r. azirai'rъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skriserъ	qis'rъ	
a. azirasa'm	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъia'm	.	sirvia'm	.	skriia'm	qiia'm	siarvr:
s. azirasa'i	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъia'i	.	sirvia'i	.	skriia'i	qiia'i	
r. azirasa'	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъia'	.	sirvia'	.	skriia'	qiia'	
a. azirasa'm	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъia'm	.	sirvia'm	.	skriia'm	qiia'm	iamъъg:
s. azirasa'gi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъia'gi	.	sirvia'gi	.	skriia'gi	qiia'gi	
r. azirasa'	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъia'	.	sirvia'	.	skriia'	qiia'	
a. azirai'sem	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skrisesem	qis'sem	siarvr:
s. azirai'semi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skrisesemi	qis'semi	
r. azirai'se	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skrisese	qis'se	
a. azirai'serъm	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skriseserъm	qis'serъm	iamъъg:
s. azirai'serъgi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skriseserъgi	qis'serъgi	
r. azirai'serъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skriseserъ	qis'serъ	
nat. am azirai't	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	am skris	am qis't	siarvr:
ek. am fost azirai't	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	am fost skris	am fost qis't	
s. azi'rъ	sъ'ri mi sъ'i	rъsъ'ri	domo'aъ	do'rmi	mo'ri	inkono'aie	piéri, mi piei	av'zi	rъmpe'zъte	sconoade	fu'gi	mi'nte	u'ngi	iesi	su'e	su'ie	sorbieqe	sirvieqe	adormie'zъ	skri'e	qi'i	siarvr:
r. azi'rae	sa'e	rъsa'rъ	domo'aae	do'armъ	mo'arъ	inkono'aie	pie'rъ	av'zъ	.	sconoagъ	fu'rъ	mi'ngъ	u'ngъ	iesъ	su'e	su'ie	sorbieskъ	sirvieskъ	adormie'zъ	skri'e	qi'e	
s. azirai'gi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skri'egi	.	iamъъg:
r. azi'rae	sa'e, mi sa'rъ	rъsa'rъ	domo'aae	do'armъ	mo'arъ	inkono'aie	pie'rъ	av'zъ	.	sconoa'zъ	fu'rъ	mi'ngъ	u'ngъ	iesъ	su'e	su'ie	sorbieskъ	sirvieskъ	adormie'zъ	skri'e	qi'e	
a. sъ azi'ra	— mi sъ sъ'e	.	.	.	sъ mor	sъ inkono'e	sъ pier, mi sъ pier	.	.	.	sъ fur	.	sъ ung	sъ ies	sъ sui	sъ su'e	sъ sorbiesk	sъ sirviesk	sъ adormiesk	sъ skri'e	sъ qi'e	siarvr:
s. sъ azi'rai	— mi sъ sъ'i	.	.	.	sъ mo'ri	sъ inkono'i	sъ piéri, mi sъ piei	.	.	.	.	.	sъ ungi	sъ iesi	sъ sui	.	sъ sorbieqi	sъ sirvieqi	sъ adormieqi	sъ skri'i	sъ qi'i	
r. sъ azi'rae	sъ sa'e	sъ rъsa're	sъ domo'aae	sъ do'armъ	sъ mo'arъ	sъ inkono'aie	sъ pie'rъ	sъ av'zъ	.	sъ sconoa'zъ	sъ fu'rъ	sъ mi'ngъ	sъ u'ngъ	sъ iesъ	sъ su'e	sъ su'ie	sъ sorbieskъ	sъ sirvieskъ	sъ adormie'zъ	sъ skri'e	sъ qi'e	
a. sъ azirai'm	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъ skri'em	.	iamъъg:
s. sъ azirai'gi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	sъ skri'egi	.	
r. sъ azi'rae	sъ sa'e, mi sъ sa'rъ	sъ rъsa're	sъ domo'aae	sъ do'armъ	sъ mo'arъ	sъ inkono'aie	sъ pie'rъ	sъ av'zъ	.	sъ sconoa'zъ	sъ fu'rъ	sъ mi'ngъ	sъ u'ngъ	sъ iesъ	sъ su'e	sъ su'ie	sъ sorbieskъ	sъ sirvieskъ	sъ adormie'zъ	sъ skri'e	sъ qi'e	
skrъt. azirailo'r	.	.	.	.	.	.	.	— mi avzito'r	.	.	furъto'r	.	.	.	suito'r	.	.	.	.	skriito'r	qiito'r	siar: bъrъ.
azirailo'are	.	.	.	.	.	.	.	— mi avzito'are	.	.	furъto'are	.	.	.	suito'are	.	.	.	.	skriito'are	qiito'are	fem.
rtim. azirai't	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skris	qis't	bъrъ.
azirai'tъ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	skri'sъ	qis'tъ	fem.
ao'nd. azirai'nd	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	— mi sui'nd	.	.	.	.	skrii'nd	qii'nd	

— aceasta din urmъ însemneazъ kъ ar avea'tъ fa'gъ sъ zi'qe mi regula't.

(a) mi ka a sorbi'.

(s) mi a inkonъiá'

(c) mi ka a sorbi'

BCU IASI Central University Library Iasi

в§. IKOANЪ ПRESKURTARЪTЪTOARE DЪ ÎNDUПLEKAREA ГRAIURILOR NEREГUL

Гraɤ Rerɤʌát. DЪ OSEБIREA D'ȞN TȞIU

1 2 3 4

Ti'mпiï.		a rɤ'пe	a fiérbe	a so'arbe (*)	a пri'nde	a пɤrчéde	a ra'de	a ro'ade	a ɤчi'de	a пʌî'џe	a ʌʌéџe	a fri'џe	a fri'nџe	a sпa'rџe	a tra'џe
ɤrm: féцe	a. rɤп	. .	sorb	пrinz	пɤrчéz	raz	roz	ɤчi'r	пʌî'nr	ʌʌér	frir	frînr	sпarr	trar
	в. rɤ'пï	. .	so'rbï	пri'nzï	пɤrчézï	ra'zï	ro'zï	ɤчi'zï	. .	. .	. .	. .	. .	
	г. rɤ'пe	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	.
	a. rɤ'пem	. .	. .	. .	. .	— шî rъdém	— шî rodém	. .	. .	. .	. .	. .	— шî sпъrџém	— шî tr
	в. rɤ'пeцï	. .	. .	. .	. .	— шî rъdéцï	— шî rodéцï	. .	. .	. .	. .	. .	— шî sпъrџéцï	— шî tr
	г. rɤ'пe шî rɤп	. .	— шî sorb	. .	. .	. .	— шî rod	— шî ɤчi'r	— шî пʌî'nr	— шî ʌʌér	— шî frir	— шî frînr	— шî sпarr	— шî tr
sъвîr: féцe	a. rɤпséɤ	. .	sorbséɤ	пrinséɤ	пɤrчeséɤ	rъséɤ	roséɤ	ɤчiséɤ	пʌînséɤ	ʌʌeséɤ	frinséɤ	frînséɤ	sпъrséɤ	trъséɤ
	в. rɤпsémï	. .	sorbsémï	пrinsémï	пɤrчesémï	rъsémï	rosémï	ɤчisémï	пʌînsémï	ʌʌesémï	frinsémï	frînsémï	sпъrsémï	trъsémï
	г. rɤ'пse	. .	. .	пri'nse	пɤrчesé	ra'se	ro'ase	ɤчisé	пʌî'nse	ʌʌése	fri'nse	frî'nse	sпa'rse	tra'se
	a. rɤпsérъm	. .	sorbsérъm	пrinsérъm	пɤrчesérъm	rъsérъm	ro'aserъm, шî rosérъm	ɤчisérъm	пʌînsérъm	ʌʌesérъm	frinsérъm	frînsérъm	sпa'rserъm, шî sпъrsérъm	tra'serъm
	в. rɤпsérъцï	. .	sorbsérъцï	пrinsérъцï	пɤrчesérъцï	rъsérъцï	ro'aserъцï, шî rosérъцï	ɤчisérъцï	пʌînsérъцï	ʌʌesérъцï	frinsérъцï	frînsérъцï	sпa'rserъцï, шî sпъrsérъцï	tra'serъц
	г. rɤ'пserъ	. .	. .	пri'nserъ	пɤrчesérъ	ra'serъ	ro'aserъ	ɤчisérъ	пʌî'nserъ	ʌʌesérъ	fri'nserъ	frî'nserъ	sпa'rserъ	tra'serъ
пesъв: féцe	a. rɤпea'm	. .	sorbea'm	. .	. .	rъdea'm	rodea'm	. .	. .	. .	. .	. .	sпъrџea'm	trъџea'm
	в. rɤпea'ï	. .	sorbea'ï	. .	. .	rъdea'ï	rodea'ï	. .	. .	. .	. .	. .	sпъrџea'ï	trъџea'ï
	г. rɤпea'	. .	sorbea'	. .	. .	rъdea'	rodea'	. .	. .	. .	. .	. .	sпъrџea'	trъџea'
	a. rɤпea'm	. .	sorbea'm	. .	. .	rъdea'm	rodea'm	. .	. .	. .	. .	. .	sпъrџea'm	trъџea'm
	в. rɤпea'цï	. .	sorbea'цï	. .	. .	rъdea'цï	rodea'цï	. .	. .	. .	. .	. .	sпъrџea'цï	trъџea'цï
	г. rɤпea'	. .	sorbea'	. .	. .	rъdea'	rodea'	. .	. .	. .	. .	. .	sпъrџea'	trъџea'
kobîr. féцe	a. rɤпsésem	. .	sorbsésem	пrinsésem	пɤrчésem	rъsésem	rosésem	ɤчisésem	пʌînsésem	ʌʌesésem	frinsésem	frînsésem	sпъrsésem	trъsésem
	в. rɤпséseшï	. .	sorbséseшï	пrinséseшï	пɤrчéseшï	rъséseшï	roséseшï	ɤчiséseшï	пʌînséseшï	ʌʌeséseшï	frinséseшï	frînséseшï	sпъrséseшï	trъséseш
	г. rɤпsése	. .	sorbsése	пrinsése	пɤrчése	rъsése	rosése	ɤчisése	пʌînsése	ʌʌesése	frinsése	frînsése	sпъrsése	trъsése
	a. rɤпséserъm	. .	sorbséserъm	пrinséserъm	пɤrчéserъm	rъséserъm	roséserъm	ɤчiséserъm	пʌînséserъm	ʌʌeséserъm	frinséserъm	frînséserъm	sпъrséserъm	trъséser
	в. rɤпséserъцï	. .	sorbséserъцï	пrinséserъцï	пɤrчéserъцï	rъséserъцï	roséserъцï	ɤчiséserъцï	пʌînséserъцï	ʌʌeséserъцï	frinséserъцï	frînséserъцï	sпъrséserъцï	trъséser
	г. rɤпséserъ	. .	sorbséserъ	пrinséserъ	пɤrчéserъ	rъséserъ	roséserъ	ɤчiséserъ	пʌînséserъ	ʌʌeséserъ	friséserъ	frînséserъ	sпъrséserъ	trъséser
пexot.	am rɤпt	am fiert	am sorbt	am пrins	am пɤrчés	am ras	am ros	am ɤчi's	am пʌîns	am ʌʌés	am frint	am frînt	am sпart	am tras
trek.	am fost rɤпt	am fost fiert	am fost sorbt	am fost пrins	am fost пɤrчés	am fost ras	am fost ros	am fost ɤчi's	am fost пʌîns	am fost ʌʌés	am fost frint	am fost frînt	am fost sпart	am fost
ɤrm: féцe	в. rɤ'пe	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	.
	г. rɤ'пъ	fia'rbъ	. .	пri'nzъ	пɤrчéze	ra'zъ	ro'azъ	ɤчi'rъ	пʌî'nrъ	ʌʌea'rъ	fri'rъ	frî'nrъ	sпa'rrъ	tra'rъ
	в. rɤ'пeцï	. .	. .	. .	. .	— шî rъdéцï	— шî rodéцï	. .	. .	. .	. .	. .	— шî sпъrџéцï	— шî t
	г. rɤ'пъ	fia'rbъ	. .	пri'nzъ	пɤrчéze	ra'zъ	ro'azъ	ɤчi'rъ	пʌî'nrъ	ʌʌea'rъ	fri'rъ	frî'nrъ	sпa'rrъ	tra'rъ
ɤrm: féцe	a. sъ rɤп	. .	sъ sorb	sъ пrinz	sъ пɤrчéz	sъ raz	sъ roz	sъ ɤчi'r	sъ пʌînr	sъ ʌʌér	sъ frir	sъ fri'nr	. .	sъ trar
	в. sъ rɤ'пï	. .	sъ so'rbï	sъ пri'nzï	sъ пɤrчézï	sъ ra'zï	sъ ro'zï	sъ ɤчi'zï	. .	. .	. .	. .	sъ sпarr	.
	г. sъ rɤ'пъ	sъ fia'rbъ	. .	sъ пri'nzъ	sъ пɤrчéze	sъ ra'zъ	sъ ro'azъ	sъ ɤчi'rъ	sъ пʌî'nrъ	sъ ʌʌea'rъ	sъ fri'rъ	sъ frî'nrъ	sъ sпa'rrъ	sъ tra'r
	a. sъ rɤ'пem	. .	. .	. .	. .	— шî sъ rъdém	— шî sъ rodém	. .	. .	. .	. .	. .	— шî sъ sпъrџém	— шî
	в. sъ rɤ'пeцï	. .	. .	. .	. .	— шî sъ rъdéцï	— шî sъ rodéцï	. .	. .	. .	. .	. .	— шî sъ sпъrџéцï	— шî
	г. sъ rɤ'пъ	sъ fia'rbъ	. .	sъ пri'nzъ	sъ пɤrчéze	sъ ra'zъ	sъ ro'azъ	sъ ɤчi'rъ	sъ пʌî'nrъ	sъ ʌʌea'rъ	sъ fri'rъ	sъ frî'nrъ	sъ sпa'rrъ	sъ tra'
ʌɤkrъt.	rɤпъto'r	. .	sorbito'r	пrinzъto'r	пɤrчezъto'r	rъzъto'r	rozъto'r	ɤчirъto'r	пʌînrъto'r	ʌʌerъto'r	frirъto'r	frînrъto'r	sпъrrъto'r	trъrъto
	rɤпъtoa're	. .	sorbito'are	пrinzъto'are	пɤrчezъto'are	rъzъto'are	rozъto'are	ɤчirъto'are	пʌînrъto'are	ʌʌerъto'are	frirъto'are	frînrъto'are	sпъrrъto'are	trъrъto
пъtim.	rɤпt	fiert	sorbt	пrins	пɤrчés	ras	ros	ɤчi's	пʌîns	ʌʌés	frint	frînt	sпart	tras
	rɤ'пtъ	fia'rtъ	. .	пri'nsъ	пɤrчea'sъ	ra'sъ	ro'asъ	ɤчi'sъ	пʌî'nsъ	ʌʌea'sъ	fri'ntъ	frî'ntъ	sпa'rtъ	tra'sъ
sʌo'bod.	rɤпî'nd	. .	sorbî'nd	пrinzî'nd	пɤrчezî'nd	rъzî'nd	rozî'nd	ɤчirî'nd	пʌînrî'nd	ʌʌerî'nd	frirî'nd	frînrî'nd	sпъrrî'nd	trъrî'nd

(*) шî a sorbî'

— aчea'stъ dɤ'пъ însemnea'zъ kъ ʌa aчea'stъ fa'цъ sъ zi'чe шî rerɤʌa't

…AIURILOR NEREГULATE ЧE ПRIBESK LA KONЖUГARЪ A DOOЪ

DЪOSEБIREA A DOOЪ

№	4: a frínџe	a sпa'rџe	a tra'џe	5: a trimi'te	a sko'ate	a sумéte	a adу'че	6: a to'арче	a ko'аче	7: a пу'не
1	frinг	sпarг	traг	trimiц	skoц	sумéц	adу'k	tork	kok	пу'iу
2	. .	. .	. .	trimi'ци	sko'ци	sумéци	. .	to'рчi	ko'чi	пу'ĭ
3	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .
4	. .	— mi sпъrџém	— mi trъџém	. .	— mi skotém	. .	. .	— mi torчém	— mi koчém	. .
5	. .	— mi sпъrџéци	— mi trъџéци	. .	— mi skotéци	. .	. .	— mi torчéци	— mi koчéци	. .
6	— mi frinг	— mi sпarг	— mi traг	. .	— mi skot	. .	— mi adу'k	— mi tork	— mi kok	. .
7	frinséĭ	sпъrséĭ	trъséĭ	trimiséĭ	skoséĭ	sумeséĭ	adуséĭ	torséĭ	koпséĭ	пуséĭ
8	frinsémi	sпъrsémi	trъsémi	trimisémi	skosémi	sумesémi	adуsémi	torsémi	koпsémi	пуsémi
9	fri'nse	sпa'rse	tra'se	trimi'se	sko'ase	sумése	adу'se	to'arse	ko'aпse	пу'se
10	frinsérъm	sпa'rserъm, mi sпъrsérъm	tra'serъm, mi trъsérъm	trimisérъm	skosérъm	sумesérъm	adуsérъm	torsérъm	koпsérъm	пуsérъm
11	frinsérъщi	sпa'rserъщi, mi sпъrsérъщi	tra'serъщi, mi trъsérъщi	trimisérъщi	skosérъщi	sумesérъщi	adуsérъщi	torsérъщi	koпsérъщi	пуsérъщi
12	fri'nserъ	sпa'rserъ	tra'serъ	trimi'serъ	sko'aserъ	sумéserъ	adу'serъ	to'arserъ	ko'aпserъ	пу'serъ
13	. .	sпъrџea'm	trъџea'm	. .	skotea'm	. .	. .	torчea'm	koчea'm	. .
14	. .	sпъrџea'ĭ	trъџea'ĭ	. .	skotea'ĭ	. .	. .	torчea'ĭ	koчea'ĭ	. .
15	. .	sпъrџea'	trъџea'	. .	skotea'	. .	. .	torчea'	koчea'	. .
16	. .	sпъrџea'm	trъџea'm	. .	skotea'm	. .	. .	torчea'm	koчea'm	. .
17	. .	sпъrџea'щi	trъџea'щi	. .	skotea'щi	. .	. .	torчea'щi	koчea'щi	. .
18	. .	sпъrџea'	trъџea'	. .	skotea'	. .	. .	torчea'	koчea'	. .
19	frinsésem	sпъrsésem	trъsésem	trimisésem	skosésem	sумesésem	adуsésem	torsésem	koпsésem	пуsésem
20	frinsésemi	sпъrsésemi	trъsésemi	trimisésemi	skosésemi	sумesésemi	adуsésemi	torsésemi	koпsésemi	пуsésemi
21	frinsése	sпъrsése	trъsése	trimisése	skosése	sумesése	adуsése	torsése	koпsése	пуsése
22	frinséserъm	sпъrséserъm	trъséserъm	trimiséserъm	skoséserъm	sумeséserъm	adуséserъm	torséserъm	koпséserъm	пуséserъm
23	frinséserъщi	sпъrséserъщi	trъséserъщi	trimiséserъщi	skoséserъщi	sумeséserъщi	adуséserъщi	torséserъщi	koпséserъщi	пуséserъщi
24	frinséserъ	sпъrséserъ	trъséserъ	trimiséserъ	skoséserъ	sумeséserъ	adуséserъ	torséserъ	koпséserъ	пуséserъ
25	am frint	am sпart	am tras	am trimis	am skos	am sумes	am adу's	am tors	am koпt	am пуs
26	am fost frint	am fost sпart	am fost tras	am fost trimi's	am fost skos	am fost sумés	am fost adу's	am fost tors	am fost koпt	am fost пуs
27	. .	. .	. .	. .	. .	. .	a'dъ	. .	. .	. .
28	fri'nгъ	sпa'rгъ	tra'гъ	trimi'цъ	sko'aцъ	sумea'цъ	adу'kъ	to'arkъ	ko'akъ	пу'e
29	. .	— mi sпъrџéци	— mi trъџéци	. .	— mi skotéци	. .	. .	— mi torчéци	— mi koчéци	. .
30	fri'nгъ	sпa'rгъ	tra'гъ	trimi'цъ	sko'aцъ	sумea'цъ	adу'kъ	to'arkъ	ko'akъ	пу'e
31	sъ fri'nг	. .	sъ traг	sъ tri'miц	sъ skoц	sъ sумéц	sъ adу'k	sъ tork	sъ kok	sъ пу'iу
32	. .	sъ sпarг	. .	sъ trimi'ци	sъ sko'ци	sъ sумéци	. .	sъ to'рчi	sъ ko'чi	sъ пу'ĭ
33	sъ fri'nгъ	sъ sпa'rгъ	sъ tra'гъ	sъ trimiцъ	sъ sko'aцъ	sъ sумeцъ	sъ adу'kъ	sъ to'arkъ	sъ ko'akъ	sъ пу'e
34	. .	— mi sъ sпъrџém	— mi sъ trъџém	. .	— mi sъ skotém	. .	. .	— mi sъ torчém	— mi sъ koчém	. .
35	. .	— mi sъ sпъrџéци	— mi sъ trъџéци	. .	— mi sъ skotéци	. .	. .	— mi sъ torчéци	— mi sъ koчéци	. .
36	sъ fri'nгъ	sъ sпa'rгъ	sъ tra'гъ	sъ trimiцъ	sъ sko'aцъ	sъ sумeцъ	sъ adу'kъ	sъ to'arkъ	sъ ko'akъ	sъ пу'e
37	frinгъto'r	sпъrгъto'r	trъгъto'r	trimiцъto'r	skoцъto'r	sумeцъto'r	adуkъto'r	torkъto'r	kokъto'r	пуito'r
38	frinгъto'are	sпъrгъto'are	trъгъto'are	trimiцъto'are	skoцъto'are	sумeцъto'are	adуkъto'are	torkъto'are	kokъto'are	пуito'are
39	frint	sпart	tras	trimi's	skos	sумés	adу's	tors	koпt	пуs
40	fri'ntъ	sпa'rtъ	tra'sъ	trimi'sъ	sko'asъ	sумea'sъ	adу'sъ	to'arsъ	ko'aпtъ	пу'sъ
41	frinџi'nd	sпarџi'nd	trъџi'nd	trimiци'nd	skoци'nd	sумeци'nd	adуki'nd	torki'nd	koki'nd	пуi'nd

№	a џéme	1: a чérne	a ko'ase	a пiérde	2: a kréde	a ni'ne	a tréче	3: a fa'че	4: a пa'te	a kréщe	5: a na'щe	a kуno'аще	Nу'mъrуl
1	. .	. .	kos	пiérz	krez	ninz	trek	fak	. .	krésk	nask	kуno'sk	singуr:
2	. .	. .	ko'шi	пiérzi	krézi	ni'nzi	. .	. .	пa'ци	. .	. .	kуno'щi	
3	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	. .	
4	. .	. .	— mi kosém	. .	. .	. .	. .	— mi fъчém	— mi пъtém	. .	. .	. .	înmуlц:
5	. .	. .	— mi koséци	. .	. .	. .	. .	— mi fъчéци	— mi пъtéци	. .	. .	. .	
6	. .	. .	— mi kos	. .	. .	— ĭ nind	— mi trek	— mi fak	. .	— mi kresk	— mi nask	— mi kуno'sk	
7	џemуĭ	чernуĭ	kъsуĭ	пierdуĭ	krezуĭ	nindуĭ	trekуĭ	fъkуĭ	пъtуĭ	kreskуĭ	nъskуĭ	kуnoskуĭ	singуr:
8	џemу'mi	чernу'mi	kъsу'mi	пierdу'mi	krezу'mi	nindу'mi	trekу'mi	fъkу'mi	пъtу'mi	skreskу'mi	nъskу'mi	kуnoskу'mi	
9	џemу'	чernу'	kъsу'	пierdу'	krezу'	nindу'	trekу'	fъkу'	пъtу'	kreskу'	nъskу'	kуnoskу'	
10	џemу'rъm	чernу'rъm	kъsу'rъm	пierdу'rъm	krezу'rъm	nindу'rъm	trekу'rъm	fъkу'rъm	пъtу'rъm	kreskу'rъm	nъskу'rъm	kуnoskу'rъm	înmуlц:
11	џemу'rъщi	чernу'rъщi	kъsу'rъщi	пierdу'rъщi	krezу'rъщi	nindу'rъщi	trekу'rъщi	fъkу'rъщi	пъtу'rъщi	kreskу'rъщi	nъskу'rъщi	kуnoskу'rъщi	
12	џemу'rъ	чernу'rъ	kъsу'rъ	пierdу'rъ	krezу'rъ	nindу'rъ	trekу'rъ	fъkу'rъ	пъtу'rъ	kreskу'rъ	nъskу'rъ	kуnoskу'rъ	
13	. .	. .	kosea'm	. .	. .	. .	. .	fъчea'm	пъtea'm	. .	nъщea'm	kуnoщea'm	singуr:
14	. .	. .	kosea'ĭ	. .	. .	. .	. .	fъчea'ĭ	пъtea'ĭ	. .	nъщea'ĭ	kуnoщea'ĭ	
15	. .	. .	kosea'	. .	. .	. .	. .	fъчea'	пъtea'	. .	nъщea'	kуnoщea'	
16	. .	. .	kosea'm	. .	. .	. .	. .	fъчea'm	пъtea'm	. .	nъщea'm	kуnoщea'm	înmуlц:
17	. .	. .	kosea'щi	. .	. .	. .	. .	fъчea'щi	пъtea'щi	. .	nъщea'щi	kуnoщea'щi	
18	. .	. .	kosea'	. .	. .	. .	. .	fъчea'	пъtea'	. .	nъщea'	kуnoщea'	
19	џemу'sem	чernу'sem	kъsу'sem	пierdу'sem	krezу'sem	nindу'sem	trekу'sem	fъkу'sem	пъtу'sem	kreskу'sem	nъskу'sem	kуnoskу'sem	singуr:
20	џemу'semi	чernу'semi	kъsу'semi	пierdу'semi	krezу'semi	nindу'semi	trekу'sesemi	fъkу'semi	пъtу'semi	kreskу'semi	nъskу'semi	kуnoskу'semi	
21	џemу'se	чernу'se	kъsу'se	пierdу'se	krezу'se	nindу'se	trekу'se	fъkу'se	пъtу'se	kreskу'se	nъskу'se	kуnoskу'se	
22	џemу'serъm	чernу'serъm	kъsу'serъm	пierdу'serъm	krezу'serъm	nindу'serъm	trekу'serъm	fъkу'serъm	пъtу'serъm	kreskу'serъm	nъskу'serъm	kуnoskу'serъm	înmуlц:
23	џemу'serъщi	чernу'serъщi	kъsу'serъщi	пierdу'serъщi	krezу'serъщi	nindу'serъщi	trekу'serъщi	fъkу'serъщi	пъtу'serъщi	kreskу'serъщi	nъskу'serъщi	kуnoskу'serъщi	
24	џemу'serъ	чernу'serъ	kъsу'serъ	пierdу'serъ	krezу'serъ	nindу'serъ	trekу'serъ	fъkу'serъ	пъtу'serъ	kreskу'serъ	nъskу'serъ	kуnoskу'serъ	
25	am џemу't	am чernу't	am kъsу't	am пierdу't	am krezу't	am nindу't	am trekу't	am fъkу't	am пъtу't	am kreskу't	am nъskу't	am kуnoskу't	singуr:
26	am fost џemу't	am fost чernу't	am fost kъsу't	am fost пierdу't	am fost krezу't	am fost nindу't	am fost trekу't	am fost fъkу't	am fost пъtу't	am fost kreskу't	am fost nъskу't	am fost kуnoskу't	
27	. .	. .	. .	. .	. .	. .	tréчi	fъ'	. .	. .	. .	. .	singуr:
28	џea'mъ	чea'rnъ	. .	пia'rzъ	krea'zъ	ni'nzъ	trea'kъ	fa'kъ	. .	krea'skъ	na'skъ	kуno'askъ	
29	. .	. .	— mi koséци	. .	. .	. .	. .	— mi fъчéци	— mi пъtéци	. .	. .	. .	înmуlц:
30	џea'mъ	чea'rnъ	. .	пia'rzъ	krea'zъ	ni'nzъ	trea'kъ	fa'kъ	. .	krea'skъ	na'skъ	kуno'askъ	
31	. .	. .	sъ kos	sъ пierz	sъ krez	sъ ninz	sъ trek	sъ fak	. .	sъ kresk	sъ nask	sъ kуno'sk	singуr:
32	. .	. .	sъ ko'шi	sъ пiérzi	sъ krézi	sъ ni'nzi	. .	. .	sъ пaци	. .	. .	sъ kуno'щi	
33	sъ џéme	sъ чea'rnъ	. .	sъ пia'rzъ	sъ krea'zъ	sъ ni'nzъ	sъ trea'kъ	sъ fa'kъ	. .	sъ krea'skъ	sъ na'skъ	sъ kуno'askъ	
34	. .	. .	— mi sъ kosém	. .	. .	. .	. .	— mi sъ fъчém	— mi sъ пъte'm	. .	. .	. .	înmуlц:
35	. .	. .	— mi sъ koséци	. .	. .	. .	. .	— mi sъ fъчéци	— mi sъ пъte'ци	. .	. .	. .	
36	sъ џéme	sъ чea'rnъ	. .	sъ пia'rzъ	sъ krea'zъ	sъ ni'nzъ	sъ trea'kъ	sъ fa'kъ	. .	sъ krea'skъ	sъ na'skъ	sъ kуno'askъ	
37	. .	. .	kъsъto'r	пierzъto'r	krezъto'r	ninzъto'r	trekъto'r	fъkъto'r	пъtъto'r	kreskъto'r	nъskъto'r	kуnoskъto'r	bъrb.
38	. .	. .	kъsъto'are	пierzъto'are	krezъto'are	ninzъto'are	trekъto'are	fъkъto'are	пъtъto'are	kreskъto'are	nъskъto'are	kуnoskъto'are	fъm.
39	џemу't	чernу't	kъsу't	пierdу't	krezу't	nindу't	trekу't	fъkу't	пъtу't	kreskу't	nъskу't	kуnoskу't	bъrb.
40	џemу'tъ	чernу'tъ	kъsу'tъ	пierdу'tъ	krezу'tъ	ni'ndуtъ	trekу'tъ	fъkу'tъ	пъtу'tъ	kreskу'tъ	nъskу'tъ	kуnoskу'tъ	fъm.
41	. .	. .	kъsi'nd	пierzi'nd	krezi'nd	ninzi'nd	treki'nd	fъki'nd	пъti'nd	kreski'nd	nъski'nd	kуnoski'nd	

d §. IKOANЪ IIRESKURTARЪTЪTOARE DЪ ÎNDUIILEKAREA ГRAIURILOR NEREГULATE ЧE IIRIBESK LA KONЖUГAREA A 4.

			DЪOSЪБIREA D'ÎN TÎIU	DЪOSEБIREA A DOOЪ		
			1	1	2	
M. XOГЪRAГ.	Гráй Rervлáт.	a вîrî'	a omorî'	a tîrî'	a însъnъtoшî' (*)	Nv'mъrvл
	Ti'mшîй.	a. вîr		tîrъ'sk	însъnъtoшъ'z	
		в. вî'rî		tîrъ'цîй	însъnъtoшъ'zî	sinrvr:
	vrm:	г. вî'rъ	o mo'arъ	tira'цe	însъnъtoша'zъ	
		a. вîrî'm				
		в. вîrî'цîй				înmvлц:
		г. вî'rъ		tîrъ'sk	însъnъtoша'zъ	
M. ПOR.	vrm:	в. вî'rъ	omo'arъ	tîra'цe	însъnъtoша'zъ	sinrvr:
		г. вî're	omo'are	tîra'skъ	însъnъtoшъ'ze	
		в. вîrî'цî				înmvлц:
		г, вî're	omo'are	tîra'skъ	însъnъtoше'ze	
M. BOITO.	vrm:	a. sъ вîr		sъ tîrъ'sk	sъ însъnъtoшъ'z	
		в. sъ вî'rî		sъ tîrъ'цîй	sъ însъnъtoшъ'zî	sinrvr:
		г. sъ вî're	sъ omo'are	sъ tîra'skъ	sъ însъnъtoшъ'ze	
		a. sъ вîrî'm				
		в. sъ вîrî'цîй				înmvлц:
		г. sъ вî're	sъ omo'are	sъ tîra'skъ	sъ însъnъtoшъ'ze	

(*) mî ka a tîrî'

(*) IKOANЪ ПRESKURTARЪTЪTOARE DЪ ПRONUMELE ЧE ПRIIMESK LA ÎNDUПLEKЪRI ATÆT ГRAIURILE ПЪTIMITOARE KÆT ШÆ ЧELE LALTE

Mod / Tîmп	Îndъnъkarea граiurilor пъtimitoare: Чiaor чe пriimesk пronъmele чiae dъ kъtre si'nъu пъtimito'are, kъm. a sъ nъ'te.	Чiaor чe пriimesk граiul ajutъto'r a fi, kъm. a fi nъtъt-ъ	Îndъnъkarea граiurilor ajutъto'are: Чe пriimesk пronъmele чiae dъ kъtre a'ltъ пъtimitoare, mi din чiae îndoi'to, kъdirea пriimito'are, kъm. a'ъ nъ'te, a o nъ'te.	Îndъnъkarea граiurilor ajutъt: чe пriimesk îm пronъ'm: чiae îndoi't: kъd: dъt: Чiaor чe îmчen kъ sлo'ъ гъla'snik, kъm. am adъna' av'im.	Чiaor чe îmчen kъ sлo'ъ пъtaa'sikъ, kъm. am fa'чe av'im.	Îndъnъkarea граiurilor ajutъto'are чe пriimesk пronъmele чiae dъ kъtre si'nъm dъnindi'toare, kъm. am fa'чe.	Îndъnъkarea граiurilor чe sъ zik nъ'mai aa fa'чa a treia: Чiaor чe пriimesk пronъmele чiae dъ kъtre a'ltъ пъtimito'are, kъm. a'ъ durea', a o durea'.	Чiaor чe пriimesk пronъmele чiae dъ kъtre a'ltъ dъnindito'are, kъm. mi пъsa'.	Чiaor чe пriimesk пronъmele пersona'le, fo'rma a doua, kъm. a i sъ kuneí.	Чiaor чe пriimesk граiul ajutъto'r a fi, mi пronъmele чiae dъ kъtre a'ltъ dъnindito'are, kъm. a'i fi frikъ.	Nъmerul
MODЪ ХОТЪRЪTOARE										
vrm: fețe a.	mъ nat	sînt nъtъt-ъ	mъ na'te	ъm miadъ'n mie'm	ъm fak mie'm	ъm fak	mъ do'are	ъm пa'sъ	mi sъ kuni'ne	mie frikъ, ъm iеste frikъ	sinrur
b.	te na'gi	iеgi —	te na'te	ъ'gi пeadъ'ni пi'egi	ъ'gi fa'чi пi'egi	ъ'gi fa'чi	te —	ъ'gi —	gi sъ —	ți'e — ъ'gi —	
r.	sъ na'te	iеste —	ъa na'te, o na'te	ъm adъ'nъ av'im	ъm fa'чe av'im	ъm fa'чe	ъa do'are, o do'are	ъi —	i sъ —	i'e — ъi —	
a.	ne nъtem	sî'otem nъtъ'gi-te	ne na'te	пeadъnъ'm no'oъ	ne fa'чem no'oъ	ne fa'чem	ne —	ne —	ni sъ —	n'e — ne —	inmъlgi
b.	vъ nъtegi	sî'otegi —	vъ na'te	ъ'adъna'gi ъ'oъ	vъ fa'чegi no'oъ	vъ fa'чegi	vъ —	vъ —	vi sъ —	v'ъ — vъ —	
r.	sъ nat	sînt —	ъi na'te, se na'te	ъ'mi adъ'nъ so'rъm	ъ'mi fak so'rъm	ъ'mi fak	ъi — se do'are	se —	li sъ —	l'e — le —	
ъnsir: fețe a.	mъ nъtъ'm	fusêm nъtъt-ъ	mъ nъtъ'	ъm miadъna'm mie'm	ъm fъkъ'm mie'm	ъm fъkъ'm	mъ durъ'	ъm пъsъ'	mi sъ kunea'	ъm fu frikъ	sinrur
b.	te nъtъ'mi	fusêmi —	te —	ъ'gi adъna'gi пi'egi	ъ'gi fъkъ'mi пi'egi	ъ'gi fъkъ'mi	te —	ъ'gi —	gi sъ —	ъ'gi —	
r.	sъ nъtъ'	fu'se —	ъa — o nъtъ'	ъm adъna' av'im	ъm fъkъ' av'im	ъ'm fъkъ'	ъa — o durъ'	ъi —	i sъ —	ъi —	
a.	ne nъtъ'rъm	fu'serъm nъtъ'gi-te	ne —	пeadъna'rъm no'oъ	ne fъkъ'rъm no'oъ	ne fъkъ'rъm	ne —	ne —	ni sъ —	ne —	inmъlgi
b.	vъ nъtъ'rъgi	fu'serъgi —	vъ —	ъ'adъna'rъgi ъo'oъ	vъ fъkъ'rъgi no'oъ	vъ fъkъ'rъgi	vъ —	vъ —	vi sъ —	vъ —	
r.	sъ nъtъ'rъ	fu'serъ —	ъi — se nъtъ'	ъ'mi adъna'rъ so'rъm	ъ'mi fъkъ'rъ so'rъm	ъ'mi fъkъ'rъ	ъi — se durъ'	se —	li sъ —	le —	
nesъв:	mъ nъtea'm	iereaм nъtъt-ъ	mъ nъtea'	ъm miadъna'm mie'm	ъm fъчea'm mie'm	ъ'm fъчea'm	mъ durea'	ъm пъsa'	mi sъ kunea'	mie'rea frikъ, ъm iera frikъ	sinrur
kъsir:	mъ nъtъ'sem	fusêsem nъtъt-ъ	mъ nъtъ'se	ъm miadъna'sem mie'm	ъm fъkъ'sem mie'm	ъ'm fъkъ'sem	mъ durъ'se	ъm пъsa'se	mi sъ kunea'se	ъm fuse'se frikъ	sinrur
mъst: fețe a.	m'am nъtъ't		m'a nъtъ't	ъm miam adъna't mie'm	miam fъkъ't mie'm	miam fъkъ't	m'a durъ't	mia пъsa't	mi s'a kuneni't	mia fost frikъ	sinrur
b.	te'ai —		tea —	ъ'gi пeai adъna't пi'egi	пeai fъkъ't пi'egi	пeai —	tea —	пea —	gi s'a —	пea —	
r.	s'a —		'sa — a nъtъ'to	ъm a adъna't av'im	ma fъkъ't av'im	ma —	'sa — a durъ'to	ia —	i s'a —	ia —	
a.	ne'am —		nea —	neam adъna't no'oъ	neam fъkъ't no'oъ	neam —	nea —	nea —	ni s'a —	nea —	inmъlgi
b.	v'agi —		v'a —	ъ'a'gi adъna't no'oъ	ъ'a'gi fъkъ't no'oъ	ъ'a'gi —	v'a —	v'a —	vi s'a —	v'a —	
r.	s'aъ —		ъ — sea nъtъ't	ъ'mi aъ adъna't so'rъm	maъ fъkъ't so'rъm	maъ —	ъ — sea durъ't	lea —	li s'a —	lea —	
trek.	m'am fost nъtъ't	am fost nъtъt-ъ	m'a fost nъtъ't	ъm miam fost adъna't mie'm	miam fost fъkъ't mie'm	miam fost fъkъ't	m'a fost durъ't	mia fost пъsa't	mi s'a fost kuneni't		sinrur
viit: fețe a.	mъ voi nъ'te	voi fi nъtъt-ъ	mъ va nъ'te	ъm vo'iъ adъna' mie'm	ъm vo'iъ fa'чe mie'm	ъm vo'iъ fa'чe	mъ va durea'	ъm va пъsa'	mi sъ va kuneí	ъm va fi frikъ	sinrur
b.	te vei —	vei fi —	te —	ъ'gi vei adъna' пi'egi	ъ'gi vei fa'чe пi'egi	ъ'gi vei —	te —	ъ'gi —	gi sъ —	ъ'gi —	
r.	sъ va —	va fi —	ъa — o va nъ'te	ъm va adъna' av'im	ъm va fa'чe av'im	ъm va —	ъa — o va durea'	ъi —	i sъ —	ъi —	
a.	ne vom —	vom fi nъtъ'gi-te	ne —	ne vom adъna' no'oъ	ne vom fa'чe no'oъ	ne vom —	ne —	ne —	ni sъ —	ne —	inmъlgi
b.	vъ vegi —	vegi fi —	vъ —	vъ vegi adъna' no'oъ	vъ vegi fa'чe no'oъ	vъ vegi —	vъ —	vъ —	vi sъ —	vъ —	
r.	sъ vor —	vor fi —	ъi — se va nъ'te	ъ'mi vor adъna' so'rъm	ъ'mi vor fa'чe so'rъm	ъ'mi vor —	ъi — se va durea'	se —	li sъ —	le —	
M. ПОRUN.											
vrm: fețe a.			nъ'tъ mъ				do'arъ mъ	пъse'm	kuneí'nemisъ	fi'em frikъ	sinrur
b.	nъ'te te	fii nъtъt-ъ	nъ'tъ te	adъ'nъgi пi'egi	fъ'gi пi'egi	fъ'gi	do'arъ te	пъsegi	— gi sъ	fi'egi —	
r.	nъ'tъ sъ	fi'e —	nъ'tъ'ъ, nъ'to	adъ'nъm av'im	fa'kъm av'im	fa'kъm	do'arъ, do'ar'o	пъsei	— i sъ	fi'ei —	
a.			nъ'tъ ne				do'arъ ne	пъsene	— ni sъ	fi'ene —	inmъlgi
b.	nъtъ'gi vъ	fi'gi nъtъ'gi-te	nъ'tъ vъ	adъna'gigъ ъo'oъ	fъчe'gigъ no'oъ	fъчegi	do'arъ vъ	пъseъ	— vi sъ	fi'eъ —	
r.	nъ'tъ sъ	fi'e —	nъtъi, nъ'tъse	adъ'nъmi so'rъm	fa'kъmi so'rъm	fa'kъmi	do'arъi, do'arъse	пъseae	— li sъ	fi'eae —	
MODЪ ПЪRENTOA											
vrm: fețe a.	m'am nъ'te		m'ar nъ'te	ъm miam adъna' mie'm	miam fa'чe mie'm	miam fa'чe	m'ar durea'	miar пъsa'	mi s'ar kuneí	miar fi frikъ	sinrur
b.	te'ai —		tear —	ъ'gi пeai adъna' пi'egi	пeai fa'чe пi'egi	пeai —	tear —	пear —	gi s'ar —	пear —	
r.	s'ar —		'sar — ar nъ'teo	ъm ar adъna' av'im	mar fa'чe av'im	mar —	'sar — ar durea'o	iar —	i s'ar —	iar —	
a.	ne'am —		near —	neam adъna' no'oъ	neam fa'чe no'oъ	neam —	near —	near —	ni s'ar —	near —	inmъlgi
b.	v'agi —		v'ar —	ъ'a'gi adъna' no'oъ	ъ'a'gi fa'чe no'oъ	ъ'a'gi —	v'ar —	v'ar —	vi s'ar —	v'ar —	
r.	s'ar —		ar — sear nъ'te	ъ'mi ar adъna' so'rъm	mar fa'чe so'rъm	mar —	ar — sear durea'	lear —	li s'ar —	lear —	
mъst.	m'am fi nъtъ't	am fi nъtъt-ъ	m'ar fi nъtъ't	ъm miam fi adъna't mie'm	miam fi fъkъ't mie'm	miam fi fъkъ't	m'ar fi durъ't	miar fi пъsa't	mi s'ar fi kuneni't		sinrur
trek.	m'am fi fost nъtъ't	am fi fost nъtъt-ъ	m'ar fi fost nъtъ't	ъm miam fi fost adъna't mie'm	miam fi fost fъkъ't mie'm	miam fi fost fъkъ't	m'ar fi fost durъ't	miar fi fost пъsa't	mi s'ar fi fost kuneni't	miar fi fost frikъ	sinrur
kъsir.	m'am fi пutъ't nъ'te	am fi пutъ't fi nъtъt-ъ	m'ar fi пutъ't nъ'te	ъm miam fi пutъ't adъna' mie'm	miam fi пutъ't fa'чe mie'm	miam fi пutъ't fa'чe	m'ar fi пutъ't durea'	miar fi пutъ't пъsa'	mi s'ar fi пutъ't kuneí	miar fi пutъ't fi frikъ	sinrur
MODЪ ГRЪТOARE											
vrm: fețe a.	nъ'tem'am!	fi'ream nъtъt-ъ!	nъ'tem'ar!	adъna'miam mie'm!	fa'чemiam mie'm!	fa'чemiam!	durea'm'ar!	пъsa'miar!	kuneí'mis'ar!	fi'miar frikъ!	sinrur
b.	nъ'teteai!	fi'reai —	nъ'tetear!	adъna'пeai пi'egi!	fa'чeпeai пi'egi!	fa'чeпeai!	durea'tear!	пъsa'пear!	kuneí'gis'ar!	fi'пear —	
r.	nъ'tesar!	fi'rear —	nъ'te'sar! nъ't'oar!	adъna'mar av'im!	fa'чemar av'im!	fa'чemar!	durea'sar! durea'oar!	пъsa'iar!	kuneí'is'ar!	fi'iar —	
a.	nъ'teneam!	fi'ream nъtъ'gi-te	nъ'tenear!	adъna'neam no'oъ!	fa'чenear no'oъ!	fa'чeneam!	durea'near!	пъsa'near!	kuneí'nis'ar!	fi'near —	inmъlgi
b.	nъ'teъ'agi!	fi'reagi —	nъ'teъ'ar!	adъna'ъ'agi ъo'oъ!	fa'чeъ'agi no'oъ!	fa'чeъ'agi!	durea'v'ar!	пъsa'v'ar!	kuneí'vis'ar!	fi'v'ar —	
r.	nъ'tesar!	fi'rear —	nъ'teaar! nъ'teaoar!	adъna'mar so'rъm!	fa'чemar so'rъm!	fa'чemar!	durea'ar! durea'aoar!	пъsa'lear!	kuneí'lis'ar!	fi'lear —	
mъst: fețe a.	fi'm'am nъtъ't!	fi'ream fost nъtъt-ъ!	fi'm'ar nъtъ't!	fi'miam adъna't mie'm!	fi'miam fъkъ't mie'm!	fi'miam fъkъ't!	fi'mar durъ't!	fi'miar пъsa't!	fi'mis'ar kuneni't!	fi'miar fost frikъ!	sinrur
b.	fi'teai —	fi'reai —	fi'tear —	fi'пeai adъna't пi'egi!	fi'пeai fъkъ't пi'egi!	fi'пeai —	fi'tear —	fi'пear —	fi'gis'ar —	fi'пear —	
r.	fi's'ar —	fi'rear —	fi'sar — fioar nъtъ't!	fi'mar adъna't av'im!	fi'mar fъkъ't av'im!	fi'mar —	fi'sar — fi'oar durъ't!	fi'iar —	fi'is'ar —	fi'iar —	
a.	fi'neam —	fi'ream fost nъtъ'gi-te!	fi'near —	fi'neam adъna't no'oъ!	fi'neam fъkъ't no'oъ!	fi'neam —	fi'near —	fi'near —	fi'nis'ar —	fi'near —	inmъlgi
b.	fi'v'agi —	fi'reagi —	fi'v'ar —	fi'ъ'agi adъna't no'oъ!	fi'ъ'agi fъkъ't no'oъ!	fi'ъ'agi —	fi'v'ar —	fi'v'ar —	fi'vis'ar —	fi'v'ar —	
r.	fi's'ar —	fi'rear —	fi'ar — fi'sear nъtъ't!	fi'mar adъna't so'rъm!	fi'mar fъkъ't so'rъm!	fi'mar —	fi'ar — fi'aear durъ't!	fi'lear —	fi'lis'ar —	fi'lear —	
trek.	fi'm'am fost nъtъ't!	fi'ream fi fost nъtъt-ъ!	fi'mar fost nъtъ't!	fi'miam fost adъna't mie'm!	fi'miam fost fъkъ't mie'm!	fi'miam fost fъkъ't!	fi'm'ar fost durъ't!	fi'miar fost пъsa't!	fi'mis'ar fost kuneni't!	fi'miar fi fost frikъ!	sinrur
kъsir: fețe a.	fo'stъmam nъtъ't!	fo'stam fi fost nъtъt-ъ!	fo'stъm'ar nъtъ't!	fo'stъmiam adъna't mie'm!	fo'stъmiam fъkъ't mie'm!	fo'stъmiam fъkъ't!	fo'stъm'ar durъ't!	fo'stъmiar пъsa't!	fo'stъmis'ar kuneni't!	fo'stъmar fi fost frikъ!	sinrur
b.	fo'stъteai —	fo'stai —	fo'stъtear —	fo'stъпeai adъna't пi'egi!	fo'stъпeai fъkъ't пi'egi!	fo'stъпeai —	fo'stъtear —	fo'stъпear —	fo'stъgis'ar —	fo'stъпear —	sinrur
r.	fo'stъsa'r —	fo'star —	fo'stъ'sar — fo'stoar nъtъ't!	fo'stъmar adъna't av'im!	fo'stъmar fъkъ't av'im!	fo'stъmar —	fo'stъ'sar — fo'stoar durъ't!	fo'stъ'iar —	fo'stъis'ar —	fo'stъiar —	
a.	fo'stъneam —	fo'stam fi fost nъtъ'gi-te!	fo'stъnear —	fo'stъneam adъna't no'oъ!	fo'stъneam fъkъ't no'oъ!	fo'stъneam —	fo'stъnear —	fo'stъnear —	fo'stъnis'ar —	fo'stъnear —	inmъlgi
b.	fo'stъv'agi —	fo'stagi —	fo'stъv'ar —	fo'stъv'agi adъna't no'oъ!	fo'stъv'agi fъkъ't no'oъ!	fo'stъv'agi —	fo'stъv'ar —	fo'stъv'ar —	fo'stъvis'ar —	fo'stъv'ar —	
r.	fo'stъs'ar —	fo'star —	fo'stъiar — fo'stъaear nъtъ't!	fo'stъmar adъna't so'rъm!	fo'stъmar fъkъ't so'rъm!	fo'stъmar —	fo'stъiar — fo'stъaear durъ't!	fo'stъlear —	fo'stъlis'ar —	fo'stъlear —	
nesъв.	fo'stъm'am nъtъ'nd!	fo'stam fi fiind nъtъt-ъ!	fo'stъm'ar nъtъ'nd!	fo'stъmiam adъnind mie'm!	fo'stъmiam fъkind mie'm!	fo'stъmiam fъkind	fo'stъm'ar durind!	fo'stъmiar пъsind!	fo'stъmis'ar kuneind!	fo'stъmiar fi fiind frikъ!	sinrur
M. ÎNDOIT.											
nesъв.	mъ пutea'm nъ'te	пutea'm fi nъtъt-ъ	mъ пutea' nъ'te	ъm пutea'm miadъna' mie'm	ъm пutea'm fa'чe mie'm	ъm пutea'm fa'чe	mъ пutea' durea'	ъm пutea' пъsa'	mi sъ пutea' kuneí	ъm пutea' fi frikъ	sinrur
kъsir.	mъ voi fi пutъ't nъ'te	voi fi пutъ't fi nъtъt-ъ	mъ va fi пutъ't nъ'te	ъm vo'iъ fi пutъ't miadъna' mie'm	ъm vo'iъ fi пutъ't fa'чe mie'm	ъm vo'iъ fi пutъ't fa'чe	mъ va fi пutъ't durea'	ъm va fi пutъ't пъsa'	mi sъ va fi пutъ't kuneí	ъm va fi пutъ't fi frikъ	sinrur
mъst.	mъ voi fi nъtъ't		mъ va fi nъtъ't	ъm vo'iъ fi miadъna't mie'm	ъm vo'iъ fi fъkъ't mie'm	ъm vo'iъ fi fъkъ't	mъ va fi durъ't	ъm va fi пъsa't	mi sъ va fi kuneni't		sinrur
trek.	mъ voi fi fost nъtъ't	voi fi fost nъtъt-ъ	mъ va fi fost nъtъ't	ъm vo'iъ fi fost miadъna't mie'm	ъm vo'iъ fi fost fъkъ't mie'm	ъm vo'iъ fi fost fъkъ't	mъ va fi fost durъ't	ъm va fi fost пъsa't	mi sъ va fi fost kuneni't	ъm va fi fost frikъ	sinrur
viit.	mъ voi пutea' nъ'te	voi пutea' fi nъtъt-ъ	mъ va пutea' nъ'te	ъm vo'iъ пutea' miadъna' mie'm	ъm vo'iъ пutea' fa'чe mie'm	ъm vo'iъ пutea' fa'чe	mъ va пutea' durea'	ъm va пutea' пъsa'	mi sъ va пutea' kuneí	ъm va пutea' fi frikъ	sinrur
MODЪ ВОITOARE											
vrm: fețe a.	sъ mъ nat	sъ fiu nъtъt-ъ	sъ mъ nъ'tъ	s'ъm miadъ'n mie'm	s'ъm fak mie'm	s'ъm fak	sъ mъ do'arъ	s'ъm пese	sъ mi sъ kuni'ne	s'ъm fi'e frikъ	sinrur
b.	sъ te na'gi	sъ fii —	sъ te —	s'ъ'gi пeadъ'ni пi'egi	s'ъ'gi fa'чi пi'egi	s'ъ'gi fa'чi	sъ te —	s'ъ'gi —	sъ gi sъ —	s'ъ'gi —	
r.	sъ sъ nъ'tъ	sъ fi'e —	sъ'ъ — sъ o nъ'tъ	s'ъm adъ'ne av'im	s'ъm fa'kъ av'im	s'ъm fa'kъ	sъ'ъ — sъ o do'arъ	s'ъi —	sъ i sъ —	s'ъi —	
a.	sъ ne nъtem	sъ fim nъtъ'gi-te	sъ ne —	sъ пeadъnъ'm no'oъ	sъ ne fa'чem no'oъ	sъ ne fa'чem	sъ ne —	sъ ne —	sъ ni sъ —	sъ ne —	inmъlgi
b.	sъ vъ nъtegi	sъ figi —	sъ vъ —	sъ v'a dъna'gi no'oъ	sъ vъ fa'чegi no'oъ	sъ vъ fa'чegi	sъ vъ —	sъ vъ —	sъ vi sъ —	sъ vъ —	
r.	sъ sъ nъ'tъ	sъ fi'e —	s'ъi — sъ se nъ'tъ	s'ъmi adъ'ne so'rъm	s'ъmi fa'kъ so'rъm	s'ъmi fa'kъ	s'ъi do'arъ, sъ se do'arъ	sъ se —	sъ li sъ —	sъ le —	
mъst.	sъ mъ fi nъtъ't		sъ mъ fi nъtъ't	s'ъm fi miadъna't mie'm	s'ъm fi fъkъ't mie'm	s'ъm fi fъkъ't	sъ mъ fi durъ't	s'ъm fi пъsa't	sъ mi sъ fi kuneni't		sinrur
trek.	sъ mъ fi fost nъtъ't	sъ fi fost nъtъt-ъ	sъ mъ fi fost nъtъ't	s'ъm fi fost miadъna't mie'm	s'ъm fi fost fъkъ't mie'm	s'ъm fi fost fъkъ't	sъ mъ fi fost durъ't	s'ъm fi fost пъsa't	sъ mi sъ fi fost kuneni't	s'ъm fi fost frikъ	sinrur
nesъв.	sъ mъ fi пutъ't nъ'te	sъ fi пutъt fi nъtъt-ъ	sъ mъ fi пutъ't nъ'te	s'ъm fi пutъ't miadъna' mie'm	s'ъm fi пutъ't fa'чe mie'm	s'ъm fi пutъ't fa'чe	sъ mъ fi пutъ't durea'	s'ъm fi пutъ't пъsa'	sъ mi sъ fi пutъ't kuneí	s'ъm fi пutъ't fi frikъ	sinrur
viit: fețe a.	sъ mъ po'ui nъ'te	sъ po'ui fi nъtъt-ъ	sъ mъ po'atъ nъ'te	s'ъm po'ui miadъna' mie'm	s'ъm po'ui fa'чe mie'm	s'ъm po'ui fa'чe	sъ mъ po'atъ durea'	s'ъm po'atъ пъsa'	sъ mi sъ po'atъ kuneí	s'ъm po'atъ fi frikъ	sinrur
b.	sъ te po'gi —	sъ po'gi —	sъ te —	s'ъ'gi po'gi пeadъna' пi'egi	s'ъ'gi po'gi fa'чe пi'egi	s'ъ'gi po'gi —	sъ te —	s'ъ'gi —	sъ gi sъ —	s'ъ'gi —	
r.	sъ sъ po'atъ —	sъ po'atъ —	sъ'ъ — sъ o po'atъ nъ'te	s'ъm po'atъ madъna' av'im	s'ъm po'atъ fa'чe av'im	s'ъm po'atъ —	sъ'ъ — sъ o po'atъ durea'	s'ъi —	sъ i sъ —	s'ъi —	
a.	sъ ne пutem —	sъ пutem fi nъtъ'gi-te	sъ ne —	sъ ne пutem пeadъna' no'oъ	sъ ne пutem fa'чe no'oъ	sъ ne пutem —	sъ ne —	sъ ne —	sъ ni sъ —	sъ ne —	inmъlgi
b.	sъ vъ пutegi —	sъ пutegi —	sъ vъ —	sъ vъ пutegi v'adъna' no'oъ	sъ vъ пutegi fa'чe no'oъ	sъ vъ пutegi —	sъ vъ —	sъ vъ —	sъ vi sъ —	sъ vъ —	
r.	sъ sъ po'atъ —	sъ po'atъ —	s'ъi — sъ se po'atъ nъ'te	s'ъmi po'atъ madъna' so'rъm	s'ъmi po'atъ fa'чe so'rъm	s'ъmi po'atъ —	s'ъi — sъ se po'atъ durea'	sъ se —	sъ li sъ —	sъ le —	
M. MЪRIRIN.											
vremd.	ka sъ mъ nat	ka sъ fiu nъtъt-ъ	ka sъ mъ nъ'tъ	ka s'ъm miadъ'n mie'm	ka s'ъm fak mie'm	ka s'ъm fak	ka sъ mъ do'arъ	ka s'ъm пese	ka sъ mi sъ kuni'ne	ka s'ъm fi'e frikъ	sinrur
mъst.	ka sъ mъ fi nъtъ't		ka sъ mъ fi nъtъ't	ka s'ъm fi miadъna't mie'm	ka s'ъm fi fъkъ't mie'm	ka s'ъm fi fъkъ't	ka sъ mъ fi durъ't	ka s'ъm fi пъsa't	ka sъ mi sъ fi kuneni't		sinrur
trek.	ka sъ mъ fi fost nъtъ't	ka sъ fi fost nъtъt-ъ	ka sъ mъ fi fost nъtъ't	ka s'ъm fi fost miadъna't mie'm	ka s'ъm fi fost fъkъ't mie'm	ka s'ъm fi fost fъkъ't	ka sъ mъ fi fost durъ't	ka s'ъm fi fost пъsa't	ka sъ mi sъ fi fost kuneni't	ka s'ъm fi fost frikъ	sinrur
nesъв.	ka sъ mъ fi пutъ't nъ'te	ka sъ fi пutъ't fi nъtъt-ъ	ka sъ mъ fi пutъ't nъ'te	ka s'ъm fi пutъ't miadъna' mie'm	ka s'ъm fi пutъ't fa'чe mie'm	ka s'ъm fi пutъ't fa'чe	ka sъ mъ fi пutъ't durea'	ka s'ъm fi пutъ't пъsa'	ka sъ mi sъ fi пutъ't kuneí	ka s'ъm fi пutъ't fi frikъ	sinrur
viit.	ka sъ mъ po'ui nъ'te	ka sъ po'ui fi nъtъt-ъ	ka sъ mъ po'atъ nъ'te	ka s'ъm po'ui miadъna' mie'm	ka s'ъm po'ui fa'чe mie'm	ka s'ъm po'ui fa'чe	ka sъ mъ po'atъ durea'	ka s'ъm po'atъ пъsa'	ka sъ mi sъ po'atъ kuneí	ka s'ъm po'atъ fi frikъ	sinrur
M. SUПUS.											
vremd.	dъ mъ nat	dъ sînt nъtъt-ъ	dъ mъ nъ'te	dъ miadъ'n mie'm	d'ъm fak mie'm	d'ъm fak	dъ mъ do'are	d'ъm пъ'sъ	dъ mi sъ kuni'ne	dъ mie frikъ, d'ъm iеste frikъ	sinrur
ъnsir.	dъ mъ nъtъ'm	dъ fusêm nъtъt-ъ	dъ mъ nъtъ'	dъ miadъna'm mie'm	d'ъm fъkъ'm mie'm	d'ъm fъkъ'm	dъ mъ durъ'	d'ъm пъsъ'	dъ mi sъ kunea'	d'ъm fu frikъ	sinrur
nesъв.	dъ mъ nъtea'm	dъ iereaм nъtъt-ъ	dъ mъ nъtea'	dъ miadъna'm mie'm	d'ъm fъчea'm mie'm	d'ъm fъчea'm	dъ mъ durea'	d'ъm пъsa'	dъ mi sъ kunea'	d'ъm iera frikъ	sinrur
kъsir.	dъ mъ nъtъ'sem	dъ fusêsem nъtъt-ъ	dъ mъ nъtъ'se	dъ miadъna'sem mie'm	d'ъm fъkъ'sem mie'm	d'ъm fъkъ'sem	dъ mъ durъ'se	dom пъsa'se	dъ mi sъ kunea'se	d'ъm fuse'se frikъ	sinrur
mъst.	dъ m'am nъtъ't		dъ m'a nъtъ't	dъ miam adъna't mie'm	dъ miam fъkъ't mie'm	dъ miam fъkъ't	dъ m'a durъ't	dъ mia пъsa't	dъ mi s'a kuneni't	dъ mia fost frikъ	sinrur
trek.	dъ m'am fost nъtъ't	dъ am fost nъtъt-ъ	dъ m'a fost nъtъ't	dъ miam fost adъna't mie'm	dъ miam fost fъkъ't mie'm	dъ miam fost fъkъ't	dъ m'a fost durъ't	dъ mia fost пъsa't	dъ mi s'a fost kuneni't		sinrur
viit.	dъ mъ voi nъ'te	dъ voi fi nъtъt-ъ	dъ mъ va nъ'te	d'ъm vo'iъ adъna' mie'm	d'ъm vo'iъ fa'чe mie'm	d'ъm vo'iъ fa'чe	dъ mъ va durea'	d'ъm va пъsa'	dъ mi sъ va kuneí	d'ъm va fi frikъ	sinrur
MODЪ NЪХОТЪRIT.											
vrm: fețe a.	a mъ nъ'te	a fi nъtъt-ъ	a mъ nъ'te	a'm adъna' mie'm	a'm fa'чe mie'm	a'm fa'чe	a mъ durea'	a'm пъsa'	a mi sъ kuneí	am fi frikъ	sinrur
b.	a te —		a te —	agi adъna' пi'egi	agi fa'чe пi'egi	a'gi —	a te —	a'gi —	a gi sъ —	agi —	
r.	a sъ —		a'ъ — a o nъ'te	ai adъna' av'im	ai fa'чe av'im	ai —	a'ъ — a o durea'	ai —	a i sъ —	ai —	
a.	a ne —	a fi nъtъ'gi-te	a ne —	a пeadъna' no'oъ	a ne fa'чe no'oъ	a ne —	a ne —	a ne —	a ni sъ —	a ne —	inmъlgi
b.	a vъ —		a vъ —	a v'adъna' no'oъ	a vъ fa'чe no'oъ	a vъ —	a vъ —	a vъ —	a vi sъ —	a vъ —	
r.	a sъ —		ai — a se nъ'te	a'mi adъna' so'rъm	a'mi fa'чe so'rъm	a'mi —	ai — a se durea'	a se —	a li sъ —	a le —	
mъst: fețe a.	a mъ fi nъtъ't	a fi fost nъtъt-ъ	a mъ fi nъtъ't	a'm fi miadъna't mie'm	a'm fi fъkъ't mie'm	a'm fi fъkъ't	a mъ fi durъ't	a'm fi пъsa't	a mi sъ fi kuneni't	a'm fi fost frikъ	sinrur
b.	a te fi —		a te —	agi fi пeadъna't пi'egi	agi fi fъkъ't пi'egi	agi —	a te —	a'gi —	a gi sъ fi —	a'gi —	
r.	a sъ fi —		a'ъ — a o fi nъtъ't	am fi madъna't av'im	am fi fъkъ't av'im	am —	a'ъ — a o fi durъ't	ai —	a i sъ fi —	ai —	
a.	a ne fi —	a fi fost nъtъ'gi-te	a ne —	a ne fi пeadъna't no'oъ	a ne fi fъkъ't no'oъ	a ne —	a ne —	a ne —	a ni sъ fi —	a ne —	inmъlgi
b.	a vъ fi —		a vъ —	a vъ fi v'adъna't no'oъ	a vъ fi fъkъ't no'oъ	a vъ —	a vъ —	a vъ —	a vi sъ fi —	a vъ —	
r.	a sъ fi —		ai — a se fi nъtъ't	ami fi madъna't so'rъm	ami fi fъkъ't so'rъm	ami —	ai — a se fi durъ't	a se —	a li sъ fi —	a le —	
ПЪRТАШ. ЪE											
skurt.	чea чe sъ nъ'te / чia чe sъ nъ'te	чea чe iеste nъtъ't / чia чe iеste nъtъ'tъ	чea чe'ъ nъ'te / чia чe o nъ'te	чea чem adъ'oъ av'im / чia чem adъ'oъ iеim	чea чem fa'чe av'im / чia чem fa'чe iеim	чea чem fa'чe / чea чem fa'чe	чea чe'ъ do'are / чia чe o do'are	чeal чei пъsъ / чei чei пъsъ	чeal чe i sъ kuni'ne / чei чe i sъ kuni'ne	чeal чe ie frikъ / чei чe ie frikъ	sinrur
trekut.	чea чe s'a nъtъ't / чia чe s'a nъtъ't	чea чe a fost nъtъ't / чia чe a fost nъtъ'tъ	чea чe'a nъtъ't / чia чe o a nъtъ't	чea чe ma adъna't av'im / чia чe ma adъna't iеim	чea чe ma fъkъ't av'im / чia чe ma fъkъ't iеim	чea чe ma fъkъ't / чea чe ma fъkъ't	чea чe'a durъ't / чia чe o a durъ't	чeal чe ia пъsa't / чei чe ia пъsa't	чeal чe i s'a kuneni't / чei чe i s'a kuneni't	чeal чe ia fost frikъ / чei чe ia fost frikъ	sinrur
gerund: fețe a.	nъtъ'ndumъ	fii'nd nъtъt-ъ	nъtъ'ndumъ	adъnъ'ndъ'm mie'm	fъkъ'ndъ'm mie'm	fъkъ'ndъ'm	durъ'ndumъ	пъsъ'ndъ'm	kuneí'ndumisъ	fii'ndъ'm frikъ	sinrur
b.	nъtъ'ndute		nъtъ'ndute	adъnъ'ndъgi пi'egi	fъkъ'ndъgi пi'egi	fъkъ'ndъgi	durъ'ndute	пъsъ'ndъgi	kuneí'ndъgisъ	fii'ndъgi —	
r.	nъtъ'ndusъ		nъtъ'ndusъ, nъtъ'ndъo	adъnъ'ndъi av'im	fъkъ'ndъi av'im	fъkъ'ndъi	durъ'ndъ'ъ, durъ'ndъo	пъsъ'ndъi	kuneí'ndъisъ	fii'ndъi —	
a.	nъtъ'ndune	fii'nd nъtъ'gi-te	nъtъ'ndune	adъnъ'ndune no'oъ	fъkъ'ndune no'oъ	fъkъ'ndune	durъ'ndune	пъsъ'ndune	kuneí'ndunisъ	fii'ndune —	inmъlgi
b.	nъtъ'nduvъ		nъtъ'nduvъ	adъnъ'nduvъ no'oъ	fъkъ'nduvъ no'oъ	fъkъ'nduvъ	durъ'nduvъ	пъsъ'nduvъ	kuneí'nduvisъ	fii'nduvъ —	
r.	nъtъ'ndusъ		nъtъ'ndusi, nъtъ'ndusъ	adъnъ'ndumi so'rъm	fъkъ'ndumi so'rъm	fъkъ'ndumi	durъ'ndusi, durъ'ndusъ	пъsъ'ndusъ	kuneí'ndulisъ	fii'ndule —	
*	fii'ndumъ nъtъt-ъ	fii'nd fost nъtъt-ъ	fii'ndumъ nъtъ't	fii'ndъ'm adъna't mie'm	fii'ndъ'm fъkъ't mie'm	fii'ndъ'm fъkъ't	fii'ndumъ durъ't	fii'ndъ'm пъsa't	fii'ndumisъ kuneni't	fii'ndъ'm fost frikъ	sinrur
*	fii'ndune nъtъ'gi-te	fii'nd fost nъtъ'gi-te	fii'ndune nъtъ't	fii'ndune adъna't no'oъ	fii'ndune fъkъ't no'oъ	fii'ndune fъkъ't	fii'ndune durъ't	fii'ndune пъsa't	fii'ndunisъ kuneni't	fii'ndune fost frikъ	inmъlgi

B C U IASI
Central University Library Iasi

§ 57. Îndꙋплекárea граꙗꙋрілор Nерегꙋлáte, ла кáре tímпії чéлор лáлte Móde, че sъ fáк din Móda Nexotърꙗtóare. шꙗ din пърtъшꙗ́реа пъtimitóare, ꙋрмеáзъ ачéлора, dъ ачéia sпре пíлdъ ꙗm ꙗnsemnát нýmaї ла Móda Xotърꙗtóare. Кꙋм шꙗ чеї лáлцї tímпї, шꙗ Móde че лiпsésк dъла ачéste алъtꙋрáte пátрꙋ ікóane а §. в §. г §. d §., sъ ꙗпцелéг къ sꙗnt регꙋлáte

кап VIII.

ПЕNTRU ПЪRTЪШꙖRE

§ 58. La Пърtъшꙗ́ре sꙗnt ꙋрмъtóаре чíнчї sémne, ádікъ Neam. Фóрмъ. Nýмър. Къdéре, шꙗ ꙗndꙋплекáре.

а §. Neámꙋрї ла пърtъшꙗ́ре sꙗnt ка шꙗ ла ꙗнкеietýръ (§ 10. а §)

в §. Фóрме, Nýмере, шꙗ Къdéрї ла Пърtъшꙗ́ре sꙗnt ка шꙗ ла Nýme (§ 14. г §. d §. шꙗ е §.)

г §. Îndꙋплекáре ла Пърtъшꙗ́ре ýна iéste: ádікъ чеа d'ꙗntꙗ́ю а нýмелꙋї (§ 14 s §.)

§ 59. Пърtъшꙗ́реа sъ ꙗпárte ꙗн tréї, ꙗн актíвъ, ádікъ ꙋрмъtóаре saꙋ̆ лꙋкрътóаре, кꙋм « ꙗвitóр, ꙗвitóаре. În пasíвъ, saꙋ̆ пъtimitóаре. Кꙋм » ꙗвít, ꙗвítъ, шꙗ ꙗн комýнъ, saꙋ̆ sлóбоdъ, saꙋ̆ dъ óбще. Кꙋм » ꙗвínd.

кап VIX.

ПЕNTRU ПRОПUNERE.

§ 60. Пропýнеріле sꙗnt ꙋнеле ка ачéstea

« а. Кꙋм « а кásъ:

« dъ. шꙗ dъ а. Кꙋм « dъ пър, dъ d'ꙗнколо, d'а кásъ.

« asýпръ, asýпра. Кꙋм « asýпръї, asýпра kaseї, asýпра пъмꙗнtꙋлꙋї;

« ла. Кꙋм « ла nóї, ла tꙗрг, ла ꙗнчепýt,

« dъла. Кum « dъла noï, dъла всї, dъла тъrг.
« ѧn. Кum « ѧn кásъ.
« ѧntre. Кum « ѧntre noï, ѧntre doï.
« ѧntry. Кum « ѧntry tóate aчéstea, ѧntr'aчést fea, ѧntr'o zí.
« d'жn. Кum « d'жn nóï, d'жn вóï.
« d'жntre. Кum « d'жntre noï, d'жntre вóï, d'жntr'aчéщia.
« d'жntry. Кum « d'жntry ѧnчenѓt.
« n'жn, Кum « n'жn кásъ.
« n'жntre. Кum « n'жntre óamenї.
« nъ, шж nre. Кum « nъ кásъ, nre лжngъ iea, nъ зaъiyrta.
« snre. Кum « snre nóï, snre кásъ
« dъsnre. Кum « dъsnre noï, dъsnre тъrг.
« кътre. Кum « кътre noï, кътre кýrte.
« dъкътre. Кum « dъкътre noï.
« nr'in (ádiкъ nre, ѧn) Кum « n'rin чíne? n'rin míne.
« dynъ Кum « dynъ iea, dynъ tóate aчéstea.
« кy. Кum « кy noï, кy вoï.
« ѧnnreýnъ кy. Кum « ѧnnreýnъ кy míne—кy tíne.
« лжngъ. Кum « лжngъ míne, лжngъ másъ.
« nentry. Кum « nentry чíne? nentry míne, nentry чe?
« níste. Кum « níste míne, níste tíne.
« nѓ́nъ. Кum « nѓ́nъ лa míne, nѓ́nъ mѓ́ïne.
« synt. Кum « synt míne, synt tíne.
« fъrъ, шж fъrъ dъ. Кum « fъrъ míne, fър'd'a mérце.
« drent. Кum « drent atѓ́цea бáнї.

kaп x.

ПENTRU SПREГRAIU.

§ 61. Sпre гráѵріле sѫnt ѵнеле Întrebъtóare, áлtеле Rъsпѵnzъtóare, áлtеле Поrѵнчitóare, áлtеле Arъtъtóare, áлtеле Tъгъdѵitóare, шѫ áлte mѵ́лte asémeнea, чеш iaѵ нѵmíреa лор, dѵпъ а лор ѫнцелéцере. Kѵm a §. але Întrebъ́ріі.

1 §. Kѫnd ѫntrebъ́m » ѵ́nde? пе rъsпѵ́nde
аíчі, íчі, аíчеа, ачí, акoлó, акoлеá, кoлó, кoлеá, ѫнкóаче, d'ѫнкóаче, ѫнкoлó, d'ѫ́нкoлo, d'ѫ́нкoлеа, ѫnnаínte, d'ѫnnаínte, ѫn dъrъ́t, d'ѫndъrъ't, ѫn апóі, d'ѫпапóі, апróапе, апróапе dъ. dъпárte, dъпárte dъ. sѵ́s, жós, ѫnпъѵ́ntrѵ, ѫnлъѵ́ntrѵ, афárъ, d'inафárъ, d'asѵ́пra, dъ dъ sѵпt, алъ'тѵrі, алъ'тѵrеа, d'алъ'тѵrеа, ѫn dreáпta, d'a dreáпta, ѫn stѫ́нга, d'a stѫ́нга, ѫnпotrívъ, ѫn пreáжmъ, ѫn пrежѵ́r, ор ѵ́nde! вер ѵ́nde! фíе ѵ́nde! mъкár ѵ́nde! ѫndréптѵл, nікъíрі, ѵndeвá, ѫn віледár, аюrea.

2 §. Kѫnd ѫntrebъ'm » dъ ѵ́nde? пе rъsпѵ́nde
d'аíчі, d'акoлó, dъ d'ѫ́нкoлo, dъ d'ѫnnаínte, шѫ ч. л. л. пѵíndѵsъ ádiкъ пrопѵ́ner: dъ. ѫnnаíntea rъsпѵ́nsѵrілор че фáчеm ла ѫntrebárea » ѵ́nde?

3 §. Kѫnd ѫntrebъ'm » Пъ ѵ́nde? п'ѫn кotró? пе rъsпѵ́nde п'аíчі, п'акoлó, пъ d'ѫ́нкoлo, п'аюrea, шѫ ч. л. л. пѵíndѵsъ ádiкъ пrопѵ́ner: пъ. ѫnnаíntea rъsпѵ́nsѵrілор че dъm ла ѫntrebárea » ѵ́nde?

4 §. Kѫnd ѫntrebъ'm » Înкotro? пе rъsпѵ́nde
ѫнкoлó, ѫнкóаче, ѫnаínte, ѫndъrъ't, ѫn апóі, ѫn sѵ́s, ѫn жós, ѫnпъѵ́ntrѵ, ѫn dreáпta, ѫn stѫ́нга, ор ѫнкotró, mъкár ѫнкotró.

5 §. Kѫnd ѫntrebъ'm » Пѫ́пъ ѵ́nde? пе rъsпѵ́nde
пѫ́п'аíчі, пѫ́пъ п'аíчі, пѫ́п'акoлó, пѫ́пъ п'акoлó, пѫ́пъ d'ѫ́нкoлo, пѫ́пъ пъ d'ѫ́нкoлo, шѫ ч. л. л. пѵíndѵsъ ádiкъ пrопѵ́ner: пѫ́пъ ѫnnаíntea rъsпѵ́nderілор че фáчеm ла ѫntrebárea « ѵ́nde? шѫ » Пъ ѵ́nde?

6 §. Kѫnd ѫntrebъ'm » кѫnd? оаrе кѫnd? пе rъsпѵ́nde
акѵ́m, акѵ́ma, акѵ́ш, акѵ́ша, ázі, ástъzі, adinióаrъ, mѫ́іnе, пóімѫіnе, iéрі, алáлtaieрі, maі naínte, dimineáцъ, dъ dimineáцъ, dѫz dъ dimineáцъ, aseárъ, diseárъ, ástъ seárъ, mѫ́іnе seárъ, пóімѫіnе seárъ, ѫn dъ seárъ, iéрі seárъ, алáл-

taierĭ scárъ, ↑n rъzъrsátъa zórilor, ↑ntr'o zi, dъ ýnъ zi, amiázĭ, ↑n amiázĭ, án, anцъ'rц, iéstimn, ↑ntжĭ, maĭ ↑ntжĭ, ↑ntжiш dáть, anóĭ, maĭ anóĭ, ↑n ýrmъ nъ ýrmъ, maĭ nъ ýrmъ, atýnчĭ, atýnчea, atýnчĭ кжnd, dупъ чé, пжnъ a ný, кжnd ва, nemín, dъ лок, nъ лок, nýmaĭ dъ кжt, ↑n dátъ, nýmaĭ ↑n dátъ, ástъ dátъ, álтъ dátъ, вre o dátъ, кжte o dátъ, nícĭ o dátъ, maĭ nícĭ o dátъ, o dinióarъ, nýryrea, anýryrea, d'anýryrea, tot deaýna, dъ вréme, tжrzíĭ, or кжnd, mъkár кжnd, ↑n-вéчĭ, ↑n вéчĭĭ вéчilor naпristán.

7 §. Кжnd ↑ntrebъ'm» dъ кжnd? ne rъsnýnde
dъ akým, dъ dъmýat, d'жn вekíme, шжч л. л. nýindysъ ádikъ propýner: dъ-↑nnaíntea rъsnýnsyrilor че dъm ла ↑ntrebírea» кжnd?

8 §. Кжnd ↑ntrebъ'm» Пжnъ кжnd? ne rъsnýnde
пжnъ че, пжnъ akým, пжnъ mжíne, шж ч. л. л. nýindysъ ádikъ propýner: пж, nъ, ↑nnaíntea rъsnýnsyrilor че fáчem ла ↑ntrebárea» кжnd?

9 §. Кжnd ↑ntrebъ'm» кжte? ne rъsnýnde
atжt, atжta, atжta кжt, кжtва, tókma, tocm'atжt, t'nкъ n'atжt, dъ tot, nimík, nimíka, mylt, nцín, pre кжt, fъrъ nýmaĭ

10 §. Кжnd ↑ntrebъ'm» ↑n кжt? ne rъsnýnde
↑ntr'atжt, ↑ntr'atжta, ↑n nimík, ↑n zéче бáнĭ, шж ч. л. л.

11 § Кжnd ↑ntrebъ'm» dъ кжte orĭ? ne rъsnýnde
o dátъ, d'o dátъ, dъ dóoъ orĭ, dъ mýate orĭ, d'atжtea orĭ, adése orĭ, maĭ tot deaýna.

12 §. Кжnd ↑ntrebъ'm» чé? dъ чé? pentry чé? ne rъsnýnde
dъ aчéa, pentry aчéa, pentry кь, къ'чĭ.

13 § Кжnd ↑ntrebъ'm» ny kymва? aĭ ny? ne rъsnýnde
dá, dárъ.

14 §. Кжnd ↑ntrebъm» kym? kym dar? ↑n че kiп? ne rъsnýnde
adъвьr, ↑n adъвъr, ашá, ашá dar, kiar ашá, dупъ kym, pre kym, kym ва, mъ-кár kym, or kym, ka, kam, kam ашá, kam amínterea, ↑ntr'aчést kiп, ↑ntr'alt kiп, or ↑n че kiп, amínterea, ашжderea, kiar, пъ ѫos, kълáre, aвiá, d'aвiá, anevóie, лésne, вíne, вinišór, rъĭ, dъ grab, kyржnd, кжt maĭ kyржnd, rar, des, péne-de, ↑nчét, ↑nчitinéл, táre, tъrічéл, meréĭ, óвly, dъ олák, dъ rost, ↑n skyrt, nъ skyrt, frymós (кжntъ) rъgyшжt (ворвéще) grozáв (съ ýitъ) ky grъmáda, ky цжржíta, ky ржdiкáta, ky orжndyiálъ, ky вinišóry, ky gréĭ, ky síла, ky d'así-лa, ky drentáte, ky dънadínsyл, ky amъrýntyл, ↑nцелепцéще, бърбътéще, grъ-

чéще, рупжнéще, ɨn курmezíш, d'акурmezíшу, d'a кiуíтелe, d'a 'nsърíтелe, d'a репezíшу, d'a петрéку, d'авáлma, пъ ловíte, пъ бътýte, пъ кiуíte, цеáба, цеáба sýrda, ɨn zadár, ɨn дъшъ́рt, пеkontenít, пежпчетáт, пекурmát, пегрешáт, букурós, гáta, дъ miráре, a пýme, ɨn ржnd, дъ ржnd, пъ ржnd, dрепt, дъ'nadíns, дъ d'жnadíns, ɨntр'adíns, ку дъ'nadínsул, фъръ béste, фър'дъ béste, asémene, tókma, ɨntókma, ɨntóкma, ka, aiéвea, ɨn брáпчĭ, пъ брáпчĭ, пъ спáte; kostíш, пъ бýрtъ, пъ фáцъ, пъ dós, пiezíш, дъ óбще, дъ о potрívъ, фурíш, ɨn askýns, ɨntр'askуns, п'жntр'askýns, дъ фáцъ, tot d'o dátъ, дъstýл, ɨn дъstýл; дъ аджýns, дъ прisós, дъ лíпsъ, mýлt, пущín, дъ ржs, дъ лепъdát, дъ пуртát, d'жn tóate зíлелe, дъ фрýnte, дъ míджлок, дъ kóлdъ дъ трeáбъ дъ isпрáвъ, dýлче, amár, трyфandá, d'жn nóў, дъ дъ óкў, дъ плín, пъ дъ плín, пъ спóпчĭ, дъoséв, башká, шж álte mýлte asémenea.

в §. Чéлe Порупчitóаре. Кум

чеá, ъ'íцĭ! ii! dé! пъzéще, лa o пáрte, фъ лóк, ла amínte, сърíцĭ, алергáцĭ, áidea! aĭdéцĭ!

г §. Чéлe Арътътóаре. Кум

iátъ, пá, iákъ, iáka, bézĭ.

d §. Чéлe Тъгъdvitóаре. Кум

ва, пý, ва пý, ne, píчĭ, píчĭ дъ кум.

e §. Чéлe дъ журътжnt. Кум

гъ'ў, гъ'ў dá, гъ'ў пý, пре bíул dумnezъ'ў, адъвърát, ɨn адъвъ'р, ɨntр'адъвъ'р, ку адъвърát.

s §. Чéлe Кетътóаре. Кум

тъ', тъ'ĭ! бре! фá.

z §. Чéлe Гonitóаре. Кум

хĭdió, ní, фýцĭ!

n §. Чéлe Кугътóаре. Кум» поftím!

o §. Чéлe Îпшълътóаре. Кум» iádeш!

ї §. Маĭ sжnt шж álte mýlte пъртічéлe sжрвéцĭ, чĕ sъ ɨntребуинцеáзъ ла Bistieríe, шж káре прівéск tot ла supe гráў: Кум

вел, бів, бів вел, sin, брat, zet, впук, бez, syd, ot; otám; za, прez;

Kап XI.

ПЕNTRU LEГARE.

§ 62. Legъ'riле sънt ѵneле ka aчéstea.
ѧ'nsъ. ádikъ. ѧ'nkъ. ba ѧ'nkъ. шж. i. ıar. iárъ. iárъш. dъ. dъ. шж. dъ s'ar. dъ nѵ́. dъ kѵm ba. dъ káre kѵm bá. dъ sъ bá. dъ kът. sъ. ka. ka sъ. ka sъ nѵ́. ka nѵ kѵm ba. ka kъnd n'ar. kъ. kъ шж. шж kъ. kѵm ba. kѵm kъ. nekѵ́m. mъkár. mъkár kъ. mъkár шж dъ. kът nѵ́. ѧn kът. or. óare. óareш sáѵ̆. sáѵ̆ kъ. dóarъ. dáka. ber, dъ bréme че. ғiind. ғiind kъ. kъ'čї. nentrѵ kъ. nentrѵ kъ'čї. dar. déčї. déčї dar. drent. drent aчéa. ѧnkáıaї. nѵ́maї. ғъrъ nѵ́maї. aғárъ. aғárъ dъ. aғárъ nѵ́maї. maї. nrea-ғóarte. maї bъrtós. kѵ kът maĭ bъrtós. maї aıés. nre skѵ́rt. maї nre skѵ́rt. nóate. nóate ғí. nóate kъ. sъ zik kъ. áѵ̆. áѵ̆ nѵ́. áѵ̆ dóarъ. bѵnióarъ. anóї de. ғíe. a (kѵm ıa» a mжnká) чi. inróčї. ѧnkáї. ѧnkáıaї. bíne kъ. шж áıte mѵ́ıte asémenea.

Kап XII.

ПЕNTRU INTERЦЕЦIE

§ 63. Interцéцiile sънt ѵneıe rѵgъtóare; áıteıe mѵдъmitóare, áıteıe bъitъtóare, áıteıe ıaestemъtóare, áıteıe dъ rжs, шж áıte mѵ́ıte asémenea.
1 §. Чéıe Rѵgъtóare. Kѵm» ó Dóamne! sъ deá Dѵmnezъ'ѵ̆, nentrѵ nѵ́méıe ıѵї Dѵmnezъ'ѵ̆! aıiıѵ́ıa. amín.
2 §. Чéıe mѵдъmitóare. Kѵm» bórda nróste! sıábъ dómnѵıѵї! ıáѵdъ чéıѵї Cerésk.
3. §. Чéıe Bъitъtóare: Kѵm» báї! báї míie! ó báї dъ míne! amár míe! aoıió! áx! óx dómnѵı miéѵ̆!

4 §. Чéле Блestemътóare. Кum » anáθema.
5 §. Чéле dъ rъs. Кum » a! xa xa xa! бráво!
6 §. Чéле nопritóare. Кum » óó! siъ'ĭ!
7 § Чéле dъ miráre. Кum » бre бre бre! ó че minъme!
8 §. Чéле Skърбóase. Кum » ѣf! áĭde!
9 §. Чéле dъ Snáĭmъ. Кum » a!

ПARTEA II.

kап i.

ПENTRU SLOBE: SLOMNIRI, KUBINTE шж BORБЪ.

§ 64. Snre a nuteá or чíne съ кuвжntéze гжndua sъ̆ mutéţe (кum am zíче) aвém trebuínţъ dъ óare че sémne. Káre sémne numíndule ку numírĭ dъosebíte, шж ѧnnreunжndule ѧnua ку álтua, ѧnţeléţem n'rin ѧnnreunárea лor: (че sъ zíче skrisóare) чéia че brem съ grъím. Aчéste sémne s'aъ̆ numít nъ límba rumжneáskъ Slóве, saъ̆ Lítere dunъ límba latineáskъ.

§ 65. Меţешúгua ку káre ne ѧnвъţъ'm a алкътuí, шж a ѧnnreuná слóвъ ку слóвъ, шж кuвжnt ку кuвжnt, snre a вorвí, a skrí, шж a чití dunъ капóапеле ѧneĭ límвĭ (че iése кiar d'in oбщеáska oбiшnuíть вórбъ a ieĭ) s'a numít Гръmátikъ (*)

§ 66. Límba rumжneáskъ adunътúrъ fiind d'in múlte álte límвĭ, але neámъrilor, че dunъ brémĭ aъ̆ intrát ѧn цára rumжneáskъ, s'a ѧnnърtъшжt дъла tóate ку слóве, шжamá'шa къцirát ѧndъstúle слóве.

§ 67. D'intr'aчéste слóве nentru ѧnlesnírea ѧnвъцътúriĭ, am лепъdát aчéste maĭ ѧos ѧnsemnáte: ádikъ
« nъ ŋ. шж nъ ѵ. nentru къ вжte trĕíle i. ŋ. шж ѵ. авжnd un глás; dъ nrisós

17

(a) D'in кuвжntul гreч: γραμματικη'

iéste a ne sлуȷ́ж ку treĭ sлóве ↑n лóк dъ ýna. Късї ýnde iéste mijлок a ne sлуȷ́ж ку пуцíne sлóве: dъ че sъ ne ↑ntrebуinцъ'm ку maĭ mултe? пrічinуínd ку ачеá-sta maĭ múлtъ піérdere dъ вréme ла ↑nвъцъtýrъ. ↑'nsъ пъ η. ъл пъzím nymaĭ ла nýmър. ка уn sémn dъ nýmър ↑nseninжnd 8

« пъ ω. nentrу asémene кувжnt (fiínd къ sъ ascámъnъ ла глás ку о) пъ káre ъл пъzím iárъш nýmaĭ ла nýmър, ка уn sémn dъ nýmър че ↑nsemneázъ 800.

« пъ оу. че iéste tot у. ку dъosевítъ fórmъ; ка кжnd ар fi ȣ. шж пъ у. че iéste уn у. mуt. ↑'nsъ пъ оу ъл пъzím iárъш nýmaĭ ла nýmър ↑nsemnжnd 400.

« пъ ъĭ че nýmaĭ ла пasxáле sъ ↑ntrebуinцeázъ. ка уn sémn trebуinчós. nýmaĭ аколó, шж пъ ь. че iéste уn ъ. mуt. шж nýmaĭ iéste dъ trebуínцъ.

« пъ s. че nу íntrъ ла níчї о skrisóare. чі iárъш nýmaĭ ла nýmър sъ пъzéце ↑n-semnжnd 6.

« Am dъosевít d'in sлóвеле чéле глásniче пъ іу. ѣ, шж ıa. fiínd ↑nвinâte fíeш káre d'in кжte dóоъ sлóве, snre skуrtárea шж ↑nлesnírea skrisórii: ádікъ

іу. d'in і. шж у. káre ша луát fórmъ dъ іу.

ѣ. d'in е. шж а. asémene

ıa. d'in і. шж а. asémene

« Am dъosевít шж d'in sлóвеле чéле nеглásniче пъ ѯ. d. џ. ш. щ. ѯ. шж ѱ. fiínd шж ачéstea ↑nвinâte d'in dóоъ sлóве ýna. tot nentrу skуrtárea, шж ↑nлеs-nírea skriérii: ádікъ

ѯ. d'in m. шж п.

d. d'in n. шж t.

џ. d'in t. шж s.

ш. d'in dóоъ s·s.

щ. d'in ш, шж t.

ѯ. d'in к, шж s.

ѱ. d'in п. шж s.

« Шж ашá sлóве dъ къпeténíe, ку káre ne пуteám sлуȷ́ж, sъ пot ↑nцeлéце dóоъ zéчї шж пátrу: ádікъ

а. е. і. о. у. ъ. ж. в. г. ȷ́. z. к. л. m. n. п. р. s. t. ѳ. f. х. ч. џ.

« Dar nentrу ↑nлesnírea, шж snre skуrtárea skrisулуї sъ ↑ntrebуinцeázъ dупъ кувіínцъ; шж ачéste maĭ sуs arъtáte, че sъ ↑nвineázъ d'in кжte dóоъ sлóве ýna, atжt d'in чéле глásniче, кжt шж d'in чéле nеглásniче, fiínd maĭ ↑nлesnitóare, шж ла skrís, шж ла чitíre.

§ 68. Aчéste sлóве sъ глъsуiésк

a. Ку гýra dъшкísъ, asemъnжndysъ глásул, ку глásул че skóatem кжnd рждem. ка шж a. ла Грéчĭ, ла Latínĭ, ла Italiénĭ, ла Францézĭ, шж ла Némцĭ, шж sь zíче az.

é. Ку гýra dъшкísъ, eшínd глásул, ка кжnd ar fi чinевá mжniós. Ка шж ε. ла Грéчĭ. шж e. ла Latínĭ, ла Italiénĭ, ла Францézĭ, шж ла Némцĭ, шж sъ zíче iest.

i. Ку бýzeле dъшкíse, eшínd yn глás dýлче n'жn вжrfул лímвĭ, n'жntre dínцĭ. кym strigъm кжnd mжnъm кáiĭ d'in гýrъ. ка шж i. ла Грéчĭ, ла Latínĭ, ла Italiénĭ, ла Францézĭ, шж ла Némцĭ. шж sъ zíче íже.

o. Ку гýra dъшкísъ eшínd глásул rътýnd d'in бýze, кym strigъm кжnd поprím бóiĭ d'in гýrъ. ка шж o. ла Грéчĭ, ла Latínĭ, ла Italiénĭ. ла Франzézĭ, шж ла Némцĭ. шж sъ zíче on.

y. Ку гýra dъшкísъ, eшínd глásул prin бýze прелýнг. Кym фák лýпĭ кжnd ýрлъ t'nsъ глásул чел d'in ýrmъ ал ýрletулуĭ. saŭ кym фáчem кжnd zгorním пъ'sьрiле, t'nsъ глásул чел d'жntжĭ ал sýnetулуĭ. ка шж y. ла Грéчĭ, шж u. ла Italiénĭ, шж ou, ла Францézĭ, шж ŭ. ла Némцĭ, шж sъ zíче ук.

ъ. Ку гýra dъшкísъ, sъfлжnd d'in гжtлéж yn глás гros, кym strigъ'm кжnd кжrmím бóiĭ d'in гýrъ ла o nárte tn dreánta, tnволдíндуĭ ку бóлдул, t'nsъ глásул чел d'жntжĭ ал strigъ'riĭ. шж sъ zíче ior.

ж. Asémene ка ъ. t'nsъ ку глás maĭ гros, кym фáче práцia кжnd o tnвжrtím. шж кym фáче бóул кжnd zвiárъ. шж sъ zíче нz, шж tn.

« Aчeástъ слóвъ ж. iéste o слóвъ, iar пу dóoъ. ádikъ ж шж n. dупъ кym s'a tnцелés dъ кътre ýniĭ. Къ'чĭ ку yn semn пysъ nóate арътá dóoь слóве, ýna глásnikь, шж álta neглásnikъ. шж dъ шж sъ гъséцe пъ ла къ'рцĭ вékĭ ж, tn лок dъ tn. t'nsъ sъ бáце dъ seámъ къ asýnpa ieĭ iéste арупкát yn n, mík. ádikь n ж. rьŭ dar обiшnyiésк ла tinár, skriind drent tn. saŭ n ж. nýmaĭ n ж. dъ aчéia шж » tnnoiésк, пysъ кувíne a sъ skrí tnoiésк, чi tnnoiésк ку dóĭ n.n. níчĭ tnáлц, чi tnnáлц, iárъш ку doĭ n.n. nentry къ sжnt tnвináte d'in tn шж noiésк, шж d'in tn шж náлt. шж ч.л.л. asémenea.

в. Ку бýzeле пуцintéл dъшкíse, шж ка кжnd ar вжжжí глásул пжntre бýze. ка шж б, ла Грéчĭ, шж v. ла Latínĭ, ла Italiénĭ, шж w, ла Némцĭ, шж sь zíче víde.

г. Ку бъзеле дъшкíse izбínd глáсъл ѣn чéръл гърíї, ка кѫnd ар гѫfжí чineвá d'in гѫтлéѯе. ка шж γγ. ла Грéчї, шж g ла Latínї, ла Italiénї, ла franцézї, шж ла Némцї. шж съ zíче глагóре.

ѯ. Ку бъzeлe дъшкíse, шж ку dínцїї ѣnкíшї. eшínd глáсъл ка кѫnd ар sъfлá óаre чíne грós пѫntre dínцї, шж пѫntre бъze. ка шж j. ла franцézї. шж съ zíче жувíte.

z. Asémene ка ѯ. ѣ'nsъ глáсъл лъї съ аъde маї dълче, ıар пу грós ка ал лъї ѯ. ка шж ζ. ла грéчї, шж z. ла italiénї, шж съ zíче zémлea.

к. Ку бъzъле дъшкíse, шж ка кѫnd ар sъfлá чineвá d'in гѫтлéѯе пѫntre dínцї. ѣ'nsъ маї dълче dъ кѫt ла г. ка шж к. ла Грéчї, шж c. ла Latínї, шж ла Italiénї. шж съ zíче кáко.

л. Ку бъzeлe шж ку dínцїї дъшкíшї, шж ку лímба ѣn чéръл гърíї, sъfлѫnd пъ лѫпгъ лímбъ. ка шж λ. ла Грéчї, шж ла l. ла Latínї, Italiénї, franцézї, шж Némцї, шж съ zíче лъde.

m. Ку бъzeлe лiпíte, шж dълче, ка шж μ. ла Грéчї, шж m. ла Latínї, Italiénї, franцézї, шж m. ла Némцї. шж съ zíче misléte.

N. Ку бъzeлe дъшкíse, шж ка кѫnd ар sъfлá óare чíne пъ нás, izбínd ку вѫrfъл лímвїї ѣn чéръл гърíї. кум strigъm кѫnd srorním кѫ̆нїї d'in гъръ. ка шж ν. ла Грéчї, шж n. ла Latínї, ла Italiénї, ла franцézї, шж ла Némцї, шж съ zíче наш

П. Asémene ка m. ку бъzeлe лiпíte. ка шж π. ла Грéчї. шж p. ла Latínї, ла Italiénї, ла franцézї, шж ла Némцї. шж съ zíче покóй.

R. Ку гъra дъшкíse, шж лímва съ ѯóаıe ѣn гъръ, кум кѫ̆нтъ róata ла tórsъл бумбáкълъї, кѫnd съ ѣnвѫrтéщe. ка шж ρ. ла Грéчї, шж r. ла Latínї, ла Italiénї, ла franцézї. шж r. ла Némцї. шж съ zíче рѫце.

C. Ку бъzeлe дъшкíse, шж ку dínцїї ѣnкíшї. шж ка кѫnd ар sъfлá чineвá пѫntre dínцї, ка шáрпеле. ка шж σ. ла Грéчї, шж s. ла Latínї, ла Italiénї, ла franцézї, шж ſ. ла Némцї. шж съ zíче слóво.

T. Ку бъzeлe дъшкíse, шж ку dínцїї ѣnкíшї ла ѣnчепът, ıар апóї дъшкísъ гъra dъ tot, шж кат апъsát: ádikъ апъsкѫnd глáсъл ла dъшкíderea гърїї, ка шж τ. ла Грéчї, шж t. ла Latínї, ла Italiénї, ла franцézї, шж ла Némцї. шж съ zíче твérdo.

θ. Ку бѣzеле дъшкíse, шж ку лímба ѧntre díngĭ, ка кѫnd ар sуfлá чinевá пѫntre díngĭ asўпra лímbiĭ, ка шж θ. ла Грéчĭ. шж съ zíче θíta.

ф. Ку бѣzеле шж díngiĭ пуgintéл дъшкíшĭ, ка кѫnd ар sуfлá чinевá п'ѫntre бѣzc, ка шж ф. ла Грéчĭ, шж f. ла Latínĭ, ла Italiénĭ, ла Франgézĭ, шж ла Némgĭ, шж съ zíче fíta.

Х. Asémene ку бѣzелĕ шж díngiĭ пуgintéл дъшкíшĭ, ка шж ф. ѧ'nsъ ка кѫnd ар гъfуí чinевá d'in гѫtлéж п'ѫntre díngĭ, ка шж х. ла Грéчĭ, шж ch, ла Némgĭ, шж съ zíче хéр.

Ч. Ку бѣzеле дъшкíse, шж ку díngiĭ ѧnкíшĭ, iшínd глásул дѣлче п'ѫntre díngĭ, кум strigъm кѫnd кѫrtím бóiĭ ла o пárte ѧnstѫ́nга ѧnволдíndзĭ ку бóлдул, ка шж tſch ла Némgĭ, шж съ zíче черf.

Ц. Ку бѣzеле дъшкíse, ка ѧ'nsъ maĭ дѣлче, ка шж ц̧ím ла tѣ́рчĭ, шж съ zíче ц̧еá.

Б. Ку бѣzеле лíníte, шж ка кѫnd ар fi m. шж n. ádikъ mn. fiínd ѧnвínát d'in m. шж n. ка шж мn. ла Грéчĭ, ка шж в. ла Latínĭ, ла Italiénĭ, ла Франgézĭ, шж ла Némgĭ, шж съ zíче бѣ́ке.

D. Ку бѣzеле дъшкíse, шж ку лímба п'ѫntre díngĭ, шж ка кѫnd ар fi n. шж t. ádikъ nt, fiínd ѧnвínát d'intr'aчéste dóoъ слóве, ка шж нт. ла Грéчĭ, шж d. ла Latínĭ, ла Italiénĭ, ла Франgézĭ, шж ла Némgĭ, шж съ zíче дóвро.

Ц. Ку бѣzеле дъшкíse, шж ку díngiĭ ѧnкíшĭ, шж ка кѫnd ар fi t. шж s. ádikъ ts iшínd уn глás апъsát d'in dóoъ глásурĭ, ádikъ d'in глásул луĭ t, шж ал луĭ s. fiínd ѧnвínát d'intr'aчéste dóoъ слóве, шж i съ aѣde глásул прекѣm strigъm кѫnd гoním кáпреле d'in гѣ́ръ, ка шж тѕ. ла Грéчĭ, шж ti ла Latínĭ, шж z. ла Némgĭ, шж съ zíче ц̧i.

Ш. Ку бѣzеле дъшкíse, шж ку díngiĭ ѧnкíшĭ, ка кѫnd ар sуfлá чinевá гró́s п'ѫntre díngĭ, шж ка кѫnd ар fi dóoъ s.s. fiínd ѧnвínát d'in dóoъ, s.s. ка шж ша ла Словáнĭ, шж íѫi ла Тѣ́рчĭ, шж ſch, ла Némgĭ, шж съ zíче ша.

III. Asémene ка ш. ѧnsъ маї апъsát, ка кѫnd ар fi ш. шѫ t. ádikъ шt. iшínd ун глás d'in dóoъ глásурї, ádikъ d'in глásуа луї ш. шѫ ал луї t. dar маї апъsát дъ кѫt глásуа луї ш. fiínd ѧnвinát d'intр'ачéste dóoъ слóве, ш. шѫ t. ка шѫ ц. ла Словáнї, шѫ съ zíче цеá.

ѯ. Asémene ка ц. ѧnsъ ка кѫnd ар fi к. шѫ s ádikъ кs, iшínd ун глás d'in dóoъ глásурї, ádikъ d'in глásуа луї к. шѫ ал луї s. fiínd ѧnвinát d'intр'ачéste dóoъ слóве, ка шѫ ѯ. ла Грéчї, шѫ х. ла Францézї, шѫ chí, шѫ tz. ла Némцї, шѫ съ zíче ѯа.

Ѱ. Ку бѵzеле лiпíte, шѫ апъsáte, ка кѫnd ар fi п. шѫ s. ádikъ пs, iшínd ун глás d'in dóoъ глásурї, ádikъ d'in глásуа луї п. шѫ ал луї s. fiínd ѧnвinát d'intр'ачéste dóoъ слóве, ка шѫ Ѱ. ла Грéчї, шѫ съ zíче Ѱа.

§ 69. Din глъsуíрea слóвелор ѧnцелéцет къ чípчї слóве, ádikъ a. e. i. o. шѫ у. съ глъsуiésк ку гѵ́ра дъшкísъ, шѫ пáтрѵ ádikъ в. m. п. шѫ Ѱ. ку бѵ́zеле лiпíte, шѫ шаїsпрezéче, ádikъ в. г. ǯ. z. к. s. t. f. х. ч. ц. d. ц. ш. щ. шѫ ѯ, ку бѵ́zеле дъшкíse, шѫ дóoъ, ádikъ ъ. шѫ ж. d'in гѫтлéǯ, шѫ ѵ́na, ádikъ л. ку лímба ѧn чéрул гѵ́рiї шѫ iáръш ѵ́na, ádikъ Θ. ку лímба п'ѫntре díнцї, шѫ iаръш ѵ́na ádikъ р ку лímба жукѫnd ѧn гѵ́ръ, шѫ iáръш ѵ́na, ádikъ п. кат пъ нás.

§. 70. Пентрѵ ѧnлesпíрea ѧnвъцътѵ́рiї sокотésк къ s'ар кувení съ se пѵ́ie ла рѫnd, маї ѧntѫ́й слóвеле чéле глásniче, fiínd fiрéще маї лésne ла ѧnвъцътѵ́ръ, апóї чéле неглásniче, fiínd ачéлеа маї грéле ла ѧnвъцътѵ́ръ, шѫ d'in чéле неглásniче, iáръш маї ѧntѫ́й чéле неѫndoíte, шѫ апóї чéле ѧndoíte, fiínd ачéлеа маї лésne ла глъsуíре, дъ кѫt ачéстеа, ádikъ

a. e. i. o. ѵ. ъ. ж. в. г. ǯ. z. к. л. m. п. п. р. s. t. Θ. f. х. ч. ц. б. d. ц. ш. щ. ѯ. Ѱ.

Iаръ глъsуíрea лор, iáръш пентрѵ ѧnлesпíрea ѧnвъцътѵ́рiї, s'ар кувení а съ кувѫntá маї прeскѵ́рt ѧntр'ачést кiп, ádikъ

а. е. і. о. ѵ. ъ. ж. в. (ве) г (ге) ж (же) z (ze) к (ка) л (ле) m (me) n (ne) п (пе) р (ре) s (se) t (te) ѳ (ѳа) ф (фе) х (ха) ч (чі) ц (ці) б (бе) d (de) ц (ца) ш (ша) щ (ща) ѯ (ѯа) ѱ (ѱа)

§ 71. La ачéastъ скимбáре дъ рѫndуеáла слóвелор; шѫ а глъсуíрїї лор, mi s'aŭ ѧпотрівíї ѵнїї зікѫnd, къ strъmуtúm рѫndуіáла пѵмърулуї, ші skimonosím слomпíреа слóвелор, dar ла o asémene ѧпотрівíре пóчѫ зíче, къ кѫt пentру пѵмър, strikát, шѫ strъmуtát съ ѧпцелеџеá, шѫ дупъ кум iереá пѫnъ акум рѫndуеала слóвелор, Къчї в. че iереá ла рѫnd, atрéia слóвъ, ла пѵмър ѧnsemná дóоъ, шѫ d. че ла рѫnd iереá a чíпчеа слóвъ, ла пѵмър ѧnsemná пátру, шѫ γ. че ла рѫnd iерá a пóолеа слóвъ, ла пѵмър ѧnsemná опt, ѳ. че ѵнїї o пупеá ла ал 38-леа рѫnd; áлџїї ла ал 39-леа, шѫ áлџїї ла ал 40-леа, ла пѵмър ѧnsemneázъ пѵмаї пóоъ, ıар б че ла рѫnd iерá a дóоълеа слóвъ, ла пѵмър пу ѧnsemneázъ nimíк, ачést пѵмър рутѫnésк ѧn слóве, s'a луát дупъ пѵмърул гречéск, ѫnsъ шѫ ла грéчї іáръш пу съ пъзéџе пѵмърул ку рѫndул слóвелор. Къчї γ. че ла рѫnd iéste a шántелеа слóвъ, ла пѵмър ѧnsemneázъ опt, шѫ ѳ. че ла рѫnd iéste a óптулеа, ла пѵмър ѧnsemneázъ nóoъ, шѫ пѵмърул 6. ъл арáть грéчїї ку στ. ѧпкіпуínd ς. че iéste мулт дъпъртáт дъ рѫndул ал шáселеа, шѫ áлte асéменеа. Асémene шѫ пentру слomпíреа слóвелор зíчем, къ маї лésne iéste a зíче óаре чíне, бе. а. бá. дъ кѫt бѫке. az бá. шѫ ге. ѵ. гѵ. дъ кѫt грагóре. ѵк. гѵ. шѫ ч.л.л.

§ 72. Ачéste слóве дупъ глъсуíреа лор, bedém къ съ пót дъoсебí фіреџе ѧn дóоъ, ádiкъ ѧn глáсніче, saŭ Sупътóаре, шѫ Neглáсніче, saŭ nesупътóаре.

а§. Глáсніче съ зік ачéстеа. а. е. і. о. ѵ. ъ. шѫ ѫ.

« ле пумím глáсніче, пentру къ фіеш káре d'intрѫnселе, фъръ а авеá ѧnaінтеа лор, saŭ дупъ iéле, áлтъ слóвъ, пot фáче, пot дá (sínгуре stѫnd) ѵn глáс, ѵn сѵnet.

в§. Neглáсніче съ зік ачéстеа. в. г. ж. z. к. л. т. п. п. р. s. t. ѳ. ф. х. ч. ц. б. d. ц. ш. щ. ѯ. шѫ ѱ.

«Le нѹmím Neгʌasniчe, пentrѹ къ ne авѫnd вre o sʌóвъ d'in чéʌe гʌásniчe кѹ iéʌe, нѹ нót dá гʌás, шѫ sѹ́net dъ sínem, кѹm am zíчe, в. tot sъ џiĭ вѹ́zeʌe ʌi-níte, нѹ sъ пoate aѹzí гʌás dъsʌѹшѫ́t, пѫ́нъ нѹ veĭ ѫпpreѹnáo кѹ вre o sʌóвъ d'in чéʌe гʌasniчe, кѹm am zíчe кѹ a. ádiкъ ва. шѫ г. tot sъ џóчĭ ʌímва ѫn гѹ́rъ, нѹ i sъ dъsʌѹшáщe гʌъsѹírea, пѫ́нъ че нѹ veĭ adъчá o гʌásniкъ sʌóвъ, кѹm am zíчe o, ádiкъ гo. шѫ ʌ. tot sъ нѹ́í ʌímва ѫnчéгѹʌ гѹ́riĭ, пѫ́нъ нѹ veĭ пѹ́ne ѫn-naíntea ieĭ o sʌóвъ гʌánikъ, кѹm am zíчe a, ádiкъ ʌa, нѹĭ dъsʌѹшъ́џĭ гʌъsѹírea.

§ 73. D'in sʌóвeʌe чeʌé гʌásniчe, ѫnпreѹnѫ́nd кѫte dóoъ, шѫ гʌъsѹíndѹʌe ка кѫnd ar fi ѹ́na, sъ maĭ fак áʌte sʌóвe че ʌe нѹmím difѳónџĭ (a) dѹпъ ʌímва гreчéasкъ, че ѫnsemnéazъ dóoъ гʌásѹrĭ; въ́чĭ dóoъ гʌásѹrĭ ѫnпreѹnѫ́ndѹsъ ѫntr'o гʌъsѹíre, sъ aѹ́de amѫndóoъ гʌásѹriʌe d'o dátъ. Кѹm ʌa «гróaпъ, нѹ нóџĭ гʌъsѹí пъ o, dъosév, шѫ пъ a. iárъш dъosév, чi amѫndóoъ d'o dátъ, ка кѫnd ar fi o sʌóвъ, ıar нѹ dóoъ: ádiкъ гroáпъ, iár нѹ гro-aпъ, asémenea шѫ ıad, ıar нѹ i-ad, кáre difѳonџĭ sъ нot нѹmí пъ rѹmѫníie, dóoъ гʌásniчe, din dóoъ гʌásniчe saѹ dóoъ sѹnъtóare.

«Шѫ difѳonџĭ sъ нot нѹmí aчéste sʌóвe.

ѣ. eo. eъ. ıa. ie. io. ıѹ. oa. oo. шѫ oъ. кáriĭ. sъ fак

«ѣ. d'in e. шѫ a. че'ша къщirát dъoseвítъ fórmъ, кѹm «sъtѣn, mirѣn, ѫ́nsъ ъʌ нѹtém sкrí шѫ dъoseвít, ea. кѹm «sъteán, mireán.

«eo. d'in e. шѫ o. кърѹıа ъĭ нѹtém dá aчeástъ fórmъ, eo. Кѹm «пʌéoпъ

«eъ. d'in e. шѫ ъ. кърѹıа ъĭ нѹtém dá aчeástъ fórmъ, eъ. Кѹm «dъoкéъrъm, пrivireъrъm

«ıa. d'in i. шѫ a че'ша къщirát dъoseвítъ fórmъ; кѹm «въıát ѫ́nsъ ъʌ нѹtem sкrí, шѫ dъoseví. ıa. Кѹm» въıat.

«ıe. d'in i. шѫ e. че'ша къщirát dъoseвítъ fórmъ, кѹm «miéʌ. ѫ́nsъ ъʌ нѹtém sкrí шѫ dъoseвít ıe. Кѹm «mieʌ.

(a) D'in кѹвintѹʌ гreчesк δίφθογγος

B C U Iasi / Central University Library Iasi

«ıo. d'in ı. шж o. че 'ша къщirát dъosebítъ fórmъ, кȣm «fȣıóр пȣtém skrí шж dъosebít, ıo. Kȣm «fȣıóр.

«ıȣ. d'in i. шж ȣ. че'ша къщirát dъosebítъ fórmъ; кȣm «ıȣbésk. Ѫnsъ ъл пȣtém skрí шж dъosebít, ıȣ. кȣm «iȣbésk

«oa d'in o. шж a. кърȣıa ъĭ пȣtém dá ачеástъ fórmъ, o-a. кȣm» бó-алъ, ó-алъ saȣ ачéastъ fóрmъ, oa. кȣm «бóалъ, óалъ.

oo. d'in dóoъ o-o. кърȣıa ъĭ пȣtém dá ачéastъ fóрmъ; o-o. кȣm «ó пíо-o! saȣ ачéastъ fóрmъ, oo. Kȣm «ó пíоо!

«oъ. d'in o. шж ъ. кърȣıa ъĭ пȣtém dá ачеástъ fоpmъ, o-ъ. кȣm «пío-ъ, zío-ъ; saȣ oъ. кȣm «пíоъ, zíoъ.

§74. Шж áлte sлóвe глásniче кжte dóoъ лȣжndȣsъ ꙟntр'o глъsȣíре, sъ aséamъnъ díf0onџiлoр, къчĭ ȣn глás sъ aȣde dъ плín, ıaр чeл лaлt maĭ пъ skȣрt. Kȣm лa «maĭкъ. a, sъ aȣde dъ плín, ıaр ı. skȣрt, шж лa «dáȣ. a, sъ aȣde dъ плín, ıaр ȣ, skȣрt. Káре sъ not пȣmí imidif0onџĭ (a) ádiкъ ꙟȣmъtъџĭ dъ díf0onџĭ, шж sжnt ачéщia.

«aĭ. aȣ. eĭ. eȣ. iĭ. iȣ. oĭ. oȣ. ъĭ. жĭ. жȣ. кárii sъ fáк

aĭ, d'in a. ꙟntрer, шж ĭ, skȣрt. Kȣm «dáĭ! máĭкъ.
aȣ. d'in a. ꙟntрér, шж ȣ, skȣрt. Kȣm «dáȣ. лáȣ.

(a) D'in Kȣвîntȣл гречesk ἡμιδίφθογγος

eĭ, d'in e: ꙟntrér, шѫ ĭ, skȣpt. Kȣm «béĭ. беĭ.
eȣ̆. d'in e. ꙟntrer, шѫ ȣ̆, skȣpt. Kȣm «греȣ̆. séȣ̆.
iĭ. d'in i. ꙟntrer, шѫ ĭ, skȣpt. Kȣm «вiĭ. цiĭ.
iȣ̆. d'in i. ꙟntrer, шѫ ȣ̆, skȣpt. Kȣm «вiȣ̆. бȣргiȣ̆.
oĭ. d'in o. ꙟntrér, шѫ ĭ, skȣpt. Kȣm «бóĭ. móinъ.
oȣ̆. d'in o. ꙟntrér, шѫ ȣ̆, skȣpt. Kȣm «бóȣ̆. óȣ̆.
ȣĭ. d'in ȣ. ꙟntrér, шѫ ĭ, skȣpt. Kȣm «кȣ́iб. пȣ́iкъ.
ъĭ. d'in ъ. ꙟntrér, шѫ ĭ, skȣpt. Kȣm «ъĭцĭ. dъфъĭmárc.
ъȣ̆. d'in ъ. ꙟntrér, шѫ ȣ̆, skȣpt. Kȣm «ръȣ̆. zъȣ̆.
ѫĭ. d'in ѫ. ꙟntrér, шѫ ĭ, skȣpt. Kȣm «mѫ́ĭne, пѫ́ĭne, кѫ́ĭnc.
ѫȣ̆. d'in ѫ. ꙟntrér, шѫ ȣ̆, skȣpt. Kȣm «фрѫ́ȣ̆, брѫ́ȣ̆, рѫ́ȣ̆.

§ 75. Atѫ́t difθonцiĭ, кѫt шѫ imidifθonцiĭ; ȣ́ne óрĭ sъ глъsȣiésk dъosés, шѫ atȣ́nчĭ nȣ sъ maĭ пot nȣmí níчĭ difθonцĭ, níчĭ imidifθonцĭ. Kȣm:

ѣ. ла sъtѣn; mipѣn; окѣn.	sъ глъsȣiésk ka difθ	шѫ ла океán, неапоꙁitán. неаȣрit
eo. ла пꙁéопъ океós Геóрге		шѫ ла грeȣtáte, пpéot.
ꙗ. ла бꙗt		шѫ ла аꙁiꙁȣ́ia
ie. ла mieꙁ. пie ꙁm . . .		шѫ ла bieцȣírе
ю. ла фȣюр		шѫ ла Ióan. гioпóаe
ꙋ. ла iȣ́te		шѫ ла кiȣít
оа. ла óаꙁъ. грóапъ. бóаꙁъ :		шѫ ла Ioán . . . .

sъ глъsȣiésk dъosés

áĭ. ла daĭ, maĭкъ - - - - -	шж ла гáiцъ. kaís - - - - - - - - - - - - - - -
áў. ла daў. лáў - - - - -	шж ла aўz. лáўd
eĭ. ла бéĭ. béĭ - - - - - -	шж ла keíцъ. леíцъ
eў. ла грéў. séў. лéў - -	шж ла zmeулéц. greулéц
iĭ. ла вíĭ. цiĭ - - - - - -	шж ла цiíпцъ. кувiiпцъ
iў. ла вíў. бурríў - - - -	шж ла kiзítул
oĭ. ла бóĭ. móĭпъ - - - -	шж ла лпвoíre. лndoíre
oў. ла бóў. óў - - - - - -	шж ла боулéц
уĭ. ла кўiб. пўiкъ - - - -	шж ла куiшóр. вiецуíre.
ъĭ. ла ъiцĭ. dъfъiмáre - -	шж ла гъiпўшпъ. копъíцъ
ъў. ла ръў. zъў - - - - -	шж ла гъупós. ръутáte
жĭ. ла пжiне. кжiне - -	шж ла вжшжíre
жў. ла ржў. frжў. бржў -	шж ла frжулéц. бржулéц. ржуréл - - - - -

« Дъ ачéia пўруrea ла díffonцĭ трéбуie съ se пўie sémnул d'o dátъ ⌣ (парт; 3. § 169. § г.) iar ла imidíffonцĭ, ла adóoa слóвъ съ se пўe sémnул sуΨírea v. (пárt 3. § 169. в §.) snre a пуteá or чíne лпцелéце kжnd трéбуie a чití ачéste слóве, ка díffonцĭ, kжnd ka imidíffonцĭ шж kжnd дъoseв.

§. 76. Înnreупжnd шж трéĭ слóве глásniче, шж глъзуíndуле dрent ўna, съ пот пумí трíffonцĭ (г) пentруkъ кжte трéiле слóве глásniче съ аўd ла глъзуírea лор d'o dátъ, шж лntрéцĭ, ка kжnd ar fí o слóвъ. Кум

юа. ла azimióarъ. шкíoапъ. къ'чĭ пу путem зíче azimi-o-árъ. чi azimióarъ. níчĭ шкi-o-апъ, чi шкióапъ.

ieъ'. ла муieъ'. тъieъ'. къ'чĭ пу путém зíче муi-e-ъ'. тъi-é-ъ'. чi муieъ'. тъieъ'

(г) D'in kувжntзл rrevésk, τριφθολγοσ

« Шж ла trífθonцĭ trébve sъ se nýe sémnvл ◡. Kvm » azimióaръ. tъiieъ'. pentrv a kvnóaце or чíne, къ iéste trífθonr. шж къ trébve s'ъл глъsviáskъ ↑ntr'o глъsvíre.

§ 77. Adъorжńnd шж лжnгъ o слóвъ глásnikъ vn dífθonr, sъ nóate nvmí imitrífθonr (d) pentrv къ слóва глásnikъ sъ aýde ↑ntreágъ, iar dífθonrvл пъ skýrt. Kvm

aĭ.	Ka ла апукáĭ.	тжпкáĭ.	óĭ. ka ла вóĭ. móĭ.
eĭ.	Ka ла merséĭ.	злесéĭ.	vĭ. ka ла бъýĭ. лъýĭ.
iĭ.	Ka ла veníĭ.	asвжрлíĭ.	жĭ. ka ла вжржĭ. тжржĭ.

« Saĭ adъorжńnd ла vn dífθonr, a tréia слóвъ глásnikъ, pentrv къ atýnчĭ ↑nnotrívъ dífθonrvл sъ aýde ↑ntrér, iar a tréia слóвъ пъ skýrt. Kvm oaĭ. ла леóaĭкъ. zmeóaĭкъ. arъnóáĭкъ

« Шж ла imitrífθonцĭ trébve sъ se nýe sémnvл v. шж ◡.

§ 78. Adъorжńnd лжnгъ vn trífθonr a nátra слóвъ глásnikъ, шж глъsvíndvsъ drent ýna, sъ nóate nvmí imitetráfθonr (e) pentrv къ trifθonrvл sъ aýde ↑ntrér, шж пъ deплín ла глъsvíre, iar a nátra слóвъ пъ skýrt. Kvm

ioaĭ. Ka ла bragaцióaĭкъ. arabaцióaĭкъ.

« Saĭ ↑nnreynжńnd doĭ dífθonцĭ, шж глъsvíndvĭ drent ýnvл, pentrv къ atýnчĭ vn dífθonr, ádikъ чел d'жntжĭ sъ aýde ↑ntrér, iar чел nálт пъ skýrt. Kvm

ieĭ. Ka ла ↑ntжrziiéĭ, ↑ntemeiiéĭ, saĭ ↑ntжrziiéĭ, ↑ntemeiiéĭ.

« Шж ла imitetrafθonцĭ tréбve sъ se nye sémnvл v. шж ◡. snre ↑nцелéцereл глъsvíriĭ.

(d) D'id kvвжntvл grevésk *η῾μιτρίφθογγος* (e) d'id kvв. grevésk, *η῾μιτετραφθογγος*.

§ 79. Atᴥt Díѳѳonцiĭ, кᴥt шᴥ Imidíѳѳonцiĭ, i Tríѳѳonцiĭ, шᴥ Imitríѳѳonцiĭ, шᴥ Imitetráѳѳonцiĭ, sъ zъmisлésк, шᴥ sъ прiчinѕiésк d'in прiмíреа глъsѕíрiĭ.

§ 80. Ѱot d'in sлóвеле чéле глásniчe, tréĭ, ádiкъ a. o. шᴥ ᴥ. sᴥnt ѕ́ne орĭ rróase, шᴥ áлte óрĭ sѕѰíрĭ ла глъsѕíре, кѕm

« rróase, .ка ла » вo'áр. o'ркъiéк. ᴥ'рdъ'ѕ. ᴥ'рᴥiésк.

« ле nѕmím rróase, къ'чĭ ла глъsѕíреа лор, лi sъ аѕ́de .ѕn глаs rроs, ка кᴥnd аp авеá ѕn x. ᴥnaíntea лор: ádiкъ вo'áр, ка кᴥnd ар ѳi sкрís вoxáр, шᴥ o'ркъiésк, ка кᴥnd ар ѳi xoркъiésк, шᴥ ᴥ'рᴥiésк, ка кᴥnd ар ѳi xᴥрᴥiésк, шᴥ ч. л. л.

« SѕѰíрĭ, ка ла áвѕр, oвлъdѕiésк, ᴥnnoiésк.

« ле nѕmím sѕѰíрĭ, къ'чĭ ла глъsѕíреа лор, лi sъ аѕ́de ѕn глás кѕрát, iар nѕ rроs ка ла чéле rróase.

« ла чéле rróase trébѕie sъ se nѕie sémnѕл rróasa c. (пáр: 3. § 169. a ſ.) ка sъ ᴥnцелéцem, къ кѕ глаs rроs trébѕie sъ глъsѕím ачéле sлóве. Iар кᴥnd ᴥnnaíntea лор, sъ ва пѕ́ne sлóва x. atѕ́nчĭ nѕ maĭ ѳáче treвѕínцъ dъ ачést sémn, кѕm, sкрiínd » вoxáр, xoркъiésк, xᴥрdъ'ѕ, nѕ sъ кѕвíne a sъ maĭ пѕ́ne шᴥ sémnѕл rróasa, ᴥndъstѕ́л ѳiínd sлóва x. sъ ne аráte глásѕл лор.

« iар ла чéле sѕѰíрĭ nѕ пѕ́nem níчĭ ѕn sémn, пentрѕ къ чéле maĭ мѕ́лte sᴥnt sѕѰíрĭ, iар чéле rróase sᴥnt пѕцínе, шᴥ пѕínd sémnѕл rróasa, saѕ̆ x. ла чéле rróase, пѕtém ᴥnцелéце къ кᴥte n'áѕ̆ ачést sémn, tóate sᴥnt sѕѰíрĭ.

§ 81. Tot d'in sлóвeлe чéлe глásniчe, trёĭ, ádikъ i. ɤ. шж dífѳoпгɤл ɤ̈. ɤ́пѐ óгĭ sжnt лɤ́пџĭ, шж áлte óгĭ skɤ́гte лa глъsɤíгe. Kɤm

« лɤ́пџĭ, ka лa » лiлiák, фiíпџъ, aɤ́z, лeџɤíгe, mъɤ́'ш.

« лe пɤmím лɤ́пџĭ, пeпtгɤ kъ лa глъsɤíгea лoг, лi sъ aɤ́de sɤ́netɤл ∔ntгéг.

« skɤ́гte, ka лa » вáпĭ, вóĭ, káĭ, гъ'ɤ̆, вóɤ̆, óɤ̆, ггáɤ̆, mълáɤ̆.

« лe пɤmím skɤ́гte, пeпtгɤ kъ лa глъsɤíгea лoг, лi sъ aɤ́de sɤ́netɤл kam пъ ɤ̆ɤ-mъtáte.

« sпгe a kɤпóaщe kжnd tгéвɤie sъ se глъsɤeáskъ kɤ глaas лɤ́пг, шж kжnd kɤ глaas skɤгt, s'a oгжndɤít a sъ пɤ́ne.

лa i. лɤпг, sémпɤл (·) пɤ́ntɤлɤĭ (пáгt: 3. § 169. d §.)

лa ĭ. skɤгt, sémпɤл sɤѰíгiĭ ˘. (пáгt: 3. § 169. в §.)

лa ɤ̆. skɤгt, sémпɤл sɤѰíгiĭ, ɪaг лa чeл лɤпг, пíчĭ ɤn semn.

лa ɤ̈. skɤгt, asémene sémпɤл sɤѰíгiĭ, ɪaг лa чeл лɤпг пíчĭ ɤn semn;

§ 82. D'in sлóвeлe чéлe Neглásniчe, шáпte, ádikъ. в. d. џ. ш. щ. ж. шж ɤ. sъ пɤmésk ∔ndoíte, saɤ̆ ∔пвináte, пeпtгɤ kъ sжnt ∔пвináte d'in dóoъ sлóвe ɤ́na (§ 67.) ɪaг чéлe лáлte sъ not пɤmí neжndoíte, saɤ̆ neжпвináte, saɤ̆ sémплiчe.

§ 83. Atжt d'in sлóвeлe чéлe глásniчe, kжt шж d'in чéлe neглásniчe, ɤ́пeлe sъ skímв лa ∔ndɤплekъ'гĭ, ∔ntг'aлte sлóвe, dъ aчéɪa sъ not пɤmí skimвátiчe. Kɤm

ЧELE ГLASNIЧE

а. съ sкíтвъ ↑п ѣ. Ка ла » másъ, mése.

..... ↑п. ъ. ка ла » шáрпе, шъ'рпĭ.

é. съ sкíтвъ ↑п а. ка ла » zвiер, zвiáръ.

↑п і. ка ла » кървýпе, кървýпĭ.

ъ. съ sкíтвъ ↑п а. ка ла » вырдъшъ'а, вырдъшáлé.

↑п е. ка ла » тър, мérĭ.

↑п і. ка ла » пóпъ, пóпĭ.

ж. съ sкíтвъ ↑п і. ка ла » sфжnt, sфíнцĭ.

о. съ sкíтвъ { ↑п ў. ка ла » sóръ, sырóрĭ.
↑п е. ка ла фоіóр, фуіére.

у. съ sкíтвъ { ↑п е. ка ла » хелецéй, хелецéе.
↑п і. ка ла » бóй, бóĭ.
↑п оъ ка ла » óй, óоъ.
↑п о. ка ла » а zбурá, zбор.
↑п оа. ка ла » а zбурá, zбóаръ.

оа. съ sкíтвъ ↑п ъ. ка ла » вжлвóзре, вжлвъ'рĭ.

ю. съ sкíтвъ { ↑п е. ка ла » бордéй, бордée.
↑п ае, ка ла » ръzбóй, ръzбóае.

ъй. съ sкíтвъ ↑п ае, ка ла » херъstръ'й, херestрáе.

ай. съ sкíтвъ ↑п ае. ка ла » пжрáй, пжрáе.

B C U I A S I
Central University Library Iasi

PARTEA II.

ЧЕЛЕ NEГLASNIЧЕ

г. съ скímбъ ↑п ц. ка ла » коврíг, коврíцĭ.

z. съ скímбъ { ↑п d. ка ла » а ꙁz, а ꙁde
{ ↑п ѕ. ка ла » вiteáz, вiтéѕĭ.

к. съ скímбъ ↑п ч. ка ла » méлк, méлчĭ.

л. - - - ↑п l. ка ла » кал, кáĭ.

ѕ. - - - ↑п ш. ка ла ꙋрѕ, ꙋршĭ.

ск. - - - ↑п щ. ка ла » бърбътéск, бърбътéщĭ.

st. - - - ↑п щ. ка ла » прost, прощĭ.

t. - - - ↑п ц. ка ла » бърбáт, бърбáцĭ.

ꝼ. - - - ↑п ш. ка ла » бꙋрдꙋ́ꝼ, бꙋрдꙋ́ше.

х. - - - ↑п ш. ка ла » патрiáрх, патрiáршĭ.

ц. - - - ↑п t. ка ла » мíнцĭ. мíнте.

ч. - - - ↑п к. ка ла » а адꙋ́че, адꙋ́к.

ш. - - - ↑п ѕ. ка ла » а iшí, iеѕ.

щ. - - - ↑п ск. ка ла » а пáще, пáск.

ц. - - - ↑п г. ка ла » а плáнце, плáнг.

d. - - - { ↑п г. ка ла » а ꙋчíde, ꙋчíг.
{ ↑п z. ка ла » брad, брáзĭ.

« iar l. d'in чéле глáсniче, шж в. ѫ. m. n. п. р. шж ѳ. d'in чéле неглáсniче, ну sýfeръ níчĭ o skimбáre, дъ aчéia съ шж not nymí Neskimбátiче.

§ 84. Înnpeynжnd aчéste слóве, saў, kym am зíче, леgжnd ýna ky álta, съ náск слomnípiле, npeкým am въzýt (§ 5.)

« слomnípea съ nóate фáче шж d'intp'o слóвъ nýmaĭ, d'in чéле глáсniче, kym

« o-á-pi-ie, шж d'in dóoъ, d'in tpéĭ, шж maĭ mýлte слóве глáсniче, шж неглáсniче, kym » Dy-mne-zъў. гж-tлéѫ. npynк. stpжnг. stpжmnt.

» ýnde bedém къ слomnípea o. шж a. лa kyвжntyл o árie, съ фáче d'in кжte o слóвъ, iap слomnípea pi. шж ie. d'in dóoъ, шж mne. d'in tpéĭ. шж tлéѫ, d'in pátpy. шж npynк, d'in чínчĭ, шж stpжnг, d'in máse, шж stpжmnt, d'in шánte.

§ 85. D'in слomnípĭ съ náск kyвínteле, kym am въzýt (§ 6.)

a §. yn kyвжnt съ фáче шж d'in пyцíne, шж d'in mýлte слomnípĭ. Kym » шáрne, d'in dóoъ, Dy-mne-zъў, d'in tpéĭ, фъ-къ-tóa-pe, d'in pátpy, npe-фъ-кь-tóapе, d'in чínчĭ, шж a-de-be-pi-tóa-pe, din máse.

в §. слomnípiле съ nýmъpъ лa yn kyвжnt, лnчепжnd d'in ýpmъ a nymъpá, шж zikжnd » чea d'in ýpmъ слomníre, чea дъ a dóoъ, чea дъ a tpéia, шж ч. л. л. kym лa kyвжntyл adeвepitóape, pe, съ зíче, dea d'in ýpmъ слomníre, tóa, чea дъ a dóoъ, pi, чea дъ a tpéia, ве, чea дъ a pátpa, de, чea дъ a чínчелea, шж a, чea дъ a шáселea.

§ 86. D'in kyвínte съ náще вóрва. Kym am въzýt (§ 7.)

« Шж d'intp'yn kyвжnt nýmaĭ съ фáче вóрвъ дъслyшжtъ, kym zikжnd » ворвésk, съ лnцелéце, ka kжnd am зíче » ieў ворвésk.

B C U IAȘI

Central University Library Iași

d §. Къ [illegible] аωкѣ adъorѧ́nd

kaп II.

ПENTRU BORБЪ, ÎN KѪTE ПЪRЦI SЪ ÎNПARTE; шѫ ЧELÊ ЧEI SЪNT URMЪTOARE IEI.

§ 88. Bóрба съ черчетеáзъ ꙟn tрéĭ кíпурĭ: ádiкъ

а §: Ор фíеш кáре пáрtе а iеĭ dъosés, шѫ кум am zíче, че dъosебíре áре úna dъ áлtа, шѫ кѫtе лúкрурĭ sѫnt урmъtóаре ла фíеш кáре пáрtе, кáре черчеtáре съ zíче Etimoлогíе, шѫ Техноaогíе (а) ádiкъ iskodíреа шѫ черчеtáреа вóрбеĭ.

в §: Saŭ tóate пъ'рцiлé ꙟпреúнъ: ádiкъ ꙟпреунáреа, шѫ алкъtуíреа лор, ꙟn че кíп съ фáче úna ку áлtа, кáре съ zíче síndaxis (в) ádiкъ ꙟнклiнáреа úнеĭ пъ'рцĭ, ку чéiа лáлtъ.

(а) D'in кувѫ'нtуa гречésk ἐτυμολογία, τεχνολογία, (в) D'in кувѫнtуa гречésk συνταξις

BCU IASI Central University Library Iasi

г §. Saŭ aшъzárea aчéstor пъ'ргї, ádikъ ва ла че лок s'ar кувені maĭ бíne a sъ пý-ne фíеш кáre пárte, кáre sъ zíче sín$^{\vartheta}$esis (г) ádikъ ѧntокmírea пъ'ргілор.

§ 89. Технолоґía, saŭ Etimolоґía: ádikъ iskodírea вórвеї sъ nóate ѧnпъргї ѧn tréї, ádikъ ѧn Înformáre; ѧn Гльsзíre, шж ѧn Or$^{\vartheta}$ografíe, (d) ádikъ вýnъ skrisóare.

a §. Înformárea ne arátъ skimвъ'ríle че пътimésк ла ѧndуплекъ'рї, atắt nýмеле, кжt шж граmъríle, і tóate чéле лáлте пъ'ргї але вórвеї, кắte sжnt sуnýse ла skimвъ'рї.

в §. Гльsзírea ne ѧnвáцъ кум sъ чitím чéле skríse.

г §. Or$^{\vartheta}$ografía ne ѧnвáцъ, кум sъ skrím dупъ капóапеле грътъtíчéцї

§ 90. La Вórвъ am вьzýt, къї sжnt урmътóare nóoъ sémne (§ 8.) ádikъ Вórва sъ ѧnпárte ѧn nóoъ пъ'ргї, saŭ maĭ бíne a zíче, Вórва sъ черчeteázъ ѧn nóoъ кípурї: ádikъ

a §. ѧn Înкeietýръ, в §. ѧn Nýme, г §. ѧn Пропýme, d §. ѧn граĭ, e §. ѧn Пъртъшắre, s §. ѧn Пропýnere, z §. ѧn Sпre граĭ, n §. ѧn Leráre, ϑ §. ѧn Interцéцie.

§ 91. Nýme sъ zíче o párte a вórвеї, кáre ne arátъ уn лýкру nedъsлушắt, ádikъ фъръ a arъtá ал къї iéste ачéл лýкру? че фáче? ѧn че фел? шж ч.л.л. кум кжnd zíчem» géorге, om, milosténie, dar че фáче géorге? saŭ кáre iéste ómул ачéла, шж a къї iéste milosténia, пу ne arátъ ачéste nýme.

(г) D'in кзв. греч. *σύνθεσις* (d) D'in кзв. греч. *ὀρθογραφία*.

§ 92. Înкeietýръ sъ zíче o пárte a вóрвеĭ, káре dъsлȣшáще ꙟпкiпȣíреа ачéstȣĭ пýme, ádiкъ» óm-ȣл, zікънd, ꙟпкeietýра ȣл че sъ adáorъ лънгъ пýmeлe om, пe арátъ къ щím пъ ачéл om, шж» milosténi-a-лȣĭ-геóрге, zікънd, ꙟпкeietýра a. пe арátъ къ щim че фéл dъ milosténie iéste, шж ꙟпкeietýра лȣĭ, пe арátъ къ щim, кȣm къ milosténia ачéia iéste ȣрmátъ dъ кътре геóрге.

§ 93. Проnýme sъ zíче o пárte a вóрвеĭ, káре арátъ обрázȣл пýmeлȣĭ, шж ко-прínde лóкȣл лȣĭ, ádiкъ sъ пýne ꙟп лóкȣл пýmeлȣĭ, шж maĭ dъ mýлte órĭ, saȣ maĭ вíne a zíче, dȣпъ кȣвiíнцъ, sъ пýne ꙟnnaíntea пýmeлȣĭ, dъ ачеia s'a шж пȣmít *Проnýme*. Кȣm» ieȣ геóрге, zікънd, ачést проnýme» ieȣ, арátъ обрá-zȣл mieȣ, ádiкъ пъ ꙟ'nsȣш míne, шж къ» геóрге, пȣ iéste áлtȣл, чi ieȣ, шж» tȣ maríne, zікънd, ачést проnýme» tȣ, арátъ обрázȣл tъ'ȣ, ádiкъ пъ ꙟ'n-sȣш tíne, шж къ» marín, пȣ sънt ieȣ, níчĭ áлtȣл, чi tý ꙟ'nsȣш, шж кънd пe sлȣжъm пýmaĭ кȣ проnýmeлe zікънd» ieȣ, sъ ꙟпцeлéще шж пýmeлe mieȣ ꙟп про́-пýme, ка кънd am zíче» ieȣ геóрге, шж» ieл, zікънd, sъ ꙟпцeлéще ка кънd am zíче» ieл marín, saȣ алt чinевá, пentrȣ káре sъ ворвéще, dъ ачéia s'aȣ zís, къ sъ пýne ꙟп лóкȣл пýmeлȣĭ.

§ 94. Грáю sъ zíче o пárte a вóрвеĭ, че арátъ фánta, ȣрmárea ýпеĭ лȣкръ'рĭ, ꙟп че кiп, шж че лȣкреázъ, ádiкъ» вat, stáȣ, ворвésк, ювésк, zікънd, грá-юл, вát, арátъ къ лȣкрéz óаре че, iар пȣ stáȣ фъръ treáвъ, шж къ ачéл óаре че, че лȣкрéz, treче dъла míne кътre áлtȣл, шж грáюл, stáȣ, арátъ къ пȣ ým-вла, кȣm шж грáюрiле, ворвésк, ювésк, арátъ къ вóрва, шж ювírea пȣр-чеzънd dъла míne, mérце кътre áлtȣл.

§ 95. Пъртъшѫре съ зíче о пáрте а вóрбеĭ, че арáтъ фáпта, шѫ пáтима лу-кръ'рiĭ, ка шѫ грáйа, dar съ ѵппъртъшáце шѫ дъла пѵме, шѫ дъла грáй, дъ ачéла s'a шѫ пумít Пъртъшáре. Кум» йбít, йбітóр, зікѫnd, пъртъшáреа» йбít, арáтъ пъ óаре чíне, че iéste йбít, шѫ атѵнчĭ прівéце ла пѵме, арáтъ шѫ пáтима луĭ, áдікъ къ iéste йбít, шѫ атѵнчĭ съ ѵппъртъшáце дъ путéреа грáйалуĭ «йбéск, шѫ пъртъшáреа» йбітóр, асéменеа арáтъ пъ óаре чíне, че йбéце, а-рáтъ шѫ фáпта луĭ, áдікъ къ йбéце.

§ 96. Пропѵнере съ зíче о пáрте а вóрбеĭ, че съ адáогъ лѫпгъ áлтъ пáрте, спре маĭ вѵпъ дъслушáре, шѫ ѵпцелéцере а вóрбеĭ, шѫ съ пѵне ѵппаінтеа кувíнтелор, дъ ачéла s'a шѫ пумít Пропѵнере. Кум» мерг ла тѫрг, зікѫnd, а-чеáстъ пропѵнере ла, че съ адáогъ лѫпгъ пѵмеле» тѫрг, пуіndусъ ѵппаінтеа луĭ, дъслушáце ѵпцелéцереа вóрбеĭ, áдікъ къ мéрцереа mea, iéste къре тѫрг, iар пу ѵнтр'алтъ пáрте, шѫ» вíĭ d'a кáсъ, зікѫnd, ачеáстъ пропѵнеръ дъ а. арáтъ къ венíреа mea iéste дъ а кáсъ, къ'чĭ ѵнтр'алт фел зікѫnd, áдікъ фъръ а пѵне пропѵнеріле ла, шѫ дъ а. кум «мерг тѫрг, шѫ» вíĭ кáсъ, пу ѵпцелéцет прекúм ѵпцелéцет къ пѵнереа пропѵнерілор.

§ 97. Спре грáй съ зíче о пáрте а вóрбеĭ, че съ адáогъ ла грáй спре а аръта фелурíмеа лукръ'рiĭ, шѫ путéрiĭ луĭ, áдікъ ѵп че кіп съ урмеáзъ, дъ ачéла s'a шѫ пумít спре грáй, áдікъ къре грáй. кум» géорге мéрце ѵпчéт, зікѫnd, ачéст спре грáй» ѵпчéт, арáтъ че фел iéste мéрцереа луĭ géорге, шѫ» стóĭка сáте преа тáре, зікѫnd, ачéст спре грáй преа тáре, арáтъ путéреа бътъ'iĭ.

§ 98. Leга́ре sъ zíче о па́рte а во́рвеĭ; че ѫпреунеа́zъ, saў maĭ bíne а zíче; леа́гъ че́ле ла́лte пъ'рцĭ але во́рвеĭ, dъ ачéıа s'а шѫ нумít Legáре. Кум» гéорге шѫ marín, zікѫnd, ачеástъ легáре шѫ, ѫпреунеázъ пъ гéорге ку marín, шѫ» аў вътýt пъ гéорге, пentру къ а урmát ръ'ў, zікѫnd, ачеástъ легáре» пentру къ, леáгъ пártea вóрвеĭ» а урmát ръ'ў, dъ чéıа лáлtъ пárte, ádікъ dъ» аў вътýt.

§ 99. Інterцéціе sъ zíче о пárte а вóрвеĭ че íntrъ ѫn чéле лáлte пъ'рцĭ, sпре а аrъtá ýпеле d'in пъ'timiле суфлеtéшĭ. Кум dъ букурíe, dъ ѫntristáре, шѫ áлteле, ádікъ «вáĭў dъ míne! zікѫnd, ачеástъ interцéціе» вáĭў dъ míne! аrátъ къ sýфлеtул mieў пъtiméшe, шѫ» слáвъ Dómnулуĭ! zікѫnd, ачеástъ interцé-ціе» слáвъ Dómnулуĭ! пе аrátъ къ sýфлеtул mieў ieste мулцуmít.

§. 100. Преskуrtаrъtóare пentру tóate пъ'рціле вóрвеĭ.

« Dумnezъ'ў ıувéшe пъ фъкъtóрiĭ dъ bíne, шѫ askýлtъ ку влѫndéце, шѫ ле dъруiéшe віáцъ ѫndелуnгátъ; шѫ вътрѫnéце чinstíte, ѫпъртъшѫndуĭ, шѫ dъ віáца чеá вéчnікъ, фeriчíцĭ sѫnteцĭ, чеĭ че въ ѫпвredniчíцĭ dъ ачеástъ míлъ!

« Вързnd dъ seámъ ла ачеástъ аrъtáре, гъsím

Îпкеіеtýръ. Кум» пъ. ĭ. а. ла «пъ фъкъtóрiĭ» віáца.

Nýme. Кум »Dумnezъ'ў» віáцъ» вътрѫnéце.

Пропу́те. Кум » ї. ла » шжї » лс. ла » лс дърѵіе́це » въ, ла » въ «пвредничіцї!

Гра́кеї. Кум » кбе́це » аску́лъ » дърѵіе́це.

Пъртъшжрї. Кум » фъкътóрї » «ndeлѵнрáтъ.

Пропу́нере. Кум » дъ. ла » дъ ві́ne.

Snre грáй. Кум » ку важndéце.

Leráre. Кум » шж.

Interцéцie. Кум » ферічіцї sжnteцї!

BCU Iași
Central University Library Iași

kaп III.

ПENTRU ÎNФORMARѢ ÎNKEIETURILOR.

§ 101. La ѫнкеiетȣрь am вѫzȣt (§ 10.) кьї sѫnt ȣрmътóаре tréї sémne, ádiкъ Nѣam, Nȣ́mър, шѫ Kъdére.

§ 102. Neam sъ zíче ачéла, че пe arátъ ѳírea лȣ́крȣлȣї, шѫ кȣ káре dъosebím обráзеле, шѫ пеáмȣрї ла ѫнкеiетȣ́рь am въzȣ́t (§ 10. a §.) къ sѫnt tréї. ádiкъ Бърбътésк, Фъmeiésк, шѫ Neȣtр.

a. §. Бърбътéск съ зíче ачéла, ку кáре не служ́м кънd врém съ арътъ'm фíинца, саў пáртеа чea бърбътеáскъ a óмулуї, шж a чéлор лáлте довітóаче. Кум » бóў-л. domn-ул, шáрпе-ле, стóїк'-a, зікънd, ачéсте ынкеietýрї л. ул. ле, шж a. че съ пýп ынýрма пýмелор, не арáтъ къ ачéсте обрáзе сънt бърбътéщї.

в §. Фъmeiéск съ зíче ачéла, ку кáре не служ́м, кънd врem съ арътъ'm фíинца, саў пáртea чea фъmeiáскъ, кум » марí-ia, къцеá-оa, зікънd ачéсте ынкeietýрї a. шж оa. не арáтъ къ ачéсте обрáзе сънt фъmeiéщї.

г §. Нéутр съ зíче ачéла, ку кáре не служ́м, кънd врem съ арътъ'm фíинца, саў о пáрte дъ нíчї ун фел, ádікъ нíчї бърбътéск, нíчї фъmeiáскъ, шж кум ам зíче streínъ дъ tot. Кум» лýкру-л, лémn-ул, бíne-ле, зікънd, ачéсте ынкeietýрї л. ул. шж ле тъкáр къ съ aseámънъ ку чéле бърбътéщї ынкeietýрї, дар не арáтъ къ ачéсте лýкрурї ну сънt нíчї пáрte бърбътеáскъ, нíчї фъmiáскъ.

d §. Înкeietýріле naámулуї нéутр сънt tot ка ла неámул бърбътéск, шж неámул фъmeiéск, ádікъ ынкeietýріле пýмърулуї singурátік ал неámулуї бърбътéск, сънt ынкeietýрї singурátіче ла неámул нéутр, шж ынкeietýріле пýмърулуї ынмулцáтік ал неámулуї фъmьiéск, сънt ынкeietýрї ынмулцáтіче ла неámул нéутр, ádікъ d'in пýмърул singурátік ал неámулуї бърбътéск, шж d in пýmьрул ынмулцáтік ал неámулуї фъmeisк, съ náще неámул нéутр, дрепt ачéла, ка съ ну съ ынтýнече

ȣченíкȣл възѫ́nd мȣлціme dъ ꙟnкeietȣ́рї ꙟnпѫрáte ꙟnzadáр, нȣ леam пȣ́s dъо-séб, фiínd sкрís фíeш кáре нȣ́мър ла лóкȣл sъ́ȣ̆, шѫ лésne iéste a лȣá нȣ́мърȣл sin-гȣрátiк, dъла чéле бърбътéщї ꙟnкeietȣ́рї, шѫ нȣ́мърȣл ꙟnмȣлцátiк dъла чéле фъ-meiéщї, шѫ ꙟnпреȣнѫ́ndȣї пъ амѫndóї, sъ фáчem ꙟnкeietȣ́рiле чéле neȣ́tre.

e §. Inкeietȣ́ра ȣл. пȣtém zíче къ iéste tot o ꙟnкeietȣ́ръ, кȣ ꙟnкeietȣ́ра л. шѫ фiínd къ tóate кȣвínteле че sъ sфѫршъ'sк ꙟn s.óвъ neглásniкъ, кȣm» бan, stán, кал, шѫ ч. л. л. sъ ꙟnцелéце къ аȣ̆ ла sфѫршѫ́t ȣn у. mȣt, шѫ atѫ́t dъ ꙟntȣne-кát, ꙟnкѫt d'авеá sъ аȣ́de, dъ ачéꙗ s'a шѫ лепъdát dъла sкрisóаре. Iар кѫnd ла ачéле кȣвínte sъ adáогъ ꙟnкeietȣ́ръ, atȣ́нчї ачéл у. mȣt, ъш dовѫndéще глás ꙟntрéг, ка кѫnd ар фi ȣ. шѫ dъ ачéꙗ ni sъ пáре къ ꙟnкeietȣ́ра ȣл. iéste dъose-вítъ ꙟnкeietȣ́ръ, dъ л. asémene шѫ ла ꙟnкeietȣ́ра ȣлȣї, шѫ лȣї. Кȣm ла кȣ-вínteле» ачest, алt, adъогѫ́ndȣsъ ꙟnкeietȣ́ра ї. sъ zíче» ачéstȣї, алtȣї, пре-кȣm шѫ кѫnd ла вре ȣn кȣвѫ́nt sъ adáогъ áлtъ пáрte a вóрвеї, ъш dовѫndéще шѫ atȣ́нчї ачéл у. mȣt, глás ꙟntрéг. Кȣm ла пърtъшѫ́реа sлóбоdъ» фъкѫ́nd, adъогѫ́nd проnȣ́mеле ne. sъ zíче» фъкѫ́ndȣne, шѫ ла грáꙗл» рог, adъогѫ́nd проnȣ́mеле te. sъ zíче» рóгȣte, шѫ ч. л. л. nentрȣ sкȣрtáре.

§ 103. Nȣ́mър sъ zíче чел че ne арátъ sinгȣрътátea, шѫ ꙟnмȣлцíреа лȣ́крȣ-рiлор, шѫ нȣ́mере ла ꙟnкeietȣ́ръ am възȣ́t (§ 10. в §.) къ sѫnt dóoъ, ádiкъ sin-гȣрátiк, шѫ ꙟnмȣлцátiк.

a §. Sinгȣрátiк sъ zíче ачéла, кȣ кáре ne sлȣжѫ́m кѫnd вреm sъ арътъ'm ȣn o-бráz нȣ́maї, saȣ̆ ȣn лȣ́крȣ нȣ́maї. Кȣm» óm-ȣл, бóȣ-л, лémnȣ-л, ziкѫ́nd, ачé-ste ꙟnкeietȣ́рї ȣл. л. ne арátъ ȣn om нȣ́maї, шѫ ȣn бóȣ̆, шѫ ȣn лemn.

BCU IASI Central University Library

в §. Inmѹлцátік sъ zíче ачéла, кѹ кáре ne sлѹжíм кънd вrem sъ arъtъ'm mѹ́лte obráze, шъ mѹ́лte лѹ́крѹrĭ. Kѹm» óameni-ĭ, кáі-ĭ, лémne-ле, zікъ́nd, ачéste ънкеіетѹ́rĭ ĭ. ле. ne arátъ mѹ́лцĭ óamenĭ, mѹ́лцĭ кáĭ, шъ mѹ́лte лémne.

§ 104. Къdéре sъ zíче чéіа че ne arátъ ън къ́te кíпѹrĭ sъ skímbъ ѹn obráz; saѹ̆ ѹn лѹ́крѹ ла ънdѹплекárea лѹĭ, шъ къdérĭ ла ънкеіетѹ́rъ am вързѹ́t (§ 10 г §.) къ sънt tréĭ, ádікъ Nѹmitóare, Dъdъtóare, шъ Кemъtóare.

a §. Nѹmitóare sъ zíче чéіа че ne arátъ ѹn obráz, saѹ̆ ѹn лѹ́крѹ, че'л щíм, кѹm» óm-ѹл, врéme-а, zікъ́nd, ачéste ънкеіетѹ́rĭ ѹл. шъ а. але ачéщііĭ къdérĭ, ne arátъ къ щíм пъ ачéл om, шъ пъ ачеá врéme, пentrѹ кáре ворбíм.

в §. Dъtъtoare sъ zíче чéіа че ne arátъ o tréчere a ѹ́neĭ фánte dъла ѹn obráz ла áлtѹл. Kѹm» óm-ѹлѹĭ dáѹ̆, dómn-ѹлѹĭ snѹ́ĭ, zікъ́nd, ачеástъ ънкеіетѹ́rъ ѹлѹĭ, а ачéщііĭ къdérĭ, ne arátъ къ dárea, шъ snѹ́nerea пѹrчezъ́nd dъла ѹn obráz mérџe кътre áлtѹл: ádікъ dъла míne кътre dómnѹл.

г §. Кemъtóare sъ zíче чéіа че ne arátъ пъ чел че кemъ'm, шъ пъ чел кѹ кáре ворбíм. Kѹm» ó ó-m-ѹле! шъ» ó-Dóamn-e! zікъ́nd, ачéste ънкеіетѹ́rĭ, ó-ѹле! шъ» o-e! але ачéщііĭ къdérĭ, ne arátъ къ кѹ ómѹл, шъ кѹ Dómnѹл ворбíм, шъ пъ іеĭ кemъ'm.

d §. Пъ лъ́нгъ ачéste treĭ къdérĭ, maĭ пѹtém фáче d'intrъ́nseле áлte treĭ къdérĭ: ádікъ.

e §. La къdérѣa dъtъtóare adъorжnd шж ꙟnkeietȣ́ra kípȣлȣĭ aл tréiлѣa, ꙟnnaín-tѣa nȣ́meлȣĭ, кȣm «aл-dómn-ȣлȣĭ, ziкжnd, sъ náщe o къdére, че o пȣtém nȣmi nemȣitóare, saȣ пъskъtóare, saȣ stъпжnitóare, пentrȣ къ ne arátъ néamȣл, кȣm am zíче, шж stъпжnírѣa лȣ́крȣлȣĭ, къ́чĭ ziкжnd «aл-лȣĭ Георге копíл, шж «aл-mieȣ копíл, aчéastъ ꙟnkeietȣ́rъ aл, a aчéщiĭ къdérĭ arátъ къ копíлȣл лȣĭ Георге iéste dъ néamȣл лȣĭ, шж къ Георге 'лa пъskȣt, шж копíлȣл mieȣ, iéste dъ néamȣл mieȣ шж къ ieȣ 'лam пъskȣ́t, кȣm шж «aл-dómn-ȣлȣĭ skáȣn, шж «a-dómn-ȣлȣĭ kásъ ziкжnd, ꙟnцелéцem къ Dómnȣл iéste stъпжn пъ skáȣnȣл aчéлa, шж пъ aчéa kásъ,

s §. Adъorжnd шж лa къdérѣa nȣmitóare пропȣ́nerѣa пъ, saȣ пre, sъ maĭ náщe áлtъ къdére, че o пȣtém nȣmí прiчinȣitóare, пentrȣ къ ne arátъ пъ чeл кȣ príчina, пъ чeл че пъtiméщe. кȣm «пъ-óm-ȣл báte, пъ-Георге đoџжnéщe, ziкжnd, aчéastъ пропȣ́nere пъ, че sъ adáorъ лa aчéastъ къdére, ne arátъ, къ ómȣл iéste dъ príчinъ, шж къ ieл пъtiméщe.

z §. Maĭ adъorжnd tot лa къdérѣa nȣmitóare пропȣ́nerѣa dълa, sъ maĭ iȣéщe áлtъ къdére, че o пȣtém nȣmí adȣкъtóare, шж лȣъtóare, пentrȣ къ ne arátъ dъ ȣ́nde am лȣát, dъ ȣ́nde ni saȣ adȣ́s oáre чé, кȣm «dълa-Dómn-ȣл am лȣát, dълa Dómn-ȣл mi s'a dat, ziкжnd, aчéastъ пропȣ́nere dълa, че sъ adáorъ лa aчéastъ къdére, ne arátъ къ dълa Dómnȣл am лȣát; чéѣa че am лȣát, шж dълa Dómnȣл mi s'a dat, чéѣa че mi s'a dát.

n §. Kъdéрea dъtъtóape sъ пóate zíче шж ѫntp'áлt kiп, ádikъ adъorѫnd лa kъdéрea пumitóape пpoпýnepea лa, ѫnnaíntea пýmeлuĭ, kum «Dómnuлuĭ, шж «лa Dómn-uл, kъчĭ ѫn лok dъ «Dómn-uлuĭ dъm, пutém zíче шж «лa-Dómn-uл dъm, шж ѫn лok dъ «Dómn-uлuĭ i sъ kuвíne, пutém zíче шж «лa-Dómn-uл sъ kuвíne.

θ §. La ýneлe пýme sъ maĭ adáorъ пъ лѫпгъ ѫnkeietýpĭ, шж пъptiчíka a, spre maĭ вýпъ adeвepíре, ka kѫnd n'ap fi ѫndъstýл ѫnkeietýpiлe лор, kum «aчé-stu-i-a, aчéлu-i-a, aчéшi-i-a, áлtu-i-a, áлt-op-a, ýn-op-a.

ĭ §. Шж maĭ пъskýpt a zíче.

«Ku kъdéрea пumitóape apъtъ́m ѫnsuш лýkpuл-oвpázuл.
«Ku чea dъtъtóape apъtъ́m, kuĭ sъ kuвíne un лýkpu.
«Ku чea nemuitóape apъtъ́m, aл kuĭ iéste aчéл лýkpu.
«Ku чea пpiчinuitóape apъtъ́m, пъ чíne d'in oвpáze-d'in лýkpuрĭ.
«Ku чea adukъtóape apъtъm, dълa чíne d'in oвpáze-d'in лýkpuрĭ.
«Ku чea kemъtóape apъtъ́m, ku чe oвpáz вopвím.

aĭ §. Spre maĭ вýпъ ѫnцeлéцеpe a ѫnkeietýpiлор, шж a kъdépiлор, вéz: ѫndu-плekápea лор, лa пápt: I. § 28.

(***) Ікоапъ прескѕрtарътъtóаре dъ чéле копрínse ла кáпѕл ал tréілеа.

Ла ѫнкеіеtѕръ sѫnt ѕрmъtóаре треĭ sémne:

нéам	Káре sъ ѫnпáрte ѫn tréĭ	бърбъtéѕк фъmеіéѕк шѫ néѕtр
пъmър	káре sъ ѫnпáрte ѫn dóoъ	sinгѕрátiк шѫ ѫnmѕлцátiк
шѫ къdéре	káре sъ ѫnпáрte ѫn шáse	пѕmitóаре dъtъtóаре пеmѕitóаре прічinѕitóаре а dѕкъtóаре шѫ кеmъtóаре

k a п IV.

ÎNФORMAREA NUMELUI

§105. La nѹ́me am вѫzѹ́t (§14.) кѫ sѫnt ѹрmѫtóаре щásé sémne, ádiкѫ nѣam, кіп, фóрmѫ, nѹ́mѫр, кѫdére, шѫ ↑ndѹплекáре, saѹ̆ аплекáре, saѹ̆ декліnáре.

§106. Че iéste néamѹл, s'a арѫtát (§102.)

«Néamѹл nѹ́meлор sѫ пóаte ↑ппѫрці ↑n dóoѫ; ádiкѫ ↑n nѣam dѹпѫ ↑nцелéцере, шѫ ↑n nѣam dѹпѫ глѫsѹíре.

a §. Nѣam dѹпѫ ↑nцелéцере sѫ zíче, чел че шѫ ла ↑ndѹплекáре ѫш пѫzéще néamѹл, шѫ фіреще sѫ ↑nцелéце кѫ iéste dѫ ачéа фíре, че о арáтѫ néamѹл, кѹm «вѫрвát, фѫméie.

в §. Nѣam dѹпѫ глѫsѹíре sѫ zíче чел че ла ↑ndѹплекáре iéste dѫ ѹn nѣam, шѫ ла ↑nцелéцере dѫ алt nѣam, кѹm «кásѫ, másѫ, оглíndѫ, кáре ла ↑ndѹплешѫ ла ↑nцелéцере dѫ алt nѣam, кѹm «кásѫ, másѫ, оглíndѫ, кáре ла ↑ndѹплекáре sѫ вѫd кѫ sѫnt фѫmeiéщї, фiínd кѫ sѫ ↑ndѹ́плекѫ, ка чéле фѫmeiéщї, iар ла ↑nцелéцере, шѫ фіреще, nічї вѫрвѫtéщї sѫnt, nічї фѫmeiéщї, чі кѹm am zíче néѹtре, asémenѣa шѫ копáчїѹ, фiвáт, че ла ↑ndѹплекáре sѫnt вѫрвѫtéщї, iар ла ↑nцелéцере, шѫ фіреще sѫnt néѹtре.

BCU IASI Central University Library Iasi

§ 107 Neámѕрі ла нѕ́me sъ пot ↑пџелéџe a ф́i чínчĭ, ádikъ Бъгбъtésк. Фъmeiésк Néѕtр, Oбщésк, шж Întѕпekát.

a §. Neam Бъгбъtésк, s'a въzѕ́t (§ 102. a §.) къ iéste чел че aрátъ пárteа бърбъtéaskъ, кѕm «бъгбat, boĭnik.

в §. Neam фъmeiésк s'a вьzѕ́t (102. в §.) къ iéste чел че aрátъ пártea фъmeiáskъ, кѕm «femée, mѕiéрe

г §. Neam néѕtрѕ s'a въzѕ́t (§ 102 г §.) къ iéste чел че aрátъ o парte nі́чĭ бъгбъtéaskъ, níчĭ femeiáskъ, кѕm «лémn, лѕ́крѕ.

d §. Neam oбщésк sъ поáte nѕmí чел че кѕ o nѕmíре aрátъ dóoъ фíрĭ, ádikъ шж фírea бъгбъtéaskъ, шж фírea femeiáskъ, кѕm am zíче «вítъ, rázdъ; къ́чĭ zikжnd вítъ, ↑пџелéџem шж бóѕ̆, шж вáкъ, шж «rázdъ, zikжnd, ↑пџелéџem, шж пъstъпжпѕл, шж stъпжпa kásеĭ.

e §. Neam Întѕпekát, saѕ̆ Amestekát sъ поáate nѕmí, чел че кѕ o nѕmíре бъгбъtéaskъ, aрátъ шi пártea бъгбъtéaskъ, шж пártea femeiáskъ, saѕ̆ кѕ o nѕmíре femeiáskъ aрátъ, шж пártea femeiáskъ, шж чea бъгбъtéaskъ. Кѕm am zíче «вѕлtѕ́р, џжпџáр, прiвiretóaрe, mѕ́skъ. Къ́чĭ zikжnd «вѕлtѕ́р, ↑пџелéџem шж пártea бъгбъtéaskъ, шж пártea femeiáskъ a вѕлtѕ́рѕлѕĭ, шж «прiвiretóaрe, zikжnd, ↑пџелéџem, шж пártea фъmeiáskъ, шж чea бъгбъtéaskъ a прiвiretóaрiĭ. шж ч. л. л. asémenea.

s §. Фiínd къ néamѕл Oбщésк, шж чел Întѕпekat iéste dѕпъ гльѕíре oр бъгбъtésк, oр фъmeiésк, saѕ̆ néѕtр, dъ ачéia шж ↑ndѕплекáрea лoр iéste oр бъгбъtéaskъ, oр femeiáskъ, saѕ̆ néѕtръ-шж пentрѕ ачéia n'a maĭ фъкѕ́t tрeбѕínџъ a aщéрne deosebítъ ↑ndѕплевáрe шж пentрѕ ачéste nѕ́me. Къ́чĭ чéле бъгбъtéщĭ пѕtém ле ↑ndѕплeká, кa néamѕл бъгбъtésк, шж чéле фъmeiéщĭ, кa neámѕл фъmeiésк, шж чéле néѕtрe, кa neámѕл néѕtрѕ.

§ 108. Кiп, saѕ̆ фел se zíче чел че aрátъ, кѕm am zíче, фírea лѕ́крѕлѕĭ, кa шж neámѕл, кaрe aрътáрe o фáaче ↑п mѕ́лte ↑пкiпѕ́iрí, aрътжnd:

«Кжnd ↑пџелéџeрea nѕ́maĭ a лѕ́крѕлѕĭ, кѕm кжnd zíчem «sфжnt, sфinџénie, ↑пџелéџem къ «sфжnt sъ zíче чел че áрe asѕ́пра лѕĭ sфinџéniie. шж «sфinџéniie, iéste o фáпtъ че ѕрmeázъ sфжntѕл.

«Кжnd шж dъsлѕшжрea nѕ́meлѕĭ, ádikъ черчetжnd nѕ́meлe «adѕnáрe, кa sъ aфлъ́m, ачést nѕ́me iése d'in гráiѕл «a adѕná, saѕ̆ гraiѕл «a adѕná, iése d'in nѕ́meлe «adѕnáрe, гъsim къ «adѕnáрe, sъ náщe d'in «a adѕná; asémene шж «sфinџéniie, d'in sфжnt «шж «a aфѕmá d'in фѕm шж ч. л. л.

«Шж áлte mѕ́лte asémene черчetъ́рĭ пѕtém фáче кѕвínteлoр, dѕпъ кѕm sъ вéde maĭ џos, лa фíeш кáрe ↑пкiпѕíре dъosé́в. Dрent ачéia шж пѕtém ↑ппърџí кiпѕл, nѕ́meлoр maĭ пъ skѕрt ↑п dóoъ. În Черчetáрe, ádikъ, dѕпъ ↑пџелéџeрea nѕ́meлѕĭ шж ↑п Черчeрaрe dѕпъ dъsлѕшжрea лѕĭ.

§ 109. Шж Черчетáрєа дупъ тпцелéцере съ пóате тппърцí.

« Întжiъ §. În пýме тпfiinцáte, тп пýме Adъoráte, шж тп пýме ка пíцe adъoráte.

a §. Înfiinцát, saŭ fiinцátiк, saŭ dь fiíпцъ пýme пумím пре чел че dь sínеш ne árатъ fiínца ýпъї лýкрy, fъръ a авеá трebýíпцъ dъ алт пýme, sпре ачєastь арътáре, кум кжnd zíчem «om, чер, пъмжnt, áпъ, Géorge, къчї zикжnd пýмеле «om; ачést пýme] шж sínгур fiínd ne árатъ fiínца ómуdъї. Кум шж «пъмжnt, zикжnd, ачést пýme ne árатъ fiínца пъмжntлъї, fъръ a авеá трebýíпцъ dь алт пýme sпре ачiástъ арътáре. Шж ч: л: л: aсéмелєa.

в §. Adъorát, saŭ adъoцétiк, saŭ dь adáos—dь adъoцíre пýme пумím, пре чел че ne árатъ, кум am зíче, тпкипзíрєa пýмелъї тпfiinцát. Шж fъръ a авеá тп пpeýnát пре чел тпfiinцát (лa кáре съ adáoгъ saŭ zикжndъsъ, saŭ пýmaї гжndíndъsъ) пу пóate sta. Кум кжnd зíчem «тпцелéпt, fрумós, вуп, къчї пурурєа зíчem» om тпцелéпt, пom fрумós, кал вуп, шж ч. л. л: iaр кжnd зíчem пýmaї «тпцелéпt, saŭ « вуп, saŭ « fрумós, шж ч л. л. alýпчї fъръ тndoiáль тпцелéцem къ вре уп om iéste тпцелéпt, saŭ вуп, saŭ fрумós, saŭ алт чевá, лa кáре гжndim кжnd кувжntъm ачéste adъoráte пýme.

Însъшímiлe лor.

«Nýмеле чéле Adъoráte съ zик лa toáte neámурiле. Кум «fрумós вървat. «fрумóзъ mзiére. fрумós лemn. шж ч. л. л.

«Uпеле пýme din чéле adъoráte съ zик dъ óвце лa тóate neámурiле, fъръ вре o dъoseбíre лa тndуплекърї. Кум «маre. Къчї зíчem «пom máre, iárъ máre, шж лemn máre. Dъ ачéia s'a пуs шж тndулекáрєa лor dъoseбíть (§23.)

г §. Ka пíцe adъoráte пýme пумím пре чéле че съ zик пýmaї лa dóъ neámурї, шж съ aseámъnь чéлor adъoráte. Кум кжnd зíчem «тппърat. тппърътeásъ, «domn, dóamnъ. къчї ачéste пýme n'aŭ шж neam néтр.

Însъшímiлe лor.

d §. Díntr'ачéste maї sus zíse тпцелéцem, къ тппреупжnd пýмеле чéле тп fiinцáte, ку чéлe adъoráte, saŭ ку чéле ka пíцe adъoráte, съ fáче тпtreáгъ вór. бъ. Кум кжnd зíчem» тпцелéпt om, шж тппърáтул Алéksandrу чел máre, iaр кжnd зíчem пýmaї чéле adъoráte, съ тпцелéцe къ alýпчї гжndím лa чéле тпfiinцate. ádíкъ zикжnd «fрумós, тпbederat iéste къ гжndím лa вре уп om, saŭ лa вре уп пom, saŭ лa ор че алt съ пóate adъorá пýмеле «fрумós.

e §. Númele céle înfiinfáte sъ îndúplekъ númaĭ la un neam, ádikъ céle bъrbъtéşĭ, númaĭ bъrbъtéşe, şi céle fъmeiéşĭ, númaĭ fъmeiéşe, şi céle néutre, númaĭ néutre. Iar céle adъoráte sь îndúplekъ la kâte tréle neámurĭ. Kъčĭ nutém zíce» frumós bъrbát, frumóasъ muiére, şi frumós lemn. Iar céle ka níşe adъoráte, númaĭ la dóoъ neámurĭ, ádikъ la neámul bъrbъtésk, şi la neámul fъmeiésk.

«Adóoъ lea §. În núme Própríe, ádikь însuíte, saŭ însuşĭ; în núme Apelatíve, ádikъ Obşéşĭ. şi în núme Koprinzътóare.

a§ Însuíit núme numím pre cel ce ku o numíre arátь un fel dь obráz. Kum «Géorge, Radu, Marin, Bukuréşĭ, Kraióva. Kъčĭ zikând «Géorge, înţeléţem númaĭ unъ Géorge, iar nu şi nъ alt ciineá. şi zikând» Bukuréşĭ, înţeléţem númaĭ oráşul Bukuréşilor, iar nu şi alt oráş. şi č. l. l. asémenea.

в §. Obşésk núme numím pre cel ce ku o numíre arátь múlte obráze dь o fíre. Kum «om, uom, oráş, kъčĭ zikând «om, înţeléţem şi nъ Radu, şi nъ Géorge, şi nъ Marin, şi nь tóţĭ ceĭ lálţĭ oámenĭ în párte. Şi «oraş zikând înţeléţem, şi oráşul Bukuréşilor, şi al Kraióveĭ, şi céle láte oráşe în párte.

г §. Koprinzътór núme numím, pre cel ce ku o numíre koprínde múlte lъkrurĭ într'ânsul, kum «noród, nomét, kъčĭ «noród, zikând, înţeléţem mulţíme dь oamenĭ, şi «nomét, zikând, înţeléţem mulţíme dь nómĭ.

Însuşímile lor.

d §. Aséste núme, atât céle însuíte, kât şi céle obşéşĭ, i céle koprínzътоáre sь îndúplekъ númaĭ la un neam, dupъ neámul lor.

e §. Númele céle dь oráşъ, dь sáte, şi dь kъtúne, sъ îndúplekь númaĭ la un nútър, ádikъ únele númaĭ la nútърul singurátik, şi áltele númaĭ la nútърul înmulţátik. Kum «Kraióva, Râmnik, númaĭ la nútърul singurátik. Şi Bukuréşĭ, Ploiéşĭ, Pitéşĭ, númaĭ la nútърul înmulţátik.

«Atréila §. În núme Leráte, în núme Înotrivitóare, şi în núme Dъopotrívъ:

a §. Leráte núme numím pre céle ce arátь únul nь áltul, şi sь şíne únul dь áltul, şi kum am zíce, ka când ar fí leráte un núme dь cel lalt. Kъčĭ ne fiind únul, nu sъ póate zíce cel lalt. Kum tátь, fiŭ, stъpân, slúgь, pentru kь zikând «tátь, trebuie sъ înţeléţem kь a dobândit fiŭ. Şi «fiŭ, zikând, înţeléţem kъ áre tátь, saŭ a avút, din kare s'a nъskút; asémenea şi «stъpân, zikând înţeléţem kъ áre slúgь, pre káre stъpânéşte, şi din káre stъ-

пꙟníre, ша dobꙟndít nsmíre dъ stъпꙟn. Шꙟ «sлѵ́гъ, zікꙟ́nd, ꙟпцелéцem asé-menea, къ áre stъпꙟ́n, кърѵıа sлѵџáще, шꙟ d'ꙟntr'ачeásta i s'a dat шꙟ nѵ́meлe dъ sлѵ́гъ.

в §. Îппotribitóare nѵ́me nsmím пре чéлe че sъ ꙟппotribésк ѵ́nѵл áлtѵıа. Къ-чї ѵ́nѵл fiínd, nѵ пóate fí шꙟ чeл лaлt dъ odátъ. Кѵm «móarte, вііáцъ; лѵmí-пъ, ꙟntѵnérек. Пéntrѵ къ ѵ́nde iéste móarte, nѵ пóate fí d'o dátъ шꙟ вііáцъ. Níчї ѵ́nde iéste лѵmínъ, nѵ пóate fí d'o dátъ шꙟ ꙟntѵnérек-шꙟ amíntérea.

г §. Dъопotrívъ nѵ́me nsmím, пре чeл че кꙟ́tъ пѵtére áre ѵ́nѵл, atꙟ́ta áre шꙟ чeл лaлt. Кѵm «пriiéten, вечin; къчї ѵn пriiéten кѵ áлtѵл dъ o notrívъ пriiéteni sꙟnt, asémene шꙟ ѵn вечín кѵ áлtѵл dъ o notrívъ вечínї sꙟnt.

Însѵшímiлe лor.

d §. Ачéste nѵ́me aлe atréiлea ꙟпкіпѵírї, sъ ꙟndѵ́плекъ fíeш кáre лa пeá-mѵл sъ́ѵ̆.

A пátrѵлea §. În nѵ́me Nѵmeráлe, ádікъ Nѵmъrъtóare, saѵ̆ dъ nѵ́mър; ꙟn nѵ́me Ordináлe, Ordinatíве, ádікъ Orꙟndѵitóare, saѵ̆ dъ rꙟnd; ꙟn nѵ́me ꙟnmѵл-цitóare, saѵ̆ dъ ꙟnmѵлцíre; ꙟn nѵ́me dъsпъrцitóare saѵ̆ dъ dъsпъrцíre, шꙟ ꙟn nѵ́-me dъosебitóare, saѵ̆ dъ dъosебire, saѵ̆ Алеgъtóare.

a §. Nѵmъrtór nѵ́me nsmím, пре чeл че arátъ sѵ́ma лѵ́крѵrілor, ádікъ чeл кѵ кáre nѵmъrъ́m. Кѵm «ѵ́nѵл, dóї, tréї, шꙟ ч: л. л.

в §. Orꙟndѵitór nѵ́me nsmím пре чeл че arátъ tréптiлe stъ́rii. Кѵm «ꙟn-tꙟ́ıѵ̆, aл doíлea, aл tréiлea, шꙟ ч. л. л.

г §. Înmѵлцitór nѵ́me nsmím, пре чeл че arátъ ꙟnmѵлцírea лѵ́крѵлѵї. Кѵm «ꙟndoít, ꙟntreít, ꙟnzeчít, Dъ чínчї órї atꙟ́t, Dъ шáse órї atꙟ́t, dъ mѵ́лte órї atꙟ́t. шꙟ ч. л. л.

d §. Dъsпъrцitór nѵ́me nsmím, пре чeл че dъsпárte, saѵ̆ aлéцe лѵ́крѵriлe. Кѵm «кꙟ́te ѵ́nѵл, кꙟte dóї; ѵ́nѵл din dóї, ѵ́nѵл dintrꙟ́nшiї, amꙟndóї; кꙟte tréї.

e §. Dъosебitór nѵ́me nsmím, пре чeл че dъosебéще ѵn obráz dъ áлtѵл, кѵm «áлtѵл, чeл лaлt.

Însѵшímiлe лor.

1 §. D'in nѵ́meлe чéлe Nѵmъrtóare, nѵ́maї nѵ́meлe ѵ́nѵл, sъ ꙟndѵ́лекъ лa amꙟndóoъ neámѵriлe, dѵпъ кѵm sъ вéde лa ꙟndѵплекárea лѵї (§ 29. a §.) iar «dóї. áre dóoъ neámѵrї neꙟndѵплекáte. ádікъ «dóї, sъ zíчe лa neámѵл бърбъ-tésк, шꙟ «dóoъ. лa neámѵл fъmeiésк. Iar чéлe лáлte rъmꙟn neꙟndѵплекate, zi-

кѫndѕсъ asémenѣa ла amѫndóoъ neámѕриле, dъ кѫt лi съ пѕ́ne ѫnкeieтѕ́риле кíпѕлѕї ал dóiлѣa (§ 12.) кѫnd лe sѫnt dъ trебѕínцъ, кѕm «чeї doї, чéлор doї, чéле dóoъ; чéлор dóoъ, шѫ ч. л. л. asémenѣa.

«Nѕ́meле чéле Nѕmъръtóare, dъла «ѕ́nѕл, пѫ́nъ ла «zéче, съ zíк кѕ пѕmíрї dъosebíte; iар dъла «zéче, пѫ́nъ ла «nóoъsпрezéче, съ zік пѕíndѕсъ ѫntre nѕ́meле nѕmъtóare шѫ ѫntre «zéче, o пропѕ́nere «sпре, кѕm «ѕn-sпре-zéче, atѫ́ta diosebíре фъкѫ́ndѕсъ, къ «ѕnsпрezéче, ѕ́nde treбѕiá ла neámѕл фъmeéск съ se zíкъ «ѕ́na-sпре-zéче, съ zíче tot «ѕnsпрezéче, ка шѫ ла neámѕл бърбъtéск, лепъdѫ́ndѕсъ слóва a, nóate пентрѕ скѕртáрѣa бóрбеї, кѕm шѫ «чinsпрezéче, шѫ «шaїsпрezéче, ѫn лок съ se zíкъ «чinчї sпрezéче, шѫ «шáse sпрezéче, съ zíче maї пресkѕ́рt dѕпъ tъiéре «чinsпрezéче, шѫ «шaїsпрezéче; iар dъла «dóoъ zéчї, пѫ́nъ ла «o сѕ́тъ, съ zíче пѕíndѕсъ nѕ́meле nѕmъръtóare ѫnnainte, шѫ «zéче, ѫn ѕ́рmъ, кѕm «dóoъzéчї, tréїzéчї, пátрѕzéчї, кѕm шѫ dъла «o сѕ́тъ, пѫ́nъ ла «o míe, съ пѕ́ne asémenѣa nѕ́meле nѕmъръtóare ѫnnaínte, шѫ «сѕ́тъ, ѫn ѕ́рmъ, кѕm «o сѕ́тъ dóoъ сѕ́te, treї сѕ́te шѫ dъла «o míe, ѫnnaínte, шѫ dъла «ѕn miлíon ѫnnaínte asémenѣa, пѕíndѕсъ tot dѣaѕ́na nѕ́meле nѕmъръtóare ѫnnaínte, шѫ «mía, i miлiónѕл, ѫn ѕ́рmъ, кѕm «dóoъ míї, dóoъ miлióane.'

«D'in nѕ́meле чéле Nѕmъръtóare, ѕ́neле съ zік nѕ́maї бърбъtéщe, шѫ áлteле nѕ́maї фъmeiéщe, пpeкѕ́m съ вéde ла ѫndѕпeкáрѣa лор (§ 29. a §.)

«Nѕ́meле чéле Nѕmъръtóare съ чitéск ѫnчeпѫ́nd пѕ́рѕрѣa dъла чeл maї máре nѕ́mър, шѫ merгѫ́nd sпре чeл maї mік, кѕm ла «1 002 564, чitím «ѕn miлión, dóoъ míї, чínчї сѕ́te, maїzéчї, шѫ пáтрѕ.

«Nѕ́meле чéле Nѕmъръtóare съ скríѕ шѫ кѕ sémne аръпéщї, кѕm 1. 2. 3. шѣa ч. л. л: кáре съ обiшnѕiéск maї dъ óбщe.

«Шѫ кѕ sémne dъ слóве, кѕm a, в, г, шѫ ч. л. л:

«Шѫ кѕ sémne dъ але Romaniлор, кѕm I. II. III. IV. шѫ ч. л. л. прекѕ́m съ въd ла § 29. a §.

«La nѕ́meле Nѕmъtóare фъmeiíщї o, шѫ ѕ́nъ, trébѕie съ авém máре бъгáре dъ seámъ, кѫnd ne ѫntreбѕinцъ́m кѕ iéле; къ́чї nѕ ne пѕtém слѕџí tot dѣaѕ́na кѕ amѫndóoъ, ádiкъ кѫnd zíчem «ѕ́na iéste бѕ́nъ, шѫ áлta реá, nѕ пѕtém zíче шѫ «o iéste бѕ́nъ, шѫ áлta реá, чi пѕ́рѕрѣa zíчem «ѕ́na iéste бѕ́nъ, шѫ áлta реá; шѫ «o mѕiéре, iар nѕ «ѕ́na mѕiéре. Шѫ «ѕ́niблъ ка o mireásъ, iар nѕ́ «ка ѕ́na mireásъ, шѫ áлte asémenѣa.

2 §. Nѕ́meле чéле Orѫndѕitóare съ ѫndѕ́пeкъ кѕ ѫnкeieтѕ́риле кíпѕлѕї ал dóiлѣa, шѫ ал tréiлѣa. Пѕíndѕсъ ѫntre ѫnкeieтѕ́рї o пропѕ́nere dъ, шѫ ѫnкeie-,

trîle kîpuluĭ al dóilea sъ pun înnaíntea propúnerii; iar înkeietúrile kîpuluĭ al treílea sъ pun dupъ propúnere, mâ înnaíntea púmъruluĭ, kum «cel dъ al dóilea cea dъ a dóoilea.

«Acéste înkeietúrĭ ale kîpuluĭ al treílea sъ pun dъla púmъrul «dóĭ, înnaínte, iar la púmъrul «întâĭ; púmaĭ înkeietúrile kîpuluĭ al dóilea sъ pun, kum «cel d'âltâĭ, cea d'âltâĭ.

«Acéste púme Orânduitóare sъ zik mâ fъrъ înkeietúrile kîpuluĭ al treílea, kum «cel dъ dóĭ, cel dъ pátru; cea dъ dóoъ, cea dъ pátru.

«Sъ zik mâ fъrъ înkeietúrile kîpuluĭ al dóilea, «kum kápul d'âltâĭ, kápul dъ al dóilea; pártea d'âltâĭ, pártea dъ a dóoъ.

«Sъ zik mâ fъrъ propúnerea dъ, kum «întâĭ, al dóilea, al treílea.

«D'intr'acéste píade bedém kъ, kând sъ pun înkeietúrile kîpuluĭ al dóilea, trébuie sъ se púie mâ propúnerea «dъ, kum «kápul cel dъ al dóilea, pártea cea dъ a dóoъ lea. Iar kând nu sъ pun acéste înkeietúrĭ, atúnĭ pícĭ propúnerea dъ nu sъ púne, kum «kápul aldóilea; pártea a dóoъ lea; âns acéasta la tóate cêle lálte púmere sъ pъzéşte, iar la púmъrul «întâĭ, pú; cĭ or sъ se púie înkeietúrile kîpuluĭ al dóilea, or pú, trébuie propúnerea «dъ, sъ se púie kum «kápul d'âltâĭ, pártea d'âltâĭ.

3 §. Númele cêle înmulţitóare, dъla «dóĭ, pânъ la «pátru, sъ zik ka kând ar fi pъrţъmâĭ pъtimitóare, «kum îndoít, îndoítъ; întreít, întreítъ; înpътrítît, înpътrítъ; asémenea mâ «zéce, kum «înzecít, înzecítъ, iar cêle lálte tóate sъ zik kъ propúnerea «dъ, kâre sъ púne înnaínte, adъgândusъ în úrma púmъruluĭ kuvântu «ât, kum «dъ cîntĭ orĭ ât, dъ máse órĭ ât, dъ múlte órĭ ât.

«Númele Înmulţitóare ce sъ zik kъ propúnerea dъ, sъ zik mâ kъ propúnerea pъndusъ acéastъ propúnere înnaíntea kuvântului ât, kum «âlkъ o dâtъ n'ât; dъ cîncĭ órĭ n'ât, dъ máse órĭ n'ât; dъ múlte órĭ n'ât.

«Númele Înmulţitóare ce sъ zik ka pъrţъmâĭre pъtimitóare, sъ zik kъ tóate înkeietúrile, kum «îndoítu, îndoíta; cel îndoít, cea îndoítъ, al îndoítului, a îndoítei, dъ acéia sъ mâ îndúplekъ ka pъrţъmâĭre pъtimitóare, kând ai sъ púne înkeietúrile kîpuluĭ d'âltâĭ, mâ dъ al treílea; iar kând ai sъ púne înkeietúrile kîpuluĭ al dóilea, atúnĭ púmaĭ înkeietúrile sъ îndúplekъ, kum «cel îndoít, céluĭ îndoít, cĕĭ îndoíţĭ célor îndoíţĭ; cea îndoítъ, cei îndoítъ, cêle îndoíte, célor îndoíte. Iar cêle ce sъ zik kъ propúnerea dъ, nu sъ îndúplekъ.

4 §. D'in púmele cêle dъsпъrţitóare, úmele îndúplekъ púmaĭ púmъrul cel d'âltâĭ (§ 29. r §.) kum «únul d'in dóĭ, úna d'in dóĭ; úna d'in dóoъ, úne d'in dóoъ, únul d'intr'âmbĭ, února d'intr'âmbĭ.

«Алtеле ръmѫne ne ѧndѹплекáte, кѹm « dói d'intр'ѫnmïĭ, dóoъ d'intр'ѫnse-ле, кáре sъ zік nѹ́maĭ ла nѹ́mъpѹл ѧnmѹлц:

«Алtеле прiimind ѧnкieiеtѹ́рiле кíпѹлѹĭ ал dóiлеа, ѧndѹ́плекъ nѹ́maĭ ѧnкieiеtѹ́ри-ле, кѹm «чеĭ кѫte ѹ́nѹл, чéлор кѫ́te ѹ́nѹл, чеĭ кѫte doĭ чéлор кѫ́te doĭ, чéле кѫ́te ѹ́na, чéлор кѫte ѹ́na, чéле кѫ́te dóoъ, чéлор кѫte dóoъ; кáре шѫ ачéstеа sъ zік nѹ́maĭ ла nѹ́mъpѹл ѧnmѹлц:

«Алtеле sъ ѧndѹ́плекъ ка ѹn nѹ́me, кѹm «amѫndóĭ, amѫndóoъ, amѫndѹpó-ра, ла amѫndóĭ, пъ amѫndóĭ, кѫte tréĭ, кѫte tréiле, ла кѫte tréĭ, ла кѫte tréiле; кáре шѫ ачéstеа iápъш nѹ́maĭ ла nѹ́mъpѹл ѧnmѹлц: sъ zік.

5 §. D'in nѹ́меле чéле dъосевitóare, ѹ́nеле sъ ѧndѹ́плекъ кѹ ѧnкieiеtѹ́рiле кí-пѹлѹĭ d'ѫntѫ́ĭѹ (§29. л§.) кѹm áлtѹл, áлtѹĭ, áлta, áлteĭ.

«Алtеле кѹ ѧnкieiеtѹ́рiле кíпѹлѹĭ алdóiлеа, вѫрѫ́nd ѧntре ѧnкieiеtѹръ, шѫ ѧn-tре nѹ́me ѹn л, ор ка о áлtъ ѧnкieiеtѹ́ръ, saŭ maĭ віne a zíче, пеntрѹ maĭ фрѹmóasъ глъsѹíре, кѹm «чел лáлt, чéлѹĭ лалt; чéia лалtъ, чеĭ лáлtе.

«А чínчiлеа §. În nѹ́me interoratíве, ádiкъ ѧntревъtóare saŭ dъ ѧntревáре. În nѹ́me ne definite, saŭ dъ Генералitá, ѧn nѹ́me dъ кѫtъцíme, шѫ ѧn nѹ́me dъ фелѹríme.

а §. Nѹ́me ѧntревъtóр nѹmím пре чел кѹ кáре ne sлѹжím кѫnd ѧntревъ́m пъ óаре чíne dъ óаре чé, кѹm «чíne? че? кáре? oáре чíne? oáре чé? oáре кáре? че фел? ѧn че кік?

Înѕѹmímiле лор.

1 §. D'in nѹ́меле ѧntревъtóare, ѹ́nеле sъ ѧndѹплекъ (§29. е§.) шѫ кѹ ѧnкieiеtѹ́рĭ, шѫ фъръ ѧnкieiеtѹ́рĭ, кѹm чíne? чé? Nѹ прiimésк ла tóate къdéрiле ѧn-кieiеtѹ́рĭ; шѫ nѹ́mъpѹл ѧnmѹлц: ѧntр'ѹn фел iéste ла tóate neámѹрiле.

2 §. Че? sъ zíче ла tóate neámѹрiле, ка кѫnd ар фi ѹn neam овштéск, кѹm «чé om? че mѹiéре? че лѹ́крѹ?

«Шѫ ла amѫndóoъ nѹ́mереле, кѹm «че om? че óameniĭ? че mѹiéре? че mѹ-iéрĭ?

«Шѫ ла tóate къdéрiле, кѹm «че om? ла че om? пъ че om? dъла че om? афáръ ла къdéреа nemѹit: ла кáре sъ zíче «кѹ́ĭ? ка шѫ ла «чíne?

«Sъ maĭ zíче шѫ фъръ a i sъ adъогá áлt nѹ́me, кѹm «че zíчĭ? ѧnsъ atѹ́nчĭ ѧnседеrát iéste, къ гѫndím ла вре ѹn лѹ́крѹ, ка кѫnd am zíке «че лѹ́крѹ zíчĭ? че вóрвъ zíчĭ?

3 §. Чíne? sъ zíче sínгѹр фъ́ръ а i sъ adъогá алt nѹ́me кѹm чíne a венít? къ́чĭ «чíne om a венít? nѹ пѹtém zíче; чi atѹ́nчĭ ne sлѹжím кѹ «че? ѧn лок dъ «чí-ne? кѹm «че om a венít?

4 §. Káре? sъ ѧndѹ́плекъ ка ѹn nѹ́me регѹлát, шѫ кѫnd i sъ adáогъ кѫte ѹn sпре-граĭѹ, saŭ вре о легáре, sъ пѹ́nе пѹ́рѹреа ѧnnaíntеа лѹĭ, кѹm «óаре кáре?

5 §. Kât? nu sъ ândúlekъ la númъrul sing: iar la númъrul âmbl: sъ ândúlekъ la amândóoъ neámuріle.

6 §. Kât dъ máre? kât dъ mik? sъ zíce la amândóoъ númereле. Însъ númaĭ la okъdére; ші núrura sъ zíce ku propúnerea «dъ, ce sъ núne ân míĵlok.

в §. Núme dъ Generalitá numím pre cel ce arátь o boínъ nemъrginitь, kum «ber cíne, ber káre, fíe káre ber cé, ór ce or cíne, tot. Kъĭ zikând «ber cíne fíe, dъm bóie la tóţĭ, arътând kъ boínца nóastrъ iéste dъ opotrívъ nentru tóţĭ.

Însuшímiле лor.

1 §. Númele dъ Generalitá sânt tot céle ântrebъtóare, ku atâta dъosebíre kъ la tóate aisь adáogъ oáre cé, kum «ber, or, káre núrura sъ nún ânnaintea númelui.

2 §. Tot sъ ândúlekъ ka un núme regulát.

г §. Núme dъ Kâtъţíme numím pre cel ce arátь o boínъ mъrginítь, ádikь âmpotríva númelui dъ Generalitá, kum «un, o, cinева, óare cíne, un álтul, o álть, nímenĭ, nícĭ únul, bre únul; kъĭ zikând «un om sь bíe, arътът kъ boínца nóastrъ iéste númaĭ nentru únul, ші «nímenĭ sъ nu bíe, zikând, arътът kъ boínца nóastrъ iéste nentru nícĭ únul.

Însuшímiле лor.

1 §. Un o, sъ ândúlekъ ka núməle Numъrtór (29. aş.) la númъrul sing: iar la númъrul âmbl: sъ zíce «nişe, la amândóoъ neámuріle (§ 29 ş §.)

2 §. Un alт, o álть, sъ zimisléşe d'in númele Numъrtór, ші d'in númele Dъosebitór, ші sъ ândúlekъ nuíndusъ númele Numъrtór ânnainte, ші númele Dъosebitór în úrmъ.

3 §. Nímenĭ, sъ zíce la amândóoъ neámuріle, ші númaĭ la númъrul sing:

4 §. Nícĭ únul, nícĭ úna, bre un, bre úna, bre o, sъ fáce nuíndusъ ânnaintea númelui Numъrtór, kâte o legáre, kum «nícĭ, bre, ші sъ ândúlekъ ka númele Numъrtór.

5 §. Cinevá, sъ înseiázъ d'in «cíne? núme ântrebъtór, ші d'in «va, graĭ ajutór, ші sъ zíce la amândóoъ neámuріle neândúlekat, adъogându-sъ númaĭ ânkeietúrile, káre la kъdére nemuit: sъ zíce «kuĭvá, kum când ântrebът «a dát kuĭvá, cevá. La acést núme sъ adáogь uneórĭ un u, dъ prisós, kum «cinevaш, kuĭváш.

«Níşe, sъ zíce la amândóoъ neámuріle.

«Nícĭ kar va, asémene, kum «nicĭ kar va óamenĭ, nicĭ kar va muiérĭ.

d §. Nýme dь fелъгíme пъmím пре чел че арáтъ fелъгímea лъкрълъї, кум «ачest fел, алт fел, ѧntr'ачést fел, ѧntr'алт fел, ѧn dóoъ féлъгї, ѧn тъ́лte féлъгї.

Însъшímiле лор.

1 §. Ачéste нъ́me, въzът iéste, къ съ fак d'in пропъ́mеле «ачést, ш҃ d'in нъ́mеле dъosebitór «алт, пъíndъsъ кърк҃пъ «fел, пъ́ръrea ѧn ъ́rmъ, ш҃ ла ѧndъ́плекáре, нъ́mаї пропъ́mеле, ш҃ нъ́mеле пъmърътór съ ѧndъ́плекъ.

2 §. Dъпъ ачést нъ́me dь fелъгíme, пъ́ръrea съ адáогъ пропъ́nерea dъ, кум «ачést fел dь om, алт fел dь om, ѧntr'ачést fел dъ прічíпъ, ѧntr'ált fел dъ треáбъ.

3 §. În dóoъ féлъгї, ѧn трéї féлъгї, ѧn тъ́лte féлъгї, съ ѧndъ́плекъ нъ́mаї ла нъ́mъръл ѧnmълц: ш҃ съ зíче ла amк҃ndóoъ неámъгіле.

«A шáселea §. În нъ́me Nemъitóare, saŭ Naţionále, ш҃ ѧn нъ́me de Meţeшiŭг.

a §. Nýme Nemъitór пъmím пре чел че арáтъ néamъл обрázълъї, кум к҃nd зíчem «Mъскáл, Nеамц, Rъmк҃n.

в §. Nýme dь Meţeшiŭг пъmím пре чел че арáтъ, че meţeшiŭг áre обрázъл, кум к҃nd зíчem «Kроitór, Кожокáр, Бърбiéр.

Înвъшímiле лор.

«Ачéste нъ́me, атк҃т чéле Nemъitóare, к҃т ш҃ чéле dь Meţeшiŭг, съ ѧndъ́плекъ fіеш кáре dъпъ неámъл съŭ, ádiкъ or бървътéţе, saŭ femeiéţе.

«A шáптелеа §. La ачéстъ ѧnкіпъíre прівéск нъ́меле Materiále, кáре съ зік чéле че арáтъ matériia лъкрълъї, d'in кáре iéste fъкът ачел лъкръ, кум к҃nd зíчem «dь лемn, dъ пiátrъ, dъ пъmк҃nt.

Insъшímiле лор.

1 §. Ачéste нъ́me Materiále съ fак пъíndъsъ пъ́ръrea пропъ́nерea «dъ, ѧn ъ́рта лъкрълъї (къръia fíre арáтъ) ш҃ ѧnnаítea matériiї (d'in кáре iéste fъкът ачél лъкръ) кум «másъ dь лемn, másъ dь пiátrъ.

2 §. Ачéste нъ́me Materiále пъ not stá fъръ a съ adъогá ѧnnаítea лор, ачél лъкръ че iéste fъкът d'intr'ачеá matériie, ádiкъ зик҃nd нъ́mаї «dь лемn, dь пiátrъ, пъ пътém ѧnцелéţе, че лъкръ iéste dъ лемn saŭ dь пiátrъ, пк҃пъ пъ вом зíче, saŭ тъкár пъ вом г҃ndí ла «másь dь пiátrъ, saŭ ла «ъ́шъ dь лемn, saŭ or че алт.

3 §. Ачéste нѹ́me Materiáле нѹ sъ ɸndѹ́плекъ.

§ 110. Iaр черчetáрєa dѹпъ dъsлѹшѫ́рєa нѹ́meлѹї sъ пóate ɸnпърцí:

« Întѫ́iѹ §. În нѹ́me Пrimitíве, saѹ̆ Kiпéрniче, шѫ ɸn нѹ́me Deriвatíве, saѹ̆ Tráse.

a §. Kiпéрnik нѹ́me, saѹ̆ Пrimitiв, нѹmím пре чел че arátъ чел d'ѫntѫ́iѹ kiп ал нѹ́meлѹї, че нѹ izвoráщe d'in алt нѹ́me, кѹm кѫnd zíчem « sфѫnt, вѹн.

в §. Tras, saѹ̆ Deriвatíв, нѹmím пре чел че arátъ къ ѹн нѹ́me sъ tráџe d'in алt нѹ́me, шѫ кѹm am zíче sъ náщe ѹ́нѹл d'in áлtѹл, кѹm кѫnd zíчem: « sфinџé-niie, omeníre, къ́чї черчetѫ́nd aфлъ́m къ нѹ́meле, « sфinџéniie, sъ фáче d'in нѹ́meле « sфѫnt, шѫ « нѹ́meле « omeníre, d'ín нѹ́meле « om.

Însѹшímiле лор.

« Ачéste нѹ́me, atѫ́t чéле Kiпéрniче, кѫt шѫ чéле Tráse, sъ ɸndѹ́плекъ фíєш кáре dѹ́пъ neámѹл sъѹ̆.

« Adóoъ лєa § În нѹ́me Пърintéщї, saѹ̆ dъ фamíліe, ɸn нѹ́me Пътѫntéщї, шѫ ɸn нѹ́me Stъпѫнéщї.

a §. Nѹ́me Пърintésк нѹmím пре чел че arátъ нѹ́meле пърintелѹї, ádiкъ кѫnd копíії sъ нѹmésк кѹ̆ нѹ́meле пърínцiлор лор, кѹm am zíче, копíії Rádѹлѹї sъ нѹmésк « Rъdѹлéщї, шѫ копíії лѹї Щéфan, Щeфънéщї.

в §. Nѹ́me Пътѫntésк нѹmím пре чел че arátъ, къ ѹн нѹ́me sъ tráџe d'in нѹ́mле пътѫ́ntѹлѹї, ádiкъ кѫnd óaре чíne sъ нѹméщe dѹпъ нѹ́meле moшѫ́єї sале, кѹm am zíче « dѹdésк че sъ нѹméщe dѹпъ нѹméле moшѫ́єї sáле « Dѹdéщї, шѫ Kreцѹлésк dѹ́пъ нѹ́meле moшѫ́єї sáле « Kreцѹлéщї.

г §. Nѹ́me Stъпѫnésк нѹmím пре чел че arátъ пъ stъпѫ́нѹл лѹ́крѹлѹї, кѹm кѫnd zíчem « domnésк, ɸnпъrъtésк, воерésк, къ́чї ziкѫ́nd « domnésк, ɸnцелéцem къ dómнѹл iéste stъпѫ́н пъ ачéл лѹ́крѹ че sъ нѹméщe « domnésк, кѹm шѫ « ɸnпъrъ-tésк, zikѫ́nd, ɸnцелéцem пъ ɸnпъratѹл dъ stъпѫ́н ачéлѹї лѹ́крѹ, чеї zíчem « ɸn-пъrъtésк, шѫ ч. л. л. asémenєa.

Însѹmímiле лор.

1 §. Ачéste нѹ́me stъпѫнéщї sъ пot zíче шѫ кѹ лєгáрєa « dъ, asemънѫ́ndѹ-sъ кѹ нѹ́meле Materiáле (§ 109, aшáпtелєa §.) кѹm « пat dъ domn, ɸn лок dъ « пat domnésк, шѫ « кásъ dъ domn, ɸn лок dъ « кásъ domneáskъ.

2 §. Nѹ́meле чéле Stъпѫнéщї, ка шѫ чéле Materiáле (*109.* a шáпtелєa §.) нѹ пot stá фъръ a sъ zíче, saѹ̆ a гѫndí ла ачéл лѹ́крѹ че arátъ пъ stъпѫ́н. Къ́чї zi-кѫnd « domnésк, ɸnцелéцem къ вре ѹн drѹm, saѹ̆ пod saѹ̆ алt чевá iéste domnésк.

3 §. Aчéste nýme Stъпжнéщĭ ла sлomnírea d'in ýrmъ прiimésk:

Чéле Бърбътéщĭ.

Esk. Kym «enrлez-ésk, d'in enrлez, arхier-ésk, d'in arхieréў, aц-ésk, d'in ágъ, врашовенésk, d'in врашовеáн, sfinц-ésk, d'in sfжnt, omen ésk, d'in om.

Uлésk. Kym «лок-улésk din лок, ste-улésk, d'in steá.

Ъsk. Kym «артъш-ъsk, d'in артáш, meĭmарвъш-ъsk, d'in meĭmárвашъ, вiteж-ъsk, d'in вitéжeĭ, komiш-ъsk, d'in кómiшĭ, patriархiш-ъsk, d'in patriárх, saў d'in patriáршĭ.

Чésk. Kym «ariθmetiчésk, d'in ariθmétik, biserі-чésk, d'in bisérikъ, evanreліч-ésk d'in evaréліie, anostoліч-ésk, d'in anóstoлĭ.

«Kжté nýme aў ла sлomnírea d'in ýrmъ k, шж ie, фак пъ чéле Stъпжнéщĭ ın чésk.

«D'intr'aчéste nýme, ýneле прiimésk шж skimвъ́rĭ dь слóве, kym «aцésk, d'in ágъ, skimвжnd пъ ç, ın ц, saў kъ sъ фак d'in nýmърул ınmулц: ádikъ d'in áцĭ, aцésk, álteле леáпьdь шж слóве, kym «arхierésk, d'in arхieréў, лепъdжnd пъ ў, врашовенésk, d'in врашовеáн, лепьdжnd пъ a.

«Чéле фъmeiéщĭ съ фак d'in чéле бърбътéщĭ, прiimínd kжte o слóвъ глásnikъ maĭ мулт, saў skimвжnd o слóвъ глásnik ıntr'alta, kym «enrлezeáskъ, d'in enrлezésk, шж локулеáskъ, d'in локулésk, biserічеáskъ, d'in biserічésk, прiimínd ун a, maĭ мулт.

«Артъшáskъ, d'in артъшъsk, komiшáskъ, d'in komiшъsk, skimвжnd пъ ъ, ın a.

4 §. Tóate aчéste nýme stъпжнéщĭ, nýmърул ınmулц: ъл sfжршъsk ın щ, aтжt чéле бърбътéщĭ, kжt шж чéеле фъmeiéщĭ, kym «enrлezéщĭ, локулéщĭ, артъшъщĭ

5 §. Tóate nýmeле aчéщĭ ınkinуírĭ, ádikъ шж чéле Пърintéщĭ, шж чéле Пъmжntéщĭ, шж чéле stъпжнéщĭ, съ ındýлекъ фiеш кáre dупъ neámул sьў.

«A treíлea §. În nýme Nymérniче, шж ın nýme Graíniче.

a §. Nymérnik nýme nymím пre чел че aрáтъ, kъ ун nýme съ traцe—съ náцe d'in alt nýme, kym kжnd zíчem «sfinцéniie, datoríie, nomét; kъчĭ sfinцéniie, съ фáче d'in nýmеле sfжnt, шж datóriie, d'in nýmеле datór, шж nomét d'in nýmеле nom.

в §. Graíник nýme nymím пre чел че aрáтъ, kъ ун nýme съ náцe d'in graíў, kym kжnd zíчem «mжnкáre, фáчere, ивíre; kъчĭ mжnкáre, съ фáче d'in graíул, «a mжnká, шж фáчere, d'in graíул «a фáче, шж ивíre, d'in graíул «ивí.

Însуmímiле aor.

1 §. Aчéste nýme graíniче, sь фак d'in timпул урmъtór ал módiĭ nexotъrжtóare, adъorжndуsъ ла tóate graíуriле.

« La ѵnele, re, rum « adѵnáre, d'in « a adѵná; dѵrére, d'in a dѵreá, lepъdж́nd пъ a, ѧnkeiere, d'in a ѧnkeieá, skimbж́nd пъ a, ѧn e, árdere, d'in a árde, aѵzíre, d'in a aѵzí, dъslѵmж́re, d'in a dъslѵшж́.

« La álтele, me, rum « ѵstѵríme, d'in a ѵstѵrá, prefъkж́nd пъ a, ѧn i, mъríme, d'in a mъrí.

« La álтele, ціѵne, rum « ѵskъчіѵne, d'in a ѵská, skimbж́nd пъ a, ѧn ъ, golъчіѵne, d'in a goлí, skimbж́nd пъ i, ѧn ъ, amъrъчіѵne, d'in a amъrж́.

« La álтeл, ջeіѵne, rum « repeջeіѵne, d'in a repezí, lepъdж́nd пъ zi.

« La álтele, tѵrъ, rum « dъsпікътѵrъ, d'in a dъsпіká, skimbж́nd пъ a. ѧn ъ, bъtѵrъ, d'in a beá, skimbж́nd пъ e, ѧn ъ, шж пъ a, ѧn ѵ. kъzътѵrъ, d'in a kъdeá, skimbж́nd пъ d, ѧn z, шж пъ e, ѧn ъ, шж lepъdж́nd пъ a, askѵnzътѵrъ, d'in a askѵ́nde, skimbж́nd пъ d, ѧn z, шж пъ e, ѧ n ъ, kilъlъiтѵrъ, d'in a kilъlъí; mжnջжtѵrъ, d'in a mжnջж́.

« Aчéste nѵ́me пѵtém zíче kъ sъ not fáче шж d'in пъrtъшж́rea пътimitóare, rum d'in « dъsпікát, dъsпікътѵrъ, d'in bъѵ́t, bъtѵrъ, d'in mжnջж́t, mжnջжtѵrъ, шж ч. л. л: adъorж́nd nѵ́mai ѵrъ.

« La álтele, álъ, rum « grешálъ, d'in a grешж́, lepъdж́nd пъ ж.

« La álтele, cálъ, rum « amецeálъ, d'in a amецí, lepъdж́nd пъ i.

« La álтele, iálъ, rum « bъnѵiálъ, d'in a bъnѵí, lepъdж́nd пъ i.

« La álтele, лъ. rum « dъsnѵiálъ, d'in a dъsnѵiá.

« La álтele, mínte, rum « ѧnkълцъmínte, d'in a ѧnkълцá, skimbж́nd пъ a. ѧn ъ.

« La álтele, mжnt, rum « джѵrъmж́nt, d'in a джѵrá, skimbж́nd пъ a, ѧn ъ. krezъmж́nt, d'in a kréde, skimbж́nd пъ d, ѧn z, шж пъ e, ѧn ъ.

« La álтele, ie, rum « domníie, d'in a domní, brъջetъшж́ie, d'in a brъջetъшж́

« La álтele, ániie, rum « griջániie, d'in a griջж́, lepъdж́nd пъ ж.

« La álтele, íпцъ, rum « ѵшѵríпцъ, d'in a ѵшѵrá, lepъdж́nd пъ a, kredíпцъ d'in a kredé, lepъdж́nd пъ e, birѵíпцъ, d'in a birѵí, lepъdж́nd пъ i.

« La álтele, oáre, rum « strжmtóare, d'in a strжmtá, lepъdж́nd пъ a, ѧnkisóare. d'in a ѧnkíde, skimbж́nd пъ d, ѧn s, шж lepъdж́nd пъ e.

« Aчéste nѵ́me пѵtém zíче, kъ sъ not fáче шж d'in пъrtъшж́rea пътimitóare, rum d'in strжmnt, strжmntóare, шж d'in ѧnkís, ѧnkisóare.

« La álтele, t. Rum « zbiéret, d'in a zbierá, skimbж́nd пъ a, ѧn e, rъknet; d'in a rъknі, skimbж́nd пъ i, ѧn e, цémet, d'in aцéme. skimbж́nd пъ e, ѧn ъ.

« La álтele, te, rum « skréмete, d'in a sъ skréme.

« La álтele, tъ, rum « джѵdekátъ, d'in a джѵdeká.

«La álteле, os, rum «ințineкós d'in a ințineká лепъдắnd пъ a, лепевos, d'in a съ лепевí, лепъдắnd пъ i.

«La álteле чos, rum «mănкъчós d'in a mănká skimbắnd пъ a ăn ъ.

«La álteле чĭ, rum «rutremuríчĭ, d'in a rutremurá, skimbắnd пъ a, ăn i.

«La álteле ц, rum «gluméц d'in a glumí, skimbắnd пь i, ăn e.

«La álteле ш, rum «seчeríш d'in a seчerá, skimbắnd пъ a, ăn i, alъturáш, d'in a alъturá mărắm d'in a mărắ, kulkúш, d'in a sь kulká, skimbắnd пь a, ăn u.

«Ші́ álte asémenea пъrtичéле ka ачéstea пóate sъ sь maĭ gъseáskъ, supe arъtárea númeлor чéлor graĭniче.

2 §. Ші́ núme adъoráte sъ not fáче d'in gráiri, i d'in пъrtъшắrĭ, rum «d'in a ăndemná, ăndemnéлnik, ádikъ чел че ăndeámnъ, ka ші́ пъrtъшắrea лukrъtóare, ăndemnъtór, ші́ «d'in ăndemnát, ăndemnátik ăndemnétik, ádikъ чел че sъ ăndeámnь, sь пóate ăndemná ka o пъrtъшắre пьtimitóare.

«D'in a anropiiá, anropiiéлnik, ádikъ чел че anrópiie ka ші́ пъrtъш: лukrъt: anrpiietór ші́ «d'in anropiiát, anropiiétik, ádikъ чел че sъ anrópiie, ka o пъrtъш: ш: пьtimit:

«D'in a frămțe, frămțélnik, ádikъ чел че frămțe, ka ші́ пъrtъш: лukrъt: frămгьtór, ші́ «d'in frămt frămțétik, ádikъ чел че sъ frămțe, ka o пъrtъш: пъtim:

«D'in a mulțe, multțélnik, ádikъ чел че mulțe ka ші́ пъrtъш: лukrъt: mulгьtór, ші́ «d'in mult, multțétik, ádikъ чел че sъ mulțe ka o пъrtъш: пьtim.

«D'in a ăncovъí ăncovъiélnik, ádikъ чел че ăncoвóaie, ka ші́ пъrtъш; лukrъt: ăncovъitór, ші́ d'in ăncovъiát, ăncovъiétik, ádikъ чел че sъ ăncoвóaie, ka o пъrtъш: пъtim:

«D'in a altuí, altuiélnik. ádikъ чел че altuiéțe, ka ші́ пъrtъш: лukrъt: altuitór, ші́ d'in altuít altuiétik, ádtkъ чел че sъ altuiéțe, ka o пъrtъш: пъtimit:

«D'in a tărắ, tărъlnik, ádikъ чел че tăráțe, ka ші́ пъrtъш; лukrъt: tărălór, ші́ «d'in tărắt, tărътik, ádikь чел че sь tăráțe, ka o пьrtъш: пьtimit:

«D'in a mănjeắ mănjeălnik, ádikъ чел че mănjeățe, ka ші́ пъrtъш: лukrъt: mănjeălór, ші́ «d'in mănjeắt mănjeétik, ádikъ чел че sъ mănjeáțe, ka o пъrtъш: пъtimit.

«Núмеле че sъ aseámъnъ kъ пъrtъшắrea пьtimitóare sъ not fáче d'in gráiрiле чéле пьtimitóare, rum d'in a ăndemná ăndemnát, sь пóate fáче «ăndemnátik ăndemnétik, iar d'in gráiрiле чéле néutre, че nu priimésk propúmeле «m, (37. 3 §.) nu nutém fáче; rum d'in a dormí dormít, nu nutém zíче «dormítik; kъĭ пъrtъш. лukrъt. dormitór, ănlăinéțe aчeástъ ănцeléțere; ănsemnắnd пь чел че dóar-

me, шж d'in a trъí trъít, nɤ ntém zíче «trъiétiк, къчї пъrtъш: лɤкrъt. trъitór, ↑nплinéще ачеástъ ↑nцелéцere, ↑nsemnжnd пre чел че trъiéще.

3 §. D'intr'ачéste níлde ведém къ ачéste nɤ́me rráїniче sъ фак шж кɤ лепъdъ́rї dъ sлове́, шж кɤ skimbъ́rї, d'intr'o sлóвъ ↑ntr'aлta, шж фъrъ лепъdъrї шж skimbъ́rї, чi nɤ́maї кɤ adъoцírea пъrtíчелелor.

4 §. D'in tóate ачéste пъrtiчéле, пъrtiчíка r e arátъ o ɤrmare neisпrъвítъ, ádiкъ o ɤrmáre че iéste ↑n фánta лɤкrъrii, ıar пъrtiчíка t ɤ́ r ъ arátъ o ɤrmáre isпrъвítъ, кɤm «кжnd zíчem «adɤnárea лor ↑nцелéцem къ ачеástъ adɤnáre nɤ iéste isпrъвítъ, чi ↑n фánta ɤrmъrii sъ áфлъ, ádiкъ sъ ɤrmeázъ ачеástъ adɤnáre, ıar nɤ къ s'a ɤrmát, ıar кжnd zíчem «adɤnъtɤ́ra лor, atɤ́nчї ↑nцелéцem къ ачеástъ adɤnъtɤ́rъ s'a ɤrmát, ádiкъ arъtъ́m пre чеї че—пre чéле че s'aɤ̆ adɤnát, ıar nɤ пre чеї че—пre чéле че sъ adɤ́nъ. Asémene шж «tъiére, ziкжnd ↑nцелéцem чеıa че táie; ıar tъitɤ́rъ ziкжnd ↑nцелéцem чéıa че s'aɤ̆ tъiát, шж ↑n sкɤrt, кɤ пъrtiчíка r e, arъtъ́m чéıa че sъ ɤreázъ, ıar кɤ пъrtiчíка t ɤ́ r ъ arъtъ́m чéıa че s'aɤ̆ ɤrmát.

«Кɤ пъrtiчíка iá л ъ, ↑nцелéцem чéıa че ↑nплinéще ачеá ɤrmáre, saɤ̆ aлt óare чé, кɤm «zечɤiáлъ ziкжnd ↑nцелéцem чéıa че ↑nплinéще a zéчea párte, кеzъшɤiáлъ, чéıa че ↑nплinéще o кеzъшжie. Кeлtɤiáлъ, чéıa че ↑nплinéще чéле dъ кeлtɤít, шж ч. л. л. asémene.

«Кɤ пъrtiчíка ч ó s, arъtъ́m rжвna ɤ́nɤї oвráz че áre sпre óare чé, кɤm кжnd zíчem «mжnкъчós ↑nцелéцem пre ɤn om saɤ̆ aлt doвitóк че áre rжвnъ a mжnкá.

«Кɤ пъrtiчíка ó s, arъtъ́m óare че, че iéste asɤ́пra ɤ́nɤї oвráz, кɤm кжnd zíчem «↑ntɤnecós, ↑nцелéцem ɤn oвráz че áre ↑ntr'жnsɤл ↑ntɤneriчíme; шж лeneвós, ziкжnd ↑nцелéцem пre чел че áre asɤ́пrъї лéne.

«Пъrtiчíка m e, adeorжndɤsъ лa nɤ́me, ↑nsemneázъ mɤлцíme, кɤm кжnd zíчem «вoeríme ↑nцелéцem o mɤлцíme dъ вoérї; шж кжnd zíчem «mɤieríme, ↑nцелéцem mɤлцíme dъ mɤiérї. Ачеástъ пъrtiчíкъ кa sъ фáкъ ɤn nɤ́me rráїniк, sъ adáorъ лa nɤ́mъrɤл ↑nmɤл. ádiкъ лa nɤ́meле вoérї, adъorжndɤsъ m e, sъ фáче «вoeríme. шж лa вaвóї, вaвoíme, шж лa вarónї, вaroníme; жnsъ ɤ́neле nɤ́me лa пreфáчerea лor, пriimésк шж skimbъ́rї; шж лeпъdъ́rї лa sлóвеле чéле rлásniче, кɤm d'in aránї; arъníme d'in arшжче, arшжчíme; din вárве въrвíme, d'in вorкáne вorкъníme, d'in вroвóane, вroвoníme, шж d'in soróaче soroчíme; ıar adъorжndɤsъ лa rráɤ̆, arátъ фírea rráɤлɤї, кɤm «ɤstɤríme, ziкжnd arátъ фírea rráɤлɤї «a ɤstɤrá, шж «mъríme ziкжnd arátъ фírea rráɤлɤї «a mъrí

«Iar чéле лáлte пъrtiчéле arátъ фiinцa фánteлor, шж a лɤкrъrilor, шж пъ oвrázеле че лɤкreázъ, кɤm ziкжnd «rremáлъ, ↑nцелéцem фiinцa фánteї rremълilor;

шж ↑пкъдцъmínte zікꙋ́nd, ↑пцеде́цem фíínцa дꙋкрꙋрíдор кꙋ ка́ре пе ↑пкъдцъ́m; шж «глꙋmе́ц zікꙋ́nd ↑пцеде́цem пре чед че глꙋmе́ще, шж «пжрꙋ́ш zікꙋ́nd ↑пцеде́цem пре чед че пжра́ще.

5 §. Nꙋ́meде бърбъtе́щї, че прііmе́sк os, шж чos, префъкꙋ́ndꙋsъ ↑n фъmeіе́щї. прііmе́sк óasъ, ↑n док дъ ósъ, кꙋm «↑ntꙋneкóasъ, ↑n док дъ «↑ntꙋneкósъ, d'in ↑ntꙋneкós, шж «mжпкъчóasъ, ↑n док дъ «mжпкъчósъ, d'in mжпкъчós.

г §. Tóate аче́ste nꙋ́me Nꙋmе́рпіче, шж Грáїпіче, sъ ↑ndꙋ́пдекъ фíеш ка́ре дꙋ пъ пеа́mꙋд sъꙋ̆.

d §. Nꙋ́meде Înкіпꙋírії a dóoъ, шж atре́іа sжnt ка níще пъ́рцї аде nꙋ́meдꙋї tras, фíínd къ шж аче́stеа sъ фак tръгꙋ́ndꙋsъ d'in áдte nꙋ́me, ка nꙋ́meде trа́se.

«Anátрꙋдеа §. În nꙋ́me Пozitíве, saꙋ̆ шъzъtóare, ↑n nꙋ́me Компаратíве, saꙋ̆ Кꙋmпъnitóare; ↑n nꙋ́me Sꙋпeратíве, saꙋ̆ Ковжршжtóare, шж ↑n nꙋ́me Diminꙋtíве, áдікъ Mжпгжietóare, saꙋ̆ Rъsфъцъtóare, saꙋ̆ Мікшоръtóare.

a §. Шъzъtóр saꙋ̆ Пozitíв nꙋ́me nꙋmím пре чед че арátъ ꙋп дꙋ́крꙋ stжnd ↑n stáреа дꙋї чеа d'жntжíꙋ, шж кꙋm am zíче ↑n treánta чеа d'жntжíꙋ, кꙋm кжnd zíчem «бꙋп, ръꙋ̆, máре, mік.

Însꙋшímiде дор.

«Аче́ste nꙋ́me шъzъtóare sъ ↑ndꙋ́пдекъ фíеш ка́ре дꙋпъ пеа́mꙋд дор.

в §. Кꙋmпъnitóр nꙋ́me nꙋmím пре чед че арátъ ꙋп adáos, saꙋ̆ o-skъdе́ре d'in nꙋ́meде шъzъtóр, шж кꙋm am zíче кꙋmпъпеázъ o tréantъ, ор maї sꙋs, saꙋ̆ maї жos прекꙋ́m кжnd черчеtꙋ́nd dóoъ дꙋ́крꙋрї, zíчem «maї бꙋп, maї ръꙋ̆, maї máре maї mік.

Însꙋшímiде дор.

1 §. Аче́ste nꙋ́me Кꙋmпъnitóare sъ фак adъогꙋ́ndꙋsъ ↑nnaíntеа nꙋ́meдóр шъzъtóare, деráреа «maї.

2 §. Гръínd nꙋ́me Кꙋmпъnitóр, nꙋ́рꙋреа гжndím да dóoъ дꙋ́крꙋрї че sжnt sꙋбt кꙋmпъníре, áдікъ кжnd zíчem «maї бꙋп, негрешꙋ́t tréбꙋіе sъ ↑пцеде́цem «maї бꙋп Ге́орге дъ кжt Марín, saꙋ̆ аdt чіпевá, шж zíкꙋ́nd «maї адб, ↑пцеде́цem «maї адб аче́st дꙋ́крꙋ дъ кжt аче́да.

г §. Ковжршжtóр nꙋ́me nꙋmím пре чед че арátъ tóatъ ржвпа adъогъ́рії, saꙋ̆ a skъdе́рії, да чеа maї máре treántъ, прекꙋ́m кжnd zíчem «чед maї бꙋп, чед maї máре, чед maї mік; шж «преа бꙋп, преа máре, преа mік, шж «фóарte máре, фóарte mік фóарte ↑пцеде́пt.

Însɤшímiʌe ʌoɼ.

1 §. Nɤ́meʌe че́ʌe Ковѫɼшѫtóaɼe sъ фак, adъогѫ́ndɤsъ ↑nnaíntea nɤ́meʌoɼ шъzъtóaɼe, ↑nkeietɤ́ɼiʌe kíпɤʌɤĭ aʌ dóiʌea, saɤ̆ ʌегъ́ɼiʌe п ɼ e a шѫ ф ó a ɼ t e.

2 §. Аче́ste nɤ́me Ковѫɼшѫtóaɼe, кѫnd sъ фак кɤ ↑nkeietɤ́ɼĭ, пɼiimésk ʌa ↑ndɤ́пʌекъ́ɼiʌe ʌoɼ, ↑nkeietɤ́ɼiʌe kíпɤʌɤĭ aʌ dóiʌea, ↑ndɤ́пʌекѫ́ndɤsъ nɤ́maĭ ↑nkeietɤ́ɼiʌe, ка шѫ nɤ́meʌe кɤmпъnitóaɼe, ıaɼ кѫnd sъ фак кɤ ʌегъ́ɼiʌe п ɼ e a шѫ ф ó a ɼ t e, atɤ́nчĭ nɤ пɼiimésk ↑nkeietɤ́ɼĭ.

d §. Мѫnгѫietóɼ nɤ́me nɤmím пɼe чеʌ че aɼátъ, къ ɤn nɤ́me sъ tɼáџe d'in aʌt nɤ́me, dɤпъ mѫnгѫiéɼea че i sъ фа́че sпɼe adáos, saɤ̆ sпɼe sкъdéɼe, пɼекɤ́m кѫnd zíчem «mъɼiче́ʌ, че sъ фа́че d'in nɤ́meʌe «máɼe, mitɤtéʌ, d'in «mik «бɤniшóɼ, d'in «бɤn, «къʌɤшъ́a, d'in «каʌ, «omenáш, d'in «om, nевеstíкъ, d'in «nевá-stъ, «пъɼtiчíкъ, d'in «пáɼte, dовʌекóıɤ̆, d'in dовʌеáк, mъгъɼóıɤ̆, d'in mъгáɼ.

Însɤшímiʌe ʌoɼ.

1 §. Uneʌe nɤ́me atѫ́t sъ skimб, фъкѫ́ndɤsъ mѫnгѫietóaɼe, ↑n кѫt nɤ sъ maĭ пot кɤnóaшe d'in че nɤ́me sъ tɼaг, кɤm «Ioɼdáке d'in Ге́оɼге, skimбѫ́ndɤsъ d'in «Геоɼге Геоɼгáке, d'in Геоɼгáке Геоɼdáке, d'in «Геоɼdáке Ioɼdáке, шѫ Къ-nɤ́џъ d'in Ráɼdɤ, пɼефъкѫ́ndɤsъ d'in «Rádɤ, Rъdɤкánɤ d'in «Rъdɤкánɤ, Rъdɤ-къnɤ́џъ d'in «Rъdɤкъnɤ́џъ, Къnɤ́џъ, ↑n кѫ́t ʌa nɤ́meʌe «Къnɤ́џъ, níчĭ o sʌóвъ aɤ̆ maĭ ɼъmás d'in «Rádɤ, dъ ɤ́nde sъ tɼáџe, шѫ áʌte mɤ́ʌte asémenea, кáɼe sѫnt ʌa воíнџа ómɤʌɤi sъ ʌe skímбe, dɤпъ mѫnгѫiéɼea, шѫ ɼъsфъџáɼea че ва фа́че nɤ́meʌɤĭ. D'in nɤ́meʌe «Ioan, am гъsít nɤ́me mѫnгѫietóaɼe чinsпɼezéче, ádiкъ «Ión Ioní-къ, Ioníџъ, Níџъ, Ionáшко, Ianáке, Iánкɤ, Iéne, Iéнчıɤ, Ienъкéʌ, Ienъкíџъ, Івán, Івáнчea, Oánчea, Onчea.

2 §. Аче́ste nɤ́me mѫnгѫietóaɼe sъ ↑ndɤ́пʌекъ фíeш кáɼe dɤпъ neámɤʌ sъɤ̆.

3 §. Аче́ste nɤ́me sъ пot пɼефа́че шѫ ↑n Кɤmпъnitóaɼe, шѫ ↑n Ковѫɼшѫtóa-ɼe, кɤm «maĭ mъɼiче́ʌ, чеʌ maĭ mъɼiче́ʌ, пɼea mъɼiче́ʌ, maĭ бɤniшóɼ, чеʌ maĭ бɤ-niшóɼ, фóaɼte бɤniшóɼ, пɼea бɤniшóɼ, шѫ atɤ́nчĭ sъ ↑ndɤ́пʌекъ ка аче́ʌea.

nɤ́me {
Шъzъtóɼ, кɤm «бɤn, táɼe, фɼɤmós.
Кɤmпъnitóɼ, кɤm «maĭ бɤn, maĭ táɼe, maĭ фɼɤmós.
Ковѫɼшѫtóɼ, кɤm «чеʌ maĭ бɤn, чеʌ maĭ táɼe, чеʌ maĭ фɼɤmós; шѫ пɼea бɤn, пɼea táɼe, фóaɼte фɼɤmós.
Мѫnгѫietóɼ, кɤm «бɤniшóɼ, maĭ бɤniшóɼ, чеʌ maĭ бɤniшóɼ, пɼea бɤniшóɼ.

4 §. Nɤ́meʌe че́ʌe mѫnгѫietóaɼe пɼiimésk ʌa sʌomníɼea d'in ɤ́ɼmъ, шѫ ʌa adóoъ, аче́ste maĭ џos ↑nsemnáte пъɼtiче́ʌe, ádiкъ.

Челе Бърбътещї.

Аш. кум «вечінáш d'in вечín, іепурáш d'in іéпуре, арцінтърáш d'in арцінтáр

Andру. кум копілáндру d'in копíл.

Іаш. кум «бабоіáш, d'in бабóй, візітііáш, d'in візітíй.

Laш. кум «дръгълáш, d'in драг.

Наш. кум «боерепáш, d'in боéр.

Шап. кум «кръпшап, d'in крап.

L. кум «шорічéл, d'in шоáрíче, рькорéл, d'in рькóаре.

Ел. кум «вечінéл, d'in вечín, грăурéл, d'in грáур, воевозéл, d'in воевóд.

Рел. кум «грeурéл, d'in грéй.

Тел. кум « пуцінтéл, d'in пуцín.

Тутéл. кум «mituтéл, d'in mik.

Іел. кум «порумбіéл, d'in порúмб, пегіобіéл, d'in пегіóб.

Чел. кум «гăндъчéл, d'in гăндáк, блăndічéл d'in блănd, гроznічéл, d'in гроáзнек, мърічéл, d'in máре, голъчéл, d'in гол, амъръчéл, d'in амáр.

Цел. кум «ковріцел, d'in коврíг.

Цел. кум «бърбъцéл, d'in бърбáт, дъпърцéл, d'in дъпáрte, бъіецéл, d'in бъіáт.

Лец. кум «воулéц, d'in вóй, албулéц, d'in алб, грăзулéц, din грas, віермулéц d'in віерме.

Ой. кум «бъіецóй, d'n бъіáт, піетróй, d'in цiáтръ.

Ор. кум «гълвеóр, d'in гáлвен, рошжóр, d'in рóшу.

Іор. кум «пъstrъвіóр, d'in пъstrъв, frъціóр d'in fráte, болпъвіóр, d'in вóлпав.

Жор. кум « рътундóр, d'in рътúnd.

Чóр. кум «гросчóр, d'in гros.

Шор. кум «акшóр, d'in ак, боушóр, d'in вóй, грăfшóр, d'in граf, албішор, d'in алб, вупішóр d'in вун, бъпішóр, din бан, верzішóр, d'in вérde, акрішóр, d'in акру, dinцішóр d'in dinte, дръгушóр, d'in драг.

Чй. кум « дъскълéчй, din дáскъл.

Уц. кум « дръгúц, d'in драг, съръкúц, d'in сърак.

Ум. кум «віцелúш, d'in віцéл, артъзърúш, d'in артъзáр, віермúш, d'in віерме.

Ъл. кум «артъшъл, d in артáш, вътъшъл, d'in вáмеш, комішъл, d'in комís, frумушъл, d'in frумós.

Шъл. кум « мielушъл, d'in miел, кълушъл, d'in кал.

Къ. кум « Dінкъ, d'in Dін, Петрíкъ, d'in Петре, Dумітрíкъ, d'in Dумítру, таїкъ, d'in тáтъ.

Nъ. cum «tътѫ́къ, d'in tátъ.

Цъ. cum «Stoïкіцъ, d'in Stóïкъ, Георгіцъ, d'in Géorge, Бъдіцъ, d'in Badea.

Liцъ. cum « tъïкулíцъ, d'in táïкъ, tътулíцъ, d'in tátъ.

Чéле. fьmeiéцї.

A. cum «пъsърéa, din пásъре.

Чea. cum « пielчéa, d'in пiéле.

Ie. cum «лівezýie, d'in лівéde, грътъцýie, d'in грътмáдъ, четъцýie, d'in четáte.

Ke. cum «mъzърíke, d'in mázъре.

Че. cum «пъdурíче, d'in пъdýре, гъурíче d'in гáуръ.

Іóаръ. cum « azimióaръ, d'in ázimъ, връвiióaръ, d'in врáвiie.

Оáръ. cum «гълвеóaръ, d'in гáлвенъ, бърбіóaръ, d'in бърбiie.

Чоáръ. cum «къsчóaръ, d'in кásъ, бъпічóaръ, d'in бáпiцъ, гrosчóaръ, d'in грóasъ.

Шóаръ cum «апшóaръ, d'in áпъ, въкшóaръ d'in вáкъ, грекшóaръ, d'in грéакъ, акрішóaръ d'in áкръ, віішóaръ d'in вíie, верішóaръ, d'in вáръ.

Uïкъ. cum « бъбуïкъ d'in бáбъ, лівezýíкъ d'in лівéde.

Uшъ. cum «гъíпýшъ d'in гъíпъ.

Iýцъ. cum «бътъíýцъ d'in бътáie, tigъýцъ d'in tigáie.

Láшъ. cum « drъгълáшъ d'in drágъ.

Léацъ. cum « албулéацъ d'in álбъ, грeулéацъ d'in грea.

Líкъ. cum «вълчелíкъ d'in вълчéa.

Liцъ. cum «шъулíцъ d'in шá, бубулíцъ, d'in бýбъ, грeулíцъ, d'in грea, кручулíцъ d'in крýче.

Tíкъ. cum «пуцintíкъ d'in пуцíпъ, mitytíкъ, d'in míкъ.

Чíкъ. cum «акрічíкъ d'in ákръ, бобочíкъ, d'in бобóк, вердічíкъ d'in вérde, вeтрічíкъ d'in vatръ, віічíкъ d'in вíie, воïнічíкъ d'ïn воïníкъ.

Цíкъ. cum « вецецíкъ, d'in вéцedъ

Цíкъ. Cum «бърбъцíкъ d'in бървáтъ, dъпърцíкъ d'in dъпárte, Binecíкъ d'in вăпъ.

Шíкъ Cum « frумушíкъ d'in frумóasъ, вкртошíкъ d'in вкtóaeъ.

Lýцъ. Cum « мукелýцъ, d'in мýке, бъsтълýцъ d'in basmá, вълчелýцъ, d'in вълчiá.

Lýцъ. Cum « къцелýшъ d'in къцeá

Шýшъ. Cum «къшýцъ din кásъ.

Къ. Cum «алупíкъ d'in алýпъ, dovezíкъ d'in dováde, Anastasíкъ d'in Anastasiie, Бълъшăкъ d'in Бълáшъ, аркndъшăкъ d'in аркndъшóae.

Шкъ. Кум « morîшкъ d'in moáръ.

Шъ. Кум « голáшъ d'in róaлъ.

Цъ. Кум « marîцъ di'n marîie, алупîцъ d'in алупъ, бровопîцъ d'in бровóапъ, бъiешîцъ d'in бъiешóарь, бълтîцъ d'in бáлтъ, брошкîцъ d'in бróаскъ, marîуцъ d'in marîie, бълîгуцъ d'in бáлîгъ.

Челе Neутре

Аш. Кум « bastonáш d'in bastón, боркънáш d'in боркáн, буценáш d'in буцéап.

Iаш. кум « бутоiáш d'in бутóй, вътръiáш d'in вътрáй, anteriáш d'in anteriй.

Ел. кум « бржniшорéл d'in бржniшóр, alлъzéл, d'in alлáz, блъstурéл d'in блá-stур.

Iор. кум « postъвióр, d'in postáв.

Iуш. кум « пъîуш, d'în náie.

Уш. кум « ineлуш, d'in inél, брîчегуш d'in брîчеáг.

Уц. кум « амбърцу, d'in амбар, délуц, d'in dеал.

Ъл. кум « арцешъл, d'in árцеш, ръвъшъл, d'in ръвáш.

Чеак. кум « къручsán d'in кар.

Шап. кум « къпшán, d'in кап.

Lец. кум « бржулéц, d'in брӂ, блidулéц, d'in блid, бъsnулéц d'in basn, бъгулéц, d'in въгáш, бжлчиулéц, d'in бӂлчй, sжnцулéц d'in sӂnце.

Рел. кум « moшорéл d'in moшорóй.

Чел. кум « олъкчéл, d'in олáк, чибучéл, d'in чибýк, дъръчéл, d'in daрáк, fiрîчéл, d'in fîр, бърîчéл, d'in вар.

Цел. кум « toiецéл, d'in toiáг, джрлоцéл, d'in джрлóг, брîчецéл, d'in брîчй.

Цед. кум « къруцéл, d'in кар, кувжнцéл, d'in кувӂnt, diimъnцéл, d'in diia-mant, dецецéл d'in déцet.

Шор. кум « аркшóр, d'in арк, болdîшóр, d'in болd, delîшóр, d'in dеал, клецîшур d'in клéце, мълушóр. d'in мал.

Шъл. кум « бурdушъл, d'in бурdуf, katastiшъл, d'in katastîx.

Ш. кум « mъîуш, d'in máй.

Ц. кум « плъîуц, d'in плáй.

5 §. Tóate aчéste nуme Mжnгжietóare sъ fак шж ку skîmбърî дъ слóве, шж fъ-рь skîmбърî, ла mжnгжiérea лор, кум « вечînáш d'in вечîn, bastonáш d'in bastón, fърь skîmбáre, шж « drъгъláш d'in drаг, ку skîmбáre, skîmбӂnd пъ a, ın ъ, шж « бъiецéл d'in бъiát skîmбӂnd пъ ıa, ın ie, шж « воевозéл d'in воевód, skîmбӂnd пъ d, ın z, шж бърбъцéл d'in бърбát, skîmбӂnd пъ t, ın ц.

« Алтеле леапъдъ d'in слóве ла тжнгжiéре, кум « iепурáш d'in iепуре, лекъджnd пе e, dела сломнíрea d'in ýрмъ, шж гълбеóр d'in гáлбен, лепъджnd пъ n.

« Шж áлте мýлте aсéменea пóате къ съ маї вор гъсí.

Deoscбite тnсушímї

§ 111. Uneле пýме кз o пумíре съ zîк ла amжndóoъ néamурiле. Кум « тnпърáт, тnпърътéaсъ, domn, déamnъ, кокоп, кокóanъ, áлтеле ку dъoсебíте пумíрї, ка кънd ar fi mжndre, шж пз воiéск съ áîвъ o пумíре ла amжndóoъ néamурine. Кум « боéр, кокóanъ, бърбáт, невáстъ, боў, вáкъ, аrтъсáр, iáпъ.

§ 112. Фóрмъ iéste чéia че арáтъ, d'in кжте пърцї але вóрбеї ieste алкътуít saў тnпрехнáт, уn пýме шж fóрme ла пýме am въzut (§ 14. г §.) къ сжnt дóoъ, áдікъ neтnбинáтъ шж тnбинáтъ.

а §. Нежnбинáтъ пумím пре чéia че арáтъ уn пýме тn stáрea луї, áдікъ че пз iéste тnпрехнáт ку алт пýme, ку аáлтъ пáрte a вóрбеї. Кум « пуs, лупг, пепóт.

в §. Înбинáтъ пумím пре чéia че арáтъ къ уn пýме iéste тnпрехнáт d'in маї мýлте пърцї але вóрбеї. Кум « sунs. Че iéste тnбинáт d'in дóoъ пърцї але ворбеї, áдікъ d'in сунт, че iéste проnýnere, шж d'in пуs, че iéste пърtъшáре. шж сунáт, d'in сунт, шж d'in пат, шж предýпг, d'in пре, шж лупг, шж strънenóт, d'in strъ, шж пепóт шж daраvére, d'in дáре, шж авére.

« Nýмеле чéле тnбináte съ пóт фáче шж d'in маї мýлте пърцї але вóрбеї, ар пз пýмаї d'in дóoъ. Кум « пrea sунs, d'in пrea, шi сунт, шж пуs, дóoъспрезéче, d'in дóoъ, шж спре, шж zéче, шж áлте aсéменea.

§ 113. Nýмere ла пýме сжnt дóoъ, ка шж ла тnкeietýръ (§ 103.)

§ 114. Къдéрї ла пýме сжnt шáse, ка шж ла тnкeietýръ (§ 104. d §.

§ 115. Îndуплекáре съ пумéще чéia че арáтъ тn кжte кíпурї съ скímбъ пýмеле ла къдéрї, пriimind тnкeietýрiле, шж d'intr'aчéste скímбърї ведém къ ла пýме съ алéще дóoъ тndуплекърї, пре кáре ле пумím, уna « чea джntжй, шж áлта « чea дъ adóoъ.

а §. Чea джntжй тndуплекáре iéste aчéia, ла кáре съ тndýплекъ тóate aчéле пýme, кжte пriimésк тnкietýръ ла къдérea пумitoáre a пýтърулуї singурátik, кум « бáп-ул, бóу-л, кърбýне-ле, че пriimésк тnкietýрiле ул. л. ле. шж ч: л: л:

в §. Чea дъ adóoъ тndуплекáре iéste aчéia, ла кáре съ тndýплекъ тóate aчéле пýme, кжte пу пriimésк тnкietýръ ла къдérea пумitoáre a пýтърулуї singурát: кум сжnt aчéste пýme тnсушite. Iоán, Géorre, Temелí, Пáпъ, шi áлте aсéменea, къчї пічї o тnкeietýръ пу пriimésк ла къдérea пумitoáre.

« Nѕmeлe че sъ ↑ndѕ́пaeкъ лa ачeástъ ↑ndѕпaeкáрe, sжnt че́ле maĭ mѕ́ te, nѕ́me ↑nsѕшíte бърбъtéщĭ.

§ 116. Фiind къ лa fíeш káрe ↑ndѕпaкáрe asémene skimбъ́рĭ fak nѕ́meлe ↑ndѕпaeчжndѕsъ, dъ ачéea fíeш káрe ↑ndѕпaeкáрe 'шa doбжndít dъosebíte ↑nfoрmóрĭ, dѕпъ skimбъ́рiлe че пріímésк.

§ 117. Ìndѕпaeкápea d'ъntжĭѕ áрe ↑nfoрmъ́рĭ:

a §. Ла че́ле Бърбъtéщĭ nѕ́me, tréĭ.

1 §. La ↑nfoрmápea d'жntжĭѕ, sъ ↑ndѕ́пaiкъ toáte ачéле nѕ́me, че пріímésк лa nѕ́mъpѕл ↑nmѕлц: ѕn ĭ, maĭ mѕлt, dъ кът sлóвeлe че aѕ̆ лa nѕ́mъpѕл sinгѕрát: кѕm « moш, móшĭ, бэn, бánĭ, бíвол, бíволĭ.

« Ачeastъ ↑nfoрmáрe aрe dóoъ dъosебíрĭ, че sъ пot nѕmí fóрme, шж чea d'жntжĭѕ fóрmъ пріímeщe лa къdéр; кemъt: a nѕ́mъpѕлѕĭ sinгѕрát: nѕ́maĭ o ↑nкeietѕ́ръ, ádiкъ ѕлe, кѕm « móшѕлe! iaр чea dъ adóoъ пріímeщe dóoъ ↑nкieтѕ́рĭ, adiкъ ѕлe, шж e кѕm « бán-ѕлe! шi « бán-e!

2 §. La ↑nfoрmápea a dóoъ sъ ↑ndѕ́пaeкъ tóate ачéле nѕ́me, кжte лa nѕmъpѕл ↑nmѕлц: skímбъ sлóвa d'in ѕ́рmъ a nѕ́mъpѕлѕĭ sinгѕd; ↑n ĭ, кѕm « кaл, каĭ, копíл, копíĭ, бóѕ̆ бóĭ, копáчіѕ, копáч, кърбѕ́ne, кърбѕ́nĭ.

« Ачeástъ ↑nfomáрe áрe пátpѕ fóрme, ѕ́na че пріímeщe ↑nкieтѕ́рa ѕл, кѕm « кáл-ѕл, копíл-ѕл, áлta че пріíméщe ↑nкeietѕ́рa л, кѕm « бóѕ-л, копáчіѕ-л, áлta че пріíméщe ↑nкeietѕ́рa лe, кѕm « кърбѕ́ne-лe, шж áлta че пріíméщe ↑nкeietѕ́рa a, кѕm « пжрsлe-a, пéne-a.

3 §. La ↑nfoрmápea a tréia sъ ↑ndѕ́пaeкъ tóate nѕ́meлe кжte sъ sfжршъsк ↑n ъ, лa nѕ́mъpѕл sinгѕр; káрe ъ, лa nѕ́mъpѕл ↑nmѕлц; ъл skímбъ ↑n ĭ, кѕm « пóпъ, пóпĭ.

« Ачeástъ ↑nfoрmáрe пріíméщe ↑nкeietѕ́рa a, лъпъdжnd пъ ъ, лa nѕ́mъpѕл sinгѕрát: кѕm « пóпъ, пóп-a, afáръ d'in nѕ́meлe « t á t ъ, че sъ ↑ndѕ́пaiкъ шж кa въdíцъ, шж áрe шж dъosebítъ ↑ndѕпaeкáрe, лa káрe пріíméщe ↑nкeietѕ́рa л, пeлenъdжnd пъ ъ, кѕm « tátъ-л.

« Aeástъ ↑nfoрmáрe áрe dóoъ fóрme, чea d'жntжĭѕ пріíméщe лa къdépea кemъtóaрe ↑nкeietѕ́рa o, шж ↑naínte, шж ↑n ѕ́рmъ, кѕm « ó-пoп-o! чea dъ adóoъ пріíméщe ачeástъ ↑nкeietѕ́ръ nѕ́maĭ ↑nnaínte, кѕm « ó-въdíцъ!

в §. La че́ле fъmeiéщĭ, пatpѕ:

1 §. La ↑nfoрmápea d'ntжĭѕ sъ ↑ndѕ́пaeкъ tóate nѕ́meлe, кжte ъш пъzъsк tóate sлóвeлe, шж пріímínd ↑nкeietѕ́рĭ, nѕ лeánъdъ níчĭ o sлóвъ, кѕm « zéstre-a, вреme-a.

« Ачeástъ ↑nfoрmáрe áрe dóoъ fóрme, ѕ́na че nѕ skímбъ лa nѕ́mъpѕл ↑nmѕлц; níчĭ o sлóвъ d'in кжte áрe лa nѕ́mъpѕл sinгѕрát; чi ieste asémenea кa ачeлa, кѕm

30.

« zéstre-a, zéstre-le, álta ce skímb la númărul inmúlț: slóva d'în úrmă ce áre la númărul singurát: în ĭ, ádikă nă e, cum « vréme-a vrémi-le.

« Aceástă înformáre priimésce înkeietúra a.

2 §. La înformárea a dóoă, să îndúplekă tóate númele kắte priimínd înkeietúrĭ, leápădă slóva d'in úrmă, cum « datoríia, d'in datoríie, shă vóia, d'in vóie, ce leápădă slóva e.

« Aceástă înformáre la númărul înmúlț: leápădă slóva d'in úrmă, ádikă nă e, cum « datoríie, datoríi, vóie, vóĭ.

« Aceástă înformáre priimésce înkeietúra a.

3 §. La înformárea atréia să îndúplekă tóate númele, kắte la númărul înmúlț: priimésk le, maĭ mult dă kắt slóvele ce aŭ la númărul singurát: cum « oká, okále.

« Aceástă înformáre priimésce înkeietúra oa.

4 §. La înformárea a pátra să îndúplikă tóate númele, kắte să sfărșúsk în ă, shă priimínd înkeietúrĭ, leápădă nă aczést cum « kás-a, d'in kásă, shă arătúr-a d'in arătúră.

« Aceástă înformáre áre dóoă fórme, úna ce númărul înmúlț: ă sfărșáșce în e, ádikă nă ă ceá áre la númărul singurát: ă skímbă la númărul înmúlț: în e, cum « kásă, káse, káre fórmă priimésce înkeietúra a; álta ce númărul înmúlț: ă sfărșáșce în ĭ, ádikă nă ă, ce áre la númărul singurát: ă skímbă în ĭ, la númărul înmúlț: cum « arătúră, arătúrĭ, shă priimésce tot înkeietúra a.

3 §. La céle Neútre cínci:

1 §. La înformárea d'întâĭ să îndúplekă tóate acéle núme, kắte la númărul înmúlț: priimésk e, maĭ mălt dă kắt slóvele ce aŭ la númărul singurát: cum « lemn, lémne.

« Aceástă înformáre áre númaĭ o fórmă, shă priimésce înkeietúra ă.

2 §. La înformárea a dóoă să îndúplekă tóate acéle núme, kắte slóva d'in úrmă, ce aŭ la númărul singurát: la slomnírea d'in úrmă, o skímbă în e, la númărul înmúlț: cum « bordéĭ, bordée.

« Aceástă înformáre áre númaĭ o fórmă, shă priimésce înkeietúra a.

3 §. La înformárea a tréia să îndúplekă tóate acéle núme, kắte la númărul înmúlț: priimésk slóve maĭ múlte, dă kắt céle ce aŭ la númărul singurát: cum « kutrémur, kutrémurĭ, bắlcĭŭ, bắlcĭurĭ, deál, deálurĭ, lúkru, lúkrurĭ.

« Aceástă înformáre áre trei fórme, úna ce priimésce ĭ, maĭ mult, cum « kutrémur, kutrémurĭ, káre fórmă priimésce înkeietúra ă, álta ce priimésce urĭ, maĭ mult, cum « bắlcĭŭ, bắlcĭurĭ, lúkru, lúkrurĭ grắĭŭ, grắĭurĭ, káre fórmă înkeietúra a, shă álta ce priimésce urĭ, maĭ mult, cum « deál, deálurĭ, káre fórmă priimésce înkeietúra ă.

4 §. La înformárea a pátra sъ îndúplekъ tóate acéle púme, kắte ъш pъzъsk tóate slóvele la amândóoъ púmerile, fъrъ a priimí álte slóve maĭ múlte, saŭ a fáce vre o skimbáre, kum «púme, kъcĭ púme sъ zíce ші la púmъrul singurát: ші la púmъrul înmulц:

« Aceástъ înformáre áre púmaĭ o fórmъ, шж priimésce înkeietúra le.

5 §. La a cíncilea înformáre sъ îndúplekъ tóate acéle púme, kắte púmъrul înmulц: ъl sfârshésk în ъ, kum «kar, kárъ, óŭ, óoъ.

« Aceástъ înformáre áre dóoъ fórme, úna ce priimésce un ъ, maĭ múnt la púmъrul înmulц: kum «kár, kárъ, káre fórme priimésce înkeietúra la, álta ce skímbъ în oъ, la púmъrul înmulц: slóva d'in úrmъ ce áre la púmъrul singurát: kum «óŭ, óoъ, káre fórmъ priimésce înkeietúra l.

§ 118. Îndúplikárea a dóoъ áre dóoъ înformъrĭ.

a §. La cea d'ântâĭ înformáre sъ îndúplekъ tóate acéle púme însúmite bъrbътéщĭ, kắte la púmъrul înmulц: priimésk un ĭ, maĭ múlt dъ kât slóvele ce aŭ la púmъrul singurát: kum «Ioán, Ioánĭ, Petrişór, Petrişórĭ, Θemelí, Θemelíĭ.

« Aceástъ înformáre áre dóoъ fórme, saŭ deosebírĭ, úna ce sъ sfârshéщe în slóvъ negrásnikъ, kum «Ioán, Petrişór, ші álte ce sъ sfârshéщe în slóvъ grásnikъ, kum «Θemelí.

в §. La cea dъ dóoъ înformáre sъ îndúplekъ tóate acéle púme însúmite bъrbътещĭ, kắte slóva d'in úrmъ ce aŭ la púmъrul singurát: o skímbъ în ĭ, la púmъrul înmulц: kum «Pánъ, Pánĭ, Géorge, Géorgĭ. шж ч, л, л,

Aceástъ înformáre áre cíncĭ fórme, úna ce sъ sfârshéщe în ъ; kum «Pánъ, álta ce sъ sfârshéщe în e, aşerát, kum «Geórge, álta ce sъ sfârshéщe în e, slóvod, kum «Anatólie, álta ce sъ sfârshéщe în a, aşerát, шж slóvod, kum «Zaharía, Ilná, шж álta ce sъ sfârshéщe în ĭ, шж у, kum «Mihắĭ, Pétry.

« Unele d'in púmele însúmite sъ îndúplekъ púmaĭ la púmъrul singurát: kum «Ioná, Fokắ. шж áltele.

119. Mékár kъ tóate púmele înkipuírilor kípuluĭ (§ 108, § 109, шж § 110.) sъ not îndúplecá la îndúplekárea d'ântâĭ, dar fiind kъ únile púme áŭ oáre cé deosebíre, dъ acéia kắte púme dъ ale înkipuírilor aŭ deosebírĭ la îndúplikъrĭ, aşa at şerpút kъ îndúplekъrile lor deoséb (§ 29.) spre maĭ búnъ dъslúshâre шж înţelégere:

KANOANE DЪ OBЩE PENTRU ÎNDUPLEKЪRILE NUMELOR.

a § Pentru céle Bъrbътéщĭ.

a Céle ce sъ îndúplekъ la înformárea d'ântâĭ, dau forma d'ântâĭ.

Тóate пъртъшáріле лукрътоáре бърбътéщĭ, кум « автор, адукътóр, мънгиетóр. шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма d'жнтáĭ, ка Мош.

Тоáте нúмеле бърбътéщĭ, шă тóate пъртъшáріле бърбътéщĭ, че съ сфършúск жнс, кум « адвúчós, адúс аджúнс, алéс, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма d'жнтáĭ, ка урс, афáрь дъ чéле че сфършáндусъ инos, аŭ инaíntea лор слóвь глáснікъ, кум « воiós, въпиós, мънiós, шă ч, л, л, кáре съ ындúплекъ ка кувiós.

Тоáте нúмеле бърбътéщĭ чéле дъ стъпънíре, че съ сфършúск ин esк, шă ъск, кум « армenésк, брътърésк, артьшъск бъешъск, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма d'жнтáĭ ка бърбътésк.

Тоáте лúмеле бърбътéщĭ че съ сфършúск ин st, кум « евангелíst, профúst, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жтáĭ, дупъ фóрма d'жнтáĭ, ка прost, афáрь d'inачéste нúме адъоráте « ингúst, шă trist, че съ ындúплекь дупъ фóрма a дóоъ, ка бап.

« Чéле че съ ындúплікь tot ла ачáстъ информáре, дупъ фóрма a дóоъ.

Тоáте нúмеле мънгиетóаре бърбътéщĭ, че съ сфършúск ин аш, иш, лаш, паш, ец, лец, рец, уш, уд, лап, шă шап, кум « боерáш, бабоiáш, бiволáш, воерепáш, вълъндéц, боулéц, лупгърéц, віцелúш, бъвекúц, боулáп, кръкшáп, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма a дóоъ, ка бап.

Тоáте нúмеле бърбътéщĭ че съ сфършъак ин ian, кум « бизиián, italiián, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жтáĭ, дупъ фóрма a дóоъ, ка komediан.

Тоáте нúмеле бърбътещĭ че съ сфършúск ин ean, кум « mireán, мунteán, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма a дóоъ, ка тошпеán.

Тоáте нúмеле бърбътещĭ мънгиетóаре, че съ сфършúск ин шор, джóр, чор, ior, шă ор, кум «терiшóр, рътунджóр, грънчóр, пъстрювióр, фрънцióр, цепеóр, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма a дóоъ, ка кокóн.

Тóate нúмеле бърбътéщĭ че съ сфършúск ин os, шă аŭ инnaíntea луĭ слóвъ глáснікь, кум « въпiós, мънгiós, цънцiós, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жтáĭ, дупъ фóрма a дóоъ, ка кувios.

Тоáте нúмеле бърбътéщĭ адъоráте, че съ фак d'in глáгурĭ, шă пъртъшáрĭ (§110, в §, 2 §,) кум « индемнáлнік, индемнáтік, келтуiéлнік, келтуiéтік, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма a дóоъ, ка воĭнік.

Тоáте пъртъшáріле пътimitóаре бърбътéщĭ, кум « адъпáт, дъзбръкáт, шă ч, л, л, съ ындúплекъ ла информáрea d'жнтáĭ, дупъ фóрма a дóоа, ка бърбáт, афáрь d'in чéле че ла сломнíрea d'in úрма аŭ ia, кум « апропiáт, дъспuiáт, шă ч, л, л, кáре съ ындúплекъ ка бъiáт.

Tóate пъrtъшжriле пъtimitóare бърбътéщĭ. че ла sлоmнírea d'in ȣrmъ аȣ ıa, кȣm «dъsнȣiát, zгжriat апroпiat, шж ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea d'жп tжꙗ, dȣпъ фórma a dóoъ, ка бъiát.

Toáte нȣ́меле бърбътéщĭ че sъ sфжrшъ́sк ꙟn г, кȣm «mȣrг, drȣг, bitrег, шчл: sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea d'жntжꙗ, dȣпъ фórma a dóoъ, ка коврíг.

Toáte нȣ́меле бърбътéщĭ че sъ sфжrшъsк ꙟn еаг, кȣm «бошнéаг, брі-чéаг, шж чл: sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфarmárea d'жntжꙗ, dȣпъ фórma a dóoъ, ка бetéаг.

«Чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea adóoъ, dȣпъ фorma d'жntжꙗ.

Toáte нȣ́меле бърбътéщĭ mжпгжietoáre, че sъ sфжrшъsк ꙟn шъ́л, кȣm «ar-mъшъ́л, вътешъ́л, кълȣшъ́л, шж чл: sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea a dóoъ, dȣпъ фórma d'жntжꙗ, ка кал.

Toáte нȣ́меле бърбътéщĭ mжпгжietóare, че sъ sфжrшъ́sк ꙟn ел, кȣm «брȣtъ-réл, adжнчéл, порȣmбiéл шж чл: sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea a dóoъ, dȣпъ фór-ma d'жntжꙗ, ка копiл.

«Чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ tot ла ачéastъ ꙟnфormáre, dȣпъ фórma a dóoъ.

Toáte нȣ́меле бърбътéщĭ, че sъ sфжrшъ́sк ꙟn ȣ, шж ꙗ, кȣm «ákrȣ, zmeȣ̆ бабóꙗ, векꙗ, шж чл: sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea a dóoъ, dȣпъ фórma a dóoъ ка бóȣ̆, афáръ d'intr'ачеste нȣ́me» ásпrȣ, áȣstrȣ, tíгrȣ, sixástrȣ, шж халдéȣ̆, че sъ ꙟndȣ́плекъ ка албástrȣ.

«Чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ tot ла ачéastъ ꙟnфormare, dȣпъ фórma a пátra.

Toáte нȣ́меле бърбътéщĭ ꙟпsȣшíte, че sъ sфжrшъ́sк ꙟn e, кȣm «áлde a Bóĭne-a, Kжrste-a, Oáнче-a, Ríze-a, шж ч. л. л. sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфórmárea a dóoъ, dȣпъ фórma a пátra, ка пжrsлеа.

«Чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárж a tréꙗ, dȣпъ фórma d'жntжꙗ, tóate нȣ́меле бърбътéщĭ ꙟпsȣшíte, че sъ sфжrшъ́sк ꙟn ъ, кȣm» Dímъ, Пrédъ, Tomъ шж ч. л. л: sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea a tréꙗ, dȣпъ фórma d'жntжꙗ, ка пóпъ, афáръ dъ чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ка пáпъ, вéz: аколó.

«Чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ tot ла ачéastъ ꙟnфormáre, dȣпъ фórma a dóoъ, Toáte нȣмеле бърбътéщĭ, че sъ sфжrшъ́sк ꙟn шъ, кȣm» кафеџíбашъ, портарбáшъ, шж ч. л. л: sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnфormárea a tréꙗ, dȣпъ фórma a dóoа, ка бъ-dígъ.

Шж tóate нȣ́меле бърбътéщĭ, чéле mжпгжietoáre че sъ sфжrшъ́sк ꙟn ъ, кȣm» Ienкȣ́gъ, tъĭкȣ́gъ, tъtжпъ, шж ч. л. л. sъ ꙟndȣ́плекъ tot ка бъdigъ, афáръ d'in чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ка пáпъ, вéz: аколó.

3. §. Péentrу чéле фътеіéщї.

«Чéле че съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea d'жntжй, dупъ fórma d'жntжй Тóate пъртъшжріле фътеіéщї чéлс лукрътóare, кум» adукътóare adупътóare, вііtóare, шж ч. л. л. съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea d'жntжй, dупъ fórma d'жntжй, ка zéstre.

Шж тоáte пýмеле фътеіéщї, че съ sfжршъск ѧn оáe, te, ste, це, че, шж це, кум» артъшóae, геопóae, вжрýte, béste, siліце, пъdýríче, tinerége, шж ч. л. съ ѧndýплекъ tot ка zéstre, afárъ dъ пýмеле чéле ne регулáte, прекýм sь въd ла лóкул лор, шж afárъ dь» крýче, mínче, че съ ѧndýплекъ ка врéme, шж dъ» пáче пъпáсté, пръпáste, че съ ѧndýплекъ ка кълдáre, ші dь» гъоáче, че съ ѧndýплекъ ка кіотóare, dупъ fórma a dóoъ.

«Чéле че съ ѧndýплекъ tot ла ачéastъ ѧnformáre, dупъ fórma a dóoъ, toate пýмеле граїníче че съ fак кý пъртічéліле ре, me, чíупе, шж жýпе, кум» adeвeríre adжпчíme, голъчíупе, пътрежíупе, шж ч. л, л, съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea d'жntжй, dупъ fórma a dóoъ, ка врéme afарь dь чéле перегулáte dупь кум sь въd ла лóкул лор.

Шж тóate пýмеле пъмéрníче, че съ fак кý пъртічíка me, кум» боеríme; армеníme, шж ч, л, л, съ ѧndýплекъ tot ка врéme.

Тоáte пýмеле граїníче че съ fак кý пъртічíка ре, d'in конжугárea луї a, кум» adупáre, adъпáre, тжпкáre, шж ч, л, л, съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea d'жntжй, dупь fórma a dóoъ, ка кълдáre.

Тоáte пýмеле фътеіéщї че съ aséзънъ пъртъшжрілор фътеіéщї чéлор лукрътóare, кум» adъпътóare, апърътóare, гічітóare, шж ч, л, л, съ ѧndýплекъ ла ѧnfoрmárea d'жntжй, dупь fórma a dóoъ, ка кіотóare.

Тоáte пýмеле фътеіéщї перегулáte, че съ sfжршъск ѧn táte, кум» вупътate drentate, жкътáte, шж ч. л. л. съ ѧndýплекъ ла ѧnformarea d'жntжй, dупъ forma a dóoъ, ка кárte.

«Чéле че съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea a dóoъ.

Тоáte пýмеле фътеіéщї, че съ sfжршъск ѧn ie, кум» domníie, вóie, фътéie, шж ч, л, л, съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea a dóoъ, ка datoríie, afárъ dь чéле перегулáte, dупъ кум sь въd ла лóкул лор.

«Чéле че съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea a tréia.

Тоáte пýмеле фътеіéщї че съ sfжршъск ѧn a, кум» авá, basmá, парá, шж ч, л, л, съ ѧndýплекъ ла ѧnformárea a tréia ка окá, afárъ dъ чéле перегулáte, dупъ кум sь въd ла лóкул лор.

Toáte nýmeле фъmeéщї че sъ sфжршъsк ꙟn ꙗ, кꙋm «арцеá, кꙋреá, steá, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ ла ꙟnформárea a tréia, ка вълчеа.

Toáte nýmeле фъmeiéщї, че sъ sфжршъsк ꙟn ꙗ кꙋm «боiá, порꙋmбiá шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ ла ꙟnформárea a tréia, ка пꙋiá.

«Чéле че sъ ꙟndýплекь ла ꙟnформárea a пátра, dꙋпь фórma d'жntжiꙋ.

Toáte nýmeле фъmiéщї, чéле adьоráte че sъ sфжршъsк ꙟn oásъ, шж чiósъ кꙋm «boiósъ, фriгꙋроásъ, mжnкъчóаsъ алꙋnекóаsъ шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ ла ꙟnфор máreа a пátра, dꙋпъ фórma d'жntжiꙋ, ка кásъ.

Шж tóate nýmeле фъmeiéщї чéле mжnгжiétoáре, кꙋm «azimióаръ, акрiшóаръ, глꙋníцъ, drъгьлámь, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ tot ка кásъ.

Шж tóate пъртъшжрiле фъmeiéщї, чéле пъtimitóаре, кꙋm «adꙋnátъ, mжnкátъ, фъкꙋtь, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ tot ка кásъ, афáрь dъ чéле че ла sлomnírea a dóoъ аꙋ ꙗ, кꙋm «ꙟnкеiátъ, ꙟnвъiátь, шж ч, л, л, кáре sъ ꙟndýплекь ка пiátрь.

Tóate пъртъшжрiле фьmeiéщї челе пьtimitóаре, че ла sлomnírea a dóoъ аꙋ ꙗ, кꙋm «перiiátъ, mꙋiátъ, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ ла ꙟnформárea a пátра, dꙋпъ фórma d'жntжiꙋ, ка пiátръ.

Tóate nýmeле фъmeiéщї че sъ sфжршъsк ꙟn eásъ, шж eáцъ, кꙋm «вiереásъ, келъреásъ, алвеáцъ, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекь ла ꙟnформárea a пátра, dꙋпъ фórma d'жntжiꙋ ка mireásъ, афáръ dь «dꙋлчеáцъ, шi верdeáцъ че sь ꙟndýплекъ ка zeámъ.

Нiж tóate пъртъшжрiле фьmeiéщї пъtimitóаре, че ла sлomnírea a dóoъ аꙋ ꙗ, кꙋm алеásъ, кꙋлеásъ, dъокеátь, dъщеáпtъ, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ tot ка mireásъ.

Tóate nýmeле фъmeiéщї, че ла sлomnírea a tréia аꙋ ꙗ, кꙋm «цеáпъnъ; sъ ꙟndýплекъ ла ꙟnформареа a пátра, dꙋпъ форма d'жntжiꙋ ка цеámъnъ.

Tóate nýmeле фъmeiéщї ꙟnsꙋшiте, чéле mжnгжietóаре, че sъ sфжршъsк ꙟn къ, кꙋm «Aniкъ, Zinкъ, Iлinкъ, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ ла ꙟnформárea a пátра, dꙋпъ фórma d'жntжiꙋ, ка sъракь.

Шж tóate nýmeле чéле adьоráte че sъ sфжршъsк ꙟn íкъ, níкъ, шж néкъ, nефiind жnsъ mжnгжietóаре, кꙋm «moшiкъ, грабniкъ, грóаsniкъ, шж ч, л, л, sъ ꙟndýплекъ tot ка sъракъ.

Шж toate nýmeле чéле adъоráte, че sъ фак d'in nýmeле върбътéщї, d'in чéле гráїniче, кꙋm «келтꙋiéлniкъ, din келтꙋiéлniк, ꙟndemnátiкъ, d'in ꙟndemnátiк, iернátiкъ, d'in iернátiк, гráїniкъ, d'in гráїniк, шж ч, л, л, съ ꙟndýплекъ tot ка sъракъ.

BCU IAȘI / Central University Library Iași

Шѫ tóateпȣ́меле че sъ sфѫршъsк ꙟn óакъ, óaĭкъ, ióaĭкъ. кȣm «бondóакъ болбóакъ, чорóaĭкъ, брагаціóaĭкъ, шѫ ч, л, л, sъ andȣ́плекъ tot ка sъракъ, афáръ dъ пȣ́меле» чóакъ, шѫ dъ чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ка чóакъ, véz, аколó.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ че sъ sфѫршъsк ꙟn eáпкъ, кȣm «mireáпкъ, влъш-чеáпкъ, armeáпкъ, шѫ ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пátra, dȣпъ фóрma d'ѫntѫ́ĭȣ, ка moшпеáпкъ.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ че sъ sфѫршъsк ꙟn iáпкъ, кȣm «боemiiáпкъ, прȣsi-iáпкъ, indiiáпкъ, шѫ ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пátra, dȣпъ фóрma d'ѫntѫ́ĭȣ, ка Бȣzȣiáпкъ.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ, чéле mѫпгѫietóare че sъ sфѫршъsк ꙟn íкъ кȣm «adѫп-чíкъ, злȣпíкъ, окешíкъ, шѫ ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформареа a пátra, dȣпъ фóрma d'ѫntѫ́ĭȣ, ка tȣrtȣríкъ, афáръ dъ пȣ́меле «фрȣmȣшíкъ, шѫ порȣmбíкъ, шѫ чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ка iéле, vézĭ, аколó.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ, че sъ sфѫршъsк ꙟn oáгъ, кȣm «dóaгъ, odoróaгъ, sлъбъпóaгъ, шѫ ч, л,, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пátra, dȣпъ форma d'ѫn-tѫĭȣ, ка олóагъ.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ че sъ sфѫршъsк ꙟn eáгъ, кȣm «бошпеáгъ, teлеагъ, пеáгъ, шѫ ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пátra, dȣпъ фóрma d'ѫntѫ́ĭȣ, ка betеáгъ, афáръ dъ пȣ́меле «ꙟntreáгъ, шѫ dъ челе че sъ ꙟndȣ́плекъ ка iел, vézĭ, аколó.

«Чéлее че se ꙟndȣ́плекъ tot ла ачеástъ ꙟnформáре, dȣпъ фóрma a-dóoъ.

Tóate пȣ́меле че sъ sфѫршъsк ꙟn tȣ́ръ, шѫ sȣръ, кȣm «azвѫрлitȣ́ръ, апȣкъ-tȣ́ръ, пъtȣръ, арsȣръ, шѫ ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пátra, dȣпъ фóрma a dóoъ, ка арътȣ́ръ.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ че sъ sфѫршъsк ꙟn џáлъ, шѫ шáлъ, кȣm «tѫпџáлъ, betеџáлъ, къпtȣшáлъ, пъdȣшáлъ шѫ ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пatra dȣпъ фóрma a dóoъ, ка skáръ.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ че sъ sфѫршъsк ꙟn iáлъ кȣm «аltȣiáлъ, бъпȣiáлъ, кроiáлъ, шѫ ч, л, л, sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пátra, dȣпъ фóрma a dóoъ, ка zечѣiáлъ.

Toáte пȣ́меле фъmеiéщĭ че sъ sфѫршъsк ꙟn cáлъ, кȣm «ameцеáлъ, арцеáлъ, betеáлъ, шѫ ч, л, л; sъ ꙟndȣ́плекъ ла ꙟnформáреа a пátra, dȣпъ фóрma a dóoъ ка treáбъ, a фаръ dъ пȣ́меле «кеáлъ, шѫ moteáлъ, че sъ ꙟndȣ́плекъ ка mireásъ.

Tóate пȣ́меле фъmеiéщĭ чéле dъ stъпѫпíре, че sъ sфѫршъsк ꙟn áskъ, кȣm «o-

BCU Iasi / Central University Library Iasi

ştemáскъ, strъmoшáскъ, тътърáскъ, шж ч, л, л, съ ынdъплекъ ла ынformáрea a пáтра, dупъ фóрma a dóoъ, ka лемáскъ.

Тóate пъмеле фъmeiéцї, чéле dъ stъпжníре, че съ sфжршъск ын iáскъ, кум «кръiáскъ, фiiáскъ, съ ынdъплекъ ла ынformáрea a пáтра, dупъ фóрma a dóoъ, ka фemeiáскъ.

Тоáte пъмеле фemeiéцї, чéле dъ stъпжníре, че съ sфжршъск ын éaскъ, кум «тоjжчеáскъ, арънеáскъ, брашовеneáскъ, шж ч, л, л, съ ынdъплекъ ла ынformáрea a пáтра, dупъ фóрma a dóoъ, ka domneáскъ.

г §. Пентру чéле Neътре.

«Чéле че съ ынdъплекъ ла ынformáрea d'жntжiъ.

Тоáte пъмеле néътре, чéле тжnгжietóare, че съ sфжршъск ын аш, iаш, ец, уш, ел, ец, шж иш, кум «bastonáш, тълъiáш, кърец, лънцуш, коjочéл, болдулéц, пъiуш, шж ч, л, л, съ ынdъплекъ ла ынformáрea d'жntжiъ ka лемн.

Тóate пъмеле néътре чéле тжnгжietoáre, че съ sфжршъск ын iор, чор, шж тор, кум «dулъпióр, фусчóр, акшóр, шж ч, л, л, съ ынdъплекъ ла ынformáрea d'жntжiъ, ka ръбójж.

Тоáte пъмеле néътре чéле тжnгжietoáre, че съ sфжршъск ын шъл, кум бурdъшъл, оръшъл, шж ч, л, л, съ ынdъплекъ ла ынformáрea d'жntжiъ ka ръвъшъл.

«Чéле че съ ынdъплекъ ла ынformáрea a трéia, dупъ фórma a трéia.

Тоáte пъмеле ынfiinцáte néътре, че съ ascáтъпъ къ пъртъшжríле пътimitóare, saŭ mai бíne a зíче, тоáte пъртъшжríле пътimitóare че съ iaŭ dрent пъме néътре (béz: ла §157, d §,) кум «клъпцъnítул, strъnутáтул, кулéсул, вжnáтул, шж ч, л, л, съ ынdъплекъ ла ынformáрea a трéia, dупъ фórma a трeia, ka deál.

d §. Пъмеле чéле ынвináte съ ынdъплекъ ka чéле неынвináte, къ кáре съ ынвincázъ, кум «небún, ka бun, sunъs, ka пus, strъnепót, ka непót, конfíndere, ka тíndere, препъsъ, ka пъsъ, прeтnnoítъ, ka ынnoítъ, шж ч, л, л.

121. Бъгъrї dъ seámъ asупра ынkeietърíлор.

а §. Îнkeietърíле пътém зíче къ sжnt проnъme прeskурtáte, кум, d'in «ачéл ом, «съ фáче челом, шж óm-ул (102, е §.) d'in «ачеá тuiére, съ фáче «чea тuiére, шж a тuiére, шж тuiére-a, шж d'in «ачéлуї om, съ фáче «чéлуї om, шж om-улуї (102, е §) d'in «ачеї тuiérї, съ фáче «чеї тuiérї, ъї тuiérї, шж тuiérї-ї, шж ч, л, л,

в §. D'in ынdъплекърíле пъмелор (§17. §19. §21. §26. шж §29.) ведém къ ынkeietърíле кíпулуї d'жntжiъ (§11.) съ пun.

«La къdéрea nумit: пърuрea ын ърma пъмелуї, кум «шóш-ул, бóз-л.

«Le къder: dъtъt; шж nemзit: ъne óрї ын ърmъ, кум «Dумnezъu-луї, lán-

кy-лvĭ, ал Dvmnezъv-лvĭ, шж áлte óрĭ ↑nnaínte, кvm « лvĭ-Dvmnezъv, лvĭ-Iánкv, ал лvĭ-Dкmnezъv.

« La къdéр: dъtъt: прічіn: шж advкъt: пърtічéлеле ла, пъ, шж dъла, tot ↑nnaínte sъ пvn, іар ↑nкeieтvріле ↑n vрmъ, кvm « ла-бáп-vл, пъ-бáп-vл, dъла-бáп-vл.

« La къdéр: кemъt: ↑nкeieтvра o, пvрvрea ↑nnaínte, іар чéле лáлte, ↑n vрmъ, кvm « ó-бáп-e! ó-бáп-vле!

« Înкeieтvра o, a къdéрii кemъt: vne óрĭ sъ пvne ↑ndoítъ adíкъ шж ↑nnaíntea пvmелор, шж ↑n vрmъ, кvm « ó-пóп-o! o-пжрsле-o! ó-гжde-o!

Кжte пvme ла къdéр: nvmit: пріimésк ↑nкeieтvра vл, ла къdéр: dъtъt: пріimesк ↑nкeieтvра vлvĭ, шж ла чea кemъt: ó-vле! шж o-e!

« Iaр кжte ла къdéр: nvmit: пріimésк ↑nкeieтvра л, ла къdéр: dъtъt: пріimésк ↑nкeiet: лvĭ, шж ла чea кemъt: o-ле!

« Шж кжte ла къdéр: nvmit: пріimésк ↑nкeiet: ле, къdéр: dъtъt: пріimésк ↑nкeiet: лvĭ, шж ла чea кemъt: o!

« Шж кжte ла къdéр: nvmit; пріimésк ↑nкeiet: a, ла къdéр: dъtъt: пріimésк ↑nкeiet; ĭ, шж ла чea кemъt: o!

« Aчéstea кv ↑nлesníре sъ въd ла ікоáпa оржndvіéлiĭ ↑nкeieтvрілор (§. 13.) fiínd пvse ↑n ржnd dvпъ пріimíрea шж ржndvіáла лор:

в §. Înкeieтvріле кíпvлvĭ ал dóiлea (§ 12.) sъ пvn пvрvрea ↑nnaíntea пvmелор; кvm « чeл-d'жntжv, чéлvĭ-d'жntжv.

г §. Înкeieтvріле кíпvлvĭ ал tréiлea (§ 13.) sъ пvn пvрvрea ↑nnaínte, іар пърtічíка лea, (чe шж aчeásta, кa o áлtъ ↑nкeieтvръ sъ adáогъ) пvрvрea ↑n vрma пvмелор sъ пvne ла toáte къdéріле, кvm « ал-dóiлea, ла ал-dói-лea, пъ ал-dói-лea, шж ч, л, л,

« Înкeieтvріле кíпvлvĭ ал tréiлea, пvíndvsъ ла ор че пvme, ла къdéр: nemvit: sъ ↑ndvплeкъ пvmaĭ ↑nкeieтvріле; іар пvмеле ръmжne ↑ndvплeкáрea къdéріĭ nemvit: шж aчeástъ sъ vрmeázъ кжnd ворбím dъ вре vn лvкрv аръtжnd пъ stъпжnvлvĭ, кvm « ал-кvtърvіа, ла ал-кvtърvіа, пъ ал-кvtърvіа, a-кvtърvіа, ла a-кvtърvіа пъ a-кvtърvіа, шж ч, л, л, dъ aчéіа aчéste ↑nкeieтvрĭ але aчéstvĭ кіп, аръtжnd пvрvрea o stъпжníре кътре vn лvкрv, s'ар пvteá soкotí кa níще пронvme stъпжnitoáре (§ 30. шж § 37, шж § 133, z §, § 135, z §,)

d §. La пvмеле чéле ↑nfiinцáte sъ пvn ↑nкeieтvріле кíпvлvĭ d'жntжv, кvm « бáп-vл, бóv-л, кърбvne-ле, пóп-a, іар ла пvмеле чéле adъогáte sъ пvn шж ↑nкeieтvріле кíпvлvĭ ал dóiлea, кvm « чeл-бvn, шж бvn-vл, чeл-néгрv, шж néгрv-л, чeл-алб, шж áлб-vл.

e §. La къdéр: dъtъt: a пvmърvлvĭ sinгvрát: ↑nкeieтvра фъmeiáскъ ĭ, vne óрĭ sъ

taie, пentrȣ skȣrtárea вórвeĭ, кȣm « datorii, ȋn лок dъ « datoriiĭ, шѫ « врémi, ȋn лок dъ « врémiĭ, asémene шѫ ла къdéр: нȣmit: a нȣ́мъръȣлȣĭ ȋнmȣлц: ȋнкeieiȣ́ра въръъtcáskъ ĭ, кȣm « кoпíi, ȋn лок dъ « кoпíiĭ, шѫ « кáĭ ȋn лок dъ « кáiĭ.

§ 122. Бъгърĭ dъ seámъ asȣ́пра нȣ́мелор.

a § D'in skiмвъ́риле че фак нȣ́меле ла ȋndȣплекърĭ (§ 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 26, шѫ § 27,) вedém къ ȣ́неле нȣ́me ъш пъзъ́sk toáte слóвеле лор, ла ȋndȣплекърĭ, ла амѫndóoъ нȣ́мериле, dъ ачéꙗ съ пot нȣмí регȣлáte (§ 17, § 19, § 21, шѫ § 26,) áлтеле ъш skiмв ȣ́неле d'in слóве ла нȣ́мъръȣл ȋнmȣлц: кȣm шѫ ла ȣ́неле къdéрĭ але нȣ́мъръȣлȣĭ sinгȣрáт: прекȣ́m « лiлiiáк, ó лiлiiéче! лiлiiéчĭ, слóва a, че áре ла нȣ́мъръȣл sinгȣрáт: o skíмвъ ȋn e, ла нȣ́мъръȣл ȋнmȣлц: шѫ пъ к, ȋn ч, asémenea шѫ ла къdéр: кemъt: a нȣ́мъръȣлȣĭ sinгȣрáт: шѫ « въръát, върбáцĭ, слóва t, че áре ла нȣ́мъръȣл sinгȣрáт: o skíмвъ ȋn ц, ла нȣ́мъръȣл ȋнmȣлц: шѫ ч, л, л, dъ ачéꙗ съ пot нȣмí нерегȣлáte (§ 18, § 20, § 22, шѫ § 27,)

« Ачéste skiмвърĭ dъ слóве съ фак ȋn mȣ́лte фéлȣрĭ, ла фíеш кáре нeam, шѫ ла фíеш кáре ȋнформáре, шѫ спре але кȣноáште ор чíне кȣ ȋнлеснíре, am ȋnsemnát ла toáte ȋнформъ́риле кѫte o пíлdъ ла фíеш кáре dъосевíре, че съ прiчiнȣiéще d'in skimвáрea слóвелор (§ 18, § 20, § 22, шѫ § 27,)

« La нȣ́меле чéле нерегȣлáte, нȣ́мърȣt ȋнmȣлц. tot ieste нерегȣлáт, шѫ ȣрmeázъ къdéрiĭ нȣmitóаре, dъ ачéꙗ нȣ́mаĭ къdéр, нȣmit, am ȋnsemnát, ꙗр ла нȣ́мъръȣл sinгȣрáт, кѫte къdéрĭ аȣ dъосевíре dъ чéле регȣлáte (афáръ dъ къdéрea нȣmit, че s'a пȣs спре кȣноштинца dъосевíрилор чéлор лáлte къdéрĭ) ачéле къdéрĭ нȣ́маĭ am ȋnsemnát, ꙗр кѫte нȣ sѫnt ȋnsemnáte, ачéлea ȣрmeázъ чéлор регȣлáte:

в §. D'in нȣ́меле чéле върбъtéщĭ, ла нȣ́мъръȣл sinгȣрáт, ȣ́неле съ сфѫршъ́sk ȋn слóвъ негласníкъ, áлтеле ȋn слóве гласníче, ádiкъ ȋn ȣ, ю, e, шѫ ъ, ꙗр ла нȣ́мъръȣл ȋнmȣлц, tóate съ сфѫршъsk ȋn ĭ.

г §. D'in нȣ́меле чéле фemeiéщĭ, ла нȣ́мъръȣл sinгȣрáт, ȣ́неле съ сфѫршъ́sk ȋn e, áлтеле ȋn a, шѫ áлтеле ȋn ъ, ꙗр ла нȣ́мъръȣл ȋнmȣлц, ȣ́неле ȋn e шѫ áлтеле ȋn ĭ.

d §. D'in нȣ́меле чéле неȣ́tре, ла нȣ́мъръȣл sinгȣрáт: ȣ́неле съ сфѫршъ́sk ȋn слóвъ негласníкъ, áлтеле ȋn слóве гласníче, ádiкъ ȋn ȣ, ю, e, ꙗр ла нȣ́мъръȣл ȋнmȣлц, ȣ́неле ȋn e, áлтеле ȋn ĭ, шѫ áлтеле ȋn ъ.

e §. Ачéste маĭ sȣs аръtáte (§ 122, в §, г §, d §,) съ ȋнцелéг пéнtрȣ ȋndȣплекáрea d'ѫнtѫ́ю, ꙗр ла ȋndȣплекáрea a dóoъ, ȣ́неле нȣ́me ла нȣ́мъръȣл sinгȣрáт, съ сфѫршъ́sk ȋn слóвъ негласníкъ, áлтеле ȋn слóве гласníче, ádiкъ ȋn i, ъ, e, a, ю, шѫ ȣ, ꙗр ла нȣ́мъръȣл ȋнmȣлцáт, tóate нȣ́меле че съ сфѫршъ́sk ȋn ĭ.

§ 123. Бъгърĭ dъ seámъ asȣ́пра къdéрилор.

a §. Бъгънd de seámъ ла dъosebíríле че фак къdéríле, ýna dъ къtре álta, vedém къ tóate dъosebíríле лор sъ prícinuiésk d'in ынkeietýríле че sъ adáogъ ла фíeш káre къdére, ла ýneле ын ýrma nýmelúi, ла álteле ынnaínte, шж ла álteле шж ынnaínte шж ын ýrmь, iar nýmele rъmъn neskimbáte (afárъ dь чéле перегулáte, че aў óare че dъosebíre къdére dь къdére, ла ýneле slóве, кум s'a arъtát ла § 122.

в §. La ынdъplkárea d'ънtъй, ла nýmele въrвътéщї, fórma a nátra a ынformъríї a dóoь, шж ынformárea a tréia, къdér, dъtъt, шж къdér, nemъit, (nentry кь se fáче d'in чea dъtъt, § 28,) съ aseámъnъ nýmъrulúi ынmулц: saў maї bíne a zíче; ieste ынtókmaї ka nýmъrъa ынmулц: кум « nýmele « nópь, ла nýmъrъa ынmулц: fáче nópї, asémene шж ла къdér: dъtъt: a nýmъrulúi sinrurát: съ zíче « nópї, ла káre adъogъndoь ынkeietýra i, съ zíче « nópїї, шж ла nýmъrъa ынmулц: шж ла къdér: dъtъt: a nýmъrulúi sinrurát: asémene шж пърsle, néne, къdíць шж ч, л, л:

« Aчeástъ asemъnáre съ пъzéще шж ла tóate nýmele fъmeiéщї, кум « datoríї, шж ла nýmъrъa ынmулц: съ zíче, шж ла къdér: dъtъt: a nýmъrulúi sinrurát: ла káre adъogъndoъ ынkeietýríле, съ zíче, ла nýmъrъa ынmулц: « datoríile, iar ла къdér: dъtъt: a nýmъrulúi sinrurát: « datoríїї, ýnde съ adáogъ ынkeietýra ї, a къdéríї dъtъt: ынsь nentry ane depъrtá dь galsuírea a tréї iїї, nytém a ne ынtrebuinцá ky e, ын лок dь i, ла къdérea dъtъt: ádikъ съ zíчem « datoríeї, ын лок dь datorїї káre aчeasta съ nóate nьzí шж ла tóate чéле láлte nýme, че sъ ындýplekъ ka datoríle.

г §. Бъгънd dь seámъ шж asýnra къdéríлор ынkeietýríлор, vedém къ къdér: nъmit, шж dъtъt: съ not nъmí чéле d'ънtъй, шж sínrure къdérї, авънd dъosebíre ýna dъ álta ын fáptь, iar къdér: nemъit: sь fáче d'in къdér, dъtъt: ky adъoцírea ынkeietýríлор kínulúi al tréílea, шж къder, prícin; шж adýkъt, съ fak d'in къdér: nъmit: ky adъoцírea propýnelor пъ, шж dъla, (§ 28,) dь aчéea nýrurea sь шж пъn ынnaíntea nýmelor, aчéste propýnerї ла aчeste къdérї, ia ла къdér: кетъt: ынkeietýra o, iéste interцéцia кетътóare o!

§ 125. D'in ындъplekъríле ынkeietýríлор, шж але nýmelor vedém къ оржndiála ынkeietýríлор съ ътneázь dъnь кум s'aў ашъzát ла ikóana чea preskurtátъ a ынkeietýríлор (§ 13.) ádikъ кáte лýme priimésk ла къdér, nъmit, a nýmъrulúi sinrurát, ынkeietýra ул, ла чéле láлte къdérї priimésk чéле ын ziósul luї ынsemnáte ынkeietýrї, шж кáte priimésk ынkeietýra л, ла чéле láлte къdérї priimésk чéле ын ziósul luї ынsemnáte ынkeietýrї, asémene шж чéле láлte, ла кáte tréile kínurї ale ынkeietýríлор, prekým s'a arъtát, шж ла (§ 121.) iar ла nýmъrъ ынmулц. tóate ынkeietýríle d'ын fel sънt ла tóate nýmele.

§ 125. Бъгъ́рї dъ seámъ asȣ́пра ꙟndȣплекъ́рiлор нȣ́мелор adъoráte, чéлор dъ óбщe.

a §. Ачéste нȣ́me съ aséamънъ ка кѫnd ар fi dъ о fíре dъ óбщe, dъ ачéiа о ꙟndȣплекáре аȣ̆ ла tóate néмȣрiле фъръ dъosebíре. Кȣм: « чел máре бърбáт, чеа máре мȣiépe, шѫ чел máре лемн.

в §. Прiiмéск ꙟнкеiетȣ́рї ка tоóate чéле лáлte нȣ́me adъoráte.

г §. Пentрȣ чéле neȣ́tре n'am нȣs ꙟndȣплекáре dъosebítъ, къ́чї ꙟndȣплекáреа лор fiínd ꙟнбiнátъ d'in чéле лáлte dóoъ нeamȣ́рї (§ 102 d §.) лésne нȣtém ꙟnформá ачéastъ ꙟndȣплекáре, лȣѫ́nd нȣ́мърȣл sinгȣрát: dъла чéле бърбътéщї нȣ́me, шѫ нȣ́мърȣл ꙟнмȣлц: dъла чéле фъмeiéщї.

§ 126. Бъгъ́рї dъ séамъ asȣпра ꙟndȣплекъ́рiлор нȣ́мелор adъoráte, ꙟнпреȣ́нъ кȣ чéле ꙟnфiinцáte.

a §. Кѫnd съ пȣ́не нȣ́меле ꙟnфiinцát ꙟnnaínte, atȣ́нчї съ ꙟndȣ́плекъ нȣ́маї нȣ́меле чел ꙟnфiinцát, iар нȣ́меле чел adъorát ръмѫ́не неꙟndȣплекáт, кȣм: « бáнȣл бȣн, шi бáнȣл чел бȣн, бáнȣлȣї бȣн, шi бáнȣлȣї челȣї бȣн, афáръ dъ чéле фъмeiéщї че съ ꙟndȣ́плекъ ла къdéр: dътът: а нȣ́мърȣлȣї sinгȣрát: кȣм: « врéмiї бȣ́нї, шѫ врéмiї чеї бȣ́нї.

в §. Кѫnd съ пȣ́не нȣ́меле чел adъorát ꙟnnaínte, atȣ́нчї съ ꙟndȣ́плекъ нȣ́маї нȣ́меле чел adъorát, iар чел ꙟnфiinцát ръмѫ́не неꙟndȣплекáт, кȣм « бȣ́нȣл бан, бȣ́нȣлȣї бан, афáръ dъ чéле фъмeiéщї, че съ ꙟndȣ́плекъ ла къdéреа dътът: а нȣ́мърȣлȣї sinгȣрát: кȣм « бȣ́неї врéмї. Iар кѫnd съ пȣне ꙟnaintea нȣ́менȣї adъorát, ꙟнкеiетȣ́рiле кínȣлȣї ал dóiлеа, atȣ́нчї нȣ́маї ꙟнкеiетȣ́рiле съ ꙟndȣ́плекъ, iар нȣ́меле амѫndóoъ, шѫ чел ꙟnфiinцát, шѫ чел adъorát ръмѫн неѫndȣплекáte, кȣм « чел бȣн бан, челȣї бȣн бан афáръ iáръш dъ чéле фъмeiéщї, че съ ꙟndȣ́плекъ ла къdéр: dътът: а нȣ́мърȣлȣї sinгȣрat: кȣм « чеї бȣ́нї врemї.

г §. Нȣ́меле adъorát « tot, нȣ съ сȣпȣ́не ачéстор рéгȣле, мѫ́нdрȣ fiínd, чi áре dъosebítъ ꙟndȣплекáре, прекȣ́м съ вéde ла § 24, а §. в §.

§ 127. Бъгъ́рї dъ séамъ asȣ́пра нȣ́мърȣлȣї ꙟнмȣлц: кȣм съ ꙟnформéазъ d'in нȣ́мърȣл sinгȣрát:

a §. Пentрȣ ꙟndȣплекáреа d'ѫntѫ́iȣ.

« Din кѫ́te s'аȣ̆ арътát л'а ꙟnформъ́рiле ꙟndȣплекъ́рiї d'ѫntѫ́iȣ (§ 116, шѫ § 117,) съ ꙟнцелéще къ нȣ́мърȣл ꙟнмȣлц: ла ȣ́неле нȣ́me iéste ꙟntóкмаї ка нȣ́мърȣл sinгȣрát: iар ла áлтеле съ фáче d'in нȣмърȣл sinгȣрát: ор кȣ adъoцíрї dъ slóве, кȣм « бан, бáнї, окá, окáле, лемн, лémne, кар, кáръ, кȣtрémȣр, кȣtрémȣрї, бѫ́лчiȣ, бѫ́лчiȣрї, dеал, déалȣрї, ор кȣ skimбъ́рї dъ slóве, кȣм « бóȣ̆, бóї, кал, каї, ко-

пíл, копíĭ, кърбýпе, кърбýпĭ, пóпъ, пóпĭ, врéме, врéмĭ, кáзъ, кáзе, брíчĭ, брíчé, s'aŭ ку лепьдъ́рі dь sлóве, кум « datoríie, datoríĭ, вóie, вóĭ.

« Din ↑ndуплекъ́ріле пýмелор ведém къ

1 § La чéле бърбъ́цĭ пýме.

« Кѫ́te пýме ла sлomníрea d'in ýрмъ a пýмърулуĭ singýrát: aŭ ea. шѫ прівéск ку ↑ndуплекáрea лор ла фóрma d'жntѫ́ĭ a ↑nformъ́рiĭ d'жntѫ́ĭ, тóate ачéле пýме ла пýмърул ↑nmулц. лéапьдъ пъ a, кум « брeaz, брéзĭ, zmead, zméзĭ, вeat, бéцĭ, лeax. лéшĭ, iar чéле че прівéск ла фóрma adóoъ a ачéцiĭ ↑nformъ́рĭ, ачéastъ лепьдаré dь a, o пъzéце шѫ ла къдéр. кетът. a' пýмърулуĭ singýrát. кум «moшнéan, moшнé-ne! moшнéнĭ, бетéar, бетéце бетéцĭ! вітéaz, вітéже! вітéцĭ, довлéак, довлéче! довлéчĭ.

« Кѫ́te пýме ла sлomníрea d'in ýрмъ a пýмърулуĭ singýrát: aŭ ia, шѫ прівéск ку ↑ndуплекáрea лор ла фóрma a дóoъ, a ↑nformъ́рiĭ d'жntѫ́ĭ, скímбь пъ ia, ↑n ie, ла пýмърул ↑nmулц. пъzínd ачeastъ скimбáре шѫ ла къдéр. кетът. a пýмърулуĭ singýrát. кум « komediián, komediéne! komediiénĭ, лiлiiák, лiлiiéче! лiлiiéцĭ, бъ-iát, бъiéte! бъiéцĭ, aфáръ дъ « кiriiáш, mariiáш, meжiiáш, невоiáш, simбriiáш, фa-miлiiáш, бъiáш.

« Кѫ́te пýме ла sлomníрea a дóoъ a пýмърулуĭ singýrát. aŭ ea, шѫ прівéск ку ↑ndуплекáрea лор ла фóрma a дóoъ a ↑nformъ́рiĭ d'жntѫ́ĭ, леапьдъ пъ a, ла пýмърул ↑nmулц. кáре лепьдáре o пъzéце шѫ ла къдéр. кетът. a пýмърулуĭ singýrát. кум « цeáтъп, цémene! цémenĭ, цeáпъп, цéпene! цéпenĭ, aфáръ дъ чeáш цeráх.

« D'in пýмеле че ла sлomníрea a дóoъ a пýмърулуĭ singýrát aŭ a, шѫ прівéск ку ↑ndуплекáрea лор, ла фóрma a дóoъ a ↑nformъ́рiĭ d'жntѫ́ĭ, пýмеле « пърáцiп, скímбъ пь a, ↑n ъ, ла пýмърул ↑nmулц. кум « пърáцiп, пъръцiнĭ, шѫ пýмеле « zdrávъп, скímбъ пъ a, ↑n e, кум « zdrávъп, zdrébenĭ.

« D'in пýмеле че ла sлomníрea d'in ýрмъ a пýмърулуĭ singýrát. aŭ o, шѫ прі-вéск ку ↑ndуплекáрea лор, ла фóрma d'жntѫ́ĭ a ↑nformъ́рiĭ d'жntѫ́ĭ, ýпеле прiiвéск ↑n a, маĭ мулт ла пýмърул ↑nmулц. кум « om, óamenĭ, iar d'жn чéле че прiiмéск ла фóрma a дóoъ, a ачéцiĭ ↑nformъ́рĭ, ýпiле прiiмéск ↑n a, маĭ мулт ла къдéр. ке-мът. a ачéстуĭ пумър, кум « кокóп, кокóапе! перód, перóade!

« Кѫ́te пýме ла sлomníрea d'in ýрмъ a пýмърулуĭ singýrát. aŭ ъ, шѫ прівéск ку ↑ndуплекáрea лор, ла фóрma d'жntѫ́ĭ a ↑nformъ́рiĭ d'жntѫ́ĭ, скímбъ пъ ъ, ↑n e, ла пýмърул ↑nmулц. кум « ът, фéцĭ, aфáръ дь mesteákъп, чeáркъп, iar чéле че прівéск ла фóрma a дóoъ a ачéцiĭ ↑nformъ́рĭ, ачeástъ скimбáре o пъzéце шѫ ла къ-dérea кетът. a ачéстуĭ пýмър, шѫ ла пýмърул ↑nmулц. кум « мър, мére! мérĭ, zdrávъп, zdrébene! zdrébenĭ, цeáтъп, цámene! цémenĭ, тѫ́пър, тínere! тínerĭ, логофът, логофéте! логофéцĭ, вѫ́път, вínete! вínecĭ, aфáръ дъ zárzър, кълúгър, пъ-strъв, дáскъл.

« D'in нѫмеле че ла сломпíрєа d'in ѓрмъ а нѫмърулуї singурáт: аѓ ж, пумаї нѫмеле « sfжnt, скímвъ пъ ж, ѧn i, ла нѫмърул ѧnmулц. кум « sfжnt, sfinцї.

« D'in нѫмеле че ла сломпíрєа a дóоъ, a нѫмърулуї singурáт. аѓ ж, нѫмаї нѫмеле « tжnър, шж вжnът, скímвъ пъ ж, ѧn i, ла нѫмър ѧnmул. кум « tжnър, tínere, вжnът, вínецї.

« Кжte нѫме ла нѫмърул singурáт. съ sfжршъsк ѧn d, скímвъ пъ d, ѧn z, ла нѫмърул ѧnmулц. кум « брad, брazї, zmєad zmézї, neрód neрózї, блжnd, блжnzї.

« Кжte нѫме ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn t, скímвъ пъ t, ѧn ц, ла нѫмърул ѧnmулц: кум « бeáт, бéцї бърбáт, бърбáцї, бъiáт, бъiéцї, логоfжt, логоféцї, sfжnt, sfínцї, шж ч, л, л,

D'in нѫмеле че ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn z, ачéste нѫме « stакóz, гóрѫї, dóлѫї, тржнѫї (че нѫмаї ла нѫмърул ѧnmулц: съ zik) biteáz, скímвъ пъ z, ѧn ѫ, ла нѫмърул ѧnmулц: кум « stакóѫї, bитéѫї.

D'in нѫмеле че ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn x, шж f, ѓнсле скímвъ пъ x, шж пъ f, ѧn ш, ла нѫмърул ѧnmулц: кум « леах, лéшї, патрiáрх, патрiáршї, въiáf, въiáшї.

« Кжte нѫме ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn s, скímвъ пъ s, ѧn ш, ла нѫмърул ѧnmулц: кум « ѓрs, ѓршї, кувiós, кувióшї.

« Кжte нѫме ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn к, скímвъ пъ к, ѧn ч, ла нѫмърул ѧnmулц: кум « телк, тéлчї, довлeák, довлéчї, лiлiiák, лiлiiéчї.

« Кжte нѫме ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn вк, скímвъ пъ вк, ѧn щ, ла нѫмърл ѧnmулц: кум « бърбътésк, бърбътéщї.

« D'in нѫмеле че ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn st, ѓнiле скímвъ пъ st, ѧn щ, ла нѫмърул ѧnmулц: кум « прost, прóщї, прefѓst, прefѓщї.

« Кжte нѫме ла нѫмърул singурáт: съ sfжршъsк ѧn г, скímвъ пъ г, ѧn ц, ла нѫмърул ѧnmулц: кум « nintenór, nintenóцї, коврíг, коврíцi, бeteár, бetéцї.

2 §. La чéле ѣмeiéщї нѫме.

« Кжte нѫме граїniче съ ѣак d'in конѫгáрєа луї a, ѧn áре, скímвъ пъ a, ѧn ъ, ла лѫмърул ѧnmулц: пъzínd ачeástъ скimбáре шж ла къдéр: дъtът: a нѫмърулуї singурáт: кум « adунáре, adунърiї, adунърiле, adъnáре, adьnьрiї, adьnьрiле.

« Кжte нѫме ла сломпíрєа a трéiа a нѫмърулуї singурáт: аѓ a, шж съ лове́ще ла ачeá сломпíре, скímвъ пъ a, ѧn ъ, ла нѫмърул ѧnmулц: пъzínd ачeástъ скimбáре шж ла къдéр: дъът: a нѫмърулуї singурáт: кум « нásьре, пъsърiї, пъsърiле, áрiie, ърiї, ърiile, рámуръ, ръmурiї, ръmурiле, aфáрь дь « zdрáвьnъ, че скímвь пъ a, ѧn e, кум « zdрáвьnъ, zdрévenei, zdрévenele.

« Кжte нѫме ла сломпíрєа a дóоъ a нѫмърулуї singурáт: аѓ оа, леáпъdъ пъ a,

ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ: пъzínd ачеástъ лъпъdáре, шж ла къdéр: dъtъt: а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát: кȣm «kiotoáре, kiotórii, kiotórіле, nóапte, nóпцїї, nóпціле, гróапъ, гró-пії, гróпіле, афáръ dъ «олóагъ, броáskъ, шж чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ка iéле шж а-фáръ dъ чéле че sъ ꙟndȣ́плекъ ка káзъ шж афáръ dъ tóate пъртъшжріле лȣкрътóа-ре, чеш пъzъ́sk оа, шж ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ: кȣm «adȣнъtoáре, ла нȣ́мърȣл sін-гȣrát: adȣнъtoáре, шж ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ: шж афáръ dъ «вжлвóаре, че skímбъ пъ оа, ꙟн ъ, ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ: пъzínd ачеástъ skimбáре шж ла къdéр: dъtъt: а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát: кȣm «вжлвóаре, вжлвъ́рії, вжлвъ́ріле.

«Kжte нȣ́me ла sлomnírea d'in ȣ́rmъ, a dóоа, шж a tréia аȣ̆ еа, ла нȣ́мърȣл sінгȣrát: леáпъdъ пъ а, ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ: пъzínd ачеástъ лъпъdáре, ла къdéр: dъtъtъ: а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát: кȣm «вълчеá, вълчéлеї, вълчéлеле, віцеá, віцéлеї, віцéлеле, mireásъ, mirései, miréseле, moшнеáнкъ, moшнéнчеї, moшнéнчіле, цеá-тънъ, цémenеї, цémenеле, цеáпънъ, цéпенеї, цéпенеле.

«Kжté нȣ́me ла sлomnírea d'in ȣ́rmъ, шж a dóоъ а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát, аȣ̆ еа, skímбъ пъ а, ꙟн е, ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ. пъzínd ачеástъ skimбáре шж ла къdé-реа dъtъt. а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. кȣm «пȣiá, пȣiéлеї, пȣiéлеле, порȣmбеá, порȣm-бiéлеї, порȣmбiéлеле, перiiátъ, перiiéteї, перiiтéле, піátръ, піétреї, піétреле.

«Kжte нȣ́me ла sлomnírea a dóоъ а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. аȣ̆ ъ, шж sъ ловésk ла a tréia sлomníре, а чéле нȣ́me skimбъ пъ ъ, ꙟн е, ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ. пъzínd ачеástъ skimбáре шж ла къdéр. dъtъt. а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. кȣm «цеáтънъ, цé-menеї, цémenеле, zdráвънъ, zdrévenеї, zdréveneле, шж ч, л, л, афáръ dъ «násъ-ре, шж mágъре.

«Kжte нȣ́me ла sлomnírea d'in ȣ́rmъ а нȣ́мърȣлȣї sінгȣráтік аȣ̆ d, skímбъ пъ d, ꙟн z, ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ. пъzínd ачеástъ skimбáре шж ла къdéр. dъtъt. а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. кȣm «лiвéde, лiвézії, лiвézіле, лádъ, лъ́zії, лъ́zіле, doвáдъ, dовézії, dовézіле, афáръ dъ ачéste нȣ́me adвоráte лímпеde, шж répede.

«Kжte нȣ́me ла sлomnírea a dóоъ а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. аȣ̆ ц, шж прівésk кȣ ꙟndȣ́плекáреа лор, ла фórma a dóоъ а ꙟнфormъ́рії d'жntжiȣ̆, а чéле нȣ́me skímбъ пъ ц, ꙟн г, ла нȣ́мърȣл ꙟнтȣлȣ. пъzínd ачеástъ skimбáре шж ла къdéр. dъtъt. а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. кȣm «ажȣ́нцере, ажȣнгъ́рії, ажȣнгъ́ріле, фȣ́цере, фȣгъ́рії, фȣ-гъ́ріле.

«Kжte нȣ́me ла sлomnírea d'in ȣ́rmъ а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. аȣ̆ te, шж tъ, шж прівésk кȣ ꙟndȣплекáреа лор, чéле ꙟн te, ла фórma a dóоъ а ꙟнфormъ́рії d'жntжiȣ̆, іар чéле ꙟн tъ, ла фórma a dóоъ, а ꙟнфormъ́рії a nátra, ачéле нȣ́me skímбъ пъ t, ꙟн ц, пъzínd ачеástъ skimбáре шж къdéреа dъtъt. а нȣ́мърȣлȣї sінгȣrát. кȣm «кȣ́рte кȣ́рцїї, кȣ́рціле, kárte, къ́рцїї, къ́рціле, бáлtъ, бъ́лцїї, бъ́лціле, нȣ́нtъ, нȣ́нцїї, нȣ́нціле.

« Kᴗ́te nýme sъ sфᴗ́ршъsк ↑n къ, ла нýмърул sinгурát: sкímбъ пъ к, ↑n ч, ла нýмърул ↑nmулц: кум « sърáкъ, sърáчеĭ, sърáчеле, нýкъ, нýчiĭ, нýчiле, шᴗ ч, л, л, афáрь дь нýмеле чéле мᴗнгᴗietóаре, кум « фрумушíкъ, tурtурíкъ, порунбíкъ, шᴗ ч' л, л, къчĭ asémene нýme мᴗнгᴗietóаре, нýмърул ↑nmулц: шᴗ къdéр: dъtъt: a нýмърулуĭ sirур: ле фак ↑nпрумуtᴗ́ndusъ dъла нýмеле мᴗнгᴗietóаре че н'аŭ к, ádiкъ « фрумушáлеĭ, фрумушáлеле, d'in фрумушá, иар ну d'in фрумушíкъ, шᴗ tур-турéлеĭ, tурtурéлеле, d'in tурtурéа, иар ну d'in tурtурíкъ, шᴗ ч, л, л, asémenea.

« Kᴗ́te нýme sъ sфᴗршъsк ↑n хъ, ла нýмърул sinгурát: sкímбъ пъ х, ↑n ш, ла нýмърул ↑nmулц: пъzínd ачеásтъ sкimбáре шᴗ ла къdéр: dъtъt: a нýмърулуĭ sinгурát: кум « леáхъ, лéшеĭ, лéшеле.

« Kᴗ́te нýme sъ sфᴗршъsк ↑n гъ, ла нýмърул sinгурát: sкímбъ пъ г, ↑n ц, ла нýмърул ↑nmулц: пъzínd ачеástъ sкimбáре, шᴗ ла къdéр: dъtъt: a нýмърулуĭ sinгурát: кум « олоáгъ, олоáцеĭ, олоáцеле, sлýгъ, sлýцiĭ, sлýцiле, шᴗ ч, л, л,

« Kᴗ́te нýme sъ sфᴗршъsк ↑n sкъ, ла нýмърул sinгурát: sкímбъ пъ sкъ, ↑n шт, ла нýмърул ↑nmулц: пъzínd ачеástъ sкimбáре, шᴗ ла къdéр: dъtъt: a нумъ-рулуĭ sinгурát: кум « бróasкъ, бróашеĭ, бróашеле, domneásкъ, domnéштiĭ, dom-néштine.

3 §. La челе неутре нýme.

« Uniле d'in нýмеле че ла sломнíреа d'in ýрмъ a нýмърулуĭ sinгурát: аŭ о, прiimesк ун а, maĭ мулт ла нýмърул ↑nmулц: пъzínd ачést а, шᴗ ла къdéр: ке-мъt: a нýмърулуĭ sinгурát: кум « ръбóж, о ръгóаже! ръбóажеле, кожóк, о кожóа-че! кожóачеле.

« Kᴗ́te нýme sъ sфᴗршъsк ↑n еаn, ла нýмарул sinгурát: шᴗ прiвésк ку ↑nду-плекáреа лор ла ↑nформáреа d'ᴗniᴗ́iŭ, ачéле нýme леáпъdъ пъ а, ла нýмърул ↑n-mулц: пъzind ачеástъ лепъdáре шᴗ ла къdéр: кеmъt: a нýмърулуĭ sinгурát: кум « океán, о окéне! окéнеле, лiгеán, о лiгéне! лiгéнеле.

« Kᴗ́te нýme ла sломнíреа d'in ýрмъ a нýмърулуĭ sinгурát: аŭ иа, шᴗ прiвésк ку ↑nдуплекáреа лор ла ↑nформáреа d'intᴗ́iŭ, ачéле нýme sкímбъ пъ а, ↑n е, ла нý-мърул ↑nmулц: пъzínd ачеástъ sкimбáре шᴗ ла къdéр: кеmъt: a нýмърулуĭ sinгу-рát: кум toiár, о toiéце! toieцеле.

« Uniле d'in нýмеле че ла sломнíреа d'in ýрмъ a нýмърулуĭ sinгурát: аŭ ᴗ, sкímбъ пъ ᴗ, ↑n i, ла нýмърул ↑nmулц: пъzínd ачеástъ sкimбáре шᴗ ла къdéр: кеmъt: a нýмърулуĭ sinгурát: кум « кувᴗ́nt, о кувínte! кувínteле, вътмᴗ́nt, о вътmínte! вътmínteле.

« Kᴗ́te нýme sъ sфᴗршъsк ↑n к, ла нýмърул sinгурát: шᴗ прiвésк ку ↑nду-

плекáреа лор, ла ынформáреа д'жнтжиь, ачéле нýме скímвъ пъ к, ын ч, ла нýмърул ынмулц: пъзínd ачеáстъ скимбáре шж ла къдéр: кетът: а нýмърулуй sингурát: кум «ак, óаче, áчеле, кожóк, óкожóаче! кожóачеле, добитóк, о добитóаче! добитóачеле.

« Кжте нýме съ сфършъск ын г, ла нýмърул sингурát: шж прівéск ку ындуплекáреа лор, ла ынформáреа д'жнтжиь, ачéле нýме скímвъ пъ г, ын ц, ла нýмърул ынмулц: пъзínd ачеáстъ скимбáре шж ла къдéр: кетът; а нýмърулуй sингурát: кум «кърлíг, о кърлíце! кърлíцеле, тоiáг, о тоiéце! тоiéцеле.

в §. Пéнтру ындуплекáреа а дóоъ.

« D'in кжте s'aў арътáт ла ынформьрíле ындуплекърíй а дóоъ (§ 118) съ ынцелéце къ нýмърул ынмулц: съ фáче d'in нýмърул sингурát: ор ку адъоцíрй дь слóве, кум «Іоáн, Іоáнй, темелí, темелíй, саў ку скимбърй дь слóве, кум «Папъ, Пáпі, Геóрге, Геóргй, Михáиь, Михáй.

« D'in ындуплекърíле нýмелор ведém къ.

« Кжте нýме бърбътéцй ынсушíте съ сфършъск ын ıоп, ла нýмърул sингурát: скímвъ пъ а, ын е, ла нýмърул ынмулц; пъзínd ачеáстъ скимбáре шж ла къдéр: кетът: а нýмърулуй sингурát: кум «Stoiáп, o Stoiéne! Stoiéнiй.

Кжте нýме бърбътéцй ынсушíте ла сломпíреа d'in ýрмъ а нýмърулуй sингурát. аў t, скímвъ пъ t, ын ц, ла нýмърул ынмулц. кум «мушáт, мушáцй, стамáте, стамáцй, брáтъ, брáцй.

« Uнеле d'in нýмеле бърбътéцй, че ла-сломпíреа d'in ýрмъ а нýмърулуй sингурát. аў d, скímвъ пъ d, ын z, ла нýмърул ынмулц. кум «невród, неврózй, вóдь, вózй, Вждъ, Вжзй.

Кжте нýме бърбътéцй ынсушíте ла сломпíреа d'in ýрмъ а нýмърулуй sингурát. аў к, скímвъ пъ к, ын ч, ла нýмърул ынмулц. кум «Мірíкъ, Мірíчй, Вóйку, Вóйчй, Іáнку, Іéнчй.

Нýмеле ынсушíте фъмеéцй фiind къ съ ындуплекъ ла ындуплекáреа д'жнтжиь, урмеáзъ чéлор зíсе пентру нýмеле фъмеéцй ла § 127, 2 §.

§ 128. Бъгърй дь сеáмь асупра неáмурíлор.

« Кжте нýме прiiмéск ынкеiетýрй бърбътéцй, ла амжндóоь нýмереле, тóате ачéле нýме съ пумéск « нýме бърбътéцй.

Кжте нýме прiiмéск ынкеiетýрй фъмеéцй, iáръш ла амжндóоь нýмереле, тóате ачéле нýме, съ пумéск « нýме фъмеéцй.

« Iар кжте нýме прiiмéск ла нýмърул sингурát. ынкеiетýрй бърбътéцй, шж ла нýмърул ынмулц. ынкеiетýрй фъмеéцй, ачéле нýме съ пумéск « нýме неутре (§ 102, d §.)

« Lésne пѕtém dъosebí neámѕріле, шж а ле кѕпоáще, dъ вom въгá dь seámъ, къ.

« Кжte пѕ́me прiimésк ла пѕ́mъpѕл sinгѕрát. пѕ́mъpѕл ѕп. іар ла чел ↑птѕлц: пѕ́mъpѕл doĭ ачéле пѕ́me sжnt dь пєam върбъtésк: кѕm «ѕп върбát: doĭ върбáцĭ.

« Кжte пѕ́me прiimésк ла пѕ́mъpѕл sinгѕрát: пѕ́mъpѕл о. saѕ̆ ѕ́па. шж ла чел ↑птѕл: пѕ́mъpѕл dóoъ. ачéле пѕ́me sжnt dь пєam фъmeiésк. кѕm «о фъmée dóoъ фъméĭ.

« Кжte пѕ́me прiimésк ла пѕ́mъpѕл sinгѕрát. пѕ́mъpѕл ѕп. іар ла чел ↑птѕлц. пѕ́mъpѕл dóoъ. ачéле пѕ́me sжnt dъ пєam пéѕtр. кѕm «ѕп лemп. dóoъ лémne.

« § 129. Nѕ́meлe че s'aѕ̆ пѕs drent пíлdъ ла гръmátiкъ, asѕ́пра кърора sъ ↑пdѕ́плекъ tóate чéле лáлte пѕ́me.

« Але ↑пdѕплекърїї d'жntжїѕ̆.

Агъ, ађѕ́пцере, ак, албástрѕ, апríndeре, árie, аръtѕ́ръ, архáпгел, ащéрпере, іáрвъ, іádъ, ıѕ́dъ, izвóр, óaste, óѕ̆, окá, океáп, олóагъ, om, ороmáпкъ, ѕрs, ѕчíde-ре, ѕшѕ́ре, ↑пtреáгъ, вáле, вáргъ, вéрde, вiteáz, воïnik, вълчeá, въtáф, въштжnt, вжлвóaре, вжпъ, вжпъtъ, влъdíкъ, врéme, генераліtá, гжde, грátiie, гríndъ, гроáпъ, гръѕ́nte, záръ, zeámъ, zéstре, zeчѕ̆iáлъ, zioъ, zълóг, zгжie, zmєad, zdрáвъп-ъ, kazá-niie кал, кап, кар, кáрte, кásъ, kataрámъ, катаstíx, кiotóаре, коврíг, кођóк, кокóп, komediáп, копíл, копítъ, корóпъ, кѕвiós, кѕвжnt, кѕ́mпъпъ, кѕ́рte, кѕtрémѕр, къл-dáре, кълáре, кърбѕ́пе, кжрлíг, лádъ, лáпte, лєах-ъ, лemп, лешáskъ, лiвéde, лiлi-іáк, лímпede, логофъ́t, mare, maríie, máрtъ, máрфъ, másъ, meлк, metóx, mirеá-sъ, moáле, mош, mошпеáп-къ, mъzърíке, mър, mъtáse, mъdѕлáр, mжпъ, пеĭкъ, пéпе, перód, пóапte, пѕ'á, пѕ́къ, пѕ́me, пѕ́пtъ, палáшкъ, папарѕ́пъ, пásъре, па-tрiáрх, пiátръ, пiéле, пíoъ, пintепóг, пóарtъ, пomáпъ, пóпъ, порѕmвíкъ, пъiáцine, пърáцin, пжржѕ̆, пжрsле, плásъ, плátкъ, плóaie, плóѕкъ, прóst, рámѕръ, рádере, роádере, ръѕ̆, ръвъшъ́л, ръzвóїѕ̆, ръвóђ, sáрiкъ, sáлátъ, saфtiáп, sóаре, sóарвере, só-ръ, sърáкъ, sъцeátъ, sжпце, skaiéte, skáръ, slѕ́гъ, stakóz, sфжnt, tátъ, tábъръ, teáкъ, toiár, tѕрtѕрíкъ, tжпър-ъ, treáвъ, treáпъd, фалангъ, fedeлém, фѕióр, фъme-iáskъ, фъt, фрѕmѕшíкъ, фржѕ̆, хелещéѕ̆, херъstръѕ̆, чiреádъ, чóакъ, чomár, цеámъ-п-ъ, вáлігъ, вáлtъ, вап, basaрábiie, вєat, beteár-гъ, вóѕ̆, вопdóк, ворdéѕ̆, вѕzѕiáп-къ, вѕрdѕ́ф, вѕ́tiie, въiát, върбát, върбъtésк, вьtáie, въdíцъ, вжлчѕ̆, влжпd, вrad, врєaz, врíчѕ̆, врóаѕкъ. danimáркъ. datoríie, dєал, diiátъ, díђmъ, dínte, dовádъ, dовлеáк, domneáskъ, шá, шáрпе.

« Але ↑пdѕплекърїї a dóoъ.

Алексánдрѕ, anatóлiе, Іапкѕ, Іóап, Іопá, Вóїкѕ, Вódъ, Влádѕ, Геóрге. Zaxa-рia, Македóп, Мiрíкъ, Міхáїѕ̆, Мѕшát, Nевród, Пáпъ, Петрiшóр, Пъ́tрѕ, Ráковi-цъ, Stamáte, Stoiáп, Өemeлí, Брátѕ.

(а)

(a) Ікоапъ пreскуrtarъtъtóare dъ кѫte sъ копrínd ла кáпул ал пátrулеа.

- **неam** — кáре sъ ѫппárte ѫп dóоъ:
  - ѫп неam дупъ ѫпце лéцер е шѫ ѫп неam дупъ гласуíре — каре sъ ѫппарт ѫп чінчі неаmурі:
    - ѫп неam бъrбътéск
    - — фъmeiéск
    - — нéуtr
    - — обшéск, шѫ
    - — ѫпtунекáт
- **кіп** — кáре sъ ѫппárte ѫп dóоъ:
  - ѫп черчеtаре дупъ ѫпцелéцере — кáре sъ ѫппárte ѫп шáпtе ѫпкіпуíрі, áдікъ ѫп:
    1. нýме ѫпфііпцáте; — адъогáте; — капíще адъогате
    2. нýме ѫпsупшíте; — обшéшті; — копrіпzътóаре
    3. нýме легáте; — ѫппоtрівітóаре; — дъ о поtрíвъ
    4. нýме нуmъrътóаре; — орѫндуітóаре; — ѫпmулцітóаре; — дъsпъrцітóаре; — дъосебітóаре
    5. нýме ѫпtrебътóаре; — дъ генераліtá; — дъ кѫtъцíme; — дъ фелурíme
    6. нýме пemuітóаре; — дъ mеşеşýг
    7. нýме mаtеріáле
  - ѫп черчеtаре дупъ гласуíре — кáре sъ ѫппárт ѫп пatру ѫпкіпуíрі, ѫп:
    1. нýме кіпéрпіче; — tráse
    2. нýме пъrіпtéшті; — пъmѫпt; — stъпѫпé
    3. нýме пумéрпіче; — граíпіче
    4. нýме шъzъtóаре; — кумпъпіtóаре; — ковѫrшітóаре, шѫ; — mѫпгѫіеtóаре
- **пýmър** — кáре sъ ѫппárte ѫп dóоъ: ѫп пеѫпвіпáтъ, шѫ ѫпвіпáтъ
- **фóрmъ** — кáре sъ ѫппárte ѫп dóоъ: ѫп sіпгуráтік, шѫ ѫпmулцáтік.
- **къdéре** — кáре sъ ѫппárte ѫп шáse: ѫп пумітóаре, пemuітóаре, дътътóаре, прічіпутóаре, кemътóаре шѫ адукътóаре.
- **ѫпдуплекáре** — кáре sъ ѫппárte ѫп dóоъ: ѫп чеа д'ѫпtѫю, шѫ чеа дъ адóоъ.

(Ла нýме sѫпt урmътóаре шáse sémne: пеam, кіп, пýmър, фóрmъ, къdéре, ѫпдуплекáре.)

d §. Пronýme пъtimitóр sъ zíче ачéла, кꙋ káре ne sлꙋџꙟm, кꙟnd врem sъ арътъ́m пъ ꙟnшine noĭ, ка кꙟnd am пъtimí, saꙋ̆ am mꙋnчí, кꙋm « mъ вat ziкꙟnd, ачést» mъ, арátъ къ ꙋрmárea вътъ́iĭ, o фак ꙟnsꙋm ieꙋ̆ asꙋ́пр'ъm.

§e. Пronýme къщiгътóр, saꙋ̆ doвꙟnditóр, sъ zíче ачéла, кꙋ káре nesлꙋџꙟm, кꙟnd врem sъ арътъ́m чéea че къщiгъ́m пъ оврázꙋл nóstрꙋ, кꙋm «ъm dъ́, ъ́цĭ dъ-рꙋiéщe, ъш къщíгъ, zikꙟnd, ачéste пronýme» ъm «ъцĭ «ъш, арátъ ла че овráze méрцe dárea, dърꙋírea, шꙟ къщíгꙋл.

s §. Пronýme ꙟndoít sъ zíче чел че sъ фáче d'in dóoъ пronýme, saꙋ̆ d'in maĭ mꙋ́лte sпре maĭ вꙋ́nъ ꙟnкреdinцáре, кꙋm кꙟnd zichem «míe ъm поруnчéщe, sъ вéde къ крédem maĭ víne кꙋĭ поруnчéщe, dъ кꙟt кꙟnd am zíче» míe поруn. чéщe, saꙋ̆ «ъm порꙋnчéщe, ádiкъ nꙋ́maĭ кꙋ ꙋn пronýme, шꙟ кꙟnd zíчem» пъ míne mъ вáte, ꙟnцелéцem maĭ víne пъ чíne вáte, dъ кꙟt кꙟnd am zíче «пъ mí-ne вáte, saꙋ̆» mъ вáte.

z §. Пronýmeле stъпꙟnitóр sъ zíче ачéлà, кꙋ káре ne sлꙋџꙟm, кꙟnd врem sъ арътъ́m пъ stъпꙟ́nꙋл ꙋ́nꙋĭ лꙋ́крꙋ, кꙋm «ал mieꙋ̆ sкáꙋn, zikꙟnd, ачést «mieꙋ̆, mъ арátъ пъ míne dъ stъпꙟ́n sкáꙋnꙋлꙋĭ, шꙟ «a tá kásъ, zikꙟnd ачést «ta, арátъ къ tꙋ iéщĭ stъпꙟ́nꙋл kásei.

n §. Пronꙋme adeveritóр sъ zíче ачéла, кꙋ káре ne sлꙋџꙟm, кꙟnd врem sъ adeverím maĭ mꙋлt оврázꙋл, пentрꙋ káре sъ ворвéщe, ка шꙟ ла чéле ꙟndoíte пro-nꙋ́me, кꙋm «ꙟnsꙋm eꙋ̆ am фost, zikꙟnd, ачest «ꙟnsꙋm, adeveréazъ maĭ mꙋлt оврázꙋл mieꙋ̆, ка кꙟnd n'aш фi фost креzꙋ́t, dъ aш фi zís nꙋ́maĭ» ieꙋ̆ am фost, чi sпре maĭ вꙋ́nъ adeveríре maĭ adъогъm «ꙟnsꙋm.

§ 134. Фíeш káре ꙟnкiпꙋíре a пronꙋ́meлор, dъosevítъ ꙟndꙋплeкáре áре, прекꙋ́m sъ véde ла ꙟndꙋплeкъ́рiле лор (§31, §32, §33, §34, §35, §36, §37, §38.)

§ 135. Бъгъ́рĭ dъ séamъ asꙋ́пра пronꙋ́meлор.

a §. Пentрꙋ пronꙋ́meле personáле.

1 §. Aꙋ̆ dóoъ фóрme.

2 §. Фóрma d'ꙟntꙟ́iꙋ̆ áре dóoъ фéцe, ádiкъ чea d'ꙟntꙟ́iꙋ̆, шꙟ чea dъ adóoъ:

3 §. Фóрma a dóoъ áре кꙟté tréiле фeцe.

4 §. Фóрma a dóoъ áре nꙋ́maĭ oкъdéре, atꙟ́t ла nꙋ́mърꙋл singꙋрát: кꙟt шꙟ ла nꙋ́mърꙋл ꙟnmꙋлц: adiкъ къdéр: dъtъtóаре.

5 §. Sъ пꙋn шꙟ ꙟnnaíntea гráiꙋлꙋĭ, шꙟ ꙟn ꙋ́рmъ, кꙋm «ieꙋ̆ merг, шꙟ «merг ieꙋ̆, «mi sъ кꙋвíne, цi sъ кꙋвíne, i sъ кꙋвíne шꙟ «кꙋвínemisъ, кꙋвíneцisъ, кꙋví-neisъ, (§56, г§.)

6. Sъ zik ла tóate néamурiле.

в §. Pentrу proпумéле arътътóare.

1 §. Aў dóoъ féце, ádikъ чea d'жntжў шж чea dь atréiлea.

2 §. Aў dóoъ néamурi ádikъ бърбътésк, шж fъmeiésk, кът чел néytр iése d'intr'avésta dóoъ.

3 §. Sь пуп шж intnaintea пумелуї, шж in ўrmъ, кум «avést om, шж «ómул avésta.

4 §. Kжnd вrem sъ arътъm stъпжпîrea ўnуї лукру, atўnчї ne sлуджжm пўrурea ку inkeietўriле kîпулуї ал tréiлea, zikжndуsъ propумеле ла къdér: nemуitóare кум «ал avéstуї, a avéstуї, aї avéstуї, ale avéstуї, ла ал avéstуї, ш, ч, л, а (§ 104. §e)

5 §. Avéste propумe prîimésk ўneórї, шж кжte уn ш, ka уn ал kropумe sure maї бўnъ inkredinцáre a arътърїї, кум «avéstaш, avéлaш, ka кжnd nar fi indъstўл sure inkredinцáre azíve nумaї «avésta, avéла, káre ш, пўrурea in ўrma propумелуї sь пўne.

г §. Pentrу propумеле adукътoare.

1 §. Aў nумaї fáцa a tréia.

2 §. Aў dóoъ néamурї, ka шж чéле arътътóare.

3 §. Sъ пуп шж innaintea гráиулуї, шж in ўrmъ, кум «ieл a venít, шж o venít ieл, «луї aў dát, шж aў dat луї.

4 §. Asémenea шж «dжnsул, кум «цîї пъ kутáre om? ъл цîї, къ dь dжnsул sъ vorbéце, шж «цîї пъ kутáre om?... Dar къ sъ vorbéце de dжnsул цîї?

5 §. Asémene шж «intr'жnsул, шж «kутáre.

6 §. Iar «káre, пурурea in ўrma nумелуї (pentrу каре sъ vorbéце) sъ пўne кум «a venít omул, káреле meaї snus, шж «am mers ла ómул, ла káреле miaї, porunчít, шж «ferічít бърбáтул, káреле...

«Avést propумe sъ indўплекь ka шж пўmеле intrebътór «káre? (§ 29. e§) fiind tot in nўme.

7 §. Че, ку avést propумe ne sлуджжm ла tóate néamурiле, шж пўmереле, fъръ ал indуплекá, ka шж «ie? intrebътór (§ 109, a чínчiлea §. 2 §.) шж sъ пўne пўrурea in ўrma nумелуї pentrу káre sь vorбéце, ka шж «káre, кум «ómул че a venít, ómулуї че a venít, oámenїї че aў venít, oámeniлor че aў venit, mуiérea че a venít, mуiériлor че aў venit, пъ omул че a venít, шж ч, л, л.

d §. Pentrу propумеле пътimitóare.

1 § Propумсле пътimitóare sжnt dъ dóoъ féлурї, ádikъ ўneле dь kътre

sínem, пъtimitóare, кym «mъ вat ieў, че aрátъ къ ypmápea вътъїї, dъ ла míne пyрчezѫ́nd, iáръш ла míne вíne, шѫ къ пъtimésк ieў dъ síne'm, áлtеле dъ къtre áлtyл пъtimitóare, кym «mъ вáte ачела, че aрatъ къ ypmápea вътъїї, dъ ла áлtyл imínd вine ла mine, шѫ къ пъtimésк dъ кътre áлtyл, юр пy dъ síne.

2 §. Amѫndóoъ фéлyрiле aў кѫ́te tréiле фéцe.

3 §. Чéле dъ кътre síne пъtimitóare sъ zік ла tóate néamyрiле:

4 §. Чéле dъ кътre áлtyл пъtimitóare, ла фáцa a tréa, sѫnt ýнеле вървътéщї, шѫ áлtеле фъmeiéщї.

5 §. Чóле dъ кътre sínem пъtimitóare, aў o къdéрe, ádiкъ къdéр: nymit: юр чéле dъ кътre áлtyл пъtimitóare, aў treї къdéрї, ádiкъ dътъ: пrічinyit: шѫ adyкът:

6 §. Челе dъ кътre sínem пъtimitóare, ла фáцa a tréiа, ѫntр'yn фeл sъ zíче ла amѫndóoъ nýmeрeле.

e §. Пentry пronýmeле doвѫnditóare.

1 §. Ачéste пronýme sѫnt dъ dóoъ фéлyрї, кa шѫ чéле пъtimitóare, ádiкъ ýнеле dъ кътre sínem doвѫnditóare, кym «ъm фaк ieў, че aрátъ къ ypmápea фáчeрiї пyрчezѫ́nd dъла́ míne, ла míne iáръш конъчéще шѫ къ лyкréz ieў пentry míne, áлtеле dъ кътre áлtyл doвѫnditóare, кym «ъm фáче ieл че aрátъ къ ypmápea фáчeрiї imínd dъла áлtyл вine кътre míne, шѫ къ áлtyл лyкréazъ пentry míne, юр пy ieў ѫ́nsym

2 §. Чéле dъ кътre sínem doвѫnditóaрe, aў treї фórme, юр чéле dъ кътre áлtyл doвѫnditóare, dóoъ.

3 §. Sъ zік ла tóate néamyрiле, aфáръ dъ чéле dъ фórma a tréiа, че aў dъosевíte вървътéщї, шi dъosевíte фъmeióщї.

4 §. Aў nýmaї кѫte o къdere ла amѫndóoъ nýmeрeле, ádiкъ къdéрea dътът:

5 §. La гráю sъ пyn ѫnnaínte, юр ла пъртъшѫ́рe ѫn ýрmъ, кym «ъm фaк ieў, ъm фáче ieл, шѫ «фъкѫ́ndy'm ieў, фъкѫ́ndy'mї ieл (§ 55, шѫ § 56, в §,)

s §. Пentry пronýmeле чéле ѫndoíte

1 §. Ачéste пronýme aў кѫte tréiле фéцe

2 §. Фáцa d'ѫntѫ́ю, шѫ фáцa a dóoъ sъ zік ла tóate néamyрiле, юр фáцa a tréiа áрe шѫ вървътésк neam, шѫ фъmeiésк.

3 §. Кѫte dóoъ къdéрї nýmaї aў ла amѫndóoъ nýmeрeле, adiкъ къdéр: dътът: шѫ къdéр: пrічinyit:

4 § Sъ пyn шѫ ѫnnaíntea гráюлyї, шѫ ѫn ýрmъ

5 §. Ачéste пronýme atѫ́t sъ ѫnmyлцésк кy ѫndoírea лor, ѫn кѫt sъ пyn шѫ кѫte пátry пronýme dъ o dátъ, кym «ъm miadyк míe'm, шѫ «míe'm ъm miadýn, ádiкъ кa кѫnd am zíче» ъm, mi, adýn, mie, ъm, шѫ «míe ъm, ъm, mi, adýn

BCU IASI Central University Library Iasi

6 Aчéste proпýme sъ not ънпъръ́ ън dóoъ, ádikъ ън пътimitóare, шж doвжnditóare.

Чéлe пътimitóare sъ not ънпъръ́ iáръш ъndóoъ (ка шж proпýmeле пътimitóare, § 135, d §, 1 §,) ádikъ ън proпýmeле ъndoíte dь кътre sínem пътimitóare, кум «пъ míne mь вat ieў, шж ън proпýme ъndoíte dь кътre áлтъл пътimitóare, кум «пъ míne mь вáte Геóрге.

« Чéлe doвжnditóare aséменea sъ not ънпъръ́ ън dóoъ (ка шж proпýmeле doвжnditóare § 135, e §, 1§,) ádikъ ън proпýmeле ъndoíte dь кътre sínem do вжnditóare, кум «míe'm ъm mиadъn, шж «míe'm ъm фак, шж ън proпýmeле ъndoíte dь кътre áлтъл doвжnditóare, кум « míe ъm dь Геóрге, míe ъm poъnчéще Marín.

z §, Пentrъ proпýmeле чéлe stъпжnitóare

1 §. Aчéste proпýme áў кжte treíле фéце.

2 §. Aў amжndóoъ nýmereле.

3 §. Aў amжndóoъ nýmeле.

4 ?. Къdérї aў ka шж neámъríле.

5 §. Sь ъndýплекъ ку ънкietýríле кíпълъї ал treíлea, шж nýmaї ънкeietýríле sъ ъndýпнекь, ıar ieле ръmжn neжndъплекáte, dь aчéıa пътém zíче, кь aчeste proпýme sжnt neжndъплекáte, кънí dъosъбírea лor лa къdérї sъ prічinъıéще nýmaї d'in ънкeietýrї.

6. Sъ пъn шж ънnaíntea nýmeлъї, шж ън ýrmъ, шж kжnd sъ пъn ънnaíntea nýmeлъї, atъnчї nýmeле ръmжne фърь ънкeietýrї, кум «ал mieў фечóр. лa ал mieў фечóр, пь ал mieў фечóр, amea кásъ, лa amea кásъ, пь améa кásь, ıar kжnd sь пъn ън ýrma nýmeлъї, atъnчї nýmeле prіiméще ънкietýraлъї, кум кум «фечóръл miéў, фечóрълъї mieў, лa фечóръл mieў, кása mea, кáseї méл лa кása méa.

7 §. Цi, шж вь, пýrъrea ън ýrma nýmeлъї sъ пъn, кум «фечóръцї, ънлок dь «фечóръл ъцї, шж «фечóріївь, ънлок dь «фечóрії вощрї.

n §. Пentrъ proпýmeле чéлe Adeвerітóare.

1 §. Aў кжte treíле феце.

2 §. Aў amжndóoъ néamъríле.

3 §. Aў amжndóoъ nýmereле.

4 §. Къdérї aў nátrъ, ádinь nъmit: dъtъt: prічinvit: шж adъкътóare.

5 §. Sь aséamъnъ чéлor ъndoíte proпýme, prіimínd ádikь шж d'in чéле лáлte proпýme, sıre maї бýnъ ънkredinцáre, кум «жnsъ'm am фькýт aчeásta, жnsъ'mї ieў am фькýт aчeásta, жnsъ'm ieў dь síne'm am фъкýт aчeásta, шж «пъ жnsъ'mї míne m'a бътýт.

(a) Ікоанъ прескѹртаръттóаре дъ чéле че сѫ копрínд ла кáпѹл ал чínчілеа.

ла пронýме сѫнт ѹрмътóаре шáse sémne

неам кáре сѫ ꙟппáрте ꙟн дóоъ { ꙟн неам бърбътéск шѫ / — фъмеіéск

нýмър кáре сѫ ꙟппáрте ꙟн дóоъ { ꙟн нýмър сінгѹрáтік шѫ / — ꙟнмѹлцáтік

къдéрї кáре сѫ ꙟппáрте ꙟн шáse { ꙟн къдéре нѹмітóаре / — немѹітоáре / — дътътóаре / — прічінѹітóаре / — кемътóаре шѫ / — адѹкътóаре

фáцъ кáре сѫ ꙟн пáрте ꙟн треї { ꙟн фáца д'ѫнтѫ́ю / фáца а дóоъ, шѫ / фáца а тréia

кіп кáре сѫ ꙟн пáрте ꙟн опт ꙟнкіпѹíрї, ꙟн
- персонáлъ
- арътътóаре
- дѹкътоáре
- пътімітóаре { дъ кътре síнеш пътімітóаре / дъ кътре áлтѹл пътімітóаре
- добѫндітóаре { дъ кътре síнеш добѫндітóаре / дъ кътре алтѹл добѫндітóаре
- ꙟндоítъ
- стъпѫнітóаре шѫ
- адеверітóаре

ꙟндѹпле-кáре кáре éste дъосебítъ ла фíеш кáре ꙟнкіпѹíре.

Кáпѹл ал шáselea, пентрѹ гráю.
ꙟнформáреа гráюлѹї.

§ 136. La гráю am вързýt (§ 39,) къ сѫнт ѹрмътóаре опт sémné, áдікъ кѫцет, кіп, фóрмъ, нýмър, фáцъ, мóдъ, тімп, шї конжѹгáре,

«Următór, sъвърша́т, nesъвърша́т, ковърша́т, nековърша́т, trekу́t, ша viitór.

«Însъ tímpiĭ чeĭ dъ kъneteníc sънt treĭ, чел dъ aку́m: ádikъ чел următór чел trekу́t, ша чел viitor, ша чел următór, i чел viitór, arátъ fíeш ká̆re ън пár te, ká̆te o vréme nу́maĭ, ádikъ ýnuл vréмea dъ aку́m, ша чел лалt vréмea d'in urmъ, iar чел trekу́t, arátъ mу́lte stъ́rĭ але vréмii trekу́te, dъ aчéia sъ ші ънпár te ънsъвá̆t, nesъвърша́t, ковърша́t, nехotърá̆t, ша trekу́t.

a §. Următór sъ zíче, чел ку ká̆re arътъ́m o fănъ nеisпръvítъ, ша че sъ urmeázъ пъ vréмea dъ aкум, кум кънd zíчem mъnа́nк «arътъ́m kъ aку́m urméz fánta mънкърíĭ, ша kъ n'am isпръvit пá̆nъ aку́m dъ amънкá.

в §. Sъвърша́t sъ zíче aчела, ку ká̆re arътъ́m o fantъ urmátъ, ша isпръví tъ aку́m dъ kурá̆nd, кум кънd zíчem «mънкáĭ̆, arътъ́m kъ fánta mънkърíĭ, s'a urmát, ша s'a isпръvít aку́m dъ kурá̆nd, ka кънd am zíче «aку́m isпръvíĭ dъ a mънкá.

г §. Nesъвърша́t sъ zíче aчéла, ку ká̆re arътъ́m o fántъ neisпръvítъ, dar kъ sъ urmá пъ o vréme orӑndítъ, кум кънd zíчem «mънкám, ka кънd am zíче «пъ vréмea чe ту venéaĭ, ieў atу́nчi mънкám, ку ká̆re arътъ́m kъ fánta mънkърíĭ sъ urmá пъ o vróme хatърá̆tъ ádikъ пъ vréмea чe ту venéaĭ.

d §. Ковърша́t sъ zíче aчéла, ку ká̆re arътъ́m ofántъ urmátъ maĭ d'ънaínte, пъ o vréme trekу́tъ, кум кънd zíчem «mънká́sem, ka кънd am zíче «кънd ът порunчéaĭ ту sъ пу mънá̆nк, ieў atунчi mънká́sem, ку ká̆re arътъ́m o fán tъ a mънкърíĭ, urmátъ пъ o vréme trekу́tъ, ша ънnaintea порунчíĭ.

e §. Nехotърá̆t sъ zíче aчéла, ку ке arътъ́m o fánto urmátъ ша sъвърша́tъ, á̆nsъ n'arътъ́m ша пъ че vréme s'a urmát, кум кънd zíчem, «am mънкát, arътъ́m kъ fánta mънкърíĭ s'a sъвърша́t; dar пъ че vréme s'a urmát, пу хotърá̆m, пóate kъ aку́m, пóate kъ ша maĭ naínte,

s §. Trekу́t sъ zíче aчéла, ку ká̆re arътъ́m o fanĭъ urmátъ, ша хotърá̆tъ пъ o vréme trekу́tъ, iar пу ку ънdoiálъ, ka la tímпuл nехotърá̆t, кум кънd zíчem «am fost mънкát o dáĭъ, kъчĭ пу пътém zíче шъ «aку́m am fost mънкát.

z §. Viitór sъ zíче aчéла , ку ká̆re arътъ́m o fántъ че ва sъ sъ urméze пъ vréмea d'in urmъ, кум кънd zíчem «voў mънká, arътъ́m kъ fánta mънkърíĭ, níчĭ sъ urméazъ aку́m, níчĭ s'a urmát maĭ d'ънaínte, чi ва sъ sъ urmeze ън urmъ; пъ o vréme че ва sъ víe.

§ 144. Конџꙋгáре саꙋ ꙟнџꙋгáре, саꙋ аплекáре iéste ла грáиꙋ чéа че ꙟndꙋплекáрѣа iéste ла нꙋ́me (§ 115) ádiкъ чéꙗ че арáтъ dъосебíриле грáюлꙋї, че приiméще ла ꙟndꙋплекъ́рї, арътꙟ́nd шꙟ ꙟn че слóвъ съ сфꙟрщáще фieш кáре грáиꙋ ла móda нехотърꙟtóаре, шꙟ конџꙋгъ́рї ла грáиꙋ (§ 47) am въꙁꙋ́t къ сꙟnt пátрꙋ ádiкъ.

а §· Чѣа d'ꙟntꙟiꙋ, чéꙗ че арátъ къ móda nехотърꙟt: съ сфꙟрщáще ꙟn а, кꙋm « а аdꙋna, кáре о пꙋtém нꙋmí « конџꙋгáрѣа лꙋї а.

в §. Чѣа dъ адóоъ, чéꙗ че арátъ къ móda nехотърꙟt: съ сфꙟрщáще ꙟn е, кꙋm « а рꙋ́пе, кáре о пꙋtém нꙋmí « конџꙋгáрѣа лꙋї е,

г §. Чѣа dъ atрéꙗ, чéꙗ че арátъ къ móda nехотърꙟt: съ сфꙟрщáще ꙟn i кꙋm « а аꙁвꙟрлí, кáре о пꙋtém нꙋmí « конџꙋгáрѣа лꙋї i.

d §· Шꙟ чѣа dъ арátра, чéѣа че арátъ къ móda nехотърꙟt: съ сфꙟрщáще ꙟn ꙟ, кꙋm « а вꙟрꙟ́, кáре о пꙋtém нꙋmí « конџꙋгáрѣа лꙋї ꙟ.

(****) Ікóанъ прескꙋрt арътътóаре дъ чéле че съ копрінд ла кáпꙋл аль шáселеа

La граю̆ sѫnt ꙋрмътóаре опt sémne

- **кꙋщет** káре съ ѫнпárte ѫн дóоъ
  - ѫн кꙋщет персонáл } каре съ ѫмпарте ѫн треї
    - ѫн кꙋщет ꙋрмътор { дъ кътре áлтꙋл / дъ кътре sínеш
    - ——— пътimitóр
    - шѫ —— нéꙋтр
  - шѫ кꙋщет фъръ персóанъ } каре съ ѫнпарте ѫн дóоъ
    - ѫн ка ꙋн ꙋрмътóр
    - шѫ ка ꙋн пътimitóр
- **кїп** káре съ ѫнпарте ѫн дóоъ
  - ѫн черчетáре дꙋпъ ѫнцелéцере } каре съ ѫнпарте
    - ѫн грáюрї sꙋфлетéщї - - -
    - ——— трꙋпéщї
    - ——— дъ фáпteвꙋне
    - } шѫ áлтеле
  - шѫ черчетáре дꙋпъ глас } каре съ ѫнпарте ѫн дóоъ
    - ѫн кіпéрпік
    - шѫ трꙋs { каре съ ѫнпарте ѫн дóоъ ѫн кіпꙋрї { кꙋвѫнтелпікъ / шѫ глъsелпікъ
- **фóрмъ** káре съ ѫнпарте ѫн дóоъ
  - ѫн нелѫнвinátъ
  - шѫ ѫнвinátъ
- **нꙋмър** káре съ ѫнпарте ѫн дóоъ
  - ѫн sінгꙋрátік
  - шѫ ѫнмꙋлцátік
- **фацъ** káре съ ѫнпárte ѫн tréї
  - ѫн чеа д'ѫнтѫю̆
  - чеа дъ адóоъ
  - шѫ чеа дъ атрéꙗ
- **мóдъ** káре съ ѫнпárte ѫн нóоъ
  - ѫн хотърѫтóаре
  - порꙋнчitóаре
  - рѫвнitóаре
  - ꙋрътóаре
  - ѫндоitóаре
  - воitóаре
  - прічінꙋitóаре
  - sꙋпꙋitóаре
  - шѫ нехотърѫтóаре
- **тimп** káре съ ѫнпарте ѫн шáпте
  - ѫн ꙋрмътóр
  - съвѫршѫт
  - несъвѫршѫт
  - ковѫршѫт
  - нехотърѫт
  - трекꙋт
  - шѫ віitóр
- **конџꙋгáре** káре съ ѫнпарте ѫн пáтрꙋ
  - ѫн чеа д'ѫнтѫю̆, конџꙋгáреа лꙋї ꙋ.
  - чеа дъ адóоъ, конџꙋгáреа лꙋї е,
  - чеа дъ атрéꙗ, конџꙋгáреа лꙋї і
  - шѫ чеа дъ а пáтра, конџꙋгáреа лꙋї ѫ

Ка́пꙋл ал шáптелѣа, пentpꙋ ꙟndꙋплекъ́pile гpáюpiлop, dꙋпъ конџꙋгъ́piле лоp.

§145. Бъгъ́pĭ dь séamъ asꙋ́пpa ꙟndꙋплекъ́piлop, saꙋ̆ dъosebípiлop конџꙋгъ́piлop.

a §. Din ꙟndꙋплекъ́piле гpáюpiлop bedém, къ ꙋ́пеле гpáюpĭ пъzъ́sк óape че оpжndꙋáлъ ла ꙟndꙋплекъpĭ, авжnd ádiкъ чéле maĭ mꙋ́лte sлóbе пestpъmꙋtáte, кꙋm гpáюл «a adꙋná, sъ zíче «adꙋ́n, adꙋ́nĭ, adꙋ́nъ, шж гpáюл «a apá sъ zíче «ap, ápĭ, ápъ, dъ ачéia ачést феl dъ гpáюpĭ ле пꙋtém пꙋmí «гpáюpĭ peгꙋлáte, ка шж ла пꙋ́me (§122 a §.)

Iap áлtеле ъш skímbъ mꙋ́лte d'in sлóbе, кꙋm гpáюл «a apꙋпкá, sъ zíче «apꙋ́пк, apꙋ́пчĭ, шж гpáюл «a zbꙋpá, sъ zíче «zbop, zbópĭ, zbóapъ, dъ ачéia ачést фéл dъ гpáюpĭ ле пꙋtém пꙋmí «гpáюpĭ nepeгꙋлáte.

в §. Ачéste гpáюpĭ nepeгꙋлáte aꙋ̆ mꙋ́лte dъosebípĭ ла фíеш кápe конџꙋгápe, dap шж фíеш кápe dъosebípe ápe ꙟn пápte mꙋлte áлte maĭ míчĭ dъosebípĭ, пpe-кꙋ́m sь béde ла ꙟndꙋплекъ́piле лоp (§57, a §, в §, г §, шж d §.)

г §. La лímba pꙋmжnéaskъ пátpꙋ гpáюpĭ intpъ ла tóate ꙟndꙋплекъpiле чéлоp лáлte гpáюpĭ, фъpъ кápe пꙋ ne пꙋtém sлꙋџж ла tóџĭ tímпiĭ, чĭ лꙋ́m пъ ачéste пátpꙋ гpáюpĭ drént aџꙋtóape, dъ ачéia s'aꙋ̆ шж пꙋmit «гpáюpĭ aџꙋtóape, кápe sжnt ачеstѣa «a abѣa, a фí, a пꙋtéa, шж a bpéa, къ́pоpa ꙟndꙋплекъ́piле фiind кꙋ tótꙋл nepeгꙋлáte, s'aꙋ̆ шж aшеpпꙋ́t dъosébĭ фíеш кápe (§50, a §, в §, г §, шж d §,)

d §. Atжt гpáюpiле aџꙋtóape, кжt шж tóate чéле лáлte, sъ zíк шж кꙋ пponꙋ́me-ле, кꙋm «ieꙋ̆ am, ieꙋ̆ sжnt, ieꙋ̆ adꙋ́n, шж фъpъ пponꙋ́me, кꙋm «am, sжnt, adꙋ́n, жnsъ кжnd sъ zíче фъ́pъ пponꙋ́me, пꙋ́pꙋpѣa sъ ꙟnџелéџе ка вжnd ap abéa пponꙋ́-mеле ꙟn tpжnsеле, ádiкъ кжnd zíчеm «adꙋ́n, sъ ꙟnџелéџе ка кжnd am zíче «ieꙋ̆ adꙋ́n, шж ч, л, л, asémenѣa

e §. Конџꙋгápѣa d'жntжю ápe пátpꙋ dъosebípĭ, шж

1 §. La чѣa d'жntжю dъosebípe sъ ꙟndꙋ́плекъ tóate ачéле гpáюpĭ, кжte ла timп: ꙋpmъt: aл mód: xotъpжt: ла фáџ: d'жntжю a пꙋ́mъpꙋлꙋĭ sinгꙋpát: лéaпъdъ sлóba лгásniкъ, че aꙋ̆ ла timп:ꙋpmъt: aл mód: nexotъгжt: ла sлomnípѣa din ꙋ́pmъ, кꙋm d'in «a кpъпá, iése кpъп.

2 . La чѣa dъ adóoъ sъ ꙟndꙋ́плекъ tóate ачéле гpáюpĭ, кжte ла tímп: ꙋpmъt: aл mód: xotъpжt: ла фáџ: d'жntжю a пꙋ́mъpꙋлꙋĭ sinгꙋpát: лепъdжnd sлóba гласniкъ: че aꙋ̆ ла tímп: ꙋpmъt aл mód nexotъpжt: ла sлomnípѣa d'in ꙋ́pmъ, пpiimésк esк,

ша ez,, маї мулт, кум d'in «a гъшá, iése «гъшъск, ша d'in «a лъкръмá, лъкръмéz.

3§. La чea дъ atрéia, съ ындúплекъ тóate ачéле грáнрї, кáte ла timп: урмът: ал мód хotърат: ла фáц d'in тáнъ a пúтърулуї sinгурáт: прiimesк у, маї мулт, дъ кат слóвеле че аў ла timп: урмът; ал мód nехotърат: кум d'in «a dá, iése, «dáў.

4§. La чea дъ a пáтра съ ындúплекъ тóate ачéле грáнрї, кáte ла timп: урмът: ал мód: nехotърат: съ sфършúск индiфтóнцї, кум «a инкъпéa, a дурéa, a тъía, a интърziiá.

s§. Конjугáрea a дóoъ, аредóoъ дъosебíрї, ша.

1§, La чea d'антáнъ дъ osебíre съ ындúплекъ тóate ачéле грáнрї, кáte пъ timп; sъвърш: ша пъ чел ковърш: аї мód: хotърат: ъї ындúплекъ ку e, кум «прinséў, прinsésem.

2§. La чea дъ adóoъ съ ындúплекъ тóate ачéле грáнрї, кáte пътimп: съвърш: ша пъ чел ковърш: аї мód: хotърат: ъї ындúплекъ ку у, кум «черúў, черúsem.

z§. Конjугáрea a трéia, áre трéї дъosебíрї, ша.

1§. La чea d'антáнъ съ ындúплекъ тóate ачéле грáнрї, кáte ла timп: урмът: ал мód: хotърáт: ла фáц: d'антáнъ a пúтърулуї sinгурáт: лéапъдъ слóва гласникъ че аў ла timп: урмът: ал мód; nехotърат: ла slomnírea d'in úрмъ, кум d'in «a dormí, iése «dorm.

«La ачéastъ дъosебíre пу пъzúск тóate грáнрíле ачéastъ орандуiáлъ, чi úнеле лепъдánd слóва гласникъ, прiimésк áлte слóве, кум d'in «a инковъi, iése «инковоў.

2§, La чea дъ a дóoъ съ ындúплекъ тóate ачéле грáнрї, кáte ла timп: урмът: ал мód: хotърат; ла фаца d'intáнъ a пúтърулуї sinгурáт; лепъдánd слóва гласникъ, че аў ла timп; урмът; ал мód; nехotърат; ла slomnírea d'in úрмъ, прiimésк esк, iesк, ша ez, кум d'in «a ворбí, iése «ворбésк, ша d'in «a бирuí, бирuiésк, ша d'in «a adeверí, adeверéz.

3§. La чea дъ atрéia, съ ындúплекъ тóate ачéле грáнрї, кáte ла timп: урмът: алмód: хotърат: ла фáц, d'антáнъ a пúтърулуї sinгурáт, прiimésк у маї мулт дъ кат слóвеле че аў ла timп урмът, ал мód, nехotърат, ла slomnírea ! d'in úрмъ, кум di'n «a sкrí, iése sкríў.

n§. Конjугáрea a пáтra áre дóoъ дъosебíрї, ша.

1§. La чєa d'ʌntʌ̆iŭ dьosebíre, sъ ⱶndŭпʌekъ tóate aчéʌe гráiŭrĭ, кʌ̆te ʌa tímп: ȣrmъt: aʌ mód: xotъrʌ̆t: ʌa фáца, d'ʌntʌ̆iŭ a nŭmъrȣʌȣĭ sinгȣrát: ʌéaпъdъ sʌóвa гʌásnikъ, чe aŭ ʌa tímп: ȣrmъt: aʌ mód: nexotъrʌ̆t, ʌa sʌomníreа d'in ŭrmъ, кȣm d'in « a omorʌ̆, iése, omór.

2§. La чєa dъ a dóoъ, sь ⱶndŭпʌekъ tóate aчéʌe гráiŭrĭ, кʌ̆te ʌa tímп: ȣrmъt: aʌ mód: xotъrʌ̆t: ʌa фaцa d'ʌntʌiŭ a nŭmъrȣʌȣĭ sinгȣrat: ʌeпъdʌ̆nd sʌóвa чєa гʌásnikъ, чe aŭ ʌa tímп: ȣrmъt: aʌ mód: nexotъrʌ̆t, ʌa sʌonírea d'in ŭrmъ пriimésк maĭ mȣʌt, ŭneʌe ьsк, кȣm d'in « a tʌ̆rʌ̆, iése, tʌ̆rъsк, шʌ̆ áʌte ъz, кȣm d'in « a ⱶnsъпъtoшʌ̆, iése, ⱶnsъпъtoшъsк шʌ̆ ⱶnsьпьtoшъz.

θ§. La tóate коnʝȣгъrile ʌeгár, a, (чe aŭ гráiŭriʌe ʌa mód. nexotъrʌ̆t, ʌa tímп. ȣrmъt.) sъ ʌéaпъdъ dъ tot ʌa чéʌe ʌáʌte móde, шʌ̆ tímпĭ.

§146. Бъгъrĭ dъ séamъ asŭпra tímпiʌor

a§. Tímпȣʌ ȣrmъt: aʌ mód: nexotъrʌ̆t фiínd neʌ̆ndȣпʌeкát, sъ arátъ кa o rъdъчínъ tȣtȣʌór чéʌor ʌáʌцĭ tímпĭ, къчĭ d'intr'aчést timп sъ náшe фáца d'ʌntʌ̆iŭ atímпȣʌȣĭ ȣrmъt. aʌ mód. xotъrʌ̆t, ʌeпъdʌ̆nd sʌoвa d'in ŭrmъ, чe áre ʌa mód, nexotъrʌ̆t, ʌa sʌomnírea d'in ŭrmъ, кȣm d'in « a adȣná adŭn, (aфárъ dъ гráiŭriʌe « a ȣмбʌá, a ȣmфʌá, a aфʌá, a sȣфʌá, шʌ̆ a intrá, чe пéntrȣ réaoa гʌъsȣíre, aвʌ̆nd treĭ saŭ dóoь sʌóвe nerʌásniчe ⱶnrʌ̆nd, пriimésк ȣ ʌa sфʌ̆rшʌ̆t, кȣm « ŭmбʌȣ, ŭmфʌȣ, ʌ̆nsъ maĭ dъ óбще sь oвiшnȣíeще фъrъ ȣ, dȣпъ кȣm sъ шʌ̆ кȣвíne) d'in « a rŭпe, rȣп, di'n « a azвʌ̆rʌí, azвʌ̆rʌ, шʌ̆ d'in « a вʌ̆rʌ̆, вʌ̆r, шʌ̆ d'in aчéastъ фáцъ sъ фaк atʌ̆t чéʌe ʌáʌte фéце aʌe aчestȣĭ tímп, кʌ̆t шʌ̆ чeĭ ʌáʌцĭ maĭ mŭʌцĭ tímпĭ, adъorʌ̆nd.

в§. La коnʝȣгárea d'ʌntʌ̆iŭ.

« La móda xotъrʌ̆tóare.

« La tímпȣʌ ȣrmъtór.

nŭm. sinг. { ʌa фáц. 2, ĭ, кȣm adŭn-ĭ. / ʌa фáц. 3, ъ, кȣm adŭn-ъ. } nŭm, ⱶnm, { ʌa фáц, 1, ъm, кȣm adȣn-ъm. / ʌa фáц, 2, áцĭ, кȣm adȣn-áцĭ. / ʌa фáц, 3, ъ, кȣm, adŭn-ъ.

« Фáца atréia a nŭmъrȣʌȣĭ ⱶnmȣʌц. sъ zíчe шʌ̆ кa фáц. d'ʌntʌ̆iŭ a nȣmъrȣʌȣĭ sinгȣrát, ádiкъ adŭnъ ieĭ, шʌ̆ adŭn ieĭ.

La tímпȣʌ sъвʌ̆rшʌ̆t.

nŭm: sinг: { фáц: 1, aiŭ кȣm, adȣn-aiŭ.. / фáц: 2, áшĭ, кȣm adȣn-áшĭ / фáц: 3, ъ, кȣm, adȣn-пъ.... } .... nŭm: .... ⱶnm: ... { árъm, кȣm, adȣn-arъm: / árъцĭ, кȣm, adȣn-árъцĭ / árъ, кȣm, adȣn-árъ.

La timпȣʌ nesъвʌ̆rшit

nŭm: sinг: { ʌa фáц: 1, am, кȣm, adȣn-ám / ʌa фáц: 2, aĭ, кȣm, adȣn-aĭ / ʌa фáц: 3, a, кȣm, adȣn-á } ... nŭm ... ⱶnm: ... { am, кȣm, adȣn-ám / áцĭ, кȣm, adȣn-áцĭ / á, кȣm, adȣn-á.

«Пꙋtém zíче къ ла ачést timп, sъ adáorъ timпꙋл ꙋрmъt: ал mód: xotърѫt, a грáiꙋлꙋĭ aжꙋtóр «a aвéa, ѫпsъ чéле maĭ пresкꙋ́рte але ачéstꙋĭ timп.

La tímпꙋл ковѫршѫt.

пꙋ́m: { ла фáц: 1, ásem, кꙋm, adꙋп-ásem } пꙋm. { áserъm, кꙋm, adꙋп áserъm
sinг: { ла фáц: 2, ásemĭ, кꙋm, adꙋпásemĭ } . . . . { áserъцĭ, кꙋm, adꙋп-áserъцĭ
{ ла фáц: 3, áse, кꙋm, adꙋп-áse } ↑пm. { áserъ, кꙋm, adꙋп-áserъ.

«Ачést timп sъ maĭ пóate фáче шѫ d'in пъртъш: пъtimit: кꙋ грáiꙋл aжꙋtór «a фí, adъorѫ́ndꙋsъ ла пъртъш: tímпꙋл ковѫрш; ал mód; xotърѫtóare, кáре tímп пꙋ́рꙋрea ↑пnaíntea пъртъшѫ́рiĭ sъ пꙋ́пe, кꙋm «фꙋsésem adꙋnát.

Tímпꙋл пexotърѫt sъ фáче d'in пъртъш. пъtimit. кꙋ грáiꙋл aжꙋtór «a aвéa, adъorѫ́ndꙋsъ ла пъртъшѫ́ре tímпꙋл ꙋрmъt. ал mód: xotърѫt: кáре adъoцíре sъ пꙋ́пe шѫ ↑пnaíntea пъртъшѫ́рiĭ, шѫ ↑п ꙋрmъ, кꙋm «am adꙋnát, шѫ adꙋnátam.

Tímпꙋл trecꙋ́t sъ фáче tot d'in пъртъш; пъtimit. ка шѫ tímпꙋл пexotър: ѫпsъ кꙋ dóoъ грáiꙋрĭ aжꙋtóare «a aвéa, шѫ a фí, adъorѫ́ndꙋsъ ла пъртъшѫ́рea грáiꙋлꙋĭ, пъ́ртъш. пъtimit. a грáiꙋлꙋĭ, a фi, шѫ tímпꙋл ꙋрmъt; ал грáiꙋлꙋĭ, a aвéa, кꙋm «am фost adꙋnát, шѫ фóstam adꙋnát.

«Tímпꙋл вiitór sъ фáче d'п tímпꙋл ꙋрmъt; ал mód. пexotър; кꙋ грáiꙋл aжꙋtór, a aвéa, adъorѫ́ndꙋse ла mód: пexotърѫt: tímпꙋл ꙋрmъt: ал mód; xotърѫt кáре adъoцíре sъ пꙋ́пe шѫ ↑пnaíntea tímпꙋлꙋĭ, шѫ ↑п ꙋ́рmъ. кꙋm «вóiꙋ adꙋná шѫ adꙋnáвoiꙋ.

«La Móda поrꙋпчitóare.

Tímпꙋл ꙋрmътór sъ фáче ка tímпꙋл ꙋрmъt: ал mód: xotърѫt: adъorѫ́ndꙋsъ.

пꙋ́m. { ла фáц. 2, ъ. кꙋm, adꙋп-ъ, } пꙋ́m, { áцĭ, кꙋm, adꙋп-áцĭ.
sinг. { ла фáц, 3, e, кꙋm, adꙋ́п-e, } ↑пm, { e, кꙋm, adꙋ́п-e.

«La Módъ рѫвnitóare.

«Tímпꙋл ꙋрmътór sъ фáче d'in tímпꙋл ꙋрmъt. ал mód. пexotърѫt кꙋ грáiꙋл aжꙋtór «a aвéa, adъorѫndꙋsъ ла mód. пexotърѫt, tímпꙋл ꙋрmъt. ал mód. рѫвnit кáре adъoцíре пꙋ́рꙋрea ↑пnainte sъ пꙋ́пe, кꙋm «аш adꙋná.

«Ачest tímп sъ maĭ пóate фаче adъorѫ́ndꙋssъ шѫ tímпꙋл ꙋрmъt, ал mód, пexotърѫt. ал грáiꙋлꙋĭ «a пꙋtéa, кꙋm «аш пꙋtéa adꙋná.

«Tímпȣл nexotърѫ́t sъ фáче d'in пърtъш: пъtimit: кȣ гráіріле аџȣtare «a aвéa. шѫ a фí, adъorѫ́ndȣsъ ла пърtъш: tímпȣл ȣrmъt: ал mód: ръвnit a гráіȣлȣĭ «a aвéa шѫ tímпȣл ȣrmъt. ал mód. nexotърѫt: a гráіȣлȣĭ «a фí, кáре adъoџíрĭ пȣ́рȣреa ѫnaínte sъ пȣn, кȣm «aш фi adȣnát.

«Aчést tímп sъ пóate фáче adъorѫ́ndȣsъ шѫ tímпȣл ȣrmъt: ал mód: nexotърѫt: a гráіȣлȣĭ аџȣtóр «a пȣtéa, кȣm «aш пȣtéa фi adȣnát.

«Tímпȣл trекȣ́t sъ фáче tot кa tímпȣл nexotърѫ́t, maĭ adъorѫ́ndȣsъ пъ лѫ́нгъ чéле лáлte, шѫ пърtъш: пъtimit: a гráіȣлȣĭ a аџȣtóр, a фí, кȣm «aш фi фost adȣnát.

«Tímпȣл ковѫршѫ́t sъ фáче d'in tímпȣл ȣrmъt: ал mód: nexotърѫt: кȣ гráіȣріле аџȣtóаре «a aвéa, a фí, шѫ a пȣtéa» adъorѫ́ndȣsъ ла mód: nexotърѫt tímпȣл ȣrmътóр ал mód: ръвnitóаре, a гráіȣлȣĭ, a aвéa, шѫ tímпȣл ȣrmъt: ал mód: nexotърѫt: a гráіȣлȣĭ, a фí, шѫ пърtъш: пъtimit: a гráіȣлȣĭ, a пȣtéa, кáре adъoџíрĭ пȣ́рȣреa ѫnaínte sъ пȣn, кȣm «aш фi пȣtȣ́t adȣná.

«La móda ȣрътóаре.

«Tímпȣл ȣrmътóр sъ фáче d'in нȣ́меле гráнік чел кȣ ре, (§110, a tréiлea §, в§, 1§,) кȣ гráіȣл аџȣtóр «a aвéa, adъorѫ́ndȣsъ ѫn ȣ́рма пȣ́нсȣлȣі, tímпȣл ȣrmъt. ал mód. ръвnit. кȣm «adȣnáре aш! adȣnaре-aĭ шѫ ч. л. л.

«Tímпȣл nexotърѫ́t sъ фáче d'in пърtъш. пъtimit. кȣ гráіȣл аџȣtóр, a фí, adъorѫ́ndȣsъ ла пърtъш. пъtimit. tímпȣл ȣrmъt. ал mód. ȣрътóаре, кáре adъoџíре пȣ́рȣреa ѫnaintea пърtъшѫ́рiĭ sъ пȣ́не, кȣm «фíрeaш adȣnát.

«Aчest tímп sъ maĭ пóate фaче, adъorѫ́ndȣsъ пъ лѫнгъ чéле лáлte adъoџíрĭ, шѫ tímпȣл ȣrmъt. ал mód· nexotърѫt. tot ал гráіȣлȣĭ аџȣtóр, a фí, кȣm «фíрeaш фi adȣnát!

Tímпȣл trекȣ́t sъ фáче кa шѫ tímпȣл nexotърѫ́t, maĭ adъorѫ́ndȣsъ шѫ пърtъш. пъtimit: a гráіȣлȣĭ аџȣtóр, a фí, ádiкъ sъ фáче d'in пърtъшѫ́рea пъtimit. кȣ tímпȣл nexotърѫt ал mód· ȣрътóаре, кȣm «фíрeaш фóst adȣnát! шѫ фíрeaш фi фost adȣnát.

«Tímпȣл ковѫршѫ́t sъ фáче d'in пърtъш. пъtimit. кȣ гráіȣл аџȣtóр «a фí, кa шѫ tímпȣл nexotърѫ́t, adъorѫ́ndȣsъ ѫ́нсъ ла пърtъшѫ́ре, tímпȣл ковѫршѫ́t ал mód· ȣрътóаре, кáре adъoџíре пȣ́рȣреa ѫnaíntea пърtъшѫ́рiĭ sъ пȣ́не, кȣm «фóstaш adȣnát!

Aчést timп sъ maĭ fáчe adъorѫndȣsъ, пъ лѫпгъ tímпȣл ковѫршѫt, шѫ tímпȣл ȣrmъt. aл mód. пexotrѫt. tot aл гráюлȣĭ aџȣtór, a fí, кȣm «fóstaш fi adȣnát!

«Sъ maĭ fáчe aчést timп, adъorѫndȣsъ пъ лѫпгъ чéле лáлte adъoџíri, шѫ пъrtъш. пъtimit. tot a гráюлȣĭ, a fí, кȣm «fóstaш fi fost adȣnát!

«Tímпȣл пesъвѫrшѫt sъ fáчe d'in пъrtъш: sлóвodъ, кȣ гráюл aџȣtór, a fí adъorѫndȣsъ ла пъrtъшѫrc tímпȣл ковѫршѫt aл módeĭ ȣrъtóare, кáre adъoџíre пȣrȣrea ѫпnaíntea пъrtъшѫrii sъ пȣne, кȣm «fóstaш adȣnѫnd!

«Aчést tímп sъ maĭ fáчe adъorѫndȣsъ пъ лѫпгъ tímпȣл ковѫршѫt, шѫ tímпȣл ȣrmъt. aл mód. пexotъrѫt. tot a гráюлȣĭ aџȣtór, a fí, кȣm «fóstaш fi adȣnѫnd!

«Sъ maĭ fáчe aчést tímп, adъorѫndȣsъ, шѫ пъrtъшѫrea пъtimit. a гráюлȣĭ aџȣtór, a пȣtéá, шѫ ѫп лок dъ пъrtъшѫrea sлóвodъ, sъ пȣne tímпȣл ȣrmъt. aл mód. пexotъrѫt. кȣm «fóstaш fi пȣtȣ́t adȣná!

«La móda ѫndoitóare.

«Tímпȣл пesъвѫrшѫt sъ fáчe d'in tímпȣл ȣrmъt. aл mód. пexotъrѫt. кȣ гráюл aџȣtór, a пȣtéa, adъorѫndȣsъ ла aчést timп, tímпȣл пesъвѫrшѫt aл mód. xotъrѫt. a гráюлȣĭ, a пȣtéa, кáre adъoџíre пȣrȣrea ѫпnaínte sъ пȣne кȣm «пȣtéam adȣná.

«Tímпȣл пexotъrѫt sъ fáчe d'in пъrtъшѫrea пъtimit. кȣ гráюrile aџȣtóare «a вréa шѫ a fí, adъorѫndȣsъ ла пъrtъшѫre, tímпȣл ȣrmъt. aл mód. xotъrѫtóare, a гráюлȣĭ, a вréa, шѫ tímпȣл ȣrmъt. aл mód. пexotъrѫt. a гráюлȣĭ aџȣtór, a fí, кáre adъoџíri пȣrȣrea ѫпnaíntea пъrtъшѫrii sъ пȣп, кȣm «вóĭ fi adȣnat, шi fí воĭ adȣnát.

«Aчést timп sъ maĭ póate fáчe, adъorѫndȣsъ шѫ tímпȣл viitór aл mód. xotъrѫt. a гráюлȣĭ aџȣtór, a пȣtéa, кȣm, «воĭ пȣtéa fi adȣnát шѫ пȣtéa-воĭ fi adȣnát.

«Tímпȣл treкȣ́t sъ fáчe кa шѫ tímпȣл пexotъrѫt, tot d'in пъrtъшѫrea пъtimit. шѫ кȣ гráюrile aџȣtóare «a вréa, шѫ a fi, adъorѫndȣsъ ѫпsъ шѫ пъrtъшѫrea пъtimit. a гráюлȣĭ aџȣtór, a fí, кȣm «вóĭ fi fost adȣnát. шѫ fí-воĭ fost adȣnát.

«Tímпȣл ковѫршѫt sъ fáчe d'in tímпȣл ȣrmъt. aл mód. пexotъrѫt, кȣ гráюrile aџȣtóare « a вréa, шѫ a fí, шѫ a пȣtéa, adъorѫndȣsъ tímпȣл ȣrmъt. aл mód. xotъrѫt. a гráюлȣĭ, a вréa, шѫ tímпȣл ȣrmъt. aл mód. пexotъrѫt. a

гráіѕлѕĭ, a fí, i пъrtъш. пъtimit. a гráіѕлѕĭ, a пѕtéa, káre adъoџíri пѕ́rѕrєa ↑nnaínte sъ пѕn, кѕm «воѫ fi пѕtѕ́t adѕná, шѫ fi-воѫ пѕtѕ́t adѕná.

«Tímпѕл biitór sъ fáчe d'in tímпѕл ѕrmъt. aл mód. nexotъrѫt. кѕ гráіѕrілe aџѕtóare «a вréa шѫ a пѕtéa, adъorѫ́ndѕsъ tímпѕл ѕrmъt. aл mód. xotъrѫt. a гráіѕлѕĭ, a вréa, шѫ tímпѕл ѕrmъt. aл mód. nexotъrѫt. a гráіѕлѕĭ, a пѕtéa, káre adъoџíri пѕrѕréa ↑nnaínte sъ пѕn, кѕm, «воѫ пѕtéa adѕná, шѫ пѕtéa-воѫ adѕná.

«La Móda Boitóare.

Tímпѕл ѕrmъt. sъ fáчe ка tímпѕ ѕrmъt. aл mód xotъrѫ́t.

Tímпѕл nexot. sъ fáчe d'in пъrtъш. пъtimit. кѕ гráіѕл aџѕtór, a fí, adъorѫ́ndѕsъ лa пъrtъшѫ́re, tímпѕл ѕrmъt. aл mód. boitóare, káre adъoџíre пѕ́rѕrєa ↑nnaíntєa пъrtъшѫ́riĭ sъ пѕ́ne, кѕm, «sъ fíѕ̆ adѕnát.

«Tímпѕл trекѕ́t sъ fáчe tot ка tímпѕл nexot. maĭ adъorѫ́ndѕsъ шѫ пъrtъш пъtimit. tot a гráіѕлѕĭ aџѕtór «a fí, saѕ̆ maĭ пъ sкѕrt a zíчe, sъ fáчe d'in пъrtъш. пъtimit. кѕ tímпѕл nexot. aл mód. boitóare, кѕm «sъ fi fost adѕnát.

Tímпѕл nexotъrѫ́t sъ fáчe d'in tímпѕл ѕrmъt. aл mód. nexotъrѫt. кѕ гráіѕrілe aџѕtóare «a fi, шi a пѕtéa. adъorѫ́ndѕsъ tímпѕл ѕrmъt. aл mód. boitóare a гráіѕлѕĭ, a fí, шѫ пъrtъш. пъtimit. a гráіѕлѕĭ, a пѕtéa káre adъoџíriĭ пѕ́rѕrєa ↑nnainte sъ пѕn, кѕm «sъ fi пѕtѕ́t adѕná.

«Tímпѕл boitór sъ fáчe d'in tímпѕл ѕrmъt. aл mód. nexotъrѫt. кѕ гráіѕл aџѕtór, a пѕtéa, adъorѫ́ndѕsъ лa mód. nexotъrѫt. tímпѕл ѕrmъt. aл mód. boitóare, кѕm «sъ пóчѫ adѕná.

«La aчéastъ módъ, лa tóџĭ tímпiĭ sъ adaorъ ↑nnaínte, лerárєa. sъ.

«La móda пriчinѕitóare.

«La aчéastъ módъ tóџĭ tímпiĭ sъ fак ка шѫ лa móda boitóare, кѕ atѫ́ta dъosєвíre, ка пъ лѫ́нгъ лerárєa, sъ. чe áre aчéa módъ, aчéasta [пriimeџe maĭ mѕлt шѫ лerárєa, ка, saѕ̆ ↑n лóкѕл лerъ́riĭ sъ, чe áre móda boitóare, aчéastъ mód. пriчin. пriimeџe лerárєa. ка sъ, кѕm «ка sъ adѕ́n, ка sъ fi adѕnát, шѫ ч. л. д.

«La móda sѹпѹitóare.

«Ачéastъ módъ sъ фáче ӑn tókmaĭ ка mód. xotъrӑt. i чea rӑвnit. шӑ чea ӑndoit. кѹ atӑta dъoseвíre, ка ла tóцĭ tímпiĭ ачéшiĭ móde, sъ adáorъ, ӑnnaínte лerárea. dъ, кѹm «dъ adѹ́n, dъ aѡ adѹná, dъ воѹ̆ фi adѹnát шӑ ч. л. л.

«La móda nexotъrӑtóare.

«Tímпѹл ѹrmъt. s'a arъtát (86, a§,) къ iéste ка o rъdъчínъ чéлor лáлцĭ tímпĭ, dъ ачéia níчĭ пѹtém zíче, къ sъ фáче d'in aлt tímп, ал вre o áлteĭ móde-

«Ачést timп priiméщe ӑnnainte лerárea. a.

«Tímпѹл nexotъrӑt sъ фáче d'in пъrtъщ. пъtimit. кѹ гráiѹл ajѹtór «a фí, adъorӑndѹsъ ла пъrtъшӑre, tímпѹл ѹrmet. ал mód. nexotъrӑt. кѹm «a фi adѹnát.

«Ачést tímп priiméщe ӑnnaínte лerárea, a, ка шӑ tímпѹл ѹrmъtór.

г §. La конjѹгárea a dóoъ.

«La móda xotъrӑtóare.

«La tímпѹл ѹrmъtór, adъorӑnd.

пѹ́m. sinг.	ла фáц. 2, ĭ, кѹm rѹ́п-ĭ.	пѹ́m. ӑnm.	ла фáц, 1, em, кѹm, «rѹ́п-em.	
	ла фáц. 3, e, кѹm rѹ́п-e.		ла фáц, 2, eцĭ, кѹm, «rѹ́п-eцĭ.	
			ла фáц, 3, e, кѹm, «rѹ́п-e.	

«Фáцa a tréia a пѹ́mъrѹлѹĭ ӑnmѹлц. sъ zíче шӑ ка фáц. d'ӑntӑĭ a пѹmъrѹлѹĭ sinгѹrát, ádiкъ rѹ́пe ieĭ, шӑ rѹ́п ieĭ.

La tímпѹл sъвӑrшӑt.

пѹ́m. sinг.	ла фáц: 1, seѹ̆ кѹm «rѹп-seѹ̆..	пѹ́m. ӑnm.	sérъm, кѹm, rѹп-sérъm.
	ла фáц: 2, seшĭ, кѹm «rѹп-seшĭ		sérъцĭ, кѹm, rѹп-sérъцĭ.
	ла фáц: 3, se, кѹm, «rѹ́п-se...		sérъ, кѹm, rѹ́п-sérъ

La tímпѹл nesъвӑrшӑt.

пѹ́m: sin:	ла фáц: 1, eam, кѹm, rѹп-éam.	пѹm. ӑnm.	éam, кѹm, rѹп-éam.
	ла фáц: 2, eaĭ, кѹm, rѹп-éaĭ.		éaцĭ, кѹm, rѹп-éaцĭ.
	ла фáц: 3, ea, кѹm, rѹп-éa.		éa, кѹm, rѹп-éa

«Saѹ̆ maĭ вíne a zíче къ ла фáцa a tréia a пѹ́mъrѹлѹĭ sinгѹrát. a tímпѹлѹĭ ѹrmъt. sъ adáorъ tímпѹл ѹrmъt. ал mód. xotъrӑt. a гraiѹлѹĭ ajѹtór, a aвéa, ӑn- sъ чéлe maĭ preskѹ́rte aлe ачéstѹĭ tímп.

«La tímpul коврш҃т.

núm.	ла фа́ц. 1.	sésem, кум,	рун-sésem.	núm.	séserъm. кум, рун-séserъ.
	ла ф. 2.	sésetĭ. кум,	рун-sésetĭ	. .	séserъцĭ, кум, рун-séserъцĭ.
sing.	ла ф. 3	sése. кум,	рун-sese ...	↑nm	séserъ, кум, рун-séserъ.

«Tímpul пехотърш҃т, і чел треку́т, ш҃ чел вiitóp съ фак ка ш҃ ла конјугáреа d'ш҃нтш҃ĭ.

«La móda порунчitóare.

«Tímpul съ фáче ка ш҃ ла конјугáреа d'ш҃нтш҃ĭ, adъогш҃ндусъ ш҃нсъ

núm.	ла фа́ц, 2, е, кум, ру́п-е,		núm.	ецĭ, кум, ру́п-ецĭ	
sing.	ла фа́ц. 3, ъ, кум, ру́п-ъ,		↑nm	ъ, кум, рун-ъ.	

«Tóate чéле лалте móde съ фак ка ш҃ ла конјугáреа d'ш҃нтш҃ĭ.

d§. La конјугáреа a трéia.

«La móda хотърш҃тóare.

«La tímpul урмътóр, adьогш҃nd.

núm	ла фа́ц. 1.		núm	im, кум, азвш҃ра-ím	
	ла фа́ц. 2, ĭ, кум, азвш҃ра ĭ		. .	iцĭ, кум, азвш҃ра-íцĭ.	
sing.	ла фа́к. 3, ъ, кум, азвш҃ра-ъ		↑nm	ъ, кум, азвш҃ра-ъ.	

La tímpul съвш҃ршш҃т.

núm.	ла фа́ц. 1, iĭ, кум, азвш҃ра-iĭ.		nум	írъm, кум азвш҃ра-írъm.	
	ла фа́ц. 2, íшĭ, кум, азвш҃ра-íшĭ.		. .	írъцĭ, кум, азвш҃ра-írъцĭ.	
sing.	ла фа́ц 3, і, кум, азвш҃ра-í . .		↑nm	írъ, кум, азвш҃ра-írъ.	

«Tímpul пезъвш҃ршш҃т съ фáчé ка ла конјугáреа a дóоъ, сaŭ ку грáiул аје́утóр, ка ш҃ акомó, ш҃нсъ ла ачéастъ конјугáре, пу съ адáогъ грáiул аје́утóр ла фа́ц. a трéia, чi ла фа́ц. d'ш҃нтш҃ĭ, прiimind грáiул аје́утóр ↑nnaíntea луĭ, ун с, ла тóate фéцеле, ш҃ ла апш҃ндóоъ пу́тереле.

«La tímpul коврш҃т.

nум.	ла ф. 1, ísem, кум, азвш҃ра-ísem.		nу́m	íserъm, кум, азвш҃ра-íserъm.	
	ла ф. 2, ísetĭ, кум, азвш҃ра-ísetĭ.		. .	íserъцĭ, кум, азвш҃ра-íserъцĭ.	
sing.	ла ф 3, íse, кум, азвш҃ра-íse. . .		↑nm	íserъ, кум, азвш҃ра-íserъ.	

BCU IAȘI Central University Library Iași

«Чеĭ лáлцĭ tímnĭ съ фак ка шж ла конjеугáреа d'жntжĭ.

«La móda порупчitóare.

«Tímпул съ фáче ка шж ла конjеугáреа d'жntжĭ, adъогжndусъ жnsъ ла фáца a dóoъ a пумърулуĭ лпмулц. лп лок dь «áцĭ, íцĭ кум azвжрл-íцĭ.

«Tóate чéле лáлte móde съ фак ка шж ла конjеугáреа d'жntжĭ.

e §. La конjеугáреа a nátra.

«La móda хотърмtóare.

«La tímпул урмътóр, adъогжnd.

nум sinг. { ла фáц: 1, ... } { nум { жm, кум, вжр-жm. / лцĭ, кум, вжр-лцĭ. / ъ, кум, вжр-ъ. } лпм. }

«La tímпул съвжршжt.

nум. sinг. { ла фáц. 1, жĭ кум, вжр-жĭ / ла фáц. 2, жшĭ, кум, вжр-жшĭ / ла фáц. 3, ж, кум, вжрж . } { nум: { жръm, кум, вжр-жръm. / жръцĭ, кум, вжр-жръцĭ. / жръ, кум, вжр-жръ. } лпм. }

«Tímпул несъвжршжt съ фáче ка шж ла конjеугáреа d'жntжĭ.

«La tímпул ковжршжt.

nум sinг { ла фáц, 1, жsem, кум, вжр-жsem / ла фáц, 2, жseшĭ, кум, вжр-жseшĭ. / ла фáц, 3, жse, кум, вжр жse. } { nум. { жserъm, кум, вжр жserъm, / жserъцĭ, кум, вжр-жserъцĭ, / жserъ, кум, вжр-жserъ, } лпм. }

Чеĭ лáлцĭ tímnĭ съ фак ка ла конjеугáреа d'жntжĭ.

«La Móda порупчitóare.

«Tímпул съ фáче ка ла конjеугáреа d'intжĭ, adъогжndусъ жnsъ ла фáц. 2, a пумърулуĭ лпмулч. лп лок dь «áцĭ, жцĭ, кум «вжр-жцĭ.

«Tóate чéле лáлte móde съ фак ка шж ла конjеугáреа d'жntжĭ.

«D'in лndуплекърíле грáурíлор лпцелéцет къ унíĭ tímnĭ sжnt лпвинáцĭ, шж áлцĭ nежпвинáцĭ, шж íарът унíĭ sжnt прimitívĭ, saŭ кипérnичĭ, шжáлцĭ deривatívĭ, saŭ трáшĭ.

«Шж tímnĭ nежпвинáцĭ съ пот пумí, чеĭ че n'aŭ treвуинць dь грáурíле ajеутóare, кум иéste tímпул урмът. adун, шж чел съвжрш. adунáĭ шж ч, л, л,

«Iaр ꙟпвináці, sъ пot пȣmí чeĭ чeюŭ гráюріле аџȣtóаре, sпре аџȣtóр, пе пȣtѫnd а sъ zíче sínгȣре, кȣм iéste tímпȣл пехотър. am adȣnát, шѫ чел воіtóр, вóю adȣná, шѫ ч, л, л,

«Шѫ íаръш прimitíвĭ sъ пot пȣmi чеĭ че пȣ sъ фак d'in áлці tímпĭ, ádiкъ чеĭ че sъ аратъ ка о ръdъчínъ чéлор лáлцĭ tímпĭ, кȣм iéste чел ȣрмътóр ал mód: хотърѫt. adȣп шѫ ал mód. пехотърѫt. а adȣná, d'in кáріĭ sъ фак чеĭ лáлцĭ tímпĭ.

«Iaр de рівatíвĭ sъ пot пȣmí чеĭ че sъ фак d'in чеĭ прimitíвĭ, кȣм iéste чел sъвѫршѫt, adȣnáю, i чел ковѫршѫt, adȣnásem, че sъ фак d'in чел ȣрmът. adȣп.

§147. Ачeste въгърĭ dъ séamъ sѫnt пȣmaĭ asȣ́пра гráюрілор чéлор регȣлáte. Iaр чéле перегȣлáte, ла кѫці tímпĭ, шѫ ла кѫte фéце, аŭ dъosевíре d'in чéле регȣлáte: кȣ sкimвърĭ dъ sлóве, i лепъdърĭ, шѫ adъоцíрĭ, фiínd mȣлte, saŭ ꙟnsemnát фíеш кáре ла ꙟndȣплекърíле лор (§57, а§, в§ г§, шѫ d§,)

§148. Бъгърĭ dъ séamъ asȣ́пра móделор.

а§. Móda хотърѫtóаре áре tóці tímпіĭ, шѫ tóate фéцеле.

в. Móda порȣнчitóаре áре пémaĭ ȣп tímп, ádiкъ пъ чел ȣрmътóр, шѫ пȣ́maĭ dóоъ фéце, ча dъ адóоъ, шѫ ча dъ atréia.

г§ Móda рѫвпitóаре áре патрȣ tímпĭ, лiпsíndȣĭ tímпȣл sъвѫршѫt i чел пesъвѫршѫt шѫ tímпȣл віitóр, iar фéцеле ле áре кѫte tréiле.

d§. Móda ȣрътóаре áре tímп, шѫ фéце ка шѫ ча рѫвпitóаре, авѫnd maĭ mȣлt, tímпȣл пesъвѫршѫt.

е§. Móda ꙟndoitóаре áре чínчĭ tímпĭ ádiкъ пъ чел пesъвѫшѫt пъ чел ковѫрш. пъ чел пехотър. пъ чел treкȣ́t, шѫ пъ чел віitóр ѫnsъ пȣtém ꙟndeпліпí шѫ чеĭ лáлцĭ doĭ tímпĭ, ádiкъ пъ чел ȣрmът. шѫ пъ чел sъвѫрш. adъогѫnd ꙟnaínteа лор легáреа, «пóate къ, кȣм «пóate къ adȣ́п, пóate къ adȣnáю, iar фéцеле ле áре пъ кѫte tréiле.

s. Móda воіtóаре áре чínчĭ tímпĭ, лiпsíndȣĭ tímпȣл sъвѫршѫt, i чел ковѫршѫt, iar фéцеле ле áре пъ кѫte tréiле,

z§. Móda прічinȣitóаре áре tímпĭ, шѫ фéцé asémene ка шѫ móda воіtóаре.

n §. Móda sunitóare áre tímnĭ mĭ féţe, asémene ka mĭ móda xotъrĭtóare.

o §. Móda nexotъrĭtóare áre númaĭ doĭ tímnĭ, ádikъ tímpuл urmъt. mĭ чел nexot. furъ féţe mĭ númer. fiind neĭndunлekátъ, ínsъ adъoгínd·sъ лa aчéastъ Módь d'in pronúme, sъ páre ka kĭnd ar aвéa mĭ féţe, mĭ númere, kum «a'm aduná, aţĭ aduná, am aduná, mĭ a ne aduná, a вь aduná, aшĭ aduná, dar aчéste féţe, mĭ númere nu privésk лa móda nexotъrĭt. a aduná, чi лa oвrázeлe че arátъ pronúmeлe, kъчĭ mód. nexotъrĭt. a aduná rumĭne neskimbátъ, лa tóate féţeлe, mĭ númere, mĭ númaĭ pronúmeлe sъ skímbъ ın féţe mĭ ın númere.

«La tímpuл biitór kĭnd sь núne pronúmeлe, sъ núne mĭ ınnaíntea gráiuлuĭ, mĭ ın urmъ, kum «ъл boĭĭ arъtá, mĭ arьtá'лboĭĭ, dar «arъtá-boĭĭ ъл, nu nutém zíче, чi «arьtá-boĭĭ пъ iел.

«La móda porunчitóare, kĭnd núnem sure gráiuл tъgъdnitór «nú, atúnчĭ ın лok sь ne sluжĭm ku aчéastъ módь, ne sluжĭm ku чea nexotъrĭtóare, ádikъ ın лok sъ zíчem «nu munĭnkъ, nu adúnъ, nu fъ, zíчem «nu mĭnká. nu aduná, nu fáче, ínsъ númaĭ лa númъruл sinгrát. sъ urméazъ aчéasta.

«La móda rĭвnitóare лa tímpuл urmъt. kĭnd sь núne pronúmeлe nътimitóare, sъ táie; re, dь лa tímn, mĭ ın лókuл luĭ, sь núne pronúmeлe, ádikъ ın лok sь zíчem «mĭnkáreĭш ъл, mĭnkareĭш te, zíчem «mĭnká'лш! mĭnбátreĭш! asémene mĭ «rúne'лш! azвĭrлí'лш! nĭrĭ'лш mĭ ч, л, л.

§ 149. Бъгъrĭ dъ séumъ asúnra konжugъrílor.

a §. Съ not kunóaţe gráiurile, ale kъrila konжugъrĭ sĭnt, d'in númeлe чéлe gráĭniче, лepъdĭnd ádikъ чéлe adъoráte лa aчéste núme (§110, a treĭлea §, в §, 1§,) mĭ skimbĭnd ın слóвeлe d'ĭntĭnĭ, чéлe aколó skimbáte, kum d'in númeлe gráĭnik «mĭnkáre, лepъdĭnd пъ чел adъorát «re, kunóaţem, kъ grá-
ĭuл «a mĭnká, iéste ал konжugъrii d'ĭntĭnĭ, mĭ d'in númeлe «roлъчune' лepъdĭnd пъ чел adъorát «чíune, mĭ skimbĭnd пъ ъ, ın i, kunóaţem kъ «a roлí iéste ал konжugъrii a tréia, mĭ ч, л, л. asémenea.

в §. Gráiurile че bín di'n límbĭ streíne, ĭneле sь ındúлekъ лa konжugárea d'ĭntĭnĭ, ka «a лъkrъmá, kum «a afrunтá, mĭ álteлe лa konжugárea a tréia, ka «a vorbí, kum «a refuzí.

г §. Гра́ırріле че́ле ↑nбіnáte sъ ↑ndýплекъ ка че́ле nежnбinátе, кѵm «a dѣstѵná, кa «a astѵná, «a dъsкълџá, кa «a ↑nкълџá, «a ръsѵчí, a dъzръsѵчí, кa «a sѵчí «a dъsnrínde, кa «a nrinde, шж ч. л. л. афáръ dъ «a ↑nкremení, че sъ ↑ndýплекъ кa a ворбí, ↑n лок dъ «кa a кremení, шж афáръ dъ «a ръsъrí, че ↑n лок dъ a sъ ↑ndѵплекá кa «a sъrí, áre dъosebítъ ↑ndѵплекáre.

§150. Skimбъ́ріле кѵвíntелор sъ фáк, ор кѵ adъоџíre, кѵm d'in «sfжnt, sfinџéniie, шж a sъ sfinџí, шк d'in «rod, a rodí saŭ кѵ sкѵrtáre, кѵm d'in «ръкóаре, a ръкоrí. saŭ кѵ sкimбáre dъ sлóве, кѵm d'in «rá́nъ, a ръnі, d'in «a fáче, фак d'in «a rádе, raz.

§151. Гра́ırріле че s'aŭ пѵs drent піldъ ла гръmátiкъ, asýnra кърорa sъ ↑ndýплекъ tóate че́ле лалtе гра́ırрі.

«Але конџѵгъ́рії d'жntжı̆ĭ.

A апъра- арѵnкá- arъtá adѵná- adъná- adъorá- iertá-ѵmплéa- ѵsкá- ѵdá- ↑nкeiá- ↑nкerá- ↑nкinrá-↑nкълекá- ↑nкъnéa ↑nnodá-↑nnotá-↑nnъкá-↑ntжrziiá-↑nфъшá- ↑nчeркá ↑nбъtá -↑ndesá -bedéa -вършá-гѵшá - џѵкá -zбierá-zбѵrá- къѵtá-кърá- късá- кърéа кжntá кrъná-лá-легá-легънá-лѵá-лъѵdá- лъкръma-лъпъdá- лъsá-mѵía-mжná- mжnéa -mжnкá- nerіía-nientъná- nѵrtá-пъdѵкía- плооá- рѵгá- ръmжnéa -semъná- sълtá- sъmъná- sкълdá sкъпърá--sкъпъtá-stá-toкá-torná-tъía- tъчéa-trenъdá-forfeкá-вéа-boteza- бъгá-dá-dѵréa dъокía-dъzmierdá-чертá-џinéa-шъdéа-skioпъtá.

Але конџѵгъ́рії a dóоъ

A алéџе-adýче-ѵчíde вínde-кóаse-кóаче-кѵnóаше-кréde-кréше-náше-niérde nѵ́ne- nѵrчéde-плжnџе- nrínde- ráde-róade-rѵ́пе sóаrбе -sѵméte-sкóate- snárџе-tóarче-tráџе-tréче-trimíte-fáче-fíerбе-fríџе-frжnџе-че́rnе-џе́mе-ба́te.

«Але конџѵгъ́рії a џірéю.

A aѵzí-azвжrлí adeverí-iшí- ↑nковъí- вení-ворбí-minџí- mѵrí nerí-nъџí ръsъrí ржnкezí sѵí-sъ renezí-sъrí-sкrí-slobozí-fѵџí віrѵí-domoлí-dormí-шí.

«Але конџѵгъ́рії a nátrа.

A omorж́ вжrж́ ↑nsъnъtomж́-tжrж́-

§152. Гра́ırріле че́ле aџѵtóаре.

A авéа-вréа-nѵtéа-fí.

К А П VIII

ПЕНТРУ ПЪРТЪШѦРЕ

Înформáрса пъртъшѧрїї

§153. La пъртъшѧре ам възът (§58.) къї сѧнт ѵрмътóаре чínчї sémne, ádікъ néам, фóрмъ, пѵмър, къдére, шѫ ѧndѵплекáре.

а§. Néамѵрї ла пъртъшѧре ам възът (§58 а§) къ сѧнт ка шѫ ла ѧпке-ietѵръ.

в§. Фóрme, пѵмере шѫ къдérї ла пъртъшѧре, ам възът (§58. в§.) къ сѧнт ка шѫ ла пѵме.

г§. Îndѵплекáре ла пъртъшѧре ам възът (§58. г§.) къ ѵна iéste, ádікъ чеа d'жnїѧѵ а пѵмелуї, къчї пъртъшѧріле тóate съ ѧndѵплекъ ка шѫ пѵмеле, аfáръ дъ пъртъшѧрса слóбодъ, че íeste neѫndѵплекáтъ прекѵм съ арáтъ маї ѫos (§154 г§.»)

§154. Пърїъшѧрса ам възът (§59.) къ sъ ѧппáрте ѧn трeї, ádікъ ѧn ѵрмъ-тóаре пътimitóаре, шѫ слóбодъ.

а§ Пъртъшѧре ѵрмътóаре съ зíче ачéіа, прїn кáре ѧпцелéцет шѫ фáпта, шѫ пре чел че ѵрмéазъ ачéа фáптъ, кѵт кѫnd зíчem «жвітóр, бътътóр, ѧпцелéцет шѫ фáпta жвíрїї, і а бътъїї, шѫ пре чел че ѵрмéазъ ачéastъ жвíрę, шѫ бътáіе.

в§. Пъртъшѧре пътimitóаре съ зíче ачéіа, прїn кáре ѧпцелéцет шѫ пátima, шѫ пре чел че sѵfеръ ачéа пátimъ, кѵт кѫnd зíчem «жвít, бътѵt, ѧпцелéцет шѫ пátima жвíрїї, шѫ а бътъїї, шѫ пре чел че sѵfеръ ачéastъ пátimъ а жвíрїї, шѫ абътъїї.

г§. Пъртъшѧре слóбодъ съ зíче ачéіа, че арáтъ о ѵрмáре neisпръвítъ шѫ кáре маї чére óаре че sпре ѧппліпíре, кѵт кѫnd зíчem «mергѫnd am аѫѵns, шѫ «бътѫnd 'лam вътъmát, íатъ къ пѫnъ пѵ adьогъm «am аѫѵns, шѫ «am вътъmat, пѵ пѵтém стá пѵmаї кѵ «мергѫnd шѫ «бътѫnd.

«Ачéastъ пъртъшѫре слóводъ ну съ ѧndýплекъ, дъ ачéia шѫ бърбъцеще, шѫ фъмеíсще, tot ѧntr'ун фел съ зíче, шѫ ла amѫndóoь пýмереле aséменea, ádikъ n'áre níчí neam, níчí пýтър, къчí пътéш зíче «merгѫnd Геóрге, шѫ «merгѫnd Maríia, шѫ merгѫnd ieў, шѫ «merгѫnd noí.

§155. *Бъгърíї дь séamъ aзýпра пъртъшѫрíї.*

a §. Пъртъшѫрea izвораще d'in грáў, дъ ачéia o шѫ пýnem пешín dупъ грáў, кум шѫ ла ѧndуплекърї, тóate пъртъшѫрíле ѧnпreунáte ле пýnem ка пý-мele.

в §. Фíind къ пъртъшѫрea съ ѧndýплекъ dупъ ѧndуплевárea пýмелуї (§153. г §.) кѫte s'aў вorбíт nentry пýme, ла кáпуд ал пáтрулea, пáрт. 2.) съ пot ѧnцелéще шѫ nentry пъртъшѫрї, къ тóate sѫnt ка níще пýme adъoráte, aфáръ дь пъртъшѫрea слóводь.

г §. Пъртъшѫрíле съ фак ка шѫ tímпiї, че съ фак d'in tímпуд урмът. ал mód. хotърѫt. (§146. a §.) ádikъ съ фак d'in фáц. a, atímпулуї урмът. ал mód. хotърѫt. adъorѫndуsъ,

1§. La конjугárea d'ѫntѫў.

ла пъртъш. лукр. { ла чéле бър. ътóр, кум d'in «adýn, adун-ътóр. / ла чéле фът. ъtóare, кум d'in «adýn, adун-ътóare.

ла пъртъш. пътim. { ла чéле бърб. at, кум d'in «adýn, adун-át. / ла чéле фът. átъ, кум d'in «adýn, adун-átъ.

La пъртъш. слóв. ѫnd, кум d'in «adýn, adун-ѫnd.

2§. La конjугárea a dóoь·

La пъртъш. лукрът. ка шѫ ла конjугárea d'ѫntѫў.

ла пъртъш. пътim. { ла чéле бърб. t, кум d'in «рун, рун-t. / ла чéле фът. tъ, кум d'in «рун, рýn-tъ.

La пъртъш. слóв. ка шѫ ла конjугárea d'ѫntѫў.

3§. La конjугárea a treia

ла пъртъш. урмр. { ла чéле бърб. itór, кум d'in «azвѫрл, azвѫрл-itór. / ла чéле фът. itóare, кум d'in «azвѫрл, azвѫрл-itóare

ла пъртъш. пътim. { ла чéле бърб. it, кум d'in «azвжрл, azвжрл-it. / ла чéле фъm: íтъ, кум d'in «azвжрл, azвжрл-íтъ.

La пъртъш. слоб. índ, кум d'in «azвжрл, azвжрл-índ.

4§. La конjугáреа a пáтра

ла пъртъш. урm. { ла чéле бърб. жтóр, кум d'in «вжр, вжр-жтóр. / ла чéле фъm. жтóаре, кум d'in «вжр, вжр-жтóаре.

ла пъртъш. път. { ла чéле бърб. жt, кум d'in «вжр, вжр-жt. / ла чéле фъm. жтъ, кум d'in «вжр, вжр-жтъ.

La пъртъш. слоб. ка шж ла конjугáреа d'жнтжй.

§ 156. Aчéste бъгърї dь séamъ съ ынделéг пéнтру чéле регулáте пъртъшжрї, кар ла чéле нерегулáте, ор че дъосебíре aў, s'a ынsemnát ла ындрептъríле лор.

§ 157. Пъртъшжреа съ пóate зíче шж ынтр'áлт кíп, ádикъ ын лок dь пъртъшжре, пентém слujж ку álте пърцї d'intr'але вóрбеї. кум.

a§. La пъртъш. урmът. ын лок dь «кбітóр, пентém зíче «чел че кбéще, шж ын лок dь «кбітóаре, пентém зíче «чéла че кбéще.

в§. La пъртъшжреа пътimit. ын лок dь «кбít, пентém зíче «чел че съ кбéще, чел че íeste кбít, шж ын лок dь «кбítъ, пентém зíче «чéла че съ кбéще, чéла че íeste кбítъ.

г§. La пъртъшжреа слободъ, ын лок dь «кбínd, пентém зíче «ку a кбí, ынтру a кбí, ку a пентéa кбí, ынтру a пентéa кбí.

d§. Пъртъш. пътimit. чea бърбътéaскъ, съ пóate луá шж drent нумé, кум «aскуцít, съ зíче шж лúкрул че íeste аскуцít, шж a скуцítул куцítулуї, і a събіії, ádикъ пáртea чea аскуцítъ, ку káре táie, káре, аскуцít лужndусъ drent пъртъшжре, съ ындúлекъ ка «бърбát, фііnd neam бърб. asemънжndусъ ка ын нуме adъогát, кар лужndусъ drent нуме ынфііnцát, съ ындúлекъ ка «dеал, фііnd neam нéутр. asémene шж «aцернút, вжнát, кíут, ръсърít, шж ч. а. а.

(***)

IKOANЪ ПRESKURTARЪTЪTOARE DЪ ЧELE URMЪTOARE LA ПЪRTЪШ:

Пъртъшѫрга sъ ѫnпárte ѫn 3.
- ѫn ѵрmъtóаре
- пъtimitóаре — ла Пъртъшѫре sѫnt чin tóаре 5. sémne
  - пеam, кáре sъ ѫnпárte ѫn dóoъ
    - ѫn бърбъtésк
    - шѫ фъmeiésк
  - фóрmъ, кáре sъ ѫnпárte ѫn dóoъ
    - ѫn фóр. пеѫпбinátъ
    - шѫ ѫn бinátъ
  - пъmър, кáре sъ ѫnпárte ѫn dóoъ
    - ѫn singѵрátiк
    - шѫ ѫnmѵлцátiк
  - къdere, кáре se ѫnпárte ѫn шáse
    - ѫn пѵmitóаре
    - пemѵitóоре
    - dъtъtóаре
    - пriчinѵitóаре
    - кemъtóаре
    - шѫ adѵкъtóаре
  - ѫndѵпеъáре, кáре ѵna iéste, чea d'ѫntѫiѵ a пѵmелѵї
- шi sлóбodъ

KAПUL IX.

ПENTRU ПROПUNERE

§158. Пропѵперіле веdém §60.) къ пѵ sъ ѫndѵплекъ, dъ ачéia пiчї пeam аѵ, пiчї пѵmър, пiчї къdéре, шѫ ѫn sкѵрt пiчї ѵna d'in чéле ѵрmъtóаре ла чéле лáлte пърцї але вóрвеї.

§159. Бъгърi dъ séamъ asѵпра Пропѵперiлор.

Пропѵперiле веdém.

a§. Къ ѵпеле sѫnt ѫnбinátе, кѵm «dъsпре, dъкъtре, dъла, че sъ ѫnбinéазъ, ѵna d'in dъ, шѫ sпре, áлta d'in dъ, шi кътре, шѫ чéia лáлтъ d'in dъ, шѫ ла,

Шѫ áлteле пеѫnбinátе, кѵm «dъ, кѵ, ла, dъ ачéia пѵtém ziче ѫnпotriва чéлор maї sѵs §158.) къ пропѵперiле, d'in tóаte чéле ѵрmъtóаре ла чéле лáлte пърцї але вóрвеї, пѵmaї dъ фóрmъ §112.) sъ ѫnпъртъшáще.

BCU Iasi / Central University Library Iasi

b §. Къ съ пън ынаінтеа чéлор лáлте пърцї але вóрбеї, пентрy ачéа s'a шж нymít пропýнере, ádикъ ынаінте пýнере.

r §. Къ ýнеле сж̑нгyре stж̑nd, пy ынsемнéазъ nimíк, кym «a, дъ, iар áлтеле ынsемнéазъ óаре чé, кym «ж̑нгь, synt, níste, iар adъорж̑ндyсъ ла чéле лалте пърцї але вóрбеї, сaў ынаінтеа лор пзíndysъ, ынsемнéазъ «a, stáре ын кáсъ, кym кж̑nd zíчem «a; кáсъ íeste. — мéрцере sнре кáсъ, кym кж̑nd zíчem «a кáсъ мéрце.

«Asýпръ, asýпра, stáрea-лóкyл maї dъ sss, кym «asýпръї, asýпра лyї, asýпра кáсеї-тýнтелyї, шж ч. л. а.

«Dъ. mішкáре d'intр'yn лок, кym кж̑nd zíчem «dь d'ж̑нколо ía, dъ dж̑ннаíнтецї a лyát — míжлокyл ky кáре съ ýрмéазь óаре чé, кym кж̑nd zíчem «ía'лъї dь пър, dъ пър 'ла anыkat.

«Dьa. mішкáре d'intр'yn лок, ка шж dъ, кym кж̑nd zíчem «d a кáсь вíне, d'a вáсъ a плекát.

«La. méрцере sнре yn лок, кym кж̑nd zíчem «ла noї вíне, ла тж̑рг мéрце — врéме, кym кж̑nd zíчem «ла ынче ýтyл лýнiї, ка кж̑nd am zíче «пъ врéмеа че съ ынчéпе лýна.

«Dьла. mішкáре, ка шж dъ a, кym кж̑nd zíчem «dъ'a noї a плекát, dьла вої a лyát — врéме, кym кж̑nd zíчem «dъла мóшї, dъла strъмóшї am nomenít, ádикъ d'in врéмеа мóшілор, шж a strъмóшілор, d'in врéмеа пъ кáре тръía мóшї, шж strъmoшїї.

«În. лóкyл d'in пъýntрy, кym кж̑nd zíчem «íntръ ын кáсъ, ка кж̑nd am zíче «íntръ ын лóкyл чел dъ d'ж̑ннъýntрy ал кáсеї — врéме, кym кж̑nd zíчem «ын бътрж̑нéцеле мéле, ádикъ пъ врéмеа бътрж̑нéцелор мéле,

Între. лóкyл d'in míжлок, кym кж̑nd zíчem «ынtre нóї, ка кж̑nd am zíче «ын лóкyл че íeste ын míжлокyл нóстрy.

«Întry. врéме, кym кж̑nd zíчem «ынtry тóete ачéстеа че съ zичéа, iел тъчéа ка кж̑nd am zíче «пъ врéмеа че съ zичéа ачéстеа, шж кж̑nd zíчem «ынtr'o zí, ка кж̑nd am zíче «пъ врéмеа ýнеї zíле — dъ notрívъ, кym кж̑nd zíчem «ынtr'ачéст фел s'a yрмáт, ка кж̑nd am zíче «dъ o notрívь ky ачéст фел, ádикъ dynъ yрмáрea ачéстyї фел.

«D'ж̑n ші d'in d'ж̑n dъ, шж ын· —пáрte d'ж̑n грътáдь, кym кж̑nd zíчem «ýnyл d'ж̑n noї amъртyрisít, ýнyл d'ж̑n вої mь ва вínde — прíчinь, кym кж̑nd zíчem «d'ж̑n вої s'a ынтж̑мплáт ачéasta, ка кж̑nd am zíче «d'ж̑n прíчina вóastръ, ádикъ вої sж̑нтецї прíчina ачéщii yрмърї.

« D'ѫntre, d'intre (d'ѫn dь, шѫ ѧntre) párte d'in грътáдъ, ка шѫ d'ѫn, кум кѫnd zíчem « ѵнуѧ d'ѫntre вої ть ва víndc, ѵнуѧ d'intr'ачѣцiа a fost dь фáцъ

« D'ѫntry, d'intry (dѫ'n dь, шѫ ѧntry .) врéme, кум кѫnd zíчem « d'ѫntr'ѵn чепѵ́т a fost ачéasta, ádiкъ d'in врémea dь dь тулт.

« Il'ѫn (d'in пь, шѫ ѧn.) пь d'ѫnлъѵ́ntry ѵ́nуї лѵ́кry, кум кѫnd zíчem « п'ѫn кáзъ ѵ́твлъ, п'ѫn грьдínъ съ плíтбъ, ка кѫnd am zíke « пъ d'ѫnлъѵ́ntry кáseї-грьдíнїї.

« Il'ѫntre (d'in пъ, шѫ ѧntre.) мiӟлокуѧ, кум кѫnd zíчem « п'ѫntre noї a трекѵ́т, ка кѫnd am zíчe « п'ѫn мiӟлочуѧ нóstry a трекѵ́т.

« Пъ. шѫ пре. лóкуѧ чел d'asѵ́пра, кум кѫnd zíчem « s'a урká́т пъ кáзъ, ка кѫnd am zíчe « s'a урká́т asѵ́пра кáseї, шѫ « ѧn чер, шѫ пре пъмѫ́nt, ádiкъ ѧn чéр, шѫ asѵ́пра пъмѫ́nтулуї) апропiéре, кум кѫnd zíчem « пъ лѫпгъ iел мéрце, ка кѫnd am zíчe « апróape dь iел мерце) пáртеа лóкулуї, кум кѫnd zíчem « п'алътурéа мéрце, п'ѫполó víne, ка кѫnd am zíчe « пъ пáртеа dь алътурéа мéрце, шѫ пь пáртеа dь акóлó víne.

« Spre. мéрцере spre ѵn лок, кум кѫnd síчem « spre noї víne, spre кáзъ мéрце.

« Dъspre (d'in dь, шѫ spre) mişкáre d'intr'ѵn лок, ка шѫ дъла, кум кѫnd zíчem « dъspre вої víne, dъspre тѫрг víne, dъspre noї s'a ворвíт.

« Къtre. мéрцере spre ѵn лок, ка шѫ spre, шѫ ла, кум кѫnd zíчem « къtre noї víne, къtre кѵ́rte мéрце.

« Dь къtre, ка шѫ dь spre, кум кѫnd zíчem « dь къtre noї s'a хотърѫ́т, ка кѫnd am zíчe « noї am хотърѫ́т.

« Prin d'in пре шѫ ѧn.) мiӟлочíre, кум кѫnd zíчem « пр'in чíne s'a урmat ачéasta? пр'in míne, ка кѫnd am zíчe « пр'intr'акѵ́ї мiӟлочíre? пр'in мiӟлочírea méa.

« Dупъ. урmáre dь o потрíвъ, кум кѫnd zíчem « íatъ dупъ iел, ка кѫnd am zíчe « урméazъ прекѵ́м урméazъ шi iел, ádiкъ урméazь dъ o потрíвъ кѵ iел, шѫ « dупъ пíлda ачéasta, ка кѫnd am zíчe « dь o потрíвъ кѵ пíлda ачéasta — врémea d'in ѵ́рмъ, кум кѫnd zíчem « dупь тóate ачéstea, ка кѫnd am zíчe « ѧn ѵ́рма тѵтулóр ачéstora — лóкуѧ d'in ѵ́рмъ, кум кѫnd zíчem « алéаргъ dупь iел, ка кѫnd am zíчe « алéаргъ ѧn ѵ́рма луї — лóкѵ dь d'asѵ́пра, кум кѫnd zíчem « ть daѵ ӟos dупъ кал, ка кѫnd am zíчe « ть daѵ ӟos dь d'asѵ́пра калулуї — пáртеа чеа

d'in dos кꙋm кѫnd zíчem «dꙋпъ ꙋ́пъ, ádiкъ ꙟn dósꙋл ꙋ́щiĭ. — пríчina кꙋm кѫnd zíчem «merr dꙋпъ áпъ, ádiкъ пéntrꙋ áпъ.

«Кꙋ, шѫ «ꙟпnreꙋ́пъ кꙋ, ꙋníre, шѫ ꙟпnreꙋnáre, кꙋm кѫnd zíчem «кꙋ noĭ a вorвít, ꙟпnreꙋ́пъ кꙋ noĭ a ꙋmвлát.

«Lѫпгъ, anropiíere, кꙋm кѫnd zíчem «лѫ́пгъ míne щáde, кa кѫnd am zíчe «anróane dъ míne щáde.

«Пentrꙋ. пríчinъ, кꙋm кѫnd zíчem «пentrꙋ чe aĭ фъкꙋ́t aчéasta? кa кѫnd am zíчe «пentrꙋ чe пríчinъ aĭ фъкꙋ́t aчéasta? шѫ «пentrꙋ чíne sъ вorвéщe? ádiкъ a кꙋĭ пríчinъ?

«Пiste, шi пréste, лóкꙋл чeл dъ d'asꙋ́пra, кꙋm кѫnd zíчem «píste míne píste tíne, кa кѫnd am zíчe «asꙋ́пra méa, asꙋ́пra tá.) вrémea d'in ꙋ́rmъ, кꙋm кѫnd zíчem «píste atѫ́ta вréme a венít шѫ кꙋtáre, ádiкъ ꙟn ꙋ́rma вrémiĭ чe a trекꙋ́t.

«Píste sъ aséamъпъ кꙋ пропꙋ́nerea «asꙋ́пrъ, ѫ́nsъ tréвꙋie sъ aвém máre въгare dъ séamъ лa aчéste dóoъ пропꙋ́neri, пentrꙋ къ пꙋ пꙋtém ꙟn treвꙋinцá amѫndóoъ dъ onotrívъ лa tóate вórвeлe, ádiкъ zíчem.

«Asꙋ́пrъĭ, asꙋ́пrъцĭ asꙋ́пrъne, asꙋ́пrъвъ, шѫ

«Píste míne, píste tíne, píste ieл, píste ia, píste noĭ píste voĭ.

«Iar «asꙋ́пra míne asꙋ́пra tíne, asꙋ́пra noĭ, asꙋ́пra voĭ, пꙋ пꙋtém zíчe, píчĭ «písteĭ, písteцĭ, pístene, písteвъ.

«Шi íarъш «asꙋ́пra пъmѫ́ntꙋлꙋĭ, шѫ píste пъmѫ́nt, zíчem, iar asꙋ́пra пъmѫ́nt, шѫ píste пъmѫ́ntꙋлꙋĭ, пꙋ пꙋtém zíчe.

«Пѫ́пъ. лóкꙋл d'in miжлoк, кꙋm кѫnd zíчem «dълa míne, пѫ́пъ лa tíne, кa кѫnd am zíчe «d'in лóкꙋл ꙋ́nde пъz ieꙋ, пѫ́пъ лa лóкꙋл, ꙋ́nde шъzĭ tꙋ́.) вrémea d'ѫп miжлoк, кꙋm кѫnd zíчem «dъ ástъzĭ пѫ́пъ mѫ́ĭne, ádiкъ d'in вrémea dъ aкꙋ́m, пѫ́пъ лa вrémea dъ mѫ́ĭne.

«Sꙋnt, лóкꙋл чeл dъ dъsꙋ́nt, ádiкъ ꙟпotríва пропꙋ́nerilor пъ, píste, шѫ asꙋ́пra, кꙋm кѫnd zíчem «sꙋnt чer, sꙋnt пъmѫ́nt arъtꙋ́m чéia чe íeste sꙋnt чer, sꙋnt пъmѫ́nt.

«Фъrъ, шѫ «фъrъ dъ. dъoseвíre, кꙋm кѫnd zíчem «фъrъ míne пꙋ пóцĭ фáчe nimíк, кa кѫnd am zíчe «tꙋ síпгꙋr, dъosъвĭ dъ míne, пꙋ пóцĭ фáчe nimíк

шѫ «фъѓ' d'a мéрџe, нꙋ пꙋтéм аџꙋ́нџе аколó, ка кѫnd am zíче «лъsѫ́nd мéрџe-реа ла опáрте, нꙋ пꙋтéм аџꙋ́нџе аколó

«Кѫ́te, sꙋ́мъ, кꙋм кѫnd zíчем «кѫ́te ꙋ́нꙋл, кѫ́te dóї, кѫte treї, аръtъ́м sꙋ́ма обрázелоѓ, шѫ кѫ́nd ѫнtребъм «кѫ́te кѫt ѫї плъtít? ръsпꙋ́ndem «кѫte atѫ́ta, ádiкъ кѫ́tъ sꙋ́мъ? atѫ́ta sꙋ́мъ.

«Dreпt, dъопotрíвъ, кꙋм кѫnd zíчем «dreпt atѫ́џea банї s'a вѫndꙋt, ка кѫnd am zíче «dъопotрíвъ кꙋ atѫ́џea бані, s'a вѫndꙋt.

d §. Бъгѫ́nd de seáмъ ла ачéste пíлde вedém къ прoпóнeріле ѫnsemneázъ міш-кáре, stáре, міџлочíре, прíчінъ, вréмe, лок, ꙋрмáре dъопotрíвъ, апроніéре, ѫппре-ꙋнáре, dъоseбíре, пáрte d'in oáре чé, шѫ áлte asémenea.

e § Maї sѫnt шѫ áлte пропꙋ́нeрї, кꙋ кáре sъ слꙋџáшe bistierіia, кꙋм «беz, че ѫnsemnéazъ «афáръ dъ, ádiкъ кꙋм am zíче o dъоseбíре, къчї nesлꙋџѫ́м кꙋ ачéastъ пропꙋ́нere, кѫnd врем sъ dъоseбím ꙋ́неле лꙋ́кꙋрї, d'in áлteле, кꙋ o пре-sкꙋрtare, кꙋм кѫnd zíчем «ачéste tóate sѫnt, беz чéле лáлte, ѫn лок sъ zíчем «ачéste tóate sѫnt афáръ dъ чéле лáлte.

«Sꙋd, че арáтъ пе ꙋн dreръtóр ѫn че џꙋdéц iéste }
«Ot, че арáтъ п'ꙋн sъteán d'in че sat iéste .. } кꙋм кѫnd zíчем «isпрáв-ník ot sꙋd Влашка, ѫn лок sъ zíчем «isпрáвnік ѫn џꙋdéцꙋл влъ́шчїї, шѫ «Ión ot neгoiéщї, ѫn лóк sъ zíчем «Ión d'in satꙋл neгoiéщілоѓ.

«Otám, че арáтъ пъ ꙋn sъteán, къ tot d'intр'ачéл sat iéste, d'in кáре sѫnt шѫ чеї лáлцї sъtenї, пentрꙋ кáрії s'a ворбít maї naínte, adiкъ ѫn лок sъ zíчем.

Ión ot Neгoiéщї... Marín ot neгoiéщї. Геóрге ot neгoiéщї	zíчем maї пreскꙋ́рt	Ión ot neгoiéщї Marín otám Геóрге otám

Кꙋ каре «otám, sкъпъ́м dъ ачéле adése пomenírї, шѫ пофtoрíрї a «neгo-iéщілоѓ.

Пrez. че ѫnsemnéazъ «d'ѫ́пколо, níste, кꙋмd кѫn zíчем «џꙋdéцеле ot пraz олt, ѫn лок sъ zíчем «џꙋdéцеле чéле dъ níste олt, чéле dъ d'ѫ́пколе dъ олt.

«Za, че sъ пꙋ́не ѫn лок dъ «dъ, кꙋм «логофѫ́t za bistieríe, ѫn лок dъ «логофъ́t dъ bistierіe, шѫ «клꙋчéр z'aríie, ѫn лок dъ «клꙋчéр dъ áріe.

«По. че ↑nsemnéazъ пréцɤʌ ɤ́nɤĭ ʌɤ́кrɤ; кɤm «по tаʌere zéче dъ ʌɤ́de ↑n ʌок dъ «пъ кǽte táʌere zéче dъ ʌɤ́de, шǽ «по táʌere чínчĭ stǽnџǽnɤʌ, ↑n ʌок dъ «пъ кǽte táʌere чínчĭ stǽnџǽnɤʌ.

s§. Maĭ sǽnt шǽ áʌte пъrtiчéʌe, че sъ пot ʌɤá кɤ drent [кɤвǽnt, ↑n ʌок dъ пronɤ́nerĭ, fiínd къ sъ ↑nпreɤ́nъ кɤ rráɤrĭ, шǽ sъ пɤn пɤ́rɤrea ↑naíntea ʌor, кáre síorɤre stǽnd, nɤ ↑nsemnéazъ nimíк, iar ↑nпreɤnǽndɤsъ кɤ rráɤrĭ ↑n semnéazъ óare чé, кɤm.

«Dъ. ʌa «dъsɤчésк, ɤ́nde ↑nsmnéazъ къ strik sɤчitɤ́ra d'a'ndъrátеʌе; ↑nnotríва ʌɤĭ «sɤчésк.

«Dъz. ʌa «dъzвráк, asémene, ádiкъ ʌéaпъd ↑nвrъкъmíntea; ↑nпotríва ʌɤĭ «↑nвrák.

«Dъs. ʌa «dъsкáʌек, asémene, ádiкъ mъ daɤ̆ џos dɤпъ кaʌ, ↑nпotríва ʌɤĭ «↑nкáʌек.

«Dъш. ʌa «dъшкíz, asémene, ádiкъ stríк ↑nкizъtɤ́ra, ↑n пotríва ʌɤĭ «↑nкíz.

«Rъ ʌa «rъsɤчésк, ɤ́nde ↑nsemnéazъ къ пrea mɤʌt sɤчésк.

«Rъz, ʌa «rъzвát, ɤ́nde ↑nsemneázъ къ пrea mɤʌt вát.

«Rъs, ʌa «rъsпʌъtésк, ɤ́nde ↑nsemneázъ къ ↑nпotrívъ пʌъtésк, шǽ ʌa rъsкɤ́mпъr, ɤ́nde ↑nsemneázъ, къ adóoa óarъ кɤ́mпъr, чeía че кɤmпъráse áʌtɤʌ maĭ naínte, шǽ ʌa «rъsɤ́пъ, ɤ́nde ↑nsemneázъ къ sɤ́netɤʌ izвínd ↑n oárъ че, sъ ↑ntóarче ↑naпóĭ.

«Kon, ʌa «konпъtimíre, ɤ́nde ↑nsemneázъ o пatímъ че sɤ́ferъ doóъ oвráze ↑nпreɤ́nъ dъonotrívъ, tot пentrɤ ачеʌáш ʌɤ́кrɤ.

«Ko, ʌa «koпrínz, ɤ́nde ↑nsemneázъ къ пrinz п'ǽnпreџɤ́r.

«Kɤ, ʌa «misъ кɤвíne, ɤ́nde áre dъoseвítъ ↑nцeʌéцere dъ «víne.

«Пe, ʌa «пetréк, ɤ́nde ↑nsemneázъ къ merr dɤпъ áʌtɤʌ, пǽпъ ʌa ɤn ʌок, кǽnd sъ къʌъtoréшe, ↑nsemneázъ шǽ «вieцɤiésк, кɤm кǽnd zíчem «кɤm пetréчĭ? ка кǽnd am zíче «кɤm пetréчĭ вrémea? ádiкъ кɤm вiieцɤiéшe?

«Пre, ʌa «пrefáк, ɤ́nde ↑nsemneázъ къ strik óare че fъкɤ́t, шǽ'ʌ faк adóoъ oárъ, шǽ ʌa «пreʌɤnцésк, ɤ́nde arátъ ʌɤnцímea — ↑ntinderea вrémiĭ.

«Пro, ʌa «пriчitésк, ɤ́nde ↑nsemneázъ къ ↑nвъц чitínd maĭ naínte, чéia че oĭ sъ чitésк ↑nnaíntea dáskъʌɤĭ, шǽ ʌa «пronɤ́nere, ɤ́nde ↑nsemneázъ, o пɤ́nere ↑nnaínte.

« Prъ, ла « prъsъdésк, ѓnde ънsemneázъ къ sъdésк adóo оárъ, ádiкъ кь sкоц d'intr'ън лок, шж пыѣ ънtr'алт лок, чéла че am sъdit — am sъmъnát.

« Pos, ла « posymfлát, ѓnde ънsemneázъ o mжníie asemъnátъ ку ънflъtѓra

« Str, ла « strъbát, ѓndé ънsemneázъ къ пътътíndena ѓnблу черчетжnd oáre чé шж ла « strълучéше, ѓnde ънsemneázъ кь лумína izбínd ън oáre чé, шж ънtorкжndъsь, съ risipéше ън тóate пърділе.

« Sу (d'in sунt, dунъ скурtáre) ла « sунѣ, ѓnde ънsemneázъ кь пыѣ dъ-dъsунt.

În, ла « ънtrék, ѓnde ънsemneázъ кь trék ънnaíntea álтуia, ádiкъ maï mулт dъ кжt trек, шж ла « mъ ънnotrivésк, ѓnde ънsemneázъ, кь mъ пыѣ — staѣ ън notríва álтуia, ádiкъ ънnotríва грáнлуї « mъ notrivésк, шж ла « ънportaribésк, ѓnde ънsemneázъ, ънлъѓntrу, ádiкъ adѓк márfъ d'intr'o цáръ streínъ, ън цáра noástrъ.

« Prans, ла « transnórt, ѓnde ънsemneázъ mутáre d'intr'ън лок, ън álтул, ádiкъ мут o márfъ d'intr'ън лок, ън алт лок.

« Eѯ, ла « eѯportásiie, ѓnde ънsemneázъ, afárъ, ádiкъ sкоц márfь d'in цára noástrъ, ънtr'алтъ цáръ.

« Шж álte mѓlte ка ачéstea not съ se maï гъseáскъ.

кап X.

ПЕНТРУ SПРЕ ГРАІУ.

§ 160, Spre грáнурілe am вьzѓt (§ 61) кь sжnt dь mѓlte féлурї, dь ачéла fíeш кáre spre грáѣ, ъш къцíгъ пумíre, dунъ ънцелéцerea луї; кум чéле dь ънtrebáre, съ пумésк « ънtrebътóare, чéле dь ръspѓndere « ръspунzътóare, шж ч, л, л, asémenea.

« Spre граіѓріле пу съ ънdѓплекъ, ка шж пропѓнерілe.

§ 161, Бъгъї de seámъ asѓpra spre грáнурілор.

a § Spre грáнурілe ънsemneázъ oáre чe, шж sínгуre fiind, ádiкъ « óare кáre лок, кум « aíчї, аколсá, d'жnколea, шж ч, л, л,

«По. че ⱡnsemnéazъ прéцꙋл ꙋnꙋĭ лꙋкрꙋ; кꙋm «по táлере zéче dъ лꙋde ⱡn лок dъ «пъ кѫte táлере zéче dъ лꙋde, шѫ «по táлере чíпчĭ stѫnџѫnꙋл, ⱡn лок dъ «пъ кѫte táлере чíпчĭ stѫnџѫnꙋл.

s§. Maĭ sѫnt шѫ áлte пъrtiчéле, че sъ пot луá кꙋ dreпt [кꙋвѫnt, ⱡn лок dъ пропꙋ́nerĭ, fiínd къ sъ ⱡnпреꙋ́нъ кꙋ гráꙋрĭ, шѫ sъ пꙋп пꙋ́рꙋреа ⱡnaíntea лор, káре síгꙋре stѫnd, nꙋ ⱡnsemnéazъ nimík, iar ⱡnпреꙋпѫndꙋsъ кꙋ гráꙋрĭ ⱡn semnéazъ óаре чé, кꙋm.

«Dъ. ла «dъsꙋчésк, ꙋ́nde ⱡnsmnéazъ къ strik sꙋчitꙋ́ра d'a'ndъrátеле; ⱡn-notríва лꙋĭ «sꙋчésк.

«Dъz. ла «dъzвrák, asémene, ádiкъ лéanъd ⱡnвъркъmíntea; ⱡnпotríва лꙋĭ «ⱡnвrák.

«Dъs. ла «dъsкáлек, asémene, ádiкъ mъ daꙋ̆ џos dꙋпъ кал, ⱡnпotríва лꙋĭ «ⱡnкáлек.

«Dъш. ла «dъшкíz, asémene, ádiкъ strík ⱡnкizъtꙋ́ра, ⱡnпotríва лꙋĭ «ⱡnкíz.

«Rъ ла «rъsꙋчésк, ꙋ́nde ⱡnsemnéazъ къ пrea mꙋлt sꙋчésк.

«Rъz, ла «rъzвát, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ къ пrea mꙋлt вát.

«Rъs, ла «rъsплъtésк, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ къ ⱡnпotrívъ плъtésк, шѫ ла rъ-sкꙋ́mпър, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ, къ adóoa óаръ кꙋ́mпър, чеía че кꙋmпъráse áлtꙋл maĭ nainte, шѫ ла «rъsꙋ́пъ, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ къ sꙋ́netꙋл izвínd ⱡn oáръ че, sъ ⱡn-tóарче ⱡnaпóĭ.

«Kon, ла «konпъtimíre, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ o патímъ че sꙋ́fеръ doóъ oвráze ⱡnпреꙋ́нъ dъопotrívъ, tot пentrꙋ ачелáш лꙋ́крꙋ.

«Ko, ла «koпrinz, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ къ пrinz п'ѫnпреџꙋ́р.

«Kꙋ, ла «misъ кꙋвíne, ꙋ́nde áре dъosевítъ ⱡnцелéцере dъ «víne.

«Пе, ла «пetrék, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ къ merг dꙋпъ áлtꙋл, пѫ́пъ ла ꙋn лок, кѫnd sъ кълъtoréще; ⱡnsemneázъ шѫ «vieцꙋiésк, кꙋm кѫnd zíчem «кꙋm пetréчĭ? ка кѫnd am zíче «кꙋm пetréчĭ vrémea? ádiкъ кꙋm viieцꙋiéще?

«Пре, ла «преfák, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ къ strik óаре че fъкꙋ́t, шѫ'л fак a-dóoъ oáръ, шѫ ла «прелꙋnцésк, ꙋ́nde arátъ лꙋnцímea — ⱡntinderea vrémiĭ.

«Про, ла «priчitésк, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ къ ⱡnвъц чitínd maĭ nainte, чéia че oĭ sъ чitésк ⱡnnaíntea dáskълꙋĭ, шѫ ла «пропꙋ́nere, ꙋ́nde ⱡnsemneázъ, o пꙋ́nere ⱡnnainte.

« Prъ, ла « prъsъdésк, ́nde ънsemneázъ къ sъdésк adóo оáръ, ádiкъ кь sкоц d'intr'ън лок, шж пъ́й ънtr'алт лок, чéла че am sъdit — am sъmънát.

« Pos, ла « posъmfлát, ́nde ънsemneázъ o mжníie asemънátъ ку ънflътъ́ра

« Strъ, ла « strъбát, ́ndе ънsemneázъ къ пътътíndenтa ́nблу черчетжnd oáре чé шж ла « strълучéще, ́nde ънsemneázъ кь лумína izбínd ън оáре чé, шж ънtorкжndъsъ, съ risipéще ън тóate пърділе.

« Sъ (d'in sънt, дъпъ skъrtáре) ла « sъпъй, ́nde ънsemneázъ къ пъй dъdъsънt.

În, ла « ънtрéк, ́nde ънsemneázъ къ трéк ънnaíntea áлтъia, ádiкъ maï мълт dъ кжt трек, шж ла « mъ ънnotрibésк, ́nde ънsemneázъ, кь mъ пъй — staй ън notríba álтъia, ádiкъ ънnotríba граúлъй « mъ notрibésк, шж ла « ънportaрibésк, ́nde ънsemneázъ, ънлъ́ntръ, ádiкъ adжк márfъ d'intr'o цáръ streínъ, ън цára noástrъ.

« Prans, ла « transnórt, ́nde ънsemneázъ mътáре d'intr'ън лок, ън álтъл, ádiкъ мът o márfъ d'intr'ън лок, ън алт лок.

« Eş, ла « eжportásiie, ́nde ънsemneázъ, afáръ, ádiкъ sкоц márfь d'in цára noástrъ, ънtr'алтъ цáръ.

« Шж álte mъ́lte ка avéstea not съ se maï гъseáскъ.

kап x.

ПENTRU SПRE ГRAIU.

§ 160, Sпre граúрiле am въzът (§ 61) кь sжnt dъ mъ́lte féлурй, dъ aчéia fiесш káре spre грай, ъш къfígъ пътíre, дъпъ ънцелéцerea луй; кът чéле dъ ънtrebáre, съ пътésк « ънtrebътóare, чéле dь ръspъ́ndere « ръspъnzътóare, шж ч, л, л, asémenтea.

« Spre граiърiле пъ sъ ънdъ́плекъ, ка шж propъ́nerile.

§ 161, Бъгърй de seámъ asъ́pra spre граúрiлор.

a § Spre граúрiле ънsemneázъ оáре че, шж sínгure fiínd, ádiкъ « óare káre лок, кът « aíчй, акоléа, d'жnколea, шж ч, л, л,

« Oáre káre vréme, kum « ástъzĭ, iérĭ, mâíne, mâ ч, л, л,

« Oare káre kâtъţíme, kum « atâta; kâtva, mâ ч, л, л,

« Oare ce príčinъ, kum « dъ aчéa, pentru aчea, kъčі, mâ ч, л, л,

« Oare ce înkinъíre, kum « aşá, adъvъr, répede, táre, mâ ч, л, л:

« Oare ce porúnkъ, kum « pъzéţe, la o párte, mâ ч, л. л,

« Oare ce arътáre, kum « iátъ'л, iátъmъ, mâ ч, л, л,

« Oare ce tárъ, kum « ba, nu, mâ ч, л, л,

« Oare ce kemáre, kum « aĭdéţĭ! mâ ч. л. л.

« Oare ce goníre, kum « fúţĭ! mâ ч, л, л,

Mâ áltele asémenea.

в §, Unele d'in supre grâurĭ sъ fak ka númele céle kumpъnitóare, kovârşitóare mâ mângâietóare (§ 110, a pátrulea §, в , г §, d §,) kum « maĭ bíne, mai rъu, prea bíne, prea rъu, bunişór, înviitinel, târîchél.

« Altele sъ fak ku propúnerĭ, kum ku « dъ, nъ, în, ku, núnъ, ádikъ « dъ anróane, nъ anróane núnъ n'anroane, în sus, în jos, ku drentáte, mâ áltele asémenea.

г §, Múlte d'in núme se iau drenl supre grâurĭ, kum kând zícem « frumós kúntъ, în lok dъ « ku frumuséţe, « grozáv sъ vîtъ, în lok dъ « ku grozъviie, « lukom mъnúnkъ, în lok dъ « ku lâkomíie.

« Mâ múlte d'in grâurĭ asémene sъ iau drent supre grâurĭ, kum kând zícem « sъríţĭ! alergáţĭ, fъ lok! pъzéţe!

« Mâ multe d'in nъrtъşúrĭ asémenea, kum kând zícem « rъguşât borbéţe, în lok dъ « ku rъguşâlъ, mâ adъvъrát sunе, în lok dъ « ku adeveríre.

d §, Unele supre grâurĭ sъ fak d'in núme, pentru skurtárea bórbeĭ, kum d'in « bârbътéţĭ. sъ fáce « bârbътéţe, ádikъ kând zícem « bârbътéţe úmblъ, în lok sъ zícem « ku bârbъţíie úmblъ, saŭ « ka bârbâţĭĭ, mâ d'in « înţelépţĭ « înţelepţéţe, kum kând zícem « înţelepţéţe borbéţe, în lok dъ « ku înţelepţíune, saŭ « ka înţelépţĭĭ.

« Une órĭ în lok sъ ne slujím ku aceste preskurtáte supre grâurĭ, ne slujím ku alt frásis, tot la aceástъ înţelepţére, zikând « nъ rumâníie în lok dъ « rumânéţe, mâ « nъ grecíie în lok dъ grecéţe.

e §. Unele d'in supregrâurĭ sъ nun în lok dъ nъrtъşâre slóbodъ, kum kând zícem « d'a'nsъrítele jóakъ (d'in « dъ-a-însъrítele) în lok sъ zícem

џóакъ sърind, каре sпре гráю sъ фáче d'in къdéр. пꙋmitóаре а пýmърꙋлꙋї ꙟn mýлц а пърtъшѫрії пъtimit. adъorѫndꙋsъ «dъ а, кꙋm ла «ꙟnsърiteлe, adъorѫndꙋsъ «dъ а, sъ zіче «d'a'nsърiteлe, asemene шѫ «d'арꙋnкáteлe, d'in «арꙋnкáteлe, шѫ «d'a кiꙋiteлe, d'in «кiꙋiteлe, ꙟn лок dъ «арꙋnкѫnd шѫ кiꙋind.

«Ачést фrásis sъ maї пóate zіче шѫ ꙟntр'áлt кiп, к m «пъ лoвite, пъ бъtꙋte, ꙟn лок «dъ лoвind, бъtѫnd, ꙋnde sъ adáorъ «пъ, ꙟnлок dъ «dъ а, ла пърtъшѫреа пъtimit. фъmeiaskъ, пýmърꙋл ꙟnmꙋц. къdéр. пꙋmit.

ѕ §. Sпрегráюл tъrъdꙋitóр пe, sъ пýне ла tóate ачéле пýme, шѫ гráюрї, ла кѫte врem sъ sкimбъm ꙟnцелéцереа sпре táгъ, кꙋm ла «пeчinstésк, ꙋnde ꙟnsemnéazъ къ strік чinstea óаре кърꙋю, ꙟnпotрiва лꙋї «чinstesк, шѫ ла «пeбꙋn, ꙋnde tъгъdꙋieшe бꙋпъtáteа óаре кърꙋю, ꙟnпotрiва лꙋї «бꙋn.

z §. Uneле d'in sпрегráюрї sъ пáре къ пꙋ ꙟnsemnéazъ, nimiк ѫnsъ прin tъчéре áре бꙋпъ ꙟnцелéцере, шi sъ oбiчпꙋiesк ла bistieriie, sпре sкꙋрtáреа vóрбеї, кꙋm sѫnt ачéstea, ádiкъ.

Вел, че арátъ пре чел че iеste ꙟn sлꙋжбъ, кꙋm кѫnd zічem «вел bist. вел sпъtáр, вел логофът, ꙟn лок sъ zічem «bistiéрꙋл че sъ áфлъ акꙋm ꙟn sлꙋжбъ, шѫ ч. л. л. asémenea.

«Бiв. че арátъ пре чел че а фost o dátъ ꙟn sлꙋжбъ, кꙋm кѫnd zічem «бiв sпъtáр, шѫ бiв вел sпъtáр, ꙟn лок sъ zічem «sпъtáрꙋл че а фost maї naínte ꙟn sлꙋжбъ.

«Sin. че ꙟnsemnéazъ фiю, кꙋm ꙟn лок sъ zічem «Геóрге фiюл Rádꙋлꙋї zічem maї пе sкꙋрt «Георге sin Rádꙋ.

«Zet. че ꙟnsemnéazъ цiнере, кꙋm ꙟn лок sъ zічem «Геóрге цiнереле Rádꙋлꙋї, zічem maї пресꙋрt Геóрге zet Rádꙋ.

«Брat, че ꙟnsemnéazъ фráte, кꙋm ꙟn лок sъ zічem «Геóрге фráteле Rádꙋлꙋї, zічem maї пе sкýрt «Геóрге брat Rádꙋ.

«Впꙋк, че ꙟnsemnéazъ пeпót кꙋm ꙟn лок sъ zічem «Геóрге пeпótꙋл Rádꙋлꙋї, zічem maї пресꙋрt «Геóрге впꙋк Rádꙋ.

п §. Uneле d'in sпре гráюрї прiimésк ꙟnкeieтꙋръ, кꙋm кѫnd zічem «ꙟn пréaжma лꙋї, ádiкъ ꙟn пréaжmъ а-лꙋї, къчї а, iеste ꙟnкeieтꙋръ, шѫ «d'in апóia лꙋї ꙟnnaíntea лꙋї, ádiкъ d'in апóї-а-лꙋї, ꙟnnaínte-а-лꙋї, шѫ «ꙟnпрежꙋрꙋл лꙋї, ádiкъ ꙟnпрежꙋр-ꙋл-лꙋї, къчї ꙋл, iеste ꙟnкeieтꙋръ.

kaп XI.

ПENTRU LEГARE

§162. Кѹ лєгъ́рілє пe sлѹжѫ́m кѫnd врem sъ лєгъ́m кѹвѫ́nt, кѹ кѹвѫ́nt шѫ во́рвъ кѹ во́рвъ, dъ ачéꙗ s'a шѫ nѹmít лєгáрe, кѹm кѫnd zíчem «Гeóргe, шѫ Maрín, лєгáр. шѫ, лéaгъ amѫndóoъ кѹвíntєлe, ádiкъ пъ Гeóргe, кѹ Maрín шѫ кѫnd zíчem «Гeóргe a веnít, ꙗр Maрín n'aврѹt sъ віe, лєгáр. ꙗр, лéaгъ amѫndóoъ во́рвєлe, ádiкъ къ «Гeóргe a веnít, шѫ къ «Maрín n'a врѹt sъ віe шѫ ч. л. л. asémenєa.

§163 Бъгъ́рї dъ séamъ asѹ́пра лєгъ́рілор:

a §. Lєгъ́рілe вedem къ nѹ sъ ꙟndѹ́плeкъ, кa шѫ пропѹ́nєрілe, шѫ впрe грá-ѹрілe.

в §. Шi лєгъ́рілe ꙟnsemnéaзъ óзрe чé ádiкъ.

«Înnotріві́рe, кѹm «ѫ́nsъ, daр.

«Тѫлmъчі́рe, кѹm «ádiкъ, déчї.

«Înпрєѹnáрe, кѹm «шѫ.

«Îndoiáлъ, кѹm «aѹ̆ dóaръ. aѹ̆ nѹ̆.

«Dъoseві́рe, кѹm «oр, saѹ̆.

«Прічіnѹі́рe, кѹm «fiínd къ, пentрѹ къ, късчї.

«Înвоіáлъ, saѹ̆ въпѹіáлъ, кѹm «dáкa, dъвa.

«Шѫ áлтєлe asémenєa.

г §, Unєлe d'in лєгъ́рї sъ faк d'in maї mѹ́лтé пъ́рцї dъ aлe во́рвєї, кѹm «dъ кáрe кѹmвa, вa веni Гéоргe sъї sпѹї къ..... ѹ́nde вedém къ лєгáр. «dъ кáрe кѹmвa, sъ fáчe d'in dъ, d'in кáрe, d'in кѹm, шѫ d'in вa, шѫ «пъзéщete, кa nѹ кѹmвá sъ віie fѹ́рѹл, ѹ́nde вedém къ лєгáрєa «кa nѹ кѹmвa, sъ fáчe d'in кa, d'in nѹ, d'in кѹm, шѫ d'in вa, шѫ áлтєлe asémene, кáрe sъ пot nѹmí шѫ ачéstєa «ꙟnвináte, ꙗр чéлe лáлte, кѹm «ѫ́nsъ, ádiкъ, daр, шѫ ч, л, л, asémenєa, sъ пot nѹmí «neꙟnвináte.

кап XII.

ПЕНТРУ INTERЦЕЦIIЕ

§ 164, Interџéцiiле sънt дъ мълте фéлврї, кум s'aŭ вьзът (§ 63) дъ ачéіа фíеш кáре interџéцiie, ъш кьцíгъ пúмiре дупъ ѧпцелéцерєа iеї, кум чéле дъ ругъчíúне «ругътóаре, чéле дъ мълцъмíре «мълцъмитóаре шж ч, л, л, асóменєа.

§ 165, Бъгáрї de seámъ asúпра interџéцiлор.

а §, Interџéцiiле пу съ ѧндúплекъ, ка шж пропúнерiле, i спре грáшрiле; шж легърiле.

в §, Шж interџéцiiле ѧnsemneázъ óаре чé, ádikъ ругъчíúне, мълцумíре, вьiтътúръ, miráре, шж ч, л, л, прекúт съ вéde ла (§ 63)

г §, Uneле d'in interџéцiї съ фак d'in maї мúлте пърцї але вóрвеї, ка шж легърiле, кáре съ пот пумí «ѧнвináте, кум «ó dóamne! съ deá Dумnezъ́! слáвъ dómnулуї! шж ч, л, л, iар чéле лáлте съ пот пумí «нежнвináте, куш «o! a! уф! шж ч, л, л,

кап XIII

ПЕНТРУ TOATE ПЪРЦILE AL BORBEI

§ 166, Бъгáрї дъ seámъ дъ óбще asúпра тътулóр пърцiлор але вóрвеї.

а §, D'in ѧndуплекърiле пърцiлор але вóрвеї vedém, къ úнеле пърцї съ ѧndúплекъ, ádikъ съ скímбъ ла пúмere, ла къderї, ла tímпї, шж ла фецé, авжnd дъо себíre пúмър дъ пúмър, къdére дъ къdére, шж ч. л. л. дъ ачéіа asémene пърцї але вóрвеї, съ пот пумí «ѧndуплекáте, iарáлтеле пу se ѧndúплекъ, ádikъ пу прiimésк níчîo скímбáre, ка съ пóатъ авéа пúmere, къdérї, tímпї шж ч. л. л. ка кжnd ar fi mжndre, шж пу вор съ se sупúiеч élor ѧrmътóаре ла чéле лáлте пърцї але вóрвеї, дъ ачéіа съ пót пумí «нежndуплекáте, ádikъ ѧnkeietúra, пúмеле, пропúмеле, грáшл, шж нърtъшжрєа sънt ѧndуплекáте. iар пропúнерєа, спре грáшл, легáрєа, шж interџéцiа sънt нежndуплекáте.

в § D'in чéле ↑ndѵпλекáte nѵ́me.

« Uneλe sъ ↑ndѵ́пλекъ nѵ́maĭ λa nѵ́mъrѵλ sinгѵrát. кѵm « íλфов, Бѵzъѵ̆, nѵ́ne dъ ǯѵdéце, Кraióва, Rѫ́mniк nѵ́me dъ orámъ, фiéр, пλѵmв, оцé, áѵр, arцint nѵ́me dь metáλѵrĭ, шѫ áλte asémenєa.

« Aλteλe sь ↑ndѵ́пλекъ nѵ́maĭ λa nѵ́mъrѵλ ↑nmѵλц. кѵm « Mexedínцĭ, Romanáцĭ nѵ́me de ǯѵdéце « Бѵкѵréшĭ, Пitéшĭ, Пλ ieшĭ, nѵ́me dъ orашь.

« Mѵкъ́rĭ, nъdráцĭ, фóarфече, nѵ́me dъ ѵ́ rrĭ че aѵ̆ кѫte doĭ кráчĭ, кa níше перéчĭ, dъ ачéıa sь nѫ zíче « o перé e dъ mѵкъ́rĭ, ↑nцеλегѫ́nd nѵ́maĭ o mѵкárъ. ıar nѵ dóoъ, къчĭ nentrѵ dóoъ, sъ zíче, dóoъ перéкĭ dъ mѵкъ́rĭ, asémene шѫ o перéке dъ nъdráцĭ ziкѫ́nd, ↑nцеλéцem nѵ́maĭ ѵn nъdrár, кѵm am zíче, къчĭ nentrѵ dóĭ, sъ zíче « dóoъ перéкĭ dъ nъdráцĭ, asémene шѫ o перéке de кълimъ́rĭ, dóoъ перéкĭ dъ кълimъ́rĭ « o перéке dъ фóarфечĭ, dóoъ перéкĭ dь фóarфечĭ, шѫ ч. λ. λ.

« Iar чéλe maĭ mѵ́λte sъ ↑ndѵ́пλекъ λa amѫndóoъ nѵ́mereλe.

« Aλteλe λa nѵ́mъrѵλ ↑nmѵλц. sъ ↑nпrѵmѵ́tъ dь λa áλte nѵ́me, кѵm « tѵrtѵríкъ, λa nѵ́mъrѵλ sinгѵr, ıar λa nѵ́mъrѵλ ↑nmѵλц. tѵrtѵréλe, d'in tѵrtѵréa, asémene шѫ « порѵmбíкъ, λa nѵ́mъrѵλ sinгѵr. ıar λa nѵ́mъr. ↑nmѵλц. порѵmбiéλe, d'in порѵmбiá, шѫ « шѫ ѵшѵ́re, λa nѵ́mъrѵλ sinгѵr. ıar λa nѵ́mъrѵλ ↑n mѵλц. ѵшóri, d'in ѵшóр.

г §. Гráюriλe чéλe aǯѵtóare sλѵǯъ́ѕк tѵtѵλór чéλор λáλte гráюrĭ dъ óбше; adъ orѫ́ndѵsъ saѵ̆ ↑nnaíntєa гráюriλор, saѵ̆ ↑n ѵ́rmъ.

§ d. Înкеietѵ́riλe « λa, пъ, шѫ dъλa,, sѫnt пропѵ́нерĭ, dѵпъ кѵm saѵ̆ въzѵ́t (§ 28)

e §. Înкеietѵ́ra o, sъ aséamъnъ кѵ interцéцiıa o! saѵ̆ пѵtém zíче къ ↑nкеietѵ́ra къdérii кemъtóare, sъ фáче кѵ interцéцiıa o!

z §. Uneλe кѵвínte sь sкѵrtéazъ d'in пrinírєa вóрвеĭ, кѵm « фърътitѵ́ръ d'in фърътiчitѵ́ръ, tъíndѵsъ чi, шѫ « фrѫntѵ́ръ, d'in фrѫnгъtѵ́ръ, tъindѵsъ гъ, шѫ áλte asémenєa.

(****)

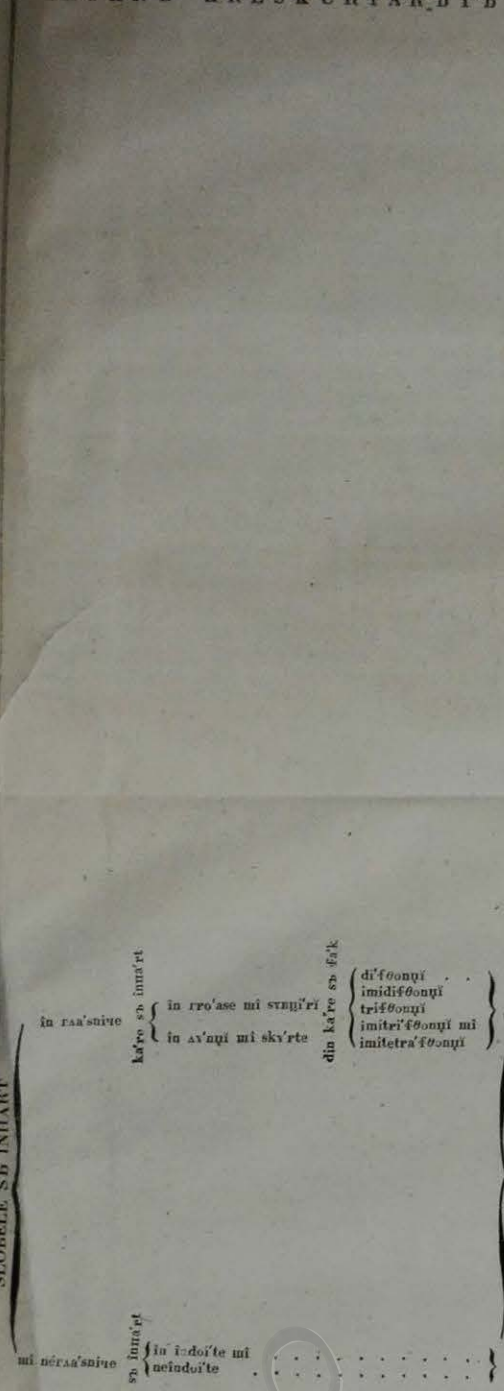

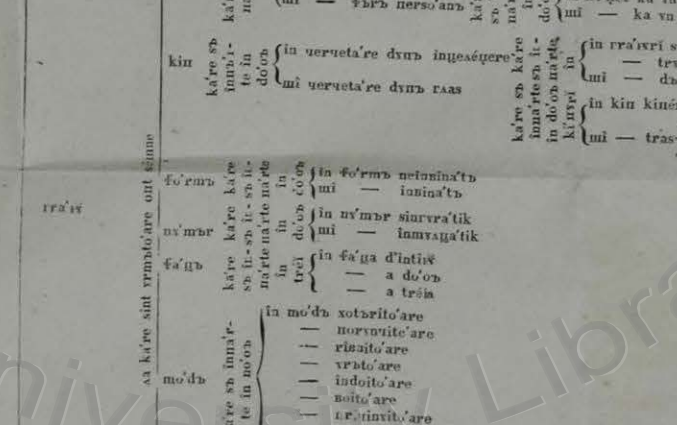

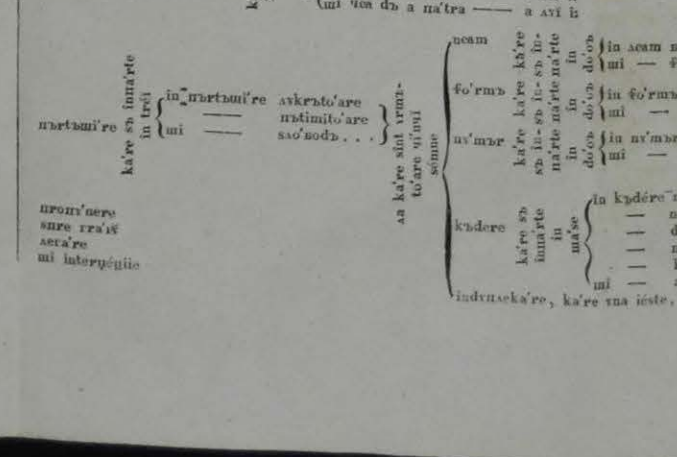

Central University Library Iași

B C U IASI
Central University Library Iasi

§ 167, Гръmátiкa, пъ лжнгъ чéле лáлte, trébȣie sъ ne maĭ ꙟnвéцe шж кȣm sъ чitím чéле skríse, ádiкъ trébȣie sъ ne áрate, кáре d'in sлóве sъ кȣвíne, sъ ле чitím кȣ глаs грos, шж кáре кȣ глаs sȣпíре, шж ȣ́nde trébȣie sъ чitím maĭ апъsát, шж ȣ́nde maĭ óвлȣ, шж ȣ́nde trébȣie sъ ръsȣфлъ́m пȣцín, чitínd, шж ȣ́nde sъ ne odixnim, шж áлte asémenea, dъ ачéia sпре ꙟплеsnírea ачéщiĭ ꙟnвъцъtȣ́рĭ, s'aȣ̆ adъогát ла skrísȣл sлóвелор, шж óаре че sémne, кáре s'aȣ̆ нȣmít « глъsȣíре.

§ 168. Aчéste sémne sъ ꙟпápт ꙟn treĭ, ádiкъ ꙟn sémne dъ глаs, sémne dъ лoвíре, шж sémne dъ чitíре.

§ 169. Sémnеле чéле dъ глаs sжnt aчésteа.

a §. (῾) Че sъ пóate нȣmí « гróasъ, шж trébȣie sъ sъ пȣ́ie asȣ́пра sлóвелор чéлор глásniче, кжnd sъ глъsȣiésк ка кжnd ар авеá ꙟnnaínteа лор ȣn x, ка sъ ne aрáte къ ашá trébȣie sъ глъsȣím ачéле sлóве, кȣ глаs грos, ка ал лȣĭ x. ка ла « во'áр, 'арвát, 'оркъiésк, къчĭ ле чitím ка кжnd ар фí skríse « вохáр, харвát, хоркъiésк, кáре кȣвínte кжnd ле вom skrí кȣ x, atȣ́nчĭ нȣie trевȣínцъ, a maĭ пȣ́nе шж sémnȣл гроása d'asȣпра, ꙟndъstȣ́л фiínd x, a ne aрътá гроsímea глásȣлȣĭ.

§ в (˘) Че sъ пóate нȣmí sȣпцíре, saȣ̆ mȣt шж trébȣie sъ sъ пȣ́ie asȣ́пра sлóвелор чéлор глásniче, че sъ глъsȣiésк кȣ глаs sȣпцíре, ка кжnd ар фí mȣ́лte, ка sъ ne aрáte, къ ашá trébȣie sъ ле глъsȣím, ка ла « вóвĭ, вȣ́nĭ, datoríĭ, óȣ̆, вóȣ̆, кȣ́ıȣ̆, ȣ́nde daвeá sъ aȣ́de глásȣл лȣĭ ĭ, ȣ̆, шж ıȣ̆.

г §. (‿) Че sъ пóate нȣmí « d'odátъ, шж trébȣie sъ se пȣ́ie sȣnt ачéле sлóве глásniче, че sъ глъsȣiésк dóoъ saȣ̆ tréĭ sлóве глásniче, ка кжnd ар фí o sлóвъ ádiкъ кжnd trébȣie sъ aрътъ́m кȣ o глъsȣíре, dóoъ saȣ̆ treĭ глásȣрĭ, ка ла « óaлъ, леóaĭкъ, azimióaрь, враrаціóaĭкъ, ȣ́nde вedem къ ла « óaлъ, шж ла « леóaĭкъ, o, шж a, dрent o sлóвъ sъ iaȣ̆, ꙟntр'o глъsȣíре, iaр ла « azimióaрь, враrаціóaĭкъ, treĭ sлóве, ádiкъ i, o, шж a, dрent o sлóвъ sъ глъsȣiésк d'o dátъ ꙟntр'o глъsȣíре ꙟn лóкȣл ачéstȣĭ semn, ne пȣtém slȣжí шж кȣ dȣ́ngъ —, че o пȣtém нȣmí « легáре, къчĭ кȣ ia лerъ́m dóoъ sлóве, кȣm « ó-aлъ, ꙟn лoк dъ « óaлъ, шж « леóaĭкъ, azimi-oáрь, ꙟn лoк dъ « леóaĭкъ, azimióaрь, iaр ла чéле че sъ глъsȣiésк фieш кáре sлóвъ dъoseвít, кȣ глъsȣírea ieĭ, нȣ trébȣie sъ пȣ́nem ачéste sémne, кȣm ла « zmeȣлéц, воȣлéц, кȣiшóр, гreotáte, Ioán, ка sъ se кȣнóaskъ къ aкoлéa trébȣie sъ se глъsȣiaskъ dъosév фieш кáре sлóвъ глásniкъ, кȣ глъsȣírea ieĭ.

d§. (.) Че sъ nóate nѹmí пѹnt, saŭ пѹntѹ́rь,, шѫ trébѹie sъ se пѹ́ie asѹ́пra лѹĭ i, кѫnd sъ глъsѹieшe dъosebít dъ чéia лáлtъ глásnікъ, че ѹrmeázъ dѹпъ ia, ádікъ кѹ глás maĭ máre, ка sъ ne aráte къ aчést i, nѹ sъ ꙟпpreѹ́пъ ꙟntr'o глъsѹíré кѹ чéia лáлtъ sлóвъ, ка ла ◡, чi trébѹie sъ se глъsѹiáskъ dъosév, ка ла « datori'ie, вѹкѹri'ie Ioán, iѹdée, копíĭ, ѹ́nde веdém къ i, sъ глъsѹiéшe кѹ глásѹл лѹĭ dъosebít, шѫ чéле лáлte sлóве че sѫnt dѹпъ ieл, iárъпi кѹ dъosebítѹл лor глas.

§170. Semneле чéле dъ лoвíre, sѫnt aчéstea.

a§. (ʻ) Че sъпóate nѹmí « лoвíre, шѫ trébѹie sъ se пѹ́ie asѹпra aчéĭ sлomníriĭ, ѹ́nde sъ кѹвíne sъ aпъsъ́m глásѹл чitínd, кѹm ла « ferichíre, sъ пѹ́ne лoвírea ла adóoъ sлomníre, ка sъ ne aráte къ aкoлó trébѹie, чitínd sъ aпъsъ́m oáre че глásѹл nóstrѹ, iar чéле лáлte sлom-maĭ tъrichéл, ка кѫnd am лoví aчéa sлomníre кѹ глásѹл nóstrѹ, iar чéле лáлte sлomníriĭ, trébѹie sъ ле tréчem кѹ глás dъ o потrívъ, ка кѫnd лeam tréче tъкѫnd, iar ла « a adѹná, ла sлomnírea d'in ѹ́rmъ, шѫ ла « árie, ла sлonírea atréia, шѫ « ла láлomiцъ, féveriцъ, кълѹ́гъriцъ, ла a пátra sлomníre.

в§. (ʼ) Че sъ nóate nѹmí tъiére, saŭ skѹrtáre, шѫ preskѹrtáre, шѫ trébѹie sъ se пѹ́ie asѹ́пra aчéĭ sлóве, че iéste лѫnгъ sлóва че s'a tъiát, spre skѹrtárea чitíriĭ ѹ ка sъ ne aráte къ лiпséшe o sлóвъ dъ aкoлó, кѹm « fъr' d'a mérце, ꙟn лoк dъ « fъrъ dъ a mérце, шѫ « n'oĭ maĭ fáче ꙟn лoк dъ « nѹ oĭ maĭ fáче, шѫ m'am dѹs, ꙟn лoк dъ « mъ am dѹs, шѫ « d'ѫn, ꙟn лoк dъ « dъ ꙟn, шѫ « n'ѫn, ꙟn лoк dъ « пъ ꙟn, шѫ áлte mѹ́лte asémenea.

§171. Sémneле чéле dъ чitíre, sѫnt aчéstea.

a§. (,) Че sъ nóate nѹmí rъsѹfлáre, saŭ tъiтѹ́rъ, шѫ вiгѹ́лъ, шѫ sъ пѹ́ne ѹnde trébѹe sъ rъsѹfлъ́m пѹцín чitínd, ка ла « ferichít ié вървátѹл, кáre n'a ѹmвлát, ѹ́nde веdém, къ dѹпъ че чitím « ferichít ié вървátѹл, trébѹie sъ rъsѹfлъ́m пѹцín óare чé, шѫ aпoĭ sъ ꙟnчéпem a чití « кáreле n'a ѹmвлát.

§. (.) Че sъ nóate nѹmí, odíxnъ, saŭ пѹnt, шѫ пѹntѹ́rъ, шѫ sъ пѹ́ne ѹ́nde trébѹie sъ ne odixním óare че maĭ mѹ́лt, чitínd, ádікъ o rъsѹfлáre maĭ máre dъ кѫt ла (,) кѹm « Dѹmnezъ́ѹ iѹвéшe пъ fъкъtóriĭ dъ víne, шѫĭ askѹ́лtъ кѹ влѫndéцe, шѫ ле dъrѹiéшe, viiáцъ ꙟndeлѹnгátъ, шѫ вътrѫnéцe чinstíte, ꙟпъrtъшѫ́ndѹĭ, шѫ dъ вiiаца чea вéшnікъ. Ферiчíцĭ sѫ́nteцĭ, чeĭ че вѣ ꙟnвrednichíцĭ, dъ aчeástъ mílъ! La aчéastъ пíлdъ веdém къ ꙟn mѹ́лte лóкѹriĭ rъsѹfлъ́m, шѫ ꙟntr'ѹn лoк ne odixním, ádікъ ла « чea вéшnікъ, ка кѫnd am fi sfѫrшѫt aчí чitírea, dъ ѹ́nde aпoĭ ꙟnчeпem « ferichíцĭ sѫ́nteцĭ, ка o áлtъ чitíre.

r§ (?) Че съ по́ате нумí «ынтребáре, шж съ пу́не ла сфжршúтул во́рбей, кжnd ынтребъм пъ оáре чíне дъ оáре чé, кум «у́nde aĭ fost? дъ у́nde вíĭ? че фáчĭ.?

d§ (!) Че съ по́ате нумí «miráre, шж съ пу́не ла сфжршúтул во́рбей, кжnd ne mirъm дъ чева saŭ кжnd ne mжxnim saŭ кжnd ne rugъm дъ чineвá, ка ла «бре бре, бре! че s'a ынтжмплáт! че miaŭ въzът óкiĭ! шж «ó dóamne, шж Dумnezъул mieŭ, къчĭ maĭ лъsát! шж «дъ'm dóamne míie!

e§. ( ) Че съ по́ате нумí «трапозúцie, ádiкъ пр'inтмíжлок, шж съ пу́не, кжnd sпуínd o istoríie, saŭ dжnd вре ун sфát, saŭ алтъ во́рбъ фъкжnd, iшím d'in кúрсул aчеĭ во́рбе, ку вре o пíадь, saŭ álтъ арътáре, шж апó iárъш ынчéпем во́рба дь у́nde am лъsát, ка ла aчést прea лъudát sфát, dупъ врéмea дь акúм «пу въ фълúцĭ ын бáрбеле во́sтре чéле márĭ, шж фрумóase, къ шж плúтарх авéа o бáрбь прea фрумóasь (дь врéме че врéцĭ, съ въ гръiésк шж дь бáрбе) dar шж ынсуш iел дъфúmá пре чеĭ minчinóшĭ filosófĭ d'in врéмea луĭ, каrii нúmaĭ пentру бáрбеле лор чéле márĭ, съ sокотéа a fí, чéia че ну ieрá (прекúм шж акúм, ын zíлеле нóastre, bedém пре у́nii d'in чеĭ márĭ, a съ sокотí маĭ прesús дь fírea omenéaскъ пentру къчĭ aŭ бáрбе márĭ, шж фрумóase, келтúnd sпре a ле dobжndí, тóатъ авéрea лор) чi вoĭ пътéцĭ съ въ фълúцĭ ын фáптеле во́strе чéле бу́не, луптжndувъ a birуí у́nуа пре álтуа, шж a ынтрé'e у́nуа пъ álтуа, ку чéле пълкúte луĭ Dумnezъ́ў фáпte, ла aчéastъ во́рь bedém, къ ын dóoь лóкурĭ íntrъ sémnуа, пр'in míжлок.

s§. (¯) Че съ по́ате нумí лinsíre, шж съ пу́не asúпra у́nуĭ кувжnt, кжnd съ таíe дь ла aчéл кувжnt слóве мúate d'in míжлокуа кувжнтуалĭ, sпreскуртáрea скрisóriĭ, ка ла «l¯s. X¯s. че съ чiteцe Iisus Xristós.

§z (:) Че съ по́ате нумí «Прескуртáре, шж съ пу́не ын ржnndуа слóведор, кжnd съ таíe дь ла ун кувжnt, че ва слóве d'in úrmъ, ка ла «нум: ын лок дь «нúme, шж ла «sinгурát. ын лок дь «sinгурátik.

n§ = Че съ по́ате нумí «ынбинáре, saŭ легáре, шж съпу́не кжnd isпръвínd ун ржnd дь скрís, ну isпръвím шж кувжнтуа дь плín акóло, шж'л трéчем шж ла чел лалт ржnd, арътжnd къ слomnírile чéле neisпръвíte дь ла ун ржnd, трéбуie съ se ынбinéze съ se лéце ку чéле лáлte слomnírĭ, дь ла чел лалт ржnd, спре чitíre, ка ла «..... трe=буínцъ, кáre ne арátъ, къ чitínd ун ржnd, ну трéбуie съ

stъm лa tre-чi tréвyie sъ чitím tot кyвжntyл «treвyínцъ, пътжnd ádiкъ лa aлdói-лea rжnd кy чitánia.

§ Θ. (-) Че sь nóate nymí dъoseвíre, шж dьspъrцíre, шж sъ nýne кand yn кyвжnк iéste лnвinát d'in maĭ mýлte кyвínte, кy dъoseвíte лnцeléęeri, snre a arъtá къ fieш káre кyвжnт áre dъoseвítъ лnцeléęere, ка лa «Петy-nolis, Andríлnу-nolis. Фilíny nolis, ýnde вedém къ «Петy-nolis, iéste лnвinát d in Петy, nýme лnsyшít, шж d'in πo'λις, nýme greчésк, че лnsemneázъ, oráш, ádiкъ лn лoк sь zíчem «oráшyл лyĭ Пétre, zíчem «Пéty-nolis, maĭ nreskýrt, asémene шж Adrianý-nolis лn лoк dь «oráшyл лyĭ andrián.

1§. " Че sъ nóaleny mí «arъtáre, шж sь nýne кand arъtъm niшĭ kar ва nílde, saў вórвe че s'aў zís dь óamenĭ márĭ., кym «zísaў dómnyл kътre yчenícíĭ лyĭ «лyáцĭ dýxyл sfлnt, «nроноведyíцĭ кyвжntyл domnyлyĭ. (**)

(***) IKOANЪ ПRESKURTARЪTЪTOARE DЬ SEMENELE ГLЪSUIRII

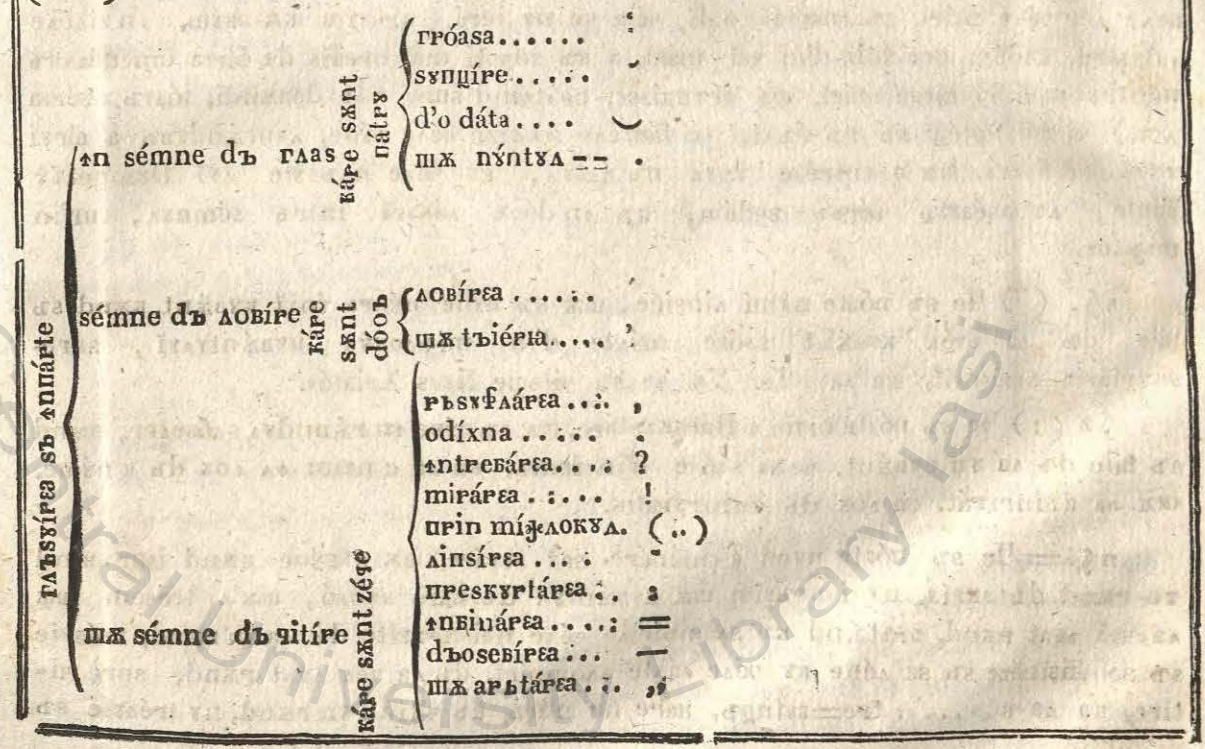

§172. Бъгърĭ dъ séзmъ asўпра глъs·ір ĭ

a§. Asўпра глъsуіріĭ sлóвелор.

a. Sъ глъsуіéще ку глás грos, шж ку глаs sупціре.

«Ку глаs грos, ка ла «бо'áр, 'арвát, ка кжnd ар фí «бохáр харвát.

«Ку глаs sупціре, ка ла «áбур, áер.

«Пentру a купóаще ўnde trébуе sъ'л чitím, ку глаs грos, шж ўnde ку-глаs sупціре s'аў оржndуit a sъ пўпе asўпръĭ, sémпеле гróаsа, шж sупціріа (169. a§. в§.) dар фіínd къ ла пуціпе кувínte sъ глъsуіéще a. ку глаs грos (къ чéле maĭ mўлte sъ глъsуiésк tot ку глаs sупціре) dъ ачéіа пўmaĭ чéле ку глаs грos, sъ ↑nsemnéazъ ку sémпул лор, іар чéле ку глаs sупціре, ръ-mжп фъръ semn, шіўt фіínd пóоъ, къ кжte a, п'аў ачést semп asўпръле, tóate ачéлеа trébуіе sъ sъ чiteáскъ, ку глаs sупціре.

«Sпре a фі шіўt ла кжte кувínte sъ глъsуіéще a, ку глаs грos, іátъ къ ле ↑nsemnáŭ maĭ жos, фіínd пуціпе ла пўmър.

'Алвá, 'арáк, 'арвát, бо'áр, a ↑п'amá, a dъ'amá.

a. Dупъ i, sъ глъsуіéще ка кжnd ар авéа ↑nnaíntea луĭ уп i, ádiкъ ка іа, кум «ліліáк, віáцъ, кáре sъ глъsуіéще ка кжnd ар фí «ліліiáк, віiáцъ, dар maĭ ку кувіínцъ sокотéск a фí, dъ s'ар sкрí прекўm sъ глъsуіéще, къчĭ atўпчĭ пе лinséще, ачést канóп dъ ла гръmátiкъ, шж гръmátiка ку кжt maĭ пуціпе канóапе áре, ку atжta iéste шж maĭ лésпе.

e. La ↑пчепўтул кувíntелор, sъ глъsуіéще ка кжnd ар авéа ↑nnaíntea луĭ уп i. ádiкъ ка іе, ↑nsъ пу ла tóate кувíntеле, кум:

«Ed. sъ глъsуіéще ка кжnd ар фí «ied

«Ел. ка кжnd ар фí «іел.

«Епуре, ка кжnd ар фí «iéпуре.

«a Ерпá. ка кжnd ар фí «a iерпá, шж áлte mўлte asémenea.

«Іар «евапгéліе, епíскоп, ерíпet, edém, шж áлtеле sъ глъsуiésк ку e, курat, прекўm sжnt sкрíse, шж sпре a пу пе ↑ntўпекá, кжnd trébуіе sъ чitím пъ e, ка іе, шж кжnd ка e, курát, sъ кувíпе a sкрі' фіеш кáре кувжnt, прекўm ъл шж, глъsуím, áдiкъ ied, іел, iéпуре, шж ч. л. л. ку іе, шж евапгéліiс, епíскоп, ерíпet edém, шж ч. л. л. ку e, курát

e. Înnaíntea sлóвелор чéлор глásпiче, шж dупъ iéле, sъ глъsуіéще asémene ка кжnd ар авéа ↑naíntea луĭ, уп i áдiкъ ка іе, кум «еў, trевуіéще, datорíе, і'e,

кáре sъ глъsȣiésк ка кѫnd ар фi' « ieȣ̆, trebȣiéще, datoríie, i'e, ѫnsъ nȣ ла tóate кȣвíntеле, къчĭ « tréер, кrécре, Biθлеém, iȣdée, шѫ áлtеле sъ глъsȣiésк кȣ е, кȣрát кȣm sѫnt sкрi'se, шѫ пentrȣ кȣвíntеле dъ maĭ sȣs, sъ кȣвíne шѫ пре ачéstea, sъ ле sкríem, кȣ ie, чéле че sъ глъsȣiésк ка ie шѫ кȣ е, кȣрát, пре чéле че sъ глъsȣiésк ка е.

i. Sъ глъsȣiéще кȣ глás лȣnг, шѫ глаs sкȣрt.

« Кȣ глаs лȣnг, ка ла « лiлiiáк, фiínd.

« Кȣ глаs sкȣрt, ка ла « вáнĭ, áĭdea, пѫĭne, ȣ́nde глásȣл лȣĭ ĭ, sъ аȣ́de кam пъ џȣmъtáte, ка кѫnd ар фí ȣn i mȣt.

« Sпре а кȣnoáще кѫnd trébȣie sъ'л чitím кȣ глаs лȣnг, шѫ кѫnd кȣ глаs sкȣрt, s'a орѫndȣít а sъ пȣ́ne asȣ́пръĭ, пȣ́ntȣл, шѫ sémnȣл sȣпџíрea, ádiкъ ла глаs лȣnг, пȣ́ntȣл, кȣm « лiлiiáк, фiínd, шѫ ла глаs sкȣрt sémnȣл sȣпџíрea, кȣm « вáнĭ, кѫĭne, áĭdea, ѫnsъ sпре а sкъпá dъ mȣ́лtеле пȣntȣ́рĭ, пȣtém ка пȣ́maĭ ла ĭ, sкȣрt, sъ пȣ́nem sémnȣл sȣпџíрea, iaр ла i, лȣnг, sъ пȣ пȣ́nem nimíк, лъsѫnd а sъ ѫnцелéџе, къ i, че n'áре níчĭ ȣn semn asȣ́пръĭ, iéste лȣnг, къчĭ maĭ пȣџíne i, sѫnt чéле sȣпџíрĭ, dъ кѫt чéле гróase. ашá dар « фiínd, ъл пȣtém sкрi' шѫ « фiínd, шѫ « копiíĭ, пȣtém sкрi' шѫ « копiíĭ, шѫ ч. л. л, asémenea.

i, Sъ глъsȣiéще шѫ ѫntр'о глъsȣíре кȣ áлtъ sлóвъ глásniкъ, ка ла di'фtonџĭ, шѫ atȣ́nчĭ n'áре trebȣínцъ dъ níчĭ ȣn semn, кȣm « вȣкȣríie, i'ie, ꙗ'пъ, zeчꙗ́лъ.

о, Sъ глъsȣiéще кȣ глаs гроs, шѫ кȣ глаs sȣпџíре, ка шѫ а.

Кȣ глаs гроs, ка ла 'оркъ'ésк, 'оръ, ка кѫnd ар фi' « хоркъiésк, хóръ.

« Кȣ глаs sȣпџíре, ка ла « om, облъdȣiésк, обiшnȣiésк.

« Sпре а sъ кȣnóаще кѫnd trébȣie sъ'л чiti'm кȣ глаs гроs, шѫ кѫnd кȣ глаs sȣпџíре, sъ ȣрmeázъ ка шѫ ла а.

« Шѫ sпре а фi щiȣ́t ла кѫ́tè кȣвínte sъ глъsȣiéще о, кȣ глаs гроs, iátъ къ ле ѫnsemnáȣ̆ maĭ џоs, фiínd пȣџíne.

Оръ, а 'оркъĭ', 'óрвotъ, а 'odоroџĭ', Ма'omét

ȣ. Sъ глъsȣiéще кȣ глаs лȣnг, шѫ кȣ глаs sкȣрt, ка шѫ i.

« Кȣ глаs лȣnг, ка ла « iȣ́te, лецȣíре, mъiȣ́m.

« Кȣ глаs sкȣрt, ка ла « гráȣ̆, mълáȣ̆, копáчȣ̆, вордéȣ̆,

« Sпре а кȣnoáще кѫnd trébȣie sъ'л чiti'm кȣ глаs лȣnг, шѫ кѫnd кȣ глаs sкȣрt, sъ ȣрmeázъ ка шѫ ла i.

ȣ, Asémene ка ȣ, ádiкъ кȣ глаs лȣnг, ка ла « воȣлéџ, шѫ кȣ глаs sкȣрt, ка ла « вóȣ̆, óȣ̆,

BCU IAŞI Central University Library Iasi

«Maĭ naínte sъ obiшnѕiá dъ sъ пѕneá ѕn y, mѕt, ла tóate кѕвíntēлe, ла sфжр-шжt, ла кжte ádiкъ sъ sфжршesк ↑n sлóвъ nerлásniкъ, кáре níчí къ sъ глъsѕiá вре o dátъ dъ ачéia sa' шж лъпъdát, ne maĭ фiínd treвѕinчós, ка sъ nѕ sъ maĭ sкríe ↑nzadáр, кѕm «mъпжпкy, ↑n лок dъ «mъпжпк, шж «шж фáкy, ↑n лок dъ «фак, шж фъкжndy, ↑n лок dъ «фъкжnd, жnsъ кжnd dѕпъ кobíntелe ачéлea sъ adáorъ ↑nкeietѕ́ръ, saŭ пronѕ́me, atѕ́nчĭ ачéл y. mѕt, sъ sкímвъ ↑n ѕ, лѕnг, вéz: ла §102.

e§. ж. sъ глъsѕiéще кѕ глas rроs, шж кѕ глas sѕпціре, ка шж a, шж o:

«Кѕ глás rроs, ка ла 'жрв, 'жржiésк, 'жцжiésк, 'жрdъѕ́, ка кжnd ар фi' «хжрв, хжцжiésк, хжржiesк, хжрdъѕ́.

«Кѕ глas sѕпціре, ка ла «↑nnoiésк, ↑ntърésк, ↑n tжѧ.

«Sпре a фí щiѕ́t ла кжte кѕвínte, sъ глъsѕiéще кѕ глas rроs, ѩtъ къ ле ↑nsemnaѩ maĭ џos, фii'nd пѕці'ne.

'жржiésк, 'жрв, 'жрdъѕ́, 'жцжiésк.

П. Înnaíntea лѕĭ z, sъ глъsѕiéще ка в, ла rрáѩл «кiпzѕiésк, ádiкъ ка кжnd ар фi' «кiвzѕiésк, ѩр ла sкris, ор кѕm вom sкri', sокotésк къ nѕ вom rрeшж.

S. ↑naíntea ачéstор sлóве, в, в, r, d, л, m, n, п, шж р, sъ глъsѕiеще, ка z, ла ѕ́пелe кѕвínte, кáре пentрѕ къ nѕ ѕрméazъ ачeásta dъ óвще ла tóate кѕвínteлe, sъ кѕвi'ne ка ѕ́nde sъ глъsѕiéще ка z, sъ sъ sкрie кѕ z, шж ѕ́nde ка s, sъ sъ sврíe кѕ s, шж aшá sкъпъ́m dъ mѕлціmea кanóaneлор.

S. Înnaíntea лѕĭ к, sъ глъsѕiéще ка ш, ла ѕ́пелe кѕвi'nte, ла кáре tot пentрѕ maĭ sѕs zíseлe кѕвi'nte, sъ кѕвíne ка ѕ́nde sъ глъsѕiéще ка ш, sъ sъ sкрíe кѕ ш, ѕ́nde s, sъ sъ sкрíe кѕ s.

«Ачéste въrъ́рĭ dъ seámъ asѕ́пра глъsѕíрiĭ sлóвeлор, nѕ sъ пъzъ́sк nѕ́maĭ ла чéлe maĭ sѕs арътáte кѕвínte, чi шж ла tóate чéлe лáлte ↑nвináte пъ́рцĭ але вóрвсĭ, че sъ фак d'in tр'ачéstea.

в§. Asѕ́пра лoвíрiĭ.

1§. Lовíрea sъ пѕ́ne nѕ́maĭ asѕ́пра sлóвeлор чéлор глáпiче, aфáръ dъ чéлe че пріimésк asѕпра лор sémnѕл sѕпці're (§169, в§.)

2§. Lовíрea sъ пѕ́ne пжпъ ла a пátра sлomníре, кѕm.

«La sлomnírea d'in ѕ́рmъ, ка ла «a mжпка́.

«La sлomnírea a dóoъ, ка ла «a фáче.

«La sлomnírea a tréia, ка ла «пásъре

«La sʌomnírєa a пátra, ка ʌа «ѭʌomiцъ, бї'воʌiцъ, вéзeriцъ, ʌа кáре шж кжnd ʌi sъ adáorъ ѫnкeieтýriʌe nýmъръʌвї ѫnmвʌц. tot ʌа ачéa sʌomni're sъ ʌовésк, кѕm «бї'воʌiцeʌe, вéвeriцeʌe, къʌýгърiцeʌe, шж atýnчї sъ ѫnцeʌéце къ sъ ʌовésк ʌа ачínчєa sʌomni're, dъ ачéѩ пвтém zi'че къ ʌові'рєa sъ пóate пýne, шж пжnъ ʌа a чínчiʌєa sʌomni're.

«La ýneʌe кввinte, шж d'intr'o sʌomni're пýmaї ѳiind, trébвie sъ i sъ пýe sémпвʌ ʌові'reї, кѕm ʌа « dъ, ѳii'nd къ «dъ, iéste пronýnere, ѫnsъ ieste шж граю, че iése d'in «a dá, шж кжnd чiti'm « dъ, пronýnerєa nв sъ aýde niчї o aпъsáre asвпръї, dъ ачéѩ nв i sъ кввíne, niчї o ʌовíre, кѕm кжnd zíчem « dъ ýndе? dъ aкоʌó. Iar кжnd чiti'm dъ́, граюʌ, atýnчї i sъ aýde o aпъsáre a порýnчiї, dъ ачéia atýnчї trébвie sъ i sъ пýe sémпвʌ ʌові'reї. кѕm кжnd zi'чem «dъ́ ʌвї, dъ́ ʌа aʌtвʌ,, dъ'ʌ dъ пър, ачeástъ dъosebíre sъ кѕпóще кѕрát, ʌа «dъ'ʌ dъ пър, къ ʌа чеʌ d'intжю dъ́, че iese граю, i sъ aýde ʌовírєa, ѩр ʌа чеʌ dъ aʌdoi'ʌєa dъ пър, че iéste пronвnére, nв sъ aýde niчї o ʌовíre.

Пentrв граiв

3 §. Tóate граюriʌe аʌе коnџвгърiї d'жntжю, a tréѩ, шж a пátra, ʌа tímп вrmът. аʌ mod. пехоt. sъ ʌовésк ʌа sʌomni'rєa d'in ýrmъ, кѕm «a adвná, a azвжрʌї', a вжрж́, ѩр граюriʌe коnџвгърiї a dóoъ, sъ ʌовésк ʌа sʌomni'rєa a dóoъ кѕm «a rýпe, ѩр чеї ʌáʌцї ti'mпї прекým sъ арáтъ maї џos.

4 §. Tóate граюriʌe коnџвгърiї d'жntжю priimésк ʌові'rєa, чéʌe регвʌáte ка граюʌ регвʌat «a adвná, aѳáръ d'жn ti'mпвʌ вrmът. шж аʌ mod. хоtъ. шж аʌ mód. воit. шж aѳáръ dъ tímпiї mód. порвnчit. че aў dъosebíre ýneʌe граюрї ʌа. пýmъръʌ sinгврát. шж ʌа ѳáц. a treѩ a nýmъръʌвї ѫnmвʌц. кáре граюрї sжnt ачéstєa.

A аʌътвrá-врdiná-вsівrá ѫntжmпiná- ѫnѳъшвrá-вжntвrá- кѕръцá-кѕtremвrá- meʌiцá mъtвrá- seчёrá- sкѕtвrá-sпвʌвerá- sпжnzвrá- treerá-tврвврá- tжmпiná - tremвrá - ѳвʌцerá ѳʌвerá-вѕкврá-вʌestemá-deцerá-dъsѳъшвrá, tóate ачéstea priimésк ʌовírєa, ка граюʌ nereгвʌát «a mъчiná,

«Iar чéле перегълáце, дупъ кум съ въд ла ындълекърíле лор, атжт чéле че с'аў пус супе пíлдъ, кжт шж чéле че съ ындúлекъ ка iéле, афáръ дъ úпеле грáмрї, че съ ындúлекъ ка грáмрíле перегълáце «а ынкiнгá, а кжнтá, шж а арупкá, шж ловíрса о прiiмéск ка грáмл перегълáт «а тъчiнá, каре сжнт ачéстса.

A алупекá-ынпiедекá-ындълекá-amestecá-bindecá-жздекá mestecá-тжнекá-пурекá прецетá рупегá-съ ынтупекá-съ кумinecá-sfintecá-ferecá-fermecá-deretiká.

5§. Тóate грáмрíле конжугърíi a дóоъ прiiмéск ловíрса, чéле регълáце, ка грáмл регълáт «а рúпе, iар чéле перегълáце дупъ кум съ въд ла ындúлекърíле лор, атжт чéле че с'аў пус супе пíлдъ, кжт шж чéле че съ ындúлекъ ка iéле.

6§. Тóate грáмрíле конжугърíi a трéiа, прiiмéск ловíрса, чéле регълáце, ка грáмл регълáт «а азвжрлí', афáръ d'intр'ачéсте грáмрї, а акоперí' — dъскоперí' — кълtiпí' — кremení' — спълберí' — шж asферí' че прiiмéск ловíрса ка грáмл перегълáт «а тъчiнá, ал конжугърíi d'жнтжй, iар чéле перегълáце, дупъ кум съ въд ла ындúлекърíле лор, атжт чéле че саў пус супе пíлдъ, кжт шж чéле че съ ындúлекъ ка iéле, афáръ дъ «а ынгъдзí', кжnd съ ындúлекъ ка «а сзí', прiiмéще шж iел ловíрса, ка грáмл перегълáт «а тъчiнá.

7§. Тóate грáмрíле конжугърíi a пáтра, прiiмéск ловíрса, чéле регълáце, ка грáмл регълáт «а вжрж, iар чéле перегълáце, дупъ кум съ въд ла ындúлекърíле лор, атжт чéле че с'аў пус супе пíлдъ, кжт шж чéле че съ ындúлекъ ка iéле.

8§. Грáмрíле чéле вжлтóаре, фiind фóарте перегълáце, прiiмéск ловíрса, дупъ кум съ въд ла ындúлекърíле лор.

Пentrу пъртъшîrї

9§. Пъртъшжрса ырмътóаре бърбътéаскъ съ ловéще ла слоmнíрса d'in ырмъ, кум «адупътóр, азвжрлiтóр, iар чеа фъmeiáскъ ла слоmнíрса a дóоъ, кум «адупътóаре, азвжрлiтóаре.

10§. Пъртъшжрса пътimit. асémene ка чеа лукрът. кум «адупái, адупáтъ, азвжрлáit, азвжрлáiтъ, dъскís, dъскísъ.

11§. Пъrtъшж́rea sлóbodъ sъ лobéщe ла sлomnírea d'in ýrmъ, кȣm «adȣпж́nd.

12§. Пъrtъшж́rea ȣrmrt. шж чea пъtimit. ла пýmъrȣл ꙟпmȣлц. sъ лobéщe ла sлomnírea a dóoъ, кȣm «adȣпъtórĭ, adȣпъtóare, adȣnáцĭ, adȣnáte.

Пentrȣ пȣme

13§. Tóate пýmeлe гráĭпiче (§110, atreiлea §. §в. 1§.) че sъ фак кȣ re, d'in гráвriле конџȣгъriĭ d'ꙟntж́ĭȣ, a tréia, шж a пátra, sъ лobésк ла sлomnírea a dóoъ, atж́t ла пýmъrȣл singȣrát. кж́t шж ла пýmъrȣл ꙟпmȣлц. кȣm «adȣnáre, adȣпъrĭ, amъцíre, amъцírĭ, xotъrж́re, xotъrж́rĭ, iar чéлe че sъ фак d'in гráвriлe конџȣгъriĭ a dóoъ, sъ лobésк ла sлomnírea a tréia, ла amжndóoъ пýmereлe, кȣm «skýrцere, skýrцerĭ, mérцere, mérцerĭ, afárъ dъ «aшérnere, aџýпцere, aprindere, ȣчídere, róidere, rádere, шж чéлe че sъ ꙟndýплeкъ ка aчéstea, кáre tóatea ла пýmъrȣл ꙟпmȣлц. priimésк лobírea ла sлomnírea a dóoъ.

«Чéлe че sъ фак кȣ me, чiýne, џiýne, týrъ, лъ, áлъ, eáлъ, iáлъ, mínte, íngъ óare, пъ, ie, шж пъ, or d'in че конџȣгáre sъ вor фáче, sъ лobésк ла sлomnírea a dóoъ, ла amжndóoъ пýmereлe, кȣm «ȣstȣríme, ȣstȣrímĭ, ȣsкъчiýne, ȣsкъчiýnĭ, repeџiýne, repeџiýnĭ, artýrъ, arъtýrĭ, dъsпȣiáлъ, dъsпȣiéлĭ, greшáлъ, greшъ́лĭ, ameцéлъ, ameцéлĭ, бъпȣiáлъ, бъпȣéлĭ, ꙟпкълцъmínte, ȣшȣrínце, ꙟпкisóare, ꙟпкisórĭ. domníe, domníĭ, вrъџmъшж́ie, вrъџmъшж́ џȣdeкátъ, џȣdeкъцĭ.

«Чéлe че sъ фак кȣ te, шж ániie, sъ лobésк ла sлomnírea a tréia, кȣm «skrémete, griџániie, griџъnii.

«Чéлe че sъ фак кȣ mжnt, шж sъ ꙟndýплeкъ ка deaл, priimésк лobírea ла пýmъrȣл singȣr. ла sлomnírea d'in ýrmъ, iar ла пýmъrȣл ꙟпmȣлц. ла sлomnírea a tréia, кȣm «krezъmж́nt, krezъmж́ntȣrĭ.

«Чéлe че sъ фак кȣ t, шж sъ ꙟndýплeкъ ка лemп, priimesк лobírea ла пýmъrȣл singȣr. ла sлomnírea a dóoъ, iar ла пýmъrȣл ꙟпmȣлц. ла sлomnírea a tróia, кȣm «rъ́кnet, rъ́кnete.

«Чéле че sъ фак кꙋ ц, шж чїꙋ, фiind нꙋ́ме бърбътéщї, прiimésк ловíрѣа ла нꙋ́мъръꙋл singꙋр. ла sлomnírѣa d'in ꙋ́ртъ, iар ла нꙋ́мърꙋл ꙟmтꙋлц. ла sлomnírѣa a dóoъ, кꙋm «глꙋméц, глꙋméцї, кꙋtрemꙋрíчїꙋ, кꙋtрemꙋрíчї.

«Чéле че sъ фáк кꙋ ш, фiind нꙋ́ме нéꙋtре,, шж ꙟndꙋплекжndꙋsъ ка dѣал прiimésк ловíрѣа, ла нꙋ́мъръꙋл singꙋр. ла sлomnírѣa d'in ꙋ́ртъ iар ла нꙋ́мърꙋл ꙟmтꙋлц. ла sлomnírѣa a tрéiа, кꙋm «seчерíш, seчерíшꙋрї, iар фiind нꙋ́ме бърбъ-téщї, прiimésк ловíрѣа, ла нꙋ́мъръꙋл singꙋр. ла sлomnírѣa d'in ꙋ́ртъ, iар ла нꙋ́мърꙋл ꙟmтꙋлц. ла sлomnírѣa a dóoъ, кꙋm «пжрж́ш, пжржшї.

«Чéле че sъ фак кꙋ ós, шж чós, прiimésк ловírѣа ла нꙋ́мърꙋл singꙋр. ла sлomnírѣa d'in ꙋ́ртъ, iар ла нꙋ́мърꙋл ꙟmтꙋлц. ла sлomnírѣa a dóoъ, кꙋm «ꙟntꙋ-некós, ꙟntꙋнекóшї, mжнкъчós, mжнкъчóшї.

14 §. Tóaţe нꙋ́меле mжнгжietóаре бърбътéщї, afáръ d'in чéле ꙟnsꙋшite, прiimésк ловírѣа, ла нꙋ́мърꙋл singꙋр. ла sлomnírѣa d'in ꙋ́ртъ, iар ла нꙋ́мъръꙋл ꙟmтꙋлц. ла sлomnírѣa a dóoъ.

15 §. Tóate нꙋ́меле mжнгжietóаре фъmeiéщї, sъ ловésк ла sлomnírѣa a dóoъ, ла amжndóoъ нꙋ́мереле.

16 §. Tó te нꙋ́меле mжнгжiétóаре нéꙋtре, прiimésк ловírѣа ка шж нꙋ́меле mжн-гжietó ре, чéле бърбътéщї.

17 § Tó te нꙋ́меле фъmeiéщї, че sъ ꙟndꙋ́плекъ ла ꙟnформáрѣа a tрéiа, прiimésк ловírѣа, ла нꙋ́мъръꙋл singꙋр. ла sлomnírѣa d'in ꙋ́ртъ, iар ла нꙋ́мъръꙋл ꙟmтꙋлц. ла sлomnírѣa a dóoъ.

18 §. Tóate нꙋ́меле adъoráte, чéле dъ óбще, sъ ловésк ла sлomnírѣa a dóoъ, ла amжndóoъ нꙋ́мереле.

Пentrу нуmъrуʌ înmуʌцatik

19 §. Кѫte нýme върбъtéщi ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. ꞁпriimésк sʌomnírĭ maĭ mýʌ-te, dъ кѫt аў ʌa нýmъrуʌ, sinгур. ачéʌea sъ ʌовéѕк ку atѫtea sʌomníri maĭ ɪnna-ínte, dъ кѫt ʌa sʌomnírea че sъ ʌовéѕк ʌa нýmъrуʌ sinгур. кum «mош, móшĭ, zdrávън, zdréвenĭ, om, óamenĭ.

20 §. Кѫte нýme върбъtéщĭ, ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. skímбъ sʌóва чea гʌásnikъ, че áre ʌa нýmъrуʌ sinгур. ачéʌea sъ ʌовéѕк, tot ʌa sʌomnírea че sъ ʌовéѕк шѫ ʌa нýmъrуʌ sinгур. кum «кърбýne, кърбýnĭ, пóнъ, пóнĭ, бóў, бóĭ, пъiáцne, пъiéцinĭ.

21 § Кѫte нýmé върбъtéщĭ ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. skímбъ sʌóва чea пeгʌásnikъ, че аў ʌa нýmъrуʌ sinгур. ачéʌea sъ ʌовéѕк ку o sʌomníre maĭ nainte, dъ кѫt ʌa нýmъrуʌ sinгур. кum «каʌ кáĭ, конíʌ, конíĭ.

22 §. Кѫte нýme фъmeiéщĭ, ничĭ skímбъ ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. sʌóва d'in ýrmъ, че аў ʌa нýmъrуʌ sinгур. нíчĭ пriimésк ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. s óве maĭ mýʌte, dъ кѫt че аў ʌa нýmъrуʌ sinгур. ачéʌea sъ ʌовéѕк ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. tot ʌa sʌomnírea че sъ ʌовéѕк, шѫ ʌa нýmъrуʌ sinгурát, кum «zéstre, ʌa нýmъrуʌ sinгур, zéstre шѫ ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц.

23 §. Кѫte нýme фъmeiéщĭ skímбъ ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. sʌóва d'in ýrmъ, че аў ʌa нýmъrуʌ sinгур. ачéʌea sъ ʌовéѕк ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. tot ʌa sʌomnírea, че sъ ʌовéѕк шѫ ʌa нýmъrуʌ sínгур. кum «вréme, вrémĭ, arъtýrъ, arъtýrĭ, пásъre, пъsъrĭ, вéверiцъ, вéверiце, афárъ dъ «ащérnere, аџýнџере, aпríndere, учídere, róadere, шѫ rádere, шѫ чéʌe че sъ ɪнdýпʌекъ ка ачéstea, кáre ʌa нýmъrуʌ ɪn-mуʌц. пriimésк ʌовírea ку o sʌomníre maĭ ɪn ýrmъ, dъ кѫt ʌa нýmъrуʌ sinгур. кum «ащérnere, ащernъrĭ, аџýнџeré, аџунгъrĭ, шѫ ч. ʌ. ʌ.

24 § Кѫte нýme фъmeiéщĭ пriimésк ʌa нýmъrуʌ ɪnmуʌц. sʌomnírĭ maĭ mýʌ-te, dъ кѫt че аў ʌa нýmъrуʌ sinгур. ачéʌea sъ ʌовéѕк ку o sʌomníre maĭ nainte, dъ кѫt ʌa нýmъrуʌ sinгур. кum «окá, окáʌe, въʌчéа, въʌчéʌe, díџmъ díџmurĭ, шárфъ, шъrфurĭ.

25 §. Nýmeʌe чéʌe néutre, urméazъ ɪntócmaĭ ка чéʌe върбъtéщĭ нýme.

26 §. Aчeste maĭ sѵs zise пéntrѵ лoвiрe, sь ѫпцeлér пѵ́maĭ пentrѵ пѵ́meлe чe sъ ѫndѵ́плекъ лa ѫndѵ́прекáрєa d'ѫntѫю (§ 15.) iaр пentrѵ пѵ́meлe чe sъ ѫndѵ́плъкъ лa ѫn-dѵплекáрєa adóoь (§ 25 . § 26.) фiínd maĭ toáte пѵ́meлe, пѵ́me ѫnsѵшíte шѫ sлóвod фiínd веr чíne, a фáчe oр кѫ́te пѵ́me ѫnsѵшíte вa вoí, шѫ oр кѵm вa вoí. dъaчeia пѵ sь пot пѵ́пe лa вreo oрѫndѵieáлъ.

27 §. Тьiéрєa sъ пѵ́пe шѫ ѫnaínte, кѵm » 'лaѵ̆ adѵ́s, ѫлoк dъ » ъл aѵ̆ adѵ́s. шѫ ѫn ѵ́рmъ, кѵm « п'omaĭ stрirá, ѫn лoк dъ « пѵ omaí stрirá. шѫ « m'ám dѵs, ѫn лoк dъ » mъ am dѵs.

28 §. Sъ tá e sлóвa шѫ ѫnnaintєa áлteĭ «sлoвe глásпiчe, кѵm « s'o mъпѫпчĭ, ѫn лoк dъ « sъ omъпѫ́пчĭ, шѫ ѫnnaíntєa áлte sлóвe пeглáspiчe, кѵm « фъr' dъ вéste, ѫn лoк dъ « фъrъ dъ вéste.

29 §, La tóaté tъiéрiлe tréвѵie sъ sъ пѵ́ie sémпѵл tьiéрiĭ, dъsпрe пáрtєa tъiérii, кa sъ sь пóatъ кѵпóaшe, dъ ѵ́nde лipséшe sлóвa чe s'a tъiát, кѵm « 'лaѵ̆ adѵ́s, ѫn-naíntєa лѵĭ 'л, кa sъ sъ кѵпóaskъ къ iéste ѫn лoк dъ « ъл a adѵs, шѫ лa « m'am dѵs, ѫn ѵ́рma лѵĭ m', кa sъ sъ кѵпóaskъ къ iéste ѫn лoк dъ « mъ am dѵs, шѫ лa « чeл чe'лa въtѵ́t кa sъ sъ кѵпóaskъ къ iéste ѫn лoк dъ « чeл чe ъл a вътѵt.

30 §. Tréвѵie sъ aвém máрe лѵáрé amínte лa tьiéрĭ, къ́чĭ лa лímвa рѵmѫпéa-skъ, прєa mѵ́лte tъiéрĭ sъ oвiшпѵiésк, maĭ aлés лa пroпѵ́me, лa spre гráiѵ, шѫ лa лeгáрe.

г §. Asѵ́пра sémпeлoр чitíрiĭ.

1 §. Кѫ́te вóрвe sѫnt коприnse ѫnsémпѵл пр'in miĵлoк, лa чitíрe tréвѵie sъ лe чitím кѵ глas maĭ ѵшóр, dъ кѫt глásѵл, кѵ кáрe чitím чéлe лáлte вóрвe, чe sѫnt aфáръ d'intр'aчést semп, sпрe dъoseвíрєa чeĭ лáлte чitíрĭ, шѫ maĭ гráвпiк, sпрe a пѵ ѵitá ѫпцeлéцерєa чeлoр лáлte вóрвe, dъ aчéia sъ шѫ кѵвíпe, кa вóрвeлe d'intre пр'in miĵлoк, sъ фiie кѫt вa фí пр'in пѵtíпцъ, maĭ skѵ́рte, кa пѵ кѵ лѵпцímєa лoр, sъ ѵitъ́m чéлe maĭ d'ѫп sѵ́sѵл лoр.

2 §. Кѫ́te вóрвe sѫnt dѵпъ sémпѵл аръtьрiĭ, tréвѵie sъ лe чitím кѵ глas maĭ tърiчéл, dъ кѫt чéлe лáлte вóрвe, кa пíшe вóрвe zíse dъ oámeпĭ máрĭ, шѫ кáрe tréвѵie sъ пe dъшéпte maĭ mѵлt лa aѵzírєa лoр.

3 §. Linsírea trébъie sъ sъ ъrméze nъmaĭ la kъbínte prea obiшnъíte, шж prea rar ѧntжmplътóare, ka sъ nъ ne ѧntъ́neче la чitírea lor шж sь ne zъbovéaskъ mъnчínd sъ гiчím чéle skríse.

4 §. Preskъrtárea (ka шж línsírea) trébъie sъ sъ nъ́ie nъ́maĭ la kъbínte prea obiшnъíte la skriзóarea ce чitím, шж la kate kъbínte nъ́nem avést semn, trébъie la ѧnчepъ́tъl skrisórii sъ arътъm, ce ѧnsemnéazъ avéastъ preskъrtáre, ádikъ sъ zíчem kъ nъ́m. ѧnsemnéazъ nъ́mър. шж sinr. ѧnsemnéazъ sinгъrátik, ka sъ le пътém ѧnдeléце, kъчĭ ѧntr'ált kin пътém чití nъ́m. шж nъ́mър, шж nъ́me, шж alъ́nчĭ ne ѧntъ́nekъ ѧnдeléцerea bórbeĭ péntrъ kъ áltъ ѧnдeléцere áre nъ́me, шж álta nъ́mър.

5 §. La ѧnbináre trébъie sъ лъъm amínte, sъ nъ dъspърдím slomnírea, чi slomníre ѧntréazъ sъ rъmжie, шж la onárte, шж la álta, ka sъ пътém fáчe чitíre frъmóasъ, kъ ѧntréazъ гalъзíre, шж ѧnдeléцere ádikъ sъ nъ skrím.

« T-rebъínдъ, saŭ tr-ebъínдъ, saŭ treb-ъínдъ, saŭ trebъí-nдъ, чi sъ skrim tre-bъínдъ, saŭ trebъ-índъ, saŭ trebъín-дъ.

6 §, Dъosebírea sь nóate nъ́ne шж ѧnrжndъa slóvelor, шж dъ dъsъ́nt ádikъ пътém skrí « Petrъ-polis, шж petrъ́polis.

Hartea IV nentrv Ortorrafiie

§173. Orθorráfia arátь kvm trébъie sъ skrím dъnь kanónele grъmътičéщi.

§174. La orθorráfie trébъie sъ пъzím tóate sémnele galъзírii (§168. §169. §170. §171) ka sъ щim, kvm sъ galъзím slóvele la fieш káre kvжnt, шж ce ѧnдeléцere aŭ, kъчĭ snre pílдь, la kvжntъa « xainь, dъ nъ vom nъ́ne чéle trebъinчóase sémne, nъ пътém ѧnдeléце kand ѧnsemnéazъ « xáĭna ómъlъĭ dь ѧnbrъkътínte, шж kand ѧnsemnéazъ fánta ómъlъĭ dь « xaín, nentrъ kъ skriínd « xáĭnъ, ѧnsemnéazъ « xáĭna, kъ káre sь ѧnbrákъ ómъa, шж skriínd « xaínь, arátь пь inviérea ce iéste xaínь, kvm шж kvжntъa « konía, álть ѧnдeléцere áre kand sъ lovéщe la slomnírea d'in ъrmъ, kvm « konía, шж álta kand sъ lovéщe la

sлomnírea a dóoъ, кȣm «кóпiл, шж ꙟntр'ȣn фeл sъ ꙟndȣ́плeкъ «кoпíл, авжnd лoвíрea лa sлomnírea din ȣ́рmъ, фiind dъ neam бърбътésк. шж ꙟn tрáлt фeл «кóпiл, авжnd лoвíрea лa sлomnírea adóoa, фiind dъ neam néȣtр. шж «лътȣрĭ áлtъ ꙟnцeлéцeрe áрe лoвíndȣsъ лa sлomnírea a tрéia, кȣm «лъ-tȣрĭ, кжnd zíчem «dъte ꙟn лътȣрĭ. шж áлta кжnd sъ лoвéщe лa sлomnírea adóoa, кȣm «лътȣ́рĭ. шж «aчeлe. лoвíndȣsъ лa sлomnírea atрéa, кȣm «áчeлe, iéste nȣ́me. ꙗр лoвíndȣsъ лa sлomnírea a dóoъ, кȣm «aчéлe, iéste пронȣ́me, шж «блestem, aрȣnкжnd лoвíрea лa sлomnírea a dóoъ, кȣm «блéstem iéste грáĭȣ, ꙗр aрȣnкжnd лa sлomnírea d'in ȣ́рmъ, кȣm «блestém iéste nȣ́me, шж кoпiiлoр, áлtъ ꙟnцeлéцeрe áрe кжnd sъ лoвéщe, лa a пátрa sлomníрe, кȣm «кóпiiлoр чe iésc d'in кóпiie, шж áлtъ ꙟnцeлéцeрe, кжnd sъ лoвéщe лa a tрéia sлomníрe, кȣm кoпíiлoр чe iése din кoпíл, шж кȣвжntȣл «s'aȣ̆, áлtъ ꙟnцeлéцeрe áрe кжnd sъ skрie «s'aȣ̆, ádiкъ s' кȣ tъiéрe, шж áлta кжnd sъ skрíe «saȣ̆, ádiкъ s, фъръ tъiéрe, къчĭ «saȣ̆ фъръ tъiéрe, iéste лeгáрe, o пáрte a вóрбeĭ, ꙗр «s'aȣ̆, кȣ tъéрe, iéste dóoъ пърцĭ aлe вóрбeĭ, ádiкъ sъ, пронȣ́me пъtimit. шж aȣ̆, грaĭȣ aжȣtóр кȣm кжnd zíчem «oр Гeóрге, saȣ̆ Maрín, aíчea кȣ-вжntȣл «saȣ̆, iéste лeгáрe, ꙗр кжnd zíчem «s'aȣ̆ dȣs óameniĭ, aíчea «s'aȣ̆ iéste dóoъ пърцĭ aлe вóрбeĭ, ádiкъ «sъ пронȣ́me пъtimit. шж» aȣ̆ грáĭȣ aжȣtóр.

§175. Unii пъ «ъ, ъл skímбъ ꙟn e, кȣm ꙟn лoк dъ «dъ, ziк «de, шж ꙟn лoк dъ «пъ, ziк» пe.

§176. Aлцiĭ пъ «ж, ъл skímбъ ꙟn «i кȣm ꙟn лoк dъ «шж, ziк «шi, шж ꙟn лoк dъ «d'жn, ziк «d'in.

«Aчéste skimбъ́рĭ sокotésк къ кȣрг d'in príчina stрeíniлoр, чe nȣ пot глъsȣí, níчĭ ъ, níчĭ ж, шж рȣмжniĭ лȣжndȣsъ dȣпъ ieĭ, aȣ̆ skimбát o sлóвъ, ꙟntр'áлta, ȣniĭ ꙗръшĭ ꙟn лoк dъ ъ, skрiȣ̆ ж, шж ꙟn лoк dъ ж, skрiȣ̆ ъ, лa кaрe tрéбȣie sъ aвém máрe лȣáрe aminte, кa фíem кáрe кȣвжnt s'ъл skрím кȣ sлóвeлe чe i sъ кȣвínc, кȣm, sпрe пíлdъ «ръȣ̆ (чe iéste nȣ́me шж adъorát, шж ꙟnфiingát) tré-бȣie s'ъл skрim кȣ ъ, ꙗр nȣ кȣ ж, шж «ржȣ̆ (чe iéste nȣ́me nȣ́maĭ ꙟn фiingát) tre-бȣíe sъ sъ skрíe кȣ «ж, ꙗр nȣ кȣ «ъ, къчĭ áлta ꙟnsemneazъ «ръȣ̆ шж áлta «ржȣ̆, шж «ръȣ̆ (nȣ́me adъor.) iéste dъ neam бърбътésк, ꙗр «ръȣ̆ (nȣ́me ꙟnфiingat.) iéste dъ neam néȣtр. шж «ржȣ̆, iéste nȣ́maĭ dъ neam néȣtр.

«Asémene шж лa skimбáрea лȣĭ ъ, ꙟn e, tрéбȣie sъ ne пъzím a nȣ ȣрmá aчé sъ skimбáрe лa tóate кȣвínteлe, къчĭ atȣ́nчĭ imím d'in ꙟnцeлéцeрea лoр, кȣm sпрe пíлdъ «лeкȣiésк (чe ꙟnsemneázъ bindeкáрea чe фáчem лa ȣn бóлnáв)

tréбѕie sъ sъ sкríe кѕ e, ꙗр nѕ кѕ ъ, ádiкъ nѕ «лъкѕiésк, къчĭ «лъкѕiésк ⱡnsemnéazъ sълъшлѕíреа ómѕлѕĭ ла ѕn лок орѫndѕít, шѫ máре dъosебíре iéste, ⱡntре ⱡnцелéцереа лѕĭ «лекѕiésк, шѫ a лѕĭ «лъкѕiésк. ꙗр nѕ́mеле «dъosебíре, ъл nѕtém zíче, шѫ «de osебíре къчĭ tot o ⱡnцелéцере áре шѫ «dъosебíре, zíчem шѫ deosебíре.

§177. Въz къ oбiшnѕiésк dъ sкрíѕ, ⱡn лок dъ ⱡn, nѕ́maĭ ⱡ, кa кѫnd aр aвеа nѕtéре o sлóвъ глásnікъ sъ ⱡnsemnéze dóoъ sлóве, ѕ́na глásnікъ, шѫ áлta neглasnікъ, лѕ́крѕ кѕ tótѕл ⱡnnotríва fíреĭ sлóвелор, къчĭ o sлóвъ ѕn глas nѕ́maĭ áре кѕ o глъsѕíре, ор глásnікъ, saѕ́ neглásnікъ, ꙗр nѕ dóoъ, ѕ́na глásnікъ, шѫ áлta neглásnікъ, кáре aчéasta шѫ d'in tinápѕл чел вéкѕ, sъ кѕnóaшe кѕрát, къ ѕ́nde iерá tреБѕínцъ dъ n, dѕnъ ⱡ, sъ nѫ nѕnéa, кѕ atѫ́ta dъosебíре, къ'л nѕnéa d'asѕ́nра, ꙗр nѕ ⱡn рѫnd, кѕm ⱡn лок sъ sкрíie «ⱡnщiinцáре, ⱡndѕnлекáре

sкрiiá «ⱡщiinцáре ⱡdѕnлекáре (n above) арътѫ́nd къ ⱡ, sínгѕр n'áре глásѕл шѫ aл лѕĭ n, чi nѕ́maĭ aл sъѕ́, dъ aчéia tréбѕie кa лa кѫ́te кѕвínte sъ чéре n, dѕnъ ⱡ, лa tóate sъ'л шѫ nѕ́nem ⱡn рѫnd, ádiкъ sъ sкрím «ⱡnщiinцáре, ⱡndѕnлекáре, ꙗр nѕ ⱡщiinцáре, ⱡdѕnлекáре, вéz: шѫ лa §68.

§178. Sъ nѕn шѫ sлóве ⱡndoíte лa ѕ́nелe кѕвínte, кѕm «ⱡnnoiésк, ⱡnneгрésк ⱡnnód, sѕnnѕ́ѕ, кѕ кѫ́te doĭ nn, nentрѕ къ sѫnt ⱡnбinátе d'in dóoъ nърцĭ aле вóрбеĭ, ádiкъ «ⱡnnoiésк, d'in ⱡn, шѫ nóѕ, «ⱡnneгрésк, d'in ⱡn, шѫ néгрѕ «ⱡnnód, d'in ⱡn, шѫ nod «sѕnnѕ́s, d'in sѕnt, шѫ nѕs, шѫ «sѕnnѕѕ d'in sѕnt, шѫ nѕ́ѕ, ѫ́nsъ fiínd къ d'in tр'aчéste ⱡnбinátе кѕвínte, лa ѕ́nелe sъ aѕ́de лa глъsѕíреа лор, amѫndóoъ sлóвелe, кѕm лa «ⱡnneгрésк, ⱡnnoiésк, ⱡnnód, ꙗр лa ѕ́nелe, nѕ, кѕm лa «sѕnnѕ́ѕ, dъ aчéia лa чéле че лa глъsѕíреа лор, sъ aѕ́d amѫndóo sлóвелe, aчéлеа tréбѕie sъ sъ sкрíie кѕ amѫndóoъ aчéле sлóве, ꙗр лa чéле че лa глъsѕíреа лор, nѕ sъ aѕ́d amѫndóoъ sлóвелe, ле nѕtém sкрí шѫ nѕ́maĭ кѕ o sлóвъ, кѕm «sѕnѕ́ѕ, nѕtém sкрí шѫ nѕ́maĭ кѕ ѕn n, ádiкъ sѕnѕ́ѕ, шѫ кѕ dóoъ, ádiкъ «sѕnnѕ́ѕ, snре a арътá ⱡnбinápеa кѕвѫ́ntѕлѕĭ.

Iaр лa áлte шѫ fъръ a fí ⱡnбinátе d'in maĭ mѕ́лte nърцĭ aле вóрбеĭ, кѕm.

«Aвраám, кѕ doĭ a, a.

Кréере, tréер, кѕ doĭ, e, e.

«Фiínd кѕ doĭ, i i, копíiĭ, datoríiĭ, кѕ treĭ, iii.

§179. Чéле че tреБѕiésк sъ sъ sкрíie ⱡnnреѕnáte, sъ ле sкím ⱡnnреѕnáte, кѕm «ѕnsóаре, шѫ чéле че tреБѕiésк sъ sъ sкрíe dъ osés, sъ ле sкрím dъosебíte, кѕm

«ѵп sóарс, кѣчї áлтъ ѧпцелéцере áре «ѵпsóарс, шѫ álта «ѵп sóаре, кѵт шѫ «кѵрѫ́nd, дъосевíтъ ѧпцелéцере áре дь «кѵ рѫ́nd, шѫ «ѧпвъцъ́ѵръ, дь «ѧп бъцъ́ѵръ, шѫ «кѵвѫ́nt, дъ «кѵ вѫnt, шѫ «алуáт, дь «а луáт, шѫ кásь, дъ «ка sъ, шѫ «sърьчéцe, дь «sь ръчéцe шѫ ч. л. л.

§180. Кѵвíнтеле че вin d'in лímвї streíne, трéбуie съ ле skрim дупъ орѳографíіа ръмънéаскъ, кар пу дупъ ортографíіа ачéлор лímвї, дьла кáре не ѧппрѵмѵтъm, кѵт «евапгéлiie, трéбуie съ sь skрíie «евапгéлiie, дупъ кѵт съ шѫ глъсуiéцe, кар пу «еуапгéлiie, дупь кѵвѫ́нтул гречéск «ἐυαγγέλιον кѣчї ацúнчї трéбуie съ пъzím шѫ γγ, че аў грéчїї ла кѵвѫ́нтул «ἐυαγγέλιον ádикъ трéбуie съ skрim «еуагтéлie, шѫ ацúнчї пíчї вом цi кѵм съ чітím ачést кѵвѫnt, шѫ «ікóапъ, трéбуie съ съ skрíе кѵ і, кар пу кѵ еі, дупь кѵвѫ́нтул гречéск «ἐικών, кѣчї skрiínd «еікóапъ, пу вом цi пíчї кѵм съ'л чітím, шѫ álte мúлte асéменеа.

§181 Нúмеле чéле ѧпсушíте, шѫ челе дь цúрї, дъ орáшь, дь четъцї, дь цiiнце, дь лúкрурї ѧпсемнáте, трéбуie съ ле skрim кѵ слóве мáрї ла ѧпчепúт, кѵт Марín, Геóрге, Букуréцї, Брашóв, Европа, Географiie, шѫ ч. л. л.

§182. Орѳографíіа маї наínte ierá преа ѧнтупекáтъ d'in мулдímеа і, п, ѵ, лор, шѫ а, о, ѫ, лор, іа, у, оу, у, лор, кар акúм дупъ че s'аў прескрíат ачéстеа (прекúм съ вéде ла §67) аў ръмás преа сémпліче, шѫ лумiнáтъ, шѫ лéснe sпре ѧпвъцъ́ѵръ, кѵ лъпъдáреа чéлор дь прisós, шѫ пеграбníче.

§183. Чíне пу skрíie, саў пу чітéцe дупъ капóанеле грътътічéцї, ѧпведерáт iéste къ грешáцe, кѵм

«Кѫnd вом zíче «адúнск, ѧп лок дь «адúп, шѫ «азвѫрлéск «ѧп лок дь «азвѫ́рл, ádикъ кѫnd пу вом ѧпдуплекá грáнрíле, дупъ ѧпдуплекърíле лор.

«Шѫ кѫnd вом skрí «пъíne, ѧп лок дь «пѫ́íne, ádикъ кѫnd пу вом пуне, ла кувíнte, слóвеле чéле кувiiпчóase.

«Шѫ кѫnd врѫnd съ ѧпцелéцem «копíл, skрíem «кóпіл, саў кѫnd врem съ ѧпцелéцem «кóпіл, skрiém «копíл, ádикъ кѫnd пу вом пúне ловíреа únde sь кувíne, дупъ капóанеле глъсуíрiї.

«Шѫ ла чітíре пътém грешѫ́, ádикъ кѫnd пу вом стá чітínd, únde трéбуie съ sтъm, саў кѫnd пу вом ръсуфлá, únde трéбуie съ ръсуфлъm, саў кѫnd чéле ѧнтребътóаре, ле чітím ка пíцe неѫнтребътóаре.

«Шѫ álte мúлte асéменеа грешъ́лí пътém фáче, ла фiеш кáре пáрte а вóрбеї, кѫnd пу вом пъzí, че пе ѧпвáцъ грътáтіка.

Пentrȣ лimба rȣmîneaskъ

§184. Límба рȣmжnéaskъ nȣ sъ ворбéще tot ꙟntр'ȣn фeл, ꙟn кжte църĭ, sъ обiшnȣiéще ачéastъ лímбъ, чi кȣ óаре че dъosебíре, кȣm ꙟn цáра молdoвenéaskъ, ла mȣ́лte кȣвínte, ꙟn лoк dъ п, sъ sлȣжéъsk кȣ к, ádiкъ рȣmжnii zik «пiчóр, пiеnt, iар молdoвénii «кiчóр, кiеnt, шж ꙟn лoк dъ а, sъ sлȣжésk кȣ е, ádiкъ ȣ́nde рȣmжnii zik «шáse, шánte, молdoвénii zik «шése, шénte, шж áлte asemenea

«Шж ꙟnцáра арdeлenéaskъ, mȣ́лte грáiȣрĭ нерегȣлate, вор sъ ле фáкъ регȣлáte, ádiкъ рȣmжnii zik «mънжnк, iар арdeлénii «mжnк, шж iáръш рȣmжnii zik «фóarte, пóate, iар арdeлénii «фóрte, пóte, шж áлte asémenea, че sъ aséamънъ ка лímба гречéaskъ чea вéке че sъ ворбéа ꙟn mȣ́лte dъosебíрĭ, кȣm dорiчéще, eoniчéще, ioniчéще, шж Atiчéще, пentrȣ кáре фiínd къ n'am авȣ́t норочíре, а петрéче ꙟntр'ачéste, църĭ кȣ ꙟndeлȣnгáре, sпре а пȣтéа adȣná, шж а ꙟппреȣná ачéste dъosебíрĭ, рьmжne а ꙟпплiní ачéastъ лipsъ, áлцĭ iȣбitóрĭ dъ ꙟnвъцътȣ́ръ, d'in tр'ачéле църĭ, пъréрea mea iéste ꙟnsemnárea че sъ арátъ ла ꙟnnaíntea кȣвжntáре ачéщii гръmъ́tiчii, вéz, акoлó.

Пartea v. пentrȣ înклinare

§185. Îнклinárea am възȣ́t (§88, в§,) къ ne арátъ кȣm sъ ꙟппреȣ́nъ пърцiле вóрбеĭ, ȣ́na кȣ áлta, акȣ́m dар dȣпъ че леam възȣ́t dъoséб фíem кáре, dъ trебȣínцъ iéste але веdéа шж ꙟппреȣnáte, о пárte ádiкъ кȣ áлta.

§186. Îнклinárea ꙟnкeietȣ́рiлор.

а§. Înкeietȣ́рiле пe арátъ néamȣл soцétȣрiлор saȣ̆ sȣбцétȣрiлор ádiкъ ал о-бráзелор, шж ал лȣ́крȣрiлор, dъ ачéia trébȣie sъ sъ шж пъzeaskъ néamȣл лор, ádiкъ dъ че neam iéste обráзȣл, шж лȣ́крȣрiле, tot dъ ачéл neam sъ фíie шж ꙟnкeietȣ́рi-ле лор, кȣm кжnd zíчem «бап, кърбȣ́пе, вржnd sъ пȣ́nem ла ачéste пȣ́me ꙟnкeie-

tŭrĭ, trébuie să pŭnem înkeietŭrĭ tot dă acél neam, dă kárе iéste ună acéle pŭme, ádikă bărbătéţĭ fiind pŭmele, bărbătéţĭ să fiie ună înkeietŭríle, kum «bán-ul, kărbúne-le, iar nu «bán-a, ună kărbúne-a ună iárăş fămeiéţĭ fiind pŭmele, fămeiéţĭ să fiie, ună înkeietŭríle, kum «kás-a, datorie-a, iar nu «kás-ul, ună datorí-ul.

b §. Ună iárăş la fiesh kárе pŭme, trébuie să i să pŭie înkeietŭra sá, iar nu înkeictŭra ŭnŭĭ pŭme, să să pŭie la alt pŭme, kum «bán-ul, iar nu ban-le, ună datorii-a, iar nu «datori-oa.

g §. Ună iárăş la pŭmărul singur. trébuie să să pŭie înkeietŭrĭ dă pŭmărul singur. ună la pŭmărul înmulţ. înkeietŭrĭ dă pŭmărul înmulţ. iar nu la pŭmărul singur. înkeietŭrĭ dă pŭmărul înmulţ. saŭ la pŭmărul înmulk. înkeietŭrĭ, dă pŭmărul sĭngur. kum «brând să arătăm în bán, trébuie să zícem «ban-ul, iar nu «bánĭ-ĭ, ună brând să arătăm mulţĭ bánĭ, trébuie să zícem «bánĭ-ĭ, iar nu «bán-ul

d §. Fiind kă din pŭme, ŭnele sunt bărbătéţĭ, după glăsuíre, iar după înţelégere, néstre, ună álтele sunt fămeiéţĭ după glăsuíre, iar după înţelégere, néstre (§ 106.) dă acéia la bórbă nu urmăm kă înkeietŭríle lor, după înţelégerea lor, ci după glăsuírea lor, kum «kásă, fiind kă după înţelégere, iéste néştre, iar după glăsuíre, fămeiáscă, nu pută zíce «kás-ul, ci kas-a.

e §. Kând să pŭne înkeietŭríle kípulŭĭ al dóilea, nu să maĭ adáogă tot la acél pŭme, ună înkeietŭríle kípulŭĭ d'ântâĭ, ádikă zícem «cel bun, célŭĭ bun, iar nu «cel bún-ul, célŭĭ bún-ulŭĭ, ună «cea búnă, cеĭ búne, iar nu «cea bún-a, cеĭ búne-ĭ.

s §. Când să pŭne dóuă pŭme, ânsă ŭnul înfiinţát, ună áltul adăugát atŭncĭ dă stă pŭmele cel înfiinţát înnainte, ună pŭmele cel adăugát în urmă, să pŭne or pŭmaĭ la pŭmele cel înfiinkát, înkeietŭra kípulŭĭ d'ântâĭ, kum «bán-ul bun, bán-ulŭĭ bun, brémе-a búnă, brémi-ĭ búnĭ, or ună la pŭmele cel adăugát, înkeietŭra kípulŭĭ al dóilea, kum «bán — ul cel bun, bán — ulŭĭ célŭĭ bun. ună brémе-a cea búnă, brémi-ĭ cеĭ búne, iar dă stă pŭmele cel a dăugát înnainte, ună pŭmele cel înfiinţát, înurmă atŭncĭ, or pŭmaĭ la pŭmele cel adăugát, să pŭne înkeietŭra kípulŭĭ d'ântâĭ, kum «bún-ul ban, bún-ulŭĭ ban, ună «bún-a brémе, búne-ĭ brémĭ, saŭ la amândóuă pŭmele, pŭmaĭ înkeietŭra kípulŭĭ al dóilea, kum «cel bun ban, célŭĭ bun ban, ună «cea búnă brémе, afără dă kădera dătătóare

фъmeiáskъ, че прiiméще шѫ ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ аʌdóiʌѣа, шѫ а кíпȣлȣĭ d'ѫntѫ́ю, кȣm «чеĭ бȣ́ne-ĭ врéмĭ, шѫ афáръ dъ нȣ́meʌe adъoráт «tot, че нȣ пъzáще ачéastъ орѫndȣiáʌъ, neпрiimínd ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ аʌ dóiʌѣа, кȣm «tot ómȣʌ, tót-ȣʌȣĭ om, шѫ tóatъ mȣiépe-a, tóate-ĭ mȣiépi-ĭ.

Iар кѫnd ꙟn ʌокȣʌ чéʌȣĭ ꙟnфiinцáт нȣ́me, съ пȣ́ne нȣ́me ꙟnsȣшít, atȣнчĭ, dъ stъ нȣ́meʌe чеʌ ꙟnsȣшít ꙟnnaínte шѫ нȣ́meʌe чеʌ adъoráт, ꙟn ȣ́рmъ, ʌа amѫndóoъ нȣ́meʌe съ пȣ́ne ꙟnкeietȣ́рĭ, ѫnsъ ʌа нȣ́meʌe чеʌ ꙟnsȣшít ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ d'ѫn tѫ́ю, iар ʌа нȣ́meʌe чеʌ adъoráт, ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ аʌ dóiʌѣа, кȣm «Геóрге чеʌ бȣ́n, ʌȣĭ Геóрге чéʌȣĭ бȣn, ʌа Геóрге чеʌ бȣn, iар dъ stъ нȣ́meʌe чеʌ adъoráт ꙟnnaínte, шѫ чеʌ ꙟnsȣшít ꙟn ȣ́рmъ, atȣ́nчĭ съ ȣрméazъ ка шѫ кѫnd съ пȣ́ne ȣn нȣ́me ꙟnфiinцáт, шѫ чеʌ ʌаʌt adъoráт.

«Кѫnd ʌа нȣ́meʌe чеʌ ꙟnфiinцáт, нȣ съ пȣ́ne ꙟnкeietȣ́ръ, atȣ́nчĭ níчĭ ʌа нȣ́meʌe чеʌ adъoráт, нȣ съ пȣ́ne, шѫ iáръш кѫnd ʌа нȣ́meʌe чеʌ adъoráт, нȣ съ пȣ́ne ꙟnкeietȣ́ръ, atȣ́nчĭ níчĭ ʌа нȣ́meʌe чеʌ ꙟnфiinцáт, нȣ se пȣ́ne ꙟnкeietȣ́ръ, кȣm кѫnd zíчem «iéste om бȣn, шѫ бȣn om iéste, шѫ om ръȣ̆ съ нȣ юбеще, шѫ «ръȣ̆ om съ нȣ юбéщĭ.

z §, Înкeietȣ́рiʌe кíпȣлȣĭ аʌtréiʌѣа, trébȣie съ съ пȣ́ie dȣ́пъ neámȣʌ ʌȣ́крȣʌȣĭ, iар нȣ dȣпъ neámȣʌ обрázȣʌȣĭ, кȣm кѫnd zíчem «аʌ maрíeĭ skáȣn, а ʌȣĭ Геóрге кáсъ, фiínd къ ꙟnкeietȣ́ра аʌ, mépџe ʌа skáȣn, iар нȣ ʌа maрíeĭ, шѫ ꙟnкeietȣ́ра а, mépџe ʌа кáсъ, iар нȣ ʌа Геóрге, dъ ачéiа trébȣie ка dъ че нѣam iéste skáȣnȣʌ, tot de ачéʌ нѣam съ фíie шѫ ꙟnкeietȣ́ра аʌ, шѫ dъ че нѣam iéste кása, tot dъ ачéʌ нѣam съ фíie шѫ ꙟnкeietȣ́ра а, къчĭ нȣ пȣtém zíче «а maрíeĭ skáȣn, níчĭ «аʌ ʌȣĭ Геóрге кáсъ, чi пȣ́рȣрѣа zíчem «аʌ maрíeĭ skáȣn, шѫ а ʌȣĭ Геóрге кáсъ.

D'intр'ачeástъ пiʌdъ вedém къ кѫnd съ пȣ́ne ꙟnкeietȣ́рiʌe кíпȣлȣĭ аʌ tréiʌѣа, atȣ́nчĭ обрázȣʌ прiiméще ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ d'ѫntѫ́ю а къdéрii dъtъtóаре, iар нȣ́méʌe прiiméще ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ аʌ tréiʌѣа, кȣm кѫnd zíчem, ка шѫ maĭ sȣб «adómnȣʌȣĭ порȣ́нкъ, ꙟnкeietȣ́ра а, mépџe ʌа порȣ́нкъ, iар обрázȣʌ «dómnȣʌ прiiméще ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ d'ѫntѫ́ю а къdéрiĭ dъtъt. ȣʌȣĭ.

п §. Кѫnd ʌа о вóрбъ mȣtъ́m обрázeʌe d'in ʌóкȣʌ ʌор, atȣ́nчĭ ʌа ꙟnкeiétȣрĭ съ фáче skimбáре, кȣm кѫnd zíчem «кas-а ʌȣĭ Геóрге, нȣ́meʌe кáсъ, прiiméще ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ d'ѫntѫ́ю, iар mȣtѫ́nd обрázȣʌ «Геóрге, d'in ʌóкȣʌ съȣ̆, шѫ ziкѫ́nd «а ʌȣĭ Геóрге кáсъ, atȣ́nчĭ ꙟn ʌок dъ ꙟnкeietȣ́ра а, а кíпȣлȣĭ d'ѫntѫ́ю, пȣ́nem ꙟnкeietȣ́ра а, а кíпȣлȣĭ аʌ tréiʌѣа, шѫ «кáʌ-ȣʌ ʌȣĭ Геóрге, ziкѫ́nd, нȣ́meʌe «каʌ прiiméще ꙟnкeietȣ́ра кíпȣлȣĭ d'ѫntѫ́ю, iар mȣtѫ́nd обрázȣʌ «Геóрге, d'in ʌóкȣʌ съȣ̆,

шж zікжnd «ал лві Георге кал, атвнчі ↑n лок dь ↑nкеіетвра вл, а кіпвлві d'жn тжнв, пвнем ↑nкеіетвра ал, а кіпвлві ал треілеа, ádікъ nesлвжжm кв къdéреа nemвітóаре.

θ. Uneóрі sъ лéапъdъ пропвнереа пъ, dъ ла къdéреа прічінвіт. кум кжnd зічем «dъ́ картеа ачéаста ла Геóрге, ↑nлок sъ зічем «dъ пъ картеа ачéаста ла Геóрге, шъ «шж мвіéреа а мвлs ваkа, ↑n лок dь «мвіéреа а мвлs пъ ваkа, шж «dátaі квціtвл ла Геóрге? ↑n лок dь «dátaі пъ квціtвл ла Геóрге.

ı§. Кжnd nesлвжжm кв ↑nкеіетвра къdéрiі кemъtóare, пврвреа ↑nцелéцem фáц. а dóоъ а пронвмелвi персонáл, фóрm. d'жntжнв кум кжnd зічем «ó dóamne! ↑nцелéцem ка кжnd am зiче «о тв dóamne.

§187. Înклináреа нвмелор!

а §. Nвмеле че прівéск спре вn образ, тrébвie sъ sъ конглъsвiáskъ кв ачéл образ, ádікъ sъ sъ asémene кв ачéл образ ла neam, ла нвмър, шж ла къdéре, шж маі dъsлвшжt а зiче, dъ че neam, нвмър, шж къdéре iéste, обрáзвл, dъ ачéл neam, нвмър, шж къdéре trébвie sъ фiie шж нвмеле чел adъorát, че прівеще спре ачéл образ, кум кжnd зічем «óмвл чел ↑nцелéпт, dъ че neam, нвмър; шж къdéре iéste нвмеле «ом, че sъ iá dрént образ, dъ ачéл neam, нвмър, шж къdéре, trébвie sъ фiie шж нвмеле adъorát «↑nцелéпт, че прівéще спре ачéл образ, къчі нв путéм зiче «óмвл чеа ↑nцелéантъ, нічі «óмвл чеі ↑nцелéпцi, нічі «óмвл чéлвi ↑nцелéпт, чі пврвреа зічем «óмвл чел ↑nцелéпт, шж «óamenii чеі ↑nцелéпцi, шж «óмвлвi чéлвi ↑nцелéпт, шж «óamenilор чéлор ↑nцелéпцi.

в §. Кжnd нвмеле че прівéще спре вn образ, нв iéste нвме adъorát, чі iáръш нвме ↑nфiinцáт, ка шж обрáзвл, атвнчі лвжndвsь шж ачéл нвме ↑nфiinцáт dрent образ, нв sъ aséamъnъ чéлвi алт образ, чі'ш пъзéще néамвл sъв, шж нвмървл шж къdéреа, кум кжnd зічем «trandaфiрвл iéste флóаре, ла ачéастъ пíлdъ, фiind къ нвмеле «флóаре, че прівеще спре «trandaфiр, нв iéste нвме adъorát, чі нвме ↑nфiinцáт, ка шж «trandaфiр, dъ ачéіа лвжndвsъ шж iел dрent образ, і sъ пъзéще néамв sъв, шж кжnd зічем «нв те svnвne dъsфътърiлор, че sжnt рóюл ръвtъцiлор, фiind къ нвмеле «рóюл, че прівéще спре нвмеле «dъsфътърі (че sъ ia dрent образ) iéste нвме ↑nфiinцat, ка шж dъsфътърі, шж sъ ia dрent алт образ, dъ ачéіа нв пъзéще нічі néамвл нвмелвi «dъsфътърі, нічі нвмървл, нічі къdéреа, чі ръмжne ↑n néамвл, нвмървл, шж къdéреа sa.

г§. Кѫnd dȣпъ dóoъ пȣ́me ꙟnфiinцáte, sъ пȣне́ ал пȣ́me adъorát atȣ́nчĭ (фiínd къ пȣ́meлe чéлe ꙟnфiinцáte, sъ ꙗȣ̆ dreпt обráze) пȣ́meлe, чел adъorát, прiiméще néamȣл, пȣ́mърȣл шѫ къdérea a чéлȣĭ пȣ́me ꙟnфiinцát, спре кáре привéще, кȣm « кȣm кѫnd zíчem «trandaфírȣл iéste флóаре фрȣmóasъ, фiínd къ пȣ́meлe чел adъorát «фрȣmóasъ, привéще спре пȣ́meлe ꙟnфiinцát «флóаре, dъ ачéꙗ прiiméще néamȣл, пȣ́mърȣл шѫ къdérea a пȣ́meлȣĭ «флóаре, ꙗр пȣ a пȣ́meлȣĭ «trandaфír. Asémene шѫ кѫnd dȣпъ пȣ́meлe чéлe ꙟnфiinцáte, sъ пȣn áлte, пȣ́me maĭ mȣ́лte, d'in чéлe лáлte ꙟnкinȣirĭ, шѫ atȣ́nчĭ кѫ́te пȣ́me adъorate привéск спре ȣn пȣ́me ꙟnфiinцát, tóate ачéлea прiiméск néamȣл, пȣ́merȣл, шѫ къdérea ачéлȣĭ пȣ́me, ꙗр кѫ́te пȣ́me adъoráte привéск спре чел лалt пȣ́me ꙟnфiinцát, ачéлea прiimeск néamȣл, пȣ́mърȣл шѫ къdérea ачéлȣĭ пȣ́me лȣѫ́ndȣsъ ачéлe пȣ́me ꙟnфiinцát dreпt обráze dъosебíte, шѫ фiem кáре ъш tráце ꙟn пárteа sá, пȣ́meлe че привéск спре dѫn sȣл, кȣm кѫnd zíчem « trandaфírȣл францозéск, шѫ гюргюлíȣ̆, iéste чea maĭ фрȣmóasъ. шѫ mirositóаре флóаре, ла ачéastъ пíлdъ, фiínd къ пȣ́meлe чéлe adъoráte «францоzéск, шѫ гюргюлíȣ̆, привéск спре пȣ́meлe ꙟnфiinцát «trandaфír, dъ ачéꙗ прiiméск néamȣл, пȣ́mърȣл шѫ къdérea a пȣ́meлȣĭ «trandaфír, ꙗр пȣ́meлe «фрȣmóasъ, шѫ mirositóаре. фiínd къ привéск спре пȣ́meлe ꙟnфiinцát «флóаре, ачéstea прiiméск néamȣл, пȣ́mърȣл, шѫ къdérea пȣ́meлȣĭ «флóаре.

d§. Кѫnd sъ пȣn dóoъ обráze, ꙟnsъ ȣ́nȣл бърбъtéск, шѫ áлtȣл фъmeiéск, шѫ лi sъ adáorъ ȣn пȣ́me adъorát, че привéще спре amѫndóoъ обráзeлe, atȣ́nчĭ (фiínd къ обráзȣл чел бърбъtéск, sъ sокotéще maĭ dъosебít, шѫ maĭ пȣtérnик dъ кѫt чел фъmeiéск) пȣ́meлe чел adъorát прiiméще néamȣл бърбъtéск, кȣm кѫnd zíчem «бърбátȣл шѫ nebásta, благословíцĭ sѫnt dъ Dȣmnezъȣ̆, bedém къ пȣ́meлe чел adъorát «благословíцĭ, че привéще спре amѫndóoъ обráзeлe, пȣ прiiméще néamȣл фъmeiéск ал nebéstiĭ, чi чел бърбъtéск ал бърбátȣлȣĭ. шѫ «бóȣл шѫ вáка mȣшкáцĭ фiínd dъ лȣ́пĭ, ꙗр пȣ «бóȣл шѫ вáка mȣшкáte фiínd dъ лȣ́пĭ, шѫ «ꙟnпъrátȣл шѫ ꙟnпъrъtéasa, amѫndóĭ фiínd ꙟn кásъ, ꙗр пȣ «amѫndóoъ фiínd ꙟn кásъ.

«Însъ ачéasta sъ пъzéще ла пȣ́mърȣл sinгȣр. ꙗр ла пȣ́mърȣл ꙟnmȣлц. dъ че neam iéste чел di'n ȣ́rmъ пȣ́me ꙟnфiinцát, tot ачéл neam прiiméще шѫ пȣ́meлe чел adъorát, кȣm кѫnd zíчem «бóiĭ шѫ вáчiлe mȣшкáte фiínd dъ лȣ́пĭ, bedém къ dъ че neam iéste пȣ́meлe чел ꙟnфiinцát «вáчi (че stъ́ ꙟn ȣ́rma пȣ́meлȣĭ «бóĭ) tot dъ ачéл neam iéste, шѫ пȣ́meлe чел adъorát «mȣшкáte, шѫ iárъш кѫnd zíчem «вáчiлe шѫ бóiĭ mȣшкáцĭ фiínd dъ лȣ́пĭ, bedém къ dъ че neam iéste пȣ́meлe «бóĭ (че stъ́ ꙟn ȣ́rma пȣ́meлȣĭ «вáчĭ) tot dъ ачéл neam iéste шѫ пȣ́meлe adъorát «mȣшкáцĭ.

«Iaр кжnd sъ пȣ́ne ȣn обráz пéȣtр, шж áлtȣл фъmeiésк, atȣ́nчĭ пȣ́meлe чéлe. adъoráte пriimésк пéamȣл фъmeiésк, къ́чĭ пȣ́meлe чéлe пéȣtрe лa пȣ́mърȣл ꙟnmȣлц・ sжnt фъmeiéщĭ, кȣm кжnd zíчem «aлȣátȣл шж фъína, amжndóoъ sжnt treбȣinчóase spre фáчeрea пжínĭ, бedém къ пȣ́meлe чéлe adъoráte amжndóoъ, шж treбȣ-inчóase, пriimésк пéamȣл фъmeiésк, пentрȣ къ шж ȣбрázeлe «aлȣátȣл шж фъína, лa пȣ́mърȣл ꙟnmȣлц. sжnt фъmeiéщĭ.

e §. Dȣпъ пȣ́meлe чéлe adъoráte, ȣ́ne óрĭ sъ пȣ́ne прoпȣ́neрea «лa, шж aлte óрĭ, прoпȣ́neрea «dъ, кȣm кжnd zíчem «áлб лa фáцъ, ръȣ̆ лa вiiáцъ, шж «вrédnik dъ чínste, вrénik dъ oр чé, лa káрe tréбȣie sъ вém máрe лȣáрe amínte, кa пȣ кȣmвa sъ ne sлȣжжm кȣ прoпȣ́neрea «dъ, ꙟn лoк dъ прoпȣ́neрea «лa, saȣ̆ кȣ «лa, ꙟn лó-кȣл лȣĭ «dъ, къ́чĭ пȣ пȣtém zíчe «áлб dъ фáцъ, чi aлб лa фáцъ, níчĭ вrédnik лa чínste, чi вrédnik dъ чínste, шж áлteлe asémenea.

s §: Nȣ́meлe чéлe ꙟnфiinцáte, dȣпъ °ржndȣiáлъ tréбȣie sъ sъ пȣ́ie ꙟnnaíntea, чéлoр adъoráte, къ́чĭ чéлe adъoráte sъ zik asȣ́пра чéлoр ꙟnфiinцáte, къ́рoра tréбȣie sъ sъ sȣпȣ́ie, кȣm «om фрȣmós, om ꙟnцeлént, шж «om фрȣmós шж ꙟnцeлént.

z §. Nȣ́meлe чéлe лeгáte, чeр dȣпъ dжnseлe къdéрea nemȣit. жnsъ sкȣрtátъ, кȣm «táta лȣĭ Гeóрге, ꙟn лoк dъ «tátъ aл лȣĭ Гeóрге, stъпжnȣл лȣĭ Maрín, ꙟn лoк dъ «stъпжn aл лȣĭ Maрín, фiȣл лȣĭ Гeóрге, ꙟn лoк dъ «фiȣл aл лȣĭ Гeóр-ге, шж «sлȣ́га лȣĭ Maрín, ꙟn лoк dъ «sлȣ́гъ a лȣĭ Maрín, tóate aчéstea dȣпъ sкȣрtáрe.

n §. Nȣ́meлe чéлe ꙟnпotрiвitóaрe чeр dȣпъ d'жnseлe лeгъ́рĭ, кȣm «oр вiáцъ, oр móрte, oр zí, oр nóaпte, oр лȣmínъ, oр ꙟntȣnéрeк, къ́чĭ шж móaрte, шж вiiáцъ пȣ пóate фi d'odátъ, кȣm níчĭ ꙟntȣnéрeк, шж лȣmínъ, níчĭ nóaпte шж zí, шж iáръш кжnd zíчem «móaрtea adȣ́чe ꙟntрistáрe, iaр вiiáцa вȣкȣрíie, лeгáрea «iaр, лéaгъ вóрвa «móaрtea adȣ́чe ꙟntрistáрe, кȣ чéa лáлtъ вóрвъ «вiiáцa adȣ́чe вȣкȣрíie.

θ §. Nȣ́meлe чéлe dъoпotрíвъ, чeр dȣпъ d'жnseлe прoпȣ́neрea «кȣ; кȣm «пriéten кȣ míne, вeчín кȣ míne, шж къdéрea nemȣit. кȣm «пriétenȣл лȣĭ Гeóрге, вeчínȣл лȣĭ Maрín, ꙟn лoк dъ «пriéten aл лȣĭ Гeóрге, вeчín aл лȣĭ Maрín, dȣпъ sкȣрtáрe.

ı §. La пȣ́meлe пȣmърътóaрe, кжnd sъ adáoгъ áлte пȣ́me, atȣ́nчĭ ꙟntрe пȣ́me-лe пȣmърътóр, шж ꙟntрe чeл лaлt пȣ́me sъ пȣ́ne лeгáрea «dъ, жnsъ dъ лa dóoъ zeчĭ ꙟnnaínte, iaр пжnъ лa dóoъ zéчĭ, пȣ́, ádiкъ zíчem «чínчĭ óameni, zéчe

óam nĭ, nóoъ snre zéve óamenĭ, fъr' dъ legárea «dъ, iar dъ la 20, înnaínte, zícem «dooъzévĭ dъ óamenĭ «dooъzévĭ sa tréĭ dъ ínsĭ, treĭ zévĭ dъ ínsĭ, asémene pânъ la o sútъ, iar dъla 100, pънъ la 120, iárъs fъrъ legárea «dъ, cum «o sútъ cinsprezéve óamenĭ, o sútъ nooъ sprezéve óamenĭ, sa dъ avĭ înnaínte iárъs cu legárea «dъ, cum «osútъ dooъ zévĭ dъinsĭ, o sútъ dooъ zévĭ sa cínvĭ dъ ínsĭ, o sútъ treĭ zévĭ sa nóoъ dъ ínsĭ, asémene sa la tóate sútele, sa míile, cum «205, óamenĭ, 220, dъ óamenĭ, 1009, óamenĭ, 1119, óamenĭ, 1120, dъ óamenĭ, 10015, óamenĭ 10025, dъ óamenĭ, sa ş. a. asémenea.

«Númelor célor pumъrъtóare, dupъ súma lor, li sъ fáce sa înpъrţéasa, cum cand zícem «doĭ curiérĭ aŭ trecut aséarъ, únul spre ţára nemţéaskъ, sa áltul spre ţára muskъléaskъ, iar nú «doĭ curiérĭ aŭ trecút aséarъ, únul spre ţára nemţéaskъ, sa árdiĭ spre ţára muskъléaskъ, péntru cъ tóatъ súma curierilor númai doĭ a fost, sa «doĭ hóţĭ prinzánd, pъ únul 'laŭ bътút númaĭ, iar pъ cel lalt, 'laŭ sa omorât, iar cand zícem «ceĭ ce iertá dъ fáţъ, únĭĭ m'aŭ nevinstít, álţiĭ m'aŭ bajocorít, sa álţiĭ m'aŭ sa bътút, aícĭ fiind obráze múte, înpъrţéala sъ fáce sa cu púmъrul înmulţ. sa iárъs cand zícem «cum s'aŭ arъtát sutáşiĭ, la únul s'a înkinát vrъjmáşiul, iar la ceĭ láltĭ şaŭ arъtát spatele, sa aícea fiind obráze múte, înpъrţéala sъ fáce sa cu únul, sa cu múltĭ.

aĭ §. Unele núme d'an céle dъspъrţitóare cer propúnerea «d'an, fъkándusъ înpъrţéala la tóate kъdérile, cum «únul d'an dóĭ, doĭ d'antr'ánşiĭ, února d'an iéle, sa «d'an doĭ curiérĭ ce aŭ sosít aséarъ, únul a plecát pemín, iar cel lalt a maĭ zъbovít pânъ ástъzĭ sa «d'in dóĭ hóţĭ ce s'aŭ ivít, pъ únul 'laŭ bътút, iar pъ cel lalt 'laŭ omorât, sa «d'an doĭ vestitórĭ ce aŭ venít, únul laŭ dat tálere 100, iar célĭ lalt, tálere 200, sa «d'in doĭ generálĭ, ce aŭ sosít cu oţírile înpъrtéţĭĭ, la únul s'a înkinát vrednmášul, iar la cel lalt s'a arътát spátele, sa «d'an doĭ hóţĭ, ce aŭ prins, dъla únul aŭ luát tálere 100, iar dъla cel lalt tálere 200.

«Alte cer propúnerea «káte, cum «káte únul, káte dóĭ, káte treĭ, sa «káte kat aĭ cumpърát kárul dъ lémne? káte atâta.

aĭ §. Kand fácem întrebáre, răspúnsul trébuie sъ fíie dupъ kъdérea întrebъrii, ádikъ cu ce kъdére ne întréabъ, tot cu acéia sъ sa răspúndem, cum kand zícem «cine a venít? răspúndem «Geórge, númele Geórge trébuie sъ fíie tot dъ kъdérea

пýmелѕї ↑ntrевътóр « чíne? шж « кѕї а dát? лѕї Геóрге, шж « ал кѕї iéste? ал лѕї Геóрге, ръsпýndереа « лѕї Геóрге, шж а лѕї Геóрге, trébѕie sъ фíie tot de къdéреа че iéste шж пý-меле чел ↑ntrевъtóр « кѕї? ал кѕї? asémene шж « ла чíne? ла кѕtáре, пъ чíne? пъ кѕ-táре, dъла чíne? dъла кѕtáре, афáръ кжnd ne sлѕџжжm ла ръsпýndере кѕ къdéреа пѕmit. а пронýмелѕї stъпжпitóр, кѕm кжnd zíчem « ал кѕї iéste? ръsпýndem « ал mieѕ̆, ал пóstрѕ, ал вóstрѕ.

« La ↑ntreбáре, кжnd ne sлѕџжжm кѕ « чíne? ръsпýndem кѕ пронýме, шж кѕ пýme dъ кжtъџíme. ádiкъ кѕ « ачésta, ачéла, áлtѕл, кѕtáре, ѕn om, пímenї, *tóџї*.

« Кжnd ne sлѕџжжm кѕ « че? ръsпýndem ↑n mýлte фéлѕрї, кѕm кжnd zíчem « че аї фъкýt? ръsпýndem « am mерs, am черчetát, am афлát шж кжnd ↑ntrевъm « че iéste ómѕл? ръsпýndem « zidíреа лѕї Dѕmnezъѕ̆, шж кжnd ↑ntrевъm « че а zis Геóрге? ръsпýndem « а zis къ ва mérџе-ва фáче-ва ѕрmá, шж áлte asémeneа.

« Кжnd ne sлѕџжжm кѕ « че фел? ръsпýndem ↑n mýлte кíпѕрї, кѕm кжnd zí-чem « че фел а mерs? ръsпýndem « вíne, рѣѕ̆, шж кжnd zíчem « че фел dъ om iéste? ръsпýndem « бѕn, рѣѕ̆, шж áлte asémene.

« Кжnd ne sлѕџжжm кѕ « кѕm? ръsпýndem « вшá, ↑ntр'ачést кiп, шж « пре-кým а фost Геóрге, ашá а фost шж Маpín, прекým а гръít Геóрге ашá гръiéще шж Мápín.

« Кжnd ne sлѕџжжm кѕ « кжt de máре? кжt dъ miк? ръsпýndem d'ѕn кot, dъ doї кóџї, dъ miџлок, ádiкъ ne sлѕџжжm ла ръsпýndере кѕ лerápea dъ, кѕ káре ne шж ↑ntreaвъ.

« Кжnd ne sлѕџжжm кѕ « dъ кжt прец? dъ че прец? ръsпýndem « dъ atжta dъ чíнчї леї, dъ zéче гáлбenї, ádiкъ ne sлѕџжжm tot кѕ лerápеа « dъ кѕ káре ne шж ↑ntréaвъ.

« Кжnd ne sлѕџжжm кѕ « кжt? кжџї? ръsпýndem « atжta, atжџеа.

« Кжnd ne sлѕџжжm кѕ « чíne d'жm amжndóї? чíne d'жntр'жпшii? ръsпýndem « кѕtáре, ýпѕл d'intр'жпшiї, amжndóї, tóџї, ор káре ва вréa, ор káре ва фí.

« Кжnd ↑ntrевъm « dъ че пеаm? ne ръsпýnde « dъ пеаm enглezésк, францо-zésк, рѕmжnésк, saѕ̆ maї прескýрt « enглéz, франџóz, рѕmжn.

« În sкýрt, шж ↑ntrевъріле sъ фáк ↑n mýлte, шж dъosевíte кíпѕрї, шж ръs-пýndеріле asémeneа.

гї §. Дȣпъ нȣ́меле челе кȣмпъnitóаре, пȣ́рȣреа sъ пȣ́не легáреа «dъ кът, ѧn-наíнtеа чéлȣї лáлt обрáz, кȣ кáре sъ фáче кȣмпънíреа, кȣм кънd zíчем «маї бȣн Геóрге dъ кът Марín, iар кънd кȣмпъгíреа ȣ́нȣї обрáz sъ фáче кȣ маї мȣ́лtе áлtе обрázе, аtȣ́нчї пȣtȣ́м sъ не slȣжи́м шѫ кȣ легáреа «dъ кът, шѫ кȣ пропȣ́нереа «ѧntre, d'ънtre, ѧn лóкȣл легърiї «dъ кът, кȣм кънd zíчем «чел маї мáре dъ кът tóці óаменiї, пȣtéм zíче шѫ «чел маї мáре ѧntre tóці óаменiї, чел маї мáре d'ънtre tóці óаменiї.

§188 Îнклináреа пропȣ́мелор.

§а Пропȣ́меле персонáле фóрм. d'ънtѫ́iȣ, къdéр. нȣмit. sъ пot ѧnцелéџе, шѫ фър' dъ а sъ пȣ́не ла вóрбъ, кȣм кънd zíчем «мерг, sъ ѧnцелéџе ка кънd ам zíче «ieȣ̆ мерг, шѫ кънd zíчем «мéрџї, sъ ѧnцелéџе ка кънd ам zíче «tȣ мéрџї.

в§. Кънd ръsпȣ́ndем, кȣ пропȣ́меле арътъtóр, аtȣ́нчї (dъ sъ пȣ́ле шѫ обрáзȣл) нȣ прiiméще ѧнкеiеtȣ́ръ нíчї пропȣ́меле, нíчї обрáзȣл, кȣм кънd zíчем «чíне а фъкȣt ачéаstа? ръsпȣ́ndем «ачést ом, ачéаstъ мȣiéре, ачéл бърбát, ачéа неваstъ.

«Iар кънd ръsпȣ́ndем нȣ́маї кȣ пропȣ́меле, аtȣ́нчї ачéл пропȣ́ме прiiméще ѧнкеiеtȣ́ръ, кȣм кънd zíчем «чíне а фъкȣ́t ачéаstа? ръsпȣ́ndем «ачéstа, ачéла, áдiкъ щiм пъ ачéл обрáz, шѫ dъ ачéiа sъ аdáогъ ѧнкеiеtȣ́ра а, ла ръsпȣ́нsȣл «ачéstа, ачéла.

«Пропȣ́меле арътъtóаре кънd sъ ѧnпреȣ́нъ кȣ нȣ́ме, dъ sъ пȣ́н ѧnнаíнtеа нȣ́мелȣї, аtȣ́нчї нíчї пропȣ́меле, нíчї нȣ́меле нȣ прiiméск ѧнкеiеtȣ́рї, кȣм кънd zíчем «ачést ом, ла ачést ом, пъ ачést ом dъ ла ачést ом, афáръ dъ къdéреа dътъt. че прiiмеще, нȣ́маї пропȣ́меле ѧнкеiеtȣ́ръ, кȣм «ачéstȣї ом, iар dъ sъ пȣн ѧn ȣ́рма нȣ́мелȣї, аtȣ́нчї шѫ пропȣ́меле, шѫ нȣ́меле прiiмеsк ѧнкеiеtȣ́рї, кȣм кънd zíчем «óмȣл ачéstа, óмȣлȣї ачéstȣiа, ла óмȣл ачéstа, пъ óмȣл ачéstа, dъла óмȣл ачéstа.

«Пропȣ́меле арътъtóаре прiiméск мȣ́лtе тъiерї, sпре skȣрtáреа вóрбеї, прекȣ́м sъ вéde ла ѧndȣплекърiле лор (§32,) dъ ачéiа трéбȣiе sъ авéм мáре бъгáре dъ séамъ, а нȣ лȣá пропȣ́меле арътъtóр «чел dreпt ѧнкеiеtȣ́ра «чел, áдiкъ кънd zíчем «чел че авенít, ачést «чел, нȣ́ iéste ѧнкеiеtȣ́ръ, чї пропȣ́ме арътъtóр, кърчї sъ ѧnцелéџе ка кънd ам zíче «ачéла кáреле авенit, шѫ sпре skȣрtáреа вóрбеї, zíчем «чел че авенít.

§ г, Пропȣ́меле аdȣкъtóаре (афáръ dъ «кȣtáре) sъ пȣн пȣ́рȣреа ѧn ȣ́рма о-брáзȣлȣї, пъ кáре арátъ, кȣм кънd zíчем «ашá s'а порȣнчít лȣї Пétре, iар iел н'а

brut sъ înțelégarъ, únde bedém kъ proпúmele «iel, sъ púne în úrma púmelui «Petre, pъ káre arátъ, ши «benítaŭ slúga, pъ káre okemáĭ, únde bedém kъ propúmele «káre, sъ púne în úrma púmelui «slúga, pъ káre arátъ, ши «ții pъ kutáre om? beĭ ți dar kъ dъ d'ínsul sъ vorbéște, únde bedém kъ proпúmele «d'ínsul, sъ púne în úrma púmelui «om, pъ káre arátъ, ши «aŭ adús burdúful, ши aŭ ши pus brínza într'ínsul, únde bedém kъ proпúmele «într'ínsul, sъ púne în úrma púmelui «burdúful, pъ káre arátъ, dъ aséa ши trébuie sъ se asémene la neam, la púmър ши la kъdére, ku obrázul pъ káre arátъ, ádikъ dъ ce neam, púmър, ши kъdére iéste obrazul, dъ aséa neam, púmър ши kъdére, trébuie sъ fíie ши proпúmele adukъtór, ce arátъ pъ aséa obráz.

«Asémene ши proпúmele «ce, kum kând zícem «ómul ce a venít, muiérea ce a venít.

«Iar proпúmele «kutáre, púrtea înaínte sъ púne, kum «kutáre om a fukut aséasta, káreле s'a ши dus.

«Ши aséste proпúme priimésk tuiére, în kât d'aséa sъ kunósk dupъ tuiérea lor, kum kând zícem «în lókuĭ am orъndúit pъ kutáre, aést, ĭ, dъla kuvíntul «lókuĭ, iéste proпúme adukъtór, ши bъrbъtésk, ши fumeiésk, ka kând am zíce «în lókul luĭ, ши «în lókul ieĭ, tuíndusъ dъla «luĭ, slomnírea «lu, ши dъla «ieĭ, slomnírea «ie.

§ d, Proпúmele pътimitóare am vъzút (§ 34,) kъ sunt dъ dóoъ félurĭ, únele dъ kътre sínem pътimitóare, ши álte dъ kътre áltul pътimitóare.

«Ku céle dъ kътre sínem pътimitóare ne slujím kând brem sъ arътъm, kъ únsine noĭ asúprune urmúm óare ce, dъ aséa ши áre púmaĭ kъdérea pumitóare, ce arátъ pъ únsine, kum «mъ bat ieŭ, ne bátem noĭ, vъ bátețĭ voĭ, sъ bat ieĭ.

«Ku céle dъ kътre áltul pътimitóare ne slujím, kând brem sъ arътъm, kъ pътimím dъ kътre ált, iar nu dъ kътre únsine noĭ, ádikъ urmárea pátimiĭ bine dъla alt obráz kътre noĭ, kum kând zícem «mъ báte Stan, ne báte Géorge, la báte Marín, o báte bъrbátul, ши áre treĭ kъdeĭ, ádikъ dътът. privinvit. ши adukът.

«Proпúmele pътimitóare la graŭ sъ pun, ши înnaínte, ши în úrmъ, kum kând zícem, la céle dъ kътre sínem pътimit. mъ bat ieŭ, ши «bátema'ш ieŭ, sъ báte ieĭ, ши «bátesa'r ieĭ!

«La céle dъ kътre ált pътimitóare «mъ báte ieĭ, ши bátema'r ieĭ.

«Iar la пъртъшăre пúmaĭ ân úrmъ, kum kând zícem «la чéle dъ kътre sínem пътimitóare «бътăndúmъ ieú, бътăndúsъ ieл, la чéle dъ kътre álтul пътimit. бътăndúmъ ieл, бътăndú'л ieл, бътăndúo ieл.

«Une órĭ sпre maĭ búnъ adeveríre, sъ пun amândóoъ пúmerile, ale propúmelor чéлor dъ kътre álтul пътimitóare, drept un пúmъr, kum kând zícem «dъ пър ia'лъĭ, saŭ «ia'лъĭ dъ пър, únde vedém kъ ân лок sъ zícem «dъ пър ia'л, ádikъ пúmaĭ ku un propúme «ъл, zícem «dъ пър ia'лъĭ, ku dóoъ propúme, ádikъ шă ku «ъл, al пúmърulĭ singurát. шă ku «ъĭ, al пúmърulĭântuлц:

§e, Propúmele dobânditóare am văzút (§35) kъ sânt dъ dóoъ félurĭ, ka шă чéle пътimitóare, ádikъ úmele dъ kътre sínem dobânditóare, шă álтele dъ kътre álтul dobânditóare.

«Ku чéle dъ kътre sínem dobândit: ne slujím kând vrem sъ arътăm, kъ ímшine noĭ dobândím óare ce, d'in strъdániia nóastrъ, пъ obrázul nóstru, kum kând zícem «ъm fak kásъ, ne fácem orădъ, ъцĭ kъшíцĭ avére, vъ kъшigáцĭ másъ, ъш kъшígъ dráoste, miam dobândít kásъ, nuam dobândít másъ, цeaĭ fukút kásъ, váцĭ dobândít avére, 'шaŭ kъшigát kásъ (ân лок dъ «ъш aŭ kъшigát, d'in káre sъ kunóaше kъ propúmele «ш, iéste d'in «ъш, dupъ tuiére, péntru skurtárea vórbeĭ) лúш шaŭ fukút (ân лок dъ «лúш ъш.... d'in káre sъ ânцelége kъ propúmele «лúш, sъ ânbinézъ d'in propúmele adukъtor «лuĭ, шă d'in чel dobânditor «ъш) лóruш 'шaŭ kъшigát (ân лок dъ «лor ъш.... d'in káre sъ ânцelége, kъ шă achést propúmele «лóruш, sъ ânbinézъ ka шă propúmele «лúш, ádikъ d'in propúme adukъtór «лor, шă d'in чél dobânditór «ъш, ku, adъoцírea лuĭ. v. (§172, 8.) Iéш 'шaŭ fukút, ânлок dъ «ieĭ ъш.... d'in káre sъ ânцelége kъ шă achést propúme sъ ânbinézъ d'in propúmele adukъtór «ieĭ, шă d'in чel dobânditór «ъш.

«Ku чéle dъ kътre álтul dobânditóare ne slujím, kând vrem sъ arътăm, kъ dobândírea únuĭ lúkru, ne víne dъ la alt obráz, iar nu dъla ímшine noĭ, kum kând zícem «ъm slujáше Geórge víne, ne dъ dómnul, ъцĭ fáce achést víne Geórge, vъ dъruiége dárurĭ márĭ, ъĭ dъ чéia ce poftége, le dъruiége báнĭ, miaŭ dát dómnul, nuaŭ dat, цeaŭ dat, шă dáцéar, v'aŭ dat, шă dáv'ar! iaŭ dat un máre dar, leaŭ fukút un máre víne,

«Propúmele чéle dobânditóare urméazъ maĭ la tóate, ka шă чéle пъtimitóare.

s §. Пronȣ́meле че́ле ꙟndoíte am възȣ́t (§133, s §, §135, s§, 5 §,) къ sъ фак d'in dóoъ шѫ maĭ mȣ́лte пronȣ́me, sпre maĭ бȣ́пъ ꙟnkredingàre a бóрбеĭ, кȣ кáре пе sлȣжѫ́m ка шѫ кȣ пronȣ́meле dобѫnditóаре.

« Ачéste пronȣ́me ꙟndoíte atѫ́t sъ ꙟnmȣлцéск ла бóрбъ, ꙟn кѫt d'абеá ле пóate кȣнóаще оáре чíне, кѫ́te шѫ че фел dъ пronȣ́me sѫnt, кȣm кѫnd zíчem « ъm miadȣ́п míe'm, шѫ « míe'm ъm miadȣ́п, ȣ́nde бedém къ « míe, iéste пronȣ́me пер, sonáл « 'm, iéste пronȣ́meле dъ кътre sínem dобѫnditór, ъm, ал фóрm. d'ѫпıѫ́ĭ кáре sъ пȣ́пе dъ dóoъ óрĭ, o dátъ « 'm, dȣпъ tыéре, шѫ áлtъ dátъ ꙟntrér « ъm, шѫ « mi, iéste tot пronȣ́me dъ кътre sínem dобѫnditór ал фóрm. a dóoъ.

« Кѫnd пе sлȣжѫ́m кȣ ачést пronȣ́me, trébȣie ка dъ че пѣam, къdéре, шѫ пȣ́mър iéste ȣп пronȣ́me, tot dъ ачéл пѣam, къdéре, шѫ пȣ́mър sъ фíe шѫ че́ле лáлte пronȣ́me, кȣm « míe'm ъm miadȣ́п, ȣ́nde бedém къ dъ че пѣam, къdéре, шѫ пȣ́mър iéste пronȣ́meле « míe, tot dъ ачéл пѣam, къdéре, шѫ пȣ́mър iéste шѫ пronȣ́meле « 'm, шѫ « ъm, шѫ « mi.

« Ачéste пronȣ́me sъ пȣ́п шѫ ꙟnпaíntѣa грáиȣлȣĭ, шѫ ꙟn ȣ́рmъ, кȣm « míe'm, ъm miadȣ́п шѫ ъm miadȣ́п míe'm, asémene шѫ ла пѫрtышѫ́ре, кȣm « adȣпѫ́ndȣ'm míe'm шѫ míe'm adȣпѫ́ndȣ'm.

z §. Пronȣ́meле че́ле stъпѫnitóаре am възȣ́t (§133, z §,) къ пе sлȣжѫ́m кȣ iéле, кѫnd брém sъ арътъ́m stъпѫníрѣa че абém asȣ́пра ȣ́пȣĭ лȣ́крȣ.

« Îпкeietȣ́риле кíиȣлȣĭ ал tréiлѣa, че priimésк ачéste пronȣ́me, пȣ пribésк sпre ѫ́пsȣшĭ пronȣ́meле, чi sпre ачéл лȣ́крȣ, че iéste sȣпȣ́s ачéstor пronȣ́me, кȣm кѫnd zíчem « ал mieȣ̆ кал, ꙟпкeietȣ́ра « ал, пȣ прibéще ла пronȣ́meле « mieȣ̆, чi ла пȣ́meле « кал, шѫ кѫnd zíчem « a mѣa кásъ ꙟпкeietȣ́ра « a, пȣ прibéще ла пronȣ́meле « mѣa, чi ла пȣ́meле « кásъ, dъ ачéia sъ шѫ пȣп ꙟпкeietȣ́рĭ dъ ачéл пѣam, шѫ пȣ́mър, dъ кáре iéste шѫ пȣ́meле, saȣ̆ лȣ́крȣл ачéла че sъ sȣпȣ́пе ачéлȣĭ пronȣ́me (§186, z §,) ѫ́пsъ ачéastъ орѫndȣiáлъ sъ пъzéще кѫnd sъ пȣ́пе пronȣ́meле ꙟnпaíntѣa ачéлȣĭ пȣ́me, iar кѫnd sъ пȣ́пе ꙟn ȣ́рmъ, atȣ́пчĭ пronȣ́meле пȣ priiméще пíчĭ o ꙟпкeietȣ́ръ, чi пȣ́maĭ пȣ́meле priiméще, кȣm кѫnd zíчem « кáлȣл mieȣ̆, кáлȣлȣĭ mieȣ̆, пronȣmeле « mieȣ̆, пȣ priiméще ꙟпкeietȣ́ръ, фiínd къ a priimít пȣ́meле « кал, шѫ кása mѣa, kásеĭ méле, пronȣ́meле « mѣa, шѫ méле, пȣ priimésк ꙟпкeietȣ́рĭ, фiínd къ a priimít пȣ́meле « кásъ, saȣ̆ (пȣtém zíче) къ ачéste ꙟпкeietȣ́рĭ че priimésк пȣ́meле sѫnt пronȣ́me stъпѫni-

tóare кꙋ tъiéri, пentrꙋ skꙋrtárea вóрвeĭ, ádiкъ «кáлꙋл mieꙋ̆, zíчem ꙟп лок dъ «кал ал mieꙋ̆, шѫ «кása mea, ꙟп лок dъ «kásъ a mea.

«Пронꙋ́mеле stъпѫnitó re, кѫnd лi sъ adáoгъ проnꙋ́mеле dъ кътре sínem doвѫnditóare «ъm, ці, шѫ въ, nꙋ приimésк ꙟпкеiеtꙋ́рi, кꙋm «фечóрꙋ'm, фечóрꙋцĭ, фечóрiвъ, шѫ пꙋ́рꙋреа ꙟп ꙋ́рma пꙋ́mелꙋĭ sъ пꙋ́п, ꙟпsъ níчĭ пꙋ́mеле, ꙋ́пe óрĭ пꙋ приiméще ꙟпкеiеtꙋ́рa dъ плin, кꙋm «фечóрꙋцĭ кáлꙋцĭ, ꙟп лок dъ «фечóрꙋл ці, кáлꙋл ці, лепъdѫ́nd пъ л, dъла ꙟлкеiеtꙋ́рa ꙋл, пéntrꙋ skꙋrtárea вóрвeĭ, áлte óрĭ пꙋ приimésк níчĭ dъ кꙋm ꙟпкеiеtꙋ́рĭ, кꙋm «фечóрiвъ, кáiвъ, ꙟп лок dъ «фечóрiĭвъ, кáiĭвъ, лепъdѫ́nd dъ tot ꙟпкеiеtꙋ́рa ĭ, tot пentrꙋ skꙋrtárea вóрвeĭ, ꙗр кѫnd врem sъ пꙋ́пem лa пꙋ́me ꙟпкеiеtꙋ́рiле пъ dъ плin, atꙋnчĭ ꙟп лок dъ проnꙋ́mеле «ці, шѫ «въ, пe sлꙋџѫm кꙋ проnꙋ́mеле «mieꙋ̆, тъꙋ̆, вóstrꙋ, кꙋm «фечóрꙋл mieꙋ̆, фечóрꙋл тъꙋ̆, кáлꙋл тъꙋ̆, шѫ фечóрiĭ вóщрi, кáiĭ вóщрi, d'intr'aчéstea sъ ꙟпцелéџe къ проnꙋ́mеле stъпѫnitóare, sъ zік шѫ síпгꙋре, кꙋm «mieꙋ̆, тъꙋ̆, mea, ta, nóstrꙋ, вóstrꙋ, nóastrъ, вóastrъ, шѫ кꙋ проnꙋ́mеле dъ кътре sínem doвѫnditóare «ъm, пe, ці, въ

п§. Пронꙋ́mеле adeвeritóare, sѫnt ꙟпвináte d'in проnꙋ́mеле adeвeritóare «ꙟns, шѫ «síne, шѫ d'in проnꙋ́mеле чéле dъ кътре sínem doвѫnditóare, ádiкъ кa кѫnd am zíче «ꙟns ъm, ꙟns ъцĭ, ꙟns ъш, ѫ́пшĭ пe, ѫ́пшĭ въ, ѫ́пшĭ ъш, шѫ «síne ъm, síne ъцĭ, síne ъш, síne пe, síne въ, síne ъш, ꙗр ꙋ, dъла aчéste проnꙋ́me iéste y, чел mꙋt, §102, e§

«Пронꙋ́mеле «síne, приiméще легáреa «dъ, ꙟпnaíntea лꙋĭ, кꙋm «dъ síne'm,

«Пронꙋ́mеле чéле adeвeritóare sъ aséamъпъ проnꙋ́mелор чéлор ꙟndoíte, ꙟпmꙋлцíndꙋsъ спре maĭ вꙋ́пъ adeвeríre, кꙋm кѫnd zíчem «ꙟnsꙋ'm ieꙋ̆ dъ síne'm am фъкꙋ́t aчeásta, шѫ «пъ ѫnsꙋ'm míne m'aꙋ̆ вътꙋ́t, шѫ «ѫnsꙋ'm míie mia dát.

«Кѫnd пe sлꙋџѫm кꙋ aчéste проnꙋ́me adeвeritóare, шѫ фáче тreвꙋínцъ dъ a sъ ꙟпmꙋлцí aчéste проnꙋ́me, кa шѫ чéле ꙟndoíte, atꙋ́nчĭ sъ ꙋрméazъ кa шѫ лa чéле ꙟndoíte, ádiкъ tréвꙋie кa dъ чe néam, къdére, шѫ пꙋ́mър *iéste* проnꙋ́mеле adeвeritór, dъ aчéл neam, пꙋ́mър, шѫ къdére sъ fíie шѫ чéле áлte проnꙋ́me, кꙋm «пъ ѫnsꙋ'm míne m'aꙋ̆ вътꙋ́t, zікѫ́nd, вedém къ *dъ* чe neam, пꙋ́mър, шѫ къdére iéste проnꙋ́mеле adeвeritór «пъ ѫnsꙋ'm, *tot* dъ aчéл neam, пꙋ́mър, шѫ къdére sѫnt шѫ чéле áлte проnꙋ́me «*míne* шѫ mъ, asémene шѫ чéле áлte кѫ́te s'aꙋ̆ гръít лa проnꙋ́mеле чéле ꙟndoíte, sъ ꙟпцелéг шѫ пentrꙋ aчéste adeвeritóare проnꙋ́me.

θ§. Пronýmeʌe ʌɤж́ndɤsъ drent nýme, sъ konгʌesɤiésk kɤ nýmeʌe ʌa пeam, nýmъr, шж kъdére, iar kɤ гráйrile ʌa nýmъr nýmaĭ, шж ʌa fáцъ, fiind kъ гráйrile níчĭ пeam aŭ, níчĭ kъdére,

§189 Înkʌinárea гráйrilor.

a §. Гráйʌ iéstĕ teméйʌ vorbeĭ, kъчĭ tóate чéʌe ʌáʌte пъrцĭ aʌe vórbeĭ, шж ▲nпárte fieш káre dъosév zikж́ndɤsъ, шж tóate ▲nпreýnъ, nɤ fak níчĭ o vórvъ dъsʌɤшжtъ, шж dъ ▲nцeʌéцere, dъ nɤ vom avéa ▲ntre iéʌe шж nýmaĭ ɤn гráй mъkár, iar гráйʌ, шж ýnɤʌ fiind sínгɤr, fáчe vórvъ ▲ntréaгъ, kɤm dъ vom zíчe dъ osév «ɤʌ, ʌemn' ieŭ, merгж́nd, dъʌa, akoʌéa, ж́nkъ o, nɤ ▲nцeʌéцem nimík, asémene шж dъ vom ▲nшжrá tóate aчestea ▲n rжnd, ádikъ «ɤʌ ʌemn ieŭ merгж́nd dъʌa akoʌéa ж́nkъ o, iárъш nɤ ▲nцeʌéцem nimík, iar zikж́nd ɤn гráй nýmaĭ, kɤm «merг, ▲nцeʌéцem kъ ieŭ kɤtáre merг, шж «váte, zikж́nd, ▲nцeʌéцem kъ kɤtáre váte пъ kɤtáre, iar dъ vom adъoгá ʌa гráйrĭ, шж d'in чéʌe ʌáʌte пъrцĭ aʌe vórbeĭ, atýnчĭ sъ náщe ▲ntréaгъ vórvъ, kɤm «Геórгe merгж́nd ʌa tжrг, a afʌát пъ fýrɤʌ sъŭ, шж adɤkж́ndɤ'ʌ a kásъ, ia dat o vъtáie ▲nfrikoшátъ, d'in káre vórvъ, skoцж́nd гráйrile «a afʌát, шж a dat, iárъш rъmж́ne vórva ▲ntɤnekátъ.

v § Гráйʌ dɤпъ kýцetɤʌ чe áre (§136, §137,) sъ пóate ▲nпъrцí ▲n mýʌte nɤmírĭ, iar чea maĭ preskɤrtъ ▲nпъrцéaʌъ o nɤtém fáчe ▲n dóoъ, ádikъ ▲n гráйrĭ personáʌe шж ▲nгráйrĭ fъrъ persóanъ, dɤпъ kɤm s'a vъzýt (§137.)

г §. Гráйriʌ чéʌe personáʌe sъ ▲n пárt ▲n гráйrĭ ɤrmъtóare saŭ ʌɤkrъtóare, пъtimitóare, шж neýtre.

«Гráйrile чéʌe ɤrmъtóare kжnd priimésk pronýmeʌe чéʌe dъ kъtre áʌtɤʌ пъtimitóare, atýnчĭ sъ nɤmésk «гráйrĭ ɤrmъtóare, kɤm «ъʌ vat, mъ váte, te váte, o váte, шж kжnd priimésk pronýmeʌe чéʌe dovжnditóare, i чéʌe ▲ndoite, tot ɤrmъtóare sъ nɤmésk, kɤm «ъm adýn, ъm kъщír míie, ъm fak míie, iar kжnd priimésk pronýmeʌe чéʌe dъ kъtre sínem пъtimitóare, atýnчĭ sъ nɤmésk «гráйrĭ пъtimitóare, kɤm «mъ vat, te váцĭ, sъ váte, ж́nsъ kжnd sɤnцétɤʌ, ádikъ obrázɤʌ (kъtre káre privéщe гráйʌ) sýfere ж́nsɤшĭ ieʌ dъ sínem, atýnчĭ aчéʌ гráй, sъ пóate nɤmí «dъ kъtre sínem пъtimitór, kɤm «mъ vat ieŭ ж́nsɤm, te váцĭ tɤ ж́n sɤцĭ, sъ váte ieʌ ж́nsɤш, iar kжnd aчéʌ obráz sýferъ dъ kъtre aʌt obraz, atɤnчĭ aчéʌ гráй (чe arátъ пъ obrázɤʌ чe пъtiméщe) sъ пóate nɤmí «dъ kъtre àʌtɤʌ пъtimitór, kɤm «mъ vat ieŭ dъ kъtre tíne, te váцĭ tɤ dъ kъtre míne, sъ váte Геórгe dъ kъtre Пétre

Ачéste гráĸрĭ пъtimitóare sъ фак шж кꙋ гráĸꙋл ajꙋtóр «a фí, кꙋm кꙟnd zíчem «sꙟnt бъtꙋ́t ieꙋ̆ dъ ꙟnsꙋm, sꙟnt бъtꙋ́t dъ кꙋtáре, tꙋ iéщĭ бъtꙋt dъ míne.

«Гráĸрĭ néꙋtре sꙟnt ачéлꙗ, че nꙋ sъ кꙋвíne a пріimí пронꙋ́me пъtimitóаре, кꙋm «dорm, mор, tрьiésк, каz, íntрꙋ, пъtimésк, sꙋ́фер, къчĭ nꙋ пꙋtém zíче, mъ dорm, mъ mор, mъ tрьiésк шж ч. л. л. ꙟnsъ бez ꙋ́neле d'intр'ачéste гráĸрĭ, че sъ ꙟndꙋ́плекъ nꙋ́maĭ ка гráĸріле чéле пъtimitóаре, ꙗр nꙋ шж ка чéле ꙋрmъtóаре, káре пріimésк ачést пронꙋ́me, пentрꙋ къ nꙋ sъ пot zíче фъръ іел, кꙋm mъ miр, mъ ꙟntꙟ́mпл, къчĭ nꙋ пꙋtém zíче «miр, ꙟntꙟ́mпл, шж káре nꙋ sъ пóate zíче шж кꙋ гráĸꙋл ajꙋtóр «a фí прекꙋ́m sъ zíк чéле пъtimitóаре, ádiкъ nꙋ пꙋtém zíче «sꙟnt mirát, níчĭ sꙟnt ꙟntꙟmплát, чі «чі ma' mirát, m'am ꙟntꙟm-плát.

d§ Гráĸріле чéле фъръ персóanъ sъ zік nꙋ́maĭ ла фáцъ a tрéꙗ, шж кꙟnd sъ ꙟndꙋ́плекъ ка чéле ꙋрmъtóаре гráĸрĭ, atꙋ́nчĭ sъ пot nꙋmí «гráĸрĭ ка níще ꙋрmъtóаре, кꙋm «плóоъ, tꙋ́пъ, nínце, фꙋ́лџеръ, шж «ъm плóоъ, ъm nínце, шж «ъm пásъ, mi sъ кꙋвíne, ꙗр кꙟnd sъ ꙟndꙋ́плекъ ка гráĸріле чéле пъtimitóаре, atꙋ́nчĭ sъ пot nꙋmí гráĸрі ка níще пъtimitóаре, кꙋm «sъ aꙋ́de, sъ zíче, sъ ворбéще.

c§ Гráĸꙋл фъръ nꙋ́me nꙋ пóate stá, чі ор къ sъ пꙋ́ne nꙋ́меле ла гráĸꙋ ꙟn sкріs, кꙋm кꙟnd zíчem «Маріn sкріie, Геóрге a венít, saꙋ̆ къ sъ ꙟnцелéџе пъ d'in afáръ, кꙋm кꙟnd zíчem «sкріꙋ̆, sъ ꙟnцелéџе, ка кꙟnd am zíче «ieꙋ̆ кꙋtáре sкріꙋ̆, шж кꙟnd zíчem «sкріĭ, sъ ꙟnцелéџе ка кꙟnd am zíче «tꙋ кꙋtáре sкріĭ, ꙋ́ne óрĭ ꙟn лок dъ nꙋ́me, sъ пꙋ́ne móda nexotърꙟtóаре, кꙋm кꙟnd zíчom «a sъ téme dъ Dꙋmnezáꙋ̆, iéste чꙗ maĭ máре ꙟnцелепчíꙋne, ꙟn лок sъ zíчem «témeрꙗ dъ Dꙋmnezáꙋ̆, iéste . . . ꙋ́nde ведém къ móda nexotърꙟt. a sъ téme, sъ ꙗ dрепt nꙋ́меле «témeре.

s§. Une óрĭ sъ пóate ꙟnцелéџе шж гráĸꙋл пъ d'in afáръ, фъръ a sъ zíче, кꙋm кꙟnd zíчem «фрꙋmós пom mъ́рꙋл, sъ ꙟnцелéџе ка кꙟnd am zíче «фрꙋmós пom iéste mърꙋл, шж «dреáпtъ џꙋdекáta лꙋĭ Dꙋmnezáꙋ̆, ка кꙟnd am zíче «dреáпtъ iéste џꙋdекáta лꙋĭ Dꙋmnezъ́ꙋ̆, шж «бꙋ́кꙋръte miреásъ пꙋ́рꙋрꙗ фечóаръ, ꙟn лок dъ «бꙋ́кꙋръte miреásъ, чéꙗ че iéщĭ пꙋ́рꙋрꙗ фечóаръ.

z§. Пронꙋ́меле ла гráĸꙋ sъ ꙗ dрепt nꙋ́me, кꙋm кꙟnd zíчem «ieꙋ̆ sкріꙋ̆, ꙟnцелéцem ка кꙟnd am zíче «ieꙋ̆ Геóрге sкріꙋ̆, dъ ачéꙗ ꙟndъstꙋ́л iéste a sъ пꙋ́ne nꙋ́maĭ пронꙋ́меле «isꙋ̆, фъръ nꙋ́меле «Геóрге, ꙟnцелеꙁꙟ́ndꙋsъ ꙟn пронꙋ́me шж обрázꙋл, че'л арátъ гráĸꙋл.

n §. Грáиврíле съ конглъсуiéск ку соцéтуриле, ádiкъ ку обрáзеле, ла пýмър шж ла фáцъ, дъ ачéia трéбуie съ съ асémene обрáзелор (пъ кáре арáтъ) ла фáцъ шж ла пýмър, ádiкъ дъ че фáцъ шж пýмър iéste обрáзуа (пъ кáре арáтъ грáиа) tot дъ ачéа фáцъ шж пýмър, трéбуie съ фiie шж грáиа, кум «ieў скрíў, zикánd, трéбуie ка грáиа «скрíў, съ фiie дъ ачéа фáцъ шж пýмър, дъ кáре iéste шж пропý-меле «ieў, шж «воí скрíецї, zикánd, трéбуie, ка дъ че фáцъ шж пýмър, iéste пропýмеле «воí, tot дъ ачéа фáцъ, шж пýмър съ фiie шж грáиа «скрíецї, кънї пу путém зíче «ieў скрíem, нíчї «воí скрíї, чі «ieў скрíў, шж «воí скрíецї.

θ §. Ну пýмаї уп грáиў, чі шж маї мýлте грáиврї арáтъ уп обрáз, кум кánd зíчем «Геóрге мъпúнкъ, беá, шж ѯóакъ, тóате ачéсте грáиврї пъ Геóрге арáтъ, къ урмéазъ ачéсте фáнте, дъ ачéia тóате трéбуie съ съ асémene обрáзуаї ла фáцъ, шж ла пýмър, шж «Геóрге беа фiínd къ a мънкáт, шж ѯóакъ, фiínd къ s'a ынбыат шж збiáръ фiínd къ пýмаї símnte, zикánd, тóате ачéсте грáиврї, tot пъ Геóрге арáтъ, ын тóате ачéсте фанте, шж лаї съ кувíne a съ aсетъná ла фáцъ, шж ла пýмър.

їѲ. Кánd грáиа арáтъ пýмаї уп обрáз, трéбуie съ фiie дъ пýмъруа sингур. кум «Геóрге беа, кánd арáтъ маї мýлте обрáзе, атúнчї дъ съ пúне грáиа ынна-íнтеа обрáзелор, iéste дъ пýмъруа sингур. кум кánd зíчем «фóарте бíне беа Геóрге шж Марíн, асémene шж дъ съ пúне ын мiжлóкуа обрáзелор, кум «Геóрге беа шж Марíн, iар дъ съ пúне ын úрма обрáзелор, атúнчї трéбуie съ фíе дъ пýмъруа ынтулц. кум «Геóрге шж Марíн бéаў бíне.

аї. §. Кánd грáиа пътimитóр съ служáце ку проnýмеле пътimитóр «съ, атúнчї шж дъ ва арътá ачéл грáиў обрáзе мýлте, dar пъртъшúреа пътimитóаре (ла тímпiї че съ фáк ку ачéастъ пърцъшúре) о прiiмéце дъ пýмъруа sингур. кум кánd зíчем «s'a пъскýт Марíн шж Геóрге, ну путém зíче шж «s'a пъскýцї Марíн, шж Геóрге, iар кánd съ служáце ку грáиа аџутóр «a фí, атúнчї прiiмéце пýмъруа ынтулц. кум «Геóрге шж Марíн сánt пъскýцї, iар ну «Геóрге шж Марíн сánt пъскут.

«Трéбуie съ бъгъм дъ séамъ ла вóрбеле чéле маї прелúнцї, ынбiнáте дъ маї мулте обрáзе, къ шж ла ачéлс грáиа съ конглъсуiéце ку обрáзеле, ла кáре прiвéце, кум кánd зíчем «ну te сунúне дъсфътърiлор, че сánt рóиа ръзтъцiлор, шж «кáлцї шж zгрéбенї, съ зíче матéриа чea прóастъ, че iése d'in перiáт.

«La чea d'ѫntѫ́iŭ пiлdъ вedém, къ гráюл «sѫnt, iéste dъ пѹ́пърѹл ѫпmѹлц. пentrѹ къ прiвéще ла пѹ́meлe «dъsфътъ́рi, iar пѹ ла роiŭ, iar ла чea dъ adóo лea, гráюл «sъ zíчe, iéste dъ пѹ́mърѹл singр. пentrѹ къ прiвéще ла пѹ́meлe «matéрia, iar пѹ ла пѹ́meлe «кѫ́лцĭ шѫ zireвenĭ, шѫ «чe iése, iéste tot dъ пѹ́mърѹл singр. пentrѹ къ прiвéще tot ла пѹ́meлe «matéрia.

вi. §. Кѫnd гráюл arátъ dóoъ феце, ѫ́nsъ фáца d'ѫntѫ́iŭ, шѫ фáц. a dóoъ, atѹ́nчĭ гráюл sъ пѹ́пe dъ фáца d'ѫntѫ́iŭ, кѹm «ieŭ шѫ tѹ mѫпкъ́m, asémenе шѫ кѫnd arátъ фáц. d'ѫntѫ́iŭ, шѫ фáц. a tréia, кѹm «ieŭ шѫ ачéла mѫпкъ́m, шѫ «ѹ́пѹл mérџem ла Фокшáni, шѫ́лtѹл ла Бѹкѹрéщĭ, лѹѫ́ndѹsъ пѹ́meлe пѹmърълóр «ѹ́пѹл, dрept проnѹ́me персонáл «iéŭ, шѫ пѹ́meлe dъоsевitóр «áлtѹл, dрept проnѹ́me arътътóр «ачéла.

«Iar кѫnd arátъ фáц a dóoъ, шѫ фáц. a tréia, atѹ́nчĭ гráюл sъ пѹ́пe dъ фáц. a dóoъ, кѹm «tѹ шѫ ачéла mѫпкáцĭ, пentrѹ къ пѹ пѹtém zíчe «ieŭ шѫ tѹ mѫпкáцĭ, чi ieŭ шѫ tѹ mѫпкъ́m, пíчĭ «ieŭ шѫ ачéла mъпѫ́пкъ, чi «ieŭ шѫ ачéла mѫп. къm, пíчĭ «tѹ шѫ ачéла mъпѫ́пкъ, чi «tѹ шѫ ачéла mѫпкáцĭ, пóate пentrѹ къ фáц. d'ѫntѫ́iŭ, sъ ia dрept maĭ máре oвráz, dъ кѫt фáц. a dóoъ шѫ a tréia, шѫ фáц. a dóoъ, maĭ máре dъ кѫt фáц. a tréia

гi. §. Гráюрiле чер sпре sлѹ́жвъ dѹпъ d'ѫ́пseлe къdéрĭ, кѹ káре arátъ oвrázeлe dъ ачéia.

«Uпeлe гráюрĭ чер къdéр. dъtъt. кѹm «sлѹжъ́sк цíie, sлѹжъ́sк лѹĭ Dѹmnezъ́ŭ, sлѹжъ́sк ла Геóрге, шѫ «mъ ѫпкíп цíie, mъ ѫпкíп лѹĭ Dѹmnezъ́ŭ, mъ ѫпкíп ла iкóапъ, шѫ «порѹпчésк цíie, порѹпчésк лѹĭ Геóрге, порѹпчésк ла oáste, шѫ «merг ла tѫрг, íntrѹ ла dómпѹл ѫп kásъ.

«Алteлe къdéр. прiчinѹit. кѹm «ювésк пъ tíne, шѫ «te ювésк, ювésк пъ Геóрге, лáѹd пъ Dѹmnezъ́ŭ, чinstéѕк пъ Геóрге, вat лáптeлe, zaк o вóaлъ ѹрѫ́tъ, dорm ѹп som ѹшóр.

«Алteлe къdéр. прiчinѹit. шѫ чea dъtъt. кѹm «te ѫпdatорéz, ѫпdatорéz пъ кѹtáре, шѫ «mъ ѫпdatорéz цíie, mъ ѫпdatорéz ла dрárostea ta.

«Алteлe къdéрea adѹкътóаре, кѹm «iaŭ dъла Геóрге, вíŭ dъла tѫрг.

«Uпeлe гráюрĭ пъ лѫпгъ къdéрea, кѹ káре arátъ oвrázeлe, maĭ чер o áлtъ къdéре sпре ѫпцeлéцере, кѹ káре arátъ фeлѹрímea лѹкрърiлор, кѹm кѫnd zíчem «dáŭ цíie вánĭ, ѹ́пde вedém, къ пъ лѫ́пгъ проnѹ́meлe «цíie (чe iéste dъ къdéр. dъtъt.) кѹ káре arátъ oвrázѹл tъ́ŭ, sъ maĭ adáогъ шѫ «вánĭ, чe iéste dъ къdeр. прiчinѹit. кѹ káре arátъ фeлѹрímea лѹкрърii гráюлѹĭ, ádiкъ «dárea, шѫ «Геóрге

te пȣméще пре tíne фiлosóф, ȣ́nde пъ лѫ́nгъ « te, шѫ « пре tíne, че sѫnt dъ къdeр. прічinȣit. кȣ кáре арátъ обрáзȣл тъȣ̆, sъ maĭ adáoгъ « фiлosóф, че iéste tot dъ къdéр. прічinȣit. кȣ кáре арátъ фелȣрimea нȣmíрiĭ, шѫ « adȣ́к пъ Георге ла tíne, ȣ́nde пъ лѫ́nгъ « ла tíne, че iéste къdéр. dъtъt. кȣ кáре арátъ обрáзȣл тъȣ̆, sъ maĭ adáoгъ « пъ Геórге, че iéste dъ къdéр, прічinȣit. кȣ кáре арátъ adȣ́черea лȣĭ Георге, шѫ « іaȣ̆ dъла tíne бáнĭ, ȣ́nde пъ лѫnгъ пронȣ́меле « dъла tíne, че iéste dъ къdéр. adȣкъt. кȣ кáре арátъ обрáзȣл тъȣ̆, sъ maĭ adáoгъ шѫ « бáнĭ, че iéste dъ къdéр. прічinȣ́it. кȣ кáре арátъ фелȣрímea лȣ̆рiĭ.

Алтеле ↑n лок dъ къdéрĭ, sъ slȣжъsк кȣ пронȣ́нерĭ, кȣm « íntръ ↑n кásъ, merг спре tѫ́рг, віȣ̆ кътре tíne, нȣ mъ ↑ndȣ́р dъ tíne.

« Алтеле sъ slȣжъsк шѫ кȣ къdéрĭ, шѫ кȣ пронȣ́нерĭ, кȣm « чitésк кáртea, шѫ « чitésк пъ кáрte, кáре « пъ кáрte, sъ ↑нцелéце ка кѫnd am zíче « чitésк asȣ́пра кърцiĭ, віȣ̆ ↑nлъȣ́nтрȣ, віȣ̆ ла tíne, шѫ віȣ̆ кътре tíne, ↑ntѫлnésк пъ Георге, шѫ « mъ ↑ntѫлnésк кȣ Георге.

« Алтеле sъ slȣжъsк ȣ́неорĭ кȣ спре гráнȣрĭ, кȣm « ies афáръ, áлte óрĭ шѫ кȣ спре гráнȣрĭ, шѫ кȣ пронȣ́нерĭ, кȣm « ies d'in кásъ афáръ, mъ абáт d'in кáле афáръ.

« Шѫ áлтеле кȣ гráнȣрĭ ↑n лок dъ къdéрĭ, ádiкъ грáнȣ кȣ грáнȣ, кȣm « sъ фъгъdȣí a mérце, sъ фъгъdȣí къ ва mérце, шѫ « te повъцȣiésк a petréче біне, ȣ́nde vedém къ гráнȣріле « a mérце, къ ва mérце, шѫ « a petréче sъ іaȣ̆ drent къdéрĭ аръtъtóаре ȣрmъ́рілор гráнȣрілор, ка кѫnd am zíче « sъ фъгъdȣiéще mérцере, te повъцȣiéще petréчере бȣ́нъ.

dĭ. §. Гráнȣріле trébȣie sъ sъ пȣ́ie ↑n ȣрma нȣ́мелор, шѫ a пронȣ́мелор, dȣпъ орѫndȣiaлъ, кȣm « ieȣ̆ mérг, Георге mérце.

§190. Înклinárea пърtъшѫ́рілор.

a §. Пърtъшѫ́рea ȣрmъtóаре шѫ пъtimitóаре, фiind къ sъ ↑ndȣ́плекъ ка нȣ́меле, шѫ sъ aséamънъ maĭ ла tóate кȣ нȣ́меле, афлѫ́ndȣsъ ↑ntókmaĭ ка níще нȣ́me adъoráte, dъ ачéia кѫ́te s'aȣ̆ zis péntrȣ нȣ́me, sъ ↑нцелéг, шѫ péntrȣ ачéste пърtъшѫ́рĭ.

« Пърtъшѫрea ȣрmъtóаре чéре пȣ́рȣрea ↑n ȣ́рma ieĭ, ор къdéрea dъtъtóаре, saȣ̆ (maĭ біне a zíче) къdерea nemȣitóаре, кȣ tъiére, péntrȣ sкȣрtárea ворбеĭ, кȣm « фъкъtóрȣл лȣ́miĭ, кълкъtóрȣл лéцiлор, ка кѫnd am zíче « фъкъtóр ал лȣ́miĭ, кълкъtóр ал лéцiлор, ор легáрea « dъ, кȣm « фъкъtóрȣл dъ лȣ́me, кълкъtóрȣл dъ лéце, шѫ « фъкъtóр dъ лȣ́ме, кълкъtóр dъ лéце.

«Пъԑtъшӂԑєa пъtimitóaԑe чéԑe ѧn ȣ́ԑma ieĭ пԑопȣ́пеԑєa «dъ, кȣm «Fъкȣ́t-ъ dъ míne, вьtȣ́t-ъ dъ míne, лȣát-ъ dъ ieл.

«Aчéste пъԑtъшӂԑĭ кӂnd aԑátъ оврáze mȣ́лte, sъ пȣ́п ѧn пȣ́mъԑȣл ѧnmȣц. fíie mъкáԑ ачéлe оврáze, шӂ fíeш кáԑe ѧn пáԑte dъ пȣ́mъԑȣл sinгȣԑ. кȣm «Maԑín, Геóԑге шӂ konstandín, вȣ́пĭ лȣкԑъtóԑĭ sӂnt, шӂ «Maԑín, Геóԑге шӂ konstandín mȣлцȣmíцĭ fȣ́ԑъ.

в § Пъԑtъшӂԑєa sлóвоdъ пȣ пóate stá sínгȣԑъ, чi пȣ́ԑȣԑєa чéԑe dȣпъ ĭá ȣn гԑáĭȣ, кȣm «віínd Геóԑге mĭa sпȣs, лa aчéastъ вóԑвъ, dъ пȣ вom adъогá гԑáĭȣ л «mĭa sпȣs, пȣ пȣtém ѧnцeлéцe maĭ nimík пȣ́maĭ d'in пъԑtъшӂԑєa sлóвоdъ віínd. шӂ «вӂnd Геóԑге s'a ѧnвъtát, ȣ́nde dъ пȣ вom adъогá гԑáĭȣл «s'a ѧnвъtát, пȣ ѧnцeлéцem вóԑвъ dъsлȣшӂtъ, zikӂ́nd пȣ́maĭ пъԑtъшӂԑєa sлóвоdъ «вӂnd.

«Sлȣџӂ́ndȣne кȣ пъԑtъшӂԑєa sлóвоdъ, sкъпъ́m dъ лeгъ́ԑĭ, dъsпԑe гԑaĭȣԑĭ, шӂ dъ пԑопȣ́пеԑĭ, ádikъ ѧn лок sъ zíчem «am въȣ́t, шӂ m'am ѧnвъtát, sкóatem лeгáԑєa «шӂ, d'ӂn míџлок, шӂ zíчem «вӂnd m'am ѧnвъtat, кȣ кáԑe пъԑtъшӂԑe aԑъtъ́m ȣ́ne óԑĭ, шӂ пԑíчina ȣԑmъ́ԑiĭ, къ́чĭ zikӂ́nd «вӂnd m'am ѧnвъtát, ѧnцeлéцem ка кӂnd am zíчe «d'in пԑíчina въȣtȣ́ԑiĭ m'am ѧnвъtát, шӂ tєam въzȣ́t вътӂ́nd пъ кȣtáԑe, ѧn лок dъ «tєam въzȣ́t къ вътéaĭ пъ кȣtáԑe, dъ ȣ́nde sкóatem лeгáԑєa «къ, шӂ «вԑӂnd Dȣmnezéȣ, вom aџȣ́пцe, ѧn лок dъ «кȣ вóĭa лȣĭ Dȣmnezéȣ «saȣ dъ вa вԑéa Dȣmnezéȣ, dъ ȣ́nde лeпъdъ́m пԑопȣ́пеԑєa «кȣ, шӂ лeгáԑєa «dъ, шӂ «ѧnцeлeпцésк пъ копíĭ, повъцȣíndȣĭ, ѧnвъцӂ́ndȣĭ, шӂ ѧnfԑikошӂ́ndȣĭ, ѧn лок dъ «ѧnцeлeпцésк пъ копíĭ кȣ повъцȣíԑĭ, кȣ ѧnвъцъtȣ́ԑĭ, шӂ кȣ ѧnfԑikoшъ́ԑĭ, dъ ȣ́nde лeпъdъ́m пԑопȣ́пеԑєa «кȣ, шӂ «ȣmвлӂ́nd ieȣ пъ dԑȣm, am въzȣ́t, ѧn лок dъ «кӂnd ȣmвлám пъ dԑȣm, am въzȣ́t, dъ ȣ́nde лeпъdъ́m sпԑe гԑáĭȣл «кӂnd, шӂ áлte mȣ́лte a séменєa.

«Пъԑtъшӂԑєa sлóвоdъ, fíínd къ п'áԑe níчĭ néam, níчĭ пȣ́mъԑ, níчĭ faцъ dъ aчéĭa sъ пóate ѧnклiná кȣ tóate neámȣԑiлe, пȣ́meԑeлe, шӂ fóцeлe, кȣm «meԑгӂ́nd Геóԑге, meԑгӂ́nd Maԑĭa, шӂ «meԑгӂ́nd ieȣ-noĭ ieл-ĭa tȣ aчéлa-aчéĭa, ĭaԑ къdéԑĭ dȣпъ ĭa чéԑe, ка шӂ гԑáĭȣԑiлe, din кáԑe sъ fáк, кȣm «вътӂnd пъ Геóԑге, dӂnd лȣĭ Геóԑге, meԑгӂ́nd лa tӂԑг, віínd dъ лa tӂԑг, ádikъ fíínd къ гԑáĭȣл «a вáte, чéԑe къdéԑєa пԑiчinȣit. dъ aчéĭa шӂ лa пъԑtъшӂԑєa sлóвоdъ «вътӂ́nd, sъ пȣ́ne къdéԑ. пԑiчinȣit. пъ Геóԑге, шӂ fíínd къ гԑáĭȣл «a d чéԑe къdéԑe, dъtъt. dъ aчéĭa шӂ лa пъԑtъшӂԑєa sлóвоdъ «dӂnd, sъ пȣ́ne къdéԑєa. dъtъt. лȣĭ Геóԑге, шӂ ч. л. л. aséменєa.

«Ачеастъ пъртъшъре съ служъще шъ ку супегрънурї, ка шъ грънурле, кум «мергънd тâре, умблънd пъ d'in aфâръ,, трекънd ынтр, шъ ку пропъзнерї, кум «вїînd дъла кърte, мергънd къtре кърte.

§191. Înклінâреа пропъзнерілор.

a§. D'in пропъзнерї, ынеле съ ынпрезнъ (§159, s§,) шъ съ леагъ ку грънурї, шъ ку пъme, кум пропъзнерea «дъz, ла «дъzбрък, дъzбръкâре, шъ пропъзнерea ко ла конрîns конрîndere iар алтеле пъ, кум пропъзнерea «a, ла «a кâзъ мérце, шъ пропъзнерea «дъла, ла «дъла търг вîne, шъ пропъзнер. ын, ла «ын кâзъ întръ, дъ ачéia съ шъ пот ынпъргї пропъзнерiле маї прескурt ын дóоъ, âдікъ ын пропъзнерї легâте, шъ пелегâте.

«Чéле легâте sънt ачéstea, дъ, дъz. дъs, дъш, рь, рьz, рьs, дъzръ, ко, кон, ку, пе, пре, про, пръ, пos, strь, sx (d'in sънt) ын, trans, eкс, шъ âлте асéменea че съ вор маї пътеа гъсí.

Чéле пелегâте sънt ачéstea, a, дъ, дъ a, ла, дъла, ын, între, întrx, d'ин, d'инtre, d'инtrx, п'ин, п'инtre, пъ, пре, supre, дъsпре, къtре, дъкътre, пр'ин, дупъ, ку, ынпрезнъ ку, лънгъ, пъ лънгъ, pentrx, пîste, пънъ, sънt, фърă, фъръ дъ, кънte, dрent, шъ âлте асéменea че съ вор маї пътéа гъсí.

в§. D'într'ачéste пропъзнерї, ынеле sънt шъ ынtre чéле легâте, шъ ынtre чéле пелегâте, кум sънt «дъ, пре, ку, ын.

«г§. Uneле пропъзнерї sънt ынвінâте d'in дóоъ пропъзнерї, кум «dизрă, d'in «дъ, шъ «рь, «дъла, d'in «дъ, шъ «ла, «d'инtre, d'in «дъ, шъ «între, «дъкътre, d'in «дъ, шъ «къtre, «d'ин, d'in «дъ, шъ «ын, «пр'in, d'in «пре, шъ «ын.

d§. D'in пропъзнерiле чéле пелегâте, ынеле чер дупъ iéле къдéрї supe слъжъ, âдікъ съ пун ынnаінtea пъmелор, iар âлтеле пу чер нічї о къдére тъкâр дъ съ шъ пун ынnаінtea пъmелор, кум.

a. Nu чére нічї о къдére дупъ ia, кум кънd зîчem «a кâзъ iéste, a кâзъ мérце, iар пъ «a кâза iéste, a кâза мérце, къчї алъпчї (âдікъ кънd врem съ пъnem къдére) пе служънм ку пропъзнерea «ла, sаў (маї вîne a зîче) ку къдéрea дътът. ын лок дъ «a, зікънd «ла кâза луї iéste, ла тънргла мóшълор мерце.

дъ. Съ зîче шъ фъръ къдére, кум «дъ пър 'ла апъкât, шъ ку къдére, кум «дъ пърла кâпълуї 'ла апъкât, съ пъне шъ ынnаінtea supегрънурілор, кум «дъ d'ин-коло, дъ d'инкоаче,

dь a. Asémene ка a, ádiкъ пу чéрe къdéрe dупъ iá, кум «d'a кásъ вíne, d'a кásъ a плeкát, ıар кжnd врem sъ пýnem къdéрe, atýnчĭ nesлуҗжm ку пропýneрea «dъла, saŭ (maĭ вíne a zíчe) ку къdéр. adукъt. кум «dъла кása луĭ вíne dъла tжргул móшжлор aвenít.

ла. Чéрe dупъ ıa, къdéр: dъtъt. кум «ла жnчепýtул врémiĭ, ла aчéла.

dъла. Чéрe dупъ ıa, къdéр. adукъt. (fiínd къ aчeástъ къdéрe ку aчéastъ пропýnere sъ fáчe) кум «dъла tжргул móшжлор вíne, dъла tíne a лyát, sъ zíчe шж fъръ къdéрe, кжnd пу щím oвpázул пentру кáрe sъ ворвéщe, кум «dъла tжрг вíne, dъла domn a лyát.

жn. Sъ zíчe шж ку къdéрe, кум «жn кása aчéasta; шж fъръ къdéрe, кум «жn кásъ.

жntre, жntру. Asémene ка «жn, кум «жntre кáseлe aчéлea, шж «жntre кáse, жntру tóate aчéstea, шж «жntр'aчést fел.

d'жn, d'жntre, d'жntру. Asémene ка «жn, ádiкъ шж ку къdéрe, кум «d'жn кása луĭ a ieшít, d'жntр'aчéщia, d'жntр'унчепýtул лýmiĭ, шж fъръ къdéрe, кум «d'in кásъ a ieшít, d'intр'aчéщĭ óamenĭ, d'intр'унчепýt.

п'жn, п'жntre. Asémene ка «жn, кум «п'жn кása aчéia, п'жntre óameniĭ aчéia, шж «п'жn кásъ, п'жntre óamenĭ dъ чínste.

пъ, пре. Asémene, кум «пъ кása aчéia, пре кása луĭ, шж «пъ кásъ, sъ пýne шж жnnaíntea sпрeгрáнуpiлор ка шж «dъ, кум «п'aкoлó, пре aкoлó, п'afáръ.

sпре. Asémene ка «пъ, шж «пре, кум «sпре кása aчéia, sпре aчést om, sпре d'жnкoлo.

dъsпре. Asémene, ádiкъ шж ку къdéрe, шж fъръ къdéрe, кум «dъsпре óameniĭ aчéia, dъsпре tжрг вíne.

къtre. Asémenea, кум «къtre кása aчéia, къtre tжрг mérџe.

dъкъtre. Asémene ка «dъsпре, кум «dъкъtre óameniĭ aчéia, dъкъtre óaste.

пр'in. Asémene ка «жn, кум «пр'in кása aчéia, пр'in кásъ a treкýt.

dупъ. Asémene ка «пъ, кум «dупъ пíлda aчéasta; dуп'aчést om, dупъ d'inafáръ.

кꙋ. Asémené, кꙋm «кꙋ dómnꙋл, кꙋ ачéлa, кꙋ вꙋ́пъ оржndꙋıaлъ, ачéastъ пропꙋ́nere sъ sлꙋџáще шж кꙋ móda nexotържt. кꙋm «кꙋ a méрџe, кꙋ a ѳáче.

ꙟпреꙋ́пъ кꙋ. Asémene, кꙋm «ꙟпреꙋ́пъ кꙋ óamenii ачéıa, ꙟпреꙋ́пъ кꙋ ачést om.

лжпгъ, пъ лжпгъ. Asémene, кꙋm «лж́пгъ кása ачéıa, лж́пгъ óamenii ачéıa, лжпгъ ачést om, лжпгъ ачeástъ kásъ, пъ лжпгъ кása ачéıa, пъ лжпгъ ачést om.

péntrꙋ. Asémene, кꙋm «péntrꙋ кása ачéıa, pentrꙋ ачést om.

píste. Asémene, кꙋm «píste кása ачéıa, píste ачést om.

пж́пъ. Asémene, кꙋm «пж́пъ лa кása ачéıa, пж́пъ лa ачéastъ kásъ, sъ пꙋ́ne шж ꙟnnaíntea впреграврiлóр, кꙋm «пж́пъ кжnd? пж́пъ ꙋ́nde? пж́п'aíчї, пж́п'aколó.

sꙋпt. Asémene, кꙋm «sꙋ́пt кása ачéıa, sꙋпt ачéastъ кásъ.

ѳъръ, ѳъръ dъ. Asémene кa «кꙋ, кꙋm «ѳър' dъ óamenii ачéıa, ѳър'd'a-чést om, ѳър'd'a méрџe, ѳъръ míne, ѳър' dъ tíne.

кж́te. Чéре къdéрї dъ nꙋ́me пꙋmъръtóare, кꙋm «кж́te ꙋ́nꙋл, кж́te dóї, шж «кж́te кжt aї кꙋmпъrát? кж́te atж́ta.

dreпt. Asémene кa «кж́te, кꙋm «dreпt кжt aї кꙋmпъrát? dreпt a-tж́ta.

e§. Une óрї пропꙋ́nepiле чéле пелeгáte, sъ ꙟпџелéг пъ d'in aѳáръ, a sъ sкрí, кꙋm кжnd zíчem «ïárna ápeле ꙟпгéaџъ, шж вáрa sъ dъzгréaџъ, sъ ꙟпџелéџe кa кжnd am zíче «пъ врémea ïérnїї ápeле ꙟпгéaџъ, шж пъ врémea вéрїї sъ dъzгréaџъ, ádiкъ пропꙋ́nerea «пъ, sъ ꙟпџелéџe пъ d'in aѳáръ, къчї sъ кꙋвeпéa sъ zíчem «пъ ïárпъ, пъ вáръ, шж «trъínd o sꙋ́tъ dъ ánї, ꙟп лок dъ «trъínd ꙟп врé-me dъ o sꙋ́tъ dъ ánї, ꙟпџелeгжndꙋsъ пъ d'inaѳáръ пропꙋ́nerea «ꙟп, шж «кжt aї кꙋmпъrát кáрꙋл dъ лémne? чíпчї лéї, ꙟп лок dъ «ꙟп кжt преџ aї кꙋmпъrát кáрꙋл dъ лémne? ꙟп преџ dъ чíпчї леї.

z§. Къdérіле че чер пропꙋ́nepiле, чéле пелeгáte, пꙋ́рꙋрea dꙋпъ пропꙋ́nерї sъ пꙋп, іар пꙋ ꙟnnaíntea лор, ádiкъ пропꙋ́nepiле пꙋ́рꙋрea ꙟnnaíntea пꙋ́meлор sъ пꙋп, къчї пꙋ́рꙋрea zíчem «a кásъ méрџe, ꙟп кásъ лꙋї íntrъ, лa tжрг méрџe, dꙋпъ піллdа ачéasta, кътре dómnꙋл sъ рóaгъ, іар пꙋ «кásъ a méрџe, пíчї «кása лꙋї ꙟп íntrъ, пíчї «tжрг лa méрџe, шж ч. л. л.

z§ Iaр пропꙋнеріле чéле легáте, нꙋ чéр нíчĭ о кьdéрe, къчĭ ачéаstъ чéрере о фáк ачéле грáꙋрĭ, кꙋ кáре sъ ѫпвinéazъ (§189, гĭ.§). шж ачéste пропꙋнерĭ пꙋрꙋреа ѫnnaíntea грáꙋрілор, шж а пꙋmелор sъ пꙋn, къчĭ пꙋрꙋреа zíчem «dъzфáк, dъzврáк, ꙗр нꙋ «фак dъz. нíчĭ врак dъz. шж ч. л. л. d'intр'ачestea sъ ѫпцелéце dъ че saꙋ нꙋmít. пропꙋнерĭ, ádiкъ пꙋнерĭ ѫnnaínte.

§192, Înклináреа sпрегрáꙋрілор.

a§. Sпрегрáꙋріле чер грáꙋрĭ, кꙋm «iéste aiчĭ, шж «aíчĭ ieste, méрце аколó, шж «аколó méрце, ворвéще ѫнчét, шж «ѫнчét ворвéще,

в§. Uнеле d'in sпрегрáꙋрĭ чер къdéреа вemъt. кꙋm «вré Геóрге! фá Maрío! пофtím боéрĭ ла másъ.

г§. Алтеле чер ѫnꙋ́рma лор sпре ръsпꙋ́ndере, áлte sпрегрáꙋрĭ, шж вóрве ѫn-тréцĭ, кꙋm кжnd ѫntревъ́m «кжnd a вепít? ачést sпрегрáꙋ «кжnd? чéре sъ'ĭ ръs-пꙋ́ndem iáръш кꙋ алt sпрегрáꙋ, zікжnd «iéрĭ, ástъzĭ, шж «кжnd ва sъ вíie? zi-кжnd, чéре s'ъĭ ръsпꙋ́ndem «mжĭne, nóĭmжĭne,, saꙋ кꙋ вóрвъ ѫntréaгъ, кꙋm «níste atжta zíле «dꙋпъ че ва вéní шж кꙋtáре.

d§. Алтеле sъ zік кꙋ tъiéре dъ кꙋвínte ѫntréцĭ, sпре sкꙋрtáреа вóрвеĭ, кáре кꙋвínte sъ ѫпцелéг пъ d'inaфáръ, кꙋm кжnd zíчem «dъпáрte máde, ѫпцелéцem кa кжnd am zíче «dъпáрte dъ noĭ máde, шж кжnd zíчem «п'жn пређꙋ́р máde, ѫn лок dъ «п'жn пређꙋ́рꙋл nóstрꙋ máde.

e§. Sпрегрáꙋріле tъгъdꙋitóaре «нꙋ, шж « ne, нꙋ sъ пꙋn ла tóate пъ́рці-лé вóрвеĭ dъопotрíвъ, нíчĭ къ нꙋtem sъ ne ѫntревꙋinцъ́m кꙋ amжndóоъ tot ла о ѫпцелéцере, dъ ачéia tréвꙋie sъ ne пъzím a нꙋ ne sлꙋђж́ кꙋ «нꙋ, ѫn лóкꙋл лꙋĭ «ne, saꙋ кꙋ «ne, ѫn лóкꙋл лꙋĭ «нꙋ, ádiкъ.

«Sпрегрáꙋл «нꙋ, sъ пꙋ́ne ла tóate móделе, кꙋm «нꙋ mъпжnк, нꙋ mжnкá, n'aш фi maĭ mжnкát, нꙋ воꙋ mжnкá, a нꙋ mжnкá, шж ч. л. л. къчĭ нꙋ нꙋtém zíче «ne mъпжnк, ne mжnкá, neaш фi maĭ mжnкát, ne воꙋ mжnкá, a ne mжnкá, шж ч. л. л.

«Sпрегрáꙋл «ne, sъ пꙋ́ne ла пъртъшжреа sлóводъ, кꙋm «ne mжnкжnd-ne фъкжnd-ne zікжnd, чéле рéле, нꙋ веĭ грешж́, къчĭ нꙋ нꙋtém zíче «нꙋ mжnкжnd-нꙋ фъкжnd-нꙋ zікжnd чéле рéле, нꙋ веĭ грешж́, ꙗр кжnd zíчem «нꙋ ворвínd am merse чĭ tъкжnd, atꙋ́nчĭ sпрегрáꙋл «нꙋ, нꙋ прiвéще sпре пъртъшжріле «ворвínd, шж tъкжnd, чĭ прiвéще sпре грáꙋл «am mers, ѫпцелегжndꙋsъ кa кжnd am zíче «n'am mers ворвínd, чĭ tъкжnd, шж кжnd zíчem «нꙋ вжnd «апъ neam ѫпвъtát, чĭ вжnd вin, sъ ѫпцелéце кa кжnd am zíче «нꙋ neam ѫпвъtát вжnd áпъ, чĭ вжnd вin.

«Sъ пýпе шж ла кжtе гráюрĭ, шж пýме врем sъ префáчем ꙟпцелéцерѣа лор, spre áлtъ ꙟпцелéцере dъ tárъ, кум «печinstésк, ꙟпоtrívа гráюлуĭ «чinstésк, пе-чínste, ꙟпоtrívа пýмелуĭ «чínste, шж «певýп, ꙟпоtrívа пýмелуĭ «вуп (§161. s§. шж ч. л. л.

§193. Înклinárѣа легъ́рiлор.

a§. Lегъ́рiле sъ пуп п'жntre пýме, п'жntre гráюрĭ, шж п'жntre чéле лáлtе пъ́рцĭ але вóрбеĭ spre лéгáрѣа лор.

в§. Unеле d'in легъ́рĭ staŭ sínгуре, фъ́ръ ачéре áлtе легъ́рĭ spre dъsлушжрѣа вóрбеĭ, кум кжnd zíчем «пѣаŭ adýs tóate лéмпеле чéле trebuinчóase, жпsъ уп лéмп iéste фржпt, ýnde bedém къ легáрѣа «жпsъ, пýмаĭ чéре áлtъ легáре spre dъsлушжрѣа вóрбеĭ, фiind sínгуръ dъ stóĭпiкъ a фáче ꙟntrеáгъ tóatъ ꙟпцелéцерѣа вóрбеĭ, шж кжnd zíчем «аŭ benít tóцĭ чеĭ кемáцĭ, ádiкъ Геóрге, Marín, Stóiка, шж чеĭ лáлцĭ, ýnde bedém къ легáрѣа «ádiкъ, brédniкъ iéste sínгуръ a tжлмъчí кувжntула «tóцĭ, ку кáре фáче пъ dъплínъ ꙟпцелéцере вóрбеĭ.

г§. Алtеле пу пot sta sínгуре, чi maĭ чер áлtе легъ́рĭ spre dъsлушжрѣа вóрбеĭ, кум кжnd zíчем «dъ шж аŭ benít Геóрге, dar п'аŭ adýs чéле trebuinчóse ку ieл, ýnde bedém къ легáрѣа «dъ шж, пу пóate sta фъ́ръ a sъ пýпе, ꙟп ýрма iciĭ, шж легáрѣа «dar, къчĭ ziкжnd пýмаĭ «dъ шж а benít Геóрге, ръмжne вóрба neisпръвiтъ, iар adъогжnd шж «dar п'а adýs..... sъ фáче вóрбъ ꙟntrеáгъ, шж dъsлушжtъ, asémene шж кжnd zíчем «тъкár къ а mers Геóрге ла ръзбóю, dar п'а фолоsít nimíк, ýnde bedém къ легáрѣа «тъкár къ, чéре ꙟп ýрмъ легáрѣа «dar.

d§. Lегáрѣа «шж, кжnd sъ пýпе ла пýме, dъ sъ пýпе ла пýмеле d'in ýрмъ, ꙟndъstýл iéste, a sъ пýпе о dátъ пýмаĭ, кум кжnd zíчем «Геóрге, Marín, шж Dумítру аŭ benít dъ ла вiie, iар dъ sъ пýпе ла пýмеле d'жtжю, шж ꙟпаíntѣа вóрбеĭ atýпчĭ sъ поftорéще ла tóate чéле лáлtе пýме d'in ýрмъ, кум кжnd zíчем «шж Геóрге, шж Marín, шж Dумítру аŭ benít ла míne, asémene шж ла гráюрĭ, кум «Геóрге тъпжпкъ, вéа, ржde, шж џóакъ, шж «Геóрге шж тъпжпкъ, шж вéа, шж ржde, шж џóакъ.

е§. Lегáрѣа «ор, шж «saŭ, пуíndуsъ ꙟпаíntѣа вóрбеĭ, чер а sъ поftорí, пе пуtжnd stá sínгуре, кум кжnd zíчем «ор ieŭ, пу пóate sta, dъ пу bom поftорi ziкжnd «ор tу, ор ачéла, ádiкъ «ор ieŭ, ор tý, ор ачéла, шж «saŭ tý, saŭ ieл,

iar când să pune în ședere, atunci not stă ași singure, cum când zicem întrebând «Lemnul de stejar, bun iește de foc, sau nu? ași «Ibirea de oameni, bună iește, or rea? Însă ași atun i nutem zice că să poate înțelege în d'in afară legarea «oare, ădică ca când am zice «Lemnul de stejar, oare bun iește de foc, sau nu? ași «Ibirea de oameni, oare bună iește, or rea?

§194. Înclinarea interjecții.

a§. Interjecțiile să pun în naintea vorbei, cum «o Doamne, Dumnezeul mieu, la care greșit, ași «vai mie! ce am pățit, ași «o doamne! ce mulțe țuți fac, ași nu le vezi, «ei sfaturile de tine! ce ai să pați, ași nu le vezi.

b§. Interjecțiile not sta ași singure, ne cerând nici grabei, nici cădere, cum «ox! ax! uf, ha, ha, ha! amin!

c§. Interjecțiile să not fače mai d'in mulțe părți ale vorbei, întocmai ca o întreagă vorbă, care poate să să fie pusă în drept o interjecție, cum când zicem «pentru nemele lui Dumnezeu! ași «mulțumim lui Dumnezeu! aceste vorbe, împărțite să iau drept o interjecție.

Pentru Vorbă

§.195. D'intr'aceste ce s'au grupat pentru părțile vorbei, să înțelege.

a§. Că vorba să zămislește d'in supțet, ădică d'in obraz, ași d'in cugetul ce are acel obraz, spre oare ce fapt, cum când zicem «George mănâncă, George, iește obrazul ce are cugetat spre o fapt, cum am zice, spre mâncare, ași «mânâncă, iește cugetul obrazului «George, ce arată că spre mâncare îi iește cugetul lui.

b§. Că nici obrazul fără cugetat, nu poate stă, nici cugetul fără obraz, cum zicând «George, trebuie să randim la o cugetare, ce are George spre bre o fapt, cum am zice, spre mâncare, spre bere, spre bătaie, ași ș. a. ași zicând

«тъпи́нкъ, трéвуіе съ гѫндím ла вре ун обрáз, че урмéазъ ачеáстъ фáптъ а тѫнкърíї, кум ла ом, ла кал, шь ла ор че áлтъ съфлáре пóате урмá ачеáстъ фáптъ.

г§. Къ вóрба дупъ орѫндуіáлъ съ фáче, пуíндусъ ынтѫй пúмеле чел инфiинцáт (че арáтъ пъ обрáз.) ын кьдéрса пумітóаре, дупъ кáре съ пúне пúмеле чел адъорáт (дъ íесте требуінчóс) апоí грáіул, дупъ куцетáрса че áре ачéл пúме, дупъ кáре съ пúпс кьдéрса че чéре ачéл грáй, шѫ ынúрмъ пропúнерíле, дупъ кáре, кьдéріле че чéр ачéле пропúнерї, шѫ спре грàіурíле, ыар легърíле съ пун пѫнтре ачéле пърцї але вóрбеї, пре кáре ле лéгъ, шѫ interцéцíile ла ынчéперса вóрбеї, прекúм маї лéсне съ инцелéце d'intr'aчеастъ пíлдъ, «Dумnezъу, ка ун фъкътóр дъ бíне, ыбéще пъ фъкътóрії дъ бíне, шѫ ка ун блѫnd, ъї пріiméще ку блѫndéце, дърúндуле вііáцъ ынделунгáтъ, ó Doamne Dумnezъуле miéu! ынареднічéщемъ шѫ пъ míne, дъ ачéастъ míлъ, унде ведém кь пúмеле чел инфiинцáт «Dумnezъу (че арáтъ обрáзул) съ пúне ынтѫй, дупъ кáре съ пúне пúмеле чел адъорáт «фъкътóр дъ бíне, апóй грáіул дупъ куцетáрса че áре ачéл обрáз, ádiкъ «ыбéще, дупъ кáре, къder. причинit. че чéре ачéл грáй, ádiкъ «пре фъкътóрії дъ бíне, шѫ дупъ ачéстса, пропúнерса «ку, ынаíнтса пúмелуї «блѫndéце, шѫ спрегрáіул «ку блѫndéце, ыар легърíле «ка, шѫ, дъ, пѫнтре чéле лáлте пърцї але вóрбеї, че ле léаръ, асémене дупъ пúмеле «вііáцъ, съ пúне пúмеле чел адъорáт «ынделунгáтъ, шѫ interцéціа «ó Doamne! съ пúне ынаíнтса вóрбеї «ынареднічéще-мъ шѫ пъ míne дъ ачéастъ míлъ.

«Núмеле чел инфiинцáт, пóате фí шѫ пúме ынсшѫ́т, кум «Геóрге ынвадъ бíне, пóате фí шѫ пропúме, кум «iеў ворбéск, тъ тáї, шѫ грáіул ын módъ нехотърѫт. кум «а фáче чінева дрептáте, iéste пдъкѫ́т луї Dумnexъў.

d§. Къ фíind къ обрáзеле сѫnt тот пúме, ыар куцетърíле тот грáіурї, дъ ачéла дар вóрба съ фáче d'n пúме, шѫ d'in грáй.

e§. Къ фъръ чéле лáлте пърцї але вóрбеї, съ пóате фáче вóрбъ ынтрéагъ, ыар фъръ пúме (ор зікѫndусъ, саў ынцелегѫndусъ пь d'in афáръ) че арáтъ пъ обрáз, шѫ фъръ грáй, че арáтъ пъ іѫцет, пу съ пóате фáче вóрбъ (§189. a§.)

s§. Къ вóрба, ка съ фíie дьъвършѫ́т, трéвуіе съ і съ пúіе тóате пърціле чóле требуінчóзе, шѫ неапърáте, кум кѫnd зíчем «Геóрге алéаргъ, съ ынцелéце къ iéste вóрбъ ынтрéагъ, къчї не дъ ынтрéагъ ынцелéцере, ыар кѫnd зíчем «Геóрге ыбéще, пу iéste ынтрéагъ вóрбъ, къчї не лінсéще, пъ чíне ыбéще, ádiкъ кьдóрса че чéре грáіул «ыбéще, шѫ ка съ съ фáкъ вóрбъ ынтрéагъ, трéвуіе съ съ адá-

още шж обрázуλ ачéλа, пъ káре ювéще, ↑n къdérea че чéре ачést гráю, ádiкъ sъ zíчem «Георге ювéще пъ Marín, asémene шж «Георге вea, zíкжnd, iáръш iéste вóрвъ sλуtítъ, къчї λіпséще d'ачí фелурíмеа въуtурії, ádiкъ къdérea че чéре гráюλ вéа къ nу щím че вéа, ánъ, saў вíп, saў aλt чевá, юр zікжnd «Георге вéа ánъ, iéste вóрвъ пъ dъnλín.

z §. Къ вóрва sъ пóate фáче, шж d'in tóate пърцiλе ieї, шж чеλ пуцín, d'in dóoъ нúmaї, кум кжnd zíчem «ieў merг, d'in пронúмеλе ieў, шж d'in гráюλ «merг, шж «Marín aλéaргъ, d'in нúмеλе ↑nsушíт «Marín, шж d'жn гráюλ «aλéaргъ, sъ фáче шж d'intr'o пárte нúmaї, жnsъ d'in гráю, шж atúнчї чéia λáλtъ пárte a вóрвеї sъ ↑пцеλéце пъ d'in афáръ, кум кжnd zíчem «merг, sъ ↑пцеλéце ка кжnd am zíче «ieў merг, шж кжnd zíчem aλéaргъ, sъ ↑пцеλéце ка кжnd am zíче «кутáре aλéaргъ.

n §. Къ sλужжndуne нúmaї ку фáца d'жntжю, шж ку фáца adóoъ, sъ пóate фáче вóрвъ ↑ntréaгъ, кум кжnd zíчem «ieў ъцї воюў sпúne цíie, dar askúλtъ шж tý, юр sλужжndуne нúmaї ку фáца atréia, пуtém zíче къ sъ ↑пцеλéце пъ d'in афáръ, шж фáца dжn tъю шж фáца a dóoъ, фъръ a sъ zíче, кум кжnd zíчem «грозáв iéste λéуλ, кжnd sъ mжníie пъ вре уn dobitóк, λa ачéastъ вóрвъ, tóate пърцiλе ieї, sпре фáца atréia првésк, dупъ кум ne arátъ гráюріλе «iéste, шж «sъ mжníie, жnsъ sъ ↑пцеλéце шж фáца d'жntжю a méa, че гръiésк ачéastъ вóрвъ, шж фáца a dóoъ, a tá, че askúλ-цї ачéastъ вóрвъ.

θ §. Къ пърцiλе вóрвеї, че arátъ уn обráz, sъ конгλъsуiésк ↑ntre iéλe dупъ чéλе урmътóаре λор sémne ↑nпárte, ádiкъ кжte пърцї aλe вóрвеї, aў урmътóаре λор, нúмере, sъ aséamъnъ нúмъруλ siнгур. ку нúмъруλ siнгур. шж нúмъруλ ↑nmуλц. ку нúмъруλ ↑nmуλц. кум кжnd zíчem «ieў skríў, dъ че нúмър iéste пронúмеλе «ieў, tot dъ ачéλ нúмър trébуie sъ фiie шж гráюλ «skríў, шж amínterea, dъ че нúмър iéste гráюλ «skríў, tot dъ ачеλ нúмър trébуie sъ фiie, шж пронúмеλе «ieў, шж кжnd zíчem «вoї skríецї, dъ че нúмър iéste пронúмеλе «вoї, tot dъ ачéλ нúмър trébуie sъ фiie шж гráюλ «skríецї, шж amínterea, dъ че нúмър iéste гráюλ «skríецї, tot dъ ачéλ нúмър trébуie sъ фiie шж пронúмеλе «вoї.

«Шж кжte aў урmътóаре λор, къdérі, sъ конгλъsуiésк λa къdérі ádiкъ sъ aséamъnъ къdére, ку къdere кум кжnd zíчem «noї жnшine skríem, пре noї ne вáte, ó пріétene вúne! dъ че къdére iéste пронúмеλе «noї, tot dъ ачéа къdére trébуie sъ фiie шж пронúмеλе «жnшine, шж amínterea, dъ че къdére iéste пронúмеλе

«ӂnmine, tot dъ ачéа къdéрe trébѵie sъ ϕíie, шж пронѵ́меле «noĭ, шж dъ че къdéрe iéste пронѵ́меле «пре noĭ, tot dъ ачéа къdéрe trébѵie sъ ϕíie шж пронѵ́меле «ne, шж amínterea, dъ че къdéрe iéste пронѵ́меле «ne, tot dъ ачéа къdéрe trébѵie sъ ϕíie шж пронѵ́меле «пре noí, шж dъ че къdéрe iéste нѵ́меле «приiétene, tot dъ ачéа къdéрe trébѵie sъ ϕíie шж нѵ́меле adъorát «бѵ́ne, шж amínterea, dъ че къdéрe iéste нѵ́меле adъorát «бѵ́ne! tot dъ ачéа къdéрe trébѵie sъ ϕíie шж нѵ́меле ↑nϕiinцát «приiétene!

«Шж кжte aѵ̆ ѵрмъtóape лоp, néamѵpĭ, sъ конгласѵiésк ла neam, ádiкъ sъ aséamънъ neam кѵ neam, кѵm кжnd zíчem «ачéщĭ oámenĭ, ачéste mѵiéрĭ, dъ че neam iéste пронѵ́меле «ачéщĭ, tot dъ ачéл neam trébѵie sъ ϕíie шж нѵ́меле «oámenĭ, шж amínterea, dъ че neam iéste нѵ́меле «óamenĭ tot dъ ачел neam trébѵie sъ ϕíie шж пронѵ́меле «ачéщĭ, шж dъ че neam iéste пронѵ́меле «ачéste, tot dъ ачéл neam trébѵie sъ ϕíie шж нѵ́меле «mѵiéрĭ, шж amínterea, dъ че neam iéste нѵ́меле «mѵiéрĭ, tot dъ ачéл neam trébѵie sъ ϕíie шж пронѵ́меле «ачéste.

«Шж кжte aѵ̆ ѵрмъtóape лоp, ϕéцe, sъ конгласѵiésк ла ϕáцъ, ádiкъ sъ aséamънъ ϕáцъ кѵ ϕáцъ, кѵm кжnd zíчem «ieѵ̆ sкрíѵ̆, tѵ sкрíĭ, ачéла sкрíie, dъ че ϕáцъ iéste пронѵ́меле «ieѵ̆, tot dъ ачéа ϕáцъ trébѵie sъ ϕíie шж грáиѵл «sкрíѵ̆, шж amínterea, dъ че ϕáцъ iéste грáиѵл «sкрíѵ̆, tot dъ ачéа ϕáцъ trébѵie sъ ϕíie шж пронѵ́меле «ieѵ̆, шж ч. л. л. aséменea.

«Iap кжte пърцĭ d'але бóрбеĭ, арátъ maĭ мѵ́лte обрáze dъ кжt ѵ́нѵл, ачéлеа нѵ пъzéсн ачéastъ оржndѵiáлъ, кѵm кжnd zíчem «ieѵ̆ поветцѵiésк пъ ӂnsѵm tíne ла ϕánte бѵ́ne, ачéste пърцĭ але бóрбеĭ ϕiínd къ арátъ пъ míne, пъ tíne, шж ϕáпtеле чéле бѵ́ne, dъ ачéiа нѵ пot sъ sъ aséменe tóate ↑ntre iéле, ѵ́na кѵ áлta, ла кжte sжnt ѵрмъtóape лоp, ádiкъ пронѵ́меле «ieѵ̆, нѵ sъ aséamънъ ла ϕáцъ кѵ пронѵ́меле «tíne, къчĭ алt обрáz iéste «ieѵ̆, шж алtѵл «tíne, níчĭ кѵ ϕáпtеле чéле бѵ́ne, къчĭ алt обраz iéste «ieѵ̆, шж алt обраz, ϕáпtеле чéле бѵ́ne, níчĭ «tíne, нѵ sъ aséamънъ кѵ ϕáпtеле чéле бѵ́ne, къчĭ алt обрáz iéste пронѵ́меле «tíne, шж áлtѵл «ϕáпtеле чéле бѵ́ne, шж ч. л. л. iap кжte d'intр'ачéste пърцĭ арátъ ѵn обрáz, ачéлеа нѵ́maĭ sъ aséamънъ, прекѵ́m s'aѵ̆ zis maĭ sѵs, ádiкъ пронѵ́меле «ieѵ̆ sъ aséamънъ кѵ грáиѵл «поветцѵiésк, ла ϕáцъ. шж ла нѵ́мър, пentрѵ къ ѵn обрáz арátъ амжndóoъ ачéste пърцĭ, ádiкъ пъ míne, шж пронѵ́меле «ӂnsѵш, sъ aséamънъ кѵ пронѵ́меле «tíne, ла ϕáцъ, ла нѵ́мър, ла neam, шж ла къdéрe, къчĭ амжndóoъ ачéste пърцĭ арátъ ѵn обрáz, ádiкъ пъ tíne, шж нѵ́меле ↑nϕiinцát «ϕánte,

sъ aséamъnъ ку пъмеле adъorát «бъne ла пъmър, ла пeam, шж ла kъdére, pentry къ aшжndóoъ aчéste пърцї arátъ un obráz, ádikъ пъ aчéle fáпte.

«Iar кжte пърцї dъ ale bórbeї, n'aў urmъtóare lor níчї un semn, aчéia sъ konglъssiésk fъrъ asemъnáre, saў maї bíne a zíce, n'aў níчї o konglъssíre, kym iéste пъrtъшжrea slóbodъ, kъчї pytém zíce «ieў merгжnd, ty merгжnd, aчéla merгжnd, шж «noї-boї-aчéia merгжnd, ádikъ пъrtъшжrea slóbodъ mérце spre tóate néamurile, пъmerele, kъdérile, шж féцele, asémene шж móda nexotъrжt; kym a fáче ieў, a fáче ty, a fáче aчéla, шж «afáче noї-boї-aчéia, asémene шж propъnerile, kym «merг kъtre tíne-kъtre aчéla-kъtre boї-kъtre aчéia, шж «bíў dъla tжrг, bíї dъla tжrг, bíne dъla tжrг, шж «bením-beníцї-bin dъla tжrг, asémene шж unele d'in propъme, kym iéste propъmele adykъtór «че, kъчї zíчem «ómyl че aвenít, óamenїї че aў benít, óamenílor че aў benít, шж «myiérea-myiérile че aў benít, шж ч. a. a.

§ 196. La bórbъ un órї sъ adáogъ kybínte dъ prisós, or pentry maї bъnъ inцelécere, saў pentry maї frymóasъ inbodobíre a bórbeї, kym kжnd zíчem «Geórge aléargъ táre, ла aчéastъ bórbъ kybжntyl «táre, iéste dъ prisós, kъчї zikжnd «aléargъ, sъ inцelécце kъ táre alergъ, шж kжnd zíчem «am bъzът ky ókiї mieї, aíчї, ky ókiї mieї« iéste dъ prisós, kъчї zikжnd am bъzът, sъ inцelécце kъ ky ókiї mieї am bъzът, béz: pentry, aчéasta шж ла § 214. a §.

«Alte órї sъ lásъ пъ d'inafárъ kybínte, inцelegжnyъ чéle пъ d'inafárъ, d'in чéle че sъ zík, kym kжnd zíчem «báte áystry, in лок dъ «báte bжntyl dъla áystry, шж «báte krívъцy, in лок dъ «báte bжntyl dъla krívъц, béz: pentry aчéasta шж ла § 207. в §.

§ 197. La bórbъ sъ prefáче (béz: шж ла § 207. a §. periphrasis) шж пъmele, kym kжnd zíчem «aчésta iéste fyrыl, pytem prefáче пъmele «fyrыl, in «чел че a fyrát, «zikжnd «aчésta iéste чел че a fyrát, шж kжnd zíчem «boierїї divaníцї trébyie sъ fiie óamenї alémї, пъmele «пъmele divaníцї, sъ póate prefáче in «dъla diván, шж пъmele «alémї, in «d'in чеї alémї, kъчї pytém zíче «boiérїї dъ ла diván, trébyie sъ fiie d'in чеї alémї óamenї, шж maї пъskyrt «чеї dъla diван, trébyie sъ fiie d'in чеї alémї.

«Sъ prefáче шж grabъ, kym kжnd zíчem «askyлtъ mъ por grákrile méle, grákъ «askyлtъ, sъ póate prefáче in «fíї askyлtъtór, kъчї pytém zíче «fíї mъ por askyлtъtór grákrilor méle, шж «Geórge a ajyтát lyї Marín, grákъ «a ajy-

tát, sъ пóate пrefáче ꙟn «Георге ajsтóр a fóst лsĭ Marín, шж ꙟn «d'in ajsтóriĭ лsĭ Marín, fóstaŭ шж Георге ŭпsл, шж ꙟn «d'in чеĭ че aŭ ajsтat лsĭ Marín, fóstaŭ шж Георге ŭпsл.

Sъ пrefáче шж пъrtъшжrea, кsm кжnd zíчem «fъкъtórsл лŭmiĭ, пъrtъшжrea fъкъtórsл, sъ пóate пrefáче ꙟn «чел че a fъкŭt, къчĭ пstém zíче «чел че a fъ-кŭt лŭmea, шж «ꙋвít fiind Георге dъ кътre Marín, ꙟn «fiind къ Георге sъ ꙋвéще dъ кътre Marín, ádiкъ пъrtъшжrea «ꙋвít, sъ пrefáче ꙟn «sъ ꙋвéще, шж «rrъ-índ чinевá adъвъrsл, шж fъкжnd чéле пл ъкŭte лsĭ Dsmnezъŭ, пs ва rrешж нічĭ o dátъ, sъ пrefáче ꙟn «кs a rrъí чinевá adъвъrsл, шж кs a fáче чéле плъкŭte лsĭ Dsmnezъŭ, пs ва rrешж нічĭ o dátъ, ádiкъ пъrtъшжrile «rrъínd, шж fъкжnd, sъ пrefáк ꙟn «кs a rrъí, кs a fáче.

«Sъ пrefáк шж sпrerráꙋrile, кsm кжnd zíчem «кa жпцеriĭ, ꙟn лок dъ «ꙟn-цеréще, пrefъкжndssъ sпrerráꙋл «ꙟпцеréще, ꙟn «кa жпцеriĭ, шж «пъ rsmжníie, ꙟn лок dъ «rsmжnéще, пrefъкжndssъ sпrerráꙋл «rsmжnéще, ꙟn «пъ rs-mжníie.

«La пrefáчere trévsie sъ пe sлsjжm кs чea maĭ frsmóasъ rrъíre, кsm лa aчéastъ вórвъ «цi s'a dat пstére, a лerá шж a dъzлerá, sъ пóate пrefáче ꙟn «цi s'a dat пstére, sъ лéцĭ, шж sъ dъzлéцĭ, шж ꙟn «цi s'a dat пstérea лerъriĭ, шж a dъzлerъriĭ, d'in кare maĭ frsmóasъ, шж maĭ кs sŭnet лa aszíre, шж кsm am zíче, maĭ кs пstére sъ вéde a fí rrъírea «цi s'a dat пstére sъ лéцĭ, шж sъ dъzлéцĭ, fiind къ sъ ꙟпцелéце кa кжnd am пorsпчí «лéarъ шж dъzлéarъ, dъ aчéia кs aчéastъ rrъíre. trévsie sъ пe шж sлsjжm.

§198. Bórвa sъ rrъiéще кs adeвeríre, шж кs tárъ:

«Кs adeвeríre, кsm кжnd zíчem, mъпжпк, вeaŭ, rжz.

«Кs tárъ, кsm кжnd zíчem, пs mъпжпк, пs вeaŭ, пs rжz, ádiкъ adъorъm лa вórвa adeвeritóare sпrerráꙋл tъгъdsitór «пŭ, tъгъdsínd adeвerírea.

§199. Bórвa sъ zíче.

«Кs xotъrжre, кsm кжnd zíчem «mъпжпк, пs mъпжпк.

«Кs ꙟndoiáлъ, кsm кжnd zíчem «пóate къ воꙋ mжпкá, пóate къ пŭ, шж «dъ воꙋ mжпкá, dъ пs воꙋ mжпкá, óare воꙋ mжпкá.

«Кs ꙟntreвáre, кsm кжnd zíчem «чíne a mжпкát? чíne п'a mжпкát? чевоꙋ mжпкá? че fáчĭ?

«Кѵ порѫнкъ, кѵм кѫnd zíчem «тъпѫнкъ, пѵ тѫпкѫ, дъпъртéазъte дъ чéле netrésniче, ѳъ чéле плъкѵte лѵї Dѵmnezъ̆ѵ.

«Кѵ кетáre, кѵm кѫnd zíчem «ѳрáцiлор аскѵлтáцї! вепíцї ѧпкóаче.

«Кѵ ѵрáre, кѵm кѫnd zíчem «ѳíie Dóamne miла тá sпre nó! шѫ «съ te ѧпвrednичéаскъ Dѵmnezъ̆ѵ чéia че похтéцї!

«Кѵ арътáre дъ чéле ѧntѫmплътóare, кѵm кѫnd zíчem «sъ зíче къ s'a ѧntѫmплáт, зíче къ ва вені, съ аѵde къ, съ вorбéце къ.

§ 200 Вorба пóate ѳí шѫ ѧпвínáтъ, шѫ пеѫпвínáтъ.

«Неѫпвínáтъ кѵm кѫnd zíчem «Геórге a венít, ádикъ кѫnd съ isпръвéце вórба пъ skѵrt, ѧn tr'ѵn periódos.

«Înвínáтъ, кѫnd съ zъmisлéце din maї mѵлte вórве, кѵm кѫnd zíчem «d'in кѫцї аѵ венít, Геórге nѵmaї a рътás, съ'шї ѧnплinéаскъ datoríю sá, дѵпъ порѫнкъ, ıар Marín шѫ Stán s'aѵ dѵs, шѫ чеї лáцї акѵm плекáръ, ne врѫnd съ aцéпte, шѫ «d'in кѫцї аѵ ѳost кетáцї, sпre aш dá sокотéлıле, Геórге nѵmaї a шъzѵt, дъ'шаѵ ѧnкeiát sокотéаlа, ıар Marín шѫ Stán аѵ ѳѵцít, ne врѫnd съ stéa лa sокотéаlъ, шѫ Andréй, i Nedélко (дѵпъ арътárea вѵmвашѫrлѵї) пíчї к'a врѵt съ ѧnцелéаrъ, пíчї къ s'aѵ sѵnѵs порѫnчíї, че лi s'a trimís съ вiie, арътѫndѵsъ neaскѵлтътóрї.

§ 201. Мѵлte пърцї але вórвеї съ aséamъnъ ѵna кѵ álta, nentrѵ кáre trébвie съ лѵът amínte лa ѧnцелéцerea вórвеї, къчí ѧntr'ált кiп, ne ѧntѵnекъ, кѵm кѫnd zíчem «nѵmaї ѳѵse, кѵвѫntѵл «ѳѵse, iéste шѫ nѵme че ѧnsemnéазъ ѳѵseле, кѵ кáre torк mѵiérıle, iéste шѫ gráiй aдѵtór, móda хotърѫl: tímpѵл съвѫрш: nѵmърѵл singѵr: ѳáц: a tréia, шѫ álтъ ѧnцелéцere áre «ѳѵse, че съ ѳáче d'in nѵmele «ѳѵs, шѫ álta ѳѵse, че iése d'in gráиѵл aдѵtór «a ѳí, шѫ кѫnd zíчem «mıa dát ѵn dar, dar ieй nѵ 'лam prііmít, ѵnde vedém, къ кѵвѫntѵл «dar, лa вórва d'ѫn tѫй «mıa dat ѵn dar, ieste nѵme ıар лa вórва d'in ѵrmъ «dar ieй nѵ 'лam prііmít, iéste леgáre, шѫ álтъ ѧnцелéцere áre nѵmele «dar, шѫ álta леgárea «dar, шѫ кѫnd zíчem «шѫ Геórge шѫ Marín ѳѵr, dar nѵ dъ ѳáцъ, ѵnde vedém къ «ѳѵrъ, áre dóoъ ѧnцелéцerї, ѵna къ ѳѵrъ ka níце хóцї, шѫ álta ѧn лoк dъ «ѳѵserъ, дѵпъ tъiére.

«Asémene шѫ prопѵmele пътimitór, «ne, ne ѧntѵnекъ, кѵm кѫnd zíчem «ѳъкѫndѵne stъпѫnї, съ ѧnцелéце, ѧъ шѫ noї dъ ѫnшѫne ѳъкѫndѵne stъпѫnї, шѫ къ álцiї ѳъкѫnd пъ noї stъпѫnї шѫ лa чea d'ntѫй ѧnцелéцere, prопѵmele «ne.

iéste пронꙋ́me dъ къ́tре síneш пъtimitóр, шѫ кьdéрea лꙋї, пꙋmitóaрe, ка кѫnd am zíче «фъкѫ́ndꙋne noї пъ ѫ́пшine noї, stъпѫnї dъ sínene, iaр ла чea dъ adóoъ ꙟnцeлéцeрe, пронꙋ́meлe «ne, iéste пронꙋ́me dъ къ́tре áлtꙋл пъtimitóр, ꙟn къdéрe прічinꙋitóaрe, ка кѫnd am zíче «фъкѫ́ndꙋne áлцїї пъ noї stъпѫ́nї, iaр кѫnd zíчem «фъкѫ́ndꙋne Геóрге másъ вꙋ́пъ, пронꙋ́meлe «ne, iéste пронꙋ́me dъ кътре áлtꙋл doвѫnditóр, ꙟn къdéрe dъtъtóaрe, ка кѫnd am zíче «фъкѫndꙋne пóoъ Геóрге másъ вꙋ́пъ.

«Ачést пронꙋ́me «ne, dꙋпъ ачéste ꙟnцeлéцeрї, sъ maї aséamъпъ шѫ кꙋ sпрегрáꙋл tъргъdꙋitóр «ne, кꙋm ла «ne odixпím «ne, iéste пронꙋ́me, iaр ла «neodíxпъ «ne, iéste sпрегрáꙋ tъргъdꙋitóр, шѫ ла «ne odíxпím, ꙟnsemnéazъ ꙟn adъвъ́р odíxпъ, iaр ла «neodíxпъ, ꙟnsemnéazъ ꙟпotрíвъ ꙋрmáрe-tárъ, ка кѫnd am zíче «пꙋ odíxпъ.

«Шѫ пронꙋ́meлe dъ кътре áлtꙋл пъtimitóр фъmiésк «o, sъ aséamъпъ кꙋ граꙋл аџꙋtóр «o, шѫ кꙋ пꙋ́meлe пꙋmъръtóр фъmeiésк «o, шѫ ne ꙟntꙋ́пeкъ, кꙋm кѫnd zíчem «o s'o черчetéze o dáскълiцъ, ꙋ́nde вedém къ чeл d'ѫtѫ́ꙋ «o, iéste гра́ꙋ аџꙋtóр, tímп. ꙋрmъt. пꙋ́mъръл sinгꙋр. фáц. г, d'in гра́ꙋ «a вреа, iaр чeл dъ aлdóiлea, iéste пронꙋ́me пъtim: фъmeiésк, фáц. г, шѫ чeл dъ aл tréiлea, iéste пꙋ́me пꙋmъръt. фъmeiésк, шѫ кѫnd zíчem «o s'o maї въz шѫ ieꙋ o dátъ, вedém къ чeл d'ѫntѫ́ꙋ «o, iéste гра́ꙋ аџꙋtóр, tímп. ꙋрmъt. пꙋ́mъръл sinгꙋр. фáц. a, d'in гра́ꙋ «a вреа, iaр чeл dъ aлdóiлea, iéste пронꙋ́me пъtimit. фъmeiésк, фáц. г, шѫ чeл dъ aлtréiлea, iéste пꙋ́me пꙋmъръt. фъmeiésк.

«Шѫ ла гра́ꙋ asémene sъ ꙟntѫ́mплъ, кꙋm кѫnd zíчem «фaк ieꙋ, фaк шѫ ieї, ꙋ́nde вedém къ гра́ꙋл «фaк, ла вóрва d'ѫntѫ́ꙋ, iéste фáц. a, a пꙋ́mъръꙋлꙋї sinгꙋр. iaр ла вóрва a dóoъ, iéste фáц. г, a пꙋ́mъръꙋлꙋї ꙟпmꙋл.

§ 202. Uneлe d'in пꙋ́me, aꙋ́ mꙋ́лte ꙟnцeлéцeрї, кaрe tréвꙋie sъ лe ꙟnцeлéцem dꙋпъ ꙟnцeлéцeрea вóрвeї. кꙋm пꙋ́meлe «кꙋвѫ́nt, ne dъ ꙟnцeлéцeрe шѫ dъ o zíчeрe пꙋ́maї, кꙋm кѫnd zíчem «d'in кꙋвínte sъ фáче вóрва, ádiкъ d'in zíчeрї, ne dъ́ ꙟnцeлéцeрe шѫ dъ пrediкáцiie кꙋm кѫnd zíчem «фрꙋmós кꙋрѫ́nt aпꙋ́s ла вiséрiкъ ástъzї, кꙋtáрe, ne dъ́ ꙟnцeлéцeрe шѫ dъ прічinъ, кꙋm кѫnd zíчem «dъ́цї кꙋвѫ́ntꙋл пentrꙋ че aї фъкꙋ́t ачéastъ, ка кѫnd am zíче «aрátъ прічina пentrꙋ кáрe aї фъкꙋ́t ачéasta.

«Шѫ пропꙋ́пeрea «пре, ла пꙋ́meлe «префáчeрe, ꙟnsemnéazъ, кꙋm am zíче, o ꙟпкіпꙋíрe, ádiкъ чeл фъкꙋ́t лꙋ́крꙋ, a'л фáче ꙟntр'áлt кіп, asémene шѫ ла пꙋ́meлe

« преꙟnnoíre, ıaр ла пýмеле « прегуstáре, ꙟnsemnéꙁъ, кум am zíче, о вréme маї náintea чеї лáлte orꙟndvítei вréмї, ádikъ a гуstá ꙟnnaíntea прꙟnzулуї чéлуї orꙟndуít.

§203. Kꙟnd ну вом ворві дупъ kanóaneлe грътътічéщі. ꙟnbederát iéste къ грешꙟm, ádikъ кꙟnd вом zíче « kásуа чea фрумóasъ, ꙟn лок dъ « kása чea фрумóasъ, atýnчї грешꙟm ла ꙟnkeietýръ, къчї ну пýнем ла пýмеле « kásъ, ꙟnkeietýра « a, че і sъ кувíne, шꙟ кꙟnd вом zíче « ómуа чеї ꙟnцелéпцї, ꙟn лок dъ « ómул чел ꙟnцелépt, atýnчї грешꙟm ла пýмър, къчї ну пунем пýмърул чел adъorát « ꙟnцелéпцї, че прівéще ла пýмеле « om, ꙟn пýмърул чел sinгурátik, дупъ кум sъ кувíne, шꙟ кꙟnd вом zíче « фъméia чел фрумós, ꙟn лок dъ « фъméia чea фрумóasъ, atýnчї грешꙟm ла neam, къчї ну пунем « пýмеле чел adъorát « фрумós, ꙟn néamул чел фъmeiésk, дупъ кум sъ кувíne, шꙟ ч. л. л. asémenea.

Пartea VI.

ПENTRU ÎNTOKMIRE

§204. Întokmírea вóрвеї пе arátъ, ꙟn че лок sъ кувíne sъ пýнем фіеш káре párte a вóрвеї, пеntру маї вýпъ ꙟnцелéцерea ieї.

« Пърціле вóрвеї dar tréвуie sъ sъ пýie, ýnde sъ кувíne, дупъ ꙟnцелéцерea лор, кум spre пíлdъ, пýмеле « ꙟntꙟїу, sъ пóate пýне ла мýлte лóкурї, шꙟ дупъ лóкуріле, ла káре sъ пýне, ъш добꙟndéще вóрва шꙟ dъosевítъ ꙟnцелéцере, ádikъ zікꙟnd « фъкꙟnd ꙟntꙟїу ачéла, ꙟnчéпере ла ачést лýкру, шꙟ « фъкꙟnd ачéла, ꙟntꙟїу ꙟnчéпере ла ачést лýкру, шꙟ « фъкꙟnd ачéла ꙟnчéпере, ꙟntꙟїу ла ачést лýкру, bedém къ ла кꙟte tréiле ачéste вóрве, пýмеле « ꙟntꙟїу, дупъ шъдéрea sá, фáче dъosевíре ла ꙟnцелéцерea вóрвеї, къчї ла вóрва d'ꙟntꙟїу, пуíndусъ ꙟnnaíntea пропýмелуї « ачéла, ꙟnцелéцем шꙟ áлte овráze, ка кꙟnd am zíче « фъкꙟnd ꙟntꙟїу ачéла, ꙟnчéпере ла ачést лýкру, апóї чеї лáлцї, ıaр ла adóoълea вóрвъ, пуíndусъ ꙟnnaíntea пýмелуї « ꙟnчéпере, ꙟnцелéцем шꙟ áлte фáпте, ка кꙟnd am zíче « фъкꙟnd ачéла, ꙟntꙟїу ꙟnчéпере ла ачést лýкру, апóї шꙟ урмáре, шꙟ ла atréiлea вóрвъ, пуíndусъ ꙟnnaíntea пýмелуї « лýкру, ꙟnцелéцем шꙟ áлte лýкрурї, ка кꙟnd

am zíче «фъкѫnd ачéла ꙟnчóпере, ꙟntѫĭȣ ла ачést лȣ́крȣ, апоĭ ла чéле лáлte. Asémene шѫ sпрегрáюл «maĭ mȣ́лt, кȣm кѫnd zíчem «кeлtȣínd maĭ mȣлt ачéла, ла ачéл лȣ́крȣ, шѫ «кeлtȣínd ачéла maĭ mȣлt ла ачéл лȣ́крȣ, вedém къ ла amѫndóoъ ачéste вóрбе, sпрегрáюл «maĭ mȣлt, dȣпъ шъdérea sá, фáче dъosebíре ла ꙟnцелéџерea вóрбеĭ, къчĭ ла вóрба d'ѫntѫĭȣ, пȣíndȣsъ ꙟnnaíntea пронȣ́мелȣĭ «ачéла, ꙟnцелéџem шѫ áлte обрáze, ка кѫnd am zíче «кeлtȣínd maĭ mȣлt ачéла, ла ачéл лȣ́крȣ, dъ кѫt áлцiĭ, iar ла a dóoълеа вóрбъ, пȣíndȣsъ ꙟn ȣ́рma пронȣ́мелȣĭ «ачéла, ꙟnцелéџem шѫ áлte лȣ́крȣрĭ, ка кѫnd am zíче «кeлtȣínd ачéла maĭ mȣлt ла ачéл лȣ́крȣ, dъ кѫt ла áлte лȣ́крȣрĭ, amá dar trébȣie ка dȣпъ ꙟnцелéџерea вóрбеĭ, sъ пȣ́nem шѫ пȣ́меле «ꙟntѫĭȣ, шѫ sпрегрáюл «maĭ mȣлt, ла лóкȣрiле че лi sъ кȣвíne, ȣрmѫnd шѫ ла чéле лáлte пърцĭ але вóрбеĭ asémenea.

§ 205. Вóрба sъ ꙟntoкméще кȣ treĭ ꙟnкiпȣíрĭ, ádiкъ кȣ фrásis, кȣ idiotism, шѫ dȣпъ орѫndȣiáлъ.

§ 206. Фrásis sъ zíче, кѫnd кȣ кȣвínte, че аȣ̆ dъosebíte ꙟnцелéџерĭ, арътъm áлtъ ꙟnцелéџере, кȣm кѫnd zíчem «ia amínte, ꙟn лок dъ «ꙟnгрiџáще, шѫ кѫnd zíчem «dъsкídeцĭ óкiĭ, ꙟn лок dъ «вáȣtъ-вézĭ-ꙟnгрiџáще вíne, шѫ «вárъ dъ sъ́mъ, ꙟn лок dъ «прiчéпе.

§ 207. Idiotísm, saȣ̆ ꙟnsȣшíреа лímбiĭ, sъ zíче, кѫnd кȣвѫntъ́m o вóрбъ dȣпъ обiчéĭȣ, iar nȣ dȣпъ канóanеле гръmъtiчéщĭ, кȣm кѫnd zíчem «лás' sъ meárгъ, ꙟn лок dъ «лásъ sъ meárгъ, ȣ́nde вedém къ sъ táie sлóва «ъ, dъ ла гráюл «лásъ; пentrȣ sкȣrtárea вóрбеĭ, шѫ кѫnd zíчem «sъ'ntréв, ꙟn лок dъ «sъ ꙟntréв, dъ ȣ́nde sъ táie «ꙟ, dъ ла гráюл «ꙟntréв, шѫ «d'aл dъ náшȣл mia sȣs, ꙟn лок dъ «náшȣл mia sȣs, ȣ́nde sъ maĭ adáorъ «d'aл dъ, шѫ кѫnd zíче пъríntеле кътre фíĭȣ mѫnгѫíndȣл «вíno táiкъ'nкóачĭ, ꙟn лок sъ zíкъ «вíno фъ́tȣл mieȣ̆ ꙟnкóачĭ, ȣ́nde вedém къ пȣ́меле «фъ́tȣл, sъ sкímбъ ꙟn «táiкъ, doвѫndínd фíюл пȣ́me dъ пъrínte, шѫ пъríntеле пȣ́me dъ фíĭȣ, asémene шѫ кѫnd zíче mȣ́ma кътre фátъ «вíno maĭ къ'nкóачĭ, ꙟn лок dъ «вíno фáta mea ꙟnкóачĭ, doвѫndínd фáta пȣ́me dъ mȣ́mъ, шѫ mȣ́ma пȣ́me dъ фátъ, шѫ кѫnd zíчem «ла ꙟntȣnéрек; tóatъ mȣiéрea ié фrȣmóasъ, ꙟn лок sъ zíчem «ла ꙟntȣ́néрек фíeщ кáре mȣiéре ie фrȣmóasъ ȣ́nde sъ sкímбъ пронȣ́меле «фíeщ кáре «ꙟn «tóatъ, шѫ кѫnd zíчem «a ꙟnшѫрát mȣлцíme dъ óamenĭ, ꙟn лок dъ «a пȣs ꙟn рѫnd mȣлцíme dъ óamenĭ, къчĭ «ꙟnшѫ́р, sъ zíче пȣ́maĭ ла mърџéле, шѫ кѫnd zíчem «míe прíпъ, шѫ «ъm iéste dъ прíпъ, ꙟn лок dъ «mъ прiпéск, шѫ «ieȣ̆ te aвéam dъ sфѫnt, ꙟn лок dъ «ieȣ̆ soвoléam къ iéщĭ sфѫnt.

«D'intrăvéste pílde bedém, kъ idiotísmъl, ádikъ obiчéнъl grъírii sъ făчe dъnъ păírъ pъtimi ale bórbeĭ, ádikъ dъnъ adъoцíre, dъnъ lăsíre, saŭ skъrtáre, dъnъ mъtáre, шж dъnъ skimbáre.

a §. Adъoцíre sъ zíчe, кжnd adъogъ̆m ла bórbъ kъvínte dъ prisós, spre maĭ bъnъ, шж maĭ frъmóasъ arъtáre шж ѧndelécere, шж adeveríre, kъm кжnd zíчem «dжne póoъ Dóamne! ѧn лок sъ zíчem «dжne Dóamne! ъnde bedém kъ propъ̆mele «póoъ, iéste dъ prisós, fiind ѧndъstъl a zíчe «dжne Dóamne! шж кжnd zíчem «milъiécene pre noĭ, ѧn лок dъ «milъiécene, ъnde bedém kъ sъ adáogъ propъ̆mele «pre noĭ, dъ prisós, шж «ıa dat zéчe пъnцĭ tóate, ѧn лок dъ «ıa dat zéчe пъnцĭ, kъ пъ̆mele «tóate, iéste dъ prisos, шж «am bъzът kъ ókiĭ mieĭ, ѧn лок dъ «am bъzът, fiind dъ prisós sъ maĭ adъogъ̆m «kъ ókiĭ mieĭ, kъчĭ ѧnbederát iéste kъ чíne béde, kъ ókiĭ sъĭ béde, asémene шж «am avzít kъ vrékile méle, шж кжnd zíчem «Dóamne, Dóamne, ıartъ'm greшálele méle! ѧn лок dъ «Dóamne! iártъ'm greшálele méle! ъnde bedém kъ poftorírea пъ̆melъĭ «Dóamne! dъ dóoъ órĭ, iéste dъ prisós, шж кжnd zíчem «a omorжt пъ Geórge, пъ Geórge, kárele n'a sъпърát пъ nímenĭ, пъ Geórge, kárele n'a fъkът rъ̆ nimъnĭ, пъ Geórge, ѧntrъ káre n'a găsít prихánъ, ѧn лок sъ zíчem «a omorжt пъ Geórge, kárele n'a sъпърát пъ nímenĭ, n'a fъkът rъ̆ nimъnĭ, шж ѧntrъ káre n'a găsít prихánъ, ъnde poftorírea пъ̆melъĭ «Geórge, dъ atжtea órĭ iéste dъ prisós, ѧn dъstъl fiind пъ̆maĭ o dátъ a sъ zíчe, asémene шж «mié fríkъ, mié fríkъ, Dóamne, dъ vrцíia tá, ъnde poftorírea grăжdъĭ «mie fríkъ, dъ dóoъ órĭ, iéste dъ prisós, ѧndъstъl fiind a zíчe odátъ «mié fríkъ Dóamne dъ vrцíia tá.

«Sъ adáogъ шж bórbъ ѧntréagъ, kъm кжnd zíчem «tóцĭ kъ ъn glás aŭ strirát, шж píчĭ ъnъl n'aŭ tъkът, ъnde bórba d'in ъrmъ «píчĭ ъnъl n'aŭ tъkът, iéste dъ prisós, kъчĭ zikжnd «tóцĭ aŭ strirát sъ ѧndelécere kъ píчĭ ъnъl n'a tъkът.

«Шж кжnd sъ цín bórbele legáte ъna dъ álta, ka ъn lanц, tot adъoцíre pъ_tém nъmí, péntrъ poftorírea kъvíntelor, kъm кжnd zíчem «rъzmiriцa iéste mъma trebъínцelor, шж trebъínцele, mъma nъbírĭ dъ abére, шж nъbírea dъ abére, mъma ցáfъrilor, шж ցáfъrile mъma dъrъпъпъrii цъrilor, ъnde bedém kъ bórba d'in ъrmъ sъ léagъ kъ чea dжntжĭ, пр'in poftorírea kъvíntelor, ádikъ bórba «шж trebъínцele, mъma nъbírii dъ abére, sъ léagъ dъ bórba d'жntжĭ, kъ poftorírea kъvжn_tъlъĭ «trebъínцele, шж bórba «nъbírea dъ abére, sъ léagъ kъ bórba чea d'in sъs iárъш kъ poftorírea kъvжntъlъĭ «nъbírea de abére, шж ч. a. l. asémenea.

«Kъtre adъoцíre pribésk шж álte treĭ nъmírĭ, ádikъ perifrásis, tжlmъчíre шж prín mijlok.

«Periphrasis sъ zíce, kând o înțelégere a únúĭ kuvânt, o kuvântъm kъ maĭ múlte pъrțĭ dь ale vórbeĭ, kum kând zícem «cheĭ dъla școálъ, în loc dь «școalárii, ши «cheĭ dъla diván, în loc dь «divaníții, ши «d'al dъ pâmuл, în loc dь «pâmuл, ши «n'áre víne sъ ne popréască, în loc dь «nimenĭ nu ne poprégte, ши пъ voĭ silí ku kâtь puțére vóĭ avéa, în loc dь «dь mъ voĭ silí kât voĭ puțéa, ши «am kredínțъ kътre víne, în loc dь «te kréz, ши «ъm iéste dь prípъ, în loc dь «mъ prinésk, ши «krísuл ieréa d'in cheĭ maĭ bogáțĭ óamenĭ, în loc dь «brísuл ieréa chel maĭ bogát om.

«Prefácerea vórbeĭ, che s'a arъtát la § 197, iéste periphrasis.

«Tâmьchíre sъ zíce, kând chéle întrebáte, le fácem lumináte, ku álte pъrțĭ dь ale vórbeĭ, kum kând zícem «tóțĭ am vorbít dumnealuĭ, fíeш káre înpárte, únde ku vórba «fíeш káre în párte, tâmьchím kuvântuл «tóțĭ, ádikъ arъtъm în che kíp nea fost vórba kътre dumnealuĭ, ши kând zícem «шъdéțĭ tóțĭ, fíeш káre la lókuл sъŭ, ku vórba «fíeш káre la lókuл sъŭ, tâmьchím kuvântuл «tóțĭ, ádikъ arъtъm míjlokuл шъdérii.

«Pr'inmíjlok sъ zíce, kând maĭ adъogъm o vórbъ, káre ши dь ba lipsí, nu vatъmъ înțelégerea cheĭ lálte vórbe, kum kând zícem «acéasta che'm supĭ (káre iéste ши adъvъrátъ) o sъ ne adúkъ máre întristáre, d'in káre vórbъ dь sъ ba skóate kuvântárea «káre iéste ши adъvъrát, înțelégerea cheĭ lálte vórbe, nu sъ bátъmъ, ci rъmâne întréagъ, ka kând n'ar avéa trebuínțъ dь acéa kuvântáre, kъchĭ putém zíce «acéasta che'm supĭ, o sъ ne adúkъ o máre întristáre, fъrъ a maĭ adъogí «káre iéste ши adъvъrátъ, kâsъ acést pr'inmíjlok sъ kuvíne a fí înbínat dь vórbe maĭ preskúrte, ka nu ku luminímea lor, sъ vitъm chéle maĭ sus zise, prekum s'a arъtát ши la § 172 §г. 1§.

«Kътre adъogíre privéște ши întuneríca propúnerilor chélor îndoite §188. s§. 1 § ши chélor adeverítoare.

в§. Linsíre, saŭ skurtáre sъ zíce, kând lъsъm la vórbъ kuvínte пь d'inafárъ, káre sъ înțelég d'ân chéle zise, kum kând zícem «nuțín a fóst sъ kâzь, d'intr'atâta înnoițíme, dь únde linséște númele «lok, kъchĭ trebuia sъ zícem «nuțín a fost sъ kâzь d'intr'atâta înnoițíme dь lok, ши kând zícem «ъțĭ voĭ dá atâta, în kât nu veĭ putéa pumъrá, dь únde linséște númele «múlte bъtъĭ, saŭ «múlte toiége-více, kъchĭ trebuiá sъ zícem «ъțĭ voĭ da atâta dь múlte bъtъĭ, saŭ «atâta dь múlte toiégе-více, înkât nu le veĭ putéa pumъrá, ши «la kâte iéste sunús ómuл! dь únde linséște númele «întâmplárĭ, pátimĭ, ádikъ «la kâte întâm-

плъri-ла кѫte пátimĭ iéste sьпѫsómьл! шѫ «ieў te sokotéam dъ ↑пцелéпt, dь ўnde лinsé-
ще пýmeле «om, ádikъ «ieў te sokotéam dь om ↑пцелéпt, шѫ «чел d'ѫп чer, dь
ўnde лinséще rráюл «iéste, шѫ пýmeле «Dymnezъў, ádikъ «Dymnezъў чел че iéste ↑п чer
шѫ «съ'ці плъtéaskъ чел dъ sys, dь ўnde лinséще «Dymnezъў че iéste ↑п чer,
ádikъ «съ'ці плъtéaskъ Dymnezъў че iéste sys ↑п чer, шѫ «m'am rъrát dъ dym-
пεaлyĭ, шѫ mю zís kъ пy sъ поáte, dъ ўnde лinséще «áці фáче чérerεа, ádikъ
«m'am rъrát dъ dymпεaлyĭ, шѫ mю zis kъ пy sъ поáte áці фáче чérerεа,
«шѫ пentry пýmeле лyĭ Dymnezъў, фь'm ачést віne! dь ўnde лinséще «mъror,
ádikъ «пentry пýmeле лyĭ Dymnezъў, mъror, фь'm ачést віne, шѫ «n'am aуzít
пýmaĭ dъла tíne, чi шѫ dъла áлціĭ, dь ўnde лinséще поftorírεа tot ачéлyĭ rraю
«am aуzít, ádikъ «чi шѫ dъ ла áлціĭ am aуzít, шѫ «dъ m'eĭ вáte кѫt веĭ вréа,
tot пy вóю tъчéа, dь ўnde лinséще «dar, saў «ѫпsъ, къчĭ trebyiá sъ zíчem «dь
m'eĭ вáte кѫt веĭ вréа, dar ieў tot пy вóю tъчεа, шѫ «ціў minte, dь ўnde лinséще
«↑п, ádikъ trebyiá sъ zíчem «ціў ↑п minte.

«Asémene шѫ ла rъsпýnderĭ лъsъm rráюrĭ пъ d'inaфáрь, пentry skyrtárεа
вóрвеĭ, кym кѫnd пе ↑пtréaвъ «ýnde méрціĭ? rъsпýndem «аколó, ла вукуréщĭ, dъ
ўnde лinséще поftorírεа rráюлyĭ «merr, кy káre пеа ↑пtrebát, ádikъ sъ ↑пцелéще
ка кѫnd am rъsпýnde «аколó merr, ла Букуréщĭ merr, шѫ кѫnd пе ↑пtréaвъ
«кym méрце? rъsпýndem «↑пчét, táre, dь ўnde лinséще поftorírεа rráюлyĭ
«méрце, кy káre пе ↑пtréaвъ, ка кѫnd am rъsпýnde «↑пчét méрце, táre méрце,
шѫ кѫnd ↑пtreвъm «веĭ sъ méрціĭ? пе rъsпýnde «ва, пy, dárь, ка кѫnd пεar
rъsпýnde «пy boiésk sъ merr, вá, пy boiésk sъ merr, dárь boiésk sъ merr, шѫ
«щíĭ че mю zis? dъ ўnde лinséще пропýmeле «ty, ádikъ щíĭ ty че mю zis? шѫ
«am увлát káле dъпъrtátъ, dь ўnde лinséще пропýnerεа «↑п, ádikъ am увлát
↑п káле dъпъrtátъ, шѫ «кym a venít Геóрге, am шъzýt ла másъ, dъ ўnde лin-
séще sпреrráюл «пешíп, ádikъ «кym a venít Геóрге, пешíп am шъzýt ла másъ,
шѫ «юam кѫntát, ↑п кѫt s'a myлцymít, dъ ўnde лinséще «atѫt dь фrymós-dъ
віne, sьў atѫt dъ myлt, ↑п кѫt sa myлцymít, шѫ «вézĭ sъ пy sпýĭ, dъ ўnde лin-
séще легárεа «ка пy кymвa, ádikъ «вézĭ ка пy кymвá sъ sпýĭ, шѫ «sъráкyл dь
míne! dь ўnde лinséще interцéцiю «ox! ádikъ ox! sъráкyл dь *míne*! шѫ «пy пóчю méрце,
↑п лок dъ «пy пóчю a méрце, dъ ўnde лinséще легárεа «a, шѫ «лás sъ
meárrъ, ↑п лок dъ «лásь sъ méаrrъ, dь ўnde лinséще sлóва «ъ, dъ ла rráюл
«лásъ.

«Linséще шѫ вóрвъ ↑пtréarъ, кym кѫnd zíчem «dъ mъ юзвéщĭ, askýлtъmъ,
dь ўnde лinséще чéю че sъ ↑пцелéще пъ d'inaфáрь, ↑ппotríва ачóщіĭ вóрве,

ádiкъ «ıaр dъ nȣ mъ юбéщĭ, nȣ mъ asкȣʌtá, шж «в'am snȣs вóoъ sъ nȣ mжn-кáцĭ, къ i sъ въ къíцĭ, dъ ȣ́nde ʌinséщe «dъ вéцĭ mжnкá, ádiкъ «в'am snȣs вóoъ sъ nȣ mжnкáцĭ, къ dъ вéцĭ mжnкá, i sъ въ къíцĭ.

«Кътрe ʌinsíрe méрцe шж sкȣрtáрea npoнȣ́meʌoр, §188. в§. г§.

г§. Mȣtáрe sъ zíчe, кжnd ȣn кȣвжnt sъ mȣ́tъ d'in ʌóкȣʌ sъȣ̆, ꙟntр'áʌt ʌoк, кȣm кжnd zíчem «iéste ieʌ врédnik sъ méaргъ; ꙟn ʌoк sъ zíчem, dȣnъ oржndȣiáʌъ (§189. di. §.) ieʌ iéste врédnik sъ mеáргъ, ȣ́nde вedém къ npoнȣ́meʌe «ieʌ, sъ mȣ́tъ d'in ʌóкȣʌ sъȣ̆, ꙟntр'áʌt ʌoк, шж «фрȣmós om шж ꙟnцеʌént, ꙟn ʌoк dъ «om фрȣmós шж ꙟnцеʌént, (§187. s§.) mȣtжndȣsъ nȣ́meʌe «om, d'in ʌóкȣʌ sъȣ̆, шж «кȣ ачést om вȣ́n, фíeш кáрe nȣteá, ꙟn náчe шж кȣ ʌíniщe sъ вieцȣiásкъ ꙟn ʌoк dъ «кȣ ачést om вȣ́n, фíeш кáрe nȣtéa sъ вieцȣiásкъ ꙟn náчe, шж кȣ ʌíniщe, ȣ́nde вedém къ кȣвínteʌe «ꙟn náчe, шж «кȣ ʌíniщe, чe sъ ıaȣ̆ dрent snрeгрá-юрĭ (§161. в§.) s'aȣ̆ mȣtát d'in ʌóкȣʌ ʌoр (§192. a§.) шж «чeĭ чe aвéрea ʌȣĭ Гeóрге, aȣ̆ хрънít, ꙟn ʌóк dъ «чeĭ чe aȣ̆ хрънít aвéрea ʌȣĭ Гeóрге (§189, гi§.)

«Sъ mȣ́tъ шж вóрвъ ꙟntрéaгъ, кȣm кжnd zíчem «aȣ̆ dъшкís ȣ́шжʌe, шж aȣ̆ ржdiкát zъвóaръʌe, ꙟn ʌoк sъ zíчem «aȣ̆ ржdiкát zoвóaръʌe, шж aȣ̆ dъшкís ȣ́шiʌe, къчĭ ꙟntжю zoвóaръʌe sъ ржdíкъ, anóĭ sъ dъшкíd ȣ́шiʌe, шж кжnd zíчem «ieȣ̆ team крескȣ́t фъ́tȣʌ mieȣ̆, ieȣ̆ team nъsкȣ́t, sжnцеʌe mieȣ̆ mi ʌaĭ sȣnt, шж tȣ aкȣ́m mъ вáцĭ? ꙟn ʌoк sъ zíчem «ieȣ̆ team nъsкȣ́t фъ́tȣʌ mieȣ̆, ieȣ̆ team крескȣ́t, шж ч. ʌ. ʌ. къчĭ ꙟntжю sъ náщe ómȣʌ, anoĭ sъ кréщe, шж кжnd zíчem «aшa a meрs Гeóрге, npeкȣ́m a meрs шж Maрín, ꙟn ʌoк sъ zíчem «npeкȣ́m a meрs Maрín, aшá a meрs шж Гeóр-ге, къчĭ кȣ snрeгрáю «aшá, ръsnȣ́ndem ʌa snрeгрáюʌ «npeкȣ́m, шж snрe грáюʌ «aшá, aрátъ o фántъ, чe s'a ȣрmát, saȣ̆ sъ ȣрméazъ, saȣ̆ вa sъ sъ ȣрméze dъonoiрíвъ кȣ a snрe грáюʌȣĭ «npeкȣ́m, шж кжnd zíчem «atȣ́nчĭ a вenít Гeóрге, кжnd a sosít шж Maрin, ꙟn ʌoк sъ zíчem «кжnd a sosít Maрín, atȣ́nчĭ a вenít шж Гeóрге, къчĭ кȣ snрeгрáюʌ, atȣ́nчĭ ръsnȣ́ndem ʌa snрeгрáюʌ «кжnd, шж snрeгрáюʌ «atȣ́nчĭ, ne aрátъ o вреme, nъ кáрe s'a ȣрmát, saȣ̆ sъ ȣрméazъ, saȣ̆ вa sъ sъ ȣрméze o фántъ ʌa oржndȣíta вréme a snрeгрáюʌȣĭ «кжnd? ачéastъ nátimъ sъ zíчe dъ гréчĭ «πρoθύστερον σχῆμα, ádiкъ чéa чe sъ кȣвíne ʌa вóрвъ, sъ sъ zíкъ ꙟnnaínte, sъ zíчe ꙟn ȣ́рmъ, шж чéa чe sъ кȣвíne sъ sъ zíкъ ꙟn ȣ́рmъ, sъ zíчe ꙟnnaínte.

d§. Sкimвáрe sъ zíчe, кжnd ꙟn ʌoк dъ кȣвжntȣʌ чeʌ кȣвiinчós, ne sʌȣџжm кȣ aʌt кȣвжnt, фъръ a iшí, кжtȣш dъ nȣцín, d'in ꙟnцеʌéцеrea ачéʌȣĭ кȣвiinчós кȣвжnt, кȣm кжnd zíчem «Dȣmnezeírea, ȣ́na iéste, ꙟn ʌoк sъ zíчem «Dȣmnezъ́ȣʌ,

ѓнъл iéste, ѓnde ѧn лок dъ кувѫнтъл «Dумnezъул, ne служѫm ку кувѫнтъл «Dумnezeírea, ѣръ a iшí d'in ѧnцелéцерea кувѫнтълуї «Dумnezъў, ádiкъ кѫnd ѧn лок dъ обráze ѧnfiinцáte, ne служѫm ку пѫme слобode, шѫ amínterea кѫnd zíчem «ку мѫnъ dréaпtъ съ ле ѧnпáрдї лор, ѧn лок dъ «ку drentáte sь ле ѧnпáрдї лор, ádiкъ кѫnd ѧn лок dъ пѫme слóbode, ne служѫm ку обráze ѧnfiinцáte, шѫ кѫnd zíчem «але жъdекъцїї ашá мерг, ѧn лок dъ «жъdекáта ашá мéрце, ádiкъ кѫnd ne служѫm ку перífrasis, ѧn лок dъ пѫme ѧnfiinцáte, шѫ кѫnd zíчem «ѧnцелéпт жъdекъ, ѧn лок dъ «ѧnцелепцéще жъdекъ, ѓnde ѧn лок съ ne служѫm ку спрегрáнъл «ѧnцелепцéще, ne служѫm ку пѫмеле adъoráт «ѧnцелéпt, tot aчéлаш ѧnцелéцере пъzínd, ка кѫnd am fi zis «ѧnцелепцеще, шѫ «ку мещешѝг скрíie, ѧn лок dь «мещешѫцéще скрíie, ѓnde ѧn лок dь спрегрáнъл «мещешѫцéще, ne служѫm ку пропѫнерea «ку, шѫ ку пѫмеле «мещешѝг.

«Съ скímбъ шѫ пъртъшѫрea слóbodь, ѧn пъртъшѫре пътimitóare, кът кѫnd zíчem «aчéцї връжтáшї, ѵнíцї ѣíind ку ѣкъtóрii dь рéле, ѧn лок съ zíчem «aчéцї връжтáшї ѵнíndѵsъ ку ѣкъtóрiї dь рéле, ádiкъ пьртъшѫрea слóbodь ѵнíndѵsъ, съ скímбь ѧn пъртъшѫре пътimit: «ѵнíцї ѣíind.

«Sъ скímбъ шѫ вóрбь ѧntрéагъ, кът кѫnd zíчem «a вíецї чíневá ку лíнiще iéste плькѵt шѫ ла óamenї, шѫ ла Dумnezъў, ѧn лок съ zíчem «вíнaца лiнiщíтъ iéste плькѵtъ шѫ оámeniлор шѫ луї Dумnezъў.

§ 208. Dупъ орѫndзiáлъ, кѫnd пу ne служѫm ла вóрбъ ку aчéste пáтрѵ пътimї, пíчї ку ѣrásis, пíчї ку перiѣrásis, шѫ ч. л. л. ádiкъ кѫnd ѧn лок съ zíчem «dѫne пóoь Dóamne, zíчem «dѫne Dóamne, шѫ кѫnd ѧn лок съ zíчem «mié ѣríкъ, mié ѣríкъ Dóame! zíчem «mié ѣríкъ Dóamne шѫ ч. л. л. шѫ кѫnd ѧn лок съ zíчem «ла кѫte iéste sѵnѵs ómъл! zíчem «ла кѫte пátimї iéste sѵnѵs ómъл шѫ ч. л. л. шѫ кѫnd ѧn лок съ zíчem «ѣрѵmós от шѫ ѧnцелéпt, zíчem «óm ѣрѵmós шѫ ѧnцелéпt, кѣчї пѵрурea пѫмеле чéле adъoráte, трéбѵie sь съ пѵ̆ie ѧn ѵрma чéлор ѧnfiinцáte (§187. §s.) шѫ кѫnd ѧn лок съ zíчem «бíne мéрце Геóрге, zíчem «Геóрге мéрце бíne, кѣчї пѫмеле трéбѵie съ съ пѵ̆е ѧnnaíntea грáнълуї, шѫ грáнъл dупъ пѫme (§189. dї§.) шѫ ч. л. л. шѫ кѫnd ѧn лок съ zíчem «Dумnezeírea ѵna iéste, zíчem Dумnezъул ѵнъл iéste. ádiкъ кѫnd ne служѫm ку обráze ѧnfiinцáte, ѧn лок dъ пѫme слóbode, шѫ кѫnd ѧn лок съ zíчem «ку мѫnъ dréaпtъ «съ ле ѧnпáрдї лор, zíчem «ку drentáte sь ле ѧnпáрдї лор, ádiкъ кѫnd ne служѫm ку пѫme слóbode, ѧn лок dъ обráze ѧnfiinцáte, шѫ ч. л. л.

§ 209. Ачéste пъtimĭ але вóрвеĭ, fiind спре ↑ппоdовíреа ieĭ, tréвsie sъ пе sлsжжm кs iéле, sndе шж кsm sъ кsвíne, iар пs sъ ле ↑ntreвsinцъm níste оржп-dsiáлъ, шж ↑nпоtríва овічéнsлsĭ, къчĭ tóate вóрвеле, шж tóate пърціле вóрвеĭ пs sжnt dъ óвще ssпsse ла пъtimĭ, ádiкъ zíчem «ла sпеле пsme, iар пs шж «ла пsмеле sпеле, dsпъ sлоvоzéniia msлtъriĭ, шж «ла níше óameni, iар пs шж «ла óameni níще, asémeпe шж ч. л. л. пъtimĭ.

§ 210. Маĭ sжnt áле treĭ ↑пкiпsíriĭ але вóрвеĭ, кs káре пе sлsжжm tot спре ↑nпоdовíреа ieĭ, ádiкъ metafорá, алirórie, шж éпiтъ, káре кжtе tréiле пrivésk ла Ritóriкъ, dар пentrs къ adése óri ле ↑ntжmпinъm ла вóрвъ, dъ ачéia пentrs óаре че кsпощíнцъ а лор, шж ↑пцелéцере ле арътъm пъ sкsrt aíчĭ.

а §. Metafорá, ádiкъ dsпъ asemъпáре, sъ zíче, кжnd вржnd sъ арътъm sn овráz, saŭ алt чевá asémъпъm ↑пцелéцереа ачéлsĭ пsme (кs káре fáчem ачéа аръ-táре) кs áлtъ ↑рцелéцере, кsm кжnd zíчem «↑пцелепчisпеа iéste комóара fánte-лор вsпе, ла ачéastъ вóрвъ, ↑пцелéцереа пsмелsĭ «комóаръ (че sъ dъ пsмаĭ ла авéре) о asemъпъm кs dовжndíреа fánteлор вsпе, ка кжnd am zíче «dовжndíреа fánteлор вsпе, iéste ↑пцелепчisпе, шж кжnd zíчem «Dómnsл iéste кsmпъпа dreп-tъцiĭ, sndе ↑пцелéцереа пsмелsĭ «кsmпъпъ (че sъ dъ ла кsmпъпа кs káре кsm-пъпím лsкрsрiле) о asemъпъm кs fántеле Dómnsлsĭ, ка кжnd am zíче «пreкsm кsmпъпа кsmпъпеще dъ о пotrívъ лsкрsрiле, ашá шж Dómnsл кsmпъпéще dreп-tъціле fieш кърsia ↑п пárte, dъ опоtrívъ.

в §. Алiгорíie (шж кsm am zíче пъ рsмжníie «пíлdъ) sъ zíче, кжnd вржnd sъ арътъm sn овráz, saŭ алt чевá, áлtъ ↑пцелéцере áре ачел пsme (кs káре пе sлs-жжm спре арътáреа [illegible]sĭ лsкрs) шж áлta ↑пцелéцem поĭ кs ачéл пsme, кsm кжnd zíчem кътре Maríia f[illegible]ара «вsкsръte вáie, káре спéлĭ кsпощínца, кs пsмеле «вáie (че ↑nsemnéazъ вáia, ↑п káре пе спълъm trsпsл) ↑пцелéцem пъ Maríia fечóаръ, ка кжnd am zíче «вsкsръte Máriia fечóаръ, káре, пreкsm вáia спáлъ trsпsл ómsлsĭ dъ спsркъчisпе, шж пекsръцéniie, ашá шж ts спéлĭ кsпощínца оámeniлор dъ пекsвiíпцеле ieĭ, шж кsm а zís óаре кжnd ómirsл «iар Аθiná апsкжnd dъ пърsл кáпsлsĭ пъ Ахiлéfs, ↑пцелегжnd кs пsмеле «Аθina (че iéste пsмеле ↑nsвшít dъ dsmnezъóaiкъ) ↑пцелепчisпеа, шж кs вóрва «апsкжndsʼл dъ пърsл кáпsлsĭ «по-пríndsʼл dʼin mжníia лsĭ, ка кжnd ар fi zis «iар ↑пцелепчisпеа лsĭ Ахiлéfs, по-пríndsʼл dʼin mжníia sá, saŭ maĭ dъsлsmжt а zíче «iар ↑пцелéпtsл Ахiлéfs, попрin-dsm mжníia sá, ádiкъ ↑п лок dъ «↑пцелепчisпе, шж dъ «↑пцелéпt, sʼа sлsжжt

ку пъмеле «Аθіná, шж ын лок дъ вóрба «попрíндъ'л d'in мжníа лъї, саў «попрíндъм мжníа сá, s'a слъджат ку вóрба «апъкжндъ'л дъ пърча кáпълъї.

г§. Enirmъ (че пъ рымжníie пътém пумí «гічітóаре) съ зíче, кжnd фáчем о ынтребáре ынтълекóасъ, ку кáре ынделецем ун обráз, саў алт чевá, че съ aséamъпъ ку ачéа ынтребáре, кум кжnd ынтребъм zикжnd «гíчї гічітóарea мea «че dобіток iéste ачéла, кáреле дъ diminéaцъ ъмблъ ын пatру пічére, шж ла пржnz, ын дóоъ, iар sипе séаръ, ын трéї? ne ръспúnde къ «óмул iéste ачéл dобітóк, пentру къ кжnd iéste мik, ъмблъ d'aвúшiле, ádikъ ку мжíniле шж ку пічéреле, iар кжnd съ търéцe, ъмблъ drent ын дóоъ пічére, шж ла бътржнéце кam плекát, ын дóоъ пічére, шж ынтр'ун бастóн, шж кжnd ынтребъм «че iéste бубós шж трепцърós, шж шáde ку dómni ла мásъ? ne ръспúnde «стрúгуiле iéste ачéла, пentру къ iéste пúмаї бробóане, ка пíцe бúбe, шж дъгrинát d'in тóate пърдiле, ка ун трепцърós, шж съ пúne ла мásъ domnéaскъ.

«Къire Enirmъ пътém зíче къ прівéск шж бáснéлe, ку кáре арътъm ун а дъвър пр'in кувínte minчinóase, саў o minчiúнъ ка o пíлdъ, че s'ar фi ынтжмплат ку адъвърát, ку кáре повъцuím пъ бare чíne sипе фánte бúне, прекúm sжnt бáснеле лъї Eсоп.

ПARTEA VII.

пentrv поezie

§211. Поezíа ádĭкъ фáчерса dъ stíхврĭ, ла лímба рvмжнéаскъ, iéste прса лésne пentrv къ съ търцinéцe ап пvцíne канóane, кvт.

1§. A съ sфжрмж́ dóoъ stíхврĭ ап aсémene слóвe.

2§. A авéа слomníрĭ, саў dъопотрíвъ, саў vп stix dъ áлтvл, кv o слomníре маĭ пvцín.

3§. A'ш цinса ръзvфлáрса, ла míдлокvл stíхvлvĭ, саў кv o слomníре маĭ дos; саў кv ýna маĭ мúлт, dъ míдлокvл stíхvлvĭ, шр ла чсле прса скúрte stíхврĭ, пзtem ръзvфлá, шж ла o слomníре шж ла dóoъ.

4§. A авéа sémnvл ловíреĭ, ла кvвжнtvл d'in ýрмъ, tot ла o слomníре; атжndóoъ stíхврíле.

5§. Stíхврíле чéле маĭ фрvмóase сжnt; чéле маĭ скúрte ап слomníр «спре пíлdъ съ ащернúръ ачéste маĭ дos stíхврĭ.

«Чíne вíne ла фжntжнъ,
съ съ плíмве м'жп гръdínъ,
«Ka шж sétса'ndъstvлáре,
шж súфлetvл ръзvфлáре;
«Dовжndíndз'ш dъ o dátъ,
съ маĭ вíie м'áлтъ dátъ.

«La ačéste stíxȣрĭ вedém, къ sъ sфѫршъsк, ꙟn asémene sлóве, кѫ́te dóoъ stí-
xȣрĭ, ádiкъ ꙟn пъ, лáре. шѫ dátъ.

«Къ sѫnt tóate dъonotрíвъ ла sлomníрĭ, ádiкъ фíеш кáре stix dъ опt sлomníрĭ.

«Къ пȣtém ръsȣфлá ла a пátра sлomníре, ádiкъ ла «чíne вíne, «ла sъ sъ плímве, шѫ ч. л. л.

«Къ aȣ sémnȣл ловíрéĭ, ла adóoъ sлomníре, a кȣвínteлор d'in ȣ́рmъ «фѫn-tѫ́пъ, гръdíпъ, шѫ ч. л. л.

«Sпре maĭ mȣ́лte níлde ащернéръm шѫ чéле maĭ џos stíxȣрí.

«Кѫntáре dъ tѫнгȣíре ла sфѫршѫ́tȣл віiéцiĭ.

«Мъ dȣк, mъ dȣк, шѫ въ лas,
nічĭ o ȣ́рmъ въ maĭ лas,
«Sъ въ лȣáцĭ dȣпъ míne,
sъ въ ꙟntѫлníцĭ кȣ míne,
«Мъ dȣк, d'ȣ́nde nȣ maĭ вíne,
ш'ȣ́nde a mérџe, sъ кȣвíne.
«Чíne a вenít ꙟn лȣ́me,
ор nȣ s'a maĭ dȣs d'in лȣ́me?
«Чíne óкiĭ ш'aȣ ꙟnкís,
óаре 'шi ꙗȣ maĭ dъшкís?
«Чíne s'a dȣs dȣпъ лȣ́me,
óаре maĭ вenítaȣ 'n лȣ́me!
«Мъ dȣк, mъ dȣк, шѫ въ лas,
nічĭ o ȣ́mвръ въ maĭ лas.
«În zadáр вením ꙟn лȣ́me,
ꙟn zadáр tръím пъ лȣ́me,
«Înzadáр ne stръdȣím,
ꙟn zadáр ne кinȣím,
«Sъ doвѫndím tóate'n лȣ́me,
Кѫnd nimíк лȣъ́m d'in лȣ́me.
«Гóлĭ am вenít, гóлĭ ne dȣ́чem,
nimíк кȣ noĭ d'aíчĭ dȣ́чem,
«Tóate o zъdърnічíie,
вíne ар фí, sъ nȣ maĭ фíie,
«Tóate o tікълошѫ́ie,
че n'aш вреа sъ maĭ вíie,
«Tóate вin, tóate sъ dȣк,
tóate треk ꙟntр'ȣn minȣ́t,
«Мъ dȣк, mъ dȣк, шѫ въ лas,
óase móарte фър' dъ глas,
«În zadáр въ tѫнгȣíцĭ,
ꙟn zadáр въ шѫ џълíцĭ
«Пentрȣ чеĭ че aȣ ръпosat,
шѫ dъ кínȣрĭ aȣ sкъпát;
«Móартеа tóate потолéще,
« tóate niлe istовéще,
«O че греа dъsпърцíре,
d'in tре óamenĭ dȣпъ фíре!
«Nȣ mъ пȣ́neцĭ ла ȣĭtáре,
рȣ́гȣвъ кȣ ꙟndȣрáре,
«Чеĭ че ръmѫnéцĭ пъ ȣ́рmъ,
кѫt вецĭ maĭ tръí ꙟn ȣ́рmъ,
«Dáцĭ'm *míie* чеа maĭ dȣ́лче,
ла чел че d'aíчĭ sъ dȣ́че,
«Чеа di'n ȣ́рmъ sърȣtáре,
к'о ꙟntреáгъ 'пвръцiшáре,
«Мъ dȣк, mъ dȣк, шѫ въ лas,
вedéцĭ, вedéцĭ, че въ лas,

«Въ лas kiote шж лешж́пȣрĭ,
въitъtȣ́рĭ шж sȣsпíнȣрĭ,
«Въ лas жáле кȣ пъкáz,
въ лas лъ́кръmĭ пъ обрáz,
«Ш'ȣn вáй míie! фъ́tȣл mieȣ̆!
фráte! sóро! táтал mieȣ̆!
«A mea máiкъ чеа пrеа dȣ́лче!
(O че dȣрéрĭ miadȣ́че!)
«A mea фátъ пrеа ꙋбítъ,
dъла џж́џе'm dъsпърџítъ,
«Кȣm te dȣчĭ! шж ȣ́nd'te dȣчĭ!
кȣ че гráбъ, te шж dȣчĭ!
«Amár! amár! amár! míie!
oр пȣtéава sъ maĭ вíie!
«O віiáџъ amърж́tъ!
че petréчере ȣрж́tъ.
«Кжnd пъdéжde n'am лъsátъ,
a te maĭ вedéa вreo dátъ!
«Вай! кȣm фȣ́џе dъла míne!
móарte шж miie maĭ віne!
«Atȣ́nчĭ tóatъ ꙟntristárea,
ъm ва лinsí шж dȣрéрia,
«Întristáre въz къ лas,
ȣn кȣmпліt връжmáш въ лas.
«Dъпáрte d'ачéastъ бóалъ,
че пъ toџĭ кȣрж́nd domóалъ,
«Къ'ntristária ла'ntristáре,
ꙟntristáре шж maĭ máре,
«Шж dȣрéрea ла dȣрéре,
mȣлt maĭ máре dȣрéре,
«Mъ dȣк, mъ dȣк, шж въ лas,
zíoa бȣ́nъ въ шж лas.

Kъtре фáta, че sъ dȣ́че фъръ
вrémea ieĭ

«Dȣ́te, dȣ́te, ȣ́nd' sъ dȣ́че,
oр чíne d'aíчĭ sъ dȣ́че,
«Шж d'ȣ́nde nímenĭ maĭ віne,
aíчĭ ла noĭ dъла tíne,
«Dȣ́te, dȣ́te, шж пеашéапtъ.
шж пъ noĭ aчí ꙟn dátъ,
«Къ вom sosi шж noĭ mж́ine,
алергж́nd toџĭ dȣпъ tíne,
«Dȣ́te, dȣ́te шж гъtéшe,
шж кȣ флорĭ ꙟnпodoбéшe,
«Lок ꙟn вечĭ dъ лъкȣínџъ,
dȣп'a nóastrъ treбȣínџъ,
«Dȣ́te, dȣ́te, te кȣпȣ́пъ,
коачést кȣчíȣг ꙟпреȣ́пъ,
«Че акȣ́m te'пврьџішáзъ,
лж́пгъ tíne ва sъ шáзъ
«Ka ȣn míре, шж te tráse,
d'intр'але nóastre брáџе,
«Întóарчете шж ne вezĭ,
акȣ́m кжnd te dъпърtézĭ,
«Къ ꙟn вечĭ nȣ ne maĭ вezĭ,
шж tȣ nічĭ кȣm, nȣ o крezĭ,
«Прiiméшe ꙟn sфжрmж́t,
чéastъ чínste ла mormж́nt,
«Че'џĭ dъm sure кȣпȣníie,
dȣп'a nóastrъ datoríie,
«Dȣ́te ла лъкáшȣл tъȣ̆,
dȣпъ кȣm ва Dȣmnezъȣ̆.

Mъngъiérea fételor ce sъ duc fъrъ vréme

«Fróare aĭ fost, flóare teaĭ dus,
flóare ieşĭ, únde teaĭ dus,

«Ce viiáţъ skúrtъ'nzíle,
a flórilor dunъ fíre!

«Prímъvára sъ iésc,
primъvára înflorésc,

«Primъvára sъ sfârşъsc,
iárna nú sъ maĭ gъsésc.

«Cum le vezĭ în tr'aĭ tъĭ okĭ,
peşín le mâncĭ d'in okĭ,

«Aŭ un dar, lor dat d'in fíre,
a mângiá coa lor fíre,

«(Cea dúlce'n tóate vrémea,)
pъ tóate tinerímea,

«Mâncĭ eĭ dunъ datoríie,
le mâncĭ port cu bucuríie,

«Cu iéle sъ'nfrumuseţézĭ,
cu iéle sъ'nveselézĭ,

«Frumuseţea lor, le pláce,
pъ toţĭ voiósĭ ĭĭ mâncĭ fáce,

«Nicĭ aceástъ porócire,
tu n'avúţĭ nicĭ fericíre,

«Cu a fíriĭ datoríie,
«graţióza călătoríie

«O ce grea neporócire!
óare nu ie fericíre?

«A priví dъ únde ieşĭ,
dъ únde akúm lăcuiéşĭ,

«Cum sъ scútъ dъ vântурĭ,
cum sъ risipésc în vântурĭ,

«Atâta florĭ înflorite,
cu múlte féţe'nfrumosite!

«Cum cad mâncĭ sъ duc ca tine,
fъrъ nicĭ o rodíre!

«Dъ cât a trъĭ în lúme,
a te cinuí pъ lúme,

«În înfrikoşáte călurĭ,
cu fedurímĭ dъ necázurĭ,

«Ş'a'nceţí ama puháre,
la asémnne'ntâmplâre,

«Ca noĭ ceĭ mâncĭ dъ tine,
rътъsérът fъr' dъ tine,

«Bucurъtъ florícĭ,
când te duc ašá dъ mícĭ,

«Cъ mâncĭ maĭ porócĭ ieşĭ,
când mícĭ te călătoréşĭ,

«Câte rândnésc l'a ta párte,
stând akúm dъ dunárte,

«Neşĭindu'ş a lor párte,
ce póate 'şavéa în párte!

«Vъz un lucĭ înfrumosít,
ca un pom tot înfrorít,

«Şi'n mijlok pús'o călъtrъ,
lucrátъ dъ alabástrъ,

«Co'rgoafъ prea frumóasъ,
ca o mikşunéa stufósъ,

«Tu ieşĭ a nóastrъ nevítъ,
ce pierdúrът înflorítъ.

Asȣ́пра momѫ́ntȣлȣĭ ȣ́neĭ asémenѣa féte.

«Aíчѣa sъ odixnéще,
aíчѣa лъ'пвеseлéще,
«Dъ aíчѣa шѫ прiвéще,
пъ toцĭ прeкȣ́m ɪa вoiéщé,
«Гарофíца че ni s'a dȣs,
че ка'ntр'о глástр' aiчĭ s'a пȣs,

Asȣ́пра skȣртъ́рiĭ вiiéцiĭ,

«Так, tак, aȣ́z къ вáte,
ȣn чѣasóрnik dъ dъпáрte,
«Че a врémiĭ ne aрátъ,
tрéчерѣa кȣрѫ́nd ꙟn dátъ,
«Staȣ̆, mъ miр, шѫ mъ гѫndésk,
daр nȣ почiȣ̆ sъ sokotésk,
«Kȣm ȣn tак, ашá dъ miк
(кȣm am zíче, ȣn nimíк)
«În tр'о клíпъ'ntрȣ minȣ́t,
фъръ вéste ашá dъ mȣлt,
«D'intр'a mѣa вiiáцъ táie,
ꙟn кѫt ръmѫ́iȣ̆ ка ȣn пáie,
«O вiiáцъ skȣ́ртъ'n zíлe,
че te mѫndréщĭ níste fíре?
«Kѫnd ȣn tак nȣ́maĭ ал вrémiĭ,
te sȣnȣ́ne л'aлe врémiĭ,
«Шѫ к'ȣn tак че'цĭ fáче'n кап,
пeшín ръmѫ́ĭ фъръ кап.

Пentрȣ Праві лъ

«Прáвiлa лéагъ,
прáвiлa dъzлéзгъ,
«Кѫ́te ꙟntре óameni, tребȣiésk лerále;
шѫ кѫ́te tребȣiésk, a fí dъzлerále,
«Kѫnd daр n'o авéацĭ,
че в'asemъпáцĭ?
«Un кал фъръ фрѫȣ̆, ш'ȣn воȣ̆ фъръ воld»
че ȣ́пȣл шѫ áлtȣл, aлȣ́neкъ'n вot»
«Прiimíцĭ daр лéце,
че пóate sъ въ лéце,
«Kѫnd nȣ врeцĭ ка ieĭ, sъ nȣ въ potiкníцĭ
niчi ꙟn вре о вíпъ, sъ въ osѫndíцĭ

D'in пáрtea вiséрiчiĭ пentрȣ ktítорĭ.

«Beníцĭ tóцĭ, шѫ въ'пкinácĭ,
dómnȣлȣĭ, шѫ въ рȣгáцĭ,
«Пéntрȣ чел че ɪa клъdít,
ачést лъкáш прѣa sлъвít,
«Dъла Dómnȣл ieрtъчiȣ́ne,
чéрецеі кȣ плeкъчiȣ́ne,
«Пéntрȣ оp че ɪa грeшѫ́t,
пѫ́пъ ла ал съȣ̆ sfрѫршѫ́t.

Кътре фъцáрnікȣл че mɪa dat sърȣtáре ка iȣ́da

«Цѫпцáрȣл к'о вóрбъ dȣ́лче,
кѫnd воiéще sъ te mȣ́шче,

«Însꙋш іеꙋ ꙟцї dѣ dъ щіре,
к'ꙋn кꙟnтечéꙋ пrєa sꙋnцíre,
«La ꙋréке, шꙟ tъ'пшáꙋъ,
sꙟnцеꙋе ꙓъrъ гremáꙋъ,
«'Ꙟеꙋ sꙋ́це к'о sъrꙋtáre,
dъ іꙋ́dъ ꙓóarte táre,
«Ашá шꙟ tꙋ maĭ sъrꙋtát,
ꙋа ꙋréке mꙗĭ шꙟ кꙟntát,
«Шꙟ іеꙋ̆ ꙋésne m'am ꙟпшъꙋát,
къчĭ ꙟn dátъ team askꙋꙋtát,
«Фírєaĭ ꙓráte ꙋn цꙟnцár,
ка sъ кꙟnцĭ ка ꙋn цꙟnцár,
«Sъ sъrꙋ́цĭ ка ꙋn цꙟnцár,
шꙟ sъ sꙋџĭ ка ꙋn цꙟnцár,
«Sꙟ́nџе ꙓъrъ saц ꙟn вечĭ,
dъꙋа toцí пꙟ́nъ ꙟn вéчĭ!

Пentrꙋ drаroste.

«În dъшъ́rt mъ sokotésk,
ꙟn zadár mъ шꙟ ꙓъꙋésк,
къ sꙟnt воĭníк шꙟ бъrбát.
«Кꙟnd dъ ꙋn mікꙋ́ц amór,
ne пꙋtꙟ́ndꙋꙋ sъ'ꙋ omór,
amá strꙟns mъ вbz ꙋеráт.
«Ферічít че n'a ꙋmбꙋát,
nічĭ ꙟn кáꙋеĭ ꙗ къꙋкát,
nічĭ dъ іеꙋ s'a бігꙋít,
«Dar кꙋ mꙋꙋt maĭ ꙓеrічít,
чсꙋ че dъ іеꙋ s'a rъnít,
шꙟ nъ іеꙋ 'ꙋа бігꙋít.

§212. Съ пот фаче stixurĭ шĭ maĭ проaste, adikъ дъ челе че ла sфîрмit, нꙋ съ aсeамънъ ла sлoвe, ꙋн stix кꙋ aлtꙋл, чĭ нꙋмаĭ ла sфîршiрĭ, пъzеsк оаре че регꙋлъ авînd ор дъ о потрiвъ sфîршiрĭ, кîtе оuт, кîtе zече, кîtе доъ sпреzече, шĭ ч.л.л. saꙋ ꙋн stix maĭ skꙋрt, шĭ aлtꙋл maĭ лꙋнг о sфîршiре, кꙋм sîнt мiлдъ sъ арътъ челе maĭ дiн жоs.

Алтꙋл съ те лаꙋде,
 iар нꙋ тꙋ пъ tine;
О ворбъ шĭ нꙋмаĭ,
 te фаче съ мерџi tot,
Д'ачеiа съ te пъzешtĭ,
 ка ла време нꙋмаĭ
Шĭ прекꙋм съ каде,
 пꙋрꙋреа съ тръiешtĭ.
Атꙋнчĭ тꙋ съ ашепtĭ
 дъла sꙋнꙋшĭ tъĭ
Урmъrĭ бꙋне шîn џеленte
 кînd шĭ тꙋ лор ле веĭ да,
  чinstile мiлде шĭ дрепte,
Dꙋлче шĭ плъкꙋtъ
 съ паре ла toцĭ,
ворба чеа вiклеанъ,
 чеа фъцарнiкъ,
Чеа înшълътoаре
 шĭ чеа вînzътoаре,
Dar пъ nesimцite,
 groаnа цi-о sапъ,
Шĭ în ia tearnъкъ,
 aĭ лор sлꙋџiторĭ,
Кꙋ mincĭunĭ фрoзаве,
 шĭ дꙋлчĭ sърꙋтърĭ.
Пъzeшtе dar дъ ia
 ка дъ чеа маĭ маре рък.

§213. Елинiĭ обiчнꙋia дъ пiкiчиa stixurĭ, шĭ în кiпꙋл вршiлор, мꙋsкалꙋлꙋĭ, толорꙋлꙋĭ, шĭ ч.л.л. дъ каре кîtе о мiлдъ адъогаръм шĭ ноĭ аiчĭ.

Пentru чеi че съ mîndrésк пisтe fíre.

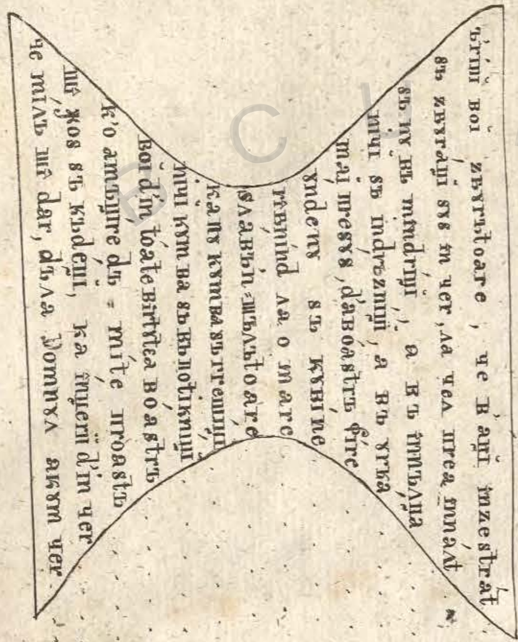

Ъгіmi voi зъгрътоаре, че вацi ïnzestrat . . 12
съ зъгръдiцi sъs în чеr, ла чел прea înалт . . 11
съ нъ въ mîndriцi, а въ ïmпълаца . . 10
нiчi съ îndrъзнiцi, а въ ъгка . . 9
mai presъs, d'авоастръ fíre . . 8
ïndeпъ съ къшпе . . 7
гъпnind ла о mаre . . 6
сълавъn = шъльtоаre . . 6
капъ кътва съгрешiцi . . 7
нiчi кът ва съ въ потiкнiцi . . 8
воi d'ïn toate вirtutea воаstръ . . 9
к'о атъцire дъ = mite проаstъ . . 10
шi жоs съ къdeцi, ка îngerii d'ïn чеr . . 11
че mïлъ шi dar, дъла Domnул авът чеr . . 12

Порунка топорулуi.

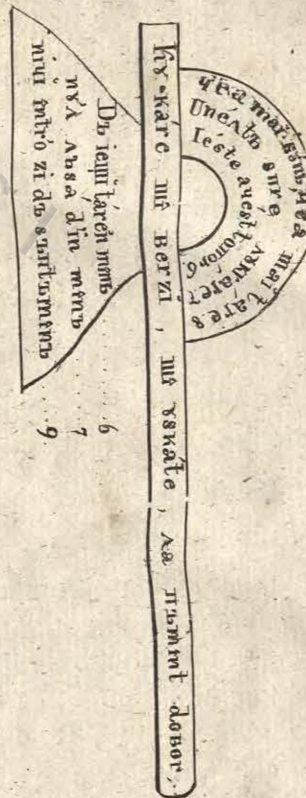

Ку кare шi верзi, шi тъкате, ла пъмът добор.

Дъ iешi tarеn mъ . . 6
нуl лъsа d'ïn mъ . . 7
нiчi întrо zi дъ съtьmъ . . 9

чеа маi вътъмеа маi tare 8
Unелtъ între лукrъtoare 7
Iеste ачеst топор 6

Дулчеаца музкалулуi

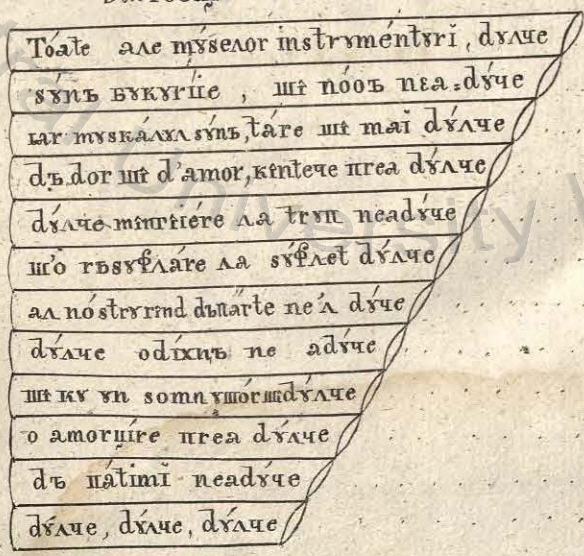

Toate але musелor instrumentъri, дулче . . 13
sунъ букурiе, шi поо пеа = дуче . . 12
Iar mузкалул sунъ, tare шi mai дулче . . 12
дъ dor шi d'amor, кînteче пrea дулче . . 11
дулче mîngîiere ла trуп пеадуче . . 11
шo ръsуфлаre ла sуфлеt дулче . . 10
ал nóstrурind дъпаrte пе'л дуче . . 10
дулче odixпъ пе адуче . . 9
шi ку уп somn ушор шi дулче . . 9
о amorцire прea дулче . . 8
дъ патimi пеадуче . . 7
дулче, дулче, дулче . . 6

Sлуга кътre stъпiнул съу.

Дъ'mar адуче . . . 5
ку воie дулче . . . 5
аminte дъ mine . . . 6
тъ kar kit d'уn кrine . . . 6
ал mieу преа milostiв domn . . . 7
ш ал mieу преа indурat om . . . 7
ну пущm луї хar . . . 5
пentrу ачest dar . . . 5
ьi ва адуче . . . 5
ачеастъ кruче . . . 5
чеi rідiк спре поmenire . . . 8
пiнъ л'адоовъле венire . . . 8

Rугъчiуне кътre оул чеrому дъ паще.

оу . . . 1
rому . . . 2
ши фrумоs . . . 3
бунъ нооъ . . . 4
iн веселie . . . 5
дъ паще пеа дулче . . . 6
кu draroste дулче . . . 6
ку букуrie . . . 5
дъне нооъ . . . 4
чел фrумоs . . . 3
rому . . . 2
оу. . . . 1

Пiramidъ

о ту . . . 2
преа налтъ . . . 3
пiramidъ . . . 4
дъ piatrъ албъ, . . . 5
ш'iн вirф аскуцitъ, . . . 6
че stai тупъ ачеаstъ, . . . 7
ватrъ bine'n-temeiatъ, . . . 8
dreaптъ netedъ ши фrумоасъ . . . 9
ши дъ дъпarte ши ла тоцi te вezi, . . . 10
аratъ курat ши ла чеi d'in урmъ, . . . 11
воiнiчiia, бърбъцiia, вiтежiia, . . . 12
ши а лор iндrъzneалъ, ку mare пъвалъ . . . 13
ла чел mai грozав, ла чел mai iнфrikoшat ръzвоiу, . . . 14
а челора чеа-кум, пentr'а лор iубitъ цаrъ, . . . 15
пentrу а лор iнсуш чinste, ши а лор бунъ dreптate, . . . 16
вiаца лор шау жertфito, вiаца лор шау ръпусо, . . . 17
ка ши ачеia дъла ачestea, пiлдъ mai бунъ тоцi съ ia . . . 18
ши аша iн вечi, ши цаrа пъ iei, ку mult mai bine съ'i чinsteaskъ, . . . 19
ши iei адъвъrаци, фii ai iei дупъ dreптate, съ съ пуmeaskъ, . . . 19
iar чеi че s'au arъtat, ку totул невrednichi, ши дъ tot дъпъrtaци, . . . 19
d'ачеst преа дулче нуme iн вечi ши нiчi кум съ съ mai поmeneaskъ. . . . 19

PARTEA VII. PENTRU POEZIE

Nestatornicina луми

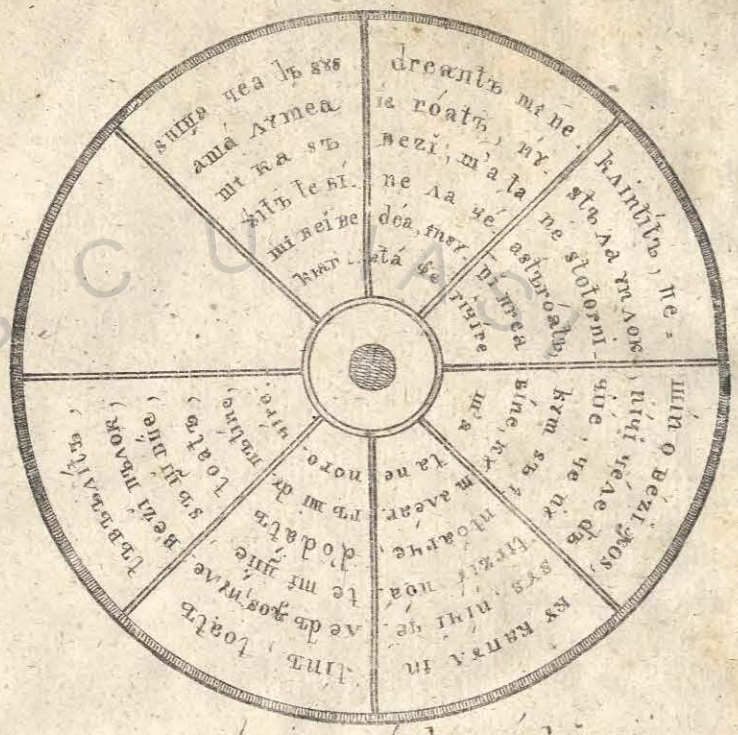

Cantare sure лăуда roatei.

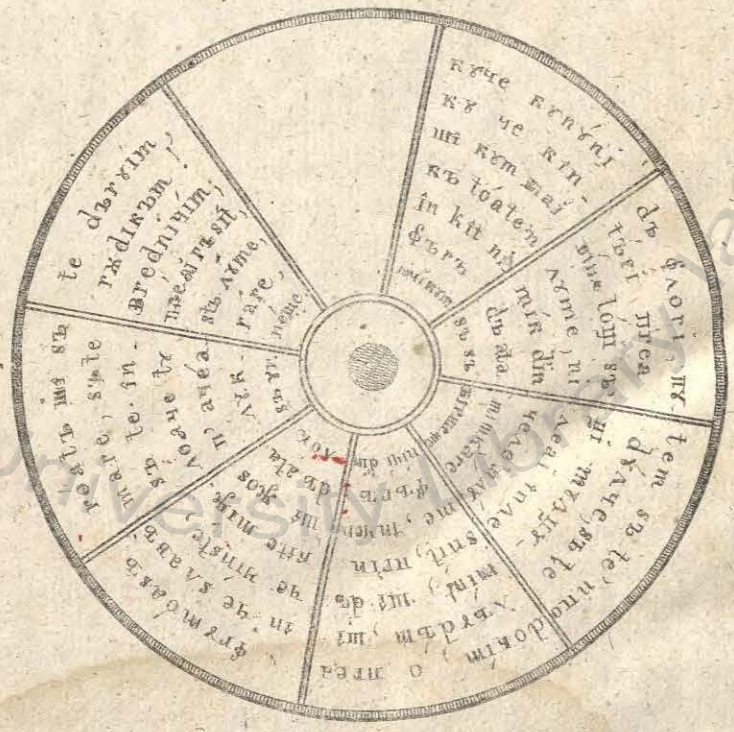

Пentrȣ Skarъ

„ skára чehe mai dъ sȣs,
„ kînd вei sъ he dobîndeщi,
„ kȣrînd џihe înhesneщe,
„ kînd din treaпtъ întreaпtъ
„ înчet înчet вei пîщi,
„ iar kînd пiste mai mȣhte,
„ din trепte tȣ вei kъhka,
„ îndatъ вei skъпъta.
„ щi hesne вei hȣneka.
„ aщa щî ha skoвorîщ,
„ kînd вei iщi din treaпtъ,
„ пiste kaп d'aвerвehakȣ,
„ жosпъ пъmînt вei kъdea.
„ пъzeщete dar вine,
„ d'aчeste amîndooъ,
„ ka пȣ kȣmвa tȣsъ kazi,
„ întrȣna d'amîndooъ,
„ fiind kъ h'amîndooъ,
„ d'опotrivъ tȣ гreщъщi,
„ щî îndatъ te kъieщi,
„ kînd nimik пȣ fohoseщi.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

§214. Мeщeшюгȣh чeh mai înhesnitor, sпre a skri în stixȣri, stъ în marea sihinцъ, щî dъпrîndere a omȣhȣi. Însъ aчeasta чere a aвea omȣh mai nainte, o пhъчere kȣ anhekaцie sпre aчeasta, щî пhъчerea чere ȣn dȣx mai пȣskъtor. Iar пentrȣ fehȣrimi dъ пoezii, în fehȣrimi dъ întîmпhъri пoщi вedea гrъmatika Пoeziei, tradȣsъ dъ D. I. Ehiad. Щî tiпъritъ ha heat 1831. în Бȣkȣreщi.

1960
1985
B C U IASI
Central University Library Iasi
80.424

B C U IASI
Central University Library Iasi

BCU Iași
Central University Library Iași